PEÇESİZ İSİS

-I-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY

MİTRA

PEÇESİZ İSİS

-I-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY

TEOSOFİ CEMİYETİNİN EŞ SEKRETERİ

MITRA

Peçesiz İsis
H. P. Blavatsky
Orijinal Adı: **Isis Unveiled**

Mitra Yayınları
1. Basım: Mart 2016

Yayın Yönetmeni: **Ali Öztürk**
Çevirmen: **Ruya S. Uğurlu**
Kapak Tasarımı: **Yunus Karaaslan**
Sayfa Tasarımı: **Çelebi Şenel**

ISBN: 978-605-65856-4-7

Baskı ve Cilt:
Gülmat Matbaacılık Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi Kat:3 E Blok
No:4 [1NE4] Topkapı / İstanbul Tel: 0212 577 79 77 Sertifika No:18005

MİTRA YAYINCILIK KIRTASİYE İTH. VE İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 16/68
Fatih - İSTANBUL
Tel : 0 212 511 27 23 / Fax: 0 212 511 27 24
www.mitrayayinlari.com
e-mail: mitra@mitrayayinlari.com

PEÇESİZ İSİS

-I-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY

TEOSOFİ CEMİYETİNİN EŞ SEKRETERİ

MİTRA

"Bu, iyi niyetli bir kitaptır."
MONTAIGNE

Peçenin Önü

Joan: "Yayılsın dalgalanan renklerimiz duvarlarda."

Kral 6. Henry - 4. Perde

"Hayatım, insanı araştırmaya, kaderine ve mutluluğuna adanmıştır."

J.R. BUCHANAN, MD.

"Antropoloji Üzerine Ders Ana Hatları"

Bize anlatıldığı üzere, Paganizm ve Heathenizm'in (Çok tanrıcılık), Hristiyanlığın ilahi ışığı tarafından yok edilmesinden beri, 19. yüzyıl ve modern bilimin parlak ışığının, karanlık cehalet çağları üzerinde parlamasından bu yana da iki buçuk yüzyıl geçti. Antik çağ filozofları, kendi dönemlerinin nesilleri yeterince iyi olabilirdi ama modern bilim adamları ile kıyaslandığında, hepsi birer kara cahil sayılırdı.

Önsöz

Kamu değerlendirmesine sunulan bu çalışma, Doğu ustaları ve onların bilimi ile bir şekilde yakından tanışıklık kurmanın bir meyvesidir. Bu ürün, popüler önyargıyla yüz yüze kalınsa bile, hakikat, nerede bulunursa bulunsun, onu kabul etmeye ve savunmaya istekli olanlara sunulmuştur. Ayrıca, eskinin felsefik sistemlerinin temelini oluşturan hayati prensipleri belirlemesi için öğrenciye yardımcı olacak bir teşebbüstür.

Kitap, tümüyle doğruluk ve içtenlikle yazılmıştır. Bu, kötü niyet ya da önyargı olmaksızın, fark gözetmeden adil olarak gerçeğin konuşulması demektir. Yani, ne taçlandırılmış bir hataya merhamet göstermekte, ne de gasp edilmiş bir otoriteye boyun eğmektedir. Yağmalanmış bir geçmişin hakkını ve çok uzun süre alıkonulmuş eserlerinin itibarını talep etmektedir. Ödünç alınmış cübbelerin sahiplerine geri verilme çağrısı ve karalanmış şerefli isimlerin temize çıkarılmasıdır. Bu kitap, hiçbir tapınma şekli, hiçbir dini inanç ve hiçbir bilimsel hipoteze doğru herhangi başka bir anlamda yöneltilmiş değildir. İnsanlar ve gruplar, tarikatlar ve okullar, sadece bir dünya günü kadar kısa sürelidir. HAKİKAT ise, efsanevi sert kayasının en üstünde yerleşmiş olarak tek başına sonsuz ve yücedir.

Biz, insan aklının gücünü ve kapasitesini aşan, ne bir SİHİR ne de ilahi veya yerleşmiş doğa kanunlarının ihlal eden şeytani bir mucize olduğuna inanmıyoruz. Bununla beraber, *Festus*'un yetenekli yazarının (Philip James Bailey) şu sözünü de kabul ediyoruz: "İnsan kalbi, henüz kendini tamamen ifade edememiştir ve biz, onun gücünün sınırlarına

hiçbir suretle ulaşmış, hatta onu anlamış bile değiliz." İnsanın, bu durumda, doğa ile daha yakın bir ilişki ya da yeni duyarlılıklar geliştiriyor olması gerektiğine inanmak çok fazla olmaz mı? Gelişimin mantığı, meşru sonuçlarına taşındığı kadarını öğretmelidir. Eğer, bir yerde, bitkiden veya deniz hayvanından asil bir insana yükselme çizgisinde, entelektüel özelliklerle donatılmış bir ruh geliştirilmiş ise, o zaman, insanda, bizim sıradan görüş alanımızın ötesindeki gerçekleri ve doğruları ayırt etmesine imkân veren ayrıca bir algı yetisinin gelişiyor olduğu sonucunu çıkarmak ve buna inanmak da mantıksız olamaz. Ayrıca, Biffe'nin şu iddiasını da tereddütsüz kabul ediyoruz: "Öz, daima aynıdır. Parçanın içinde heykeli saklayan mermeri içe doğru ya da tapmak tamamlanana kadar, taşın üzerindeki taş yığınını dışa doğru kesip çıkarsak da, YENİ ürünümüz sadece *eski bir fikir*'dir. Bütün ebediliklerin en sonuncusu, diğer yarı ruhunu, en baştakinde bulacaktır." Yıllar önce, Doğu'ya ilk seyahat ettiğimizde, onun terk edilmiş mabetlerinin içyüzünü keşfederken, üzücü ve hep tekrarlayan şu sorular düşüncelerimize baskı yapıyordu: *Nerede*, KİM, NEDİR TANRI? *İnsanın ölümsüzlüğüne kendini inandırabilmeye yönelik olarak*, *insanın* ÖLÜMSÜZ RUHU'nu *hiç gören olmuş muydu?*

Bu şaşırtıcı konuları çözümlemek için, onları tam olarak Doğu'nun bilgeleri diye tanımlayabileceğimiz, o tip esrarengiz güçler ve derin bilgilerle donanmış bazı kişilerle temasa geçtik. Onların öğretilerine kulak verdik. Onlar bize, din ile bilimi birleştirerek, Tanrı'nın varlığı ve insanın ölümsüzlüğünün, bir Euclid problemi gibi ortaya konulabileceğini gösterdiler. İlk olarak, Doğu felsefesinde, insanın kendi ölümsüz varlığının mutlak kudretine olan kesin ve değişmez bir inançtan başka hiçbir inanca yer olmadığına dair teminat aldık. Bize, bu mutlak kudretin, insan ruhunun Evrensel Ruh-Tanrı ile olan bağlılığından geldiği öğretildi. İkincisinin, ancak birincisiyle gösterilebileceğini, başka hiçbir şekilde görülemeyeceğini söylediler. İnsan ruhu, Tanrı ruhunu ispatlıyordu, tıpkı bir su damlasının geldiği kaynağı göstermesi gerektiği gibi. Hiç su görmemiş birine, orada bir su okyanusu olduğunu ve onu, ya tamamen kabul etmesi ya da reddetmesi gerektiğini söyleyin.

Fakat elinin içine bir damla su düşürdüğünüzde, ancak o zaman diğer her kalan sonucu çıkarabilecektir. Ondan sonra, derecelerle, sınırsız ve dipsiz okyanusun varlığını anlayabilecektir. Kör inanç artık gerekli olmayacaktır, çünkü BİLGİ ile onu yer değiştirmiştir. Birisi, ölümlü insanı, muazzam kabiliyetler sergilerken, doğanın güçlerini kontrol ederken ve ruh dünyasını gözler önüne sererken gördüğünde, yansıtıcı zihin şu inançla kaplanır. Eğer bir insanın ruhsal *Ego*'su bu kadarını yapabiliyorsa, BABA RUH'un yeteneklerinin, tıpkı bütün okyanusun, hacim ve güç olarak bir damlanın çok üstünde olması gibi, çok daha geniş olması gerektiği göz önünde tutulmalıdır. *Hiçbir şey yoktan var olmaz*; insan ruhunun şaşılacak güçleriyle ispatlanır, siz Tanrı'yı ispatladınız! Çalışmalarımızda, sırların, hiç de sır olmadıkları gösterildi. Batı'ya mal olan isimler ve yerler, Doğu efsanelerinden türedikleri bir anlama sahip gerçeklikler olarak ortaya kondular. Biz, Sais'teki "olmuş, olmakta ve olacak"olanın örtüsünü kenara çekmek için; Kudüs'teki Sanctum Sanctorum'un (En Kutsal Yer) aralanmış perdesinden bakmak için ve hatta bir zamanlar var olduğu mahzenlerde gizemli Bath-Kol'u (İlahi Ses) sormak için, en saygılı şekilde İsis tapınağının içindeki ruha adım attık. İlahi sesin kızı, örtünün içindeki şeref koltuğundan cevap verdi ve bilim, teoloji, kusurlu bilgiden doğan her insan hipotezi ve algısı, bizim gözümüzde, bütün yetkilerini sonsuza dek kaybettiler. Tek varlık Tanrı, kâhin insanı yoluyla konuşmuş ve biz ikna olmuştuk. Böyle bir bilgi paha biçilemezdi ve o sadece, onu dikkate almayanlardan, alay edenlerden ya da varlığını inkâr edenlerden saklanmış ve saklanacaktır.

New York, Eylül 1877

Modern Bilimin ve Teolojinin Dogmatik Varsayımları

Paganizm'in ahlak kuralları, belki antik çağın bilgisiz insanının ihtiyaçlarını karşılamıştı, fakat ta ki mükemmellik ve basit kurtuluş yolunu gösteren, parlak Bethlehem Yıldızı ortaya çıkana kadar. Eskiden, fazilet ve ruhaniyetten uzak, kabalık hüküm sürerdi. Şimdi, en duygusuzu bile, O'nun vahiy ettiği, "Her insanın içinde iyi olma dürtüsü vardır ve insanoğlu sürekli iyiye gider," sözünde, Tanrı'nın niyetini okuyabilir.

Bu bir varsayım, ya gerçekler nedir? Bir tarafta, ruhsallıktan uzak, dogmatik, çoğu sefih bir ruhban sınıfı, bir tarikat ordusu, birbirine muhalif, birleşme yerine ihtilafta olan üç büyük din; kanıtsız dogmalar, sansasyon meraklısı vaizler, acımasız itibar ihtiyaçlarından doğan iki yüzlülük ve bağnazlıkla hareket eden kilise cemiyeti üyeleri, içtenlik ve merhametin olmadığı âdetler. Diğer tarafta, hiçbir soruyla uyuşmayan, kum üzerine inşa edilmiş bilimsel hipotezler, kinci kavgalar ve kıskançlık, materyalizme doğru genel bir sürüklenme... Bilim ile teolojinin yanılmazlık üzerine ölümcül dövüşü "devirlerin çatışması".

Roma'da, sözde Hristiyanlık mevkisinin ve Peter'ın koltuğunun kanuni varisi, görünmez ama her yerde ve her zaman hazır olan bağnaz ajanlarıyla, sosyal düzeni alttan alttan kazıyor ve onları, kendi ruhsal ve dünyevi egemenliği için, Avrupa'ya yeni bir düzen getirmek adına kışkırtıyordu. Biz, kendini "İsa'nın Vekili" olarak adlandıran bu kişiyi, Hristiyan ulusuna karşı olan anti-Hristiyan İslam'la dostluk ilişkisi içindeymiş gibi davranırken ve yüzyıllardır, Mesih'inin tanrılık iddiasıyla yola çıkan, ateş ve kılıçla direnen orduları için de, herkesin önünde,

Tanrı'dan kutsama dilerken görüyoruz. Ve Berlin... En büyük ilim merkezlerinden birinde, modern pozitif bilimlerin profesörleri, Galileo sonrası dönemin övünülen aydınlanma sonuçlarına sırtını dönerek, yavaş yavaş büyük Florentine devrinin; Heliosentrik Sistemi (merkezinde güneş olan evren) ve dünyanın dönüşünü, Newton gibi bir vizyonerin, hayalperest bilim adamlarının hayallerini kanıtlama arayışının, gelmiş geçmiş astronomların, henüz ölçülemeyen teoremlerin usta hesaplayıcıları döneminin mumunu söndürüyorlar.

Bu iki çatışan Titan; bilim ve teoloji (ilahi bilim) arasında şaşkına dönmüş, insanın, kişisel ölümsüzlüğüne, herhangi bir tanrısallığa olan tüm inancını hızlıca kaybeden ve ilkel hayvani dürtüler seviyesine gerileyen bir halk. Zamanın resmi işte böyle; öğle güneşinin parlak ışıklarıyla aydınlanan Hristiyanlık ve bilim çağı!

Saygın ve mütevazı bir yazarı, bu iki muharip tarafın otoritesini tamamıyla reddediyor diye taşlamak için suçlamaya çalışmak, çok katı bir yargılama olmaz mıydı? Kendimize sınır koymak yerine, bu yüzyılı anlatan gerçek bir aforizmayı uyarlasak, Horace Greeley'in ifadesinde dediği gibi: "Ölü ya da diri, hiçbir insanın görüşünü, tam olarak kabul etmiyorum." İşte bu, bizim, tüm olaylarda parolamız ve çalışmamız süresince de sürekli rehberimiz olacak.

Yüzyılın pek çok olağandışı sonuçları arasında, kendince ortaya çıkan dinlerin sarsılan kalıntıları ve materyalist felsefenin tam ortasında, hatta bu ikisi arasındaki uzlaşma ihtimalini tek başına sunan, Spiritualistler diye adlandırılanların değişik inanç öğretileri doğmuştur. Hristiyanlık öncesi günlerin bu beklenmeyen hayaletinin (spiritüalizm), makul ve pozitif yüzyılımız tarafından umulan misafirperverliği görememesi hiç de şaşırtıcı olmamıştır. Devirler garip bir şekilde değişti, fakat son zamanda, tanınmış bir Brooklyn vaizinin vaazında işaret ettiği gibi; İsa, geri gelebilseydi, New York caddelerinde, Kudüs'te olduğu gibi, kendini mezarlıklar hapishanesinde hapsedilmiş bulurdu. Öyleyse, Spiritualizm ne çeşit bir karşılama bekleyebilirdi ki? Gerçek şu ki, bu tuhaf yabancı, ilk bakışta, ne çok çekici, ne de ümit verici görünüyordu.

Şekilsiz, kaba, yedi bakıcının himayesindeki bir bebek gibi, yeni yetme ortaya çıkan, topal ve eksik. Düşmanları; kalabalık, dostları ve koruyucuları ise sadece bir avuç. Ne önemi var? Gerçek, bir öncelik olarak, ne zaman kabul gördü ki? Çünkü Spiritualizmin şampiyonları, kendi fanatizmleri içinde, niteliklerini överek göklere çıkarmışlar, kendi kusurlarına kör kalmışlardır, fakat bu da, gerçekliğinden şüphe etmek için bahane sayılmaz. Bir modelimiz olmadığında, onun sahtesini yapmak da mümkün değildir. Spiritualistlerin fanatizmi, kendi fenomenlerinin gerçekliği ve olabilirliğinin tek başına bir delilidir. Onlar, bize araştırabileceğimiz gerçekleri verirler, delilsiz inanmak zorunda olduğumuz iddiaları değil. Milyonlarca mantıklı adam ve kadın, kolektif halüsinasyona kolayca boyun eğmezler. Ve bu yüzden, ruhban sınıfı, İncil'in kendi anlatımlarını takip ederken, bilim de doğadaki ihtimaller üzerine kendi kodeksini oluştururken, tarafsızca onu reddeder, asıl bilim ve gerçek din sessiz kalır, ağır bir şekilde gelecek gelişmeleri beklerler.

Simon Magus Hakkında Süryani Bir El Yazması

On beşinci yüzyılda Malchus adlı bir simyacı tarafından çevrilen eski bir Süryani el yazmasında, Aethrobacy'nin ("Levitasyon"un Yunanca adı), sembolik bir açıklaması verilir. El yazmasında, Simon Magus vakasıyla ilgili şu parça vardır:

"Simon, yüzünü yere koyarak, onun kulağına fısıldadı, 'Ah, dünya ana, sana dua ediyorum, bana nefesinden ver, ben de sana benimkini vereceğim; beni serbest bırak ki, sözlerini yıldızlara taşıyabileyim ve bir süre sonra sadakatle sana geri döneceğim,'. Ve yeryüzü, kudretini yükselterek, zararsızca, nefesinden nefes gönderirken Simon'a, o da ona verdi nefesinden ve yıldızlar, aziz Olan'ın ziyaretiyle sevinç duydular."

Bu başlangıç noktasında, benzer yapıların elektriksel olarak birbirini ittiği, farklı olanların ise karşılıklı olarak birbirini çektiği, elektrokimyasal prensiple tanıştırılıyoruz. "Kimyanın ilk temel bilgisi," der Profesör Cooke. "Gösteriyor ki, zıt tabiatlı kuvvetler, en hevesli şekilde birleşirler, iki metal ya da yakın-bağlaşık iki metaloid, birbirlerine sadece küçük bir yakınlık gösterirler."

Dünya manyetik bir yapıdır ve bazı bilim adamlarının, onun çok büyük bir mıknatıs olduğu keşfini, aslında Paracelsus 300 yıl önce doğrulamıştı. O, içsel ya da merkezi deviniminden doğan spontane hareketle sürekli olarak yayılan, bir çeşit pozitif diyebileceğimiz elektrikle şarj olur. İnsan bedenleri, maddenin diğer formlarıyla birlikte, tersi olan negatif elektrikle şarj olurlar. Başka bir deyişle, organik ve inorganik yapılar, onlara bırakıldığında, devamlı ve istemsiz olarak kendilerini,

dünyanın kendisinden yayılan ve onunkine zıt olan bir elektrikle şarj ederler. Şimdi, o halde ağırlık nedir? Basitçe, dünyanın çekimidir. "Yerin çekimleri olmasaydı, hiçbir ağırlığınız olmazdı," diyor Profesör Stewart, "ve eğer bunun iki katı kadar bir dünyanız olsaydı, iki kat çekim gücü olurdu,". Öyleyse, bu çekimden nasıl kurtulabiliriz? Yukarıda belirtilen elektrik yasasına göre, gezegenimiz ve onları yerin yüzeyinde tuttuğu organizmalar arasında bir çekim var. Fakat yer çekimi yasası, pek çok örnekte, kişilerin ve canlı olmayan nesnelerin levitasyonlarıyla tesirsiz hale getirilmektedir; bunun açıklaması nedir? "Fiziksel sistemlerimizin durumu," der sihir bilimci filozoflar. "Büyük ölçüde irademizin hareketine bağlıdır, eğer iyi düzenlenirse mucizeler meydana getirebilir." Diğerleri arasındaki, bu negatiften pozitife olan elektriksel kutup değişimi, insanın dünya manyetiği ile olan ilişkileri, o zaman itmeye yönelik olacaktır ve onun için "yerçekimi" var olmayı durduracaktır. Ve sonra, bu itme gücü kendini tüketene kadar, havada kalmak, önceki durumda yerde kalmak kadar doğal olacaktır. Levitasyonun irtifası, kişinin az çok bedenini pozitif elektrikle şarj etme yeteneğiyle ölçülecektir. Fiziksel güçler üzerinde, bir kere bu kontrol elde edildiğinde, hafifliğin başkalaşımı ya da yerçekimi, nefes alıp vermek kadar kolay olacaktır.

PEÇESİZ İSİS

-I-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

Birinci Kısım

BİLİM

1

Yeni Adlarla Eski Şeyler

"Ego sum qui sum." - "Neysem oyum."
Hermetik Felsefenin Bir Aksiyomu

"Modern varsayımın, inançsız kanatlarını kapattığı yerde, biz araştırmaya başladık. Ve bizimle beraber olanlar, bugünün bilgelerinin, alev çıkaran vahşi kimeralar gibi hor gördüğü ya da anlaşılmaz sırlar olarak ümitsizlik duyulan, bilimin genel unsurlarıydı."
BULWER ZANONİ

DOĞULU KABALA

Bu geniş dünyanın bir yerinde eski bir Kitap var. O kadar eski ki, bizim modern antikacılar, onun sayfaları üzerinde kafa yorarlar ve hâlâ üzerine yazılmış olduğu sayfa dokusunun cinsi hakkında tam bir karar verememişlerdir. O şu anda var olan tek orijinal kopya. Okült bilim hakkındaki en eski İbranice doküman ondan derlenmiştir *-Siphra Dzeniouta-* ve edebi bir miras olarak ele alınmıştır. Onun tasvirlerinden biri, ÂDEM'den fışkıran İlahi Özü temsil eder. "Tıpkı bir daire oluşturmak için ilerleyen parlak bir yay gibi, dairenin en üst noktasına ulaştığında, tarifsiz ihtişam tekrar eğilir, kendi girdabında, insanlığın en yüksek şeklini getirerek yeryüzüne geri döner. Gezegenimize yaklaştıkça, fışkırma daha gölgeli bir hal alır, toprağın üzerine değene kadar gece

gibi siyahlaşır." Yetmiş bin yıllık tecrübe üzerine kurulmuş bir inanışla[1] iddia ettiklerine göre, bütün dönemlerin Hermetik filozofları tarafından, günahlar yüzünden, maddenin insanın ilk şeklindeki durumundan daha ağır ve yoğun bir hal aldığı, başlangıçta, insan vücudunun yarı ether doğasında olduğu ve düşüşten önce insanlığın, şimdiki görünmeyen evrenlerle özgürce iletişim kurduğu görüşü kabul edilmektedir. Fakat o zamandan sonra bizimle, ruhlar dünyası arasında aşılamaz bir bariyer meydana geldi. En eski ezoterik gelenekler, aynı zamanda, mistik Âdem'den önce, her biri diğerine sırasını vererek, pek çok insan varlığı türlerinin yaşadığını ve öldüğünü öğretir. Bu önceki türler daha mı mükemmeldi? Plato'nun Phaedrus'ta belirttiği kanatlı insan ırkına ait olan var mıydı? Bu problemi çözmek, bilimin özel uzmanlık alanıdır. Fransız mağaraları ve taş devri kalıntıları, başlangıca ait önemli bir nokta arz eder.

Döngü ilerlerken insanın gözleri daha da açıldı, elohimlerin kendilerinin de olduğu gibi, "iyi ve kötü"yü bilme aşamasına gelinceye kadar. Bilginin zirvesine gelindiğinde, döngü aşağı doğru gitmeye başladı. Yay, bizim yeryüzü planımızın, belirlenmiş bir çizgisiyle paralel konuma getirildiği belli noktaya ulaştığında, insan doğa tarafından "deri tabakalarıyla" döşendi ve Efendi Tanrı "onları giydirdi".

Varoluş öncesinde, bizim şimdi ait bulunduğumuzdan çok daha fazla spritüel bir ırkın olduğu bu inanışın, hemen hemen her toplumun en eski geleneklerine doğru izi sürülebilir. Brasseur de Bourbourg tarafından yayınlanan kadim bir Quiche el yazmasında -Popol Vuh- ilk insanlar, her şeyi bilen, görüleri sınırsız, mantık yürütebilen ve konuşabilen bir ırk olarak belirtilirler. Philo Judaeus'a göre hava, görünmeyen bir ruh kalabalığıyla dolu, bazıları kötülükten muaf ve ölümsüz, diğerleri ise tehlikeli ve ölümlüler. "Biz, EL'in oğullarından geliyoruz ve EL'in oğulları, biz, tekrar olmalıyız." *John'a göre İncil*'i yazan, adı bilinmeyen Gnostik'in anlaşılır ifadesi, "O'nu ne kadar iyi

1 Doğu Kabalacıları, bilimlerinin daha eski olduğunu iddia ederler. Modern bilimciler, iddiayı şüpheli görüp reddedebilirler. Yanlış olduğunu ispatlayamazlar.

anladıysa..." yani, kimler İsa'nın ezoterik doktrinini uygulamalı olarak takip ederlerse, "Tanrı'nın oğulları olacaklardır," ifadesi de aynı inanca işaret eder. "Tanrılar olduğunuzu bilmiyor musunuz?" diye haykırdı Efendi. Plato, "Phaedrus"ta, insanın bir zamanlar içinde bulunduğu ve "kanatlarının kaybı"ndan sonraki ve önceki halini, tekrar ne olacağını, "tanrılar arasında yaşarken, tüyden hafif dünyada bizzat bir tanrı olduğunu" hayranlıkla tarif eder. En uzak dönemlerin dini felsefelerinin öğrettiğine göre, çeşitli türlerin ilahi ve spritüel varlıklarıyla doluydu. Zaman içinde, bunların arasından, ilksel insan ADAM (Âdem) çıktı.

Kalmuklar ve Sibirya'nın bazı kabileleri de, efsanelerinde, bizim mevcut ırkımızdan daha evvelki yaratımlardan söz ederler. Bu varlıkların, neredeyse sonsuz bilgiyle donatıldıklarını ve hatta Büyük Reis Ruh'a karşı isyan etme cüretini gösterdiklerini anlatırlar. Küstahlıklarını cezalandırmak ve kibirlerini kırmak için, O da onları, *bedenleri içinde* hapsetmiş ve böylece duyularını kapamıştır. Bundan kurtulmaları ise ancak uzun bir pişmanlık, arınma ve gelişimle mümkündür. Kabileler, şamanlarının, bütün insan varlıkları tarafından başlangıçta sahip olunan ilahi güçlerin ara sıra tadını çıkardıklarını düşünürler.

MODERN ARAŞTIRMANIN DESTEKLEDİĞİ KADİM GELENEKLER

New York Astar Kütüphanesi, son günlerde, M.Ö. altıncı yüzyılda (ya da daha kesin olarak M.Ö. 1552'de) yazılmış, bir Mısır tıp tezine ait bir kopyayla çok zenginleşti. Genel kabul edilen kronolojiye göre bu, Musa'nın tam olarak yirmi bir yaşına girdiği zamana denk geliyor. Orijinali, *Cyperus papirus*'unun iç kısmında yazılıdır ve sadece hakiki değil, görülen en mükemmelidir, Leipsig'den Profesör Schenk tarafından da ilan edilir. Bir metrenin onda üçü genişliğinde, uzunluğu yirmi metreden daha fazla ve hepsi dikkatli bir şekilde numaralandırılmış, yüz on sayfaya bölünmüş bir rulo şeklinde, en iyi kalitede, sarı-kahverengi tek bir sayfa papirüsten oluşur.

1872-73'te, Mısır'da, Luxor'dan "hali vakti yerinde bir Arap"ın Alman arkeologu Ebers tarafından satın alındı.

New York *Tribüne,* durumla ilgili yaptığı açıklama yaparak şöyle söyler: "Papirüs, İskenderiyeli Aziz Klement tarafından adlandırılan, tıp üzerine yazılmış altı Hermetik kitaptan biri olmanın içerik delilini taşıyor."

Editör, sonra devam eder: "Lamblichus döneminde, M.S. 363'te Mısır rahipleri, Hermes'e (Thuti) dayandırdıkları kırk iki kitabı gösterdiler. Bunların, yazara göre otuz altısı, insana dair tüm bilginin tarihini içeriyordu, diğer otuz altısı da anatomi, patoloji, göz hastalıkları, cerrahi aletler ve ilaçların bilgilerini kapsıyordu. *Ebers Papirüsü,* hiç şüphesiz, kadim Hermetik çalışmalardan biridir."

Eğer öyleyse, Alman arkeoloğun, şans(?) eseri, Luxor'dan hali vakti yerinde bir Arap'la karşılaşmasıyla, kadim Mısır bilimi üzerine bir ışık saçılmış ise, aynı şekilde bir tesadüfle, diğer varlıklı bir Mısırlı ile başka bir müteşebbis antik çağ öğrencisi arasındaki karşılaşmanın, tarihin karanlık mahzenleri üzerine hangi gün ışığını düşüreceğini asla bilemeyiz!

Modern bilimin keşifleri, türümüze dair akıl almaz bir antik çağ medeniyetini iddia eder. Son birkaç yıl içinde, önceden insan tarihinin ancak üçüncü zamana kadar geriye doğru izlenebildiğini uygun gören jeoloji, insan varoluşunun, 250000 yıldan daha fazla, Avrupa'nın son buzul devrinden önce geldiğini gösteren cevaplanamayan deliller bulmuştur! Bu, Patristik teoloji için kırması zor bir fındık fakat kadim filozoflar için kabul edilmiş bir gerçek.

Üstelik kazılarda fosillerle beraber, o uzak zamanlarda insanın avlandığını ve ateş yakmayı bildiğini gösteren insan kalıntıları ortaya çıkarılmıştır. Fakat türün kökeni için, bu araştırmada, ileri adım henüz atılmamıştır; bilim durma noktasına gelir ve gelecek delilleri bekler. Ne yazık ki, antropoloji ve psikolojinin geniş damarı hiç yok; ne jeolojistler, ne de arkeologlar, şimdiye kadar keşfedilmiş parçalardan, fiziksel, entelektüel ve spritüel insanın mükemmel iskeletini oluşturabilecek durumda değiller. Çünkü jeoloji, yerin daha derinlerine doğru indikçe, insan fosil

kalıntılarının daha kaba ve şekilsiz olduğu bulunuyor ve bu da bilim için, insanın kökenine yaklaştıkça, daha kaba ve hayvansı olması gerektiği bir delil olarak görünüyor. Garip mantık! Devon Mağarası'nda bulunan kalıntılar, öyleyse, yüksek şekilde medenileşmiş çağdaş ırkların hiç olmadığını mı ispatlar? Dünyanın şimdiki nüfusu kaybolduğunu düşünelim ve uzak zamanın gelecek ırkına ait bazı arkeologlar, bizim yerlilere ya da Andaman adası kabilelerine ait bölgede kazı yapsa, 19. yüzyıl insanının taş devrinden kalma olduğu sonucuna mı varacak?

Son zamanlarda, işlenmemiş bir geçmişin savunulamaz fikirlerini konuşmak moda oldu. *Çıkarımlar yapılmış o kadar çok sayıdaki modern filozofun entelektüel araştırmalarını, bir vecizenin arkasına saklamak sanki mümkünmüş gibi!* Tıpkı kadim filozofları hor görmeye hep hazır olan Tyndall gibi -itibar ve güven sağlayan seçkin bir bilim adamından fikirleri daha süslü olduğundan- jeologlar, bütün kadim ırkların, eşzamanlı olarak, yoğun bir barbarlık içinde bulunduklarını garantilemeye gitmek için daha fazla eğilim göstermekteler. Fakat bizim en iyi otoritelerimizin hepsi bu görüşte değiller. En seçkin olanlarının bazıları, kesinlikle tersini savunurlar. Örneğin, Max Müller şöyle der: "Hâlâ pek çok şey ve antik kayıtların hiyeroglif lisanı, zihnin bilinçsizce verdiği anlamların yarısı dışında bize anlaşılmaz geliyor. Bununla beraber, giderek daha fazla insan sureti, onu hangi zamanda gördüğümüz fark etmez, hatta anlamayı öğrendiğimiz hataları, yorumlamaya başladığımız rüyaları bile en başından beri olan haliyle asil ve saf bir şekilde önümüzde beliriyor. İnsanın izlerine geriye doğru izledikçe, tarihin en alt katmanlarında bile ilk zamandan itibaren ona ait olan kusursuz ve ölçülü bir zekânın ilahi hediyesini ve bu yüzden de bir hayvan vahşiliğinin derinliklerinden yavaşça zuhur eden bir insanlık fikrinin, asla tekrar sürdürülemeyeceğini görüyoruz."

DÖNGÜLERLE BELİRLENMİŞ İNSANLIK GELİŞİMİ

İlk sebepleri soruşturmanın felsefik olmayacağı iddia edilirken, şimdi bilim adamları kendilerini, onların fiziksel etkileri üzerinde kafa

yorarken buluyorlar. Bilim araştırma sahası bu yüzden doğa ile sınırlıdır. Bir kere sınırlara ulaşıldı mı, araştırma durdurulmalı ve çalışmaları yeniden başlatılmalıdır. Bu şekilde de, bizim çok saygıdeğer âlimlerimiz, tekerleğin üzerinde dönen sincap gibi sürekli başa, yine başa dönmeye mahkûmdurlar. Bilim güçlü bir potansiyeldir ve bizim gibi pigmelerin sorgulayacağı bir şey değildir. Ancak, nasıl gezegenin insanları, kendileri gezegen değilse, "bilim adamları" da bilimin cisimleşmiş hali değildir. Biz, ne hak talep etme, ne de "modern zaman filozofu"nu, ayın karanlık yüzünün coğrafi tarifini, meydan okumadan kabul etmesi için zorlama hakkına sahibiz. Fakat bir ay tufanında, onun sakinlerinden biri, bizim gezegenin çekim gücü etkisiyle savrulsa ve güvenle, Dr. Carpenter'ın kapısına gelse, o da fiziksel problemi çözmemekte ısrar ederse mesleğini kötüye kullanmakla suçlanır.

Bir bilim adamı için, ister aydan gelen bir adam şeklinde olsun ya da Eddy'nin çiftliğinden gelen bir hayalet, yeni herhangi bir fenomeni araştırma fırsatını reddetmek, aynı şekilde kınanmayı hak eder.

Aristo'nun ya da Platon'un, hangisinin metoduyla ulaşılırsa ulaşılsın fark etmez, araştırmayı durdurmamız gerekmez, fakat şu da bir gerçek ki insanın hem iç hem de dış doğalarının, kadim androloglar tarafından, tamamıyla anlaşılmış olduğu öne sürülmektedir. Jeologların yüzeysel varsayımlarına karşılık, hemen hemen her gün, o filozofların iddialarını doğrulayıcı kanıtlar elde etmeye başlıyoruz.

İnsan varoluşunun bu gezegendeki varlığının sonsuz dönemlerini, her biri süresince, insanlığın kademeli olarak uygarlığın üst seviyesine ulaştığı ve yine derece derece barbarlığa doğru tekrar gerilediği döngülere böldüler. Türün gelişimi süresince çok defa vardığı tepe noktası, eskilerin muazzam anıtlarıyla ve Herodot tarafından verilen, şimdi hiçbir izi kalmamış diğer harikalarla az da olsa tahmin edilebilir ve hâlâ görülebilir. Hatta onun zamanında, çoğu piramitlerin devasa yapıları ve dünyaca ünlü tapınaklar sadece harabe yığınları halindeydi. Tarihin babası tarafından bu harabeler, "geçmiş ataların görkemli mazisinin kutsal şahitleri" diye adlandırıldılar. O, Herodot, "ilahi şeyler hakkında

konuşmaktan çekinir" ve labirentin gizli yer altı odalarında uzanmış ve şimdi de uzanmakta olan, Kral-İnisiyelerinin kutsal kalıntıları hakkında, gelecek kuşaklara sadece eksik bir tarif verir.

Bundan başka, Ptolemies'in çağlarının tarihi tarifleriyle verilen, antik devrin bazı dönemlerinde ulaşılmış yüksek uygarlık hakkında da karara varabiliriz. Yine de o çağda, sanat ve bilimin dejenere olduğu düşünülüyordu ve önceki bazı sırlar da çoktan kaybolmuştu. Mariette Bey'in son kazılarında, Piramitlerin eteğinde, tahta heykeller ve diğer başka eserler de çıkarıldı. Bunlar ilk hanedanlar döneminden uzun zaman önce, Mısırlıların, eski Yunan sanatının en ateşli hayranlarının bile merakını çekebilecek bir incelik ve mükemmelliğe ulaşmış olduklarını göstermektedir. Bernard Taylor, konferanslarından birinde, bu heykellerden bahseder ve değerli taşlarla süslenmiş gözleri ve bakır göz kapakları olan baş kısımlarının, geçilemez güzellikte olduğunu anlatır. Lepsius, Abbot ve British müzelerinin koleksiyonlarında toplanan kalıntıların içinde uzandığı kumun en alt tabakalarına doğru, çoktan açıklanmış Hermetik doktrin döngülerinin gerçek delillerinin gömülü olduğu bulundu.

Dr. Schliemann, ateşli Helenist, Troad'daki kazılarında, en son olarak, barbarlıktan uygarlığa ve tekrar, uygarlıktan barbarlığa geçen aynı kademeli değişimin bol miktarda kanıtlarına ulaştı. O halde neden kendimizi, tufan öncesi nesillerin kesin bilimlerde bizimkinden çok daha tecrübeli, şimdi kayıp olarak nitelendirdiğimiz, dediğimiz önemli sanatlara daha aşina oldukları, aynı şekilde psikolojik bilimde de gelişmiş olma ihtimalini kabul ederken rahatsızlık duymamız gereksin?

Her gerçek âlim, insanlık bilgisinin birçok bakımdan hâlâ bebeklik döneminde olduğunu kabul eder. Acaba bizim döngümüz, çağlar içinde nispeten yeni başlayan olabilir mi? Bu döngüler, Keldani felsefeye göre, tüm insanlığı bir ve aynı zaman içinde kapsamaz. Profesör Draper, kısmi olarak bu görüşü şöyle teyit eder: Jeolojinin insanın uygarlıktaki gelişimine göre böldüğü zaman dilimleri, tüm insan ırkı için eşzamanlı geçerli ve keskin şekilde ayrılan dönemler değildir. Örnek

olarak, taş devrinden zuhur eden, bir anda mevcut olan "gezgin Amerika yerlileri"nin olmadığı gibi.

Böylece bilim adamları, kadimlerin şahitliğini, farkında olmadan bir kereden daha fazla onaylamışlardır.

KADİM ŞİFRELİ BİLİM

Pisagor sayı ve geometri sistemiyle haşır neşir olmuş herhangi bir Kabalist, Plato'nun en katı matematik prensiplerine dayalı metafizik görüşlerini açıklayabilir. "Gerçek matematik," der Magicon, "bütün daha yüksek ilimlerle bağlantılı bir şeydir. Genel matematik ise, yanılmazlığı övülen, araçları, koşulları ve referanslarını kendi temeline dayandıran bir hayal oyunudur. Ancak, ortaya çıkarılmış parçaları, bütüne uygulayamadıklarında, ağır hareket ettikleri için Aristo metodunu uyarladıklarına inanan bilim adamları, bu tüme varım felsefe metodunu yüceltirler ve gerçek dışı olarak gördükleri Plato'yu reddederler. Profesör Draper, Ammonius ve Plotinus gibi teorik mistiklerin, eski müzenin kasvetli geometricileri olarak yer almaları gerektiğini söyleyerek esef duyar. Oysa tüm bilimlerin içinde, kesin metot olarak, Platon'un da felsefesinde başvurduğu, bütünden parçaya ilerleyen tek bilimin geometri olduğunu unutmaktadır. Kesin bilim, gözlemlerini, fiziksel koşullara bağlı tuttuğu ve Aristo gibi ilerlediği sürece, şüphesiz başarısızlığa uğrayamaz. Fakat bununla beraber, madde dünyası bizim için sınırsızdır ve hâlâ sonludur ve bu yüzden materyalizm, bu bozuk dairede, çemberin izin vereceğinden daha öteye geçemeyecektir. Pisagor'un Mısırlı rahiplerden öğrendiği sayıların kozmolojik teorisi, tek başına iki yapıyı, ruh ve maddeyi buluşturur ve her birinin diğerini matematiksel olarak ortaya koymasına sebep olur.

Ezoterik kombinasyonlarında, evrenin kutsal sayıları, büyük problemi çözerler, radyasyon teorisini ve ortaya çıkışların döngüsünü açıklarlar. Daha yüksek olana doğru gelişmeden önce, daha alt düzenler, yüksek spritüel olanlardan çıkmalılar ve dönüş noktasına gelindiğinde, tekrar sonsuza absorbe olmalılar.

Fizyoloji, değişmez evrim dünyasındaki her şey gibi, döngüsel devir konusuna dâhildir. Şimdi ise, yayın alt kısmındaki gölgelerden zorlukla belirmekte olduğu görünüyor, öyleyse bir gün, Pisagor'un zamanından çok daha öncesinin, çemberin en yüksek noktasında bulunduğu ispatlanabilir.

Fizyolojist ve anatomi bilimi öğretmeni, Sidon'lu Machus, Samos'un Bilgesi'nden (Pisagor) uzun zaman önce parlamıştı ve ikincisi, onun öğrencilerinden ve kuşaklarından kutsal bilgiler elde etmişti. En büyük hedefi, ruhu, duyuların zincirlerinden kurtarmak ve onun gücünü fark etmesi için zorlamak olan kusursuz felsefeci, doğa fenomenlerinin derinleşmiş uzmanı Pisagor, insanlığın hafızasında sonsuza dek yaşamalıdır.

Tapınaklarda öğretilen ilimlerin üzerine, delinemez sır örtüsü atılmıştır. Bu inanç, modern düşüncenin, kadim felsefeleri kınama sebebidir. Plato ve Philo Judas bile bir grup mantıksız uyumsuzluklar eleştirmeni tarafından suçlanmışlardır. Hâlbuki altta yatan "metafiziksel karşıtlıklar labirenti"nin tasarımı, Timaeus'un okuyucusuna karışık gelse de fazlasıyla açık ve ortadadır. Acaba klasiklerin yorumcularından biri tarafından Plato, anlaşılır bir şekilde hiç okundu mu? Bu, daha düşük otoritelerin söz konusu olmadığı, Stalbaum, Schleirmacher, Ficinus (Latincesi), Heindorf, Sydenham, Buttman, Taylor ve Burges gibi yazarların eleştirileri tarafından mazur gösterilmiş bir sorundur. Yunan filozofunun ezoterik konularla ilgili gizli imaları, bu otoriteleri şaşkına çevirmiştir. Başka bir anlatım biçimiyle açıkça belli olan bazı zor pasajlara ilişkin arsız ilgisizlikle fikir beyan etmekle kalmazlar ve küstahça değişiklikler yaparlar. Bir Orfeus mısrası:

"Altıncı türün devri kapanıyor ve şarkısı da"

Bu mısra ancak kürelerin ardışık evreleri içinde evrimleşen altıncı türe işaret ettiği şeklinde yorumlanabilir. Burges, "Plato'nun Çalışmaları" sayfa 207'de şöyle diyor: "...açıkça, *insana en son yaratılmış olma rolü verildiği bir kozmogoniden alınmıştır."* Birinin çalışmasını kaleme almayı üstlenen biri, en azından yazarın ne demek istediğini anlamış olmalıdır. Kadim filozoflar, bizim yüzyılın o kadar böbürlendiği pozitif

bilimlerdeki derinlikten ve tam bilgiden eksik olan modern eleştirmenlerimizin en az ön yargılı olanları tarafından bile engellenirler. Oysa en temel bilimsel prensip, *"hiçten ancak hiç çıkar"*ı anladıkları bile şüphelidir. Bu yorumcular, maddenin bozulmazlığından şüphe duymadılarsa o halde o, sabit-belirlenmiş bir formülün sonucu değil, sezgisel düşünme ve analojinin sonucudur. Biz, zıt görüşü savunuyoruz. Bu filozofların, madde üzerine yorumları, toplum eleştirisine açıktı, fakat spritüel konulara ilişkin öğretileri, derin bir şekilde ezoterikti. Bu şekil bir gizlilik ve dini sessizlikle, ruh ve maddenin anlaşılamayan ilişkileri üzerine yemin etmiş olarak, gerçek düşüncelerini saklama yoluyla, birbirleriyle, yaratıcı metotları üzerinde çekişmişlerdir. Ruh geçişmesi doktrini, bilim adamları tarafından bolca alaya alınmış ve din adamlarınca da reddedilmiştir. Yine de uygulamasında, maddenin bozulmazlığı ve ruhun ölümsüzlüğü tamamen anlaşılmış olsaydı ulvi bir kavram olarak idrak edilmiş olacaktı. Büyük sonsuzluk probleminin çözümü, ne dini batıllığa ne de koyu materyalizme bağlıdır. Ruhsal ve fiziksel, çifte evrimin, uyum ve matematiksel eşitliği, sadece, sistemini bütünüyle Hindu *Veda*'larının "metrik söz"ü üzerine kurmuş olan Pisagor'un evrensel sayılarıyla izah edilebilir.

Bu da, ancak son zamanda, en gayretli Sanskrit âlimlerinden biri, Martin Haug'un "*Rig-Veda'nın Aitareya* Brahmana"sınm tercümesini üstlenmesiyle oldu. Bu açıklamaların, Pisagoryan ve Brahmanik sistemlerin kimlik tartışmasının ötesine geçtiği zamana kadar konu, tamamen bilinmezdi. Her ikisinde de ezoterik anlam sayıdan türemişti. İlkinde, her bir sayının mistik ilişkisinden insan aklının alabildiği her şey, diğerinde, Mantralar'daki her bir beytin hece sayısı bulunuyordu. Pisagor'un parlak öğrencisi Plato, evrenin oluşumunda, Dodekahedron'un, Demiurgus tarafından uygulanan geometrik şekil olduğunu iddia edecek kadar farkına vardı. Bu sayılardan bazıları, alışılmışın dışında ağırbaşlı bir anlama sahiptir. Örneğin, Dodekahedronun'un içinde üçlü bulunan 4 rakamı, Pisagorcular tarafından kutsal kabul edilir. O kusursuz karedir, çizgilerin hiçbiri diğerini uzunlukta tek bir nokta bile geçmez. O, geometrik olarak ifade edilen, ilahi eşitlik ve adaletin amblemidir.

Bütün güçler ve fiziksel ve spritüel doğanın muhteşem senfonileri, bu mükemmel karenin içinde kayıtlı bulunur. Yoksa O'nun söylenemeyen adı ifade edilemez olarak kalacaktı ve bu kutsal 4 rakamı, eski mistiklerin en bağlayıcı ve ağır yemini, *Tetraktis*'in yerini almıştı.

Eğer, Pisagor'un görüşü olan ruh geçişmesinin, tamamen açıklanması ve evrimin modern teorisiyle kıyaslanması gerekirse, sonraki zincirdeki her "kayıp bağlantı"nın da temin edilmesi gerekir. Fakat bizim bilim adamlarımızdan hangisi, değerli vaktini, eskilerin belirsizlikleri için kaybetmeye razı olur ki? Her ne kadar, karşı delillere rağmen, antik çağ uluslarını inkâr etseler de, kadim filozofların, Heliosentrik (güneş merkezli evren) sisteme dair olumlu bilgileri bile vardı. "Aziz Bede'le", Augustine'ler ve Lactantius'lar, Hristiyanlık öncesi yüzyılların daha eski teologlarına olan tam inançla, dogmatik tutuculukları altında boğulmuş görünüyorlardı. Fakat şimdi, filoloji ve Sanskrit edebiyatına olan yakınlaşma, onları bu haksız ithamlardan korumamıza, kısmi de olsa imkân vermiştir. Veda'larda, örneğin, M.Ö. 2000 yıl kadar geriye uzanan bir zamanda, Hint bilgeleri ve âlimlerinin, arz küresinin yuvarlaklığı ve Heliosentrik sisteme aşina olduklarına dair pozitif bir delil buluruz, Pisagor ve Plato bu astronomik gerçeği çok iyi biliyorlardı. Pisagor bu bilgiyi Hindistan'da ya da orda bulunmuş birinden elde etmişti ve Plato da sadık bir şeklide onu öğretilerine yansıtmıştı.

"*Serpent Mantra*"da, *Brahmana* şunları bildirir: Bu *mantra*, Serpentlerin Kraliçesi *Sarpa-rajni* tarafından idrak edilmiştir, çünkü o yeryüzü *(iyam)* Serpentlerin Kraliçesidir. O, bütün hareket eden her şeyin anası ve kraliçesidir. Başlangıçta o, sadece saçsız (bitki örtüsü) bir kafaydı (yuvarlak). Sonra, onu bilen kişiye istediği her forma girme gücünü veren bu *Mantra*'yı idrak etti.

O, "Mantrayı telaffuz etti," yani, tanrılara feda etti, hemen sonrasında rengârenk bir görünüm kazandı, çeşitlendi ve *birinden diğerine değişen*, hangi formu isterse onu üretmeye muktedir oldu. Bu Mantra şu sözlerle başlar: "*Ayam gaûh pris'nir akramit*". (x. 189)

Dünyanın, yuvarlak ve kel başlı şeklindeki tarifi, başlangıçta yumuşak olan ve ancak, havanın efendisi, tanrı Vayu'nun nefesiyle katı hale gelmesi zorlayıcı olarak şu fikri öne sürer: Kutsal Vedik kitaplarının yazarları, dünyanın yuvarlak ya da küre şeklinde olduğunu, daha da fazlası, başlangıçta jel kıvamında bir yığın olup, derece derece, hava ve zamanın etkisiyle soğuduğunu biliyorlardı. Dünyanın küreselliği hakkındaki bu bilgileri, onlara göre çok fazlaydı ve şimdi biz, Hinduların, en azından M.Ö. 2000 yıllarında Heliosentrik sisteme tamamen vakıf oldukları iddiamız üzerine dayandırdığımız şahitliği sunacağız.

Aynı tezde, rahip *Hotar*'a, *Shastra*'ların nasıl tekrarlanması gerektiği ve güneşin doğuşu ve günbatımı fenomenlerinin nasıl açıklandığı öğretilmiştir. Şöyle der: "Agnishtoma, o (tanrı), yanar. Güneş asla batmaz ve doğmaz. İnsanlar, güneşin battığını düşündüklerinde tamamen yanılıyorlardır. Çünkü günün sonuna gelindiğinde, o iki zıt etki üretir, aşağıda olanı gece yapar, diğer taraftakini gündüze çevirir. Onlar, onun sabah doğduğuna inanırlar, oysaki güneş, sadece şöyle yapar: Gecenin sonuna ulaştığında iki zıt etki üretir, altta olanı gündüz yapar, diğer tarafı geceye çevirir. Aslında güneş hiç batmaz, böyle bir bilgiye sahip kişi için hiç batmaz." Rig-Veda'nın çevirmeni Dr. Haug'un bile yoruma zorlandığı bu cümle oldukça ikna edicidir. O, bu pasajın, "gündoğumu ve günbatımının varlığının inkârı"nı kapsadığını ve yazarın, güneşin daima yüksekteki pozisyonunda kaldığını varsaydığını söyler.

En önceki *Nivid*'lerin birinde, Rishi Kutsa, en uzak antik çağın bir Hint bilgini, gök cisimlerine verilen ilk kanunların alegorisini açıklar. "Yapmaması gerekeni" yaptığı için, efsanede dünyayı temsil eden Anahit (Anaitis veya Nana, Pers Venüs'ü), güneşin etrafında dönmeye mahkûm edilir. *Sattras* ya da kurban bölümleri, M.Ö. on sekizinci ya da yirminci yüzyıl kadar erken bir zamanda, Hinduların, astronomi biliminde dikkate değer bir ilerleme kaydettiklerini hiç şüphesiz ispatlamaktadır. *Sattras* bir yıl sürdü ve güneşin yıllık rotasının bir benzetmesinden başka bir şey değildi. Haug, onların her biri otuz günlük altı aydan oluşan, iki ayrı kısma bölündüğünü söyler. "İkisinin ortasında,

tüm *Sattras*'ı iki yarıma ayıran *Vishuvan* (ekvator) vardı." Bu bilgin, *Brahmanlar* derlemesini, M.Ö. 1400-1200 dönemlerine atfetse de, en eski ilahilerin M.Ö. 2400-2000 yılları arasındaki Vedik edebiyatının başlama döneminde yer alabileceği görüşünü taşımaktadır. Haug, *Veda*'ların, Çin kutsal kitaplarından daha az eski olduğunu düşünmek için hiçbir sebep görmüyor. *Shu-King* ya da *Tarih Kitabı* ve *Shi-King* ya da *Odes Kitabı* kurban şarkılarının M.Ö. 2200 kadar bir antikliğe sahip olduğu kanıtlandığından, bizim filologlarımızın da çok geçmeden, tufan öncesi dönemin Hindularının onların ustaları olduğunu kabul etmek için ikna olabilirler.

Bütün durumlarda, Julius Caesar dönemindeki Keldanilerin asrolojik hesaplamalarının şimdikiler kadar doğru olduğunu ispatlayan gerçekler var. On iki aylık takvim yılının karışıklığını tekrar düzenleyen, ilkbahar ekinoksunu, ayların uzunluğunu sabitleyerek, *şimdiki haline* getiren Keldani astronomu Sosigenes'ti.

Amerika'da Montezuman ordusu tarafından bulunan Aztek takvimi, her bir ay eşit sayıda gün ve hafta veriyordu. Son derece doğru olan astronomik hesaplamaları öyle muhteşemdi ki, sonrasında yapılan tetkiklerde hiçbir hataya rastlanmadı. 1519'da Mexico'ya ayak basan Avrupalıların Julien takvimi ise gerçek zamandan neredeyse 11 gün öndeydi.

Vedik kitaplarının paha biçilmez ve akıcı çevirileri ve Dr. Haug'a, Hermetik felsefelerin iddialarını doğruladıkları için çok şey borçluyuz. Ve yine, üstü açılmamış antiklikteki Zoroaster (Zerdüşt) dönemi kolayca ispatlanabilir. Haug'un dört bin yıl öncesine dayandırdığı Brahmanalar, Vedik öncesi dönemde yaşamış kadim Hindularla İranlılar arasındaki dini çekişmeden söz ederler. *Devalar* ve *Asuralar* arasındaki savaşlar -ilki Hinduları, diğeri İranlıları temsil eder- kutsal kitaplarda ayrıntılı olarak anlatılır. İran rahibi, Brahmanların "put"u olarak adlandırdığı, *Devalar* (şeytanlar) diye atadıklarına karşı ayağa kalkan ilk kişi olduğundan, o halde bu dini kriz en fazla ne kadar geriye dayanmalıdır?

VEDALARIN PAHA BİÇİLMEZ DEĞERİ

"Bu çekişme," diye cevaplar, Dr. Haug, "Brahmanların yazarına, on dokuzuncu yüzyılın İngiliz yazarlarına görünen Kral Arthur'un ustalıkları kadar eski görünmüş olmalı."

Az çok ne kadar anlaşılır biçimde ifade edilmiş olursa olsun, önce Brahmanlar, Budistler sonra da Pisagorcular tarafından öğretildiği gibi, ezoterik anlamda, ruhun bir bedenden diğerine geçiş doktrinini sürdürmüş, kötü üne sahip bir filozof yoktur. Origen, Clemens Alexandrinus, Synesius ve Chalcidius, hepsi bu doktrine inandılar ve hiç tereddütsüz, tarih tarafından en bilgili, en aydınlanmış insanlar topluluğu olarak beyan edilen Gnostiklerin hepsi de ruh geçişmesine inanmışlardı.

Socrates, Pisagor ile aynı görüşleri savundu ve her ikisi de ilahi felsefelerinin cezası olarak vahşi bir ölüme mahkûm edildiler. Kışkırtıcılar her çağda aynıdır. Materyalizm, hep olduğu gibi, her zaman da spritüel gerçeklere karşı kör olacaktır. Hinduları doğrulayan bu filozoflara göre Tanrı, her partiküle şekil ve canlılık veren ruhunu maddenin içine nüfuz ettirmiştir. Onlar, insanların birbirinden ayrı ve tamamen farklı olan *iki ruhları* olduğunu öğrettiler. Birisi bozulabilir -Astral Ruh ya da iç akışkan beden- diğeri, bozulmayan ve ölümsüz *Augoeides* ya da İlahi Ruh parçası; ölümlü olan Astral Ruh, her bir kürenin eşiğindeki dereceli değişiminde, her ruh sıçramasıyla daha saflaşmış hale gelir. Bizim dünyevi duygularımıza göre dokunulamaz ve görülemez olan astral insan, süblimleşmiş olmasına rağmen, yine de madde özelliğini taşır. Aristo, kendi politik sebepleri yüzünden, ezoterik meselelere ilişkin tedbirli bir sessizlik sürdürdüyse de konu üzerindeki görüşlerini çok açık bir şeklide ifade etmiştir. Onun inancına göre insan ruhları, Tanrı özleriydi ve sonunda tekrar İlahi Birliğe karışacaklardı. Stoic felsefenin kurucusu Zeno öğretisine göre, doğanın içinde iki sonsuz nitelik vardır. Biri aktif, eril; diğeri pasif ya da dişi, ilki saf, süptil ether ya da İlahi Ruh; diğeri, aktif prensiple birleşene kadar kendi içinde bütünüyle hareketsiz dişi. İlahi Ruh, madde üzerinde etki yaparak, ateş, su, toprak ve havayı üretmiştir ve bütün doğayı hareket ettiren başlı

başına tek etkidir. Stoic'ler, Hindu bilgeleri gibi sondaki "İlahi Birliğe karışma"ya da inandılar. Aziz Justin de bu ruhların Tanrı özleri olduğuna inandı ve öğrencisi Asurlu Tatian, "insanın, Tanrı'nın kendisi gibi ölümsüz olduğu" fikrini açıkça ilan etti.

YAHUDİ KUTSAL KİTAPLARININ ÇEVİRİSİNDEKİ SAKATLIKLAR

Genesis'in (Yaratılış) son derece manidar olan, "Yeryüzünün her yaratığına ve havanın her kanatlısına, yerin her canlısına, *yaşayan bir ruh* verdim." orijinal satırı, bunun diğer bir *"içinde hayat var"* çevirisini takip etmek yerine, kitabın orijinalindeki metni okuma becerisi olan her İbrani âliminin ciddi olarak dikkatini çekmiş olması gerekmektedir.

İlk bölümden son bölümlere kadar, Musevi Kutsal Kitap çevirmenleri bu anlamı yanlış yorumladılar. Sir W. Drummond'un ispatladığı üzere, Tanrı'nın adının telaffuzunu bile değiştirmişlerdir. Böylece *El*, doğru yazılmış olsaydı, orijinalinde la -Al olduğu için, *Al* diye okunacaktı ve Higgins'e göre, bu kelime tanrı Mithra; *Güneş* ve koruyucu ve kurtarıcı anlamına gelmektedir. Sir W. Drummond, *Beth-El* kelimesinin aslına uygun çevirisinde, Tanrı'nın değil, *Güneşin Evi* anlamında olduğunu gösterir.

Kenan adları bileşiminde *"El"*, *Deus*'u (Latince Tanrı) değil, *So*l yani Güneşi ifade eder. Bu suretle, teoloji, kadim teosofiyi ve bilim de felsefe'yi tahrip etmiştir.

Bu önemli felsefik prensip anlayışından yoksun olduğu için modern bilimin metotları geçersiz kılınmalıdır. Hiçbir dalı, şeylerin kaynağını ve esasını gösterememektedir. İlk kaynağından gelen etkisinin izini sürmek yerine, ilerleyişi geriye doğru takip edilmiştir. Bilimin öğrettiğine göre, daha yüksek türler daha alt seviyedeki öncekilerden evrimleşmiştir. Döngünün dibinden başlar, bir madde zinciriyle doğanın büyük labirentinde adım adım ilerler. Zincir koptuğunda ve ipucu kaybolduğunda bilim, anlaşılmaz olanın ani korkusuyla geri çekilir ve güçsüzlüğünü itiraf eder. Plato ve öğrencileri öyle yapmadılar. Onlara

göre, *düşük türler, sadece yüksek soyut olanların somut suretleriydi.* Ölümsüz olan ruh aritmetik, beden ise geometrik bir başlangıca sahiptir. Bu başlangıç, muhteşem evrensel *ARCHAEUS*'un bir yansıması olarak, kendi başına hareket etmektedir ve merkezden tüm mikrokozmosun üzerine kendini nüfuz ettirir.

Bu, Tyndall'a, bilimin, madde dünyası üzerinde bile ne kadar güçsüz olduğunu itiraf ettiren üzücü hakikattir. Bütün ardışık hareketin kendine bağlı olduğu atomların ilk manevrası, mikroskobunkinden daha keskin olan bir gücü aciz bırakır. Karışıklığın tam ölçüsüzlüğü yüzünden, en işlenmiş ve en iyi eğitilmiş hayal gücü, problemin derinliğinden şaşkınlık içinde köşeye çekilir. Sadece aletin gücünden şüphe etmekle kalmaz, hiçbir mikroskobun teselli edemeyeceği bir şaşkınlık içinde dilimiz tutulur ve biz kendimiz, entelektüel elementlere sahip olsak da doğanın en yüksek yapısal enerjileriyle hep boğuşup duracağız.

Kabala'nın temel geometrik şekli -gelenek ve ezoterik doktrinlerin bize anlattığı, İlahi Varlığın kendisi tarafında Sina Dağı'nda[2] Musa'ya verilen- kendi görkemi içinde basit kombinasyonuyla evrensel problemin anahtarını içerir. Şekil kendi içinde bütün diğerlerini bulundurur. Ona hâkim olabilecek olanlar için hayal gücünü çalıştırmaya gerek yoktur. Dünyaya ait hiçbir mikroskop, ruhsal algının keskinliği ile kıyaslanamaz. Ve MUHTEŞEM BİLİM'le tanışmayanlar için bile, iyi eğitilmiş bir çocuk psikometrici tarafından verilen bir tohumun meydana gelişinin tarifi, bir kristal parçası ya da başka herhangi bir nesne, "kesin bilim"in bütün teleskoplarına ve mikroskoplarına değerdir.

Darwin'in cesur bütün yaratılış teorisinde -Tyndall ona havada uçan spekülatör diyor- dikkatten kaçan çok daha fazla gerçeklik olabilir. Sonrakinin (Tyndall) çizgi çekilmiş hipotezi, kendi sınıfının diğer düşünürlerinde olduğu gibi, hayal gücünü, mantığın sabit sınırlarıyla çevrelemektedir. Kendi içinde daha küçük bir bakteri dünyası taşıyan mikroskobik bir bakteri teorisi, en azından bir anlamda, sonsuza doğru süzülüyor, madde dünyasını aşıyor ve farkında olmadan kendini

2 Exodus, xxv., 40

ruh dünyası ile meşgul etmeye başlıyor. Eğer Darwin'in türlerin gelişimi teorisini kabul edersek, onun başlangıç noktasının açık bir kapı önünde yer aldığını buluruz. Sonrası bize kalmış, ya içerde kalır ya da eşiği geçip, sınırsızca uzanan ve akıl almaz ya da daha doğrusu, *tarifsiz* olanın ötesine geçebiliriz. Eğer bizim ölümlü lisanımız, ruhumuzun bu dünyada iken, belirsizce muhteşem olan *diğer taraf*'ta ne gördüğünü ifade etmeye yetersiz kalıyorsa, zamansız sonsuzluktaki belli bir noktada onu farkına varmalıdır.

Profesör Huxley'in "Hayatın Fiziksel Temeli" teorisi böyle değildir. Alman kardeş bilim adamlarından gelen "hayır"ların çokluğuna aldırmaksızın evrensel bir *protoplazma* yaratır ve onun hücrelerini, o andan itibaren tüm *hayat* prensibinin kutsal kaynakları olarak tayin eder. Onu, canlı bir adamdaki, bir ısırgan otu dikenindeki ve bir istakozdakiyle aynı görerek, hayat özünü protoplazmanın moleküler hücresi içinde kapatıp, arkasından gelen ilahi akışın da girişine izin vermeyecek şekilde, muhtemel bir çıkışa karşı da bütün kapıları kapatır. Yetenekli bir taktikçi gibi, "*kanunlarını ve gerçeklerini*" her sonucun üzerinde gardiyanlık yapan nöbetçilere dönüştürür. Onları, "gereklilik" sözcüğü adı altında kaydeder fakat efsane ile alay edip, sonra onu "kendi hayal gücümün boş bir gölgesi"[3] diye nitelendirdiğinde, neredeyse hiç göz önüne serilmez.

Spiritualizmin temel doktrinleri için Huxley şöyle der: "Felsefik araştırmanın limitlerinin dışında uzanırlar." Bu iddiaya karşı çıkmak için yeterince cesur olacağız ve diyeceğiz ki, öyle bir araştırmada, Huxley'in protoplazmasından çok daha büyük bir şey sunuyorlar. O kadar ki, ruhun varlığına dair somut gerçekler ve deliller gösteriyorlar ve protoplazmik hücreler bir kere öldüğünde, yaratıcılar ya da hayatın temelleri, ne olursa olsunlar hiçbir şey sunamazlar, zamanın *önde gelen düşünürlerinden* biri olarak bu kişi, bir de bizim buna inanmamızı istemektedir.

Fakat fiziksel gerçekliklere aşırı bağlılık, materyalizmin büyümesine ve ruhsallığın ve inancın çöküşüne yol açtı. Aristo zamanında, bu

3 "Hayatın Fiziksel Temeli", Huxley'in bir konferansı.

yaygın bir düşünce eğilimiydi. Ve Delfi buyruğu, eski Yunan düşüncesinden tam olarak bertaraf edilmemiş olsa da, bazı filozoflar hâlâ, "İnsanın ne olduğunu bilmek için, geçmişte ne olduğunu bilmeliyiz." düşüncesini savunmuşlardır. Materyalizm ise çoktan inancı kökten kemirmeye başlamıştır. Sırlar, kendilerini, papaz spekülasyonları ve dini sahtekârlığın en aşağı derecesine kadar dejenere etmişlerdir.

Çok azı gerçek ustalar ve inisiyelerdi; Eski Mısır'ın çeşitli istilacılarının fetih kılıçlarıyla yayılmış olanların mirasçıları ve nesilleriydi. Büyük Hermes'in Aesculapius ile olan diyalogunda kehanet edilen zaman aslında gelmişti. Kâfir yabancılar Mısır'ı canavarlara tapmakla suçlayıp mahkûm edecekler, anıtlarının üzerindeki taşın içine kazılan harflerden başka hiçbir şey kurtulamayacak ve gelecek nesillere bilmece olarak kalacaktı. Onların kutsal yazıcıları ve kâhinleri yeryüzü üzerindeki gezginlerdi. Kutsal sırlara saygısızlık yapma endişesiyle, kendilerini Hermetik cemiyetler arasına sığınmaya mecbur hissettiler- sonradan Esseniler olarak bilinirler-. Ve böylece, ezoterik bilgileri, her zamankinden daha derine gömüldü. Aristo'nun öğrencisinin zafer işareti, fetih yolundan, bir zamanların saf dininin her izini süpürdü ve Aristo'nun kendisi, devrinin örnek çocuğu, Mısırlıların gizli bilimiyle aydınlanmış olsa da ezoterik çalışmaların milenyumlarının bu parlak sonucu hakkında sadece çok az şey biliyordu.

Bizim zamanımızın filozofları, ancak Psamtik zamanında yaşamış olanlar kadar, "İsis'in peçesi"ni kaldırdılar, zira İsis doğanın sembolüydü. Fakat onlar sadece, onun fiziksel formlarını görürler. İçteki ruh, onların gözünden kaçar ve İlahi Anne'nin onlar için hiçbir cevabı yoktur. Kasların, sinir ağlarının altında, müşahede edilen nüfuz etmiş bir ruh ya da cerrahi bıçağın ucuyla kaldırılabilecek kül renkli madde olmadığını açığa çıkaran anatomiciler, insanın hiç ruhu olmadığını beyan ettiler. Onlar, çalışmasını Kabala'nın birkaç satırıyla sınırlayarak, hayat veren hiç ruh olmadığını söylemeye cüret eden öğrenci gibi safsatanın içinde yarı körleşmişlerdir. Bir kere, otopsi masasında, önünde uzanan subjenin içinde yerleşmiş gerçek insanı görmek için cerrah, kendi

bedeninde olanlardan başka gözler kullanmalıdır. Böylece, kadim papirüsün hieratik yazılarında saklanan parlak gerçek, sezgisel özelliğe sahip olan, sadece ona gözükür; aklın gözüne mantık diyorsak buna da ruhun gözü diyebiliriz.

Bizim modern bilim, görünmeyen bir prensip olarak, Yüce bir Gücü kabul eder fakat Yüce bir varlığı ya da kişisel bir Tanrı'yı reddeder. Mantıklı olarak ikisinin arasındaki fark sorgulanabilir, bu duruma göre, *Güç* ve *Varlık* aynıdır. İnsan mantığı, Zeki Yüce bir Gücü, onu Zeki Bir Varlıkla birleştirmeden, zorlukla hayal edebilir. Kitlelerin, kendi kişiliklerinin dev projeksiyonuna dayandırdıkları bir araştırma yapmadan, her şeye gücü yeten ve her yerde bulunabilen yüce bir Tanrı'nın net bir kavramına sahip olmaları beklenemez. Fakat kabalistler, EN-SOPH'u, asla bir *Güç*'ten başka bir şey olarak görmediler. Bugüne kadar, bizim modern pozitivistler, kendi ihtiyatlı felsefeleri içinde, binlerce yıldır bekleneni vermekten çok uzak kaldılar. Hermetik ustanın ortaya koyacağını iddia ettiği şey ise, basit bir sağduyunun, evrenin sadece bir tesadüf eseri olduğu ihtimalini engellediğidir.

Böyle bir fikir ona, Euclid problemlerinin, geometrik şekillerle oynayan bir maymun tarafından bilinçsizce şekillendiğini düşünmekten daha saçma görünür.

Çok az Hristiyan, aslında, Yahudi teolojisi hakkında hiçbir şey bilmediğini idrak eder. Talmud, çoğu Musevi için bile, gizemlerin en karanlık olanıdır, onu gerçekten anlayan İbrani âlimleri bilgileriyle böbürlenmezler. Onların kabalistik kitapları hâlâ daha az anlaşılmaktadır. Çünkü günümüzde, Yahudi öğrencilerden daha fazla Hristiyan, onların büyük gerçekliklerini elemekle meşguldürler. Gerçek ya da evrensel Kabala, kesinlikle ne kadar az bilinmektedir! Ustaları çok azdır fakat Bulwer'in Zanoni'sinde dediği gibi, "Keldani bilgesinin büyük Shemaia'sı üzerinde parlayan yıldızlı gerçekleri" ilk keşfetmiş olan seçilmiş bilgelerden oluşan bu varisler, "mutlak" olanı çözmüşler ve şimdi büyük işlerini kolaylamışlardır. Bu dünyanın ölümlüleri, kendilerine bilmeleri için izin verilenden daha öteye gidemezler ve hiçbiri, bu seçilmişler

bile, İlahi Varlığın kendi parmağı ile çizdiği çizginin ötesine izinsiz geçemezler. Gezginler, KUTSAL Ganj'ın kıyılarında bu üstatlarla karşılaşmışlardı. Onlara Teb'in sessiz kalıntıları içinde ve Luxor'un gizemli odalarında da rastladılar. Koridorlardaki mavi ve altın kemerlerin üzerinde, tuhaf işaretler dikkati çeker fakat bunların gizemi, avare gezen şaşkınlar tarafından asla anlaşılmaz görülürler ama çok nadir tanınırlar. Tarihi yaşam öyküleri, mevcudiyetlerini, Avrupa aristokrasisinin görkemli bir şekilde aydınlatılmış salonlarında kaydettirmişlerdir. Daha sonra onlara tekrar, Büyük Sahra'nın kurak ve ıssız düzlüklerinde ve Elephanta Mağaraları'nda rastlandı. Onlar her yerde bulunabilirler fakat kendilerini sadece bencilce olmayan çalışmalara adamış ve geri dönme ihtimali olmayan kişilerin bilmesine izin verirler.

Zamanında kendi toplumu tarafından neredeyse tanrılaştırılan ve sonra bir kâfir sayılan büyük Yahudi teologu ve tarihçisi Maimonides, gizli anlamın, Talmud'un ne kadar mantıksız ve anlamsız görülürse o kadar yücelmesinde yattığına dikkat çeker. Bu bilge adam, Keldani sihrinin, Musa'nın ve diğer âlim büyü bilimcilerin bilgilerinin, bütünüyle, doğa biliminin engin bilgisi ve şimdilerde unutulmuş olan çeşitli doğa bilimi dalları üzerine kurulmuş olduğunu başarılı bir şekilde ortaya koyar. En ince ayrıntılarıyla bitki, hayvan ve mineral krallıklarının tüm kaynaklarıyla ilgili olarak, okült kimya ve fizikte uzmanlaşmış olanlar, fizyologlar ve aynı şekilde psikologlar, neden gizemli tapınaklarda eğitilmiş mezunlar ve üstatların, şimdi bizim aydınlanma günlerimizde bile doğaüstü görülecek olan mucizeleri icra etmelerine şaşırıyorlar? Sihri ve okült bilimi sahtekârlıkla damgalamak insan doğasına bir hakarettir. Binlerce yıldır, insanoğlunun yarısının diğer yarısını aldattığına ve düzenbazlık yaptığına inanmak, insan ırkının sadece hilekâr ve tedavi edilemez ahmaklardan oluştuğunu söylemekle eşittir. Hangi ülkede sihir hiç uygulanmamıştır? Hangi çağda tamamen unutulmuştur?

Elimizde bulunan en eski belgelerde -Veda'lar ve daha eski Manu yasaları- Brahmanlar tarafından kabul edilen ve uygulanan birçok majikal ritüelleri görüyoruz. Tibet, Japonya ve Çin, içinde olduğumuz çağda,

en eski Keldaniler'in öğrettiklerini öğretiyorlar. Bu ülkelerin kendi ruhban sınıfı, öğrettiklerinin daha fazlasını ispatlıyor, yani ahlaki ve fiziksel saflığın ve belli tasarrufların uygulanmasının, kişisel aydınlanmanın ruh gücünü geliştirdiğini gösteriyorlar. İnsan, kendi ölümsüz ruhu üzerinde hâkimiyet sağlayabilirse, bu ona, kendinden aşağıdaki elemental ruhlar üzerinde gerçek majikal güçlere sahip olma gücünü verir. Batı'da da, Doğu'daki kadar yüksek seviye bir antik devrin majisini buluruz. Büyük Britanya'nın Druidleri, derin mağaralarının sessiz yer altı odalarında, onu uygulamışlardır ve Pliny, birçok bölümü, Kelt liderlerinin "bilgeliğine" ithaf eder. Semothee'ler Galyalı Druidler, spritüel bilimler kadar fiziksel bilimleri de yorumladılar. Evrenin sırlarını, gök cisimlerinin ahenkli gelişimini, dünyanın oluşumunu ve hepsinden önce ruhun ölümsüzlüğünü öğrettiler. Kutsal koruluklarin içlerinde, Görünmez Mimar'ın eliyle inşa edilen doğal akademilerde, inisiyeler, insanın ne olduğunu ve ne olacağını öğrenmek için gece geç saatlere kadar bir araya gelirlerdi. Tapınaklarını aydınlatmak için hiçbir suni aydınlanmaya ihtiyaç duymadılar. Çünkü gecenin saf tanrıçası, en gümüşi ışıklarını, onların meşe taçlı başlarının üzerine saçıyordu ve beyaz cübbeli kutsal ozanları, yıldızlı göğün tek kraliçesiyle nasıl söyleşeceklerini bilirlerdi.[4]

Uzun geçmişin ölü toprağı üzerinde ayakta duran kutsal meşeleri, şimdi materyalizmin zehirli nefesiyle kurutuldu ve spritüel anlamından soyuldu. Fakat okült ilmin öğrencisi için onun yaprağı hâlâ yeşil ve bereketlidir, derin ve kutsal hakikatlerle doludur ve yeşil dalı, ana meşe ağacından altın orakla kesilmiş ökse otunu sallayan baş-Druid'in, majikal şifalarını gerçekleştirdiği andaki gibi canlıdır. Maji, *Sihir, insan kadar eskidir.* Onun için bir doğuş zamanı vermek, ilk insanın hangi gün doğduğunu belirtmek kadar mümkündür. Ne zaman bir yazar, bir ülkede, onun ilk ortaya çıkışı ile ilgili olarak tarihi bir karakterle fikir verse, ilerideki bir araştırma onun görüşlerinin temelsiz olduğunu ispatlamıştır. İskandinav rahip ve kralı Odin'in, M.Ö. yetmişli yıllarda,

4 Pliny, xxx

pek çok kişi tarafından maji uygulamasını başlatan kişi olduğu düşünüldü. Fakat *Voilers, Valas* denilen rahibelerin gizemli ritüellerinin, onun zamanından çok önce olduğu ortaya çıkarıldı. [5] Bazı modern yazarlar, Zoroaster'in (Zerdüşt), majinin kurucusu olduğunu ispat etmeye yöneldiler, çünkü o, aynı zamanda Magian dininin de kurucusuydu.

Ammianus, Marcellinus, Arnobius, Pliny ve diğer eski tarihçiler, Zoroaster'in, sadece Keldaniler ve Mısırlılar tarafından uygulanan Maji'nin bir reformcusu olduğunu kesin olarak ortaya çıkarmışlardır.

İlahi bilimin en büyük öğretmenleri, hemen hemen bütün kadim kitapların, sembolik ve sadece ona inisiye olanın idrak edebileceği bir dilde yazıldıkları konusunda hemfikirdiler. Tyana'lı Apollonius'un biyografik hikâyesi buna bir örnek teşkil eder. Her Kabalist'in bildiği gibi o hikâye, birçok yönden, Kral Süleyman'dan bize kalan geleneklerin bir muadili olarak, Hermetik Felsefenin tümünü kucaklar. Bir peri masalı gibi okunur fakat bazen gerçekler ve tarihi olaylar, bir kurgu renkleri altında dünyaya sunulur. Hindistan'a yolculuk kısmı, alegorik olarak, bir aceminin çilelerini anlatır. Onun, Brahmanlarla olan uzun görüşmeleri, bilgelerinin öğüdü ve Corinthia'lı Menippus'la olan diyalogları yorumlandığında, tam bir ezoterik ilmihali verir. Bilge adamların imparatorluğuna olan ziyareti ve kralları Hiarchas ile olan söyleşisi, Amphiaraus'un kehaneti, Hermes'in gizli dogmalarının pek çoğunu sembolik olarak açıklar. Anlaşıldığında da, doğanın en önemli sırlarından bazılarını ifşa ettikleri görülür. Eliphas Levi, Kral Hiarchas ile Süleyman'ın kendisine Lübnan sedirleri ve Ophir altınını temin ettiği, efsanevi Hiram arasındaki müthiş benzerliğe işaret eder. Modern Masonların, hatta "Büyük Üstatlar"ın ve önemli localara mensup en zeki üyelerinin, Hiram'ın kim olduğunu ve intikam için, kimin ölümünün onları birleştirdiğini anlayıp anlamadıklarını doğrusu bilmek isterdik.

Kabala'nın, sırf metafizik öğretilerini bir tarafa koyalım, eğer birisi kendini fiziksel okültizme, tedavi bilimine adarsa, sonuçlar, kimya ve tıp gibi modern bilimin bazılarının yararına olabilir. Profesör Draper,

5 Odin'in zamanından önce, Kuzey'in en eski dininde, Munter.

şöyle der: *"Bazen, şaşırtıcı bir şekilde, bizim zamanlarımızda ortaya çıkmış, kendimizi pohpohladığımız fikirlerle karşılaşırız."* Saracens'in bilimsel yazılarına ilişkin olarak söylenmiş bu söze, kadimlerin daha gizli *Bilimsel İncelemeleri* için daha çok başvurulacaktır. Modern tıp, anatomi, fizyoloji ve patoloji ve hatta tedavi biliminde geniş bir yer elde ederken, ruh darlığı, katı materyalizmi ve bağnaz dogmatikliği yüzünden de son derece kaybetmiştir. Bir okul, kendi yarı körlüğünde, katılıkla, diğer okullar tarafından geliştirilen ne varsa görmezden gelir ve hepsi, Mesmerizm ya da beyin üzerindeki Amerikan deneyleri tarafından geliştirilen, insan veya doğaya ait her büyük kavramı, duygusuz materyalizme uymayan her prensibi gözardı etmekte birleşirler. Şimdi tıp bilimiyle ilgili bilinmeyen ne varsa bir araya getirmek için farklı okullardan muhalif fizikçileri toplayacak bir çağrı gereklidir ve en iyi uzmanların, bir hasta üzerinde, boş yere enerjilerini tükettikten sonra, sonunda, bir mesmerist ya da şifacı bir medyumun tedavi etkisi yaratması, çok sık olan bir durumdur! Eski tıp literatürünün kâşifleri, Hipokrat zamanından, Paracelsus ve Van Helmont zamanına kadar, modern fizikçilerin uygulamayı kibirle reddettikleri, hasta iyileştirici, çok sayıda kanıtlanmış fizyolojik ve psikolojik örnekler, önlemler ve ilaçlar bulacaklardır.

Cerrahi biliminde bile, modern uygulayıcılar, tevazu ile ve açıkça, kadim Mısırlıların mumya bandajlama sanatında gösterdikleri muhteşem beceriye yaklaşmalarının bütünüyle imkânsız olduğunu itiraf etmişlerdir. Bir mumyayı, kulaklarından aşağıya her bir ayak parmağına kadar ayrı ayrı sarmalayan yüzlerce metrelik bağ, Paris'te, başcerrahlar tarafından çalışıldı ve buna rağmen, modeller gözlerinin önünde olduğu halde, bizim modernler, ona benzer bir şeyi tamamlamayı başaramadılar.

Abbott Eski Mısır koleksiyonunda, New York'ta, kadimlerin çeşitli el sanatlarındaki yeteneklerinin sayısız delilleri görülebilir. Aralarında, dantel sanatı ve tahmin edilebilmesi zor olsa da, kadının azametinin, erkeğin gücüyle yan yana gitmiş olduğunu gösteren işaretler, ayrıca

sentetik saç numuneleri ve çeşitli altın süslemeler vardır. New York *Tribune,* Ebers papirüsünün içindekileri gözden geçirerek şunları söyler: "Gerçekten de güneşin altında yeni hiçbir şey yok. 65., 66., 79. ve 80. bölümler gösteriyor ki, saç canlandırıcılar, saç boyaları, ağrı kesiciler ve pire tozları, 3400 yıl önce de ihtiyaç listesindeymiş."

Bizim son zamanda kanıtlanmış keşiflerimizden kaç tanesinin gerçekte yeni ve kaç tanesinin de eski zamanlara ait olduğu, yine en tarafsız ve güzel konuşan seçkin felsefe yazarımız Profesör W. Drapper tarafından belirtilmiştir. Onun, "Din ve Bilim Arasındaki Çatışma" kitabı - kötü başlıklı muhteşem kitap- böyle gerçeklerle dolup taşar. Sayfa 13'te, Yunanistan hayranlığı uyandıran, kadim filozofların başarılarından birkaç örnekleme yapar. Babil'de, 19. yüzyıldan 3. yüzyıla geriye doğru sıralanan, Callisthenes'in Aristo'ya gönderdiği bir dizi Keldani astronomik inceleme vardır. Mısır Kral astronomu Ptolemy, bizim devrimizden yedi yüz kırk yedi yıl önceki tutulmaların, bir Babil kaydını elinde bulunduruyordu. Profesör Draper, tam olarak şöyle ifade eder: "Doğru sonucun bulunabilmesi için, bizim zamanımıza kadar ulaşan bu belli astronomik sonuçlardan önce, uzun süreli ve yakın gözlemler gerekliydi." Böylece Babilliler, yirmi beş saniyelik doğruluk payıyla, bir tropik yılın uzunluğunu sabitlediler ve yıldız yılının tahminleri de yaklaşık iki dakika fazlaydı. Ekinoksların presesyonunu da saptamışlardı. Tutulmaların sebeplerini biliyorlardı ve *saros* dedikleri döngülerinin yardımıyla, onları tahmin edebiliyorlardı. 6585 günden fazla olan o döngü değerine ait tahminlerinin doğruluk payı, on dokuz buçuk dakikaydı.

Bu tip vakalar, astronominin geliştirildiği Mezopotamya'daki sabır ve becerinin inkâr edilemez delilini açıkça ortaya koyar. Üstelik yetersiz araç gereçlerle hiç de az olmayan mükemmelliğe ulaşılmıştı. Bu eski gözlemciler, yıldızların bir sıralamasını yapmışlar, zodyakı on iki burç sembolüne bölmüşler, gündüzü ve geceyi on ikişer saate ayırmışlardı. Aristo'nun söylediği gibi onlar, uzun zaman önce, kendilerini, ayın sebep olduğu yıldız tutulmalarına adamışlardı. Güneş sisteminin yapısı

hakkında doğru görüşlere sahiptiler ve gezegenlerin yerleşim sıralarını biliyorlardı. Güneş saatleri, su saatleri ve usturlaplar kurmuşlardı.

"Sonsuz gerçeklerin dünyası, geçici hayaller ve düşlerin dünyasında uzanır," der, Prof. Draper. "Dünya, ne uygarlığın sabahında yaşamış insanlar, görüşünü bize getiren içi boş geleneklerle, ne de vahiy aldıklarını düşünen mistiklerin rüyalarıyla keşfedilir. O, *geometri* araştırmalarıyla ve *uygulamalı doğa incelemeleriyle* keşfedilir."

Kesinlikle! Konu daha iyi ifade edilemezdi. Bu, güzel söz ustası yazar, bize çok derin bir hakikati anlatır. Yine de tüm gerçeği söylemez, çünkü onu bilmez. Sırların içinde verilmiş bilginin kapsamını ya da doğasını tarif etmemiştir. Tufan öncesi ve tufan sonrası Piramitler ve diğer Titan tarzı anıtların mimarları kadar, daha sonra gelen insanlardan hiçbiri, geometride o kadar usta olmamışlardır. Diğer taraftan, hiç kimse, uygulamalı doğa incelemelerinde onlarla eşit dereceye gelmemiştir.

Ve bunun inkâr edilemez bir delili de onların sayısız sembollerinin önemidir. Bu sembollerden her biri cisimleştirilmiş bir fikirdir, *İlahi Görünmeyen kavramıyla, dünyevi ve görünen olanı bağlayan.* İlki, "yukarıda nasılsa aşağıda öyledir". Hermetik doktrinine göre, analoji yoluyla, tam olarak ikincisinden türetilir. Onların sembolleri, doğa bilimlerinin muhteşem bilgisini ve kozmik gücün uygulamalı bir çalışmasını gösterirler.

Geometrinin araştırmalarıyla elde edilen pratik sonuçlara gelince, "hareket safhasına gelen öğrenciler adına şanslıyız ki", artık önemsiz tahminlerle hoşnut olmaya zorlanmıyoruz. Bizim kendi zamanlarımızda, başladığı gibi devam ederse, bir gün çağının en büyük geometricisi olarak tanınabilecek olan, New York'tan bir Amerikalı, Mr. George H. Felt, sadece Eski Mısırlılar tarafından kurulmuş olan önermelerin yardımıyla, onun kendi diliyle vereceğimiz şu sonuçlara ulaşmıştır: "İlk olarak," der, Mr. Felt, "hem düz hem üç boyutlu bütün geometri bilimi için temel diagram dayanak alınabilir. Geometrik durumdaki bir oranın aritmetik sistemlerini oluşturmak için başvurulabilir. Hepsinde aynı mükemmellik ve kesinlik izlenmiş olan tüm mimari ve heykel

kalıntıları, bu şekil ile tanımlanabilir ve Mısırlıların, onu, dini sembollerinin üzerinde de bulunan, astronomik hesaplamalarının temeli olarak kullandıklarını da belirlenebilir. Yunan mimarisi ve sanatının kalıntıları arasında izleri bulunabilir, Yahudi kutsal kayıtlarının arasındaki güçlü izleri keşfedilebilir. Doğa kanunlarının on binlerce yıllık araştırmalarından sonra, tüm sistemin Mısırlılar tarafından keşfedildiğini bulmak, bu diyagramın referansıyla mümkün olabilir ve ona tam olarak Evrenin bilimi denilebilir."

Daha sonra bu diyagram profesöre, o güne kadar sadece tahmin edilen, fizyolojideki problemleri kesin olarak saptamasına imkân vermiştir. İlk bilim ve din olarak gösterdiği öyle bir Masonik felsefeyi geliştirmesini sağlamıştır ve son olarak biz de şunu ekleyebiliriz: Mısırlı heykeltıraş ve mimarlar, tapınaklarının dış cepheleri ve geçitlerini süsleyen modellerini, beyinlerinin gelişigüzel fantazileriyle değil, profesörün sevdiği ve kimyasal ve kabalistik işlemlerle görünür hale getirdiğini öne sürdüğü, "havanın görüntüsüz ırkları" ve doğanın diğer krallıklarının tuhaf figürlerinden aldıkları, gözle görülür bir şekilde ispatlanabilir.

Schweigger, mitolojinin tüm sembollerinin, bilimsel bir altyapısı ve varlığı olduğunu ispatlar.[6] Sadece, doğanın fiziksel elektromanyetik güçlerinin son keşifleri sayesinde, Mesmerizm'de (İpnotizma), Ennemoser gibi, Almanya'da Schweigger ve Bart, Fransa ve İtalya'da Baron Du Potet ve Regazzoni gibi uzmanlar, her bir *İlahi Mitos*'un, bu güçlerden herhangi biriyle olan gerçek ilişkisinin, hemen hemen hatasız bir doğrulukla altını çizmişlerdir. Majinin şifa sanatında, büyük bir öneme sahip olan "ideaik parmak", manyetik doğal güçler tarafından sırayla çekilip itilen demir bir parmak anlamına gelir. O, Semendirek adasında, zarar görmüş organları eski haline döndürme konusunda mucizeler yaratmıştır.

Bart, eski mitlerin anlamları konusunda, Schweigger'den daha derine iner ve konuyu hem spritüel hem de fiziksel yönleriyle inceler ve onu, Frigya Dactyl'lerinin (eski Yunan mitolojisinde küçük adamlar),

6 Schweigger, "Introduction to Mythology through Natural History"

hastalık gideren exorsistleri ve majisyenlerin ve Kabiri (Yunan mitinde gizemli varlıklar) büyü bilimcilerinin genişliğinde ele alır. Şöyle der: "Dactyl'lerin yakın birliği ve manyetik güçlerini incelerken, manyetik taşa bağlı kalmamız gerekmez, bütün anlamdaki manyetizmaya bir bakış atmamız yeterlidir." O şekilde, Dactyl denen inisiyatörlerin, sihirli sanatları vasıtasıyla, iyileştirici mucizeler gerçekleştirerek insanlarda nasıl şaşkınlık yarattıkları aydınlığa kavuşur. Bu birliğin yaptıkları arasında, antik zamanın rahipliğinin uygulamayı alışkanlık edindiği diğer pek çok şey, toprağı ve maneviyatı işlemek, sanat, bilim ve sırları geliştirmek de vardı. Peki, bütün bunlar, Kabiri rahipleri tarafından da, doğanın gizemli ruhlarının hiç rehberliği ve desteği olmadan mı yapıldı? Schweigger de aynı görüştedir ve kadim Sihir fenomenlerinin, "ruhların rehberliği" altında, manyetik güçler tarafından meydana getirildiğini açıkça ortaya koyar.

Görünüşteki politeizm'e (çok tanrıcılık) rağmen, kadimler -ki hepsi eğitilmiş sınıftır- bütünüyle monoteist (tek tanrıcı) idiler ve bu da Musa'nın zamanından çağlar önceydi. *Ebers Papirüs*'ünde, bu gerçek, 1. Bölümün ilk dört satırından tercüme edilmiş şu sözlerle kesin olarak gösterilir: "Heliopolis'ten geldim, Hethaat'ın büyükleriyle, Koruma Lordları, sonsuzluk ve kurtuluş efendileriyle. Sais'ten geldim, bana koruma bahşeden Ana Tanrıça ile. *Kâinatın Efendisi,* tanrıları ölümcül hastalıklardan nasıl kurtardığını anlattı bana." *Üstün adamlar, eskiler tarafından, tanrılar diye çağrılırlardı.* Ölümlü insanların tanrısallaştırılması ve farazi tanrılar, kahramanlarının heykellerini diken modern Hristiyanların anıtsal mimarisinin, onları politeist göstermesi gibi monoteizme karşı bir delil değildir. Şimdiki yüzyılın Amerikalılarının bundan 3000 yıl sonra, tanrıları Washington için heykeller dikmiş putperestler olarak sınıflandırılmaları da herhâlde aynı şekilde saçma olarak düşünülürdü. Hermetik Felsefe, esrarengizlik içinde o kadar örtülmüş ki, Volney, eski insanların, oysa sadece ezoterik prensipleri temsil ettikleri düşünülen sembolleri, kendi içlerinde maddeselleştirerek, tanrı olarak taptıklarını iddia etmiştir. Dupuis de konunun incelenmesi için yıllarını adadıktan sonra, sembolik daireyi yanlış anladı ve eskilerin

dinlerini, bir tek astronomiye dayandırdı. Eberhart ve şimdiki yüzyılın diğer pek çok Alman yazarı, majiyi en nezaketsiz biçimde yorumladılar ve onu, Plato'nun mitosu Timaeus'a bağladılar. Fakat nasıl oluyor da sırların bilgisine sahip olmadan, bir Champollion'un ince sezgisi bahşedilmemiş o insanlar ve diğerleri, İsis'in peçesinin arkasında, tüm diğer ustalardan gizlenmiş olan ezoterik yarıyı keşfedebiliyorlar?

Bir Mısır bilimcisi olan Champollion'un değerini kimse sorgulamayacaktır. O, her şeyin Mısırlıların son derece monoteist olduklarına işaret ettiğini beyan eder. Antikliği zamanın en gerisine dayanan Hermes'in gizemli yazılarının doğruluğunu, en ince detayına kadar onaylar. Ayrıca Ennemoser, şunları söyler: "Herodot, Thales, Parmenides, Empedocles, Orpheus ve Pisagor, kendilerini, Doğa Felsefesinde ve Teolojide eğitmek için Mısır'ın içlerine ve Doğu'ya gittiler." Musa da bilgeliğini orada edinmiş ve İsa, hayatının ilk yıllarını oralarda geçirmişti.

İskenderiye kurulmadan önce, tüm ülkelerin öğrencileri orada toplanırlardı. "Nasıl olur," diye devam eder sözlerine Ennemoser," bu sırların ne kadar da çok azı bilinir hale gelmiş. Hem o uzun çağlar ve o kadar farklı zaman ve insanlar arasında?" Bu durumun borçlu olunduğu şey, inisiyelerin mutlak sessizliğidir. Diğer bir sebep ise, en uzak antik devrin gizli bilgisinin tüm yazılı belgelerinin *kaybedilmesi* ve *imha edilmesinde* bulunuyor olabilir. Doğa Felsefesi üzerine tezleri içeren, Livy tarafından betimlenen Numa'nın kitapları, onun mezarında bulundu. Fakat bilinmesine izin verilmedi çünkü devlet dinine ait en gizli sırların açığa çıkmaması gerekiyordu. Senato ve kürsü, kitapların halk önünde yakılması gerektiğine karar verdi.[7]

DAİMA İLAHİ BİR BİLİM OLARAK SAYILAN MAJİ

Sihir, tanrısallığın niteliklerine bir katılım için yol gösteren, ilahi bir bilim olarak düşünüldü. "O, tüm doğa işleyişlerinin örtüsünü kaldırır," der, Philo Judaeus, "ve ilahi güçlerin derin düşüncesine öncülük eder."[8]

7 "Sihrin Tarihi", cilt 1, s. 3

8 Philo Jud., "De Specialibus Legibus"

Daha sonraki dönemlerde, onu büyücülüğe dönüştüren istismar ve dejenerasyon yüzünden genel nefretin hedefi oldu. İşte bu yüzden onu sadece, çağlar boyunca, her gerçek dinin, doğanın okült güçlerinin bir bilgisine dayalı olduğu zamanlardaki en uzak geçmişine göre ele almalıyız. Maji'nin kurucuları, genel olarak sanıldığı gibi, kadim Persia'daki rahiplik sınıfı değildi, sadece onların isimleri Maji'den türemişti. Mobed'ler, Parsis rahipleri, -eski Gheber'ler- bugün bile aynı isimle Phelvi [9]dilinde, *Magoi* ile adlandırılırlar. *Maji (sihir), dünyada, ilk insan ırklarıyla birlikte ortaya çıkmıştır*. Cassien, 4. ve 5. yüzyıllarda iyi bilinen, kendi zamanında, Âdem'in oğlu Seth'in dördüncü nesli Jared'den aldığı kabul edilen, Nuh'un oğlu Ham'a geçen bir bilgiden söz eder.

ÜSTATLARIN BECERİLERİ ve MODERN KARŞITLARININ HİPOTEZLERİ

Musa, bilgisini, onun Nil'in sularından kurtaran Mısırlı Prenses Thermuthis'in annesine borçludur. Firavun'un eşi Batria, kendisi bir inisiyatördü ve Museviler, peygamberlerinin, Mısırlıların tüm bilgeliğine, kudretli sözleri ve fiillerine sahip oluşunu, Batria'ya borçludurlar. Justin Martyr, otoritesi olarak Trogus Pompeius'un adını vererek, Joseph'e, Mısır rahiplerinin majikal sanatlarındaki büyük bilgisini edinmiş olduğunu gösterir.

Eskiler, mutlak bilimlerle ilgili olarak, bizim modern âlimlerin şimdiye dek keşfettiklerinden daha fazlasını biliyorlardı. Bunu itiraf etmeye zorlananların çokluğu kadar, kabul edenler de bir bilim adamı sayısından çoktu. "Eski zaman toplumunda var olan bilimsel bilginin derecesi, modernlerin kabul etmeye istekli olduğundan da çok ileriydi," diyor, Dr. A. Todd Thompson Okült Bilimler'in editörü Salvarte de, "Fakat," diye ekler, "halkın görmemesi için dikkatli bir şekilde örtülmüş ve sadece rahip sınıfına karşıt, tapınaklarla sınırlı kalmıştı." Kabala'dan söz ederken, bilgili Franz von Baader, şöyle ifade eder: "Sadece bizim kurtuluşumuz ve bilgeliğimiz değil, bilimimizin kendisi de bize Yahudilerden

9 "Havarilerin İşleri", vii., 22

gelmiştir." Fakat neden okuyucuya, Yahudilerin bilgeliklerini nereden aldıklarını söyleyerek cümleyi tamamlamıyor?

Platoncuların, İskenderiye okuluna bağlı olan Origen, Musa'nın ahit öğretilerinden başka, yetmiş büyüklere Yasa'nın derinliklerinde saklı olan çok önemli bazı sırlardan da bahsetmiştir. Bu sırları, sadece, değer bulduklarına vermelerini emretmiştir.

Aziz Jerome, Tiberya ve Lod Musevilerini, mistik tercümenin tek öğretmenleri olarak adlandırır. Son olarak Ennemoser, güçlü bir görüş ortaya koyar, "Dionysius Areopagita"nın yazıları, açıkça, Yahudi *Kabala*'sı üzerine oturtulmuştur ya da erken dönem Hristiyanlarının sadece yeni bir isim altında, Eski Esseniler'in takipçileri olduklarını göz önünde tuttuğumuzda, bu şaşılacak bir durum değildir. Profesör Molitor, *Kabala*'ya tam hakkını verir ve şöyle söyler:

"Teolojide, aynı şekilde bilimde de tutarsızlık ve yüzeysellik devri geçmiştir ve devrimsel rasyonalizm, olumlu olan her şeyi mahvettikten sonra, arkasında kendi boşluğundan başka hiçbir şey bırakmamıştır. Öyle görünüyor ki, şimdi dikkatimizi yeniden kurtuluşumuzun geldiği yaşam çeşmesi olan gizemli ilhama yönlendirme zamanıdır. Modern İsrail'in bütün sırlarını barındıran kadim İsrail Sırları, en derin teosofik prensipler üzerine kurulmuş teolojinin dokusunu bulmak ve tüm ideal bilimlere *sabit* bir temel kazandırmak için özellikle hesaba katılacaktır. Bu sırlar, mitlerin belirsiz labirentlere, sırlara ve ilk ulusların oluşumlarına yeni bir yol açacaktır. Gelenekleri ise, tek başına, niyeti bilgelikte ve yüksek bilgide diğer âlimlere yol göstermekten başka bir şey olmayan ve ancak değer bulunduklarında daha derin sırları veren, Peygamber Samuel'in kurmadığı, sadece restore ettiği peygamber okullarının sistemini barındırır. Bu sırlarla sınıflandırılan, ikili bir doğası olan *maji*'dir: İlahi sihir ve şeytani sihir ya da kara sanat. Bunların her biri, tekrar iki çeşide ayrılır, etkin ve görülen; ilahi sihirde kişi, gizli şeyleri öğrenmek için, kendini dünya ile bir ahenk içine yerleştirmeye çalışır. İkincisinde, ruhlar üzerinde güç kazanmaya uğraşır, önceki, iyi

ve faydalı hareketler sergilemek, sonraki ise her çeşit şeytani ve doğaya aykırı eylemlerde bulunmaktır." [10]

Yunan, Roma Katolik ve Protestan, bu en seçkin üç Hristiyan yapının ruhban sınıfı, her spritüel fenomenin kendisini, "medyum" denilenlerin aracılığıyla ortaya koymasını tasvip etmezler. Son iki dini birliğin, kendilerini tezahür ettiren -bazen de bilinmeyen ve açıklanamamış- ruh varlıkları yüzünden, yaktığı, astığı ve diğer çaresiz kurbanları katlettiğinden bu yana aslında çok kısa bir dönem geldi geçti. Bu üç kilisenin başında önde gelen Roma Kilisesidir. Onun elleri, öğretisinin tepesinde duran cehennem tanrısı Moloch benzeri ilahının adına dökülen sayısız masum kurbanın kanıyla kıpkırmızıdır. Tekrar başlamak için de hazır ve heveslidir. Fakat her gün sövüp saydığı, 19. yüzyılın dini özgürlük ve gelişim ruhuyla eli kolu bağlı durumdadır.

Yunan-Rus Kilisesi, katı inancına rağmen, kendi ilkselliği ve basitliğinde, en sevimlisidir ve İsa benzeri olandır. Yunan ve Latin kiliselerinin, uygulamada aralarında hiç birlik olmamasına ve yüzyıllar önce ikiye ayrılmış olmalarına rağmen, Roma piskoposları, sürekli olarak bu gerçeği görmezden gelirler. Sadece Yunan topluluğu içindeki ülkeler üzerinde değil, bütün Protestanlar üzerinde de tüm yetkiyi, olabilecek en küstah tavırla kendilerine mal ettiler. "Kilise," der, Profesör Draper, "devletin, yönetim sahası içinde bildirdiği herhangi bir şeyin üstünde hiçbir hakka sahip olmadığı ve Protestanlık da sadece bir başkaldırı olduğu için hakkı olmadığı konusunda ısrar eder. Protestan topluluklarında bile Katolik piskopos tek yetkili ruhani Papadır."[11] Önemsenmeyen fermanlar, okunmamış genelge mektupları, dikkate alınmayan ekümenik konsey davetleri, alay edilen aforozlar, bunların hepsi, hiçbir fark yaratmış görünmüyordu. Israrcılıkları ancak arsızlıklarıyla eşleştirilebilirdi. 1864 yılında, 9. Pius, Holy Mother Kilisesi'nin bağrından çıkmış bir bölücü olarak, Rusya İmparatorunu, herkesin içinde lanetleyerek, aforoz edip ateş püskürdüğünde, saçmalığın zirvesine ulaşıldı.[12]

10 Molitor, "Tarih ve Geleneklerin Felsefesi", Howitt Çevirisi, s. 285

11 "Din ve Bilim Arasında Çatışma", s. 329

12 "Gazette de Midi" ve "Le Monde", 3 Mayıs 1864

Ne o, ne de onun ataları, ne de Rusya, bin yıl önce Hristiyanlaştırıldığında, Roma Katoliklerine katılmaya hiç razı olmamışlardı. Neden, Piskopos, Tibet'in Budistleri ya da eski Hiksosların takipçileri üzerinde dini yetki iddia etmiyor?

Medyumik fenomenler, tüm zamanlarda, Rusya'da ve diğer ülkelerde kendilerini göstermişlerdir. Bu güç, dini farklılıkları kale almaz; o, uyruklara güler ve ister taçlı bir baş, isterse fakir bir dilenci olsun, herhangi bir kimliği hiç sormadan işgal eder.

Bugünkü Tanrı Vekili 9. Pius bile bu davetsiz misafirden kaçamamıştır. Son elli yıldır, Papa hazretlerinin çok sıra dışı hallere maruz kaldığı bilinmektedir. Bunlar, Vatikan'ın içinde, *İlahi Vizyonlar* olarak isimlendirilir. Dışarıda fizikçiler onları, epileptik nöbetler olarak nitelendirirler ve popüler söylenti ise Peruggia, Castelfidardo ve Mentana'nın hayaletleri tarafından yaratılan bir obsesyon olduklarıdır!

"Işıklar mavi yanıyor; şimdi hareketsiz gece yarısı,

Soğuk korku dolu damlalar var titreyen etimde,

Zannediyorum ki bütün öldürülmesine sebep olduklarımın ruhları geldi."[13]

Hohenlohe Prensi, yüzyılımızın ilk çeyreği boyunca, iyileştirici güçleriyle ünlü olan bir medyumdu. Aslında bu fenomenler ve güçler, hiçbir çağa ve ülkeye ait değildirler. İnsanın psikolojik vasıflarının bir parçasını oluştururlar.

Yüzyıllarca, çığlık atan ve uluyan, yarım akıllılar ve diğer perişan yaratıklar, Rus rahip sınıfının ve halkın, kötü ruh hâkimiyeti diye düşündükleri, garip bozukluklara uğradılar. Onlar, kendilerine güven duyma cesareti göstermeden, kontrol eden demonları, onları yere sermesin diye, Katedralin girişine üşüşürlerdi. Voroneg, Kiew ve kutsanmış azizlerin, büyüsel yadigârlarına sahip tüm şehirler, bu tip bilincini yitirmiş medyumlarla kaynamaktadır. Onların çoğu, daima, gudubet gruplarda bir araya toplanırken, kapılarda, verandalarda bekleşirken

13 Shakespere, "Richard III"

görülebilirler. Papazların yönettiği takdis ayininin belli bir safhasında, huzura çıkışta ya da dua ve koronun başında, bu yarı deliler, yarı medyumlar, horozlar gibi çığlık atarlar, böğürürler, anırırlar ya da sonunda korkunç kasılmalarla yere düşerler.*"Temiz olmayan biri, kutsal duaya dayanamaz."* Bu durumun dini bir açıklaması olabilir. Merhametle hareket eden bazı yardımsever ruhlar, "tutulmuşlar"a, iyileştirici ilaçlar verirler, onlara sadaka dağıtırlar. Ara sıra bir rahip, Şeytan çıkarmaya davet edilir ve bu seremonide o, Hristiyan dürtülerine bağlı olarak, ya sevgi ve hayırseverlik adına ya da cezbedici bir gümüş yirmilik beklentisiyle görevini icra eder. Fakat bu zavallı yaratıklar -nöbet geldiğinde, bazen kehanetlerde bulunan ve vizyonlar gören medyumlar- talihsizlikleri yüzünden asla dokunulmazlar. Neden ruhban sınıfının onları idam etmesi gerekiyor ya da neden insanların onlardan nefret etmesi, lanetlenmiş cadılar ve büyücüler olarak suçlaması gerekiyor? Sağduyu ve adalet, eğer birileri cezalandırılacaksa, bunların kendilerine yardım edemeyen kurbanlar değil, onları kontrol ettiği iddia edilen demonlar olması gerektiğini akla getirir. Hastaya olan en kötü şey, bir rahip tarafından kutsal suya daldırılınca, zavallı yaratığın üşütmesidir. Bu hatalı hareketin faydalı etkisi, hastanın Tanrı'nın iradesine bırakılması, sevgi ve merhametine emanet edilmesidir. Böyle batıllık ve körlükle, bu tip esaslara göre yönetilen bir inanç, kesinlikle belli bir saygıyı hak eder ve insana ve *gerçek* Tanrı'ya karşı da asla bir hakaret sayılmaz! Roma Katolikleri kadar olmasa da aralarındaki en önemli düşünürleri hariç, ikinci olarak, bu çalışmada, Protestan rahiplerini sorgulamayı amaçlıyoruz. Ve Hindu ve Çinli spiritualistlere ve kabalistlere, o şekilde muamele etme hakkını hangi temele dayandırdıklarını, onları kâfirlerle beraber ifşa ederek, cehennemin sönmeyen ateşine neden mahkûm ettiklerini bilmek istiyoruz.

En küçük saygısızlık düşüncesinde uzak -inanca hakaret şöyle dursun- görünen ve görünmeyen her şeyi var eden İlahi Güce yöneliyoruz. Düşünmeye bile cüret edemediğimiz, ulu ve sınırsız mükemmelliğe. *O*'nun var olduğunu ve bütün akıl olduğunu bilmek bizim için yeterli. Tüm yaratılanlarla birlikte *O*'nun ilahi kıvılcımına sahip olduğumuzu

bilmek yeter. Önünde eğildiğimiz büyük güç, sınırsız ve sonsuz olan. Büyük MERKEZİ RUHSAL GÜNEŞ, O'nun işitilemez İRADE'sinin nitelikleri ve görünen etkileriyle çevreleniriz. Kadim ve modern kâhinlerin Tanrı'sı. O'nu doğası, ancak onun kudretli HÜKMÜ'yle olan âlemlerde görülebilir.

O'nun kendini açığa vuruşu, kozmos üzerindeki evrensel uyumun yok olmaz suretlerindeki kendi parmağıyla çizilmiş izlerindedir. O, bizim kabul ettiğimiz tek mutlak HAKİKAT'tir.

Kadim coğrafyacılardan söz edersek, Plutarch, Theseus'ta şöyle ifade eder: "Onlar, haklarında bir şey bilmedikleri dünya bölgelerinin haritalarının kıyılarında toplanırlar ve onların ötesinde, vahşi yaratıklar ve yaklaşılamayan bataklıklarla dolu kum çöllerinden başka hiçbir şey olmadığı izlenimini vermek için sınırlara notlar iliştirirler." Bizim teologlar ve bilim adamları da aynı şeyi yapmıyorlar mı? Öncekiler, görünmeyen dünyanın, melekler ya da şeytanlarla dolu olduğunu söylerken, bizim filozoflarımız öğrencilerini, *madde* yoksa *hiçbir* şey yoktur diye ikna etmeye çalışıyorlar.

Bizim kronik skeptikler, materyalist olsalar da, kaç tanesi Mason Localarına bağlı? Gül-Haç Kardeşliği, ortaçağların esrarengiz uygulayıcıları hâlâ yaşıyorlar, fakat sadece isim olarak. Onlar, saygıdeğer Ustaları Hiram Abiff 'in mezarında gözyaşı dökebilirler, fakat "mersin filizinin" konulduğu gerçek yeri boşuna arayıp duracaklardır. Eski hüküm yalnız kalır, ruh uçup gitmiştir. Onlar, İtalyan operası Ermani'nin dördüncü perdesinde, Charlemagne'nin mahzenine inen, gizli anlaşmalarının şarkısını kendilerine tamamen yabancı bir dilde söyleyen, İngiliz veya Alman koro ekibi gibiler. O yüzden bizim Kutsal Kemer'in modern şövalyeleri, eğer "dünyanın derinliklerine doğru dokuz kemeri geçmeyi seçerlerse her gece inebilirler". "Onlar, Enoch'un kutsal Delta'sını hiçbir zaman keşfedemeyeceklerdir." "Güney Vadi'deki Şövalyeler" ve "Kuzey Vadi"dekiler, kendilerini zihinlerindeki "aydınlanma şafakları" konusunda temin edebilirler ya da batıl inanç perdesi, despotluk, barbarlık ve vs.nin, bir daha akli görülerinin önünde engel oluşturmayacak

şekilde Masonlukta ilerlediklerini düşünebilirler. Fakat onların anası olan Maji'yi ihmal ettikleri ve ikiz kardeşleri olan spiritualizme sırtlarını döndükleri sürece bunlar bütünüyle boş sözlerdir. "Doğu Şövalyeleri", siz duraklarınızı bırakıp, başınız ellerinizin arasında üzüntüyle yere çökebilirsiniz, çünkü kaderinize ağlayıp yas tutmak için haklı sebebiniz var. Philippe le Bel, Tapınak Şövalyelerini yıktığından beri, şüphelerinizi yok etmek için tüm iddiaların tersini ispatlayacak kimse çıkmadı. Siz sadakatle kutsal yerin kayıp hazinesini arayan Kudüs'ün gezginlerisiniz. Onu buldunuz mu? Çok yazık, hayır! Çünkü kutsal yere hürmetsizlik yapıldı, aklın, gücün ve güzelliğin sütunları yerle bir edildi. Bundan böyle, "karanlıkta dolaşmalısınız", "boynunuz eğik gezmelisiniz" ormanların ve dağların arasında "kayıp söz"ü arayışınızda. "Devam edin!" Yolculuğunuzu, *yedi* ile ya da yedi kere yedi ile sınırladığınız sürece, onu asla bulamayacaksınız, çünkü siz karanlıkta geziyorsunuz ve bu karanlık, sadece, Ormasd'ın gerçek nesillerinin taşıdığı, hakikatin parlak meşalesinin ışığıyla dağılabilir. Bir tek onlar, Enok, Yakub ve Musa'ya ifşa edilen adın doğru telaffuzunu size öğretebilirler. "Devam edin!" Saygıdeğer Senyor Warden'iniz, 333'ü çarpmayı öğrenene kadar, 666'yı bulmak yerin -Vahyedilen Canavarın sayısı- sadece tedbirle gözleyebilir ve gizlice *(sub rosa)* hareket edebilirsiniz.

Eskilerin, insanlık tarihini dönemlere bölmek ile ilgili uğraşılarının ve eğilimlerinin, felsefik bir temelden kesinlikle yoksun olmadığını ortaya koymak için bu bölümü okuyucuya, gezegenimizin evrimi konusunda kadim zamanların en eski geleneklerinden birini sunarak kapatacağız.

Aristo tarafından adlandırılan her "büyük yıl"ın kapanışında, Censorinus'a göre - *en büyük* devre, altı adet *sar* ya da *saros*'tan oluşur- baştan sona fiziksel bir evrime maruz kalır. Kutup ve ekvator iklimleri kademeli olarak yer değiştirirler. Önceki yavaşça çizgiye doğru hareket ederken, bereketli bitki ve hayvan yaşamıyla, tropik kuşak, buzlu kutupların, yasak ıssızlıklarıyla yer değiştirir. Bu iklim değişikliği,

ister istemez beraberinde afetleri, depremleri ve diğer kozmik sonuçları da getirir. Okyanus yatakları yer değiştirdiği için her desimilenyum ve bir *nero* sonunda, efsanevi Nuh tufanı gibi, bir yarı evrensel tufan meydana gelir. Bu yıl, Yunanlılar tarafından, *Heliacal* (güneş ile ilgisi olan) diye tanımlanırdı fakat tapınağın dışında hiç kimse süresi ya da ayrıntısına dair kesin bir bilgiye sahip değildi. Bu yılın Kış Mevsimi, Afet ya da Tufan olarak adlandırıldı. Yaz mevsimi ise Ecpyrosis. Popüler gelenekler, bu değişiklik gösteren mevsimlerde, dünyanın sırayla yandığını ve suyla boğulduğunu öğrettiler. En azından bu, bizim, Censorinus ve Seneca'nın *"Astronomik Fragmanlar"*ından öğrendiğimiz şeydir. Bu yılın uzunluğu hakkındaki yorumlar o kadar belirsizdir ki, Herodot ve Linus dışında hiçbir yorumcu, öncekinin 10.800, sonrakinin de 13.984 olarak tayin ettikleri gerçeğe yaklaşmamıştır. Eupolemus tarafından tasdik edilen, Babil rahiplerinin iddialarına göre, *"Babil şehri kuruluşunu, sel felaketinden kurtulanlara borçludur; onlar devlerdi ve tarihe geçen kuleyi inşa ettiler."* Büyük astrologlar olan bu devler, babalarından daha fazlasını da almışlardı. "Tanrı'nın oğulları", gizli konularla ilgili her eğitimi, kendi devirlerindeki rahiplere verdiler ve kendi şahit oldukları periyodik afetlerin tüm kayıtlarını da tapınaklarda bıraktılar. Bu, başrahiplerin, *büyük yılların* bilgisiyle nasıl geldiklerini gösterir. Bundan başka Plato, Timaeus'ta, eski Mısır rahibinin, Solon'u, Ogyges'in büyük olanı gibi pek çok tufan olduğu gerçeğini bilmediğinden dolayı azarlamasını anlatır. Heliakos'taki bu inancın, tüm dünya üzerindeki inisiye rahipler tarafından kabul edilmiş bir doktrin olduğunu kolaylıkla anlayabiliriz.

Neros'lar, Vrihaspati ya da yuga veya kalpa denilen periyotlar, çözümlenen hayat problemleridir. Satya-yug ve kronolojinin Budistik döngüleri, bir matematikçiyi şifrelerin dizilimi karşısında dehşet içinde bırakabilir. Maha-kalpa, tufan öncesi dönemlere dayanan, anlatılmamış periyotları kapsar. Onların sistemi, bir kalpa ya da 4.320.000.000 yıllık periyodu içine alır. Onları şu şekilde dört alt yuga'ya bölerler:

1. – Satya yug......1.728.000 yıl

2. – Tretya yug.....1.296.000 yıl

3. – Dvapa yug.....864.000 yıl

4. – Kali yug........432.000 yıl

Toplam.................4.320.000

Ki bu da, bir ilahi çağ ya da Maha-yug eder. Yetmiş bir Maha-yug, 306.720.000 yıl yapar. Bir sandhi eklenince de (ya da gündüz ve gecenin birbirinin sınırı olduğu zaman) bir Satya-yug'a eşit olur. 1.728.000 yıl, 308.488.000 yıllık dönemin bir manwantara'sı yapar. On dört manwantra, 4.318.272.000 yıl eder. Bir kalpa olması için bir sandhi eklenmesi gerekir. 1.728.000 yıl, kalpa'yı ya da 4.320.000.000 yıllık büyük periyodu tamamlar. Şimdi biz, daha 308.448.000 yılın on yedinci manwantara'sının yirmi sekiz çağlık Kali Yuga'sında olduğumuza göre, dünya için ayrılan zamanın yarısına bile ulaşmadan önce önümüzde daha yeterli vakit var.

S.Davis'in ortaya koyduğuna göre, bu şifreler hayal ürünü değil, gerçek astronomik hesaplamalar üzerine kuruludur.[14] Aralarında Higgins'in de olduğu bir sürü bilim adamı, araştırmalarına rağmen, bunlardan hangisinin *gizli döngü* olduğu konusunda kafaları tamamen karışmıştır. Bunsen, döngü kayıtlarını yapan Mısır rahiplerinin, onları en derin sır olarak sakladıklarını göstermiştir.[15] Eskilerin hesaplamalarının zorluğu, belki de insanlığın spritüel gelişimini, fiziksel gelişimiyle beraber görmelerinden kaynaklanıyordu. Eğer gezegenlerin, insanların kaderleri üzerindeki, sürekli ve potansiyel etkilerine olan inançlarını aklımızda tutarsak, kadimlerin doğa ve insanlık döngüleri arasında çizdikleri yakın ilişkiyi anlamak çok zor olmayacaktır. Higgins haklı olarak, 432.000 yıllık Hint döngü sisteminin, gizli döngünün anahtarı olduğuna inandı. Fakat onun deşifre etme gayretindeki başarısızlığı, bir şeyi ortaya çıkardı; yaratım sırrıyla ilgili olduğu için bu döngü, hepsinin en dokunulamaz olanıydı. O, sadece, Keldani *Sayılar Kitabı*'nda sembolik

14 S. Davis "Essay in the Asiatic Researches", Higgins "Anacalypsis"

15 Bunsen, "Egypte", cilt i

sayılarla tekrarlandı. Onun orijinali, eğer günümüze kadar geldiyse kesinlikle kütüphanelerde bulunmaz ve en eski Hermes Kitapları'ndan[16] birini oluşturduğu için mevcut olan sayısı belli değildir.

Büyük Neros ve Hindu Kalpa'larının gizli periyodunun hesaplamalarıyla, bu tip hesaplama değerleri hakkında sıfır bilgiye sahip bazı kabalistler, matematikçiler ve arkeologlar, 21.000 yılın üzerindeki sayıyı 24.000 olarak hesapladılar ve büyük yılın uzunluğu için sadece dünyamızın yenilenme süreci olarak 6000 yıllık son döneme tekabül ettiğini düşündüler. Higgins, bunun için yaptığı açıklamada, eskiden ekinoksların yıl olarak 2.160 değil, 2.000'lik bir dönüşten sonra geldiğini, böylece büyük yılın uzunluğunun, dört kere 6.000 ya da 24.000 yıl olarak düşünüldüğünü sebep gösteriyor. "Buradan da," diyor, "onların son derece uzatılmış döngüler olduğu sonucu doğabilir. Çünkü tekrar eski noktaya geldiğinde, uzatılmış devreyi tamamlayana kadar, büyük yıl ile normal yılın uzunluğu aynı olurdu. Bu yüzden, 24.000 yılı da şu şekilde hesaplıyor: "Eğer ekliptik düzlemle, ekvator düzleminin yaptığı açı, dereceli ve düzenli olarak küçülmüş olsaydı, iki düzlem takriben

16 İskenderiye'li Klement'in belirttiği, Mısırlıların kırk iki Kutsal Kitabı, Hermes Kitapları'nın sadece bir kısmı idi. Lamblichus, Mısır rahibi Abammon'un temsilcisi olarak, o kitapların 1200'ünü Hermes'e, 36.000'ini de Manetho'ya atfeder. Fakat bir neo-Platoncu ve sihir bilimci olan Lamblichus'un şahitliği, modern eleştirmenler tarafından reddedilir. Bunsen tarafından, en yüksek itibarda tarihi bir şahsiyet olarak görülen ve sonraki hiçbir tarihçiyle kıyaslanamayacak olan Manetho, öne sürdüğü fikirler, sihir ve okült bilime karşı olan ön yargılarla çatışınca, birdenbire Yalancı-Manetho olur. Yine de hiçbir arkeolog, bir an bile Hermetik kitapların inanılmaz antik değerinden şüphe etmez. Champollion, en eski anıtların, çoğu tarafından da teyit edilen hakikiliğine ve muhteşemliğine en büyük saygıyı gösteren kişidir. Ve Bunsen, onların bulunduğu devirlerin inkâr edilemez delillerini getirir. Araştırmalarından öğrendiğimize göre, Musa'dan önceki dönemlerde, binlerce yıllık açıkça izlenen bir medeniyetle, altmış bir krallık bir sıra vardır. Böylece, Hermes Trismegustus'un çalışmalarının, Yahudi kanun-koyucunun doğumundan önce, çağlar boyu var olduğuna dair inancımızı garanti altına almış oluyoruz. "Yazı araç gereci ve hokkalık, dördüncü Hanedan'ın anıtları üzerinde bulundu," der, Bunsen. Eğer seçkin Mısır Bilimcisi, Alexender'dan (İskender) önceki, Diogenes Laertius'un rahiplerin kayıtlarını taşıdığı, 48.863 yıllık dönemi inkâr ederse, on bin yıllık astronomik gözlemlerle, şüphesiz daha çok utanacaktır ve şöyle ifade eder: "Eğer onlar gerçek gözlemler olsalardı, 10.000 yıldan fazla olmaları gerekirdi." (s.14) "Ancak," diye ekler, "onların kendi eski kronolojik çalışmalarından öğreniyoruz ki mitolojik periyotla ilgili gerçek Mısır gelenekleri, on binlerce yıldan söz ediyordu." (Egypte,i, s. 15)

on çağda 6.000 yıl; on çağda 6.000 yıl daha fazla çakışacaklardı ve güneş de şimdi kuzeye doğru olduğu kadar, güney yarımküreye doğru epeyce yakın bir şekilde konumlanmış olacaktı. Sonra on çağda 6.000 yıl daha iki düzlem tekrar bir araya gelir ve güneş, on çağda 6.000 yıl daha, hepsinin içinde, yaklaşık 24.000 ya da 25.000 yıllık bir sapmadan sonra şimdiki konumunda olacaktı.

Güneş, ekvatora vardığında, 10 çağ ya da 6.000 yıl sona erecek ve dünya *ateşle* harap edilecekti, güney noktasına geldiğinde su tarafından yıkılacaktı ve bu yüzden, her 6.000 yılın veya on nerosun sonunda yerle bir olacaktı. Bu *neroslar*'la hesaplama metodu, rahiplik sistemine ait olan kadim filozofların gizliğine saygı göstermeksizin, onların bilgilerini tuttu ve en büyük yanlışlıkların yapılmasına sebep oldu. Yahudilerin ve bazı Hristiyan Platoncuların, dünyanın 6.000 yılın sonunda, yıkılacağı fikrini sürdürmelerine yol açtı. Gale, bu inancın, Yahudiler arasında ne kadar kökleştiğini gösterir. Bu inanç, aynı zamanda, modern bilim adamlarına, eskilerin hipotezlerini gözden düşürmede öncülük etti. Yüzyılımızda, İsa'nın tekrar geleceği inancıyla yaşayanlar gibi, sürekli dünyanın yıkımının yaklaştığı beklentisi içinde yaşayan dini tarikatların doğmasına neden oldu.

Gezegenimiz, yılda bir kere güneşin etrafında dönerken, aynı zamanda da 24 saatte bir kendi etrafında döner, bu şekilde, daha küçük döngüleri daha geniş olanın içinde kat eder, böylece, daha küçük döngüsel periyotlar, Büyük Saros içinde tamamlanır ve tekrar başlatılır.

Fiziksel dünyanın dönüşü, kadim doktrine göre, idrak dünyasının benzer bir devriyle refakat edilir; dünyanın spritüel evrimi, fiziksel olanı gibi ilerler.

Bu suretle, tarihte, insan gelişimi dalgasındaki medcezirlerin düzenli bir değişimini görürüz. Dünyanın muhteşem krallıkları ve imparatorlukları, en üst noktaya ulaştıktan sonra, aynı yükseliş yasasına uygun olarak tekrar düşüşe geçerler, en alt noktaya ulaştığında, insanlık tekrar kendini gösterir ve bir kere daha çoğalır. Döngülerle olan yükseliş

sürecinin bu yasasıyla, eriştiği varlığının yüksekliği, bir şekilde düşüşten önce bulunduğu noktadan daha yüksek olur.

İnsanlık tarihinin, altın, gümüş, demir ve bakır çağlara bölünmesi, hayal ürünü değildir. Aynı şeyi, toplumların yazılı eserlerinde de görürüz. Büyük bir ilham ve bilinçsiz verimlilik çağı, sürekli olarak, bir eleştiri ve bilinçlilik çağı tarafından takip edilir. Birisi, diğerinin analizi ve tenkit algısı için materyal meydana getirir. Böylece, spritüel âlemde, Buddha-Siddartha ve İsa gibi, fiziksel zaferler dünyasında da Makedonyalı İskender ve Napolyon gibi, insanlık tarihinde devler gibi yükselen, bütün o muazzam karakterler, dünyamızın kaderlerini kontrol eden esrarengiz güçler tarafından tekrar üretilmiş, desimilenyumun takip ettiği, on binlerce yıl önce var olmuş, insan suretlerinin sadece başka bir yansımasıydılar. Bütün kutsal ya da sıradan tarih yıllıklarında, prototipini, geçmiş dinlerin yarı kurgu ve yarı gerçek geleneklerinde ve mitolojilerde bulamayacağımız hiçbir meşhur karakter yoktur. Başımızın üzerinde, ölçülemeyen bir mesafede, gökyüzünün sınırsız enginliğinde parıldayan yıldızın, kendini, bir gölün sakin sularında yansıtması gibi aynı şekilde, tufan öncesi insanın sureti de kendini geçmiş bir tarihte bulabileceğimiz dönemlerde yansıtır.

"Yukarıda nasılsa, aşağı da öyledir. Olmuş olan tekrar geri dönecektir. Gökte nasılsa yerde de öyledir."

Dünya, büyük insanlarına karşı daima nankör olmuştur. Florence, Galileo'ya bir heykel yaptırmıştır, fakat Pisagor'un neredeyse sözünü bile etmez. İlki, evrensel olarak yerleşmiş Ptolemik sisteme karşı, mücadele etmek zorunda kalmış olan Copernicus'un tezlerinin hazır bir kılavuzuna sahipti. Ne Galileo, ne de modern astronomi, gezegensel cisimlerin yerleşimini keşfetmediler. O, binlerce yıl önce, Orta Asya bilgeleri tarafından öğretildi ve oradan da Pisagor ile getirildi ve bir spekülasyon olarak değil, ortaya konmuş bir bilim olarak. "Pisagor'un sayı sistemleri," der, Porphyry, "hiyeroglif sembollerdi ve onlar aracılığıyla, *bütün* şeylerin doğası ile ilgili tüm görüşleri açıklamış olur."[17]

17 "De Vite Pythag"

Öyle ise, gerçekten de antik zamana ait olan tüm şeylerin kaynağını arayıp bulmak zorundayız. Hargrave Jennings, Piramitlerden söz ederken kendini ne kadar da iyi ifade eder ve şunları sorarken kelimeleri ne kadar da doğru seçilmiştir: "Bilginin en yüksek ve insan güçlerinin de, şu zamanda bizimkiyle kıyaslandığında, şaşılacak derecede olduğu bir dönemde, Mısırlıların, bütün bu direnen ve inanması neredeyse zor yapılarının, bir hataya bağlı olduğu sonucunu çıkarmak hiç mantıklı mıdır? Nil'in on binlerce insanı, karanlıkta oyalanan ahmaklar mıydı, onların büyük insanlarının sihri sahtekârlık mıydı ve onları, batıl inanç ve boşa harcanmış güç olarak küçümsememiz tek yol mudur? Hayır! Bu eski inançlarda, olabileceğinden çok daha fazlası var -modern reddedişin küstahlığında yüzeysel- bilim zamanlarının güvencesinde ve bu inançsız günlerin alay edişinde, en alt derecede sanılandan, çok daha fazlası var. Biz, eski zamanı anlamıyoruz. O yüzden mi, klasik uygulama ve din olmayan öğretinin, nasıl uzlaştırılabildiğini görüyoruz? Hatta Musevi olmayan ve İbrani'nin, mitolojik ve Hristiyan doktrinin, Maji üzerine kurulmuş olan genel inançta, nasıl uyum içinde olduğunu da görüyoruz. İşte o Maji, aslında bu kitabın manevi gücü kadar mümkündür."[18]

Evet, o mümkündür. Otuz yıl önce, Rochester'in ilk vuruşları, uyuklayanı uyandırarak dikkatini görünmeyen bir dünyanın realitesine çekti vuruşların nazik damlaları, derece derece, tüm dünya üzerine yağan bir sağanağa dönüştü, spiritualistler, iki kuvvete karşı mücadele vermek zorunda kalmışlardı: Teoloji ve bilim. Fakat teosofistler de, buna ilaveten tüm dünyayı, hepsinden önce de spiritualistleri karşılamak zorundalar.

"*Kişisel* bir Tanrı var ve *kişisel* bir Şeytan da var!" diye gürler, Hristiyan vaizi. "Yok, demeye cüret eden lanetlensin!" "Beynimizdeki gri maddeden başka kişisel bir Tanrı yok," diye aşağılayarak cevap verir, Materyalist. "Ve Şeytan da yoktur. Bırakın, var diyen tekrar tekrar bir aptal olduğunu görsün," der. Bu arada, okültistler ve gerçek filozoflar,

18 "The Rosicrucians", Hargrave Jennings

bu iki kavgacıya da aldırmazlar fakat azimli bir şekilde çalışmalarını sürdürürler.

Hiçbiri tutarsız, hiddetli ve değişken tanrı batılına inanmazlar ama hepsi iyiye ve kötüye inanır. Bizim sınırlı zihnimizin ürünü, insan idrakimiz, ilahi bir zekâyı, sonsuz ve sınırsız bir varlığı anlamaya kesinlikle yeterli değildir ve katı mantığa göre, anlayışımızı aşan ve duyularımızla tamamen anlaşılmayan, bizim için var olamaz, bundan dolayı da o, yoktur. Fakat diğer taraftan, ölümlü kutumuzun içinde, bizden bağımsız olarak yaşayan, düşünen ve hisseden *Ego*'muz (benliğimiz), inanmaktan fazlasını yapar. O, bilir ki tabiatta bir Tanrı vardır ve bizim O'nun içinde yaşadığımız gibi, bizim içimizdeki yaşamların, yegâne ve yılmaz Sanatkârı'dır. İnsan, bir kere içinde tam olarak farkına vardığında, ona miras kalan sezgisel duyguyu, hiçbir dogmatik inanç ve kesin bilim söküp atamaz.

İnsan doğası, bir boşluğunda durduğu evrensel doğa gibidir. Üstün bir Güç içgüdüsel bir özlem duyar. Bir Tanrı olmadan, kozmos, sadece ruhsuz bir ceset gibi görünürdü. İnsan, O'nun izlerinin tek başına bulunabileceği yerdeki, sancı çeken bu boşluğu, spritüel öğretmenlerinin, onun için, çok tanrılı mitlerden ve eskinin ak saçlı felsefelerinin kırıntılarından yeniden inşa ettiği kişisel tanrı ile doldurdu. Yoksa bazıları saçmalığın ötesinde olan, mantar gibi çoğalan yeni tarikatlar, başka türlü nasıl açıklanır? İnsanın doğuştan gelen ve bastırılamaz bir hasreti vardır ve o da, bizim Hristiyan çağlarının, ortaya konulmamış ve konulamayan, dogmatik teolojisinin yerine geçecek herhangi bir dinle tatmin edilmesi gerekir. Bu, ölümsüzlüğün delillerinden sonra duyulan şiddetli bir arzudur. Sir Thomas Browne'nin ifade etmiş olduğu gibi, "O, melankolinin insana atabileceği en ağır taştır, ona, yaratılışının sonuna geldiğini söylemek ya da diğer hayat olarak, herhangi bir gelecek halin olmadığını anlatmak, bu ilerlemekte olan görünüşün boşuna olduğu demektir." Bırakın, herhangi bir din bu delilleri, bilimsel gerçekler biçiminde sunabilecek derecede kendini ortaya koysun ve yerleşik sistem, o tip gerçeklerle takviye edilen kendi dogmalarının alternatifine

ya da Hristiyanlık âleminin, etki ve itibar alanının dışına çıkacağı tarafa doğru çekilsin. Birçok Hristiyan azizi, insandan türetilmiş gelecek bir halin teminatının geldiği hakiki *hiçbir kaynak* yoktur, fikrini kabul etmesi için zorlanmıştır. Böyle bir inanış, sayısız çağlar boyu nasıl ayakta kalabilmiş, uygar ya da vahşi bütün ulusların arasında, insanın ispatlayıcı delile ulaşmasına nasıl izin verilmemiştir? Düşünen filozof ve düşünemeyen vahşinin, ikisinin de sadece duyularının şahitliğini tanımaya zorlanmış olmaları, böyle bir inancın varlığını, ziyadesiyle göstermez mi? Eğer, öyleyse, münferit vakalarda, fiziksel sebeplerden hayali illüzyon doğmuş olabilir. Diğer taraftan, binlerce örnekte, kişilerin hayaletleri bazı kişilerle sohbet ederken, onları toplu halde gören ve duyanların hepsi birden akıldan rahatsız olabilirler miydi?

İNSANIN ÖLÜMSÜZLÜK ARZUSU

Yunanistan ve Roma'nın en büyük düşünürleri, ortaya konmuş vakalar ile ilgili konulara önem verdiler. Hayaletleri, *manes, anima ve umbra* isimleriyle ayırdılar: *Manes,* öldükten sonra Yer Altı Dünyası'na inen; *anima* ya da saf ruh (spiritus), cennete yükselen ve huzursuz *umbra* ise, madde ve dünyasal bedenine olan sevgisinin çekiciliği galip geldiği için yükselmesi engellenen, mezarının üzerinde uçan (dünyaya bağlı ruh).

"Terra legit carnen tumulum circumvolet *umbra,*

Orcus habet *manes, spiritus* astra petit,"

"Değerli toprağının tümseğinde dünya dileklerini okur *umbra,*

Manes'in yer altı dünyası var, yıldızları istedi *Spiritus* da,"

diyor Ovid, ruhların üçlüsünden söz ederken.

Fakat bu tip tüm tanımlamalar, felsefenin dikkatli analizine tabi olmalıdır. Çok fazla düşünürümüz, dildeki sayısız değişimleri, genel olarak, bir mecburiyet altında, tapınağın ciddi sırlarını asla ifşa etmeyen Mistik yazarların, alegorik anlatım biçimleri ve belirgin sır tutuşları, maalesef çevirmenleri ve yorumcuları yanlış yönlendirmiş olabileceğini dikkate almazlar. Kelime kelime okudukları ortaçağ simyacısının

cümleleri ve hatta Plato'nun örtülü sembolojisi bile, modern bilimciler tarafından yanlış anlaşılır. Bir gün, belki daha iyisini bilmeyi öğrenebilirler ve böylece, "en uç" gerçeklilik metodunun, modern felsefede olduğu kadar, kadim felsefede de uygulandığının farkına varabilirler. Ayrıca, insanın ilk çağlarından beri, dünya üzerinde bilmemize izin verilen tüm temel gerçeklerin, tapınak üstatlarının güvenli korumasında bulunduğunu, öğretilerle dini uygulama arasındaki farkın, sadece dış görünüşte olduğunu, insan zekâsının idraki içindeki her problemi çözmüş, o ilk ilahi vahyin gardiyanlarının, hepsinin, dünyanın etrafında kırılmayan bir zincir oluşturmuş olan, evrensel bir bilim ve felsefe farmasonluğu tarafından bağlanmış olduğunu da anlayabilirler. İpin ucunu bulmak, filoloji ve psikolojiye aittir. Ve o yapıldığında, eski dini sistemlerin tek bir ilmeğinin gevşetilmesiyle, sır zincirinin çözülebilir hale geleceği öğrenilecektir.

Bu delillerin alıkonması ve ihmali, Hare ve Wallace gibi seçkin akılları zorlamış ve gücün diğer adamlarını da modern spiritüalizmin kıvrımına çekmiştir. Ayrıca, doğuştan spritüel sezgilerden yoksun olan başkalarını da çeşitli adlar altında şekillenmiş, kaba bir materyalizme doğru sürüklemiştir.

Fakat konuyu daha ileri götürmekte bir fayda görmüyoruz. Çünkü bizim çağdaşlarımızın çoğunun görüşüne rağmen, orada bir ilim dönemi vardı ve daha eski filozoflar, onun alacakaranlığında ayakta durdular ve şimdi, onun öğle güneşinin parlaklığının hepsi bizim ve antik ve ortaçağ düşünürlerinin sayıca şahitlikleri, modern araştırmacılara değersizliklerini ispatlasalar da, sanki dünya, M.S. 1 yılında başlamış ve bütün bilgi son zamanlara aitmiş gibi görünse de biz, yine de ümidimizi ve cesaretimizi kaybetmeyeceğiz. Şu anki zaman, eski felsefelerin gözden geçirilmesi için her zamankinden daha elverişli. Arkeologlar, filologlar, astronomlar, kimyagerler ve fizikçiler, onları dikkate almaya zorlanacakları noktaya doğru giderek yaklaşıyorlar.

Fizik bilimi, çoktan keşif limitlerine ulaştı; dogmatik teoloji, kendi vahiy pınarlarının kuruduğunu görüyor. İşaretleri yanlış anlamıyorsak,

dünyanın sadece kadim inançların doğayla uyum içinde olduğunun ve kadim bilimin bilinebilecek her şeyi kucakladığının delillerini elde edeceği gün yaklaşıyor. Uzun zamandır saklı tutulan sırlar ortaya dökülebilir; uzun süredir unutulmuş olan kitaplar ve kayıp sanatlar, tekrar gün ışığına çıkartılabilir. Belki, paha biçilemez önemdeki papirüs ve parşömenler, onları mumyalardan çıkarılmış gibi görünen ya da mahzenlerde gömülmüş olduklarına rastgelen insanların ellerinde dolaşacak; üzerindeki işlenmiş şekiller, teologları sersemletecek ve bilim adamlarını da şaşırtacak olan tabletler ve sütunlar, belki de gelecek zamanda, kazılıp yorumlanıyor olacak. Geleceğin ihtimallerini kim bilebilir? Sihri çözme ve tekrar yapılandırma dönemi yakında başlayacak, hayır, çoktan başladı. Döngü, rotasını, neredeyse tamamladı; yeni olan başlamak üzere ve tarihin gelecek sayfaları, tüm şahitliği kapsayabilir ve bütün delili ifade edebilir.

“Eğer ataların dediğine zerre kadar inanabilirler ise,
İnen ruhlar, insanla söyleşmişti.
Ve ona, bilinmeyen dünyanın sırlarını anlatmıştı.”

2

Fenomenler ve Güçler

"Aklın başa çıkamadığı yerde, kibir, savunma alanımıza girer,
Ve büyük duygu boşluğunun tümünü doldurur."

PAPA

"Fakat neden tabiatın işleyişinin değiştirilmesi gerekiyor? Orada, bizim hayal ettiğimizden daha derin bir felsefe olabilir, tabiatın sırlarını keşfeden bir felsefe, fakat onu değiştirmeden, kendi yolunda onlara tesir eden."

BULWER

TOPLUMUN KÖLELİĞİ

Var olduğunu bilmek, insan için yeterli midir? Bir insan varlığı şeklinde olmak, İNSAN unvanını hak etme yetkisi verir mi? Bizim açık izlenimimiz ve kanaatimize göre, tasarımın ima ettiği, gerçek bir spritüel varlık olmak için, tabiri caizse insan kendini yeni baştan yaratmalıdır. Yani, aklından ve ruhundan, sadece, bencilliğin baskın etkisini ve diğer saflıkları bozan kirlilikleri değil, aynı zamanda batıl inanç enfeksiyonu ve ön yargıyı da tümüyle çıkarıp atmalıdır. Son söylenilen, bizim genel olarak, *antipati* ya da *sempati* dediğimizden çok farklıdır. Biz, ilk önce, karşı konulmaz bir şekilde ya da farkında olmadan, o tuhaf

etkiyle fikirlerden ve fiziksel bedenlerden yayılan çekim alanının güçlü akımıyla, onun karanlık çemberinin içine çekiliriz. Bununla çevrelenir ve sonunda da, ahlaki ödleklikle -toplum korkusu- onun dışına adım atmaya engelleniriz.

İnsanların, bir şeyi doğru ya da yanlışın ışığında, kendi yargılarının özgür hareketiyle sonucu kabullenerek göz önüne almaları çok nadirdir, tam tersidir. Aralarında fikir ortaklığı yaptıklarıyla, eldeki hazır düşünceye kör bir şekilde uyum sağlayarak sonuca sıradan bir şekilde ulaşılır. Bir kilise üyesi, Mr. Huxley'in evrim üzerine konuşmasını iki kez dinlemeye gidecek olan bir materyalistten, kilisede oturacağı sıra için saçma şekilde yüksek bir fiyat ödemeyecektir. Çünkü onlar öyle yapmanın doğru olduğunu düşünürler; fakat sadece Mr. ve Mrs. bilmem kim öyle yapmıştır ve bu şahsiyetler, şu veya bu soydan gelirler.

Aynı durum, başka her şeyi de içine alır. Eğer, psikolojinin bir Darwin'i olmuş olsaydı, insanın, ahlaki niteliklere göre olan "düşüş"ünün, fiziksel formuyla olan bağlantısından ayrılmaz olduğu görülebilirdi. Kölelik durumu içindeki toplum, onun taklitçiliğini gözleyen zeki gözlemcisine, büyük antropologların işaret ettiği dış belirtilerde sergilendiğinden daha çarpıcı bir şekilde, maymunla insan varlığı arasında bir akrabalık olduğu fikrini verir.

BİLİM ADAMLARININ ÖN YARGISI ve BAĞNAZLIĞI

Maymun türünün değişik çeşitleri -kendimizin betimlemelerini alaya alarak- pahalı giyimli insanların soy ağaçları için materyal sağlama amacıyla geliştirilmiş gibi görünürler.

Bilim, her gün ve hızla, kimya ve fizikte, organoloji ve antropolojide, büyük keşiflere doğru ilerliyor. Eğitimli insanlar, her çeşit haksız hüküm ve ön yargıdan kurtulmuş olmalılar. Gerçi düşünce ve fikir özgür olduğu halde bilim adamları hâlâ eskiden olduğu gibi aynılar. İnsanın, evrim ve yeni fikirlerin gelişimiyle değiştiğini düşünen biri ütopik bir hayalperesttir. Toprak, belki iyi tohumlanabilir ve her yıl, daha çok ve daha iyi meyve çeşidi vermesi sağlanabilir ama ekin için gerektiğinden

biraz daha derin kazmak ve ilk kazılan oluğa dönülmeden önce toprak altının olduğu yerde, yine aynı toprak bulunacaktır.

Yıllar önce değil, daha yeni bazı teolojik dogmaların yanılmazlığını sorgulayan bir kişi, derhâl gelenek karşıtı ve kâfir olarak damgalanmıştı. *Kahrolsun yenilen!* Bilim galip gelmiştir. Fakat kendi sırası geldiğinde, galip olan aynı yanılmazlığı iddia eder ve aynı şekilde, doğruluğunu ispat etmede başarısız olsa da. *"Zaman değişiyor ve biz de onunla birlikte değişiyoruz,"* diyen Lotharius'un sözünü duruma uyarlayabiliriz. Ama biz, yine de bilimin azizlerini sorgulama hakkımız varmış gibi hissediyoruz.

Yıllardır, o anlaşmazlık elmasının, gelişimini ve büyümesini izledik -MODERN SPİRİTUALİZM. Hem Avrupa'da hem de Amerika'da, onun edebiyatına aşina olarak yakından ve hevesli bir şekilde, bitmez tükenmez çekişmelerine şahitlik ettik ve karşı hipotezlerini kıyasladık. Birçok eğitimli adam ve kadın -elbette düzene karşı olan spiritualistler- değişken fenomenlerin iç yüzünü araştırmaya çalıştılar. Vardıkları tek sonuç şudur:

Bu değişmez hataların sebebi ne olursa olsun -çalışmadaki gizli Güç ya da araştırmacılarının kendi kapılarında serilmiş olan- en azından ispatlanıyor ki psikolojik tezahürler, sıklık ve çeşitlilikte artarken, onların kaynağını çevreleyen karanlık da aynı oranda, girilmesi imkânsız hale geliyor.

O fenomenler, gerçekten şahit olunmuştur, kendi doğalarında esrarengizler -genellikle ve belki de yanlışlıkla, spritüel diye adlandırılıyorlar- Onu inkâr etmek, şimdi boşunadır. Büyük bir kâr payına izin verdikten sonra, zeki bir sahtekâr için geriye kalan, bilimin titiz araştırmasını talep edecek kadar ciddi anlamda yeterlidir. "*E pur se muove*", "Ama yine de dönüyor", çağlardan beri konuşulmuş bu cümle, gündelik sözler kategorisine girmiştir. Galileo'nun cesareti, şimdi bunu, Akademinin yüzüne fırlatmak için artık gerekli değildir. Psikolojik fenomenler, çoktan hücuma geçmiştir.

PSİŞİK FENOMENLER TARAFINDAN KOVALANIYORLAR

Modern bilim adamları tarafından varsayılan medyumların, hazır bulunuşlarında, bazı esrarengiz fenomenlerin vuku bulması, gerçek olsa bile vakaların, o bireylerin, anormal sinir durumlarına bağlı olmadığını gösteren hiçbir delil yoktur. Geri dönen insan ruhları tarafından üretilmiş olma ihtimalini de, diğer konu kesinleştirilene kadar düşünmeye gerek yok. Ama bu duruma küçük bir istisna getirilebilir. Hiç tartışmasız, ispatının sorumluluğu, ruhların vasıtasıyla olduğunu iddia edenlerin üzerindedir. Eğer bilim adamları, meslek ahlakına aykırı bir şekilde aşağılamak yerine, şaşırtıcı sırrı çözmek için tam bir istek gösterip, konuyla iyi niyetli olarak uğraşsalardı hiçbir kınamaya meydan vermemiş olurlardı. Şu da bir gerçek ki, "ruhsal" görüşmelerin büyük çoğunluğu, en orta zekâdaki araştırmacıları bile bezdirmek için uygundurlar. Gerçek olsalar bile, önemsiz, sıradan ve çoğunlukla da bayağıdırlar. Son yirmi yıl boyunca, çeşitli medyumlar aracılığıyla, Shakespere, Byron, Franklin, Büyük Peter, Napoleon ve Josephine, hatta Voltaire'dan olduğu iddia edilen mesajlar aldık. Bunların bizde bıraktığı genel izlenim, Fransız fatihi (Napoleon) ve eşinin, kelimeleri doğru telaffuz etmeyi unutmuş göründükleri, Shakespere ve Byron'ın kronik sarhoşlara ve Voltaire'ın bir embesile dönüşmüş olduklarıydı. O kadar çok sayıda hilekâr yalancı düpedüz ortaya serilmişken, kesin doğruluk alışkanlığı ile eğitilmiş ya da basitçe iyi eğitimli kişileri, konunun dibine inmeleri gerekse de gerçeği neredeyse bulamayacakları sonucuna alelacele vardıkları için kim suçlayabilir? Aptalca konuşmalara iliştirilmiş olarak, azametli isimlerin seyyar satıcılığını yapmak, bu psikolojik fenomenler okyanusunun telegrafik platoları üzerinde uzanan, daha büyük gerçeği bile özümseyemeyenlere, bilimsel karın ağrısı vermiştir. Onlar konuyu, köpük ve kir tabakasıyla kaplı yüzeyi ile yargılarlar. Yağlı bir pislik üstte yüzerken, denizin dibinde temiz bir su olduğunu da aynı yöntemle inkâr edebilirler. Bu yüzden, ilk görüşte gerçekten itici görünen şey için geri adım attıklarından dolayı onları bir şekilde iyi bir sebeple suçlayamazsak, o zaman biz de daha derini keşfetmek için gönülsüz oldukları gerekçesiyle kabahatli bulabiliriz. Ne inciler, ne

de elmaslar, öyle üst üste görünür olarak bulunmazlar ve bu kişiler, sırf kirli ve çamurlu görünüyor diye, bir inciyi reddetme akılsızlığını gösteren, oysa kabuğu açtığında, içinde değerli bir inci bulma ihtimali olan profesyonel bir dalgıç gibi davranıyorlar

Lider bazı bilimcilerin, ciddi ve ağır azarlamaları bile boşunadır ve bir kısım bilim adamının üzerindeki, böyle popüler olmayan bir konuyu araştırma korkusu, öyle görülüyor ki genel bir panik havasına dönüşmüştür. *"Fenomenler, bilim adamlarını kovalıyor ve bilim adamları fenomenlerden kaçıyorlar,"* sözü, konunun tam özeti olur. St. Petersburg Bilim Komitesi'ndeki Aksakof'un, medyumluk üzerine yetkin bir makalesi vardır. Fakat kendini araştırmaya adamış profesörlerin bu zümresinin, konuya yaklaşım tarzları tümüyle utanç vericiydi. İnancı olmayanları bile küçümseyici bir protestoya davet etmek üzere hazırlamış oldukları prematüre ve önceden ayarlanmış raporlarının çok açık bir şekilde taraflı ve yetersiz olduğu belliydi.

Spiritualizm felsefesine karşı olan, bizim eğitimli centilmenlerimizin mantık tutarsızlığı, Prof. John Fisk tarafından hayranlık uyandıran bir şekilde işaret edilmiştir; üstelik onların kendi zümrelerinden biridir. Son felsefik çalışması, *"Görünmeyen Dünya"*da, madde ve ruh tanımlamalarından yola çıkarak, ruhun varlığının duyularla ortaya konulamadığını, bu yüzden de konuyla ilgili hiçbir teorinin *bilimsel testlere* tabi olmadığını belirtirken, şu satırlarla da meslektaşlarına ağır bir darbe indirir:

"Böyle bir durumdaki tanıklık," der, "mevcut hayat şartları altında, sürekli ulaşılamaz olmalıdır. O, bütünüyle, tecrübe çizgisi dışında uzanır. Bununla beraber, karşılaşmayı ümit edemeyeceğimiz çoklukta olabilir. Ve dolayısıyla, onu üretmedeki başarısızlığımız, teorimize karşı olan en küçük bir varsayımı bile, ortaya çıkarmaz. Bu şekilde düşünüldüğünde, gelecek hayata olan inancın bilimsel desteği yoktur, fakat aynı zamanda da bilimsel destek ve eleştirilerin ötesinde yer alır. O, ileri gelecekteki, olmayan hayali bir fiziksel keşfin, bir şekilde yalanlayabildiği bir inançtır. O, bizim bilimsel alışkanlıklarımızı ve sonuçlarımızı, en az derecede

bile etkilemeden mantık yürütülerek uğraşılabilecek değil, hiçbir bakımdan rasyonel olmayan bir inançtır." "Eğer şimdi," diye ekler, "bilimin insanları, ruhun madde olmadığını ve madde kanunlarıyla idare edilemeyeceği durumunu kabul ederlerse ve onu kendi madde bilgileriyle sınırlandıran spekülasyonlardan kaçınırlarsa, şu an din adamları için de geçerli olan, temel rahatsızlık sebeplerini geri çekmiş olacaklar."

Fakat hiç öyle bir şey yapmayacaklardır. Wallace gibi hayli üstün adamların, cesur, asil ve yüksek derecede hürmete layık fedakârlığı için kızgınlık duyacaklardır ve Mr. Crookes'un, tedbirli ve sınırlı politikasını bile kabul etmeyi reddedeceklerdir.

Mevcut çalışmanın içeriğini oluşturan fikirlerin bir savunması için onların, hem kadim zaman sihri hem de onun modern formu olan Spiritualizmin, yıllarca süren incelemesine dayandırılmasından başka, hiçbir iddia ileri sürülemez. İlki, kadim sihir, aynı tabiatlı fenomenler örnek oluşturduğunda, genellikle zeki hokkabazlıkla hemen aşağı çekilir. Diğeri, spiritüalizm ise karşı konulamaz bir delille şarlatan olarak ilan edilmesi ihtimali engellendiğinde, o zaman da genel bir halüsinasyon diye isimlendirilir.

Yıllarca, Hristiyan olan olmayan majisyenlerin, okültistlerin, manyetizmacıların ve diğer tüm "ak ve kara sanat"ın arasında gezip dolaşmış olmamızın, bizim, işin ehli olduğumuzu hissetmemiz ve bu şaibeli ve karışık konuya pratik bir bakış açısı getirmemiz açısından yeterli olması gerektiğini düşünüyoruz. Biz, Hindistan'ın mukaddes adamlarıyla bir araya geldik ve onların, *Pitris* ile (Hint kültüründe ataların ruhları) iletişim kurduğunu gördük. Dönen ve dans eden dervişlerin yöntemlerini, davranışlarını izledik. Türkiye'nin Avrupa ve Asya kıtasının dervişleri ile samimi görüşmeler yaptık ve Domascus ve Benares'in yılan oynatıcılarını izledik, fakat sadece birkaç sırları dışında, onları incelemek için başka fırsat bulamadık. O yüzden, bu doğulu sihir ustaları arasında asla bir yaşama şansı olmamış, en iyi yaptıkları şey yargılamak olan bilim adamlarının onların gösterilerinde, önemsiz hokkabazlık hilelerinden başka hiçbir şey olmadığını söylediklerinde, öylesine

telaşla ve düşüncesizce varılmış sonuçlar için, derin bir üzüntü duymaktan kendimizi alıkoyamıyoruz. Hâlbuki o çeşit yüksekten atılan iddiaların, doğa güçlerinin tam bir analizine dayanılarak yapılması gerekir ve aynı zamanda, böyle tamamen fizyolojik ve psikolojik karakterdeki konuların bağışlanamaz ihmali ve ne inceleme ne de temyiz olmadan, şaşırtıcı fenomenlerin reddedilmesi, eğer ahlaki bir yoldan çıkma değilse güçlü bir şekilde korkaklık kokan bir tutarsızlık teşhiridir.

Bu yüzden, eğer aynı hakareti, yıllarını iyi terbiyeden daha çok samimiyetle geçirmiş aynı çağdaki Faraday'dan da alıyorsak -ki kendisi şöyle söylemiştir- "Çoğu köpek, spiritualistlerden daha fazla mantıklı sonuçlara varma gücüne sahiptir,". O halde, korkarız ki hâlâ konunun üzerinde durmaya devam etmeliyiz. Küfür etmek bir savunma değildir, en azından bir delil değildir. Çünkü Huxley ve Tyndall gibi adamlar, spiritüalizme, "küçük düşüren bir inanç" ve doğuya özgü sihir "hokkabazlığı" adını takarlar, bundan dolayı da, gerçeği elde edemezler. Skeptiklik (şüphecilik), ister bir bilimsel ya da cahil bir kafadan çıkmış olsun, ruhlarımızın ölümsüzlüğünü devirmeye asla gücü yetmez, - tabii eğer öyle bir ölümsüzlük bir hakikat ise- ve başaramayınca da onları ölüm sonrası yok oluşa fırlatırlar. "Mantık, hataya meyillidir," diyor Aristo. Fikir de öyle ve en bilgili filozofların kişisel bakış açıları çoğu kez, ispatlanabilecek hataya düşmeye, kendi hiçbir şey bilmeyen hallerinin basit sağduyusundan daha fazla meyillidirler. *Kâfir Halife'nin Hikâyeleri* kitabında Arap filozofu, Barrachias-Hassan Oğlu'nun bilgece bir konuşması vardır: "Kendi öfkenin farkında ol, ey oğlum," der, "O, hep zehirlemeye hazır oluşu yüzünden çok tehlikelidir. Kendi bilgeliğinden fayda sağla, fakat aynı şekilde atalarının aklında da saygı göstermeyi öğren. Ve hatırla, Allah'ın hakikatinin ışığı, kalabalığın içinde boş bir yer arayan gümüş bir ışığın girmeye çalıştığı tıka basa eğitimle doldurulmuş bir kafadan, boş bir kafaya daha kolay girecektir. Bizim üstün akıllı Kadi'miz gibi."

Modern bilimin bu her iki yarım küredeki temsilcileri, Mr. Crookes'un, Londra'da, fenomenleri araştırmaya başlamasından beri çözülemeyen sır için daha acı içindeymiş gibi görünmüyorlar.

Bu cesur beyefendi, gizli geçitleri koruduğu iddia edilen "materyalize olmuş" nöbetçilerden birini halka tanıştıran ilk kişiydi. Onun takipçileri olan, bilim zümresinin üyeleri, belli bir derece cesaretle birleştirilmiş nadir dürüstlüğe sahiplerdi, konunun rağbet görmeyişi açısından bakıldığında da, fenomenleri ele aldıkları için kahraman bile sayılabilirlerdi.

Fakat çok yazık! Ruh, aslında istekli olduğu halde ölümlü beden zayıflığını ispatladı. Alay edilmesi, onların büyük çoğunluğunun taşıyabileceğinden daha ağır geldi ve bu yüzden en ağır yük, Mr. Crookes'un omuzlarına atıldı. Bu beyefendinin ilgi görmeyen araştırmalarının bir raporu ve kendi grubunun kardeş bilim adamlarından aldığı teşekkürler, *Spiritualizm Fenomenleri Araştırmaları* başlıklı üç kitapçıkta bulunabilir.

Bir süre sonra, Diyalektik Cemiyet Komitesi'ne atanan üyeler ve medyumlarına en kritik testleri uygulamış olan Mr. Crookes, sabırsız bir halk tarafından, gördüklerine dair bir sürü sıradan sözlerle rapor vermeye zorlandılar. Fakat ne söyleyebilirlerdi ki gerçekten başka? Böylece onlar da şunları kabul etmeye mecbur kaldılar. 1. Fenomenler, en azından şahit oldukları, hakikiydiler ve uydurulmaları imkânsızdı ve bu yüzden bilinmeyen bir güç tarafından üretildiklerini göstereceklerdi ve gösterebildiler. 2. Fenomenler, ister bedensiz ruhlar ya da benzer varlıklar tarafından meydana getirilmiş olsun, onları anlatamadılar. Fakat bütünüyle doğa kanunlarına ilişkin pek çok ön yargılı teoriyi altüst eden tezahürler oldu ve inkâr edilemezdi. Üstelik bu fenomenlerin birkaçı, onların kendi ailelerinde vuku buldu. 3. Muhaliflere karşı tüm birleşik çabalarına rağmen, fenomenlerin tartışmasız gerçeğinin ötesinde, henüz kanuna indirgenememiş doğal hareketin, görünüp kayboluşları, Count de Gabalis'in ifadesini ödünç alırsak, henüz "ne kafa ne de kuyruk yapabilirlerdi".

Şimdi bu, şüpheci bir halkın, kesinlikle pazarlığını etmediği şeyin ta kendisiydi. Beyefendilerin hükümlerinden önce, Spritüalizm'e inananların yenilgisi sabırsızlıkla bekleniyordu. Nihayet, Crookes, Varley ve Diyalektik Cemiyetine sonuç bildirildi. Kardeş bilim adamları tarafından böyle bir itiraf, korkakça araştırmadan uzak durmuş olanların bile gururunu çok fazla ayaklar altına alıyordu. Fenomenlerin tezahürleri, bayağı ve itici olarak sayılmış, eğitimli insanların ortak kararıyla, çocuk masalları olarak kabul edilmişlerdi, sadece histerik hizmetçi kızları eğlendirmeye uygundular ve profesyonel uyurgezerliğe gelir sağlıyorlardı. Ama yine de, Akademinin ve Paris Enstitüsü tarafından unutulmaya sevk edilmiş tezahürlerin, fizik bilimleri uzmanlarının ellerinde öylesine küstahça suçlu bulunmaktan paçayı kurtarmaları gerekirdi.

İtirafı, bir öfke hortumu takip etti. Mr. Crookes, *Psişik Güç* adlı kitapçığında, onu tarif eder. Oldukça anlamlı olarak, Galvani'den alıntı yaparak başlar: "İki çok zıt tarikatın saldırısına maruz kalıyorum; bilim adamları ve *hiçbir şey bilmeyenler*, yine de biliyorum ki, doğadaki en büyük güçlerden birini keşfetmiştim..."

Sonra, şöyle devam eder:

"Deneylerimin sonuçlarının, onların ön yargılarıyla uyum içinde olacağına kesin gözüyle bakılıyordu. Onların, gerçekten arzu ettikleri şey hakikat değildi. Sadece kendilerinin önceden belli olan hükümlerinin lehine fazladan bir tanık arıyorlardı. Araştırmanın onların görüşlerine uymayan gerçeklerini bulduklarında, nedense gerçekler için çok daha kötü oldu. 'Mr. Home, hepsini kandıran zeki bir sihirbaz,', diye beyan ederek, ' kendi çok emin oldukları araştırma önermelerinden sıvışmaya çalışırlar. 'Mr. Crookes, aynı yöntemle bir Hint hokkabazının gösterilerini teftiş edebilir.' 'Mr. Crookes, inanılmadan önce daha çok tanıklık almalıdır.' 'Bu şey, ciddiye almak için çok saçma.' 'O, mümkün değil ve bu yüzden olamaz.' (Onun mümkün olmadığını hiç söylemedim, sadece gerçek olduğunu söyledim.) 'Gözlemcilerin hepsi, biyolojikti ve gördükleri hayal, gerçekte asla yer almamıştı.' vs., vs., vs."[19]

19 A. N. Aksakof, "Medyumluk Fenomenleri"

Enerjilerini, "şuursuz beyin", "istemsiz kas çekilmesi" ve en saçma olanı da "çatırdayan diz eklemleri" gibi çocukça teorilere harcadıktan sonra, inatla ayakta kalan yeni güç (psişik güç) tarafından küçük düşürücü hatalarla karşılaştırıldıktan ve son olarak, onun tahrip ettiği yeri sarmalamaya çalışmak için gösterdikleri her çabadan sonra, bu mahcup çocuklar -St. Paul'ün onların sınıfına dediği gibi- en iyisinin, fenalık geçirten bütün bu şeyden vazgeçmek olduğunu düşündüler. Cesaretle direnen kendi kardeşlerini, ateşte yakılan bir kurban gibi halk görüşünün sunağında takdim ederek, kendileri, şerefsiz sessizliklerine çekildiler. Araştırma arenasını daha korkusuz şampiyonlara bırakırken, bu talihsiz araştırmacılar, bir daha tekrar o konuya girecek gibi görünmüyorlardı. Uzakta güvenli bir mesafeden, o tür tezahürlerin gerçekliğini inkâr etmek, onlar için kesin bilim tarafından kabul edilmiş doğal fenomenler arasında uygun bir yer bulmaktan çok daha kolaydır. Ve bütün o fenomenler, psikolojinin konusuna dâhil iken ve psikoloji de, okült ve esrarengiz güçleriyle modern bilim için bilinmeyen bir saha olduğu halde nasıl böyle davranabiliyorlar? Bu nedenle direkt olarak, varlığını çoğunun reddettiği insan ruhunun doğasından ileri geleni açıklamakta acizler ve aynı zamanda, cahilliklerini itiraf etmekteki isteksizlikleriyle bilim adamları, bilimin herhangi bir bahane bulamadığı, duyularının deliline inananlar üzerinde insafsızca intikam alıyorlar.

"Senden bir tekme, oh Jüpiter! Ne hoş!" der şair Tretiakowsky, eski bir Rus trajedisinde. Bilimin o Jüpiterleri, bazen biz saf ölümlülere karşı kaba olabilir, onların engin bilgileri -anlaşılması daha az zor olan konularda- toplumun nazarında onlara yetki verir. Fakat ne yazık ki onlar, en yüksek sesle bağıran tanrılar değiller!"

Güzel söz ustası Tertullian, Şeytandan (Satan) ve onun küçük yardımcılarından söz ederken, onları, "Tanrı'nın maymunları" diye adlandırır. Felsefiklerin şansına ise, bizim onlara, "bilimin maymunları" diye, ölümsüz bir aşağılama tahsis edecek bir Tertullian'ımız yok.

Fakat gerçek bilim adamlarına geri dönersek, "Ancak nesnel bir karakterin fenomenleri," der, A. N. Aksakof, "araştırma ve açıklama için,

kesin bilimlerin temsilcilerini sıkıştırırlar fakat bilimin azizlerinin, açıkça öyle basit bir konu karşısında canları sıkılır. Bu durum da onlara, sadece en yüksek ahlak kuralına değil, bilimin yüce kanununa, *deney* 'e de ihanet etme ayrıcalığını veriyor görünür! Onun altında yatan, çok ciddi bir şey olduğunu hissederler. Hare, Crookes, de Morgan, Varley, Wallace ve Butleroff vakaları bir panik yaratır! Bir adım ödün verdiklerinde, bütün sahayı teslim etmek zorunda kalacaklarından korkarlar. Zamanın onurlandırdığı prensipler, tüm yaşamın ve uzun bir nesil dizisinin derin düşünce teorileri, hepsi tek bir kart üzerinde riske atılır!"[20]

Crookes ve Diyalektik Cemiyeti, Wallace ve son olarak ta Profesör Hare'nin yaşadıkları gibi olan deneyimler karşısında, bizim ışık saçan âlimlerimizden ne ümit edebiliriz? Onların, reddedilen fenomenlere karşı olan tavrı, kendi içinde başka bir fenomendir. Biz, hidrofobi gibi, yaygın ve esrarengiz başka bir psikolojik rahatsızlık ihtimalini kabul etmedikçe, o basit bir şekilde anlaşılmazdır. Bu yeni keşif için hiçbir imtiyaz talep etmediğimiz halde yine de onun *bilimsel psikofobi* adı altında tanınmasını teklif ediyoruz.

Pozitif bilimlerin kendi yeterliliklerine, sadece bir noktaya kadar güvenebileceklerini ve doğada açıklanamayan tek bir sır bile kaldığı sürece, "imkânsız" kelimesinin, onlar için, telaffuzu tehlikeli bir söz olduğunu, acı tecrübeler okulunda bugüne kadar öğrenmiş olmaları gerekirdi.

Spritüel Fenomenler Üzerine Araştırmalar'ında, Mr. Crookes, gözlemlenen fenomenlerin hesabını vermek için okuyucunun görüşüne sekiz teori sunar.

Bu teoriler şöyle çalışır: "*Birinci Teori*" -Fenomenlerin hepsi, çeşitli hilelerin sonuçlarıdır, ustaca mekanik ayarlamalar ya da el çabukluğu; medyumlar, sahtekârdır ve geri kalanı da aptallar topluluğudur. "*İkinci Teori*" -Seanstaki kişiler, bir çeşit delilik ya da illüzyon kurbanlarıdır ve hiçbir nesnel varlığı olmayan fenomenlerin olduğunu hayal ederler. "*Üçüncü Teori*" -Tüm olanlar, bilinçli ya da bilinçsiz, beyinsel aksiyonlardır. "*Dördüncü Teori*" -Medyumun ruhunun ürünü, orada bulunan

20 A. N. Aksakof, "Medyumluk Fenomenleri"

kişilerin, bazısının ya da hepsinin ruhlarıyla yaptığı bağlantının sonucudur. "*Beşinci Teori*" -Kötü ruhların ve şeytanların, Hristiyanlığı zayıflatmak ve insan ruhlarını mahvetmek için, onların istediği kişilere bürünerek yaptıkları davranışlardır (bizim teologların görüşü). "*Altıncı Teori*" -Bu yeryüzünde yaşayan, fakat bize görünmeyen ve maddesel olmayan ayrı bir düzenin canlılarının yaptıkları aksiyonlardır. Bununla beraber, arada sırada, hemen hemen tüm ülkelerde ve devirlerde, demonlar (kötü olması gerekmez), gnomlar, periler, koboldlar, elfler, goblinler, afacan periler olarak bilinen varlıkların, kendilerini tezahür ettirmesidir (kabalistlerin iddialarından biri).

"*Yedinci Teori*" -Ölmüş insan ruhlarının aksiyonları (fevkalade spritüel teori). "*Sekizinci Teori*" -(psişik güç) dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci teorilerin bir tamamlayıcısı."

Bu teorilerden ilkinin, sadece istisna olarak geçerli olduğu ispatlanabilir, gerçi ne yazık ki çok sık vuku bulan vakalar olsa da fenomenlerin kendisinin, hiçbir materyalden kaynaklanmadığı da akıldan çıkarılmamalıdır. İkinci ve üçüncü teoriler, skeptik ve materyalist gerillaların, dağılan son siperidir ve avukat sözüyle, "Konu hâlâ yargının önündedir," (*Adhuc sub judice lis est*). Böylece, bu çalışmada, sadece kalan dört tanesiyle, Mr. Crookes'un görüşüne göre diğerlerinin "gerekli bir tamamlayıcısı" olan sonuncu sekizinci teoriyle ilgilenebiliriz.

Eğer, 1870-1875 yılları arasında görünen spritüel fenomenler üzerine, güçlü bir kalemin elinden çıkmış birkaç makaleyi kıyaslarsak, bilimsel bir görüşün bile, nasıl hata konusu olduğunu görebiliriz. İlk okuduklarımdan birinde, çoğaltılmış bilimsel metotlar, kesin gözlemleri ve araştırmacılar arasında, gerçeğe olan daha büyük bir sevgiyi ilerletecek ve *bilinmeyen bir maji ve nekromansiden çıkmış, değersiz spiritüalizm döküntüsünü güdecek yeni bir tür gözlemci üretecektir*. Ve üzerinde imzası olan, 1875'teki başka bir makalede ise materyalize olmuş ruh, Katie King'in, detaylı ve en ilginç tariflerini okuruz!

Mr. Crookes'un, birbirini takip eden iki ya da üç yıl boyunca, elektro biyolojik etki ya da halüsinasyon altında olabileceğini farz etmek,

neredeyse hiç mümkün değildir. "Ruh", onun kendi evinde, kütüphanesinde, en zorlu testler altında ortaya çıkmış, görülmüş, hissedilmiş ve yüzlerce kişi tarafından da duyulmuştur.

Fakat Mr. Crookes, Katie King'i asla, bedensiz bir ruh olarak kabul etmez. Neydi o halde? Eğer o, Miss. Florence Cook değilse -ki onun sözü bizim için yeterli bir teminattır- o zaman ya dünya üzerinde yaşamış birinin ruhu ya da seçkin bilimcilerin, halkın tercihine sunduğu, sekiz teorinin, altıncı teorisi altında gelenlerden biriydi. O, şu adlarla sınıflandırılmışlardan biri olmalıydı: Periler, Koboldlar, Gnomlar, Elfler, Goblinler ya da şakacı bir cin. Evet, Katie King bir peri olmalıydı bir Titania. Bir peri, ancak kuralına uygun şekilde çağrılabilir aşağıdaki şiirde, Mr. Crookes'un dizeleri, bu harika ruhu şöyle ifade ediyor:

"Etrafında bir yaşam havası yarattı;

Bu güzel hava, gözlerinden bile parlaktı;

Onlar, hayal edebileceğimiz tüm göklerle

Öylesine yumuşak, güzel ve doluydu,

Hissettirir sana onun boyun eğdiren varlığı,

Diz çökülecek bir tapınmayı!"[21]

Ve bu şekilde, 1870'te, spiritüalizme ve sihre karşı olan sert sözlerini yazdıktan ve tüm meselenin, bir batıl inanç ya da en azından açıklanmayan bir hile veya duyuların yanılgısı olduğuna inandığını bile söyledikten sonra Mr. Crookes, 1875'te, mektubunu, hatırlanmaya değer şu sözlerle sona erdirir: "Son üç yıldaki Katie King'in, onun kendisini doğruladığı şey olduğuna inanmak yerine, bir sahtekârlık ürünü olduğunu söylediğimi hayal etmek, akla ve sağduyuya daha fazla işkence etmek olur." Bu son ifade, ayrıca, kesinlikle şunu kanıtlar: 1. Mr. Crookes'un tüm görüşlerine rağmen, kendini Katie King diye adlandıran kişi, ne medyum, ne de onun ortaklarından biriydi, tam tersi, aşk gibi doğadaki bilinmeyen bir güçtü. "Aşk, bir yolunu bulur." atasözü gibi. 2. Gücün, şimdiye kadar tanımlanmamış şekli, sadece bir görüş

21 "The Last of Katie King," broşür 3, s.119

olarak onunla olsa da şimdi kesin bilgiye dönüşmüştü. Seçkin araştırmacı, konuya karşı olan en son şüpheci tavrına kadar yıkılmadı. Kısaca, fenomene kararlı bir şekilde inanarak, sadece onun ölmüş *birisinin* ruhu olduğu fikrini kabul edemedi.

KAYIP SANATLAR

Bize öyle görüyor ki, *toplum ön yargısı ne kadar ileri giderse*, Mr. Crookes, bir sırrı, daha derin bir tanesini yaratarak çözüyordu: *Obscurum per obscurius: Bilinmezliği bilinmezlikle açıklamak.* Başka bir deyişle spiritüalizmin, değersiz döküntü olduğunu reddederek, bu cesur bilim adamı, kendini korkusuzca "maji ve nekromansinin bilinmeyen dehlizine atar!".

Fizik bilimin tanımlanmış kanunları, spritüel fenomenler diye adlandırılanların daha nesnel olanlarından yalnızca birkaçını açıklar. O kanunlar, bilinmeyen bir gücün, görülebilen bazı etkilerinin gerçek olduğunu ispatlarken, fenomenlerin ispatlanabilen bu bölümünü bile istediklerinde, bilim adamlarının kontrol edebilmelerine imkân vermekten uzaktılar. Gerçek şu ki profesörler, onların oluşması için gerekli olan şartları henüz keşfetmemişlerdir. İnsanın üçlü doğasını- fizyolojik, psikolojik ve ilahi- incelemek için tıpkı atalarının, majisyenlerin, mucize bilimcilerin yaptığı gibi daha derine inmeliler. Şu ana kadar, fenomenleri, baştan sona ve kısmi olarak araştırmış olanlar bile Mr. Crookes gibi, asıl sebebi, şimdi keşfedilmeyecek bir şey olarak kenara koydular, eğer öyleyse tabii. Birbiriyle bağlantılı güçlerin, kozmik fenomenlerinin ilk sebebini bulmak için kendilerini daha fazla sıkıntıya sokmadıklarından, sonsuz etkilerini gözlemlemek ve sınıflandırmak için şimdi acı çekmektedirler. Onların rotası, bir nehrin kaynağını bulmak için, onun ağzına doğru keşif yapmaya yeltenen bir adamınki kadar akılsızcaydı. Bu, onların, doğal yasanın ihtimalleri hakkındaki bakış açılarını öylesine daraltmıştı ki, mucizeler mümkün olmasa da meydana gelebilen okült fenomenlerin çok basit formlarını bile inkâr etmeleri gerekti ve

bu, bilimsel bir saçmalık ürünü olarak fiziksel bilimin son dönemde prestij kaybetmekte olduğunu gösteriyordu.

Eğer bilim adamları, onları inkâr etmek yerine, "mucize" denilenleri incelemiş olsalardı, eskiler tarafından anlaşılmış doğa kanunlarının pek çok sırrı tekrar keşfedilmiş olacaktı. "İkna olmak," der, Bacon, "tartışmalarla değil, deneylerle ortaya çıkar,".

Kadimler, özellikle de Keldani astrologlar ve Maguşlar (Mecusiler), bilimin her dalındaki araştırma ve bilgi aşkı ile diğerlerinden ayırt edildiler. Onlar, bizim modern doğa bilimcilerin yaptığı gibi, doğanın sırlarının içine nüfuz etmeye çalıştılar ve bunu da, nesnelliğin elde edildiği tek metotla deneysel araştırmalar ve mantıkla yaptılar. Eğer, bizim modern filozoflarımız, onların, kâinatın sırlarının, kendilerinden daha derinine işlediklerini kavrayamıyorlarsa, bu, kadimlerin sahip oldukları bilginin inkâr edilmesi ve kapılarının önüne batıl inanç suçlaması sermeleri için bir sebep teşkil etmez. Hiçbir şey itham etmeyi garantilemez ve her yeni arkeolojik keşif, zanlara karşı ağır basar. Kimyagerler olarak da eşsizdiler ve Wendell Phillips, ünlü konferansı *Kayıp Sanatlar*'da şöyle der: "En antik dönemin kimya bilimi, *bizim asla ulaşamadığımız* bir noktaya ulaşmıştı." Kendi ağırlığında bir uçla desteklendiğinde, bileğinizin etrafınızda döndürebileceğiniz kadar, yirmi saatte, ince bir çizgiye kadar küçülen, bükülebilen camın sırrı, bizim medenileşmiş ülkelerimizde, aya gitmeyi tekrar keşfetmek kadar zor gelirdi.

Tiberius devrinde, Roma'ya bir sürgün tarafından getirilen cam bir fincan ürünün, -öyle bir fincan ki, mermer zemine düştüğünde ne çatlıyor ne de kırılıyor- çukurlaşan kısımlarının, bir çekiçle tekrar eski hale getirildiği tarihsel bir gerçektir. Eğer şimdi şüphe ediliyorsa o sadece, modernlerin aynısını yapamadıkları içindir. Ve bununla beraber, Semerkand ve Tibet'in bazı manastırlarında, o çeşit cam eşyalar, günümüze kadar gelmiş olabilir, hatta yalnız bu da değil, çokça alay konusu olan ve hep şüphe duyulan, *alkahest* (evrensel solvent) bilgilerinin üstünlüğü ile aynısını yapabileceklerini iddia eden kişiler var. Bu, Paracelsus ve Van Helmont'un tabiatta belli bir akışkan çözelti elde ettiği,

"tüm dünyasal oluşumları inceltebilen, karışık olanlar kadar homojenleri de en baştaki haline ya da birleşik olanı orijinal maddesine ya da tek bir birleşik forma, dengeli içilebilir bir sıvı maddeye -ki o da suyla birleşecek ve bütün bedenlerin özsuyu olacak, hatta kendi temel özelliklerini de kaybetmeden içinde bulunduracak- eğer tekrar kendisiyle karışırsa da, o suretle saf ilk suya dönüşebilecek olan bir ajan". Hangi imkânsızlıklar bizim açıklamamıza güven duyulmasına engel olur? Neden var olmaması gerekir ve neden fikir, ütopya olarak düşünülür? Bu, yine, bizim kimyagerlerimizin onu üretememe beceriksizliklerinden mi kaynaklanıyor? Fakat kesinlikle herhangi büyük bir çaba ve hayal gücü olmadan da bütün oluşumların, aslen, aynı ilk maddeden gelmiş olması gerektiği ve bu maddenin, astronomi, jeoloji ve fizik derslerine göre, bir akışkan olması gerektiği idrak edilebilir. Neden "altın"ın ilk ya da temel maddesinin altın olmaması gerekiyor -ki bizim bilim adamlarımız onun meydana gelişi hakkında çok az şey bilirler- Van Helmont'ın dediği gibi, "Ağır bir akışkan, kendi doğasından ya da partikülleri arasındaki güçlü bir birleşme sonrasında katı bir form kazanmaz mı?".

Tüm yapıları, kendi özlerine ayrıştıran evrensel bir öze inanmak, çok mantıksız görünmüyor. Van Helmont, onu şöyle ifade ediyor: "Üst derecede basitlik, saflık, incelik elde etmiş olan, bütün tuzların en yükseği ve en başarılısı, üzerinde çalıştığı maddeler tarafından değiştirilmeden ve bozulmadan kalma özelliğine sahip taşlar, değerli taşlar, sülfür, metaller, vs. gibi en dirençli, en zorlu oluşumları kırmızı tuza ayrıştırarak, çözülen maddenin ağırlığına eşit kalıyor ve bu, kaynar suyun karı eritmesi kadar kolay oluyor."

Şimdi, bükülebilen camın üreticileri, bükülebilme özelliğini elde etmek için sıradan camı, birkaç saat bu akışkanın içine batırdıklarını iddia etmekteler.

Bizim, bu tip ihtimaller için somut ve hazır bir delilimiz var. Teozofik Cemiyetinin yabancı bir muhabiri, tanınmış bir tıp uzmanı ve otuz yıldan fazla okült bilim alanında çalışmış biri, "altının hakiki yağı" diye adlandırdığı şeyi, yani ilk elementini elde etme konusunda başarı

sağlamıştır. Kimyagerler ve fizikçiler de onu görmüş, incelemiş ve onun nasıl elde edildiğini bilmediklerini ve aynısını da yapamayacaklarını itiraf etmek zorunda kalmışlardır. Ve o tıp uzmanının, adının bilinmemesini istemesi, şaşılacak bir şey değildir. Bazen alay edilme ve toplum ön yargısı, eskinin araştırılmasından çok daha tehlikelidir. Bu "Âdem toprağı" -kırmızı balçık-, alkahest'e kapı komşusudur ve simyacıların en önemli sırlarından biridir. Hiçbir Kabalist, onu dünyaya açıklamaz, çünkü "o, simyacıların kartallarını tarif ederdi ve kartalların kanatlarını nasıl çırptığını," jargonunda ifade eden Thomas Vaughan'ın (Eugenius Philalethes), öğrenmesi için yirmi yılını verdiği bir sırdır.

Fizik biliminin şafak vakti, göz kamaştıran bir ışıkla sökerken, spritüel bilimler, derine, daha derine doğru geceye karıştı ve sırası geldiklerinde de inkâr edildiler. Bu yüzden şimdi, psikolojinin bu en büyük ustaları, "cahil ve batıl inançlı" şarlatanlar ve hokkabazlar olarak görülüyorlar. Çünkü hakikaten, modern ilmin güneşi, günü öyle parlak aydınlatıyor ki, eski zamanın filozof ve bilim adamlarının hiçbir şey bilmediği ve bir batıl inanç gecesinde yaşadıkları, artık bir aksiyom haline geldi. Fakat onlara çamur atanların unuttuğu bir şey var, günümüz güneşi, yarının aydınlığı ile kıyaslandığında karanlık olacak, adilce ya da değil ve yüzyılımızın insanları atalarının cahil olduğunu düşünürken, onların soyundan gelecek olanlar, belki de onları, *hiçbir şey bilmeyenler* olarak düşüneceklerdir. Dünya, döngüler içinde hareket eder. Gelecek türler, sadece uzun geçmişteki türlerin tekrar üretimleri olacaklardır ve biz de belki yeniden, önceden yaşamış olanların suretleriyiz. Zaman gelecek, bugün halk arasında, Hermetistlerin tozla kaplı ciltlerindeki sır üzerinde kafa yorup, fikirlerini çalarak kendi fikirleri gibi sunan iftiracılar, haklarını alacaklardır. "Kim?" diye doğrulukla haykırır Ptaff, "hangi insan, Paracelsus'un doğa görüşlerinden başka, daha açıklayıcı bir şey görmüştür? O, kimyasal ilaçların cesur yaratıcısıydı, cesaretli ekiplerin kurucusuydu, münazaraların galibiydi. Şeylerin doğal varoluşu üzerine, yeni bir düşünce modeli yaratmış olan, aramızdaki o ruhlara ait biriydi.

Onun felsefe taşı, madenlerin cüceleri ve ruhları, semboller, küçük insanlar ve hayat iksiri ve çoğundan azına, ele aldığı her şey hakkındaki yazıları, ne onun bütün çalışmalarına olan büyük minnettarlığımızın, ne de özgür ve cesur çabalarına, asaletine ve entelektüel yaşamına olan hayranlığımızın ateşini söndüremez."[22]

Paracelsus'un kitapları, bilgiye olan susuzluğumuzu, bir patolog, kimyager, homoepatist ve manyetizmacıdan daha fazla bastırmıştır. Frederic Hufeland, enfeksiyon hakkındaki doktrinlerini, Sprengel'in kendisiyle boy ölçüşemeyeceği halde, ona öyle demekten zevk duyduğu, bu ortaçağ "şarlatanından" almıştır. Bu büyük filozofun hakkını korumak için çaba gösteren ve onun iftiraya uğramış anısını telafi etmeye çalışan Hemmon, ondan "zamanın en muhteşem kimyageri" diye söz eder.[23] Profesör Molitor ve seçkin Alman psikolog Dr. Ennemoser de aynı şekilde düşünürler.[24] Onların bu Hermetist çalışmalar hakkındaki değerlendirmelerine göre o, zamanının en "harikulade zekâsı", "soylu bir dehası"dır. Fakat bizim modern ışıklar, daha iyisini bildiklerini zannederler ve doğaüstü felsefecilerin (Rosicrucian) elemental ruhlar, goblinler ve elfler hakkındaki fikirleri, "maji kuyusunda" batmış ve erken çocukluk dönemlerinin peri masallarına dönüşür.[25]

Görünen fenomenlerin bir yarısının hatta daha fazlasının zekice sahtekârlıklar olduğunu, skeptiklere söylemeye tamamen hazırız. En son sergilenenler, özellikle, "materyalize eden" medyumlarınkiler, gerçeği ispatlamak için fazla iyidir. Şüphe götürmez sayıdaki diğerleri hâlâ beklemededir ve bu testler çok iyi oluncaya ve spiritualistlerin de artık

---

22 Ptaff's "Astrology"

23 "Medico-Surgical Essays"

24 "The Philosophy of Hist"

25 Kemshead, "Inorganik Kimya" adlı çalışmasında şöyle diyor: "Hidrojen elementi, ilk defa 16. yüzyılda Paracelsus tarafından ortaya atıldı, fakat hakkında çok az şey biliniyordu." (s. 66) Paracelsus'un, hidrojen, mıknatısın gizli özellikleri ve hayvan manyetizmasının yeniden keşfedeni olduğu neden dürüstçe itiraf edilmiyor? Her Rosicrucian, özellikle de simyacı tarafından sadakatle ele alınmış ve incelenmiş sırrın, sıkı gizlilik yeminlerine göre, onun da bilgisini gizli tuttuğunu göstermek kolaydır. Belki de, Paracelsus'un çalışmalarında ustalaşmış herhangi bir kimyacı için, keşfi Priestley'e itibar edilen oksijenin, Rosicrucian simyacılarına hidrojen kadar bilindik geldiğini ortaya çıkarmak zor bir görev olmazdı.

medyumlara fırsat yaratmayacak ve muhaliflere de koz vermeyecekleri kadar akıllı olacakları zamana dek sürecektir.

Yıllarca, zavallı bir medyumun zamanını, sağlığını, varlığını tekellerinde tuttuktan sonra, onların yardımına en ihtiyacı olduğu bir zamanda, birdenbire onu yüzüstü bırakan *melek* rehberlerin karakteri hakkında, hassas spiritualistlerin ne düşünmesi gerekir? Ruhu ve bilinci olmayan yaratıklardan başka hiç kimse böyle bir adaletsizliğin suçlusu olamazdı. Ya şartlar? -Sadece önemsiz safsata-.

Kazılmış çukurdan masum medyumu ayağından çeken, gerekli olmadıkça onları çağırmayacağı, bir ruh arkadaşlar ordusu, ne çeşit ruhlar olmalıdır? Böyle şeyler, eski zamanda da oldu, şimdi de olabilir. Modern spiritüalizm ve bizimki gibi fenomenlerden önce her bir önceki çağda hayaletler vardı. Eğer modern tezahürler bir gerçeklik ve somut vakalar ise, o zaman "mucizeler" ve eskinin sihirsel istismarları olarak adlandırılmaları gerekirdi ya da eğer ikincisi, sadece batıl inanç kurguları ise, daha iyi şahitliklere dayanmadıkları için onlar, öyleyse birinci, yani "mucizeler" olmalıdırlar.

Ancak, dünyanın bir ucundan diğerine akmakta olan, günden güne artan bu okült fenomenler selinde, tezahürlerin üçte ikisinin sahte olduğu ispatlansa da, peki ya şüphe ve itirazın ötesinde gerçekliği doğrulananlar? Bunların arasında, profesyonel olmayan medyumlar kadar, yüksek ve ilahi derecede olan profesyonel medyumlar aracılığıyla olan görüşmeler de bulunabilir. Biz, çoğunlukla, küçük çocuklar ve saf cahil kişiler yoluyla hepsi de kaynak gösterilen yazarlarının veya sanatçılarının ünlerine değer nitelikte olan filozofik öğretileri, şiirleri, ilham veren söylevleri, müzik ve resimleri alırız. Onların kehanetleri, sıklıkla doğrulanır ve manevi söylevleri, vuku bulması daha nadir olsa da hep faydaya yöneliktir. Kim o ruhlar, açıkça medyumun varlığının dışında kendiliğinden olan o güçler ve zekâlar, kim onlar? Bu zekâlar, unvanı hak ediyorlar ve fiziksel tezahürler için küçük odalarda uçuşan hayalet ve goblinlerden, gündüzün geceden ayrıldığı kadar farklılar. İtiraf etmeliyiz ki durum çok vahim görünüyor. Medyumların o çeşit ahlaksız

ve yalancı ruhlar tarafından kontrol edilmesi, daha sık ve genel olmaya başlıyor, görünen şeytani etkileri gittikçe çoğalıyor. Bazı iyi medyumlar, bizi halka bırakıyor ve bu etkiden elini çekiyor ve hareket kiliseye doğru sürükleniyor. Spiritualistler, ruhlar arasında ayrım yapmayı öğrenmek ve kendilerini daha alt seviyedeki türlere karşı korumak için kadim felsefenin incelemesine girişmedikçe, bağırlarına bastıkları bu "rehberler" ve "hareket ettirici ruhlar"dan kaçmak için Romish Katolik topluluğuna uçmak zorunda kalacakları kehanetini göze alıyoruz. Bu felaketin işaretleri çoktan kendini göstermeye başladı. Phiadelphia'daki son bir kongrede, ciddi bir şekilde, bir *Hristiyan* Spiritualistleri tarikatının organize edilmesi teklif edildi. Bunun sebebi, kiliseden çekilmiş olanların, fenomenlerin felsefesi ya da onların ruhlarının doğası hakkında hiçbir şey öğrenmemiş oldukları için, pusulasız ya da dümensiz bir gemi gibi bir bilinmezlik denizinde sürükleniyor olmaları. Bu ikilemden kaçamazlar; Porphyry ve Pio Nono arasında seçim yapmalılar.

Gerçek bilimin adamları, Wallace, Crookes, Wagner, Butlerof, Varley, Buchanan, Hare, Reichenbach, Thury, Perty, de Morgan, Hoffmann, Goldschmidt, W. Gregory, Flammarion, Sergeant Cox ve pek çok diğerleri, kesin olarak mevcut fenomenlere inanıyorlar fakat yukarıdaki isimlerin çoğu da, ölmüşlerin ruhları teorisini reddediyor. Bu yüzden, halkın az çok bilime olan saygıdan dolayı, "Katie King"in sadece materyalize olmuş *bir şey* olduğuna inanmaya mecbur bırakıldığını düşünmek mantıklı görünüyor. Ama ölmüş birinin ruhu değilse, o halde ya Rosicrucian hayaletlerinden birinin somutlaşmış astral gölgesi (batıl inanç fantezileri) ya da şimdiye kadar açıklanmamış doğa güçlerinden biri olmalı.

Onun, bir şifa ruhu ya da kahrolası bir goblin olduğunu farz edelim. Organizmasının katı bir madde olduğu ispatlanırsa, o zaman bir ruhtur; bir hayalet, bir nefestir, öyle olmalıdır. Organizmalarımızın dışında davranan bir zekâ ve bu yüzden görünmeyen varlık türü de olsa, bir varoluşa ait olmalıdır. Fakat nedir bu? Düşünen hatta konuşan, ama insan bile olmayan, elle tutulamayan fakat bedenden ayrılmış ruh da

olmayan; etki, tutku, vicdan azabı, korku, zevk uyandıran fakat hiçbirini hissetmeyen bu şey nedir? Gerçek araştırmacıyı aldatmaktan ve kutsal insani duygularla alay etmekten keyif alan bu ikiyüzlü yaratık nedir? Çünkü eğer Mr. Crookes'un Katie King'i değilse, tüm bunları diğer benzer yaratıklar yaptılar. Bu sırrın derinine kim inebilir? Sadece, gerçek psikolog... Ve onun, ders kitapları için nereye gitmesi gerekir, tabii ki bunca yıldır tozlarla kaplı, Hermetist ve sihir bilimcilerin çalışmalarının olduğu kütüphane raflarına.

Henry More, saygıdeğer İngiliz Platoncu, zamanının Webster adlı skeptiğinin, spritüel ve sihirli fenomenlerin inananlarına dil uzatmasına karşılık cevap olarak şöyle diyor: "Diğer bir düşünceye gelince, protestan rahiplerinin büyük bir bölümünün inandığı, Samuel şeklinde ortaya çıkanın Kötü Ruh olduğu görüşü, hakaretin de altında bir seviyededir. Fakat bu çoğu nekromantik hayalet vakalarında görülenlerin, ölmüşlerin değil, başka kozmik ruhlar olduğundan şüphe etmesem de yine de Samuel'in ruhunun göründüğünden tamamen eminim. Diğer nekromansilerde olduğu gibi, Porphyrius'un yukarıda tarif ettiği şekilde onlar, her türlü form ve şekillere dönüşen ve bir kısmı demonlar gibi davranırken, bir diğeri melekler ve tanrılar gibi ve başkası da ölmüşlerin ruhları gibi hareket eden ruhlar olabilir. Ve öyle bir ruhun, kendini Samuel gibi göstermiş olabileceğini burada itiraf ediyorum. Webster'ın aksini iddia ettiği şeye göre, onun fikirleri gerçekten harikulade zayıf ve cansızdır."

Henry More gibi bir metafizikçi ve filozof, böyle bir ifade veriyorsa bizim noktamızın gayet iyi anlaşıldığını farz edebiliriz. Eğitimli araştırmacılar, genel olarak "ruhlar", özellikle de "ölmüş insanların ruhları" konusuna gelince hepsi çok şüpheci olarak, son yirmi yıl boyunca, beyinlerini, eski bir şey için yeni adlar icat etmeye yordular. Mr. Crookes ve Sergeant Cox'a göre o, "psişik güç"tür. Cenevreli Profesör Thury, onu "Pshychode" veya *ekterik* güç (ektoplazmik) olarak adlandırır. Profesör Balfour Stewart, "elektro-biyolojik güç' der. Fizik bilimlerinin deneysel felsefe ustası, fakat açıkça, psikolojide acemi bir çırak Faraday, kibirli

bir şekilde onu, "bilinçsiz bir kas hareketi", "bilinçsiz bir beyin faaliyeti" diye nitelendirmiştir. Öyleyse ne değildir? Sir William Hamilton, "gizlenmiş bir düşünce", Dr. Carpenter, "ideomotor prensibi," vb. bir sürü bilim adamı, bir sürü isim.

Yıllar önce, yaşlı Alman filozof Schopenhauer, bu gücü ve maddeyi kullandı. Büyük antropolog Mr. Wallace, değişiminden itibaren de gözle görülür biçimde onun fikirlerini benimsemiştir. Schopenhauer'in doktrinine göre evren, sadece iradenin tezahürüdür. Doğadaki her güç, aynı zamanda, daha yüksek ya da daha alt seviyelerde onun nesnelliğini temsil eden iradenin bir sonucudur. Plato'nun öğretisine göre görünen her şey, görünmeyen ve sonsuz İRADE'nin suretinde yaratılmış ya da ondan doğmuştur. "Bizim Cennetimiz," der Plato. "İdeal Dünya"nın, ebedi modeline göre üretildi ve her şey, İlahi Varlık tarafından kullanılan geometrik model, dodekahedron'un içinde şekillendi." Plato'ya göre, İlksel Varlık, Demiurgic Zekâ'nın -Yaratıcı Zekâ- sonsuzlukta kendi içinde "dünyanın yaratılması" düşüncesinin, kendinden üretme fikrinden ortaya çıkmış şeklidir.[26] "Doğa kanunları, onun tezahürlerinin şekillerine, bu fikrin yerleştirilmiş ilişkileridir bu formlar," der, Schopenhauer. "Zaman, uzay ve neden-sonuç ilişkileridir. Zaman ve uzayın içinden fikir, sayısız tezahürlerle çeşitlenir." Bu fikirler, yeni olmaktan çok uzaktır ve Plato'ya göre bile orijinal değillerdir. Bu, bizim *Keldani Kehanetleri*'nde okuduğumuz şeydir.[27] Tabiatın faaliyetleri, Baba'nın zeki Ruhsal Işığı ile var olur. Çünkü o, muhteşem göğü süsleyen ve Baba'nın suretinde güzelleştiren ruhtur. "İlahi Akıl içinde yerini alarak, tinsel (cisimsiz) dünya, o şekilde çoktan tamamlanmıştır," der, felsefesini Plato'dan türetmekle itham edilen Philos. Mochus'un Teogony'sinde, ilk olarak etheri, sonra da havayı buluruz; Ulom, *zeki* Tanrı'dan (görünen madde evreni) iki prensip doğar.[28] Orfeus ilahilerinde, Eros-Phanes, Etherik rüzgârların döllediği, Spritüel Yumurta'dan çıkar, etherin içinde hareket

26 Movers, "Explanations" 268
27 Cory, "Chaldean Oracles" 243
28 Movers, "Phoinizer" 282

etmesi söylenen, Tanrı ruhu olan Rüzgâr[29], Kaos'un -İlahi "Düşünce"- üzerinde kuluçkaya yatar. Hindu *Katakopanisad*'ında, İlahi Ruh, Purusha, ilk maddenin önünde durur, onların birliğinden dünyanın büyük Ruhu, "Maha=Atma, Brahm, Hayat Ruhu" doğar; bu son isimler, Evrensel Ruh ya da *Anima Mundi* ile ve sihir-bilimcilerin ve kabalistlerin Astral Işığı ile özdeştir. Pisagor, doktrinlerini doğu tapınaklarından getirmiş, Plato da inisiye olmamış bir zekâ için tamamen gizemli sayılar içeren o doktrinleri daha anlaşılabilir tek bir formda toplamıştır.

Böylece, Plato için *Kozmos*, baba ve annesi, İlahi Düşünce ve Madde olan bir oğuldu. "Mısırlılar,"der, Dunlop, "daha yaşlı ve daha genç Horus arasında, yaşlı olanın, Osiris'in erkek kardeşi, genç olanın da Osiris ve İsis'in oğlu ayrımını yaparlar. Birincisi, Yaratıcı Zekâ'nın (Demiurgic) düşüncesinde kalan, "dünyanın yaratılmasından önce karanlıkta doğan", dünya *Fikri*'dir. İkinci Horus, *Logos*'tan çıkan bu *Fikrin*, öz (madde) ile kaplanmış, gerçek bir varlığa dönüşmüş halidir. Dünyevi Tanrı, "sonsuz, sınırsız, genç ve yaşlı, sarmal formda," der, *Keldani Kehanetleri*.

Bu "sarmal form", kadim rahiplerin gayet iyi bildiği "Astral Işığın" titreşim hareketini ifade eden bir şekildir. Gerçi onlar, ether ile ilgili görüşlerinde modern bilim adamlarıyla ayrılabilir. Zira etherin içine, evreni kuşatan Sonsuz Fikri ya da Güce dönüşen ve yaratan ya da maddeyi düzenleyen *İrade*'yi yerleştirmişlerdi.

İNSANIN, GÜÇLERİN EFENDİSİ OLMA ARZUSU

"İrade," der, Van Helmont, "tüm güçlerin birincisidir. Yaratıcının iradesi yoluyla her şey yaratıldı ve hareket ettirildi. Bu irade, bütün ruhsal varlıkların niteliğidir ve maddeden ne kadar serbest kalırsa o kadar aktif olarak, kendini onlarda gösterir,". Ve Paracelsus, "İlahi Olan," diyerek, aynı şekilde ekler: "*İnanç*, hayal gücünü teyit etmelidir, zira inanç, *irade*'yi belirler. Kararlı irade, bütün majikal faaliyetlerin bir başlangıcıdır. Kusursuz bir şekilde kesin sonuç ihtimali var iken

29 K.O. Müller, 236

insanlar, tam olarak hayal etmeyip sonuca inanmadıkları için yaratıcılıkları belirsiz olur."

İnanmamanın ve şüpheciliğin tek başına karşıt gücü, eşit bir güç akımıyla tasarlanırsa, diğerini kontrol edebilir ve bazen de tamamen nötralize eder. Bu şekilde, neden, bazı güçlü skeptiklerle, fenomenlere kesin olarak karşı olanların varlıklarının, bilinçli ya da bilinçsiz olarak bazı spiritualistlerin irade gücüne karşı çalıştığına, tezahürlerine ket vurdurduğuna ve çoğunlukla da durdurduğuna şaşırmamak mı gerekir? Eğer yeryüzünde hiç bilinçsiz bir güç yoksa fakat bazen müdahale eden, eş ağırlıkta karşılık gelen diğerini buluyorsa, o zaman, niçin bir medyumun bilinçsiz, pasif gücünün, aniden bilinçsiz olarak çalıştırıldığı diğer bir karşı güçle paralize edildiğine şaşırılıyor? Profesör Faraday ve Tyndall, eğer kendileri, bir seanstaki çemberde bulunurlarsa, her tezahürü birdenbire durduracaklarıyla böbürleniyorlardı. Bu gerçeğin bile tek başına, seçkin bilimcilere, fenomenlerde onların dikkatini çekecek bir güç olduğunu ispat etmesi gerekirdi. Bir bilim adamı olarak Profesör Tyndall, belki seansta bulunanların içinde, çemberdeki en önemli kişiydi ve hilekâr bir medyum tarafından kolaylıkla kandırılamayacak biri olarak belki de ondan daha iyisi olamazdı. Eğer odadaki diğerleri kadar zeki ise ve eğer tezahürler diğerlerini aldatacak kadar zekice bir hile oyunu ise *onun sayesinde* bile durmazlardı.

İsa ve havarisi Paul tarafından üretilmiş öyle bir fenomenle hangi medyum hiç övünmez ki? Hatta İsa bile bilinçsiz karşı dayanma gücünün onun o kadar iyi yönetilen irade gücüne üstün geldiği vakalarla karşılaşmıştı. "Ve orada, onların inançsızlıkları yüzünden kudretli işler yapmamıştı."

Schopenhauer'in felsefesinde, bu bakış açılarından her birinin bir yansıması vardır. Bizim "araştıran" bilim adamlarımız fayda sağlamak için onun çalışmalarına danışabilirlerdi. Orada, eski fikirler üzerine kurulmuş değişik bir hipotez ve yeni fenomenler üzerine olabileceği en makul şekilde kanıtlayabilecek ve onları, yeni teoriler araştırmanın gereksiz derdinden kurtarabilecek spekülasyonlar bulacaklardır. Psişik

ve ektenik (ektoplazmik) güçler, "ideomotor" ve "elektro biyolojik güçler", "gizli düşünce" ve hatta "bilinçsiz beyin aktiviteleri" teorileri, sadece iki sözcüğe sıkıştırılabilir, kabalistik ASTRAL IŞIK.

Schopenhauer'in çalışmalarında ifade edilen cesur teoriler ve görüşler, bizim Ortodoks bilim adamlarımızın büyük çoğunluğundan geniş biçimde farklılıklar gösterir. "Gerçekte," diye belirtir, bu cüretkâr spekülatör, "ne *madde*, ne de *ruh* vardır. Bir taşın içindeki yerçekimi eğilimi, insan beynindeki düşünce kadar açıklanamaz bir durumdur. Eğer madde -ki kimse niye olduğunu bilmez- yere düşerse, o halde aynı zamanda da -yine kimse niye olduğunu bilmez- düşünebilir. Mekanik olarak bile basitçe matematiğin ötesine geçer geçmez, anlaşılmaz, yapışkan yerçekimine ulaşır ulaşmaz, vs. İşte o zaman, duyularımıza insan İRADESİ ve DÜŞÜNCESİ kadar gizemli gelen fenomenlerle yüz yüze geliriz ve kendimizi doğadaki her bir güç kadar anlaşılmaz olanla karşı karşıya buluruz. Öyleyse, hepinizin çok iyi bildiğini iddia ettiği ve tüm kararlarınıza ve açıklamalarınıza onunla vardığınız ve kendisini her şeye atfettiğiniz *madde* nerede? O, tamamen bizim mantığımız ve duyularımızla algılanabilen, fakat yapay bir şey. Onlar, şeylerin gerçek içsel özüne asla ulaşamazlar. Kant'ın görüşü de böyleydi. Eğer insan bedeninde bir çeşit ruh olduğunu göz önünde bulunduruyorsanız, aynısını bir taş için de kabul etmek zorundasınız. Eğer, sizin, cansız ve tamamen pasif maddeniz, yerçekimine doğru bir eğilim gösterebiliyorsa ya da elektrik gibi, çekip itiyorsa ve ışık saçıyorsa, öyleyse o da beyin kadar düşünebilir. Kısacası, ruh denen şeyin her partikülünü, eşdeğer bir maddeyle ve her madde partikülünü de ruhla yer değiştirebiliriz. Böylece o, felsefik öz olarak bulunabilecek şekilde, şeylerin, maddeye ve ruha ayrılmış Kartezyen bölümü değildir, fakat ancak, onları, irade ve bölüme şekil veren tezahür olarak bölersek, ilki ile ilgili bölme işlemi yapılamaz. Çünkü o, her şeyi tinselleştiren şeydir ve hepsi ilk örneğin gerçekliğinde ve nesnelliğindedir -cisim ve madde- onu bir surete ve her tezahürü de iradeye dönüştürür."[30]

30 "Parerga," ii., s.111,112

Bu bakış açıları, bizim aynı şeye verilen çeşitli adlar hakkındaki ifade ettiklerimizi doğrulamaktadır. Tartışmacılar ise boş yere sözcükler için savaşıyorlar.

Fenomenleri güç, enerji, elektrik veya çekim gücü, irade ya da ruh gücü diye çağırsak da, o her zaman bedensiz ya da bir süreliğine bedeninde tutsak kalan, ruhun kısmi tezahürü olacaktır. Ve zeki, her şeye gücü yeten, bireysel İRADE'nin tüm doğayı kuşatan ve insan dilinin yetersizliğiyle, psikolojik suretleri ifade eden, TANRI olarak bilinenin bir parçası olacaktır.

Madde hakkında, bizim okul adamlarımızın bazılarının fikirleri, birçok yanlışlıkla kabalistik bakış açısına dayanır. Hartmann, onların bakış açılarını, "içgüdüsel ön yargı" olarak adlandırır. Bundan başka, hiçbir araştırmacının, tam olarak nitelendirilen maddeyle ilgili hiçbir şey yapmadığını, fakat ancak, onu böldüğü güçlerle ilgili kaldığını ortaya koyar. Maddenin görülebilen etkileri, sadece gücün sonuçlarıdır. O sebeple, şu sonuca varır, madde olarak adlandırılan bu şey, kullanılan *madde* kelimesini ifade eden, atomik güçlerin toplam yığınından başka bir şey değildir; onun dışında, bilimsel olarak madde, sadece bir duyu boşluğu sözcüğüdür. Bizim uzmanlarımızın bir bölümü -fizikçiler, psikologlar ve kimyagerler- için dürüst bir itirafta bulunursak, maddenin ne olduğu hakkında hiçbir şey bilmiyorlar, *onu tanrılaştırıyorlar*. Kendilerinin açıklamakta yetersiz buldukları her yeni fenomen, toz haline getirilir, tütsü yapmak için birleştirilir ve modern bilim adamlarını koruyan tanrıçanın sunağında yakılır.

Hiç kimse, Schopenhauer'in *Parerga*'sında yaptığından daha iyi işleyemez. Bu çalışmasında, geniş bir biçimde, hayvan manyetizması, durugörü, sempatik sinir sistemi tedavileri, ruh rehberi, sihir, kehanetler, hayalet görme ve diğer spritüel konuları müzakere eder. "Bütün bu tezahürler," der, " bir ve aynı ağacın dallarıdır ve bize kendi uzay, zaman ve uyum yasalarına sahip olan doğadan daha farklı bir düzene dayanan varlıklar zincirinin var oluşunu kanıtlayan deliller sunarlar. Bu diğer düzen çok daha derindir, çünkü orijinaldir ve direkt olandır. Onun

mevcudiyetinde, basitçe şekilsel olan sıradan doğa kanunları faydasızdır, bu sebeple onun mevcut hareketi altında, ne zaman, ne de uzay, daha fazla bireyselliklere ayrılamaz ve bu formlardaki olması yakın ayrılma, artık düşünceler arası ilişkiler ve iradenin anlık hareketi için aşılamayan bariyerler ortaya koyamaz. Bu durumda değişimler, fiziksel nedensellik yoluyla değil, tamamen farklı bir yolla, kendi bireyselliğinin dışında sergilenen iradenin tezahürünün bir hareketi aracılığıyla işlenebilir. Böylece, adı geçen tüm tezahürlerin kendine mahsus karakteri, kendi zaman ve uzay bağlantısında, belli bir mesafedeki vizyon ve harekettir. Belli bir uzaklıktaki böyle bir hareket, *sihirsel* denilen şeyin ana karakterini teşkil eder. Zira irademizin anlık hareketi, fiziksel hareketin nedensel şartlarından, başka bir deyişle temasından serbest kalır."

"Bundan başka," diye devam eder, Schopenhauer, "bu tezahürler, materyalizme ve hatta natüralizme karşı, bize sağlam ve mantıksal bir itiraz sunar. Çünkü o tezahürlerin ışığında, bu felsefelerin, mutlak ve tek gerçeklik olarak aradıkları doğadaki şeylerin düzeni, tamamen fenomenal ve yapay olmanın aksine önümüzde zuhur eder ve onun altında, ayrı ayrı şeylerin özünü kapsar ve kendi kanunlarından da bütünüyle bağımsızdır. Deney alanında bize sunulan tüm vakalar arasındaki bu tezahürler, en azından tam bir felsefik bakış açısıyla, en önemli herhangi bir kıyaslamanın ötesindedir. Bu yüzden, kendisini onlarla bilgilendirmesi, her bilim adamının görevidir."[31]

FRANSIZ BİLGİNLERİNİN YÜZEYSEL GENELLEMELERİ

Bir insanın, Schopenhauer'inkiler gibi, felsefik spekülasyonlardan, bazı Fransız akademisyenlerinin yüzeysel genellemelerine geçmesi fayda sağlamayacaktır, sadece bize iki ilim okulunun entelektüel kavrayışı üzerine fikir verebilir. Alman bilim adamının derin felsefik konulara nasıl anlam verdiğini gördük. Onu, en iyiyle kıyaslarsak, astronom Babinet ve kimyager Boussingault, önemli bir ruhsal fenomeni açıklamak yoluyla kendilerini gösterebilirler. 1854-1855 yıllarında, bu

31 Schopenhauer, "Parerga" "Doğadaki İrade" üzerine makale.

seçkin uzmanlar, Akademiye, aynı zamanda Dr. Chevreuil'in üyesi olduğu araştırma komisyonu için, dönen masalar açıklaması ile ilgili çok komplike teorisini daha net kılan bir inceleme yazısını ya da monografiyi sundular. Kelimesi kelimesine işte o yazı: "Bazı masalarda olduğu iddia edilen hareketler ve sallanmalara gelince, onların sebebi, deneyi yapanın kas sistemindeki görünmez ve istemsiz titreşimlerden başka bir şey olamaz. Öyle bir anda, kasların uzayıp çekilmesiyle ve bir dizi titreşimlerle kendini ortaya koyan, masaya bir çevrinti hareketi uygulayan görülebilir bir titreme oluşur. Böylece, bu rotasyonun, dereceli bir hızlanma hareketiyle ya da durması istendiğinde de güçlü bir dirençle kendisini büyük bir bir enerji ile göstermesine imkân verilir. Sonuç olarak, fenomenin fiziksel açıklaması daha netleşir ve en küçük bir zorluk sunmaz."[32]

Hangisi, hiçbiri! Bu bilimsel hipotez ya da gösteri mi desek, M. Babinet'in ancak sisli bir gecede incelenmiş nebulalarından biri kadar açıktır.

Ve hâlâ önemli bir özellikten yoksun olduğu açıkça görülebilir, yani sağduyudan. Babinet, acaba Hartmann'ın, "Maddenin görünen etkileri, bir gücün sonuçlarından başka bir şey değildir" ve bir madde kavramına şekil vermek için önce bir güç oluşturmak gerektiği önermesini, çaresizlik içinde mi kabul etti, bu konuda kafamız karışmış durumdadır. Hartmann'ın ait olduğu ve en büyük bilim adamlarının birkaçı tarafından kısmen kabul edilen okulun felsefesine göre, madde problemi sadece Schopenhauer'in "majikal bilgi" ve "İradenin majikal etkisi ve hareketi" diye adlandırdığı, görünmeyen Güç ile çözülebilir.

Bu nedenle, ilk olarak, deneyi gerçekleştiren kişinin, sadece "maddenin hareketleri" olan "istemsiz kas titreşimleri"nin, onun içindeki ya da dışındaki bir irade tarafından etkilenip etkilenmediğini saptamalıyız. İlkini, Babinet bilinçsiz bir epileptik durum olarak düşünüyor, sonrakini de ileride göreceğimiz üzere, bütünüyle reddediyor ve tıkırdayan

32 "Revue des Deux Mondes" Ocak.15,1855, s. 108

ya da vurulan masaların tüm zeki cevaplarını da, "bilinçsiz vantrologluğa" dayandırıyor.

Biliyoruz ki, iradenin her çabası *güç* ile sonuçlanır ve yukarıda adı geçen Alman okula göre, atomik güçlerin tezahürleri, irade tarafından sübjektif olarak çoktan yaratılmış olan somut surete doğru, atomların bilinçsiz sürüklenmesiyle sonuçlanan, iradenin bireysel hareketleridir. Democritus, öğretmeni Leucippus'tan sonra, kâinatın içinde olan her şeyin ilk prensiplerinin, *atomlar* ve bir *boşluk* olduğunu öğretti. Kabalistik anlamda boşluk, bu örnekte ilk tezahüründe İRADE'ye dönüşen ve yığınının madde olduğu bu atomlara ilk etkiyi gönderen, gizli İlahi Varlık ya da saklı güç anlamına gelir. Bu boşluk, kaosun sadece tatmin edici olmayan diğer bir ismiydi, zira Peripatetics'e göre, "Doğa, boşluktan nefret eder,".

Democritus'tan önceki kadimler, maddenin tahrip edilmezliği görüşüne, onların alegorileriyle ve çok sayıda diğer gerçeklerle ispatlandığı için aşinaydılar. Bu görüşü ilerletenler, en yüksek tanrı IAO'dan (Yunanca Tetragrammaton) çıkan ruhsal bir tesir olan ideal gün ışığının, Fenikelilere ait görüşünün bir tanımını verirler, "sadece akıl ile kavranabilen ışık, kendisinden dışarı ruhun yayıldığı, her şeyin fiziksel ve ruhsal Prensibi." İlk madde ve *Kaos* dişi iken, o eril Öz ya da Akıl'dır. Böylece, ilk iki prensip, birlikte sonsuz ve mutlak olarak, çoktan Fenikeliler tarafından bilinen, ruh ve maddeydi. Bu yüzden teori, dünya kadar eskidir, zira Demokritus, onu öğreten ilk filozof değildi ve önsezi insanda, mantığının üst seviyedeki gelişiminden önce var olmuştu. Fakat insan, daha iyi bir tanımlamadan aciz kaldığımız için TANRI dediğimiz, her materyalistik bilimin okült fenomenleri açıklamadaki güçsüzlüğünde uzanan ve o görünmez İrade'nin sahibi, sınırsız ve sonsuz Varlığın inkârı içindedir. Kesin bilimin sınırlarını geçmek ve psikolojik sahaya adım atmak için onları zorlayan her şeyin ya da metafiziksel psikolojiyi tercih edersek, tezahürler yüzünden olan şaşkınlıklarının ve onlara açıklama getirdikleri saçma teorilerinin gizli sebebini inkâr ederler. Kadim felsefe, görünen ve görünmeyen her şeyin ortaya

çıkışının, o İradenin -Plato'nun terimiyle *İlahi Fikir*- bir tezahür sırası içinde olduğunu kabul etmiştir. O Zeki Fikir, kendi tek irade gücünü, bölgeselleştirilmiş güçlerin bir merkezine yönlendirerek nesnel formları varlığa dönüştürdü, bu yüzden büyük Makrokozmosun mikrokozmosu İnsan da, kendi irade gücünün gelişimiyle aynı oranda olabilir. İmgesel atomlar -Democritus tarafından başvurulan ve memnuniyetle de materyalistler tarafından benimsenen bir söz- otomatik işçiler gibi, kendini güç olarak tezahür ettiren ve onların faaliyetlerini başlatan Evrensel İrade'nin yönlendirdiği akışla içe doğru hareket ettiler. Yapının planı, Mimar'ın zihninde, ayakta dikilmiştir ve onun iradesini yansıtmaktadır; kavramdan uzak ve henüz soyuttur ve bu atomların, İlahi Geometri uzmanının hayalinde çizilmiş olan her çizgiyi, noktayı ve şekli sadakatle takip etmesi yoluyla somut hale dönüşür.

Tanrı'nın yarattığı gibi insan da yaratabilir. İradeye verilen kararlı bir yoğunluk ve zihin tarafından yaratılan şekiller, öznel (sübjektif) hale gelir. Halüsinasyon dedikleri, yaratıcısına, herhangi biri için görülebilen bir nesne kadar gerçektirler. Bu iradeye, daha yoğun ve zekice bir konsantrasyon verilmesiyle form katı görünür, nesnel olur. İnsan, sırların sırrını öğrenmiştir, artık o bir MAJİSYEN'dir.

Materyalist, düşünceyi madde olarak dikkate aldığı için, bu mantığa itiraz etmemesi gerekir. Öyle olduğu kabul edildiğinde, kaşifi tarafından beceriyle kurulan mekanizma, şairin zihninde doğan peri masalı sahneler, sanatçının fantezisiyle tasarlanan muhteşem resim, heykeltıraşın etherde keskiyle yonttuğu emsalsiz heykel, mimarın havada inşa ettiği saraylar ve şatolar, tüm bunlar görülmemesi ve sübjektifliğine rağmen var olmalıdır, çünkü onlar, şekillendirilmiş ve kalıba dökülmüş maddedir. Öyleyse, bu havada çizilen hayalleri gerçek görüntüye dönüştüren ve onları somut yapmak için kaba özün sert kutusu içine yerleştiren böyle büyük bir iradenin bazı işçileri olmadığını kim söyleyebilir?

Eğer Fransız bilim adamları, yeni araştırma sahasında, şöhretlerinin semeresini hiç toplamadılar ise, Mr. Crookes'un kendisini, eğitimli bedeninin günahlarının kefareti olarak sunduğu güne kadar, İngiltere'de

daha fazla ne yapılmıştı? Neden, çünkü Mr. Faraday, yirmi yıl kadar önce, bir ya da iki kez konunun üzerinde konuşulmasına gerçekten tenezzül etmişti. Fenomenlerle ilgili her tartışmada antispiritualistler tarafından adı telaffuz edilen Faraday, öyle küçük düşürücü bir inanç hakkındaki araştırmalarını yayınlamaktan yüzü kızarmış olan ve sonradan kendisinin, tıkırdayan bir masada hiç oturmadığı bilirkişiyle ispatlanan Faraday! Ancak biz, şimdi, geçmişteki olayları bütün tazeliğiyle hatırlamak için, İngiltere'de, meşhur bir medyumun bulunduğu sıralarda yayınlanmış olan Journal des Debats'ın birkaç sayısını açmak zorundayız. Bu sayılardan birinde, Dr. Foucault, şampiyon bir İngiliz araştırmacısı olarak ortaya çıkar. "Dua edin, hayal etmeyin," der, "hiçbir büyük fizikçi kendini, zıplayan bir masada oturacak kadar bayağı bir şekilde küçük düşürmemiştir." O halde, "Deneysel Felsefenin Babası"nın yanaklarını renklendiren "kızarıklıklar" nereden geldi? Bu gerçeği hatırlayarak, şimdi Faraday'ın, medyumik sahtekârlığı belirlemek için kendisi tarafından icat edilen, muhteşem "gösterge"sinin nasıl çalıştığını inceleyeceğiz. O karmaşık makine, dürüst olmayan medyumun hayallerini avlayarak kâbusa çeviren bir hafızadır ve Comte de Mirville'nin *Question des Esprits*'inde ayrıntılı olarak tarif edilir.

Kendi itici güçlerini, araştırmacılara daha iyi ispatlamak için Faraday, masaya birbiriyle birleşik ve tümünü bir süre bir arada tutacak şekilde yarı yumuşak tutkalla yapıştırılmış, yine de aralıksız basınçla esneyebilecek olan birkaç karton diskler yerleştirdi. Masa döndükten sonra -evet, gerçekten Mr. Faraday'ın önünde dönmeye cüret etmişti de, en azından olayın biraz gerçeklik değeri oldu- diskler incelendi ve masayla aynı yönde kaydırılarak dereceli olarak birbirlerinin yerine geçtikleri görüldü, böylece deneyi yapanların masaları, kendilerinin *ittiği* tartışılamaz bir delil olmuştu.

Bilimsel testler diye adlandırılanların bir diğeri, ya spritüel ya da fiziksel olarak kaynak gösterilen bir fenomende, oldukça faydalı olarak, onların tarafından yapılan en ufak bir itme gücü olduğunda tanıkları derhâl uyaran küçük bir aleti içeriyordu ya da daha doğrusu, Mr.

Faraday'ın kendi ifadesine göre, "pasiften aktif duruma geçtiklerinde onları uyaran bir şeydi". Aktif durumu ortaya çıkaran bu iğne, tek bir şeyi kanıtlamıştı: Ya oturanlardan ya da onları kontrol edenden çıkan bir gücün hareketini. Peki, orada öyle bir gücün hiç olmadığını kimse söyledi mi? Bu gücün, ya genellikle gösterildiği gibi seans operatörlerinden ya da birçok vakadaki gibi, onlardan bağımsız hareketler olduğunu her biri zaten onaylıyor. Bütün sır, operatörler tarafından çalıştırılan gücün oransızlığında bulunur, iterler, çünkü bazı rotasyon etkileriyle ya da daha çok, gerçekten de fevkalade bir ırkın etkisiyle itmeye zorlanmışlardır. O kadar muazzam etkilerin varlığında, o çeşit Liliput'lu (cüceler diyarı) küçük araştırmacıların, yeni keşfedilmiş Devler Diyarı'nda, herhangi bir değeri olabileceğini kimse hayal edebilir miydi?[33]

İngiltere'deki Faraday gibi, Amerika'da da bir bilim adamı olarak aynı seçkin pozisyonu işgal etmiş olan Profesör Agassiz, daha büyük bir insafsızlıkla hareket etti. Spiritualizmi birçok bakımdan Amerika'daki diğer bir başkasından daha bilimsel olarak ele alan, tanınmış antropolog Profesör J.R. Buchanan, son bir makalesinde, Agassiz'den tam bir kızgınlıkla bahseder. Çünkü tüm diğerlerine göre, Profesör Agassiz'in, kendisinin bir denek olarak bulunduğu fenomene inanması gerekirdi. Fakat şimdi, Faraday ve Agassiz, her ikisi de bu dünyada değiller; *bedensizler*, biz de ölmüş olandan çok yaşayanı sorgulayarak daha iyisini yapabiliriz.

Gizli güçleri, kadim sihir bilimcilere, bütünüyle tanıdık olan böyle bir kuvvet, modern skeptikler tarafından inkâr edilmektedir. Tufan öncesinin çocukları belki de Bulwer-Lytton'un *Gelecek Tür* adlı kitabında, çocukların, muazzam "vril"i (bir yer altı ırkının güç kaynağı) kullandıkları gibi onunla oynadılar. Ona "Phtha'nın Suyu" dediler, onların ataları, onu *Anima Mundi*, evrenin ruhu diye nitelendirdiler ve yine daha sonraki ortaçağ hermetistleri, ona "yıldız ışığı" veya "Göksel Bakire'nin sütü", "Magnes" ve daha birçok isim verdiler. Ama bizim modern ilim adamlarımız, onu, benzer isimler altında, ne kabul

33 Comte de Mirville, "Question des Esprits"

edecek, ne de tanıyacaklardır, çünkü o, *maji* ile ilgilidir ve maji, onların algısına göre utanç verici bir batıl inançtır.

Apollonius ve Lamblichus, onun dışarıdaki şeylerin bilgisi içinde olmadığını, sadece ruhun mükemmelliği içinde bulunduğunu savundular, insan imparatorluğunda uzanan ama insandan daha fazla olan bir şey. Bu şekilde onlar, tanrısal ruhlarının kusursuz bilgisine ulaşmışlardı. Tüm bilgelikle kullandıkları güçleri, hermetik ilmin ezoterik çalışmasının ürünlerini, atalarından miras almışlardı. Fakat bizim filozoflarımız, kendilerini sıkıca kabuklarına kapatıp, ürkek bakışlarını, *anlaşılabilen*'in ötesine taşıyamıyorlar ya da cesaret edemiyorlar. Onlar için, gelecek bir hayat yok, tanrısal rüyalar yok, onları bilimsel olarak görmüyorlar. Çünkü onlara göre eskinin insanları sadece "cahil atalar". Ve felsefik araştırmaları sırasında, ne zaman bu gizemli ruhsal bilgiye duyulan özlemin her insanın içinde miras olarak geldiğine ve bize boşuna verilemeyeceğine inanan bir yazarla karşılaşsalar, ona küçümseyen bir acımayla bakarlar.

Bir Pers atasözü şöyle der: "Gökyüzü ne kadar karanlıksa, yıldızlar o kadar parlak olur." Bu suretle, ortaçağların karanlık semalarında, esrarengiz Gül Haç kardeşliği görünmeye başlamıştır. Onlar, hiçbir dernek kurmadılar, okullar inşa etmediler, vahşi yaratıklar gibi, peşlerinde koşan Hriştiyan kilisesi tarafından avlanıldılar, yakalandıklarında nezaketsiz bir şekilde kızartıldılar. "Çünkü din," der, Bayle, "kan dökmeyi yasaklar,". Bu yüzden, "*Ecclesia non novit sanguinem* (Kilise hiç kan bilmez) düsturundan sıyrılmak için, insanları yaktılar ve böylece yanan bir adam da *kanını dökmemiş olur!*"

Bu mistiklerin çoğu, bazı bilimsel incelemelerde onlara öğretilenleri, birbirlerini takip etmek suretiyle, gizli bir şekilde, bir nesilden diğerine aktararak muhafaza ettiler ve bizim kesin bilimlerin modern zamanlarında bile küçümsenemeyecek keşifler gerçekleştirdiler. Roger Bacon, keşiş rahip, kendisiyle bir şarlatan diye alay edildi. Ve şimdi, maji sanatında, "iddialı olanların" arasında sayılıyor, fakat onun keşifleri yine de kabullenilmedi. Bugün ise en çok onunla alay edenler

tarafından kullanılıyor. Roger Bacon, gerçekten değilse de, okült bilimlerle uğraşan tüm o kişileri kapsayan Kardeşlik Birliğine hakkıyla ait oldu. 13. yüzyılda yaşayan Albertus Magnus ve Thomas Aquinas'ın bir çağdaşı olması sebebiyle, keşifleri -barut, optik gözlükler ve mekanik eserleri- herkes tarafından bir sihir olarak görüldü ve Kötü Ruh'la anlaşma yapmakla suçlandı.

Keşiş Bacon'ın efsanevi tarihinde, Kraliçe Elizabeth zamanında bir drama yazarı olan, Robert Green tarafından yazılan eski bir oyunda olduğu gibi, kralın huzuruna çağrılarak, keşişin majesteleri kraliçe önünde bazı yeteneklerini göstermesi için ikna edildiği anlatılır. "Ve o elini salladı." (asasını der, metinde) ve "O anda öyle mükemmel bir müzik duyuldu ki, hepsi de böyle bir şey hiç duymadıklarını söylediler." Sonra daha yüksek bir müzik duyuldu, aniden dört tane hayalet göründü ve havada gözden kayboluncaya kadar dans ettiler. Sonra o, tekrar asasını salladı ve birdenbire öyle bir koku oldu ki, sanki dünyadaki tüm zengin parfümler, sanatçısının onları yapabileceği en iyi tarzda, tam orada hazırlanmıştı. Sonra, Roger Bacon, bir beyefendiye, onun sevgilisini göstereceği sözünü vererek, kralın odasında kenarda asılı duran kumaşı çekti ve odadaki herkes, "elinde kepçe olan bir mutfak hizmetçisi" gördü. Kibirli beyefendi, görünür görünmez kaybolan hizmetçiyi tanıdığı halde garip şekilde davranarak, öfkeden delirdi ve keşişi intikam almakla tehdit etti. Majisyen ne yaptı? Basitçe cevap verdi: "Tehdit etmeyin, belki sizi daha fazla utandırmayayım diye, bir daha bilginleri nasıl suçlayacağınıza dikkat edersiniz."

Bu vaka üzerine yaptığı bir yorumda modern tarihçi T. Wright, şöyle ifade eder: "Bu vaka, doğal bilimlerin *üstün bilgisinin*, muhtemel sonucu olan gösteriler sınıfının bir çeşit örneklemesi olarak ele alınabilir." Hiç kimse, onun bu çeşit bir bilginin kesin sonucu olduğundan şüphe duymadı ve Hermetistler, majisyenler, astrologlar ve simyacılar, asla başka bir şey iddia etmediler. Vicdansız ve fanatik bir ruhban sınıfının etkisi altındaki cahil yığınlarının, bütün o tip çalışmaları Şeytan işi olarak görmeleri kesinlikle onların hatası değildi. Gerek ak, gerekse

kara büyünün tüm şüphelileri için, Engizisyon'un hazırladığı zalim işkenceler açısından bakıldığında, bu filozofların, ne böbürlenmemeleri, ne de, öyle bir "iletişim" gerçeğini bildiklerini göstermemeleri hiç tuhaf değildir. Aksine, onların kendi yazıları, majinin, "Doğal aktif etkilerinin, pasif şeyler ya da sübjeler üzerine uygulanmasından başka bir şey olmadığını, çoğu olağanüstü mucizevi ama yine de doğal olan etkilerin bu yolla üretildiğini ispatlar,".

Roger Bacon tarafından sergilenen mistik kokular ve müzik fenomenleri, zamanımızda da sıklıkla incelenmektedir. Kişisel tecrübemiz hakkında bir şey söylemeden, Teosofi Cemiyetinin İngiliz muhabirleri tarafından bize bildirilenden söz edersek, anlattıklarına göre, hiçbir görünen enstrümandan gelmeyen en büyüleyici müzik efektlerini duymuşlar ve birbiri ardına üretilmiş hoş kokular solumuşlar ve bunların, ruhsal vasıta ile olduğuna inanmışlar. Muhabirimiz bize, bu tanıdık kokulardan birinin çok güçlü olduğunu -sandal ağacı gibi- seanstan sonra haftalarca evden çıkmadığını söyler. Bu vakada medyum, özel bir aile üyesiydi ve deneylerin hepsi, ev halkı çemberinde yapılmıştı. Bir başkası, "müzikal vuruş" diye adlandırdığı şeyi tarif eder. "Bu fenomenleri üretme yeteneğine sahip potansiyel güçler var edilmiş ve Roger Bacon'ın zamanında da, aynı derecede etki göstermiş olmalıydı. Hayaletlere gelince, şunu söylemek yeterli olur, artık bugün, spiritualist çemberlere davet ediliyorlar ve bilim adamları tarafından garantiye alınıyorlar ve Roger Bacon tarafından yapılan evokasyonlar da bu şekilde her zamankinden daha mümkün hale gelmiş oluyor."

Vaftizci Porta, "Doğal Maji" tezinde, doğanın okült güçlerinin kullanılmasıyla, olağanüstü etkiler üreten gizli formülün, bütün listesini tek tek sıralar. "Majisyenler", spiritualistler kadar kesin olarak, görünmeyen bir ruhlar dünyasına inandıkları halde, hiçbiri onların kontrolü altında ya da sadece onların yardımıyla o etkileri ürettiklerini iddia etmediler.

Kapıyı bir kez açık buldular mı, elemental yaratıkları uzak tutmanın ne kadar zor olduğunu biliyorlardı. Kadim Keldanilerin sihri bile, yalnızca, şifalı otlar ve minerallerin güçlerinin derin bir bilgisiydi.

Ancak o durum, sihri yapan kişinin, dini ritüeller yoluyla, saf ruhsal varlıklarla direkt irtibatın peşinde koştuğu, ruhsal ve dünyevi konularda ilahi yardımı istediği zamanlardaydı. Ölümlülerle, onların durugörü, duruişiti ve trans içinde uyandırılmış duyuları aracılığıyla konuşan ve görünmez kalan o ruhlara bile ancak öznel bir şekilde ve arınmış bir hayatın ve duanın sonucu olarak davet yapılabilirdi. Fakat tüm fiziksel fenomenler, günümüzde hokkabazların uyguladığı el çabukluğu metoduyla değil, basitçe, doğa güçlerinin bir bilgisine başvurularak üretilmişti.

Böyle bilgiye sahip ve öyle güçlerle çalışmış insanlar, sabırla, bir üne kavuşmanın boş zaferinden daha iyisi için çaba harcadılar. Onu aramadan, bu nankör ve nefsine düşkün türlerinin yararına tüm yaptıklarıyla ölümsüz oldular. Sonsuz gerçeğin ışığıyla aydınlanmış bu zengin-fakir simyacılar, İlk Sebep'ten başka hiçbir şeyi anlaşılmaz kabul etmeyerek, çözülemez hiçbir soruyu çözümsüz görmeyerek dikkatlerini, bilinenin ötesinde uzanan şeylerin üzerinde topladılar. Cesaret etmek, bilmek, istemek ve SESSİZ KALMAK, onların değişmez kuralıydı; hayırsever, özverili ve mütevazı olmak, onlar için kendiliğinden olan dürtülerdi. Ufak tefek ticari ödüllerine tenezzül etmeyerek, zenginliği, lüksü, ihtişamı ve dünyevi gücü geri çevirerek, kazanılacak en tatmin edici şey olarak bilgiyi arzuladılar. Onlar, yoksulluk, açlık, yorgunluğa ve insanların kötü sözlerine katlandılar ve hiçbir en büyük ödül, onların başarısını ödemek için yetmez. Kuş tüyü yastıklarda, kadife örtülü yataklarda yatabilirlerdi ama ruhlarının itibarını düşünmek ve kutsal yeminleri üzerinde zafer sağlamak için, onları ayartan hırsın kirliliğine izin vermektense, hastanelerde ve yol kenarlarında ölmek için kendilerine acı çektirdiler. Paracelsus, Cornelius Agrippa ve Philalethes'in hayatlarının, hep aynı üzücü hikâyeyi tekrar ettikleri çok iyi bilinir.

MEDYUMLUK FENOMENLERİ ve DAYANDIRILDIKLARI

Eğer spiritualistler, ruh dünyası hakkındaki görüşlerinde, katı biçimde dogmatik kalmaktan endişe duyuyorlarsa, bilim adamlarına,

gerçek deneysel ruhtaki fenomenlerinin araştırmasını yaptırmamalılar. Teşebbüs, hiç şüphesiz eski majinin -Musa ve Paracelsus'a ait olan- taraflı olarak tekrar keşfedilmesiyle sonuçlanırdı. Onların, bazı hayaletlerin aldatıcı güzelliği ile bir gün, *psişik* ve odik güç akımlarında rol oynayan Rosicrucian'ların silif'lerini (hava ruhları) ve undin'lerini (deniz kızları) bulmaları da olasıdır.

Gelen *varlığa* tamamen inanan Mr. Crookes bile, kısmen medyumdan ve çemberdekilerden ödünç alınan kalbin bir hayalini örten, Katie'nin hoş derisinin altında, hiç ruh olmadığını hisseder. "*Görünmeyen Evren*"in bilgili yazarları, kendi "elektro-biyolojik" teorilerini yüzüstü bırakarak, evrensel etherde, EN-SOPH'un- Sınırsız Olan- fotografik bir albümü olma *ihtimali*'ni idrak etmeye başlarlar.

Çemberde iletişim kuran bütün ruhların, "Elemental" ve "Bedensizler" diye adlandırılan sınıflardan olduklarına inanmaktan çok uzağız. Çoğu -özellikle medyumu şahsi olarak- konuşması, yazması ve diğer davranışlar için kontrol edenler insana ait bedensiz ruhlardır. Bu ruhların çoğunluğunun, iyi ya da kötü olması, medyumun kişisel ahlakına, çemberdekilere ve büyük miktarda da, amaçlarının yoğunluğuna ve hedefine bağlıdır. Eğer bu sadece, merakı tatmin etmek ve zaman geçirmek için ise, ciddi herhangi bir şey beklemek faydasızdır. Fakat hiçbir durumda, insan ruhları, kendi kişiliklerinde materyalize olmazlar. Bunlar asla araştırmacıya, ılık, katı et beden, terleyen eller ve yüzler, hacimsel materyal beden olarak görünmezler. Yapabildikleri en fazla, atmosferik dalgalar üzerine etherik yansımaları projekte etmektir ve eğer ellerinin ve derilerinin temasları, nadir olarak vuku bulursa da madde, beden ya da insan elininki gibi değil, ancak dokunulan nokta üzerinde, nazikçe esip geçen bir rüzgâr gibi hissedilecektir. Kendilerini çarpan kalpler ve yüksek seslerle -bir trampetle ya da trampetsiz- tezahür ettiren materyalize ruhların, insan ruhları olduğu savunmasını yapmak faydasızdır. Ruhsal bir hayaletin sesleri -tabii, eğer onların bir ses olduğu söylenirse- bir kere duyuldu mu, çok zor unutulur. Saf bir ruhun sesi, uzaktan duyulan bir arpın titrek mırıltıları gibidir. Saf

olmayandan çıkan, acı çeken bir ses ise, eğer tamamen kötü bir ruh değilse, boş bir fıçıdan gelen bir insan sesine benzetilebilir.

Bu, bizim felsefemiz değildir, sihir bilimci ve majisyenlerin sayısız nesillerine aittir ve onların pratik tecrübelerine dayanmaktadır. Antik zamanın şahitliği bu konu hakkında olumludur: "Demonların sesleri duyulur..." Ruhların sesleri, düzenli değildir. Ruh sesi, dipten yukarı doğru yükselen basınçlı bir havanın etkisini ifade eden bir dizi sesler içerir ve muhatap olan canlı kişinin etrafında yayılır. Elizabeth Eslinger vakasında şahitlik eden birçok görgü tanığı, Weinsberg hapishane müdürü yardımcısı, Mayer, Eckhart, Theurer ve Knorr (yeminli delil), Duttenhofer ve matematikçi Kapff, bulutlardan bir yastığa benzeyen hayaleti gördüklerini onayladılar. On bir haftalık zamanda, Dr. Kerner ve oğulları, birkaç Lutheryan bakanı ve avukat Fraas, oymacı Duttenhofer, iki fizikçi Siefer ve Sicherer, yargıç Heyd ve Baron von Hugel, diğerleriyle birlikte bu tezahürleri günlük olarak takip ettiler. Devam ettiği süre boyunca, mahkûm Elizabeth, yüksek sesle ara vermeden dua etti. O yüzden "ruh" aynı zamanda konuşurken, bu vantrologluk olamazdı ve dediklerine göre, o sesin içinde "Hiç insan yoktu, kimse o sesleri taklit edemezdi,".

Daha sonra, bu ihmal edilmiş bilinen gerçeklikle ilgili kadim yazarlardan bol bol delil sunacağız. Şimdi sadece, spiritualistler tarafından, insan olduğu iddia edilen hiçbir ruhun, böylesine yeterli şahitlikle daha önce asla ispatlanmamış olduğunu ileri süreceğiz. *Bedensiz* olanların etkisi hissedilebilir ve hassas olanlarla şahsi olarak iletişime geçebilirler.

Onlar, nesnel tezahürler üretebilirler. Fakat kendilerini, yukarıda ifade ettiğimizden daha başka şekilde gösteremezler. Bir medyumun bedenini kontrol edebilirler, isteklerini ve fikirlerini, spiritualistlerce de iyi bilinen şekillerde ifade edebilirler, madde olmayan ve tümüyle spritüel olanı- ilahi özlerini- materyalize etmezler. Böylece her "materyalizasyon" -gerçek olduğunda- ya göründüğü iddia edilen, olsa olsa kişiselleştirilebilen, ruhun iradesiyle ya da kendilerine iblisler denme şerefini

hak etmeyecek kadar genellikle aptal olan goblinler tarafından üretilir. Nadir durumlarda ruhlar, azametli adlar takınmaya dünden razı olan bu ruhsuz varlıklara boyun eğdirip, onları kontrol edebilirler, *insan* ruhunun gerçek suretinin şekline girmiş afacan "hava ruhu"nun yaptığı gibi, bu suret tarafından bir kukla misali taşınacak ve ya hareket edemeyecek ya da "ölümsüz ruh" tarafından ona empoze edilenler dışında söz söyleyemeyecektir. Fakat bu, düzenli olarak seanslara katılma alışkanlığındaki çoğu spiritualistlerin çemberleri için bile, genellikle bilinmeyen şartları gerektirir. Her zaman, hoş olan *insan* ruhlarını çekemezler. Ölüp de bedenden ayrılmış olanlarımızın ise, en güçlü çekimlerinden biri, dünyada bıraktıkları kişilere olan güçlü eğilimdir. Bu onları, dayanılmaz bir şekilde, derece derece, yakınlık duydukları kişi ve Evrensel Ruh arasında titreşen Astral Işık akımına doğru çeker. Diğer çok önemli bir şart ise, mevcut kişilerin uyum ve manyetik saflığıdır.

Eğer bu felsefe yanlışsa, *daha karanlık* küçük odalardan, karartılmış odalara zuhur eden tüm "materyalize olmuş" formlar, bir zamanlar bu dünyada yaşamış insanların ruhları ise, neden onlarla oda ya da medyum olmadan, umulmadık bir şekilde -*ex abrupto* (ansızın)- ortaya çıkan hayaletler arasında böyle bir fark var? Ilık elleriyle canlıymış hissi veren, ancak diğer ölümlülerden bir ayrıcalığı olmayarak öldüğü ve gömüldüğü bilinen, öldürüldükleri noktaların üzerinde uçan ya da kendi diğer esrarengiz sebepleri için geri gelen huzursuz "ruhlar"ı, hayaletleri hiç duyan oldu mu? Kendilerini aniden görünür yapan böyle hayaletlerle ilgili kanıtlanmış gerçeklerimiz var, fakat asla "materyalizasyonlar" devri başlangıcına kadar onlara benzer herhangi bir şey görmemiştik. 8 Eylül 1876'da *Medyum ve Gün Doğumu*'nda, kıtada seyahat eden bir hanımefendiden, hayaletli bir evde geçen bir olayı anlatan bir mektup okuruz. O, şöyle der: " ... Kütüphanenin karanlık bir köşesinden gelen tuhaf bir ses duyuldu... Kadın, yukarı baktığında, *bir bulut* ya da *parlak buhar bir sütun* algıladı... Kötü ameliyle lanetlenmiş olan dünyaya bağlı kalmış ruh, canını teslim ettiği noktada uçuyordu."

Ve bu ruh, şüphesiz kendini, kendi özgür iradesiyle görünür yapan -kısaca, bir *umbra- gerçek* bir bedensiz hayaletti, o her saygıdeğer gölgenin olması gerektiği gibi görülebilir ama elle tutulamaz ya da tutulabilse de bir anlık suya dokunuş veya soğuk duman hissi kadar olabilir.

O, *parlak ve dumanlıydı* ve onun hiçbir şekilde ya kendi vicdan azabı ya da suçlarından dolayı ya da başka bir kişi veya ruhunkiler yüzünden zulmedilmiş ve dünyaya bağlı kalmış "ruh"un gerçek kişisel gölgesi olabileceğini söyleyemeyiz. Ölüm sonrası sırlar çoktur ve modern "materyalize olmalar", ancak aldırışsız kişilerin gözünde onları ucuzlatabilir ve gülünç duruma düşürebilir.

Bu iddialara karşılık olarak, spiritualistler arasında iyi bilinen bir gerçek vardır. *Yazar, o tip materyalize olmuş formların görüldüğünü açıkça belgelemiştir*. Biz de kesinlikle öyle yaptık ve şahitliği tekrar etmeye hazırız. O figürleri, tanıdıkların, arkadaşların ve hatta akrabaların görünen suretleri olarak tanıdık. Diğer pek çok izleyiciyle birlikte, bizden başka sadece medyuma değil, odadaki herkese yabancı gelen dillerde kelimeler telaffuz ettiklerini duyduk. Fakat bazı vakalarda, hepsi değilse de, Amerika ve Avrupa'daki hemen hemen her medyuma, Doğu kabileleri ve halklarının dili gibi gelmiştir. Zamanında bu örnekler, seans odasında oturan, eğitimsiz Vermont çiftçisinin, gerçek medyumluğunun kesin delilleri olarak kabul edilmişti. Fakat yine de bu suretler, göründükleri kişilerin formları değildi. Onlar basitçe, bedensizler tarafından düzenlenmiş, canlandırılmış ve çalıştırılmış, onların tasvir heykelleriydi. Eğer biz, önceden bu konuyu açıklamadıysak bunun sebebi, spritüel toplumun, elemental ve bedensiz ruhların olduğuna ilişkin temel önermeyi dinlemeye bile hazır olmadıklarıdır. O zamandan beri bu konu ortaya atılmış ve az ya da çok geniş bir biçimde tartışılmıştır. Şimdi, eski bilgelerin saygıdeğer felsefesinin, dalgalı eleştiri denizine atlamaya teşebbüs etmekte daha az risk bulunuyor, çünkü konuyu, tarafsız ve ihtiyatlı olarak ele alacak toplum zihniyeti için bir hazırlık yapılmış oldu. İki yıllık çalkantı, daha iyisi için belirli bir değişimi etkiledi.

Maraton Muharebesi'nden 400 yıl sonra, Pausanias, savaşılan yerde hâlâ atların kişneyişinin ve hayal meyal askerlerin bağırışlarının duyulduğunu yazar. Bozguna uğrayan askerlerin hayaletlerinin, onların gerçek ruhları olduğunu farz edersek, onlar, materyalize olmuş adamlar gibi değil, "gölgeler" olarak görünüyorlardı. Kim veya ne, o kişneyen atları oluşturdu? *At* ruhları mı? Ve eğer atların ruhlara sahip olduğunun gerçek olmadığı telaffuz ediliyorsa -ki kesinlikle, zoologlar, fizyologlar, psikologlar veya spiritualistler arasında bile hiç kimse, onu ne ispatlayabilir, ne de aksini söyleyebilir- o halde, tarihsel savaş sahnesini daha canlı ve dramatik yapmak için Maraton'daki kişneyen atları meydana getirenlerin, insanların "ölümsüz ruhları" olduğuna kesin gözüyle mi bakmamız gerekir? Köpeklerin, kedilerin ve çeşitli diğer hayvanların hayaletleri defalarca görülmüştür ve dünya çapındaki tanıklığı, o noktada, insan hayaletleri konusu kadar güvenilirdir. Eğer biz, ölmüş hayvanların hayaletleri ifadesine imkân veriyorsak, onları kim ya da *ne* kişiselleştirmektedir? Yoksa yine insan ruhları mıdır? Şimdiki duruma göre başka bir sonuç yoktur, ya hayvanların bizimkiler gibi kurtulan ruhları olduğunu kabul edeceğiz ya da görünmez dünyada bir çeşit şakacı ve muzip demonlar, insanlar ve tanrılar arası varlıklar, insandan hayvana kadar, her şekil altında görünmekten zevk duyan ruhlar olduğunu savunan Porphyry'e inanacağız.

SUÇ ile BAĞLANTILARI

O kadar sık görülen ve doğrulanan hayalet hayvan formlarının, ölmüş hayvanların geri dönen formları olup olmadığı hakkında karar verme riskine girmeden önce, onların rapor edilmiş davranışlarını göz önünde bulundurmalıyız. Bu hayaletler tıpkı, hayvanların hayatları boyunca yaptıkları gibi, alışkanlıklara göre davranıp aynı içgüdüleri mi sergilerler? Avlanan hayalet hayvanlar, kurbanları için yatıp beklemede mi kalırlar ve ürkek hayvanlar insan görünce korkup korkup kaçarlar mı ya da diğerleri, doğalarına tamamen yabancı olarak, kötü niyet

gösterip şiddet eğiliminde mi olurlar? Bu obsesyonların çoğu kurbanları -başta, eziyet edilen Salem'in cadıları ve diğer tarihi cadılık vakaları- köpekler, kediler, domuzlar ve diğer hayvanları odalarına girerken gördüklerine, onları ısırdığına, uyuyan bedenleri üstünde tepindiklerine ve onlarla konuştuklarına, sıklıkla da onları intihara ve diğer suçlara teşvik ettiklerine şahitlik ederler. Hakkıyla kanıtlanmış Elizabeth Eslinger vakasında, Dr. Kerner tarafından belirtildiğine göre, kadim Wimmenthal[34] rahibinin hayaletine, onun baba diye çağırdığı ve sayısız görgü tanığının önünde bütün mahkûmların yataklarının üzerinde zıplayan, siyah bir köpek eşlik ediyordu. Başka bir zaman, rahip, bir ve bazen de iki kuzu ile ortaya çıktı. Salem'de suçlananların çoğu, kadın kâhinler tarafından, omuzlarının ya da başlarının üzerinde oturan sarı kuşlarla şeytanca işler çevirmekle suçlanmışlardı.[35]

Ve eğer binlerce tanığın şahitliğine güvenmeyip, dünyanın her bölgesindeki ve her çağdaki kâhinliğin tekelini modern medyumlara verirsek, işte böyle hayvan hayaletleri ortaya çıkar ve kendileri insan olmadan, ahlaksız insan doğasının en kötü özellikleriyle kendilerine gösterirler. Öyleyse onlar, sadece elementaller olabilirler mi?

Descartes, felsefe sahasına uzanması amaçlanmış keşifleri okült tıbba borçlu olacağımıza inanan ve bunu söylemeye cesaret eden çok az kişiden biriydi ve Brierre de Boismont, sadece bu umutları paylaşmakla kalmamış, aynı zamanda da evrensel "büyük öğreti" olarak gördüğü "Doğaüstü"ne de sempatisini açıkça itiraf etmiştir. Guizot'a bakarsak o şöyle der, "Çevrenin varlığı ona bağlıdır. *Pozitivist*liğine (olguculuk) rağmen, modern mantığın fenomenlerin ilgili sebebini açıklayamaması, *doğaüstü* gücü reddetmesi boşunadır. O, evrenseldir ve tüm kalplerin temelindedir. En yüksek akıllar, çoğunlukla onun en ateşli müritleridir."[36]

34 C. Crowe, "Hayaletler Üzerine" s. 398
35 Upham, "Salem Witchcraft"
36 Brierre de Boismont, "Halüsinasyonlar Üzerine" s. 60

Christopher Colombus, Amerika'yı keşfetti ve Americus Vespucius, zaferin mahsulünü topladı ve onun haklarını gasp etti. Theoprastus Paracelsus, mıknatısın okült niteliklerini yeniden keşfetti -Horus kemiği, onun zamanından on iki yüzyıl önce sihrin sırlarında önemli bir rol oynamıştı- ve doğal olarak, manyetizma okulunun ve ortaçağ sihir biliminin kurucusu oldu. Fakat ondan üç yüz yıl sonra yaşayan ve onun okulunun bir öğrencisi olan Mesmer, manyetik mucizeleri halkın önüne getirdi ve ateş filozofunun hakkı olan zaferin hasadını topladı, büyük ustası hastanede ölürken!

Ve dünya böyle geçip gider, yeni keşifler eski bilimlerden yeni insanlarla doğar, hep aynı hikâye!

3

Körün Kör Liderleri

"Ruhun aynası, hem dünyayı hem cenneti yansıtamaz, biri yüzeyde kaybolurken, diğeri derinliğinden yüzeye çıkar."

ZANONI

"İlahi Varlığın olmadığını insanlara ilan etme misyonu kime verilmiştir? İnsanları, gizli bir gücün, kör bir şekilde kaderi yöneterek, suç ve erdem dağıttığına ikna etmek ne fayda sağlar?"

ROBESPIERRE (Discours)

Mayıs, 1794

Bütün o gerçek olan fiziksel fenomenlerin çok azına, bedensiz insan ruhlarının sebep olduğuna inanıyoruz. Yine de, doğanın okült güçleri tarafından meydana getirilenler bile birkaç hakiki medyum aracılığıyla olanlar ve bilinçli olarak, Hint ve Mısır hokkabazları denilenler tarafından başvurulanlar, bilimin ilgisini ve ciddi bir araştırmasını hak etmektedirler. Özellikle şimdi, bir grup saygın yazar, çoğu vakada, hilekârlık hipotezinin tutmadığına tanıklık etmişlerdir. Şüphesiz bütün Amerika ve İngiliz "John Kings"lerinin hepsinden daha zekice numaralar sergileyebilen ilan edilmiş sihirbazlar da var. Robert Houdin'in yaptıkları tartışılmazdı, fakat bu, yine de akademisyenlerin

ondan önceden hazırlanmamış bir masa ile *hiç el teması olmaksızın* sorulara cevap veren masa hareketini veya vuruş seslerini yapabileceğini gazetelerde ilan etmesini istediklerinde, düpedüz onların yüzüne gülmesini engellememişti.

Duyulmuş bir Londra Sihirbazının, Mr. Algernon Joy tarafından, elleri gruptakilerden bağımsız ve onlardan ayrı durarak, genellikle medyumlar tarafından sağlanan o tip tezahürleri oluşturması için kendisine teklif edilen 1000 sterlinlik bir meydan okumayı ve okült fenomenleri reddetmesi bile tek başına yeterli bir gerçektir. O kadar zeki ise kendisini *aynı şartlar altında*, sıradan bir Hint sihirbazının sergilediği hileleri bile tekrar üretmeye davet ediyor ve meydan okuyoruz. Örneğin, gösteri anında, araştırmacıların seçtiği nokta hakkında hiçbir şey bilmeyecek ve deney, gün ışığında hiçbir hazırlık olmadan yapılacak; yardımcı olarak bir çocuk ve kendisi de yarı çıplak bir sihirbaz olarak bulunacak. Ondan sonra üç numaralık bir gösteri seçmemiz gerekir. O tip sihirbazlar arasında en yaygın olanlar ve son zamanlarda Galler Prensliğine bağlı olan beyefendilere sergilenenlerden şu şekilde: 1. Bir skeptiğin avucunda sıkıca kapalı olarak duran Hint parası rupiyi, dişlerine bakıldığında öldürücülüğünü gösteren canlı bir kobraya dönüştürmek. 2. Seyirciler tarafından rastgele seçilen bir tohumu harekete geçirmek, çeyrek saatten daha az bir zamanda büyütmek, olgunlaştırmak ve meyve vermesini sağlamak. 3. Kendini, sivri uçları yukarı doğru bakan üç kılıcı üzerine uzatmak, ondan sonra yardımcısının kılıçlardan önce birini, sonra diğerini ve sonuncuyu da kaldırılmasıyla yerden bir yarda yükseklikte havada asılı kalmak ve *boşlukta* havada uzanmak. İşte bu gösterinin aynısını, Houdin ile başlayıp, spiritüalizme saldırarak gereksiz reklam elde etmiş son düzenbaza kadar olan herhangi bir hilekâr yaptığında, o zaman ancak o zaman, insanlığın, Mr. Huxley'in Eocene Orohippus'unun (tarihöncesi nesli tükenmiş bir at) arka ayak parmağından evrim geçirdiğine inanarak kendimizi eğiteceğiz.

HUXLEY'İN OROHIPPUS'TAN TÜRETMESİ

Tam bir güvenle tekrar iddia ediyoruz ki, ne Kuzey, ne Güney, ne de Batı'da, Doğu'nun, bu öğrenim görmemiş çıplak çocuklarının başarısıyla yarışabilecek profesyonel bir büyücü var olmamıştır. Bu insanlar, ne gösterileri, ne de herhangi bir hazırlık veya provalar için hiçbir Mısır binasına gerek duymazlar, fakat Avrupalı sihirbazlar ve bilim adamlarına göre kapalı bir kitap olan, doğanın saklı güçlerinin yardımlarını, istedikleri anda çağırmak için her daim hazırdırlar. Doğrusu, Elihu'nun da ortaya koyduğu gibi, "Büyük insanlar, hep bilgin değildir, yaş almış olmak da her şeyi bilmek değildir."

İngiliz Teologu Dr. Henry More'un ifadesini tekrarlamak gerekirse şunu söyleyebiliriz: "...aslında, insanlıkta biraz tevazu kalsaydı, Kutsal Kitabın kayıtları insanları, meleklerin ve ruhların varlığına fazlasıyla temin edebilirdi." Aynı seçkin adam söyle ekliyor, "Canlı hayalet örneklerini, bizim uyuşuk beyinlerimizi uyandırıp, ağır toprak ve kil ile kaplanmış olanlar dışında, başka zeki varlıklar da olduğunu bize göstermek için İlahi Takdir'in özel bir parçası olarak görüyorum. Çünkü bu delil, orada kötü ruhlar olduğunu göstererek, iyi ruhlar da olması gerektiği ve son olarak, bir Tanrı olduğu inancına bir kapı açacaktır,". Yukarıda verilen örnek, sadece bilim adamları için değil, teologlar için de beraberinde bir ahlak dersi taşımaktadır. İzlerini, kürsü ve profesörlerin koltuklarına bırakanlar, önlerine gelen akıllarına yatan herhangi bir entrikacıyla yakınlık kurarak, gerçekten de psikoloji hakkında ne kadar az şey bildiklerini toplum önüne sererler ve bu şekilde, kendilerini dikkatli öğrencinin önünde gülünç duruma düşürürler. Bu konu hakkındaki toplum görüşü, saygın düşünceye layık olmayan bir şekilde, hokkabazlar ve kendi tarzında bilgin olanlar tarafından üretilmiştir.

COMTE, SİSTEMİ ve ÖĞRENCİLERİ

Psikoloji biliminin gelişimi, kendi özündeki zorluklardan çok daha fazla, bu sınıfın hak iddia eden sahtekârlarının alaya alınması yüzünden geciktirilmiştir. Bilimsel süt çocuğunun ya da üst tabaka aptallarının

boş gülüşü, insanı kendi muhteşem psişik güçlerinden cahil bırakmak için, karanlıklardan, engellerden ve konu hakkında bir araya gelenleri tehdit etmekten çok daha fazlasını yapmıştır. Bu özellikle, ruhsal fenomenlerle ilgili olan davadır. Onları inceleyebilme ihtimali bulunan ve inceleyecek olan bilim adamlarını, ayakkabılarını bile bağlayamayacak kişilerin şişirilmiş pozlarıyla, eşek şakaları ve küstah yargılamalarıyla korkutmaları yüzünden, araştırmalar çok sayıda yeteneksizle sınırlı kalmıştı. Üniversite koltuklarında bile ödlekler var. Modern spiritüalizmin özündeki canlılık, bilim zümresinin ihmalinden ve hak iddia eden teşhircilerinin abartılı yaygaralarından geriye hayatta kalabilen kısmında ispatlanır. Faraday ve Brewster gibi, bilimin saygıdeğerlerinin, aşağılayıcı hakaretleriyle başlayıp, fenomenlerin başarılı taklidinin profesyonel teşhircileri ile bitirdiğimizde, Londra'da spritüel fenomenlerin tezahürlerine karşı, iyi bir şekilde düzenlenmiş tek bir iddia bile bulamayacağız. "Benim teorim," der, bu şahsiyet, son makalesinde. "Mr. Williams, kılık değiştirdi ve John King ve Peter'ı canlandırdı. Kimse öyle olmadığını ispat edemez." Bu yüzden, öyle görünüyor ki cesur bir iddia gibi görünmesine rağmen, o yalnızca bir teoriydi ve spiritualistler bu gösterişçiye çok sert karşılık verebilir ve öyle olduğunu kanıtlaması gerektiğini talep edebilirlerdi.

Ancak spiritüalizmin en kronik ve en uzlaşmaz düşmanları, daha yüksek sesle bağırıp çağırsalar da ve görüşlerini gürültü yapmaya değecek daha iyi bir sebeple ileri sürseler de, neyse ki sadece birkaç üyeden oluşan bir sınıftan ibaretler. Bunlar, genç Amerika'nın, bilimde hak iddia edenleridir (bu bölümün başında belirttiğimiz), bazen elektrikli bir aletin sahibi ya da delilik ve histeri üzerine boş bir konferans konuşması yapan bilim adamları olarak kabul edilmekten başka daha iyi bir hakkı olmayan, sahte filozofların melez bir sınıfı.

Böyle adamlar -şayet onlara inanırsanız- derin düşünürler ve fizyolojistlerdir, sizin metafizik saçmalıklarınızın hiçbiri onlarda yoktur. Onlar, pozitivistlerdir; ayartılmış insanlığı, batıl inancın karanlık dehlizinden koparmak ve kozmosu, gelişmiş prensipler üzerine tekrar inşa

etmek düşüncesiyle göğsü kabaran Auguste Comte'nin süt kuzularıdır. Bu huysuz psikofobistler için, onlara ölümsüz ruhlar bahşedildiğinin öne sürülmesinden daha incitici hakaretler sunulamaz. Onları duyan birisi, erkek ve kadında hangi çeşit olursa olsun, "bilimsel" ve "bilimsel olmayan ruhlardan başka ruhlar bulunamayacağını düşünmeye başlardı."[37]

Otuz ya da kırk yıl önce Fransa'da, Auguste Comte -teknik okul ekolünün bir öğrencisi olarak- yıllarca o bölümde, Deneyüstü Analiz ve Rasyonel Mekaniğin *tekrarlatıcısı* olarak kalmıştır. Bir sabah, bir peygamber olmanın mantıksız fikriyle uyandı. Amerika'da her köşe başında, peygamberlere rastlanabilir; Avrupa'da ise siyah kuğular kadar nadirdirler. Fakat Fransa, tuhaflıkların ülkesidir. August Comte de bir kâhin peygamber oldu ve öyle bulaşıcı biçimde uyduruldu ki, hatta ağırbaşlı İngiltere'de bile belli bir süre on dokuzuncu yüzyılın Newton'u olarak saygı gördü.

Salgın genişledi ve şimdiki şartlara göre Almanya, İngiltere ve Amerika üzerinde söndürülmesi güç bir ateş gibi yayıldı. Kendine Fransa'da üstatlar buldu fakat bu heyecan çok uzun sürmedi. Peygamberin paraya ihtiyacı vardı ve müritleri onu tedarik etmeye istekli değildi. Tüm coşkulu havarilerine rağmen, Tanrı'sız bir dine duyulan hayranlık ateşi, geldiği kadar hızlı bir şekilde soğudu ve dikkate değer tek bir şey kaldı. O da, meşhur filolog Littre idi. Kendisi, Fransız Enstitüsünün bir üyesi, Orleans Başpiskoposu'nun "Ölümsüzler"den biri olmasına kasten engel olduğu, sözde Emperyal Bilim Akademisinin sözde üyesiydi.

Filozof ve matematikçi -"geleceğin dini"nin başrahibi-, bizim modern zamanımızın kardeş peygamberlerinin yaptığı gibi, kendi doktrinini öğretti. "Kadın"ı tanrılaştırdı ve ona bir sunak süsledi fakat tanrıça, karşılığını ödemek zorunda kalmıştı. Rasyonalistler, Fourier'in zihinsel sapması ile ilgili dalga geçerlerdi; Aziz Simonist'lere gülmüşlerdi ve onların Spiritualizm'i aşağılamalarının sınırı yoktu. Aynı rasyonalistler ve materyalistler, çoğu boş kafalı serçeler gibi, yeni peygamberin belagat sanatının tuzağına düşmüşlerdi. Bir çeşit tanrısallığa özlem,

37 Dr. F.R. Marwin, "Mediomania ve Delilik Üzerine Dersler"

"bilinmeyen"e duyulan hasret, insanın yaradılışında olan bir duygudur. En kötü ateistler bile, bundan muaf gibi görünmezler.

Bu sahte ateşin dış görünüşündeki parlaklığına aldanmış bir şekilde, müritleri kendilerini dipsiz bir bataklıkta debelenirken bulana kadar onu takip ettiler.

Yapmacık bir bilginlik maskesi altına saklanan bu ülkenin pozitivistleri, tarafsız bir şekilde araştırıyormuş gibi görünerek, Spiritualizmi yok etme tasarısıyla, bir yandan da tarafsızca araştırıyormuş gibi görünüp, kulüpler ve komiteler organize ettiler.

Hristiyan doktrini ve kiliseleri, açıkça meydan okuyamayacak kadar korkak, bütün dinlerin dayandığı, insanoğlunun Tanrı'ya olan inancı ve kendi ölümsüzlüğü bulunan temeli bozmak için çaba harcadılar. Politikaları, böyle bir inancın sıra dışı bir temele dayandırılmasıyla gülüp geçmekti ve o temel, fenomenal Spiritualizm'di.

Ona en zayıf tarafından saldırarak, bir tümevarım metodundan yoksunluğunu ve propagandacılarının üstün doktrinlerinde bulunan abartmaları ele alırlar. Onun popüler olmamasından avantaj sağlamış bir şekilde ve La Mancha'nm maceraperest şövalyesi gibi öfkeli bir cesaret sergileyerek, batıl bir inancı ezecek olan hayırsever ve bağışçılar olarak tanınma hakkını talep ederler.

Şimdi, Comte'nin, Spiritualizm'e üstün olan, gelecek dininin ne kadar şişirildiğini ve onun savunucularının endişe duydukları medyumlar için tavsiye ettikleri o akıl hastanelerinde kıvranmaları gerekliliğine ne kadar uygun olduklarına şöyle bir bakalım. Başlamadan önce de modern spiritüalizmde ortaya çıkan utanç verici özeliklerin dörtte üçünün, doğrudan, spiritualistmiş gibi görünen Materyalist maceracılara dayandırılabilir olduğu gerçeğine dikkat çekelim. Comte, kaba bir şekilde, "suni olarak döllenmiş" geleceğin kadınını tanımlamıştır. O kadın, sadece evlilik dışı ilişkilerin Kıbrıs idolünün (Afrodit) büyük kız kardeşiydi. Çılgın müritlerinin öğretileriyle sunulan gelecek bağışıklığı, sahte spiritualistleri, onlara komünist örgütler şekillendirmeye liderlik edecek kadar aşılamıştı. Ama hiçbiri uzun ömürlü olmadı. Onların,

genellikle materyalist bir hayvanilik olan liderlik özelliği, tombak felsefenin ince bir yaprağını yaldızladı ve sert Yunan adlarının bir kombinasyonuyla allayıp pulladı ve topluluklara bir hatadan başka herhangi bir şey ispatlayamadı.

Plato, *Republic*'in beşinci kitabında, sağlıksız ya da deforme olmuş bireylerinin elenmesiyle ve her iki cinsin daha iyi örneklerinin çiftleştirilmesiyle insan neslinin geliştirilmesi için bir yöntem sunar. "Bizim yüzyılın dâhisinin, bir peygamber bile olsa, aklından bütünüyle yeni bir şey çıkaracağı beklenemezdi."

Comte bir matematikçiydi. Bütün eski ütopyalarını birleştirerek hepsini renklendirdi ve Plato'nun düşüncesini geliştirerek onu materyalize etti ve dünyaya, insan zihninden çıkan en büyük canavarlık olarak sundu!

Okuyucumuzdan Comte'ye, bir filozof olarak değil, sadece bir sözde reformcu olarak çattığımızı göz önünde tutmasını rica ediyoruz. Onun politik, felsefik ve dini görüşlerinin çaresiz karanlığında, sık sık onların yorumlarının parlaklığı ile rekabet eden, içinde derin mantık ve tedbirli düşüncenin olduğu soyutlanmış gözlemler ve ifadelerle karşılaşırız.

Fakat sonra, sevdiğimiz bu göz kamaştırmalar, karanlık, kasvetli bir gecede, şimşek gibi çakar ve hemen sonra sizi, her zamankinden daha fazla karanlıkta bırakır. Eğer bir araya getirilse ve tekrar düzenlense, Comte'nin genel olarak birçok çalışması, bizim sosyal günahkârlarımızın çoğunun, çok açık ve gerçekten zekice tanımlamalarını veren, tam orijinal özdeyişlerinin bir cildini üretebilirdi. Ancak, hem onun *Cours de Philosophie Positives*'inin altı cildi içinde hem de bir diyalog şeklinde, papazlık üzerine olan *The Catechism of The Religion* adlı parodisinde, o tip günahkârlar için geçici çareler üreten herhangi bir fikir aramak boşuna olurdu. Müritleri, peygamberlerinin yüce doktrinlerinin, avam halk için tasarlanmadığını ileri sürerler. Pozitivizm (Olguculuk) tarafından üretilen dogmaları, havarilerinin uygulamalı örnekleriyle kıyaslandığında, onun dibinde olan, çok akromatik (renkleri değişmeyen) bir doktrin ihtimalini itiraf etmemiz gerekir. Başrahip, "Kadın,

erkeğin dişisi olmaya son vermelidir,"[38] diye vaaz verirken, pozitivist (olgucu) kanun yapıcılarının teorisi, kadını, "her türlü annelik fonksiyonundan bertaraf ederek, onu sadece erkeğin eşi yapmayı" içerirken ve onlar, gelecek için, iffetli kadına, o fonksiyonun yerini alacak saklı bir güç hazırlarken, müritleri rahipler, açık açık poligami vaazı verirler ve diğerleri de, onların doktrinlerinin, spritüel felsefenin özü olduğunu iddia ederler.

Katolik rahip sınıfının, kötülüğün kronik bir karabasanı altında hizmet veren düşüncesine göre Comte, "geleceğin kadını'm" "inkubus"ların mülkiyetine sunar. Daha sıradan kişilerin görüşüne göre, "Pozitivizm Kutsallığı" bundan sonra, iki ayaklı damızlık bir kısrak olarak itibar görmelidir. Littre bile bu muhteşem dinin havariliğini kabul ederken, ihtiyatlı kısıtlamalar yapmıştı. İşte, 1859'da yazdığı: "M. Comte, yalnızca ilkeleri kurduğunu, çizgileri belirlediğini ve metodu oluşturduğunu düşünmekle kalmamış, ayrıca sonuçların gelişimini izlemiş ve geleceğin büyük sosyal ve dini yapısını inşa etmiştir. O, rezervasyonlarımızı yaptığımız, aynı zamanda birinci kısmın tümünü de bir miras olarak kabul ettiğimizi açıkça söylediğimiz, bu ikinci kısımdadır."[39]

Daha sonra, şöyle diyor: "M. Comte, 'Pozitif Felsefe Sistemi' başlıklı büyük bir çalışmada, sonuç olarak her bir teoloji ve metafiziğin yerini alması gereken bir felsefenin temelini kurmuştur.(?) Böyle bir çalışma, zorunlu olarak, toplumların devletleri için; *içinde keyfi hiçbir şey olmayan*(?) ve orada *gerçek bir bilim* bulduğumuz(?) direkt bir uygulamayı içeriyor, benim ilkelere olan bağlılığım da temel sonuçlara olan bağlılığımı kapsamaktadır."

M. Littre, artık peygamberinin gerçek bir oğlu olma ışığında kendini göstermiştir. Aslında, Comte'nin tüm sistemi, bize, bir kelimeler oyunu üzerine inşa edilmiş gibi görünüyor. *"Pozitivizm"* dediklerinde, siz "*Nihilizm*" (Hiçlik) okuyun; *"iffet"* kelimesini duyduğunuzda, bilin ki o, "utanmazlık" anlamına gelmektedir, vs., vs.

38 A.Comte, "Systeme de Politique Positive" cilt. i, s. 203.

39 Littre, "Paroles de Philosophie Positive"

İnkar teorisi üzerine kurulan bir din olarak, taraftarları onu, siyah anlamına gelirken beyaz diyerek pratikte zorlukla uygulayabilirler!

"Pozitivist Felsefe," diye devam eder, Littre, "Ateizmi kabul etmez, ateist, gerçekten özgür bırakılmış bir zihin değildir, sadece kendine göre bir teoloji stili vardır. O, şeylerin özü ile ilgili kendi açıklamasını yapar, yine kendine göre, onların nasıl başladığını *bilir*! Ateizm, Panteizm'dir; hatta bu sistem, tamamen teolojiktir ve bu şekilde, eski çağların grubuna aittir."[40]

Bu paradoksal söylemlerden daha fazla alıntı yapmak gerçekten zaman kaybı olurdu. Comte, mantıksızlığı ve tutarsızlığı ilahlaştırmaya, kendi felsefesini icat ettikten sonra, ona bir "Din" adını verdiğinde ulaştı. Ve genelde olduğu gibi, müritleri, saçmalıkta, kurucularını geçmişlerdir. Comte'nin Amerikan akademilerindeki, bir gezegen değil de, bir ateş böceği gibi parlayan sahte filozoflar, inançlarına ilişkin bizi hiçbir şüphede bırakmazlar ve Fransız havarinin en incelikle işlediği o düşünce ve yaşam sistemi, elbette kurucularının yararına, Spiritualizm "çılgınlığı" ile ters düşer. "Yıkmak için yerine bir şey koymalısın," diye haykırır, Comte, Cassaudiere'den alıntı yaparak. Bu arada da havarileri nefret uyandıran bir çeşit sistemle, Hristiyanlığı, Spiritualizmi, hatta bilimin yerini almakta ne kadar hevesli olduklarını gösterecek kadar ileri giderler.

"Pozitivizm," diye nutuk çeker, onlardan biri, "*integral* bir doktrindir. O, teolojik ve metafizik inancı, doğaüstü inancın tüm formlarını ve dolayısıyla da Spiritualizm'i reddeder. Gerçek pozitif (olgucu) ruh, gerek yaklaşık, gerekse esas olarak, varsayılan etkilerin oluşturduğu fenomenlerin değişmez kanunlarının yerine geçen bir çalışmanın içinde yer alır. O, bu zeminde, aynı derecede ateizmi de reddeder, *çünkü ateist, teolojinin dibindedir*, Littre'nin çalışmalarından aldığı cümlelerle ekleme yapar: "Ateist, teolojinin konularını reddetmez, sadece çözümlerini inkâr eder ve bu yüzden o, mantığa aykırıdır. Biz *Pozitivistler*, kendi zeminimizde kesinlikle akla yaklaşamayan konuyu reddederiz ve

40 Littre, "Pandes de Philosophie Positive" vii., 57.

bu yüzden ilk ve son sebepleri aramaya kalkmakla boşuna vakit harcamış olurduk. Gördüğünüz gibi Pozitivizm, dünyanın, insanın, onun görevinin ve kaderin tam bir açıklamasını(?) vermektedir."[41]

Bu çok akıllıca ve şimdi de ters bir açıdan ele alarak, gerçekten de büyük bir bilim adamı olan Profesör Hare'nin, bu sistemle ilgili düşüncelerinden alıntı yapacağız. "Comte'nin pozitif felsefesi," der, "her şeyden önce, sırf negatiftir. Doğa kanunlarının kaynakları ve sebepleri hakkında hiçbir şey bilmediği, Comte tarafından da kabul edilir. Onların kökeni, tamamen o kadar anlaşılmazdır ki, o amaçla yapılacak herhangi bir dikkatli araştırmanın boşa zaman alacağını söyler. Elbette ki, doktrini onu açıkça tam bir kara cahil yapmaktadır. Kanunların sebeplerine ya da kuruldukları esaslara dair konularda, spritüel yaratımla ilgili doğrulanmış gerçeklere karşı çıkmada, yukarıda belirtilen *negatif* argümanından başka hiçbir gerekçesi olamaz. Böylece, ateistin maddeci hâkimiyetine izin verilirken, Spiritualizm, aynı uzayın içinde ve üzerinde, insan hayatı süresine göre sonsuzluk kadar çok daha muhteşem ve bu yerkürenin yaşanabilen bölgesine göre ise, sabit yıldızların sınırsız bölgeleri gibi önem taşıyan bir hâkimiyeti yükseltecektir."[42]

Kısaca, Pozitivizm, Teoloji, Metafizik, Spiritualizm, Ateizm, Materyalizm, Panteizm ve bilimi yıkmayı tasarlar ve son olarak da kendini yok etmelidir. De Mirvelle, Pozitivizme göre, düzenin insan beyninde, ancak psikolojinin, bir çeşit beyinsel fizik, tarihin de bir tür sosyal fizik olduğu gün hüküm süreceğini düşünür.

1864 yılında, Enstitünün bir üyesi, M. Paul Janet, Pozitivizm üzerine bir konuşma yaptı ve içinde dikkate değer şu sözler vardı:

"Kesin ve pozitif bilimler üzerine yetiştirilmiş ve beslenmiş bazı beyinler vardır ama yine de onlar felsefeye doğru bir çeşit içgüdüsel çekim hissederler. Bu içgüdüyü ancak ellerinde olanlarla tatmin edebilirler. Psikolojik bilimlerde cahil olarak, metafiziğin de sadece körlenmişlerini inceleyerek, diğeri kadar az bildikleri bu metafizikle ve

41 Spiritualism and Charlatanism"

42 Prof. Hare, "On Positivism," s. 29

aynı şekilde psikoloji ile mücadele etmeye kararlıdırlar. Bu yapıldıktan sonra, kendilerini Pozitif Bilimi kurmuş olduklarını hayal ederler. Oysa gerçek olan, yalnızca sakatlanmış ve tamamlanmamış metafizik teoriyi kurduklarıdır. Onlar, sadece, tamamen deney ve hesaplamalara dayalı, gerçek bilimlere ait olan otorite ve yanılmazlığı kendilerine mal ederler. Fakat öyle bir otoriteden yoksundurlar, zira olabildiğince hasara uğramış fikirleri, o saldırdıklarının sınıfına aittir. Durumlarının zayıflığından dolayı, fikirlerinin son harabesi de, dört rüzgârla dağılacaktır."

Amerika'nın Pozitivistleri, yorulmak nedir bilmeyen çabalarıyla, ellerini, Spiritualizmi yıkmak için birleştirdiler. Tarafsızlıklarını göstermek için, şunlar gibi garip soruları ileri sürerler: "...Eğer, fizyoloji bilimi, matematik ve kimya testlerine tabi tutulsa, Lekesiz Ana Rahmine Düşüş (Meryem'in gebeliği), Kutsal Üçleme ve Dönüşüm (Kutsal Ekmek ve Şarap) dogmalarında, ne kadar rasyonellik bulunur?" Ve şunu da söylemeyi üstlenirler: "Spiritualizm çılgınlıkları, saçmalıkta, bu pek saygıdeğer inançları geçemez." Ne güzel! Ama ne teolojik mantıksızlık, ne de spiritualist yanılgı, pozitivistlerin "suni döllenme" görüşüyle, ahlaksızlık ve ahmaklıkta yarışamaz. İlksel ve son sebepler üzerine tüm düşünceyi inkâr ederek, deli saçması teorilerini, gelecek nesillerin tapması için, mümkün olmayan bir kadının yapılışına uygularlar; her gün, güneşin ısısıyla yumurtlaması için, içine serpent (yılan) yumurtaları tıkıştırılan yerlilerin tahta idolü Obeah'ın dişi putuyla "canlı" bir eşi yer değiştireceklerdir!

Ve şimdi, izin verilirse, sağduyu adına sormak istiyorum, o kadar iğrenç saçmalıkla vücut bulan bir din, akademisyenler arasında bile müritler oluştururken, neden Hristiyan mistiklerin safdilli olmakla suçlanması ya da spiritualistlerin Bedlam'a (akıl hastanesi) sevk edilmesi gerekiyor? Ve üstelik şunlar gibi delice sözler, Comte'nin ağzıyla söylenip, takipçileri tarafından da hayranlıkla dinlenirken, "Gözlerim kamaşıyor. Onlar, dişi gizemin gelip çatmasıyla komünyon ayini (İsa'nın son yemeği ayini) arasındaki artmakta olan tesadüfe, her geçen gün daha fazla açık oluyorlar. Bakire, Güney Katoliklerin zihninde, çoktan

Tanrı'yı tahttan indirdi bile! Pozitivizm, *kocasız bir bakire bir anne nesli* olarak, büyük ailenin bütün üyelerinin temsil edilmesiyle, ortaçağların ütopyasının farkına varmıştır." Ve *işleyiş metodunu* verdikten sonra yine şöyle devam ediyor: "*Yeni yöntemin gelişimi*, spritüel esasların ve hatta otoritelerinin bir araştırmadan kaçınmayacağı dünyevi prensiplerin güçlendirilmesine, basit üremeden daha iyi uyum sağlamış ve üstün bir başlangıç noktasına dayanan, kalıtımsız bir sosyal sınıfın doğmasına sebebiyet verecektir."[43]

Bu "gelecek ırk" idealinden daha akıl almaz herhangi bir şey, "Spiritualizm çılgınlıkları" ya da Hristiyan gizemlerinin içinde bulunmasa da, biz bunu usulüne uygun bir şekilde sorgulayabiliriz. Eğer materyalizmin eğilimi de, açıkça, poligami vaazı veren bazı savunucularının davranışı ile yalancı çıkarılmak değilse, biz orada hep o şekilde dünyaya getirilmiş bir rahiplik kuşağı olacağını ve onun sonunu hiç görmeyeceğimizi hayal edebiliriz, "kocasız annelerin" çocukları.

Böyle didaktik bir inkubuslar toplumsal sınıfı doğurabilmiş bir felsefenin, en boşboğaz yazarlarından birinin şu duyguları ifade etmesi ne kadar da normal: "Bu üzücü, çok üzücü bir çağ.[44] Ölmekte olan inançlarla ve ayrılan tanrılar için boşuna arayışta dualar yollayan aylak duacılarla dolu. Fakat durun! O parlak bir çağ, bilimin gökyüzünden inen güneşinden yayılan altın ışıklarla dolu! Spiritüalizm serabında, soyut felsefenin yanılgısında veya bir tutam Mesmerizmin boş umudunda huzur arayan, akıl iflasındaki tüm bu kazazedeler için ne yapabiliriz?"

"Boş umut" sözü, pek çok cüce filozofun favori imajı haline geldi, öyle ki, kabul görmek için neredeyse kendisiyle mücadele etti, başkasına gerek kalmadı. Şimdi aşina olunan fenomenin, Beccaria, Humboldt ve diğer yön veren doğa bilimcilerin tanıklığı ile desteklenen Dr. Phipson'un çalışmalarına gelinceye kadar, Londra Times'ın, iddiaları

43 "Philosophie Positive" cilt. 4, s. 279

44 Dr. F.R. Marvin, "Lecture on İnsanity"

ağırlık taşıyan bir muhabiri tarafından kuvvetli bir şekilde reddedilmesi arasında çok uzun zaman geçmedi.[45]

Pozitivistlerin daha mutlu bir ifade seçmeleri ve aynı zamanda, bilimin keşiflerini takip etmeleri gerekmektedir. Mesmerizm'e (İpnotizma) gelince, Almanya'nın birçok bölgesinde benimsenmiş ve tek bir hastanede olduğundan daha fazla, alenen, inkâr edilemez bir başarıyla kullanılmaktadır. Okült özellikleri ispatlanmış ve hepsinin mevkisi, bilgisi, hak ettiği ünü aynı olması beklenmese de, fizikçiler tarafından da kabul görülmektedir.

Bu tatsız konuyu kapatmadan önce, birkaç kelime daha eklemek zorundayız. Biz, Pozitivistlerin, Avrupa'nın en büyük bilim adamlarının Comte taraftarı olduğu yanılgısı içinde, özellikle mutlu olduklarını gördük. Diğer bilginlerle ilgili iddiaları ne kadar haklı olabilir, bilmiyoruz. Fakat Huxley, -ki Avrupa onun en büyük bilim adamlarından biri olduğunu düşünüyor- en kararlı bir şekilde itibarı reddediyor ve Londra'lı Dr. Maudsley de peşinden geliyor. 1868'de, Edinburgh'da Hayatın Fiziksel Temelleri üzerine, yukarıda ilk bahsedilen beyefendi, verdiği bir konferansta, York Başpiskoposunun, onu, Comte'nin fesefesi içinde tanımlama rahatlığı ile şok olmuştur: "Gördüğüm kadarıyla," der, Mr. Huxley, "saygıdeğer başrahip, modern bir Agag gibi, Comte'yi diyalektik olarak parçalara ayırabilirdi ve ben de ona engel olmak için elini tutmaya teşebbüs etmezdim. Pozitif felsefeyi, özellikle karakterize eden şey hakkındaki çalışmam bana öncülük ettiği derecede, o konunun içinde, papanın yetkili olduğu Katolik sistemdeki herhangi bir şey kadar bilimin özüne tamamıyla ters ve ancak, çok az ya da hiç bilimsel değeri olmayan bir şey bulabilirdim. Aslında, Comte'nin felsefesi, uygulamada, özetle, "*Katoliklik eksi Hristiyanlık*" şeklinde tarif edilebilir,". Daha sonra Huxley, oldukça hiddetlenir ve İskoçyalıları, hakkı Hume'ye ait olan bir felsefenin kurucusunu, Piskopos'un Comte olduğunu sanmasına izin verdikleri için suçlar. "Onun en karakteristik doktrinlerinin," diye haykırır, "ölümünden elli yıl sonra, iç sıkıcı ve gereksiz

45 Howitt, "History of the Supernatural" Cilt 2.

sözlerle dolu sayfalarının içinde, *düşüncenin canlılığını ve ifadenin netliğini* özlediğimiz bir Fransız yazara atfedilmesi, David Hume'yi mezarında ters çevirmek için yeterdi,".[46]

Zavallı Comte! "Öyle görülüyor ki felsefesinin en yüksek temsilcileri şimdi eksildi, en azından bu ülkede, bir fizikçiye, bir sinir hastalıkları doktoruna ve bir avukata indirgendi." Çok esprili bir eleştiri bu üçlüye bir isim taktı: "Ağır işlerinin arasında, kendi dillerinin esasları ve kanunları hakkında bilgilenmeye vakit bulamamış ayrıksı bir üçlü."[47]

Konuyu kapatmak için, Pozitivistler, kendi dillerinin lehine, Spiritualizmi yerden yere vurmayı kesinlikle ihmal etmezler. Paradoksları eşsizdir ve spiritualistlere karşı suçlamaları mantıken dayanılmazdır. Örneğin, son konferanslardan birinde şöyle ifade edildi: "Dini içgüdünün özel uygulaması, seksüel ahlaksızlığın üretkenidir. Rahipler, keşişler, rahibeler, azizler, vecd halindekiler ve fanatik dindarlar iffetsizlikleriyle meşhurdurlar."48

Şunu ifade etmekten mutluyuz, Pozitivizim kendisini yüksek sesle bir din olarak ilan ederken, Spiritualizm ise hiçbir zaman bilim, gelişen bir felsefe ya da daha doğrusu doğada henüz açıklanmamış ve saklı güçlerden daha başka bir şeymiş gibi görünmedi. Onun çeşitli fenomenlerinin tarafsızlığı, birden fazla gerçek bilim temsilcisi tarafından ortaya kondu ve aciz bir şekilde yine onun "maymunları" tarafından reddedildi. Son olarak, her bir psikolojik fenomeni kaba bir şekilde ele alan Pozitivistlerimiz için, Samuel Butler'ın hitabet ustalığındaki gibi oldukları söylenebilir.

Biz, eleştirel bakışı, hiçbir durumda, bilim adamları unvanını uygunsuzca takman avarelerin ve ukalaların çemberi dışına uzatmayacaktık. Ancak, bilim dünyasında derecesi yüksek olanlar tarafından ele alınan konuların, eleştiriye tabi olduğunda es geçildiği de inkâr edilemez. Deneysel araştırmanın sabit bir alışkanlığının tedbirliliği, görüşten görüşe çekimser ilerleme, tanınmış otoritelere uyum sağlamanın

46 Prof. Huxley, "Yaşamın Fiziksel Temeli"

47 The "New Era" Magazine.

ağırlığı, hepsi doğal olarak dogmatik görünen muhafazakâr bir düşünceyi besler, büyütür. Bilimsel gelişimin bedeli, çoğunlukla, yenilikçi olanın şehitliği ya da sürgünüdür. Laboratuvar reformcusu, tabiri caizse gelenek ve ön yargı kalesini süngünün ucunda taşımalıdır. Bir arka kapının, dostça bir el tarafından açık bırakılması bile çok nadirdir. Bilimin bekleme odasındaki küçük insanların gürültülü protestoları ve küstah eleştirilerini görmezden gelmeye gücü yetebilir, fakat diğer sınıfın düşmanca muhalefeti ile yüzleşmeli ve üstesinden gelmelidir. Bilgi, süratle çoğalır, ancak bilim adamlarının büyük zümresi itibar hakkına sahip değildir. Her alınan mesafede, yeni keşfi, keşfedenle birlikte, karaya oturtmak için ellerinden geleni yapmışlardır. Zafer, bireysel cesaret, sezgi gücü ve ısrarlı olmakla elde edilir. Doğadaki güçlerin çok azı, ilk duyulduklarında, alay edilmediler, fakat sonradan, saçma ve bilim dışı olarak bir kenara konuldular. Hiçbir şey keşfetmemiş olanların gururunu kırmak, hüküm zamanına kadar, haklı iddiaların savunmasının reddedilmesi, artık bilimsel ihtiyatlılıktan çıkmıştı ve sonra da, yazıklar olsun, zavallı, bencil insanlık!

Ne yapabiliriz? Geçmiş can sıkıcı konulara geri mi dönelim? Bir kilise dogmasını incitmemek korkusuyla, Heliosentrik teoriyi inkâr etmek için rahip sınıfıyla suç ortaklığı yapan ortaçağ âlimlerini mi işaret edelim? İyi eğitimli konkolojistler (yumuşakça kabuklarıyla uğraşan zoolog), bir keresinde, dünyanın yüzeyine saçılmış bulunan fosil kabuklarını, orada hiç hayvan yaşamı bulunmamış olduğu için, nasıl inkâr ettiklerini mi hatırlamalıyız? 18. yüzyılın doğa bilimcileri, bunları sadece hayvanların önemsiz *kopyaları* olarak nasıl da ilan etmişlerdi? Ve bu doğa bilimciler, yaklaşık bir yüzyıllık kadim çağların, soylu mumyaları üzerinde, Buffon, inkârcılara yanıldıklarını ispatlayıp konuyu kapatana kadar nasıl çekişmiş ve kavga etmişlerdi? Kuşkusuz, bir istiridye kabuğu, deneyüstü bir şey değildir ve herhangi bir "kesin bilim" çalışması için de elle tutulur bir konu olması gerekir ve bilim adamları onun üzerinde bile aynı fikirde olamadılarsa, hiçbir şekilde onlardan, spritüel medyumların -dürüst olanlarının- seanslarında görülen,

eller, yüzler, bazen de bedenler şeklindeki, gelip geçici formlara inanmalarını bekleyemeyiz.

LONDRA MATERYALİSTLERİ

Bilimin skeptiklerinin boş zamanlarını geçirmeleri için çok faydalı okuma sağlayabilecek güvenilir bir çalışma var. Bu, Fransız Akademisi Daimi Sekreteri, Flourens tarafından yayınlanmış, *Histoire des Recherches de Buffon* "Buffon'un Tarih Araştırmaları" adlı bir kitap. Yazar kitapta, büyük doğa bilimcisinin nasıl mücadele ettiğini ve sonunda *kopyalama* teorisinin savunucularını nasıl fethettiğini, ama yine de okumuş âlimlerin bir inkâr salgınına yakalandıkları zamanlara kadar güneş altında olan her şeyi inkâr etmeye devam ettiklerini gösterir. Onlar, Franklin ve onun rafine elektriğini inkâr ettiler. Fulton'a ve onun yoğunlaşmış buharına güldüler, mühendis Perdormet'e demir yolları inşa etme teklifi yüzünden deli gömleği tavsiyesinde bulundular, Harvey'e şaşırmış gözüyle baktılar ve Bernard de Palissy'i "saksılarından biri kadar aptal" olarak ilan ettiler!

Sık sık alıntı yapılan çalışması, *Din ve Bilim Arasındaki Çatışma*'da, Profesör Draper, adaletin terazisini tekmelemeye ve ruhban sınıfının kapısındaki bilimin gelişimine ayak bağı olan engelleri ortaya sermekte kararlı bir eğilim gösterir. Bu güzel konuşma ustası yazar ve bilim adamına duyduğumuz tüm saygı ve hayranlık yüzünden, iddiamızı kuvvetle savunmalı ve ona hakkını vermeliyiz. Yukarıda sayılmış olan keşiflerin çoğu, Conflict'in yazarı tarafından da belirtilir. Her vakada, rahiplik tarafına olan sert direnci ifşa eder ve bilimin ellerindeki her yeni kâşif tarafından sürekli deneyimlenen benzer karşı iddia hakkında da sessizliğini korur. Onun bilim adına olan, "bilgi güçtür" iddiası, hiç şüphesiz doğrudur. Fakat gücün suiistimali, ister aklın isterse cahilliğin fazlalığından ortaya çıksın, sonuçları aynı çirkinliktedir. Ayrıca zaten ruhban sınıfı şimdi susturulmuştur. Protestoları, bugünlerde, bilim dünyasında neredeyse hiç önemsenmeyecekti. Ancak, teoloji geri planda tutulurken, bilim adamları, despotluk asasını iki elleriyle zapt etmişlerdir ve

onu, tıpkı insanları sonsuz hayat ağacından uzak tutmak ve bu dünya içinde ölümlü madde olarak kalmalarını sağlamak için, cennetin alevli kılıcını sallayan Kerubim meleklerine benzetmektedirler.

Londra *Spiritualist*'in editörü, Mr. Tyndall'ın ateş-sisi teorisini eleştiren Dr. Gully'e verdiği cevabında, spiritüalistlerin bedeninin Smithfield'da, şimdiki yüzyılda, canlı canlı kızartılmamasının yüksek merhametini tek başına bilime borçlu olduğumuzu ifade eder. Pekâlâ, bu durumda, bilginleri yakmanın artık moda olmadığı derecesinde, bilim adamlarının dolaylı olarak toplum hayırseverleri olduğunu kabul ettik diyelim. Fakat Faraday'ın, Tyndall, Huxley, Agassiz ve diğerleri tarafından spiritualistik doktrine doğru beyan edilen eğilim, eğer bu bilgili beyefendilerin ve onların takipçileri, Engizisyon'un elinde tuttuğu sınırsız güce sahip olsalardı, acaba spiritualistlerin, kendilerini şimdiki gibi rahat hissetmeleri için bir sebep olur muydu, diye sormak, haksızlık mı olur? Bir ruh dünyasının varlığına inananları kızartmamaları gerektiğini farz etsek bile -ki canlı insanları yakmak kanuna aykırı- bulabildikleri her spiritualisti Bedlam'a (akıl hastanesi) göndermezler miydi? Onlar bizi, “çaresiz saplantılı deliler”, “halüsinasyon gören aptallar”, “puta tapanlar” ve diğer karakteristik adlarla çağırmıyorlar mı? Gerçekten de, bilim adamlarının hayırsever vasiliğinden dolayı, Londra *Spiritualist*'in editörünün o boyuttaki minnettarlığına neyin sebep olduğunu biz göremiyoruz.

Profesör Tyndall'ın kaleminin zekice ürünlerinden biri, *Martineau ve Materyalizm* üzerine olan iğneleyici makalesidir. Aynı zamanda o, ileriki yıllarda, bağışlanamaz ifade kabalıklarının budanması için fazlasıyla hazır olacağı şüphe götürmeyen bir yazıdır. Ama şimdi bunlarla ilgilenmeyeceğiz, ancak, bilinç fenomeni hakkında, Tyndall'm ne söylemesi gerektiğini göz önünde tutacağız. Bu konuyu, Mr. Martineau'dan şu şekilde aktarır: “Bir insan, ben hissediyorum, düşünüyorum, seviyorum, diyebilir, fakat bilinç, kendisini meseleye nasıl enjekte eder?” Ve şöyle cevap verir: “Beynin fiziki yapısından, bilinç ile ilgili gerçeklere olan geçit, akla hayale sığmaz. Diyelim ki beyinde, belli bir düşünce ve

moleküler aksiyon aynı anda oluşuyor. Biz, bir mantık işlemiyle oradan oraya geçmemizi sağlayacak entelektüel bir organ ya da açıkça görülen organ parçalarına sahip değiliz. Onlar beraber ortaya çıkarlar fakat *biz neden olduğunu bilmeyiz.* Zihinlerimiz ve duyularımız, beynimizin her molekülünü görüp hissedecek kadar genişletilmiş, güçlendirilmiş ve aydınlatılmış mıdır; onların bütün hareketlerini, gruplandırmalarını, tüm elektrik akışlarını takip etmeye muktedir miyiz? Düşünce ve duyguların birbiriyle ilişkili durumlarını yakından biliyor muyuz? Problemin çözümünden hep uzak olmamız mı gerekiyor? Bu fiziksel işlemler, bilinç gerçekleriyle nasıl bağlantı kuruyorlar?"

"İki fenomen arasındaki derin uçurum, idrak yoluyla aşılamaz olarak kalacaktır."[48]

Profesör Tyndall için bir bilim adamının, sebebini bilmediği şeyle karşı karşıya kaldığı yer olan, ateş-sisi teorisi kadar aşılamaz olan bu uçurum, yalnızca spritüel sezgilerden yoksun olan insanlar için bir engeldir. Profesör Buchanan'ın *Antropolojinin Nörolojik Sistemi Üzerine Konferansın Ana Hatları* adlı, 1854 yılında yazılmış olan çalışması, şarlatanların, onlara kulak vermiş olmaları halinde, bu korkunç uçurumun üzerine nasıl köprü atıldığını göreceklerine dair önerileri barındırır. O, gelecek hasatların düşünce tohumunun içinde olduğu, sade bir hediye ile depo edilen ambarlardan biridir. Ama materyalizmin yapısı, tamamıyla şu ağır yapıya bağlıdır mantık. Onlar, o kapasiteyi en son sınırlarına kadar uzattıklarında, öğretmenleri bize, olsa olsa okült bir tesir ile canlanan moleküller evrenini açıklayabilecektir. Tyndall, Katolik ruhban sınıfının zihin yapısının analizini, çok küçük isim değişiklikleriyle yapar. "Spritüel rehberler" yerine "bilim adamları" okuyunuz, "bilim öncesi geçmiş" yerine "materyalist şimdi"yi koyunuz, "ruh" yerine "bilim" deyiniz ve aşağıdaki paragrafta, bir uzman eliyle çizilmiş, modern bilim adamının hayat resmini görürüz.

"...Onların spritüel rehberleri, bilim öncesi geçmişte o kadar ayrıcalıklı yaşarlar ki, gerçekten güçlü zekâlar bile, onların arasında, bilimsel

48 Tyndall, "Fragments of Science"

hakikatle ilgili körelme durumuna gelirler. Gözleri var görmezler, kulakları var duymazlar, çünkü gözleri de kulakları da diğer çağın görüntüleri ve seslerinin hâkimiyetindedirler. Bilim ile ilgili olarak, Papa otoritesini savunan beyin, baştan sona çalışmadan yoksun, neredeyse gelişmemiş çocuk beynidir. Ve bu şekilde onlar, bilimsel bilgide çocuklar gibi davranıp, -ama cahiller arasında- ruhsal gücün potansiyel yönlendiricileri olarak, kendi aralarındaki daha zekilerinin yanaklarına utanç kızarıklığını getirmek için yeterli olan çalışmalara destek verirler ve güçlendirirler.[49] Okültist ise, bu aynayı kaldırıp bilime tutar ki, nasıl göründüğünü görebilsin."

Tarih, insan tarafından konulan ilk kanunları kaydettiğinden beri, yasa kitabının iki ya da üç inandırıcı şahidin tanıklığı üzerine, halkının yaşam ve ölüm meselelerinin bağlı olmadığı tek bir toplum bile olmamıştır. "İki ya da üç tanığın sözüyle, ölümü hak ettiğinde, mahkûm olsun ölüme,"[50], der Musa, kadim tarihte rastladığımız ilk kanun koyucu. "Bir tanığın ifadesiyle, bir insanı ölüme mahkûm eden kanunlar, özgürlüğe korkunç zararlıdırlar," der, Montesquieu. "Mantık, iki tanığın olmasını ileri sürer."[51]

Böylece delilin değeri, zımnen her ülkede fikir birliğiyle kabul edilir. Fakat bilim adamları, bire karşılık milyonların delillerini kabul etmeyeceklerdir. Boş yere binlerce insan olaylara şahitlik ederler. *Oculos habent et non vident!* Gözleri var, ama göremiyorlar. Kör ve sağır kalmaya kararlılar. Amerika ve Avrupa'da, otuz yıllık uygulamalı kanıtlar ve milyonlarca inananın şahitliği, saygıya ve belli bir dikkate hak kazanmıştır. Özellikle de, on iki spiritualistin jüri kararı, diğer herhangi ikisi tarafından kanıtlanan delil ile etkilendiğinde, geleceğin ahlaki MİSİLLEME bilinciyle, kontrolsüz beyin hücreleri arasındaki bir kargaşa tarafından sağlanmış etki altında işlenmiş bir suç yüzünden, bir bilim adamını bile ipe götürmeye yeterlidir.

---

49 Tyndall, Preface to "Fragments of Science"

50 Deuteromony, bölüm xvii, 6

51 Montesquieu, Esprit des Louis I., xii, bölüm 3

Bilime doğru bir bütün olarak, bir ilahi amaç olarak, tüm medeni dünya, saygı ve hürmetle bakmalıdır. Çünkü bilim, tek başına, insanın İlahi Olan'ı anlamasına, onun işlerini takdir ederek imkân verebilir. "*Bilim, hakikati ya da gerçekleri anlamaktır,*" der, Webster. "O, hakikatin, kendisi için yaptığı bir araştırma ve saf bilginin arayışıdır." Eğer tanım doğruysa, o halde, bizim modern bilginlerin çoğu, yanlışlıkla tanrıçalarına ispatlamışlardır. "Kendisi için hakikat!" Doğadaki her bir gerçeğin anahtarı, bu zamana kadar, psikolojinin keşfedilmemiş sırrı içinde olmadıkça daha nerede aranması gerekir? Eyvah! Oysaki doğayı araştırırken, o kadar bilim adamının, onun gerçekleri üzerinde incelikle sınıflandırma yapması ve sadece, onların ön yargılarını en iyi destekleyecek bir çalışma seçmeleri gerekmektedir.

Psikolojinin, alopatistler (zıt tedavi kullanan hekimler) diye adlandırılan tıp okulundakilerden daha kötü düşmanları yoktur. Kesin bilimlerden diye bilinen, tıp ismini açık bir şekilde hiç hak etmediklerini onlara hatırlatmak ise boşunadır. Medikal bilginin tüm branşları olsa da, psikolojinin fizikçiler tarafından diğer herhangi birinden daha çok incelenmesi gerekir, çünkü onun yardımı olmadan, çalışmaları, sadece tahmin seviyesinde ve şansa bağlı sezgilerle sınırlı kalır, ama onlar, neredeyse bütünüyle onu ihmal ederler. İlan edilen doktrinlerden en az muhalif olanı da, inançlara aykırı olarak kızgınlıkla karşılanır. Popüler olmayan ve kabul görmeyen bir tedavi yönteminin, binleri kurtarmak için gösterilmesi gerekse de, bilimciler zümre olarak kabul edilmiş hipotezlere ve reçetelere tutunmayı tercih ederler, sisteme uygunluk pulunu alana kadar da hem yeniliği hem de yenilikçiyi kötülerler. Bu arada, binlerce talihsiz hasta ölebilir, fakat mesleki itibar korunduğu sürece bu, ikinci derece önem taşır.

ÖDÜNÇ ALINMIŞ CÜBBELER

Demonologia başlıklı eski bir kitapta, yazar, önceleri ihmal edilen, sonrasında, basit tesadüflerle dikkat çeken pek çok önemli reçeteden söz eder. Ayrıca tıptaki çoğu keşfin de, eski uygulamaların tekrar

hayata geçirilmesi ve yeniden uyarlanmasından başka bir şey olmadığını gösterir. Son yüzyıl boyunca, erkek eğrelti otunun kökü çokça satıldı ve Madam Nouffleur tarafından, bağırsak parazitlerinin etkili tedavisi için, gizli bir kocakarı ilacı olarak geniş çapta yaygınlaştı. 15. Louis, onu büyük bir miktar paraya satın aldı. Sonra fizikçiler, onun aynı hastalık için, Galen tarafından tavsiye edildiğini ve uygulandığını keşfettiler. Portland Dükü'nün, gut için meşhur tozu, fizikçi Caelius Aurelianus'un, *diacentaureon*'undan (gentiyan kantaronu ve loğusa otu kökü, duvar sedefi, mayasıl otu yaprakları ve biraz kırmızı kantarondan elde edilen toz) başka bir şey değildi. Daha sonra onu, eski Yunan filozoflarının yazılarında bulmuş olan ilk tıp yazarlarının kullanılmış olduğu ortaya çıkarıldı. Dr. Husson ile *Eau Medicinale* adını aldı. Ve gutun bu meşhur reçete, yeni maskesi altında tanınıp kabul gördü, *Calchicum autumnale* -çiğdem çiçeği, 4. yüzyılın büyük fizikçisi Oribasius ve 5. yüzyılın İskenderiyeli Aetius Aminedus, tarafından da bilinen ve savunulan *Hermodactylus*- İris tuberosa bitkisi ile benzer şekilde, gut hastalığının kesin antidotu olarak fayda sağlar. Ancak, geçen yüzyılın sonuna doğru yıldızı parlayan tıp fakülteleri tarafından çok fazla eski olarak görüldüğü için gözden düştü ve terk edildi.

Bilge fizyolojist muhteşem Magendie bile, zaten çoktan keşfedilmiş ve en eski fizikçiler tarafından faydalı bulunmuş olanı tekrar keşfetmekten başka bir şey yapmadı. Vereme karşı ileri sürdüğü reçetesi, hidrosiyanik asidin kullanımı, akciğer hastalığında büyük faydası olan, taflan bitkisinin yapraklarının arıtılmış suyunda bulunduğunu gösteren Linnaeus'un, *Amenitates Academicae* adlı çalışmasının dördüncü cildinde görülebilir.

Hindular için o, ezoterikti ve belki de Mısır rahipleri arasında olduğundan da ezoterikti. O kadar kutsal sayıldı ki, fiziksel varlığı yarı yarıya kabul edildi ve yalnızca, halkın acil durumlarında uygulandı. Dini meseleden çok daha fazla, ilahi olarak nitelendirildi. Mısırlı kâhinler, katı ve saf ahlak çalışmalarına rağmen, Hint filozoflarıyla, ne yaşam kutsallığında, ne de dünyevi olan her şeye ait ettikleri doğaüstü yemin

sayesinde kendilerinde geliştirdikleri manevi güçlerde, bir an bile kıyaslanamazlardı. Kalde uygarlığı rahiplerinden daha fazla saygı gördükleri bilinirdi. Hayatın en basit konforlarından kendilerini mahrum ederek, ormanlarda hayat sürdüler ve Mısırlı kardeşleri, en azından bir araya gelirken, onlar, en münzevi[52] olanların hayatlarına öncülük ettiler. Sihir ve ilahiliği uygulayanların hepsi, tarih tarafından küçük düşürülse de, yine de onları, medikal bilgide muhteşem sırlara sahip ve uygulanışında da eşsiz yeteneğe sahip olduklarını ilan etmiştir. Sayısız cilt, içlerinde, bilgilerinin delillerinin kayıtlı olduğu, Hindu manastırlarında muhafaza edilir. Bu Hint filozoflarının, Hindistan'daki majinin gerçek kurucuları olup olmadığını ya da onların sadece en eski *Rishi*'lerden[53] -yedi Hindu ilham bilgesi- bir miras olarak geçmiş olanı uyguladıklarını söylemeye teşebbüs etmek, gerçek bilginler tarafından önemsiz bir spekülasyon olarak dikkate alınırdı. "Gençliği eğitmekte ve onu, asil ve faziletli duyarlılıklarla tanıştırmakta gösterdikleri özen, onları ayrıcalıklı yaptı, tarih tarafından kaydedilen düsturları ve hitabeleri, onların, felsefe, metafizik, astronomi, ahlak ve din konularında uzman olduklarını ispatlamaktadır," der, modern bir yazar. Onlar, ziyaret etmeye bile tenezzül etmedikleri ya da en ufak bir yardım için rahatsız etmedikleri, en güçlü prenslerin hâkimiyeti altında, itibarlarını muhafaza ettiler. Eğer prensler, o kutsal adamların, tavsiyesini ya da dualarını isteselerdi, onlara kendileri gitmek zorunda kalırlar veya haberci yollarlardı. Bu adamlar için, bitki ve minerallerin gizli güçlerinden hiçbiri bilinmez değildi. Psikoloji ve fizyoloji, kitap açması beklerken, onlar, doğanın en derin sırlarını kavramışlardı ve sonuç, şimdi verildiği adıyla mağrur sihir bilimi idi.

İncil'deki kayıtlı mucizelerin, Hristiyanlarca kabul edilmiş gerçekler olurken, inanmamak, kâfirlik sayılıyordu. Atharva-Veda'daki mucizelerin

52 Ammianus Marcellinus, xxiii, 6

53 Rishi'ler, Vedik döneminden önceki günlerde yaşamış yedi kişiydi, bilgeler olarak bilinirlerdi, yarı tanrılar olarak hürmet edildiler. Haug, onların, Yahudi Ahit Kitabı'ndaki Yakub'un on iki oğluna karşılık olarak Brahmanik dinde yerlerini aldıklarını gösterir. Brahmanlar, doğrudan Rishi'lerden geldiklerini iddia ederler.

ve olağanüstü şeylerin anlatımları,[54] ya onların aşağılanmalarını kışkırtıyor ya da Şeytana tapmanın delili olarak gösteriliyordu. Ve bununla beraber, bazı Sanskrit bilginlerinin isteksizliğine rağmen, ikisi arasındaki benzerliği, birden fazla açıdan gösterebiliriz. Üstelik Veda'ların şimdi, bilginler tarafından, *Yahudi İncili*'nden önce geldiği ispatlanmış olduğu için, eğer onlardan biri diğerinden ödünç alındıysa, Hindu kutsal kitapları eser hırsızlığıyla sorumlu tutulamaz sonucunu çıkarmak daha kolay olur.

Her şeyden önce, onların kozmogonileri (evrenin yaradılış teorisi), Brahma'nın Hindular tarafından, en yüksek Tanrı olarak görüldüğü ile ilgili medeni uluslar arasında, ne kadar yanlış bir görüşün yaygın olduğunu gösteriyor. Brahma, ikinci derecede bir tanrısal varlıktır ve Yehova gibi "suların hareket ettiricisi"dir. O, *yaratan* Tanrı'dır ve alegorik sunumlarda, dört ana yöne karşılık gelen, dört tane başı vardır. O, dünyanın *mimarı*, Demiurgos'tur. "Yaratımın başlangıç safhasında," der, Polier. "*Mythologie des Indous*" -Hint Mitolojisi- adlı eserinde, "İlkel, tam gelişmemiş evren, su altında, sonsuzluğun göğsünde demleniyordu. Birden, kaos ve karanlıktan ortaya çıktı. Brahma, dünyanın mimarı, suların üzerinde yüzen (kımıldayan?) bir lotus yaprağında duruyordu, su ve karanlığın dışında herhangi bir şeyin farkında değildi." Bu açılış cümleleri, Athtor[55] ya da Ana Gece'deki (sınırsız karanlığı temsil eden) Kaos'un içinde yalnız başına duran, su ve sonsuzluğun evrensel ruhu ile canlanan, dipsiz derinlikteki İlksel element olarak, Mısır kozmogonisinde de vardır. Yahudi kutsal metinlerinde olduğu gibi, yaratılışın tarihi, Tanrı'mn ruhu ve onun yaratım özü ile açılır -diğer bir tanrısallık-.[56] Şeylerin o kasvetli halini idrak eden Brahma, kendi kendine şaşkınlık içinde tekrarlar: "Ben kimim? Nereden geldim?" Sonra bir ses duyar: "Duanı Bhagavant'a yönlendir. Sonsuz Olan, Parabrahma diye de bilinir." Brahma, yüzer pozisyonundan yükselerek, kendini lotusun üstüne,

54 Dördüncü Veda

55 "Arkaik Sözlük" imla usulü.

56 Bugünkü kabul edilen İncil'i değil, kabalistik olarak açıklanan gerçek Yahudi kitabını kastediyoruz.

tefekkür pozisyonunda yerleştirir ve bu hürmet göstergesiyle memnun olan sonsuzluğun üzerinde derin derin düşünür, ilk karanlığı dağıtır ve anlayışını açar. "Bu Brahma, *ışık* olarak evrensel yumurtadan (sınırsız karanlık) çıktıktan sonra, anlayışı açıldığı için çalışmaya koyulur; kendi içindeki Tanrı ruhuyla, sonsuz suların üzerinde *hareket eder*, suları hareket ettirme kapasitesiyle o, *Narayana*'dır."

Lotus, Mısırlıların kutsal çiçeği, Hindular kadar, Brahma'nın olduğu gibi, Horus'un da sembolüdür. Tibet ve Nepal'de onun olmadığı hiçbir tapınak yoktur ve bu sembolün anlamı, son derece cinsellik çağrıştırıcıdır. "Bildirme" resimlerinde, başmeleğin eline yerleştirilmiş olan, Bakire Meryem'e uzattığı zambak filizleri, onların ezoterik sembolizminde kesinlikle aynı anlamı taşır. Okuyucuyu, burada, Sir William Jones'a yönlendiriyoruz. Hindularda lotus, ateş ve su (ruh ve madde) yoluyla doğanın üretken gücünün sembolüdür. "Sonsuz!" der, bir beytinde *Bhagavad Gita*, "Lotusun üzerinde taç giymiş Brahma'yı görüyorum!" ve Sir W. Jones, lotusun tohumlarının -hatta filizlenmeden önce de- tam şekil almış yaprakları, bir gün ne olacağının minyatür şeklini, dönüşeceği mükemmel bitkiyi ya da Dinsiz Din'in yazarının dediği halini barındırdığını gösterir. "Doğa, böylece, ürünlerinin ilk şeklinin bize bir modelini verir, uygun çiçeklerini çıkaran bütün tohumlu bitkilerin tohumları, *hazır şekilli bir bitkicik embriyosu* içerir."

SOYUTTAN SOMUT KÂİNATIN ÇIKIŞI

Lotus, Budistler için de aynı anlamı ifade eder. Maha-Maya ya da Maha-Deva, Gautama Buddha'nın annesi, sedirinin yanında, elinde bir lotus ile beliren Bhodisat (Buddha'nın ruhu) tarafından ona bildirilen çocuğa hayat vermişti. Ayrıca, Osiris ve Horus da Mısırlılar tarafından sürekli, lotus çiçeği ile ilişkilendirilmiş olarak temsil edilir.

Bu gerçeklerin hepsi, üç dini sistem, Hindu, Mısır ve Musevi-Hristiyanlık'ta, aynı görüşün özdeş ebeveynliğini gösterir. Mistik su zambağı (lotus) nerede kullanılmışsa nesnel olanın görünmezden ya da soyut olandan çıkışını, daima görünmez olan İlahi Varlığın sonsuz

düşüncesini, soyuttan somuta ya da görünür forma geçişi simgeler. Karanlık dağılır dağılmaz ve "ışık olduğunda", Brahma'nın anlayışı açıldı ve ideal dünyada (o zamana kadar sonsuzlukta İlahi Varlığın düşüncesinde yatan) var olmaya çağrılarak, tüm sonsuz gelecek şeylerin arketipsel formlarını gördü. Hareketin bu ilk safhasında, Brahma henüz mimar, evrenin yaratıcısı olmamıştı çünkü bir mimar gibi, ilk olarak kendi planını yapmalıydı ve Sonsuz Bir'in bağrında gömülü olan ideal şekillerin farkına varmalıydı, zira gelecek lotus yaprakları, o bitkinin tohumunda gizliydi. Ve bu fikrin içinde, Yahudi kozmogonisindeki, şu beytin kaynağını ve açıklamasını aramalıyız: "Ve Tanrı dedi, yeryüzü olsun. Tohumu içinde olan, kendi türünden meyve veren meyve ağacı." Bütün ilk dinlerde "Baba'nın Oğlu", yaratıcı Tanrı'dır. Başka bir deyişle, O'nun düşüncesi görünür yapmıştır ve Hristiyan devrinden önce, Hinduların Trimurti'sinden, İbranice açıklanmış metinlerin üç kabalistik başına kadar, her ulusun üçlü tanrı başı, kendi alegorilerinde tamamen tanımlanmış ve doğrulanmıştır. Hristiyan öğretisinde, sadece eski gövdenin üstüne, yeni bir kısmın, suni yerleştirilmişini görürüz. "Bildirme" anında, başmelek tarafından tutulan zambak sembolünün Yunan ve Roma kiliseleri tarafından uyarlanmış olanı da aynı metafizik anlamın bir düşüncesini gösterir.

Lotus, ateşin (ısı) ve suyun ürünüdür, bundan dolayı da, ruh ve maddenin ikili sembolüdür. Tanrı Brahma, Üçleme'nin ikinci kişisidir, aynı Yehovah (Âdem-Kadmon) ve Osiris gibi ya da daha çok, Hermes'in Pimander'i veya Tanrı Düşüncesinin Gücü gibi, çünkü Pimander, bütün Mısır Güneş tanrılarının kökenini temsil eder. Sonsuz Olan, Ateş'in Ruhu'dur. Brahma'dan yayılan sudan ya da ilksel topraktan doğmuş her şeyi başlatan, verimli kılan ve ona katı şeklini verendir; fakat evrenin kendisi Brahma ve o da evrendir. Bu, Spinoza'nın, Pisagor'dan türettiği felsefesidir ve Giordano Bruno'nun uğruna canını feda ettiği şeyle aynıdır.

Hristiyan teolojisi, çıkış noktasında ne kadar saptığını bu tarihsel vakada ortaya koyar. Bruno, ilk dönem Hristiyanları tarafından

uyarlanan ve havariler tarafından açıklanan bir sembolün kutsal kitap yorumu yüzünden katledildi. Ateş ve suyu ya da yaratım ve doğuş fikrini simgeleyen Bhodisat'ın, sonra da Gabriel'in su zambakları filizi vaftiz ayinin en eski dogmasına dâhil edilir.

Bruno ve Spinoza'nın doktrinleri hemen hemen aynıdır. Yalnız, ikincisinin sözleri daha imalı ve *Causo Principio et Uno* veya *Infinito Universo* e Mondi'nin yazarı Bruno'nun teorilerinde bulunan sözlerden çok daha sakınılarak seçilmiştir. Bilgisinin kaynağının Pisagor olduğunu itiraf eden Bruno ve açıkça onu tanımadığını söyleyen ve kendi felsefesinde sırrını ifşa eden Spinoza, her ikisi de İlk Sebep'e aynı görüş noktasından bakmaktadırlar. Onlara göre, Tanrı, bütün olarak kendiliğinden bir Sonsuz Ruh'tur ve aynı İrade yoluyla, her kozmik kanuna ilk tesiri veren, daimi olarak varoluşta tutan ve evrendeki her şeyi düzenleyen, meydana getiren, etkilerden ve sebeplerden tamamen özgür ve bağımsız, tek Olan'dır. Yanlış bir şekilde ateistler diye adlandırılan, Hindu Swâbhavikâ'lar, her şeyin, insanların, tanrıların ve ruhların da, Swâbhavâ'dan ya da kendi doğalarından doğduğunu varsayarlar.[57] Spinoza ve Bruno, Tanrı'nın, *doğanın içinde ve dışında aranması* gerektiği sonucuna yönlendirildiler! Çünkü yaratım, Yaratıcının gücüyle orantılı olarak, evren de yaratıcısı kadar sınırsız ve sonsuz olmalıdır, kendi özünden çıkan bir form, onun bir diğerini yaratmasıdır. Moderm reformcular, Bruno'nun, diğer ve daha iyi bir dünya ümidiyle sürdüremediğini, inançlarından değil hayatından vazgeçtiğini iddia ederler. Dolayısıyla, Giordano Bruno'nun, ölümden sonra insanın varlığının devam edeceğine hiçbir inancı olmadığını sonucunun çıkarılmasına izin verirler. Profesör Draper, en somut şekilde, Bruno'nun, ruhun ölümsüzlüğüne inanmadığını savunur. Katolik Kilisesi'nin dini tahammülsüzlüğünün sayısız kurbanlarından söz ederken, şöyle ifade eder: "Bu hayattan diğerine geçiş, zor bir tecrübe yoluyla olsa bile, fâni bir dertten sonsuz

57 Brahma'nın dünyayı yaratışı, evrenin geri kalanından farklı değildir. İlk Sebep'ten bir kere ayrıldıktan sonra, kendinden doğayı meydana getirir. Onun üzerinde değil, onunla karışmış haldedir; Brahma ve Evren, Tek Olan'dandır, onun her partikülü, özünde, kendinden çıkan Brahmanın kendisidir.

mutluluğa geçiştir. Karanlık vadideki yolunda kurban, orada ona yol gösteren görünmez bir el olduğuna inandı. Bruno için öyle bir destek yoktu. Felsefik görüşleri, hayatını teslim ettiği şey uğruna ona hiçbir teselli veremedi."[58]

Fakat Profesör Draper'in, filozofların hakiki inancının sadece çok yüzeysel bir bilgisine sahip olduğu görülüyor.

Spinoza'yı konu dışında bırakabiliriz, hatta onun, eleştirilerinin bakış açısında, tam bir ateist ve materyalist olarak kalmasına izin verebiliriz, yazılarında kullandığı tedbir, onun satır aralarını okuyamayan ve Pisagor metafiziğinin saklı anlamıyla hiç tanışık olmayan birinin, düşüncelerinin inceliklerini anlamasını son derece zorlaştırır. Ama Giordano Bruno'ya baktığımızda, şu sonucu çıkarabiliriz: Eğer Pisagor'un doktrinlerine bağlanmışsa, diğer bir dünyaya inanmış olmalıydı ve bundan dolayı da felsefesi ona hiçbir "teselli' sunmamış olamazdı. Suçlanması ve ardından itirafları, Profesör Domenico'nun *"Bruno'nun Hayatı"* çalışmasında görüldüğü gibi ve son zamanda yayınlanan orijinal dokümandan derlendiği gibi, onun *gerçek* felsefesi, inanç ve doktrinlerinin ne olduğunu şüphe götürmez biçimde ispatladı. Bruno, İskenderiyeli Platoncular ve sonraki Kabalistler ile beraber, İsa'nın, Porphyry ve Cicero'nun ona verdiği unvan, *divina sapientia,* (ilahi bilgi) ve bizim yüzyılımızda alçaltılan sihir anlamında değil, Philo Judas'ın Maji'yi tarif ettiği şekilde, doğanın gizli sırlarının en muhteşem araştırmaları anlamında, bir majisyen olduğunu savunuyordu. Onun soylu anlayışında *Maji, kendini bu dünyadaki başka her şeyden çekmiş, ilahi erdemlere kafa yoran, tanrılar ve ruhların ilahi doğasını daha net kavramış ve diğerlerini de bu şekilde, bu görünmez varlıklarla hayat boyu aralıksız bağlantıları içeren aynı sırlara inisiye eden mukaddes adamlar anlamına geliyordu.* Fakat Bruno'nun en gizli felsefik inançlarını, dava süresince söylediği *onun kendi itiraflarından* alıntı yaptığımız sözlerle daha iyi göstereceğiz.

58 "Din ve Bilim Arasındaki Çatışma" 180

Suçlayıcısı Mocenigo'nun ona yaptığı suçlamalarda, şu maddeler yer alıyordu:

" Ben, Zuane Mocenigo, meşhur Ser Marcantonio'nun oğlu, kilisenin saygıdeğer huzurunda, bilincimin baskısı ve itirafçımın usulüyle, açıklıyorum. Giordano Bruno tarafından defalarca, benim evimde, benimle yaptığı konuşmalarda, Katoliklere büyük hakaret ettiğini, ekmeğin kendini ete dönüştürdüğü, ekmek ve şarabın takdis ayinine karşı olduğunu, hiçbir dinin ona emredemeyeceğini, İsa'nın biçare bir kimse olduğunu ve eğer insanları ayartmak için şeytansı işler yapmışsa, kazığa vurulacağını tahmin etmesi gerektiğini; Tanrı'nın gözünde insanların farkının olmadığını ve Tanrı'da kusur olacağını; dünyanın sonsuz olduğunu ve sınırsız dünyalar bulunduğunu; sürekli olarak Tanrı'nın onları oluşturduğunu, çünkü istediği her şeyi yapabildiğini; İsa'nın görünür mucizeler yaptığını ve havarilerinin de onun gibi bir majisyen olduğunu, İsa'nın ölmeye gönülsüzlük gösterdiğini, elinden geldiğince ölümden sakındığını; günah için hiçbir ceza bulunmadığını ve doğa işlemiyle yaratılan ruhun, bir hayvandan başka birine geçtiğini ve vahşi hayvanlar, bozulma sonucu doğarken, aynı şekilde insanların da ölümden sonra tekrar doğduklarını, söylediğini duymuş bulunmaktayım."

Yukarıdaki haince sözler, aslında basitçe Bruno'nun, Pisagor'a ait olan ruh geçişmesi inancına işaret etmektedir ve yanlış anlaşılsa da bir şekilden diğerine geçen insanın *kurtuluşu*na olan inancı göstermektedir.

Suçlayan, şöyle devam eder:

"Kendisi, 'Yeni Felsefe" adı altında yeni bir tarikatın yaratıcısı olma arzusunun belirtilerini göstermiştir. Bakire'nin doğum yapamayacağını ve bizim Katolik inancımızın, Tanrı'nın heybetine karşı küfürbazlık olduğunu; rahiplerin münazara haklarından ve devlet gelirlerinden mahrum bırakılması gerektiğini, çünkü dünyayı kirlettiklerini, hepsinin ahmak olduğunu ve bizim görüşlerimizin o ahmakların doktrinlerini savunduğunu; inancımızı, Tanrı'nın layık bulduğuna dair hiçbir kanıtımızın olmadığını; kendimize yapmayacağımız şeyleri, başkasına yapmamamızın iyi bir hayat için yeterli olacağını, tüm diğer günahlara

güldüğünü ve Tanrı'nın Katolikler içindeki sapkınlıklara nasıl tahammül ettiğine şaşırdığını söylemiştir. Kendini, kehanet sanatına vereceğini ve tüm dünyanın onun peşinden gitmesini sağlayacağını ima etmiştir; Aziz Thomas ve bütün doktorların, onunla karşılaştırıldığında hiçbir şey bilmediklerini ve dünyanın tüm teologlarının cevap veremeyeceği sorular sorabileceğini iddia etmiştir."

Suçlanan filozof, tüm bunlara kadim üstatların her bir öğrencisinin şu inanç yeminiyle cevap verdi:

"Kısacası, sonsuz ilahi gücün bir sonucu olan sonsuz bir evrene inandım, çünkü bu dünyadan bir başkasını ve sonsuz diğerlerini üretmeye yeteneğindeki ilahi özün ve gücün, değersiz bir şey olduğuna inansaydım, onun sınırlı bir dünya meydana getirmesi gerekirdi. Böylece, Pisagor'un dediği gibi, bu dünyaya benzeyen sonsuz özel dünyalar olduğunu beyan ettim. Hepsi sonsuz olan diğer yıldızlar, gezegenler ve ayın doğasına benzer bir yıldız olduğunu anladım. Tüm o cisimlerin birer dünya olduğunu ve sayısı olmadığını, bunun da sonsuz bir uzayda sonsuz evrenselliği meydana getirdiğini, sonsuz evrenin sayılamayan dünyalardan oluştuğunu, böylece evrendeki sonsuz büyüklüğün iki misli sonsuz büyüklük ve çeşitli dünyalar olduğunu anladım. Dolaylı olarak, bunlar, gerçek inanca göre, hakikate muhalif olmak şeklinde anlaşılabilir."

"Bundan başka, ben, yaşayan, büyüyen, hareket eden ve kendi mükemmelliğinde duran her kuvvet yoluyla, bu evrenin içine, Evrensel bir İlahi Takdir yerleştiriyorum ve bunu iki şekilde anlıyorum. Birincisi, tüm ruh, bütünün içinde ve oluşumun her parçasında mevcuttur ve ben buna doğa diyorum, tanrısallığın gölgesi ve ayak izi; diğeriyse, tarif edilemez bir biçimde, özüyle, varlığıyla ve kudretiyle Tanrı, her şeyin içindedir ve hepsinin üstündedir, sadece parça olarak değil, ruh olarak değil, açıklanamaz bir şekilde."

"Ayrıca, ilahiliğe dayandırılanların hepsinin, bir ve aynı şey olduğunu anladım. Teologlar ve büyük filozoflarla birlikte, üç niteliğin; güç, akıl ve iyilik ya da daha doğrusu, düşünce, zekâ, sevgi olduğunu, şeylerin ilk düşünce yoluyla oluştuğunu, sonra zekâ sayesinde düzenlendiğini

ve varlığa ayrıldığını, üçüncü olarak da, sevgi ile uyum ve ahenk olduğunu idrak ettim."

"Böylece her şeyin içinde ve her şeyin üstündeki varlığın katkı yapmadığı bir şeyin bulunmadığını anlıyorum. Güzellik mevcut olmadan hiçbir şeyin güzel olmaması gibi, özü olamayan hiçbir varlık da yoktur. Bu yüzden, hiçbir şey ilahi mevcudiyetten ayrı olamaz ve bu şekilde, cisimsel gerçek yoluyla değil, akıl yoluyla ilahiliği ayırt ediyorum."

"Öyleyse, dünyanın meydana getirildiğini ve üretildiğini varsayarak, görüyorum ki o, bütün varlığına uygunlukla ilk sebebe bağlıdır, o yüzden yaratım adını reddetmedi -ki Aristo da aynı şeyi ifade etmişti-: 'Tüm dünya ve doğa Tanrı'ya bağlıdır.' ve Aziz Thomas'ın açıklamasına göre ise, ister sonsuz, isterse zamanın içinde olsun, tüm varlığına uygun olarak ilk sebebe bağlıdır, hiçbir şey ondan bağımsız değildir."

"Sonra, felsefik konuşmadan, neyin gerçek inanca ait olduğu konusuna gelince, ilahi kişi bireyselliğine ulaşmak, bilge ve aklın oğlu olmak, filozoflar tarafından zekâ, teologlar tarafından söz (emir) diye adlandırılan, insan etine konmuş olduğuna inanılması gereken şeydir. Fakat ben, felsefenin sözlerine göre hareket ederek onu anlamadım, ancak şüphe ettim ve kararsız bir inançla tutundum, yazıda ya da konuşmada, akıl yoluyla ispatlanabilen, doğal ışıkla sonuca varılabilen şeye ilişkin, hüner ve ustalık ile bir araya getirilen dolaylı olan diğer şeyler dışında, onun alametlerinin gösterildiğini hatırlamıyorum. Bu nedenle, üçüncü bir kişideki Kutsal Ruh konusuna, inandırılmam gerekirken onu kavrayamadım, fakat Pisagorcu tutuma göre, Solomon tarzına da uygunlukla, onu kâinatın ruhu olarak veya Solomon bilgeliğinin şu söyleminde, kâinatın içine katılmış olduğunu anlamış bulunmaktayım: 'Tanrı'nın ruhu, tüm dünyayı doldurdu ve bütün şeyleri kapsar,' Pisagor doktrinine eşit derecede uygun olan her şey, Virgil tarafından Aeneid metninde açıklanır."

"Principio coelum ac terras camposque liquentes
Lucentemque globum Lunae, Titaniaque astra

Spiritus intus alit, totamque infusa per artus
Mens agitat molem."

" Başlangıçta gökleri, yeri ve sulu ovaları,
Parlayan küre Ay'ı ve Dev Yıldızı (Güneş)
Besler içinde ruh, bütüne karışır.
Akıl, her kütleye yayılır."

"Benim felsefemde, hayatı ve ruhu olan her şeyin, evrenin hayatı denilen bu ruhtan ileri geldiğini ve üstelik ölümsüz olmayı, madde olan bedenlerin de aynı şekilde hepsinin ölümsüz olduğunu, maddenin bölünme ve toplanmasından başka ölüm olmadığını anlıyorum. *Ecclesiastes*'te ifade edildiği görülen doktrinde de söylendiği gibi güneşin altında, olan ve olmuş yeni hiçbir şey yoktur."

Bundan başka, Bruno, üç kişilik tanrı başı doktrinini anlamaktaki acizliğini ve Tanrı'nın İsa'da bedenlenmesi hakkındaki şüphelerini de itiraf eder. O, bir Pisagor felsefecisi olarak, onlardan nasıl kuşku duyabilmişti? Eğer Engizisyon'un acımasız baskısı altında, Galileo gibi, sonrasında sözlerini geri alsaydı ve kendini kilise zorbalarının merhametine atsaydı, o zaman onun, işkence ile odun yığını arasında duran bir adam olarak konuştuğunu ve insan doğasının, maddesel bedenini işkence ve mahkûmiyetle zayıf düşürüldüğünde, her zaman kahraman olamayacağını da hatırlamamız gerekirdi.

Ancak, Berti'nin otoriter çalışması, tam vaktinde ortaya çıkmasaydı, Draper'in eliyle verilen defne dalı ile taçlandırılmış, Kesin Bilim Panteonu'nda hakkıyla yükselen Bruno'yu kutsamaya devam ederdik. Ama şimdi görüyoruz ki, onların bir saatlik kahramanları, ne ateist, ne materyalist, ne de pozitivist değildi, sadece, Yukarı Asya'nın felsefesini öğretmiş ve majisyenlerin güçlerine sahip olduğunu iddia eden, bu yüzden de Draper'in kendi okulu tarafından hor görülen bir Pisagor taraftarıydı. Aziz Peter'in olduğu varsayılan heykelin, saygısız arkeologlar tarafından Capitol'ün Jüpiter'inden başka bir şey olmadığı

keşfedildiğinden ve Buddha'nın, Katolik aziz Josephat ile özdeşleştirildiği tatmin edici bir şekilde ispatlandığından beri, bu gaftan daha gülünç hiçbir şey olmamıştı.

Böylece, arayabildiğimiz tarih arşivleri arasında, modern felsefenin hiçbir bölümünün olmadığını görüyoruz, -ne Newton, Cartesia, Huxley ne de başkasına ait- sadece Doğu'nun madenlerinden kazılmış olanlar dışında hiçbir şey. Pozitivizm, Nihilizm bile kendi prototiplerini, Max Müller tarafından da açıkça belirtildiği gibi, Kapila'nın felsefesinin genel parçalarında bulurlar. Pragna Pâramitâ (Kusursuz Akıl) sırlarına nüfuz eden Hindu bilgeleri, bizim MODERN BİLİM olarak vaftiz ettiğimiz, çelimsiz ama gürültücü çocuğun, ilk atasının beşiğini sallayan ellerin ilham kaynaklarıydı.

4

Psişik Fenomenlere Saygı Duyan Teoriler

"Emerson'ın soylu bir parçası olmayı seçiyorum, bir sürü değişik düş kırıklığından sonra haykırdı, 'Gerçeği istiyorum,'. Bunu söylemeye gerçekten yeterli olanın kalbine, hakiki kahramanlığın memnuniyeti gelir."

TYNDALL

"Bir tanıklık şunlara dayandığında yeterlidir:

1. Her şeyi tamamen gördüğüne dair fikir birliğine varan duyarlı şahitlerin çokluğu.

2. Bedensel ve zihinsel yeterlilik.

3. Tarafsızlık ve ön yargısızlık.

4. İttifak halinde görüş birliği.

5. Gerçeği resmi olarak belgelemek."

VOLTAIRE

Felsefe Sözlüğü

Kont Agenor de Gasparin, sadık bir Protestan'dı. Onun, des Mousseaux, de Mirville ve tüm spiritüel fenomenleri Şeytanın kapısında diğer fanatiklerle verdiği mücadele, uzun ve şiddetliydi. *Sonuçları* ispat eden, *sebebi* reddeden, gerçek olandan daha çok, ileri sürülebilecek diğer her bir muhtemel açıklamayı icat etmek için insanüstü gayretlere başvuran, bin beş yüz sayfanın üzerindeki iki ciltlik çalışması da mücadelesinin sonucuydu.

Journal des Debats'nın, M. De Gasparin'den aldığı sert azarlama, bütün medeni Avrupa tarafından okundu.[59] Beyefendi, bizzat tanık olduğu sayısız tezahürleri, en ince ayrıntısına kadar tarif ettikten sonra, bu gazete, küstahça, Fransa'daki otoritelere, Faraday tarafından yayınlanan "spiritüel halüsinasyonlar"ın *açık* analizini okunmasının ardından, bu yanılgıda ısrar edenlerin tümünün *tedavi edilemez* oldukları için akıl hastanesine gönderilmesi tavsiyesinde bulundu. "Dikkat edin," diye yazdı, Gasparin cevabında, "kesin bilimlerin temsilcileri, günümüzün *Engizisyon üyeleri* olma yolundalar. Gerçekler, akademilerden daha güçlüdür. İtiraz edilmiş, inkâr edilmiş, alay edilmiş de olsa, onlar yine de gerçekler ve *varlar*,".

GASPARIN TEORİSİ

Gasparin'in fiziksel fenomenleri takip eden sonraki doğrulamaları, kendisi ve Profesör Thury tarafından şahit olunduğu şekliyle çok ciltli çalışmasında bulunabilir.

THURY TEORİSİ

"Deneye katılanlar, sık sık masanın ayaklarının yere *yapıştırılmış* olduğunu görmüşlerdir ve orada mevcut olanların heyecanıyla birlikte, yerlerinden hareket etmek için direnmişlerdir. Başka vakalarda, masaların tamamen enerjik bir yolla, yerden yükseldiğine şahit olmuşlardır. Önce, masayı parçalarcasına tehditkâr, sonra zorlukla anlaşılabilecek kadar yumuşak gelen vuruşları, kendi kulaklarıyla duymuşlardır. DOKUNMADAN LEVİTASYONLAR'a gelince, onları kolaylıkla ve başarıyla üretebilecek yollar buluruz. Ve o tür levitasyonlar, ayrı sonuçlara mahsus değildir. Onları, otuz kerenin üstünde tekrar tekrar üretmiştik. Bir gün, masa dönecek ve üzerinde seksen yedi kiloluk bir adamla ağırlığı arttırılmış olarak art arda ayaklarını kaldıracak, başka bir gün de, üstünde sadece altmış kiloluk biri olmasına rağmen, hareketsiz ve

59 "Des Tables" ciit.i, s. 233

kıpırdamadan kalacaktı. Bir vakada, masanın baş aşağı olmasını istemiştik ve parmaklarımız ona bir kere bile dokunmadığı halde, o ayakları havadayken ters dönmüştü."

DES MOUSSEAUX, DE MIRVILLE TEORİLER

"Öyle bir fenomene defalarca şahit olmuş bir adamın, İngiliz fizikçisinin açık analizini kabul edemeyeceği kesindir." [60]

1850'den beri des Mousseaux ve de Mirville, Roma Katolikleriyle ters düşerek zekice başlıkları halkın ilgisini çekecek birçok cilt yayınlamışlardır. Onlar, yazarların adına, çok ciddi bir tehlike işareti ifşa ederler. Eğer, fenomenlerin sahte olduğunu düşünmek mümkün olsaydı, Roma kilisesi, onları baskı altında tutmak için kendi yolunun dışına asla bu kadar çıkmazdı.

Her iki taraf da gerçekler üzerinde anlaşıp, skeptikleri de dışarıda bırakarak, toplum, kendi aralarında sadece iki gruba ayrılabilirdi; Şeytanın direkt temsilciliğine inananlar ve bedensiz varlıklara ve diğer ruhlara inananlar. Teolojinin, bu gizemli temsilci yoluyla gelebilecek vahiylerden, bilim ve ikinci grubun koşulsuz reddedilmeleri arasındaki tüm tehdit edici çatışmalardan daha çok korktuğu tek başına bir gerçekti ve en şüpheci olanın önünde gerçeğin açılması gerekirdi. Roma kilisesi, onun çizgisini belirleyen Makyavelizm tarafından bol bol ispatlandığı gibi, asla ne saf ne de ödlek olmamıştı. Dahası kilise, onların sadece basit olarak, usta hokkabazlar olduklarını bildiği kişiler için kendini hiç sıkıntıya sokmadı. Robert Houdin, Comte, Hamilton ve Bosco, yataklarında güven içinde uyurken, o, Paracelsus, Cagliostro ve Mesmer gibi adamlara, Hermetik filozof ve mistiklere zulmetti, medyumları öldürerek, okült bir doğanın her hakiki tezahürünü etkin bir şekilde durdurdu.

Ve ona göre, kişisel bir Şeytana ve kilisenin dogmalarına inanmayı başaramayanlar, hilekârlığın bir gün kaçınılmaz bir şekilde ortaya çıkması gerektiği o kadar çok tezahürü meydana getirmekle, onun

60 "De Mirville, "Des Esprits", s. 26

yanılmazlık şöhretine gölge düşürülmesini önlemek için ruhban sınıfının aç gözlülüğüne yeteri kadar uyum sağlamalıdırlar. Fakat bu gücün gerçekliğine en iyi tanıklık, fevkalade görme güçlerine ve medyumik seanslarda bir masanın nadiren görülen hatalarına şahit olan Akademi tarafından, sihirbazlar kralı denilen Robert Houdin'in kendisi tarafından verildi: "Biz sihirbazlar, asla hata yapmayız ve benim görme gücüm şimdiye kadar hiç beni yanıltmadı."

BABINET TEORİSİ

Bilgili gökbilimci Babinet, sesler ve vuruşlar fenomenlerine karşı şahitlik etmesi için bir uzman olarak meşhur vantrolog Comte'yi seçme konusunda daha şanslı değildi. Comte, tabii biz tanıklara inanabilirsek, vuruşların, "bilinçsiz vantrologluk" yoluyla üretildiği imasıyla Babinet'e gülmüştü. "Bilinçsiz beyin faaliyeti"nin ikiz kız kardeşi olma değerindeki ikinci teorisi, en skeptik akademisyenlerin bile yüzünün kızarmasına neden olmuştu. Saçmalığı açıkça ortadaydı.

"Doğaüstü güçler problemi,"diyor Gasparin, ortaçağlarda olduğu gibi, şimdi aynı şekilde hor görülmelerine fırsat tanıdıklarımız arasında değil artık, çünkü genişliği ve büyüklüğü kimsenin dikkatinden kaçmıyor. Gerek kötülük gerek şifa açısından, batıl inancın yeniden artışı ve fiziksel gerçeklik olarak içindeki her şey son derece ciddidir."

HOUDIN TEORİSİ

Çeşitli tezahürler sonrası, vardığı kesin görüşü şu şekilde ifade eder: "Hakikatin gün ışığındaki kendi yerlerini talep eden vakaların sayısı, öyle çok gecikmeye uğramıştır ki, ondan kaçınılmaz iki sonuç çıkar. Ya doğal bilimler alanı kendini genişletmek için ittifak yapmalı ya da doğaüstü sahası, hiç sınırı olmaması için o derece genişletecek."[61]

Spiritualizme karşı, Katolik ve Protestan kaynaklarından çıkan kitap çeşitliliği arasında hiçbiri, Mirville ve des Mousseaux'nin, şu

61 Cilt i., s. 244

çalışmalarından daha korkutucu bir sonuç yaratmamıştır: *La Magie au XIXme Siecle- Moeurs et Pratiques des Demons – Hauts Phemonenes de la Magie – Les Mediateurs de la Magie – Des Esprits et de leurs Manifestations* gibi. Bu çalışmalar, ortaçağlardan beri iyi Katoliklerin özel zevki için zuhur eden, iblis ve onun küçük yardımcılarının en ansiklopedik biyografisini içerirler.

MM. ROYER ve JOBART DE LAMBALLE

Yazarlara göre, "başlangıçtan beri bir yalancı ve katil olan" *o*, aynı zamanda spiritüel fenomenlerin temel hareket gücüydü. Binlerce yıldır pagan büyücülüğünün başındaydı ve aykırı düşüncelerin, kâfirliğin ve ateizmin artmasıyla cesaretlenerek bizim yüzyılımızda tekrar ortaya çıktı. Fransız Akademisi, haksızlığa karşı genel bir öfke çığlığıyla sesini yükseltti ve hatta Gasparin bunu kişisel bir hakaret olarak aldı. "Bu bir savaş bildirgesidir, kalkanların kuşanılmasıdır," diye, çok ciltli tekzip kitaplarında yazdı. "Mirville'nin çalışması *gerçek bir manifesto* dur. İçinde tam anlamıyla kişisel bir görüş ifadesi bulmaktan memnuniyet duyardım, fakat doğrusu, bu imkânsız. Çalışmanın başarısı, ağırbaşlı bağlılıklar, dergiler ve grubun yazarları tarafından, tezlerinin sadakatle yeni üretimleri, onlarla Katoliklerin tüm bünyesi arasında kurulmuş olan dayanışma... Her şey, *zorunlu bir rol ve ortak iş değeri taşıyan bir çalışmayı* göstermek için. Gerçekte, sergilemem gereken bir görevim olduğunu hissettim. Düelloyu kabul etmeye zorunlu oldum. Ve Papa taraftarlarının sancağına karşı Protestan bayrağını kaldırdım."

Tıp fakülteleri, beklenebileceği üzere, Yunan korosunun parçası gibi davranarak demonolojik yazarlara karşı çeşitli itirazlar yankılandırdılar. Drs. Briere de Boismont tarafından düzenlenen *Medico-Psychological Annals*, şu yazıyı yayınladı: "Bu muhalif grupların anlaşmazlıkları dışında, bizim ülkemizde hiçbir zaman bir yazar, daha saldırgan bir tutumu göze almaya kalkışmamıştır. *İğneleyici* sözler, bizim sağduyu olarak nitelendirdiğimiz şeyin küçümsenmesi ve sanki aynı zamanda, kahkaha gürlemelerine ve omuz silkmelere meydan okuyormuşçasına,

yazar bir tavır alır ve kendini arsızlıkla Akademinin üyelerinin önüne yerleştirir ve alçak gönüllülükle onlara, Memoire on *the Devil* (İblis Hakkında İnceleme) çalışmasında neden söz ettiğini anlatır.

Bu, şüphesiz akademisyenlere karşı sert bir hareketti, fakat 1850'den beri çoğunun dayanabileceğinden daha fazla, kendi gururları yüzünden acı çekmeye mahkûm edilmiş görünüyorlar. Fikrin amacı, kırk "Ölümsüzün" (Fransız Akademi üyeleri) dikkatini iblisin oyunlarına çekmekti. Onlar, intikam yemini ettiler ve amaç için birleşerek -saçmalıkta- Mirville'in Şeytana tapmasını da geçen bir teori ileri sürdüler! Dr. Royer ve Jobart de Lamballe -ikisi de kendi dalında ünlüydü- bir anlaşma şekillendirdiler ve her iki yarımkürenin bütün takırtı ve tıklamalarının anahtarını, kendi ifadesine göre zekâsı yeten bir Alman enstitüsüne sundular. "Utanıyoruz," diye ifade eder, Markiz de Mirville. "Tüm numaranın basitçe, bacak tendonlarından birinin tekrarlayan yer değiştirmesi içinde yer aldığını söylemekten yüzümüz kızarıyor." Yöntemin muhteşem ispatı, Enstitünün tam oturumunda -ve tam yerinde - bu ilginç *iletişim* için akademik minnettarlık ifadeleriyle beraber birkaç gün sonra bir tıp fakültesi profesörü tarafından, halka verilen tam bir güvence ile ve arkasından bilim adamları da görüşlerini ifade ettikten sonra, sır en sonunda çözülmüştür!

Fakat bu tip bilimsel açıklamalar, ne fenomenin kendi yolunu sessizce izlemesini önledi, ne de demonoloji hakkında uyarı yapan iki yazarı, katı bir biçimde Ortodoks teorilerini yorumlamaya devam etmekten alıkoydu. Kilisenin, onun kitaplarıyla bir işi olmadığını inkâr eden, des Mousseaux, ağır şekilde, Akademiye, demonoloji hakkındaki Memoire'ına ilaveten, Şeytan hakkındaki şu ilginç ve son derece felsefik düşüncelerini hediye etti: *"Şeytan, inancın baş direğidir.* O, hayatı kiliseyle sıkı sıkıya birlik olan büyük şahsiyetlerden biridir ve medyumu Serpent'in (yılan) ağzından, zaferle çıkmış sözü olmasaydı, insanın düşüşü gerçekleşemezdi. Bu yüzden, eğer o olmasaydı, Kurtarıcı, çarmıha

gerilmiş olan Mesih, sadece, ihtiyaç fazlalıklarının en saçması ve Haç da, sağduyuya bir hakaret olurdu!" [62]

Bu yazar, unutulmamalıdır ki yalnızca Tanrı'yı inkâr eden ve Şeytanın nesnel varlığı hakkında şüphe duyan kimseyi, aforoz eden kilisenin sadık bir yankısıdır. Fakat Markiz de Mirville, Tanrı'nın İblisle ortaklığı fikrini daha ileri taşır. Ona göre, bu, içinde büyük "sessiz ortağın" cesareti ve işletmeciliğinden kâr elde ettiği, küçük ortağına lütfederek idare edilen firmanın cefasını çeken taraf olduğu, kurallı bir ticari iştir. Şunları okuduktan sonra, kim başka bir görüşe sahip olabilirdi ki?

"1853'ün bu ruhsal işgal zamanı, o kadar az dikkate alınmıştı ki, biz "tehdit edici bir felaket" sözünü telaffuz etmeye cüret etmiştik. Dünya yine de huzurluydu, fakat tarih bize felaket çağlarının tamamen aynı semptomlarını gösterince, Goerres'nin şu şekilde formüle ettiği bir kanunun üzücü sonuçları içimize doğdu: 'Bu gizemli hayaletler, sürekli olarak Tanrı'nın yeryüzündeki ders veren elini işaret etmişlerdir.' (cilt v., sayfa. 356)" [63]

Ruhban sınıfı ve materyalist Bilim Akademisinin, şampiyonları arasındaki bu gerilla çatışmaları, ikincisinin eğitimli kişilerin bile akıllarından kör fanatizmi çıkarma yolunda ne kadar az şey yaptığını büyük derecede ispatlar. *Açıkça görülüyor ki, bilim ne tam anlamıyla fethetmiş, ne de teolojinin ağzını kapamıştır.* Sadece spiritüel fenomeni, halüsinasyon ve şarlatanlık olarak görüp küçümseyeceği o günde, ona efendilik taslayacaktır. Ama bütünüyle araştırmadan bunu nasıl yapabilir? Farz edelim, elektro manyetizmanın herkes tarafından kabul edildiği zamandan önce, onun kâşifi, Kopenhag'tan Profesör Oersted, bizim psikofobi dediğimiz bir atak yüzünden acı çekmiş olsun. Ve bir gün, içinden bir voltaj akımının geçtiği kablonun, manyetik iğneyi, doğal pozisyonundan akım yönünde dikey pozisyona döndürme eğilimini gösterdiğini fark etsin. Diyelim ki, üstelik profesör bu iğneleri, görünmeyen zekâlarla sohbet etmek için kullanan bazı batıl inançlı insanlar

62 Chevalier des Mousseaux, "Moeurs et Pratiques des Demons"
63 De Mirville, "Des Esprits" s. 4

hakkında çok şey duymuş olsun. Ve onların sinyaller aldığını ve onlarla, iğne vuruşları yoluyla, hatta doğrudan görüşmeler yaptıklarını ve sonunda birden bilimsel bir korku hissettiğini ve öyle cahil bir inanca karşı tiksinme duyduğunu, sonra da o şekilde iğneyle herhangi bir şey yapılmasını kesin olarak reddettiğini düşünelim. Sonuç ne olurdu? Elektro manyetizma şimdiye kadar keşfedilmemiş olabilirdi ve bizim deneyselciler, bu suretle asıl kaybedenler olurlardı.

Babinet, Royer ve Jobert de Lamballe, Enstitünün üç üyesi, septisizm ve doğaüstü arasındaki bir mücadeleden kendilerini özellikle ayrı tutmuşlar ve elbette şöhretinden de fayda sağlamamışlardır. Ünlü astronom, kendini göz göre göre fenomen muharebesinde riske atmıştı. O, tezahürleri bilimsel olarak açıklamıştı. Fakat bilim adamları arasındaki yeni salgının, yalnız araştırmaya dayanamayacağı ve fazla yaşayamayacağı aşırı inancıyla cesaretlenmiş olarak, onlar hakkında iki makale yayınlamasıyla daha büyük bir ihtiyatsızlık gösterir. Mirville, her iki makalenin, sadece bilim dünyasında zayıf bir başarı elde ettiğini, diğer taraftan günlük alanda hiçbir yer bulamadığını zekice ifade eder.

Babinet, "şüphe götürmeyen gerçek" olarak beyan ettiği, mobilyanın rotasyon ve hareketleri fenomenini, ön koşul ile kabul ederek başladı. "Bu rotasyon," dedi, "kendini ya çok muazzam bir hızla ya da durması istendiğinde, güçlü bir dirençle oluşan enerjiyle göstermeye muktedir oluyor."

Şimdi, seçkin bilim adamının açıklamasına gelelim. "Üzerine konan ellerin, küçük ahenkli etkileriyle, masa, yavaşça itilerek, sağdan sola sallanmaya başlar. Aşağı yukarı bir oyalanma sonrasında, ellerde gergin bir titreme oluşturulduğu ve tüm deneye katılanların, küçük bireysel itmeleri uyumlu hale geldiğinde masa harekete geçer."[64]

O, bunu çok basit bulur, zira bütün kas hareketleri, gücün uygulandığı noktaya çok yakın olan dayanak noktasındaki üçüncü sıra kaldıraçlarla vücutların üzerine sabitlenir. Bu da sonuç olarak, motor gücün işlemek zorunda olduğu çok küçük mesafelik hareketli kısımlara

64 Bu, Faraday'ın teorisinin bir tekrarı ve başka bir çeşidi.

büyük bir hız iletir. Bazı kişiler, *güçlü engelleri aşmak* yolunda, bireylerin muhtelif hareketlerine bağlı olan, iyi düzenlenmiş bir masa görmekten şaşkınlık duyarlar, aynı şekilde bacaklarının aniden durması da, *küçük uyumlu hareketlerin* gücünü göz önüne aldığımızda *oldukça basittir*. Böylece, bir kez daha, fiziksel açıklama hiçbir zorluk arz etmemektedir."[65]

Bu tezde, iki sonuç açıkça gösteriliyor: Fenomenlerin realitesi ispat edildi ve bilimsel açıklama saçmaladı! Fakat Babinet, sanırız kendisine biraz gülünmesini kaldırabilir, çünkü bir astronom olarak, kara lekelerin güneşte bile bulunduğunu çok iyi bilir.

Babinet'in kararlı bir şekilde inkâr ettiği tek bir şey var, o da mobilyaların temas edilmeden havalanması. De Mirville de şöyle söyleyerek ona yetişir, "Öyle bir levitasyon imkânsız. Basit olarak imkânsız. Sürekli hareket kadar imkânsızdır."[66]

İKİZLER, "BİLİNÇSİZ BEYİN FAALİYETİ" ve "VANTROLOGLUK"

Böyle bir beyandan sonra, bilim tarafından telaffuz edilen imkânsız sözcüğünün yanılmazlık olduğunu kim üstlenebilir? Fakat masalar, vals ettirildikten, sallandırıldıktan ve döndürüldükten sonra tıkırdanmaya ve vurulmaya başlandı. Vuruşlar bazen, silah patlamaları kadar güçlüydü. Bu neyin nesi? Dinleyin, "Tanıklar ve araştırmacılar, birer *vantrologtur*."

De Mirville, bizi, içinde, Kabalistlerin Keldani En-Soph'u gibi, kendi kendine konuştuğu Babinet tarafından icat edilen çok ilginç bir diyalogun yayınlandığı, *Revue des Deux Mondes*'e yönlendirir: "Gözlemlerimiz altında bize getirilen bütün bu gerçekler için son olarak ne söyleyebiliriz? Oradaki vuruşlar, üretilmiş midir? Evet. O vuruşlar sorulara cevap veriyor mu? Evet. Bu sesleri kim üretiyor? Medyumlar. Ne ile? *Vantrologların sıradan akustik metotlarıyla*. Fakat bize bu seslerin,

65 "Revue des Mondes" s. 410
66 "Revue des Deux Mondes" Ocak, 1854, s. 414

ayak ve el parmaklarının çatırtıları sonucu olabileceği zannı verilmiyor mu? Hayır. Öyle olsa, onlar hep aynı noktadan başa dönerdi ve gerçek olan o değildi."

"Şimdi," diye sorar, Mirville, "milyonlarca şahidin önünde, aynı vuruşları üreten Amerikalılar ve onların binlerce medyumu hakkında neye inanmamız gerekir?"

"Tabii ki vantrologluk,"diye cevap verir, Babinet. "Fakat böyle bir imkânsızlığı nasıl açıklayabilirsiniz? Dünyadaki en kolay şey, sadece dinleyin. Amerika'da ilk evdeki ilk tezahürü üretmek için tüm gerekli olan şey, ipe iliştirilmiş kurşundan bir topla, gizemli bir hava verilmiş bir vatandaşın kapısını çalan bir sokak çocuğuydu ve eğer Mr. Weekman (Amerika'daki ilk inanan)(?)[67], üçüncü kez, seans seyrettiğinde, sokakta hiç kahkaha çığlıkları duymadıysa, bu aynı bir Fransız caddesi-Arap caddesi ve bir İngiliz ya da Transatlantik gemisi aralarında olduğu gibi temel farklılık sebebiyledir. Fenomenlerin farkından ileri gelir."[68]

De Mirville, Gasparin, Babinet ve diğer bilim adamlarının saldırılarına verdiği meşhur cevapta içtenlikle şöyle der: "Ve böylece, bizim büyük fizikçilerimize göre, masalar, çok enerjik olarak döner, aynı şekilde direnç gösterir ve Gasparin'in ispatlamış olduğu gibi, *temas olmadan havalanır*. Bir bakan şöyle demişti: 'Bir insanın el yazısının üç kelimesiyle, onu astırma sorumluluğunu alırım.' Yukarıdaki üç satırla da biz, bütün yerkürenin fizikçilerini, en büyük karmaşanın içine atma ya da dünyayı ayaklandırma sorumluluğunu alıyoruz. En azından, Babinet ve Gasparin, henüz bilinmeyen kanun ya da gücü ileri sürmeden önce tedbirini almışlardı. Zira bu, tüm zemini kapsardı."[69]

Fakat o, spiritüalizm sahasında uzman bir araştırmacı olan Babinet'i, katı tutarlılık ve mantığın zirvesinde bulduğumuz, gerçekleri ve fiziksel teorileri kapsayan notlarının içindeydi.

---

67 Kelimesi kelimesine tercüme ediyoruz. Ama Mr. Weekman'ın ilk araştırmacı olup olmadığı konusunda emin değiliz.

68 Babinet, "Revue des Deux Mondes" Mayıs 1, 1854, s. 511

69 De Mirville, "Des Esprits" s. 33

Markiz De Mirville'nin, *Presbytere de Cideville*'de açıkça gösterilen mucizelerle ilgili hikâyesinde, bazı vakaların hayret vericiliği tarafından oldukça çarpılmış görünüyordu. Ve bu vakalar, araştırmadan önce doğruluğu kanıtlanmış olsalar da demonolojik yazarını, onları yayınlama sorumluluğundan kaçmaya zorlayacak kadar mucizevi bir doğaya sahiptiler.

Vakalar, şunlardı: "Bir kâhin tarafından, tam tahmin edilen anda, -intikam vakası- papazlara özel bölmenin bacasının üzerinde şiddetli bir yıldırım vuruşu duyuldu. Dehlizden korkunç bir gürültüyle inen sıvı madde, kendilerini şöminenin yanında ısıtan skeptiklere kadar (kâhinin gücü) inananları da fırlatıp attı ve odayı çok sayıda fantastik hayvanlarla doldurduktan sonra da bacaya geri döndü ve tekrar yukarı çıkarak, aynı korkunç gürültüyle kayboldu." "Biz," diye ekler, Mirville, "evvelden vaka bakımından aşırı zengin olduğumuz için, bu büyüklükte bir şey, diğerlerine eklenmeden önce geri çekildik."

Fakat Babinet, bilgili meslektaşlarının yaptığı gibi, iki demonoloji yazarıyla çok fazla alay etti ve ayrıca, bütün benzer hikâyelerin saçmalığını da ispatlamaya kararlıydı ve yukarıda belirtilen Cideville fenomenlerini, daha da inanılmaz olanını sunarak, gözden düşürmeyi kendine görev edindi. Biz bunları, Babinet'in kendisine bırakıyoruz.

Kendisinin, 5 Temmuz 1852'de, Bilimler Akademisine bildirdiği aşağıdaki vaka, ileriki bir yoruma gerek kalmadan anlaşılabilir ve sadece, "*Oeuvres de F. Arago*", cilt.1, sayfa 52'deki, bir ışık küresi örneği ile bile buna yeterlidir. *Kelimesi kelimesine* aynen sunuyoruz.

"Güçlü bir şimşek çakışından sonra," der, Babinet, "fakat hemen arkasından değil, Rue St. Jacques'de yaşayan bir terzi çırağı, tam akşam yemeğini bitirmek üzereyken, şömine kapağının, sanki orta şiddette ani bir rüzgârla itilmişçesine yere düştüğünü gördü. Hemen sonra, sessizce ve yumuşak bir şekilde şömineden çıkan ve odada, yerin taşlarına dokunmadan yavaşça hareket eden, çocuk kafası genişliğinde bir ateş küresi fark etti. Bu ateş küresinin görünüşü, kendini, pençelerini kullanmadan hareket ettiren orta boyda bir kedi gibiydi. Ateş küresi, sıcak ya

da kızgın olmaktan daha çok, parlak ve aydınlıktı ve terzi, hiçbir sıcaklık duyusu hissetmedi. Küre, oynamak isteyen küçük bir kedi gibi onun ayaklarına yaklaştı ve kedilere mahsus olan alışkanlıkla bacaklarına süründü. Fakat terzi çırağı, ayaklarını ondan çekti ve azami bir dikkatle hareket ederek, bu *meteor* ile temastan kaçındı. O, birkaç saniye onun ayaklarının etrafında dolanırken, adam büyük bir merakla ona doğru eğilmiş inceliyordu. Ateş küresi, sürekli değişken yönlerde, birkaç gezinti daha denedikten sonra, odanın merkezinde durarak, onunla temastan kaçınmak için, kendini, geriye sandalyenin üstüne doğru fırlatan adamın başının seviyesinde yukarı doğru yükseldi. Yerden bir yarda kadar yüksekliğe geldiğinde, ateş küresi, hafifçe uzadı, şöminenin üzerindeki duvarda, bir metre yüksekte bulunan bir deliğe doğru eğimli bir şekilde yöneldi. Bu delik, kışın bir soba borusunu içeriye almak amaçlı yapılmıştı. Fakat terzinin ifadesine göre, *şimşek, önce onu görememişti*, çünkü duvarın geri kalanı gibi kâğıtla kaplıydı. Ateş küresi, doğrudan o deliğe doğru gitti, *zarar vermeden kâğıdı çıkardı* ve tekrar bacaya doğru yükseldi. Ve tepeye geldiğinde -ki bunu da yavaşça yapmıştı- en azından yerden altmış fit yüksekteyken bacanın bir kısmını harap eden, korkunç bir patlama meydana getirdi. vs."

"Öyle görünüyor ki," diye belirtir, Mirville, "çok nükteci bir kadının Raynal'a söylediği şu sözü, Babinet için uygulayabiliriz: 'Eğer Hristiyan değilsen, bu, inanç eksikliğinden değildir,'."[70]

Tezahürü, bir meteor olarak adlandırmakta ısrar eden Babinet'in sergilediği saflığına şaşıranlar, sadece inananlar değildi. Zira Dr. Boudin, hemen arkasından yayınladığı, o *şimşek* hakkındaki bir çalışmada, ondan ciddi bir şekilde söz eder. "Eğer bu detaylar kesin ise," der, doktor, "oldukları gibi, Babinet ve Arago tarafından öyle kabul edildiklerinden beri, fenomenin unvanını elinde tutması çok zor görünüyor. Hiçbir ısı yaymayan, bir kedi görünüşünde olan, yavaşça bir odada gezinen, zarar vermeden yerinden söktüğü bir kâğıtla kaplı olan duvardaki bir

70 De Mirville, "Faits et Theories Physiques" s. 46

menfezden tekrar bacaya yükselerek kaçış yolu bulan bir ateş küresinin özünü, eğer yapabilirlerse açıklamaları için diğerlerine bırakıyoruz."

"Kesin bir tanımlama zorluğu konusunda," diye ekler, markiz, "bilgili doktorla biz de aynı fikirdeyiz ve gelecekte bir köpeğin, bir maymunun, vs.nin şeklindeki bir yıldırımla neden karşılaşmamız gerektiğini de buluyoruz. Bütün bir meteorolojik hayvan topluluğunun, istediklerinde gezinmek için bizim odalarımıza inebilmeleri ihtimalinin fikriyle insan ürperiyor."

Tekzipler içeren dev cildinde şöyle diyor Gasparin: "Tanıklık sorularındaki kesinlik, doğaüstü sınırlarını geçtiğimiz anda sona ermelidir."

Sınır belirleme çizgisi yeteri kadar sabitlenmemiş ve belirlenmemiş muhaliflerin hangisi zor görevi üstlenmeye en iyi şekilde uyar? İkisinden hangisi hakem olmaya daha hak kazanır? Binlerce insanın deliliyle şahitliği desteklenen batıl inanç grubu mu?

Mr. Crookes, 1 Ekim 1871'de Quarterly Journal of Science'da yazdığı ilk makalesinde, Gasparin ve onun *Bilim, Spiritualizme Karşı* adlı çalışmasından söz eder. "Yazar, en sonunda, tüm fenomenlerinin, doğa olayları sebebiyle olduğunu, ne mucize ihtimalini, ne de ruhların müdahalesini ve şeytani etkileri gerektirmediği sonucuna varmıştır. Gasparin'in tamamen tecrübeleriyle belirlediği bir gerçek olarak dikkate aldığı, iradenin, organizmanın belli durumlarında atıl madde üzerinde uzaktan etki etmesidir ve çoğu çalışması da, bu aksiyonun, kendisini hangi şartlarda tezahür ettirdiğini ve kanunlarını araştırıp bulmaya adanmıştır."

Kesinlikle öyle, fakat Gasparin'in çalışması, çok sayıda *Cevaplar, Savunmalar* ve *İnceleme Raporlarını* beraberinde getirdiği için, sonradan yine kendi çalışmasıyla, kendisi de Protestan olduğundan, dini fanatizm noktasında, Mousseaux ve Mirville gibi güven vermediği ortaya konmuştur. İlki, son derece koyu Calvinist iken, diğer ikisi, fanatik Roma Katolikleriydi. Üstelik Gasparin'in şu sözleri partizanlık ruhuna ihanet eder: "Yerine getirmem gereken bir görev olduğunu hissediyorum. Papalık sancağına karşı Protestan bayrağını kaldırıyorum!"

Spritüel fenomenler olarak adlandırılanların doğası gibi konularda, ön yargısız tanıklar ve bilimin tarafsız şahitliği dışında hiçbir delile güvenilmez. Hakikat tektir ve Lejyon, dini tarikatların adıdır. Her biri, şu saf gerçeği bulduğunu iddia eder: "Şeytan, Katolik Kilisesi'nin baş sütunudur. Bu yüzden, Gasparin'in düşüncesine göre, tüm doğaüstü inancı ve mucizeler havarilik ile ilgilidir."

Fakat Mr. Crookes, başka bir seçkin bilim adamından, Valleyres fenomenlerinde Gasparin ile kardeş araştırmacı olan doğa tarihi profesörü Cenevreli Thury'den söz etmiştir. Bu profesör, meslektaşının kesin iddialarına karşı çıkar. "İlk ve en gerekli şey," der, Gasparin, "araştırmacının iradesidir. İradesi olmayan biri, hiçbir şey elde edemez. Arka arkaya yirmi dört saat, bir daire (masada oturanlar) oluşturursunuz, ama en ufak bir hareket elde edemezsiniz."

Yukarıdaki, sadece, Gasparin'in, tek bir medyum bile olmadan da, oturanların, azimkâr iradesiyle üretilen, geliştirilmiş ya da geliştirilmemiş fenomenlerle, spritüel diye adlandırılanlar arasında hiçbir fark görmediğini kanıtlar. İlki, neredeyse sabit ve belirli bir iradeye sahip olan herkes tarafından bilinçli olarak üretilebilirken, diğeri hassas olanı, çoğunlukla kendi isteğine boyun eğdirir ve daima ondan bağımsız hareket eder. Manyetizmacı, bir şey diler ve *yeterince güçlüyse*, o şey gerçekleşir. *Medyum*, başarıya ulaşmak için dürüst bir amaca sahip olsa da, hiçbir şekilde tezahürler elde edemeyebilir. *İradesini ne kadar az çalıştırırsa, fenomenler o derece daha iyi olur, ne kadar az endişe duyarsa, bir şey elde etmeye o kadar yakın olur*. İpnotize etmek, kesin bir irade, medyum olmak ise, tamamen pasif kalmayı gerektirir. Bu, Spiritualizm'in alfabesidir ve hiçbir medyum ondan habersiz değildir.

Thury'nin görüşü, söylemiş olduğumuz gibi, Gasparin'in irade gücü teorileriyle, tamamıyla uyuşmamaktadır. O, bu durumu, inceleme yazısının son makalesini düzenlemek için, kontun davetine cevap olarak yazdığı mektupta, birçok açık kelimeyle ifade eder. Thury'nin kitabı el altında olmadığı için, mektubu, Mirville'nin Savunması'nın özetinde bulunduğu gibi tercüme ediyoruz. Aynı dinden arkadaşlarını oldukça

şok eden Thury'nin makalesi, o tip tezahürlerdeki iradelerin, insanlar ve hayvanlarınkinden başka iradelerin varlığı ve müdahalesi ile ilgili olduğu üzerinedir.

"Üzgünüm bayım, bu yazınızın son sayfasındaki *gözlemlerinizin* doğruluğu, genel olarak, bilim adamları adına bende çok kötü bir his uyandırabilir. Benim saptamam *sizi çok etkileyecek* gibi görünse de, yine de çözümümde ısrar ediyorum, çünkü bu görevden kaçınmanın bir tür hainlik olacağını düşünüyorum."

"Eğer tüm beklentilere karşı, spiritüalizmde biraz gerçeklik payı varsa da, ruhun müdahalesi inancının saçmalığı, bilimsel olarak ortaya konmamakla beraber, benim çalışmamı okuduktan sonra, fenomenleri denemeye eğilim hissedecek olanlara, düşündüğümü söylememekle, belirsizliklerle dolu yolda o kişileri riske atmış olabilirdim."

"Bilim alanından ayrılmadan, ona inandığım kadarıyla, kendi zaferimin menfaati için herhangi bir sır kalmaksızın, görevimi sonuna kadar sürdüreceğim, sizin, 'Orada büyük skandal yatıyor,' sözlerinizi de kullanarak, onun utancını üstlenmek istemiyorum. *Bunun, diğer her şey kadar bilimsel olduğunda* ısrar ediyorum. Eğer, ben şimdi, bedensiz ruhların müdahalesi teorisini desteklemek isteseydim, böyle bir hipotezin ortaya konması için bilinen gerçekler yeterli olmadığından hiçbir gücüm olmayacaktı. Üstlendiğim pozisyonda ise, kendimi her birine karşı güçlü hissediyorum. İsteyerek ya da değil, bütün bilim adamları, kendi hataları ve tecrübeleri yoluyla, yeteri kadar incelemedikleri şeylere dair yargılamalarını ertelemeyi öğrenmelidirler. Onlara bu doğrultuda verdiğiniz ders asla kaybolmaz. CENEVRE, 21 Aralık, 1854."

Yukarıdaki mektubu inceleyelim ve yazarının ne düşündüğünü, daha doğrusu bu yeni güç hakkında ne düşünmediğini keşfedelim. Bir şey kesin en azından: Seçkin bir fizikçi ve doğa bilimci Profesör Thury, çeşitli tezahürleri kabul eder ve hatta bilimsel olarak ispatlar. Mr. Crookes gibi o da, tezahürlerin, yeryüzünde yaşamış ve ölmüş kişilerin bedensiz ruhlarının müdahalesiyle üretildiğine inanmaz, zira mektubunda, hiçbir şeyin bu teoriyi kanıtlamamış olduğunu söylüyor.

Kesinlikle Katolik şeytanlara veya demonlarına inanmıyor, çünkü bu mektubu, Gasparin'in natüralist teorisine karşı bir zafer delili olarak alıntılayan Mirville, yukarıdaki cümleye geldiğinde, onların demonlar tarafından üretildiğini inkâr ettiğinde, profesörün, sadece Valleyres tezahürlerini kastettiği fikrini belirtmekten endişe duyduğunu gösteren bir dipnotla vurgulama yaparak telaşa kapılır: "Valleyre'de belki, başka her yerde!"

Gasparin'in yakalanmak için kendine izin verdiği sayısız zıtlıkları ve saçmalıkları söylemekten üzüntü duyuyoruz. Bilgili Faraday'cıların iddialarını keskin bir dille eleştirirken, *sihirli* olarak beyan ettiği şeyleri, tamamen doğal sebeplere atfeder. "Eğer," der, "sadece o tip fenomenlerle ilgili olsaydık -büyük fizikçilerin tanık olduğu ve açıkladığı(?)- dilimizi tutabilirdik. Fakat biz onun ötesine geçmiştik ve şimdi sormak isterim, yapabilecekleri en iyi şey nedir? *Bilinçsiz bir baskıyı* açıkça ortaya koyan bu aletler her şeyi açıklar mı? Evet, hepsini açıklar ve masa, baskıya ve yönlendiremeye direnç göstermektedir! Her şeyi açıklar ve kimsenin dokunmadığı bir mobilya parçası, ona yol gösteren parmakları takip etmektedir, yerden yükselmekte (temassız) ve baş aşağı düşmektedir!"

Tüm bunlara rağmen o, fenomenleri açıklama sorumluluğunu üstüne alır. "İnsanlar, mucizeleri savunuyor olacaklar; sizin sihir dediğinizi! Her yeni kanun, olağanüstü bir şey olarak görünür. Sakin olunuz, paniğe kapılanları sakinleştirme görevini ben üstüme alıyorum. O tür fenomenlerin karşısında, doğa yasasının bütün sınırlarını, hiçbir şekilde geçmeyiz."

"Elbette yapmayız. Ama bilim adamları böyle bir kanunun anahtarlarına sahip olduklarını iddia edebilirler mi? Gasparin sahip olduğunu düşünüyor. Görelim. Kendimi hiçbir şeyi açıklamak için riske atmam, *o benim işim değil*(?). Basit gerçeklerin doğruluğunu ispatlamak ve bilimin bastırmaya çalıştığı bir gerçekliği sürdürmek, tüm yaptığım yalnızca budur."

CROOKES TEORİSİ

Bilgili vaiz, Louis Philippe'ye göre, insan iradesinin cansız madde üstünde çok fazla gücü vardır. Fakat ya masa ile sergilenen zekâya ne demeli? Bu masanın aracısı ile elde edilen cevaplara verdiği açıklama nedir? Onların kendi fikirleri, bu mucizevi masa tarafından verilen çok liberal felsefenin tamamen tersi olduğu için, oturumda bulunanların "beyin yansımaları" (Gasparin'in favori teorilerinden biri) ihtimali bile olamayacağını cevaplar mıydı? Bu konuda sessiz kalır. Ruhlar dışında her şey olabilir, ya insan, ya şeytani ya da bedensiz varlıklar.

Ölümden sonra ayrılan insan ruhları teorisini inkâr eden Profesör Thury, Hristiyan iblis doktrinini de reddeder ve Crookes'un mektubunda söylediği gibi, "en sağduyulu ve onu her birinin karşısında güçlü hissettiren", Hermetist ve eski büyü bilimcilerin uyguladığı 6. Teorisi'nin lehine eğilim göstermeye de isteksiz görünür. Dahası, Gasparin'in "bilinçsiz irade gücü" hipotezinin bir kısmını kabul eder. Çalışmasında söylediği şey şudur:

"Bildirilen fenomenlere gelince; *'temas olmadan levitasyon'*, görünmeyen ellerle masanın yerinden kalkması, gibi imkânsızlıkları *daha öncesinde* ortaya koyamıyorlar. Bu yüzden meydana gelişlerini doğrulayan ciddi delilleri saçmalık olarak göstermeye kimsenin hakkı yoktur."(s. 9)

Gasparin'in önerdiği teoriye gelince de, Thury onu sert bir biçimde eleştirir. "Valleyres deneylerinde," der, Mirville, "*gücün* bulunduğu yer birey olabilir -ve biz onun aynı zamanda ikincil olduğunu söyleriz- ve iradenin genel olarak gerekli olabileceğini kabul ederken, sadece önsözünde söylemiş olduğu şeyi tekrarlar. Gasparin bize, ham işlenmemiş gerçekler ileri sürer, arkasından değeri belli olmayan açıklamalar sunar. Onlarda nefes alın ve bundan sonra ayakta duracak çok şey bulunmayacak." (s. 10)

Mr. Crookes'un bize söylediği gibi, Profesör Thury, "Bütün bu açıklamaları çürütür ve bilim adamlarının ışık saçan ether'ine benzer bir şekilde yayılan, tüm maddesi, organik ya da inorganik olan, onun *psychode* dediği, özel bir öz, akışkan ya da araçtan doğan etkileri göz

önünde bulundurur. Bu halin ya da formun veya maddenin niteliklerine ilişkin tam tartışmasına girer ve *ektenik* güç terimini ileri sürer. Zira zihin, belli bir mesafede, 'psychode' tesiri vasıtasıyla işlev yaptığında, güç sarfedilir."[71]

Mr. Crookes, ayrıca Thury'nin, *ektenik* gücü ve kendi "psişik güç" terimlerinin, kesinlikle eşit terimler olduğunu ifade eder.

"Biz, kesinlikle çok kolay bir şekilde, üstelik simyacıların ve Dogme et Rituel de la Haute Magie'sinde Eliphas Levi'nin açıkladığı, astral ya da yıldız ışığı gibi, iki gücün özdeş olduğunu gösterebilirdik ve AKASA veya yaşam prensibi adı altında, bu, her yere yayılan güç, Hindu filozofları, majisyenleri ve tüm ülkelerin ustaları tarafından binlerce yıl öncesinde biliniyordu. Hâlâ da bilinmekte olup, Tibet rahipleri, Hint fakirleri ve tüm ulusların maji bilimcileri, hatta Hindu sihirbazları tarafından kullanılmaktadır."

Birçok trans vakasında, manyetizma (ipnotizma) ile yapay olarak etki altına alma mümkündür, hatta uygulayıcının iradesinin rehberliğinde davrananın, subjenin "ruhu" olduğu, tamamen akla yatkındır. Fakat eğer medyum bilinçli kalırsa ve yönlendiren bir zekâyı işaret eden psikofiziksel fenomenler meydana gelirse, o zaman, onun bir "majisyen" olduğu ve kendi ikilisini yansıtabileceği kabul edilmedikçe, fiziksel tükenişi, sinir yorgunluğundan başka hiçbir şeyi göstermez. Onun, okült etkileri kontrol eden, görünmeyen varlıkların pasif aracısı olduğu delili kesin görünmektedir.

Thury'nin *ektenik*, Crookes'un da *psişik* gücü, esasen aynı kökendendir, sırasıyla kaşiflerin, bu gücün etkileri ve nitelikleri konusunda, geniş ölçüde ayrı düştükleri görülüyor. Profesör Thury, samimi olarak, fenomenlerin sıklıkla "insan *olmayan* iradeler" tarafından üretildiğini kabul eder ve bu yüzden, elbette, Mr. Crookes'un 6 No.lu teorisine nitelikli bir destek verecektir. Fenomenlerin gerçekliğini kabul eden Crookes, onların sebeplerine ilişkin henüz kesin bir görüş belirtmemiştir. Böylece, ne bu tezahürleri, 1854 yılında Gasparin ile birlikte araştıran

71 Crookes, "Psişik Güç" 1. Bölüm, s. 26-27

Thury, ne de onların inkâr edilemez gerçekliğini 1874'te kabullenen Crookes, kesin olarak herhangi bir şeye ulaşmamışlardır. Hem kimyacılar hem de fizikçiler, bilgili adamlardır. Tüm dikkatlerini kafa karıştırıcı meseleye vermişlerdir ve bu iki bilim adamından başka, aynı sonuca geldiklerinde, bugüne kadar son bir çözüm sunamamış daha pek çokları vardır. Onları takiben, yirmi yılda hiçbir bilim adamı, bir peri masalındaki efsunlu bir şatonun duvarları kadar kolay etkilenmeyen ve ele geçirilemez sırrı aydınlatan tek bir adım atmamıştır.

Belki bizim modern bilim adamlarımızın, Fransızca terimiyle *-un cercle vicieux* - kısır döngü içinde olduğu kanaatine varmak, çok mu yersiz olurdu? Bizim görünür kâinatımızdan çok daha fazla içinde yaşayanları olan spritüel dünyanın var olduğunun kavranabilirliği, onların materyalizminin ağırlığıyla ve "kesin bilimler" diye adlandırdıklarının yetersizliğiyle engellenmiş olarak, onların o büyülü halkanın ötesine nüfuz etmek ve genişliğini keşfetmek yerine, sonsuza dek o çemberin içinde sürünerek ilerleyeceklerini tahmin etmek çok mu münasebetsiz olurdu? İşte onları, sağlam temelli gerçeklerle uzlaşmaktan, Du Potet ve Regazzoni gibi uzman manyetizmacılarla birlik arayışından uzak tutan bu ön yargıdır.

"O halde, ölümden ne doğar?" diye sordu, Socrates. "Hayat," diye cevap verdi Cebes. "Ruh, ölümsüz olduğundan yok olabilir mi?"[72] "Tohum gelişemez, tüketilen kısmı içinde olmadıkça," der Prof. Lecomte ve "Ölmezse dirilemez," der, St. Paul.

Bir tomurcuk çiçek açar, sonra solar ve ölür. Narin yaprakları, sadece bir toza dönüştükten sonra da, hâlâ havada uzun süre kalan bir koku bırakır. Bizim maddi duyumuz farkında olmayabilir ama o yine de var olur. Bir enstrümanın üstünde bir notaya vurulsa, en küçük ses, sonsuz bir yankı üretir. Uzayın kıyısız okyanusunun görünmeyen dalgalarında, bir karışıklık yaratılsa, titreşim asla tamamen kaybolmaz. Enerjisi, madde okyanusundan maddesel olmayan dünyaya bir kere taşındığında, sonsuza dek yaşayacaktır. Ve insan, inanmamız istenen

72 Plato, "Phaedo"

insan, yaşayan, düşünen, akıl yürüten varlık, bizim doğamızın en parlak şaheseri, yaşayan bedenini tahliye edecek ve bir daha hiç olmayacak! Süreklilik ilkesi, madde için, yüzen bir atom için bile var olurken, nitelikleri, bilinç, hafıza, akıl ve SEVGİ olan bir ruh için, nasıl inkâr edilebilir?

Doğrusu çok mantıksız. Gerçekten ne kadar çok düşünürsek, ne kadar çok öğrenirsek, bilim adamının ateizmi için açıklama yapmak bizim için o kadar zor olur. Doğa kanunlarından bihaber, ne kimya ne de fizik bilgisi olmayan bir adam, kaçınılmaz olarak cahilliği yüzünden, kesin bilimlerin felsefesini, anlama ya da kıyaslama yöntemiyle, görünenden görünmeyene bağlantı kurarak herhangi bir sonuca varma kapasitesi olmadığından, materyalizmin içine çekilebilir. Doğuştan metafizikçi olan biri, bilgisiz bir hayalci, birdenbire uyanabilir ve kendisine şöyle diyebilir: "Onu hayal ettim; düşündüğüm şeyle ilgili hiç elle tutulur delilim yok; o, bütünüyle illüzyon." Fakat evrensel enerjinin özellikleri ile tanışık olan bir bilim adamı için, hayatın sadece, maddesel bir fenomen, bir enerji türü olduğunu iddia etmek, maddenin bile alfa ve omegasını tam olarak anlama ve analiz etme konusundaki kapasitesizliğini basitçe itiraf etmesi demektir.

İnsan ruhu konusundaki ciddi şüphecilik bir hastalıktır, fiziksel bir beyin kusurudur ve her çağda var olmuştur. Bebekler başlarının üzerinde bir zarla doğarken, ruhsallık organlarını kaplayan o tür cenin zarından, son saate kadar kendilerini kurtarmaktan aciz insanlar da vardır. Fakat onlara, ruhsal ve mucizevi fenomenleri kabul ettirmeyen şey tamamen başka bir duygudur. O duygunun gerçek adı, kibirdir. "Biz, onu ne üretebilir, ne de açıklayabiliriz. Buna göre o, var olmaz, dahası asla var olmamıştır." İşte, bizim günümüz filozoflarının çürütülemez iddiası budur. Otuz yıl kadar önce, E. Salverte, "Sihrin Felsefesi" adlı çalışmasıyla, "her şeye inanan saflar"ın dünyasını ürkütmüştü. Kitap, Pagan tapınaklarının ve İncil'in tüm mucizelerinin perdesini kaldıracağını ileri sürüyordu. Özeti şu şekildedir: "Uzun gözlem çağları, doğal bilimler ve felsefenin büyük bilgisi (o cehalet günleri için), hile, el

çabukluğu, optik bilimi, hayalet abartı. Son ve mantıklı sonuç: Büyücüler, rahipler, majisyenler, hepsi ahlaksız ve sahtekâr, dünyanın geri kalanı da aptallardı."

Diğer birçok kesin bilimler arasında, okuyucu onu şunları ileri sürerken bulabilir: "Lamblichus'un coşkulu müritleri, o dua ederken, yerden on arşın yükseldiğini iddia ettiler ve avanaklar, aynı metaforla Hristiyan oldukları halde benzer bir mucizeyi Assisi'nin, Aziz Clare ve Aziz Francis'ine atfetme saflığını gösterdiler."[73]

Yüzlerce gezgin, Hint fakirlerinin aynı fenomenleri ürettiklerini ileri sürdüler. Hepsinin, ya yalancı oldukları ya da halüsinasyon gördükleri düşünüldü. Ancak, daha dün, aynı fenomen, tanınmış bir bilim adamı tarafından şahit olundu ve onaylandı, test koşulları altında meydana getirildi; Mr. Crookes tarafından gerçek olduğu ve bir illüzyon ya da hile ihtimalinin ötesinde olduğu ilan edildi.

FARADAY TEORİSİ

Bilimsel külleriniz huzur içinde olsun. Ah her şeye kanan Eusebe Salverte! Kim bilir, beki şimdiki yüzyılın kapanışından önce, popüler akıl da yeni bir özdeyiş icat etmiş olacak: "Bir bilim adamı kadar inanılmaz derecede saf." Ruhun, bedeninden ayrılınca, sihirli "psişik" ya da "ektenik" veya "etheral" güçten yaratılmış olarak, kendi bedenlerinin süblimleşmiş maddesiyle onu donatan bedensiz varlıkların yardımıyla, gözden kaybolan bir forma dönüşme gücüne sahip olabilirliliği neden o kadar imkânsız görünüyor? Buna inanmaktaki tek güçlük, çevreleyen uzayın, boş bir boşluk olmadığı ama olmuş, olan ve olacak her şeyin modelleriyle ve bizimkine benzemeyen sayısız türlerin varlıklarıyla doyana kadar doldurulmuş bir depo olduğu gerçeğinin farkına varamamak. Görünüşte, doğaüstü gerçekler, levitasyon gibi ispatlanan doğal yerçekimi kanunlarına açıkça ters düşenler, çoğu bilim adamı tarafından kabul edilir. Titizlikle araştırma yapmaya cesaret etmiş her biri, kendilerini, onların varlığını kabul etmek zorunda bırakılmış bulmuşlardır. Ancak,

73 "Sihrin Felsefesi" İngilizce Tercümesi, s. 47

fenomenleri, önceden bilinen kanunlara dayanan teorilerle açıklamadaki başarısız gayretleriyle, bilimin bazı en yüksek temsilcileri, kendilerini içinden çıkılamaz zorluklarla kuşattılar!

Mirville, spiritüalizmin bu muhaliflerinin tartışmasını, kendi terimiyle *avuntular* dediği beş paradoksla anlatır.

Birinci avuntu: Faraday'ın masa fenomeni açıklaması, "*onu geri iten* direncin sonucu olarak seni *iten* masa".

İkinci avuntu: Babinet'in vuruşlarla (tıkırtılar) olan iletişimi açıklaması, söylediği üzere, "iyi bir inançla ve kusursuz bir vicdanla, her yolda ve duyuda doğru olarak vantrologlukla" gereklilik belirten yeteneğin kullanımı.

CHEVREUIL TEORİSİ

Üçüncü avuntu: Temassız hareket eden mobilya teorisini, o yeteneğin ön kazanımıyla açıklayan Dr. Chevreuil.

Dördüncü avuntu: Mucizeleri, onların aşina oldukları o doğa kanunlarına hiçbir şekilde muhalefet olmama koşuluna bağlı olarak kabul etmeyi uygun bulan Fransız Enstitüsü ve üyeleri.

Beşinci avuntu: Kimse onun hiçbir benzerini görmediği için, kesin olarak herkesin reddettiği basit ve mükemmel bir doğa gücü fenomeni olarak tanıtan Gasparin'in. Dünyaca tanınan büyük bilim adamları, bu tip fantastik teorilere kapılırken, bazı daha az bilinen nörologlar, her çeşit okült fenomenin açıklamasını, epilepsiye sebep olan anormal bir salgı içinde bulurlar. Bir diğeri, medyumları ve şairler için, şeytantersi bitkisi ve amonyağın tedavisini uygun bulur ve ruhsal tezahürlere inanan herkesi, akıl hastası ve halüsinasyon gören mistikler olarak ilan eder.

1876 MENDELEYEFF KOMİSYONU

Sondaki konuşmacıya, sözde patologa, Yeni Ahit'te bulunan ona uygun bir öğüt tavsiye edilebilir: "Fizikçi kendini iyileştir." Gerçekten de aklı başında hiçbir adam, dünyanın çeşitli bölgelerinde, ruhların bizimle

bağlantıya geçtiğine inanan dört yüz kırk altı milyon insanı, öyle bir genelleme yaparak delilikle itham edemez!

Bunu göz önünde tuttuğumuzda, bize sadece hakkında hiçbir şey bilmedikleri bir fenomeni sınıflandırma konusunda, eğitimli olma hakkını kullanarak bilimin öncüleri olarak itibar edilme iddiasında olan bu adamların mantıksız varsayımlarına hayret etmek kalıyor. Elbette, ülkelerinin, kandırılmış olan adamları ve kadınları da en azından patates böcekleri ya da çekirgeler kadar ilgiyi hakkediyorlar! Fakat onun yerine biz ne buluyoruz? Birleşik Devletler Kongresi, Amerikan Bilim Gelişim Birliğinin talebi üzerine, Ulusal Haşere Komisyonları organizasyonu için kanunlar yasallaştırır. Kimyagerler, kendilerini, kurbağaları ve böcekleri kaynatırken bulurlar. Jeologlar, zırhlı *parlak pullu balıkların* osteolojik muayenesiyle oyalanırlar ve çeşitli *jeolojik zaman canlılarının* diş bilimini tartışırlar. Entomologlar, akşam yemeklerinde, kaynatılmış, kızartılmış olarak ve çorbalarının içinde, çekirgeleri yeme boyutuna taşıdıkları şevklerinin acısını çekerler. Bu arada, milyonlarca Amerikalı, bu çok bilgili ansiklopedistlerin bazılarının görüşüne göre, ya çılgın yanılgılarının labirentinde kendilerini kaybediyorlar ya da medyumluk zayıflığının getirdiği sinir sistemi bozukluğunda helak oluyorlar.

Bir zamanlar, Rus bilim adamlarının fenomenlerle ilgili özenli ve tarafsız bir çalışma görevini üstlenmelerini ümit etmek için bir sebep vardı. St. Petersburg Imperial Üniversitesi tarafından, başında büyük fizikçi Profesör Mendeleyeff olmak üzere bir komisyon tayin edildi. İlan edilen program, medyumları test etmek için, kırk seanslık bir bölüm hazırladı ve Rusya başkentine gelmeyi seçen ve inceleme için kendi görüşlerini ileri süren bu sınıfın tümüne davetiyeler ulaştırıldı. Ancak, onlar için hazırlanmış bir tuzak önsezisiyle kuşku duyduklarından, kural olarak reddettiler. *Sekiz* oturumdan sonra, yüzeysel bir bahaneyle ve tam tezahürler ilginç bir hal almaya başlamışken, komisyon davaya peşin hüküm verdi ve medyumluk haklarının aleyhinde bir karar ilan etti. Değeri olan bilimsel metotları izlemek yerine, anahtar deliklerinden

gözetlemek için casuslar tuttular. Profesör Mendeleyeff, bir halk konferansında, spiritüalizm ya da ruhlarımızın ölümsüzlüğüne dair herhangi bir inancın, *batıl inanç, vesvese* ve *hilekârlığın* bir karışımı olduğunu beyan etti; zihin okuma, trans ve diğer psikolojik fenomenler gibi, o doğadaki her "tezahür"ün *olabildiğini* ve medyumların giysilerinin altına saklanan akıllı cihazlar ve aletler yardımıyla üretildiğini de ekledi!

Bu cahilce ve ön yargılı halk gösterisinden sonra, medyumlar için hazırlanan komiteye yardımcı olmak üzere davet edilmiş olan St. Petersburg Üniversitesi Kimya Profesörü Mr. Buttlerof ve aynı şehirde Eyalet danışmanı Mr. Aksakof, öyle bıktılar ki, dayanamayıp geri çekildiler. Ne Mendeleyeff, ne de onun işgüzar komitesini ayırmadan, Rus gazetelerinde protestoları yayınlandığında, basının büyük bir çoğunluğu tarafından desteklendiler. Halk bu olayda adil davrandı. Çoğu, hiç spiritualist olmayan, sadece basit araştırmacılar olan, St. Petersburg'un en seçkin toplumunun nüfuzlu kişilerinden oluşan yüz otuz isim, haklı protestoya imza verdiler.

Böyle bir prosedürün kaçınılmaz sonucu olarak, genel dikkat, Spiritualizm'e çevrildi; imparatorluk boyunca özel daireler organize edildi; en liberal gazetelerden bazıları konuyu tartışmaya başladılar ve biz yazarken de, yeni bir komisyon, yarıda kesilmiş görevi tamamlamak için organize edilmekteydi.

Fakat şimdi -doğal olarak- görevlerini her zamankinden daha az yapacaklar, Londralı Profesör Lankester'in, medyum Slade'in sözde açığını bulmasından daha iyi bir bahaneleri var. Doğru; sanık, bir bilim adamı ve onun arkadaşının deliline karşı -Lankester ve Donkin- ikinci derecede delil ve ön yargıya dayalı bir suçlamayı tamamıyla geçersiz kılan Wallace, Crookes ve diğer birçoğunun şahitliği ile karşı karşıya bulunuyor. *Londralı izleyici*'nin çok yerinde olan gözlemleri şöyle:

"Bu tam bir batıl inanç ve başka hiçbir şey yakıştırılamaz, doğa kanunlarına bizler bütünüyle o kadar aşinayız ki, tecrübeli bir gözlemci tarafından doğrulanmış, dikkatlice incelenmiş vakalar bile kesinlikle itimat edilmeye değmez bir şekilde kenara itilmesi gerekiyor, çünkü

sadece, ilk bakışta, daha önceden en açık bir biçimde bilinenle uyuşmadığı görünüyor. Profesör Lankaster'in düşüncesine göre farz edersek de, çok sayıda sahtekârlık ve saflık var -şüphesiz bütün sinir hastalıklarıyla da bağlantısı olduğu gibi-. Sahtekarlık ve saflık, tüm titizlikle doğrulanmış raporlar ve vicdan sahibi gözlemciler için de geçerli sayılacaktır. Ayrıca, tümevarımsal bilimin dayandığı bilgi ağacının birçok dalı üzerinde gidip gelmek ve bütün yapıyı yere sermek gerekecektir."

Fakat bütün bunlar, bilim adamlarına ne ifade eder? Onlara göre milyonlarca parlak zekâyı, hızlı rotasında sürükleyen batıl inanç seli onlara yaklaşamaz. Spiritualizm adı verilen modern tufan, onların güçlü beyinlerine etki edemez ve selin çamurlu dalgaları, onların çizmelerinin tabanlarını bile ıslatmadan, köpürmüş çılgınlıkları tüketip bitirmelidir. Şüphesiz bu, Yaratıcı tarafından bakılınca, mucizelerini, ne yazık ki günümüzün körleşmiş sözde bilim adamlarına itiraf etmesinden alıkoyan, geleneksel dik kafalılıktan başka bir şey olmamalı.

Oysa O'nun (Creator) şimdiye kadar, bu bilim adamlarının, üniversiteleri ve yüksek okullarının görüşleri üzerine, uzun zaman önce şöyle yazmaya karar verdiklerini bilmesi ve farkına varması gerekirdi:

"Bilim emreder, Tanrı burada mucizeler yaratmayacaktır!"[74]

İnançsız spiritualistler ve Ortodoks Roma Katolikleri, her iki taraf da bu yıl, materyalizmin, ikonoklastik gösterişlerine karşı ittifak etmiş görünüyorlar. Skeptizmin (şüphecilik) artışı, son zamanda, tıpkı her şeye inananların artması gibi gelişme göstermektedir. İncil'in "ilahi" mucizeler şampiyonları ile kaside yazarının medyumluk fenomenleri rekabet eder ve ortaçağlar, on dokuzuncu yüzyılda yeniden hayat bulur. Bir kere daha, Bakire Meryem'in kilisesinin inançlı çocuklarıyla, mektupla haberleşme sürdürdüğünü görürüz; "melek arkadaşlar", medyumlar aracılığıyla, spiritualistlere anlamsız yazı ve çizgi mesajları yollarken, "Tanrı'nın annesi", cennetten direkt yeryüzüne harfler düşürür.

74 "De par le Roi, defense a Dieu, De faire miracle, en ces lieux." Jansenist mucizeleri ve onların Fransız polisi tarafından yasaklandığı zamanında, mezarlık duvarları üzerinde bulunan bir yergi yazısı.

Notre Dame de Lourdes tapınağı, materyalize olmalar için, spiritualist bir bölmeye dönerken, popüler Amerikan medyumlarının odaları, oradaki "karanlık nehir"den inerek, parlak ışıkta materyalize olan, Muhammed, Piskopos Polk, Jeanne d'Arc ve diğer soylu ruhların girdiği kutsal mabetlere dönüşürler. Ve eğer, Bakire Meryem, Lourdes civarlarındaki ormanlarda günlük yürüyüşünü yaparken, tam insan formunda görülüyorsa, neden İslam'ın öncüsü ve son Piskopos da görünmesinler? Ya, her iki mucize de mümkün ya da bu tezahürlerin, "ilahi" ve "spritüel" çeşitleri, adı çıkmış sahtekârlıklardır. Bilim, bu sırları aydınlatacak olan sihirli lambasını ödünç vermeyi reddederken, toplum insanının, çamura da *batsa tökezleyerek gitmesi gerektiğini zaman ispatlayacaktır.*

Lourdes'deki son "mucizeler", Londra gazetelerinde, zarar görecek şekilde tartışılırken, Monsenyör Capel, Times'a, Roma Kilisesi'nin görüşlerini şu şekilde aktarır:

"Sonuç alınan mucizevi tedavilere gelince, okuyucularıma, Adalet Sarayı'nın tıbbi asistanı, bölgenin salgın hastalıklar müfettişi ve seçkin bir uzman hekim olan Dr. Dozous'un, sağgörülü, serinkanlı çalışması *La Grotte de Lourdes-Lordes Mağaraları*'nı referans gösteririm. Büyük dikkat ve azimle incelediğini söylediği, çok sayıda detaylandırılmış mucizevi şifa vakalarının olduğu çalışmasının önsözüne, şu cümlelerle giriş yapar: 'Lourdes Mabeti'nde, su çeşmesi yoluyla etkili olan bu tedavilerin, inançlı insanların gözünde, doğaüstü karakterlerini gösterdiklerini beyan ederim. İtiraf etmeliyim ki, bu şifalar olmasaydı, benim zihnim, herhangi bir mucize açıklamasını dinlememeye biraz meyilli olduğu için birçok açıdan dikkate değer olan bu gerçeği (hayalet) bile kabullenmekte zorluk çekecektim. Fakat sıklıkla görgü tanığı olduğum bu tedaviler, aklımda, Bernardette'nin mağaraya olan ziyaretlerinin önemini ve ona yardımda bulunan hayalet gerçeğini görmezden gelmeme izin vermeyen bir ışık yakmıştı.

Başından beri Bernardette ve mağaradaki mucize şifaları izleyen seçkin bir tıp adamının şahitliği, en azından saygın bir itibarı hak ediyor. Şunu da ekleyebilirim ki, mağarayı ziyaret edenlerin büyük bir

çoğunluğu, günahlarından tövbe etmek, dindarlıklarını arttırmak, ülkelerinin düzelmesi için dua etmek, Tanrı'nın Oğlu ve onun lekesiz Annesine olan inançlarını açıkça itiraf etmek için geliyorlar. Birçoğu da, bedensel rahatsızlıklarını şifalandırmak için gelirler ve görgü tanıklarının şahitliğinde, hastalıklarından kurtularak evlerine geri dönerler. Ayrıca, sizin makalenin yaptığı gibi, Pireneler'in suyunu kullananları inançsızlıkla suçlamak, tıbbi yardım almayı ihmal ettikleri için, hasta insanları, cezaya çarptıran hâkimlerin inançsızlıkla suçlanmaları kadar akla yatkındır. Sağlığım beni, 1860-1870 yılları arasındaki kış mevsimlerini Pau'da geçirmeye zorladı. Bu, bana, Lourdes'deki hayalet ile ilgili en ince ayrıntıya kadar araştırma yapma fırsatı verdi. Bernardette ve etki gösteren mucizelerin bazılarının sık ve uzun incelemelerinden sonra, *eğer gerçeklerin insan tanıklığında elde edilmesi gerekiyorsa, o zaman Lourdes hayaletinin inkâr edilemez bir gerçek olarak her hakka sahip olduğuna emin oldum.* Bu, hiçbir Katolik inancına uymuyor ve o yüzden, belki herhangi bir Katolik tarafından en küçük bir övgü ya da kınama olmadan kabul de edilebilir, inkâr da edilebilir,'."

Okuyucu, italik harflerle yazdığımız cümleyi incelesin. Katolik Kilisesi'nin yanılmazlığı ve Cennetin Krallığı ile olan anlaşmasına rağmen, insan tanıklığındaki ilahi mucizelerin geçerliliğini kabul etmeye bile razı olması bunu daha iyi açıklar. Şimdi, Mr. Huxley'in, New York konferansları raporuna döndüğümüzde, onu şöyle söylerken buluruz: "Geçmişin yapılanları hakkındaki bilgimizin daha büyük bir kısmı tarihsel insan deliline dayanır."

RUH KÖRLÜĞÜ

Burada, her bir inancın ön yargısına uyan gerçekleri ispatlayan, insan şahitliğinin yeterliliği konusunda kesinlikle aynı görüşü ifade eden materyalist bir temsilcimiz ve yüksek rütbeli bir Katolik temsilcimiz var. Bundan sonra, ısrarla ve uzun zaman üzerinde durup ilerlettikleri iddialarının onayları için arayışa çıkmış olan, okültizm öğrencisi ya da spiritüalistin ihtiyacı olan, insan şahitliği ile çok fazla ispatlanmış

kadim ve modern mucize bilimcilerin psikolojik fenomenlerinin, artık gerçekler olarak kabul edilmesi gerekmez mi? Kilise ve üniversite, insan tanıklığı kürsüsüne başvurduktan sonra, insanlığın geri kalanı için eşit bir ayrıcalığı inkâr edemezler. Medyumluk fenomenleri konusunun, Londra'daki son çalkantısının meyvelerinden biri, seküler basın tarafında, bazı dikkat çeken liberal görüşlerin ifadesidir.

"Her hâlükârda, spiritüalizmi, müsamaha edilen inançlar arasına alıyoruz ve ona uygun tek başına bir yer bırakıyoruz," diyor, 1876'da, London Daily News. "Bizim çoğumuz kadar zeki taraftarları var ve onlar için ikna edilmesi gereken delildeki açık ve somut kusur, çok önceden ortada ve somut olmalıdır. Dünyanın en akıllı adamlarından bazıları hayaletlere inandı ve birbiri ardına yarım düzine kişi, insanları taklit goblinlerle korkutmaktan suçlu bulunmuş olsa bile inanmaya devam etmiş olacaklardı."

Görünmeyen âlemin, ruh körü Sadukilerin materyalist şüpheciliklerine karşı mücadele vermek zorunda kalması, dünya tarihinde ilk değildi. Plato, böyle bir inançsızlıktan yakınır ve bu habis eğilimi, çalışmalarında, bir defadan daha fazla konu eder.

İsa'dan yüzyıllar önce, vecd halinde bir kişinin İlahi Varlığı görebilme ve "en yüksek" varlıklarla konuşma gücüne sahip olma iddiasına itiraz eden Hindu Filozofu Kapila'dan itibaren, diğer insanlarca kutsal sayılan her şeye gülen 18. yüzyıl Voltaire taraftarlarına kadar, her devrin kendi inanmayan Thomas'ları vardı. Peki, onlar hakikatin gelişimini kontrol etmekte hiç başarı sağladılar mı? Galileo'nun yargılamasında bulunan, dünyanın dönüşünün ilerlemesini kontrol eden cahil bağnazlardan daha fazlası olmamıştır. Ne olursa olsun, hiçbir vahiy, insanlığın ilk türlerinden miras aldığı bir inancın değişmezliğini ya da değişkenliğini kuvvetli bir derecede etkileyemez. Ve o ilk türler -eğer biz fiziksel olana inandığımız gibi, spritüel insanın evrimine de inanıyorsak- atalarının ağzından büyük hakikati aldılar, onların babalarının tanrıları, "tufanın diğer yakasında olanlardı". Eski ve Yeni Ahit'in, Hint kutsal kitapları efsaneleri ve diğer ulusların kozmogonileriyle olan

benzerliği, gelecekte bir gün ortaya çıkarılmalıdır. *Mitler çağları efsanelerinin, jeoloji ve antropolojinin, sadece alegorize edilmiş gerçeklerinden oluştuğu görülecektir.* Anlamsız bir şekilde ifade edilmiş bu efsanelerde, bilim kendi "kayıp bağlantılarını" aramak zorunda kalacaktır.

Aksi halde, sırasıyla ulusların ve insanların tarihindeki o kadar yaygın olan o tuhaf tesadüfler nereden çıkıyor? Gerçi şimdi adlandırılmış olsalar da, popüler süsleme kabuklarıyla kalın bir şekilde kaplanmış ama yine de bir gerçek olan, tarihsel gerçeklerin çekirdeğini içinde barındıran mitler ve efsanelerin benzerliği nereden geliyor? *Genesis* 6. Bölümün şu ayetini, Brahmanların inişinden söz eden *Veda'lar*'daki Hindu kozmogonisi ile kıyaslayalım: "Yeryüzünde *insanlar çoğalmaya başladığında*, üzerinde kızlar doğdu ve tanrı oğulları, insan kızlarının güzel olduğunu gördüler ve tüm seçtiklerinden eşler aldılar. O günlerde, yeryüzünde *devler* vardı." vs. vs. İlk Brahman, bütün inanç kardeşleri arasında bir eşi olmadığı için şikâyet eder. Sonsuz olan, her ne kadar ona, günlerini sadece Kutsal Bilgi'ye (Veda) adamasını söylerse de, insanlığın *ilk doğanı* ısrar eder. Böylesi bir nankörlükle kışkırtılınca, Sonsuz, Brahman'a, bütün brahmanların anne tarafı olarak kendi soyundan geldiği, *Daint*'lerin ya da *devlerin* soyundan bir eş verir.

Böylece bütün Hindu rahipliği bu soydan gelir, bir tarafta da, yüksek ruhlardan (tanrının oğulları) ve yeryüzü devleri, ilksel insanların kızı Daintany'den gelir.[75] "Ve onlara çocuklar doğurdular; aynı eskinin güçlü adamları gibi oldular; şöhretli adamları."[76]

Yine aynısı, İskandinav Kozmogonisinde görülür. Edda'da, üç haberciden (Har, Jafuhar ve Tredi) biri olan Har tarafından Gangler'e, Bur adıyla çağrılan ilk devlerin ırkından olan Bolthara'nın kızı Besla'yı eş olarak alan Bor'un babası, ilk insanın tanımı verilir. Tam ve ilginç anlatımı, *Prose Edda*, 4.-8. bölümlerde, Mallet'in *Northern Antiquities*'inde (Eski Kuzey Gelenekleri) bulunabilir.[77]

75 Polier, "Mythologie des Indous"
76 Genesis vi., 4.
77 Mallett, "Northern Antiquities" Bohn's edition, s. 400-405

Aynı altyapı, Titanlar hakkındaki eski Yunan mitlerinin temelini Popol-Vuh'un dört ırkının anlatıldığı, Meksika efsanesinde görülebilir. İnsanlığın görünüşe göre, karmakarışık yumağında ve dolanıklığında bulunacak olan psikolojik bir fenomen gözüyle bakılmış pek çok akıbetinden birini tayin eder. Onun, ne bir sebep, ne de dayandığı en ufak bir temel olmadan, sadece boş bir hayal şeklinde, türediğini, büyüdüğünü ve sayısız çağlar boyunca geliştiğini söylemek, kâinatın hiçbir şeyden yaratıldığı teolojik doktrini kadar son derece saçma olurdu.

Öğle güneşinin göz kamaştıran parlaklığındaki gibi kendini ortaya koyan bir delili tekmelemek için şimdi çok geç. Hristiyan dergileri kadar liberal ve en ileri bilimsel otoritelerin organları müttefik olarak, dogmatizme ve yüzeysel bilginin dar ön yargılarına karşı protesto etmeye başlarlar. Dini bir dergi olan *Hristiyan Dünyası*, inanmayan Londra basınına kendi ifadesini ekler. Aşağıdaki, onun sağduyusunun iyi bir örneğidir:

"Eğer bir medyum, sürekli kesin bir sahtekâr olarak gösterilebiliyorsa, bilimsel konularda birkaç otorite tarafından açıkça ortaya konan eğilime ve Mr. Barett'in, British Association'un önünde, dergisine notlar aldığı o konulardaki her dikkatli araştırmaya burun kıvırmaya ve kafa sallamaya, hâlâ itiraz edeceğiz. Çünkü mademki spiritualistler, kendilerini birçok anlamsızlığa adamışlar, öyleyse onlara ilgi çekici gelen fenomenlerin, incelenmek için değersiz bulunarak küçümsenmesi gerektiğinin de hiçbir sebebi yoktur. Onlar, şaşkınlık verici olabilir ya da gözle görülmeyen şeyleri görebilirler veya başka bir şey. Fakat bırakalım, akıllı adamlarımız bize onların ne olduğunu söylesinler ve bizi terslemesinler, aynı cahil insanların çok soru soran gençliği, kolay fakat yetersiz olan şu vecizeyle terslediği gibi, küçük çocukların soru sormamaları gerekir."

Bilim adamları, John Milton'ın şu dizesinde adres gösterildiklerinde, bütün hakkı kaybetmişlerdi: "Hey, sen, hakikatin şahitliği adına doğan, evrensel bir yüzkarasısın!" Üzücü yozlaşma, bundan yüz seksen yıl önce, bir "fizik doktoru", Dr. Henry More tarafından belirtilmişti.

Tedworth ve Ann Walker'ın anlatılan hikâyelerini duyduğunda, o şöyle haykırmıştı: "*Eğer bu gerçek ise, tüm bu zaman boyunca yanlış bir kutunun içindeymişim ve hikâyeme baştan başlamalıyım.*"[78]

Fakat bizim yüzyılımızda, Huxley'in, "insan şahitliği"ne verdiği onayla birlikte, Dr. Henry More bile "coşku ve ileri görüşlülük", her ikisi de aynı kişide birleşmiş olarak dindar çılgın bir adam haline gelmişti.[79]

Psikolojinin kendi evrensel yasalarının daha iyi anlaşılması ve hayatın sıradan meselelerine olduğu kadar, olağanüstü meselelerine de uygulanmasından eksik kaldığı şey, gerçekler değildi. Bunlara fazlasıyla sahipti. İhtiyacı olan, eğitilmiş gözlemciler ve uzman analizciler için, onların kaydedilmesi ve sınıflandırılmasıydı. Bilimsel yapıdan bunların sağlanması gerekirdi. Eğer, yanlış hüküm sürdüyse ve batıl inanç, bu kadar yüzyıldır, Hristiyanlık süresince çığırından çıktıysa, bu, halkın talihsizliği, bilimin de ayıbıdır. Her biri, kendi bilinç ve ahlaki şehitlerini oluşturarak, nesiller geldi ve geçti. Ve psikoloji, günümüzde Vatikan'ın ağır eliyle ölüme uğurladığı ve hatıraları büyücülükle lekelediği sapkınlık günlerinden daha iyi durumdadır.

78 Dr. More, "Glanvil'e Mektup, 'Saducismus Triumphatus'un yazarı"

79 .S.Y., "Demonologia or Natural Knowledge Revealded" 1827, s. 219

5

Ether ya da "Astral Işık"

"Ich bin der Geist derstets verneint."
(Ben, hâlâ inkâr eden ruhum.)

(*Mephisto,* FAUST)

"Hakikatin Ruhu'nu dünya kavrayamaz, çünkü O'nu ne görür, ne de bilir."

John'un İncili, xiv,17

"Milyonlarca ruhsal yaratıklar yürür yeryüzünde,
Görülmeyen, biz uyanıkken ve uyurken."

John MILTON

"Tek başına entelektüel aydınlanma, ruhsal olanı kavrayamaz. Güneşin bir yangını söndürmesi gibi ruh, salt zekânın gözlerini kör eder."

W. HOWITT

Tek ve aynı şeyi ifade eden sonsuz bir isim karmaşası vardır. Eskilerin kaosu; Zerdüşt kutsal ateşi ya da Perslerin *Kutsal ateşi*, Hermes ateşi, kadim Almanların Elmes ateşi, Kybele'nin şimşeği, *Apollon*'un yanan meşalesi, Pan'ın sunağındaki alev, Akropolis ve Vesta tapınağındaki sönmeyen ateş, Pluto'nun miğferindeki ateş alevi, Dioscuri'nin şapkalarında, Gorgon'un başında, Pallas'ın miğferindeki parlak kıvılcımları, Merkür'ün kadüsesi, Mısır'ın Ptah'ı ya da Ra, Yunan Zeus Cataibates

(gökten inen)[80], pentekostal ateş dilleri, Musa'nın yanan çalısı, *Exodus*'un ateş sütunu, Abram'ın (İbrahim) "yanan meşalesi", dipsiz çukurun "sonsuz ateşi", Delfi kehanet buharları, Rosicrucian'ların Yıldız ışığı, Hindu ustaların AKASA'sı, Eliphas Levi'nin Astral ışığı, manyetizmacıların sinir aurası ve akışkanı, Reichenbach'ın *ateşi*, Babinet'in ateş küresi ya da meteor *kedi*si, Thury'nin *Psychod*'u veya ektenik gücü, bazı materyalistlerin atmosferik manyetizması, galvanizm ve son olarak elektrik, aynı gizemin bütüne yayılan sebebin -Yunan *Archeus* veya Arcai'o- birçok farklı tezahürleri ve sonuçlarının sadece değişik isimleridir.

Sir E. Bulwer-Lytton, *"Gelecek Tür"* adlı eserinde onu, yer altı halkları tarafından kullanılan VRIL[81] (bir çeşit güç kaynağı) olarak tarif eder ve okuyucularına bir kurgu olarak sunar. "Bu insanlar," der, "doğal enerji araçlarının birliğine vril ile ulaştıklarını düşünürler." Ve Faraday'ın onları, daha tedbirli bir bağlantı terimi altında ima ettiğini göstererek devam eder:

TEK ASLİ GÜÇ, FAKAT ÇOK BAĞLANTI

"Uzun bir süre bir görüşü savundum, neredeyse kesin bir kanıya vardım, genelde diğer doğa bilgisi sevdalılarıyla beraber inanıyorum ki, tezahür ettirilen madde güçlerinin değişik formları, TEK BİR GENEL ORİJİNE SAHİP ya da başka bir deyişle, o kadar doğrudan ilgili ve doğal olarak bağlılar ki, biri diğerine dönüştürülebilir gibiler ve hareketlerinde güç eşitliliklerine sahipler.

Büyük romancı tarafından icat edilen hayali bir vril'i ve aynı derecede büyük araştırmacının ilksel gücünü, kabalistik astral ışıkla karşılaştırmamız, saçma ve bilime aykırı görülebilir, yine bu gücün doğru tanımı, odur. Keşifler, sürekli olarak raporu doğrulamak için yapılıyor, böylece cesaretle ortaya sürülüyor. Bulwer-Lytton'un kitabının bu bölümünü yazmaya başladığımızdan beri, Newark, New Jersey'den elektrikçi

80 Pausanias, "Eliae"

81 Anladığımız kadarıyla, soylu yazar, kullandığı tuhaf isimleri, klasik dillerdeki sözcükleri kısaltarak türetmiştir. Gy, gune'dan (güneş), vril ise Virille'den (süzülüş) türemiş.

Mr. Edison tarafından, iletkenlik prensibi hariç, elektrik ya da galvanizm ile benzer yeni bir gücün farz edilen keşfi hakkında, birçok gazetede bir bildirim yapılmaktadır. Eğer ispat edilirse, uzun bir süre, takma isimler altında kalabilir, fakat yine de bizim kabalistik annemiz *Astral Bakire* tarafından, zamanın başlangıcından getirilen çocuklarının sayısız ailesinden biri olacaktır. Aslında kâşif diyor ki, 'O, hem ayrı hem de ayrıca, sıcaklık, manyetizma ya da elektrik kadar düzenli kanunlara sahip,". Keşfin ilk açıklamasını içeren gazete ekliyor, 'Mr. Edison onun, ısı ile bağlantılı olarak var olduğunu ve aynı zamanda, bağımsız ve *henüz keşfedilmemiş araçlar* tarafından üretilebileceğini düşünüyor,'."

Son keşiflerin en şaşırtıcı olanlarından bir diğeri, A. Graham Bell'in icadı olan telefon ile insan sesleri arasındaki mesafenin yok edilme ihtimali. Bir görüşmeyi, iki yüz fitlik bir mesafede sürdürebilen, tirşeli küçük teneke kaplar ve sarmal bağlantı aparatlarını içeren, ilk olarak, küçük "âşıklar" telgrafı diye öne sürülen bu ihtimal, çağın harikası olacak telefona dönüşmüştür. Boston ve Cambridgeport arasında, telgrafla uzun bir görüşme yer almıştı, resmi rapora göre, "Her kelime ayrı olarak duyuluyor, kusursuz anlaşılıyor ve seslerin modülasyonu tamamen ayırt ediliyor,". *Sesler kaçırılmıyor, yani bir mıknatısla form içinde tutuluyor ve ses dalgası, aynı ahenkte davranan ve mıknatısla iş birliği yapan elektrik tarafından iletiliyor.* Bütün iş, elektrik akımlarının tam bir kontrolü ve kullanılan mıknatısların gücüne dayanıyor. "İcat,"diye bildirir gazete. "Belki kabaca ses, boruya girdiğinde, ses dalgası gücü oranında dışa doğru şişen, üzerine hassas bir zar çekilmiş, genişletilmiş ağzı olan bir çeşit trampet gibi tarif edilmiş olabilir. Zarın dış yüzeyine bir parça metal iliştirilir ve zar dışa doğru şişerken, bir mıknatısla bağlantı kurar ve bu, elektrik akımıyla operatör tarafından kontrol edilir. Bazı henüz anlaşılmamış birkaç prensiple elektrik akımı, ses dalgasını tıpkı trampetteki ses tarafından iletildiği gibi gönderir, hattın öbür tarafındaki dinleyici, kulağında aynı aynı trampeti ya da bir eşini, her sözcüğü ayrı ayrı olarak duyar ve konuşmacının ses modülasyonlarını kolayca fark eder."

TYNDALL UCU UCUNA BÜYÜK BİR KEŞFİ KAÇIRIR

Çağımızın harika keşiflerinin ve doğa âleminin sınırsız diyarında gizlice uzanan ve henüz keşfedilmemiş gelecekteki mucize ihtimallerin varlığı ve ilaveten, Edison'un Gücü ve Graham Bell'in telefonunun huzur bozabileceği ihtimalinin bakış açısı, eğer ölçülemez akışkanlar hakkındaki fikirlerimizi tamamen altüst etmezse, onların sonraki keşiflerle doğrulanacağını ya da çürütüleceğini beklemek ve görmek, bizim ifadelerimizi çarpıtmaya eğilim gösterebilecek kişiler için hiç de iyi olmazdı.

Sadece bu *keşiflerle* ilgili olarak, belki okuyucularımıza, önceki Teb'de, sonraki ülkenin öbür ucunda olduğu halde, bir tapmaktan diğerine, gizemlerin kutlaması süresince anında iletişim kurabilen Mısır rahiplerinin sahip olduğu belirli bir sır ile ilgili kadim tarihte bulunabilecek pek çok ipucunu hatırlatabiliriz. Efsaneler, onu doğal olarak, ölümlüler için mesaj taşıyan, havanın "görünmeyen takımı"na atfederler. *Pre-Adamite Man*'in (Âdem öncesi insan) yazarı, sadece kendi bilirkişiliğine dayanan ve hikâyenin Macrinus ya da diğer bir yazardan gelip gelmediği konusunda emin olmadığı görünerek ona göre değer verilebilecek bir örneği alıntılar. Mısır'da kaldığı sürece iyi bir delil bulduğunu söyle, "Kelopatra'lardan biri(?), Yukarı Nil üzerinde, Heliopolis'ten Elephantine'e, tüm şehirlere bir kablo üzerinden haberler gönderir.[82]

Profesör Tyndall'ın bizi, en büyüleyici güzellikteki hayali şekilli halkları olan yeni bir dünyaya götürdüğünden beri çok uzun zaman geçmedi.

"Keşif," der, "yoğun güneş ışığı hareketine ya da elektrik ışığının yoğunluğuna bağlı değişiklik gösteren, buharlaşan akışkan gazlarını içerir,". Bazı nitritler, iyotlar ve asitlerin buharları, yatay olarak uzanan bir deney tüpündeki ışığın hareketine bağlıdır ve öyle ayarlanmıştır ki, tüpün ve lambadan yayılan paralel ışığın ekseni çakışır. Buharlar, muhteşem renkte bulutlar oluşturur ve kendilerini, vazoların, şişelerin ve konilerin, midye kabuklarının, lalelerin, güllerin, ay içeklerinin, yaprakların ve karışık kıvrımların şekillerine göre ayarlarlar. "Bir vakada," diye anlatır, "bir bulut tomurcuğu, hızlı bir şekilde büyüdü ve

82 P.B. Randolph, "Pre-Adamite Man" s. 48

yılan kafasına dönüştü, bir ağız şekillendi ve buluttan dile benzeyen bir bulut şeridi çıktı,". Son olarak, harikaların dönüm noktasını tamamlamak için, "Bir keresinde de, tam olarak, gözleri, solungaçları ve antenleriyle bir balık şeklini aldı. İkili hayvan formu baştan sona ortaya çıtı ve bir tarafında *hiçbir daire, köşe, en ufak bir benek yoksa diğer tarafta da yoktu,"*.

MUCİZENİN İMKÂNSIZLIĞI

Bu fenomenler, Mr. Crookes'un son zamanda ortaya koyduğu, bir ışık dalgasının mekanik hareketiyle, kısmi olarak açıklanabilir. Örneğin, ışık dalgasının, buharların dengesiz moleküllerinin, küreler ve iğler şeklinde toplandığı yatay bir eksen teşkil edebilmiş olması varsayılabilir bir durumdur. Fakat ya balık, yılan kafası, vazolar, değişik türde çiçekler, deniz kabuklarına ne demeli? Ve öyle görünüyor ki bu, Babinet'in kedisi kadar, şaşırtıcı bir ikilem arz ediyor.

Konuya dikkatini vermemiş olanlar, son zamanda "EVRENSEL ETHER" adıyla vaftiz edilmiş, bütüne yayılan süptil özün, önceki zamanlarda ne kadar bilindiğini görünce şaşırabilirler.

Devam etmeden önce, bir kere daha, önceden ipucu verilen iki kategorik önermeden söz etmeyi çok isteriz. Bu önermeler, kadim sihir bilimcilerle ilgili kanunları ortaya koyar.

1. Musa ile başlayıp ve Cagliostro ile biten sözü geçen mucizeler, Gasparin'in fenomenlerle ilgili çalışmasında tam olarak demek istediği, "bütünüyle doğa kanunlarına uygun"durlar. Yani, mucize değillerdi. Elektrik ve manyetizma, şüphesiz, bazı mucizelerin üretiminde kullanılmıştı; fakat şimdi, benzer olarak, şu ana kadar bilimin çok iyi bilmediği, bu ölçülemeyen sıvıların bazıları için bir kondüktör olarak hizmet eden, yapısı gereği ayrıcalıklı doğasıyla bu güçleri bilinçsizce kullanan her hassas kişiyle talep edilmektedirler. Bu güç, sayısız doğal özelliklerin ve niteliklerin, üretken esasıdır, birçoğu, daha doğrusu en çoğu, modern fizikçiler için hâlâ bilinmezdir.

2. Siyam, Hindistan, Mısır ve diğer doğu ülkelerinde tanık olunan doğal sihrin fenomenlerinin, el çabukluğu ile hiç ilgisi yoktur. Biri mutlak bir fiziksel etki olarak, okült doğal güçlerin hareketinden kaynaklanan, diğeri mekanik ya da fiziksel araçlarla takviye edilmiş manipülasyonlarla elde edilen aldatıcı bir neticedir.

Tüm zamanların, okulların ve ülkelerin sihir bilimcileri, kendi mucizelerini ürettiler, çünkü onlar, ölçülemez olanın etkilerini ya da astral ışığın dokunulabilir dalgalarını tam olarak tanıyorlardı. İrade gücüyle onlara rehberlik ederek akımları kontrol ettiler. Mucizeler, hem fiziksel hem de psikolojik karakterdeydi. Fiziksel olan, materyal nesneler üzerinde üretilen sonuçları, psikolojik olan ise, Mesmer ve onun takipçilerinin zihinsel fenomenlerini kapsıyordu. Bu takipçiler sınıfı, zamanımızda, olağanüstü güçleri, Fransa ve diğer ülkelerde tasdiklenen, iki tanınmış adam, Du Potet ve Regazzoni tarafından temsil edilmektedir. Manyetizmacılık, bilinen en önemli koludur ve onun fenomenleri, tüm sihrin temelini teşkil eden ve bütün zamanların mucizelerini meydana getirmiş evrensel etherin sonuçlarıdır.

Kadimler ona *Kaos* dediler, Plato ve Pisagor, *Dünyanın Ruhu* adını verdiler, Hindulara göre, *Ether* şeklindeki İlahi Varlık her şeyi kuşatır. O, görünmezdir, fakat daha önce de söylediğimiz gibi, çok fazla somut akışkandır. Bu evrensel Değişken ya da Mirville'nin alay ile söylediği gibi, "bulutsu Yüce Güç", sihir bilimciler tarafından, "yaşayan ateş"[83], "Işığın Ruhu" ve *Magnes* (Manyetik Güç) olarak nitelendirildi. Bu son unvan, onun manyetik güçlerine işaret eder ve onun majikal doğasını gösterir. Bu yüzden, onun düşmanlarından birinin tam olarak ifade ettiği gibi, "mavgo" ve "mavgnh" aynı gövdeden büyüyen iki koldur ve aynı sonuçları ortaya koyarlar. Manyetizma sözcüğünün kökeni için inanılmaz derecede çok eski bir döneme bakmamız gerekir. Mıknatıs denilen taşın adını, çoğu kişi tarafından, bu taşların bol miktarda bulunduğu Thessaly'deki bir şehir ya da bölgeden alındığına inanılır. Ancak, biz,

83 Bu unvanda, Zeda-Avesta'da görülen şu kafa karıştırıcı cümlenin anlamını keşfedebiliriz: "Ateş, bilime, geleceğin bilgisini ve tatlı konuşma yeteneği verir." Tıpkı, bazı hassas kişilerde, olağanüstü bir konuşma sanatını geliştirdiği gibi.

Hermetistlerin görüşünün doğru olduğuna inanıyoruz. *Magh, magus,* sözcüğü, ilahi akıl tarafından takdis edilen, *büyük* ya da *bilge* anlamına gelen, Sanskritçe Mahaji'den türetilmiştir. "Eumolpus, Eumolpidae'nin (rahipler), efsanevi kurucusudur. O rahipler, kendi bilgeliklerini İlahi Zekâ'ya dayandırdılar."[84] Çeşitli kozmogoniler, Kadim Evrensel Ruh'a, her ulus tarafından, Demiurgos'un (Yaratıcı Tanrı) aklı, Gnostiklerin *Sophia*'sı ya da dişi bir prensip olarak *Holy Ghost*-Kutsal Hayalet diye inanıldığını göstermektedir. Magnesian taşı ya da Magnet, harika özelliklerini ilk keşfedenlerin, adları kendilerinden türeyen Magi'lerin şerefine adlandırılmışlardır. Tapınakları, ülkenin her yerine yayılmıştı ve bunların arasında Herkül'ün[85] tapınakları da vardı. Taş, rahipler tarafından, onu kendi şifa ve majikal amaçları için kullandıkları bir kere bilindikten sonra Magnesian ya da Heraklean taşı adını aldı.

Sokrat, bu taştan şöyle söz eder: "Euripides, ona, 'Magnesian taşı,' dedi, fakat halk, Heraklean adını verdi."[86] Bölge ve taş, adını Magi'den almıştı, Magi'ye adını veren onlar değildi. Pliny, bize, evlilik alyansının, Romalılar arasında seremoniden önce rahipler tarafından manyetize edildiğini bildirir. Eski Pagan tarihçileri, bazı "bilgelik" (maji) sırları ile ilgili sessiz kalmaya dikkat ederler ve Pausanias, Atina'daki Demeter ve Persephoneia tapınağının kutsal ritüellerini açığa vurmaması hakkında bir rüyada uyarıldığını söyler.[87]

Modern bilim, *hayvan manyetizması*'nı (Franz Anton Mesmer tarafından tanımlanan, bir kişiden diğer bir kişiye aktarıldığı varsayılan güç, akışkan) reddettikten sonra, kendini, onu bir gerçek olarak kabul etmeye zorlamıştır. O, şimdi, insan ve hayvan organizmasının tanınmış

84 Dunlap, "Musah ve Sırlar" s. 3

85 "Herkül, Musian'ın (İran'da şehir) kralı olarak biliniyordu," der, Schwab ve Musien, "Ruh ve Madde" Adonis ve Venüs, Bacchus ve Ceres davetiydi. Dunlap, Aesculapius'un, "Her Şeyin Kurtarıcısı" Phtha (Yaratıcı Zekâ, İlahi Akıl) ve Apollo, Baal, Adonis ve Herkül ile aynı olduğunu gösterir ve Phtha, "Anima Mundi", Plato'nun "Evrensel Ruh"u, Mısırlıların Kutsal Hayalet'i ve Kabalistlerin Astral Işığı'dır. Bununla beraber, M. Michelet, Yunan Herkül'ünü farklı bir karakter, Bacchus'ün zevk düşkünlerinin düşmanı olarak kabul eder.

86 Plato, "Ion" (Burges), cilt.iv., s. 294

87 "Attica" i., xiv.

bir özelliğidir; psikolojik ve okült etkisine gelince, akademiler onunla yüzyılımızda, her zamankinden daha gaddarca mücadele etmektedirler. "Kesin bilim"in temsilcileri, açıklayamadıkları, hatta bize basit bir mıknatısta bulunan inkâr edilemez gizli güç için mantıklı herhangi bir şey de sunamadıkları için o manyetizma daha çok merak edilmektedir. Bu güçlerin, sihrin sırlarının temelini oluşturduğuna dair günlük deliller elde etmeye başlıyoruz ve bu yüzden belki, kadim ve modern sihir bilimcilerin sahip olduğu okült güçleri, onların en hayret verici çalışmalarının çoğunu da iyi bir şekilde açıklayabiliriz. Tıpkı İsa tarafından bazı havarilerine nakledilen hediyeler gibi. Onun mucize tedavileri sırasında, Nazarane, ondan gelen bir *güç* hissetti. Sokrat, Theages[88] ile olan diyalogunda, onun bilindik tanrısını (demon) ve -ya bilgeliğinden öğrencilerine verdiği ya da sahip olduklarından yaralanmasından alıkoyan gücü anlatırken- kendi sözleriyle doğruladığı şu örneği getirir: "Sana anlatacağım, Sokrat," der, Aristides. "Gerçekten inanılmaz bir şey, tanrılar tarafından, ama doğru. Seninle yakınlık kurduğumda bir ustalık kazandım, sadece aynı evde bile olsam, aynı odada olmasam da, ancak *aynı odada* olduğumda daha çok ve *sana baktığımda* çok daha fazlaydı. Fakat en büyük ustalığı, senin yanında oturduğumda ve sana *dokunduğumda* elde ettim."

Bu, bir kişiyi akışkanın etkilerine tabi tuttuklarında, uzaktan bile bütün düşüncelerini onlara aktarabilen ve onları karşı konulmaz bir güçle *zihinsel* komutlarına itaat ettiren, Du Potet ve diğer ustaların manyetizması ve Mesmerizm'iydi. Fakat bu psişik güç, kadim filozoflarca ne kadar iyi biliniyordu! Bu konu hakkında en eski kaynaklardan birkaç bilgi toplayabiliriz. Pisagor, öğrencilerine, Tanrı'nın her şeyin içine nüfuz eden evrensel bir *akıl* olduğunu ve bu aklın onun evrensel aynılığının eşsiz faziletiyle, bir nesneden diğerine iletişim sağlayabildiğini ve insanın yegâne irade gücüyle her şeyi yaratabilmesinin sebebi olduğunu öğretmişti.

---

88 Plato, "Theages". Cicero, bu kelimeyi, "diamonian, quiddam divinum" diye açıklıyor, tanrısal bir şey, kişisel değil.

Kadim Yunanlara göre *Kurios*, tanrı-Aklı'ydı (Nous). "Şimdi Koros (Kurios), zekânın, bilgeliğin saf ve karıştırılmamış doğasına işaret ediyor," der, Plato[89]. Kurios, Merkür'dür, İlahi Akıl'dır ve Merkür, Thaut'un (Hermes) kendi zamanında kitaplarıyla dünyaya bildirdiği, bu ilahi bilgeliği kendisinden aldığı, Sol[90] yani Güneş'tir. Herkül de aynı zamanda Güneş'tir; evrensel manyetizmanın göksel deposudur ya da daha doğrusu Herkül manyetik ışıktır, "cennetin açılmış gözü" içinden kendi yolunu yaparak gezegenimizin bölgelerine girer ve böylece Yaratıcı olur. Cesur Titan Herkül, on iki aşamadan geçer. Ona, "Her şeyin Babası" denir ve "kendinden doğmuştur" (autophues).[91] Herkül; Güneş, Şeytan, Typhon[92] tarafından öldürülür ve böylece o, Horus'un babası ve erkek kardeşi Osiris'tir ve onunla özdeştir ve magnet'in "Horus'un kemiği", demirin de "Typhon'un kemiği" olarak adlandırıldığını unutmamalıyız. Hades'e (yer altı bahçesi) indiğinde ve "hayat ağacı"ndaki altın elmaları toplayarak ejderhayı[93] öldürdüğünde, "yenilmez Herkül" diye anılır. Kaba Titan gücü, her güneş tanrısının "astarı", doğadaki her şeyi düzenlemeye çalışan ilahi manyetik ruha karşı, duyusuz maddenin gücünü kullanır.

Bütün güneş tanrıları, görünen güneş sembolleriyle sadece *fiziksel* doğanın yaratıcısıdırlar. Spritüellik, En Yüksek Tanrı'nın işidir -Gizli, Merkezi, Ruhsal Güneş, Demiurge'nin Tanrısı- Plato'nun "İlahi Aklı"

89 "Cratylus" s. 79

90 "Arnobius" vi., xii . Sonraki bölümlerde göstereceğimiz gibi, güneş, kadimler tarafından, ışığın direkt sebebi ve ısı olarak düşünülmemişti. Işığın, sadece ışığın, onun yolu üzerinde yerküremize ulaşan ilk sebebin bir aracısıydı. Bu şekilde, Mısırlılar tarafından, kendisi Logos, İlk-doğan ya da dünyayı tezahür ettiren ışık olan "Osiris'in gözü" olarak görüldü. O, sadece, bizim bildiğimiz ışık, Demiurge idi. Gezegenimizin yaratıcısı, her şeyin kendiyle ilgili olduğu, uzaya saçılmış görünmeyen ve bilinmeyen evrenlerle güneş-tanrılarının ilgisi yoktu. Bu fikir, çok açık bir şekilde "Hermes'in Kitapları"nda ifade edilir.

91 "Orphic Hymn," xii., Hermann, Dunlap "Musalı ve Gizemleri," s. 91.

92 Movers, 525. Dunlap, "Adonis'in Gizemleri," s. 94

93 Preller, ii.153. Bu açıkça, İsa'nın cehenneme indiği ve Şeytanı yendiği Hristiyan dogmasının kaynağıdır.

ve Hermes Trismegistus'un İlahi Bilgeliği[94]. Oulom ya da Kronos'tan yayılan bilgelik.

"Semendirek Gizemlerinde, saf Ateş'in dağılımdan sonra yeni bir yaşam başladı.[95] Bu, Nicodemus ile yaptığı gece görüşmesinde, İsa'nın kastettiği "yeni doğum"du. "Bizi, kendimizi saflaştıran tüm sırların en kutsanmışına inisiye etti. Biz, bilgelikle doğru ve mukaddes olduk."[96] "Onların üzerine nefesini üfledi ve onlara dua etti, 'Kutsal Nefes'i alın.'"[97] Ve hem inisiyatör hem de inisiye olanın, asalet ve kusursuzlukta, irade gücünün bu basit hareketine layık olması kehanetin bildirilmesi için yeterliydi.

"Dünyanın tüm çağlarında," der, J.B. Gross, " bizim görme gücümüzü gelecekten saklayan perdeyi kaldırmaya teşebbüs edilmiştir. Bu yüzden, insan aklının yeteneklerinden biri olarak tasarlanan, zaman sürecine burnunu sokma eğilimi, Tanrı'nın izni altında bize önerilmiş olarak gelir. İsviçreli reformcu, Zuinglius, Yüce Varlığın takdirine olan inancının kapsamını beyan etmişti, kozmopolit doktrinde, Kutsal Hayalet, dini olmayan dünyanın daha değerli kısmından ayrı tutulmadı. Bunun doğruluğunu kabul ettiğimizde, neden bir dini olmayanın, öyle kayırılarak, gerçek kehanet kapasitesi olmaması gerektiğine dair, kolayca geçerli bir neden bulamıyoruz,".[98]

İLK ÖZÜN DOĞASI

Evet, nedir bu mistik ilk öz? *Genesis* (Yaratılışı) kitabında, ilk bölümün başında, "suların yüzü," diye nitelendirilenin, "Tanrı'nın Ruhu" tarafından tasarlanmış olduğu söylenir. Eski Ahit, Job (Eyüp) bölüm 26, 5. ayette, şöyle der: "Ölü şeyler şekillenir, suların altından, oranın ikamet edenlerinden." Orijinal metinde, "ölü şeyler"in yerine, ölü *Rephaim*

94 Bu önemli gerçek, yığınların çoktanrıcılığına ve tek Tanrı'nın, sadece "pagan" tapınaklarında öğretilen saflaştırılmış yüksek felsefik kavramına şaşırtıcı şekilde açıklık getirir.

95 Anthon, "Caberia"

96 Plato, "Phaedrus" Cary'nin tercümesi.

97 John xx., 22.

98 "Dinsiz Din" 104.

(devler ya da kudretli ilksel adamlar) yazar ve onların "Evrim"i, bir gün bizim ırkımızı belirlemiş olabilir. Mısır mitolojisinde, Kneph, Sonsuz *ortaya çıkmayan* Tanrı, bir su testisinin etrafında dolanmış, nefesiyle yarattığı sular üzerinde kafasıyla süzülen, sonsuzluğun simgesi bir yılanla temsil edilir. Bu durumda yılan, iyi ruh Agathadaimon'dur; ters yönde, kötü olan Kakodaimon'dur. İskandinav *Eddas*'da, bal-çiğ, tanrıların ve yaratıcı, meşgul Yggdrasill'in (ağaç) besini, -arılar- hava neme doyduğunda, gece saatleri boyunca düşer; Kuzey mitolojilerinde, yaratımın pasif ilkesi olarak, evrenin yaratımının *sudan* olduğunu simgeler; bu çiğ (özsu), onun kombinasyonlarından birinde astral ışıktır ve hem yıkıcı hem de yaratıcı niteliklere sahiptir. Keldani efsanesi, Berosus, Oannes ya da Dagon'da, balık adam, bebek dünyanın sudan yaratıldığını ve tüm varlıkların bu *prima materia*'dan (ilk madde) başladığını göstererek insanları eğitir. Musa, sadece, toprak ve suyun, yaşayan bir ruh (can) getirebileceğini öğretir. Kutsal kitaplarda, sonsuz olan yeryüzüne *yağmur* yağdırana kadar, bitkilerin yetişemediğini okuruz. Meksikalı Popol-Vuh'da insan, *çamur*dan ya da suyun altından alınan kilden yaratılır.

Brahma, Lomus'u, büyük Muni'yi (ya da ilk adam) yaratır ve o lotusunun üzerinde oturmuş beklemektedir, ancak var olmaya çağrıldıktan sonra ruh alır, böylece ölümlüler arasında, ilk varlık olma önceliğinden hoşnut olur, Brahma onu, su, hava ve topraktan yaratır. Simyacılar başlangıçtaki ya da Âdem öncesi yeryüzünün ilk özüne indirgendiğinde, onun transformasyonun ikinci aşamasında berrak su gibi, ilk canlının da alkahest[99] özelliğinde olduğunu iddia ederler. Bu ilk özün, kendi içinde, insanı oluşturan her şeyin özünü kapsadığı söylenir, sadece onun fiziksel varlığının bütün elementlerini değil, uyandırılmaya hazır bir uyku halindeki kendi "yaşam nefesi"ne de sahiptir. Bu, Tanrı Ruhu'nun suların yüzü üzerindeki "tasarım"ından türeyen kaostur; gerçekte kaos bu özün kendisidir. Bundan (kaos) yarattığı ise, Paracelsus'un

99 Alkahest, ilk olarak Paracelsus tarafından, her şeyi indirgeyen evrensel soventi ifade etmek için kullandığı bir sözcüktür.

"homunculi" diye öne sürdüğü, onun "küçük halleri"dir. Ve bu da, büyük doğa filozofu Thales'in, neden doğadaki her şeyin esasının su olduğunu ileri sürdüğünü gösterir.

BAZI KADİM MİTLERİN YORUMU

İlksel Kaos dışında, nedir bu ether? Ether, bizim bilim adamlarımızın kabul ettiği şekliyle değil, Musa'dan uzun zaman önce, kadim filozoflarca bilindiği gibidir. Ether, tüm gizemli ve okült özellikleriyle, kendi içinde, evrensel yaratımın tohumlarını ihtiva eder. Ether, göksel bakire, İlahi Ruh tarafından "tasarlandığı" anda onun göğsünden var olan her form ve varlığın spritüel anası, Madde ve Yaşam, Güç ve Hareketi oluşturandır. Elektrik, manyetizma, ısı, ışık ve kimyasal aksiyon, şimdi bile o kadar az anlaşılmaktadır ki, taze gerçekler, sürekli bilginin sınırını genişletmektedir. Bu değişken devin -ether- gücünün nerede bittiğini kim bilebilir ya da esrarengiz başlangıç noktasının nereden geldiğini? Onun içinde çalışan ruhu ve ondan çıkan tüm görünen formları kim inkâr edebilir?

Kadim bilimlerin bir bilgisine dayanan, dünyadaki bütün kozmogonik efsanelerin, günümüzdeki evrim teorisini desteklediklerini ve birazdan belirteceğimiz araştırma ile hem fiziksel hem de ruhsal yönden, bizim şimdi yaptığımızdan daha fazla kucaklayarak, evrimin kendisiyle çok daha iyi uyum sağladıklarının ortaya konulabilir olduğunu göstermek, kolay olacaktır. Eski filozoflara göre, evrim, evrensel bir teorem, bütünü kapsayan bir doktrin ve yerleşmiş ilk prensipti. Bizim modern evrimciler, eğer tamamen negatif teoremler değilse, sadece, özellikle spekülatif teorilerle karşımıza gelirler. Bizim modern aklın temsilcileri için, konuyu kapatmak ve hallolmuş gibi göstermek boşunadır, çünkü Musa'ya ait kapalı ifade tarzı, "kesin bilim"in sınırlı kutsal kitap yorumuyla uyuşmazlıkların sebebidir.

En azından bir gerçek ispatlanmaktadır. Bizim modern fizikçilerin, evrenin hiçbir şeyden var olduğu fikrinden daha fazlasını ispatlayan, hangi ulusa ait olursa olsun, su ve onun üzerinde dolaşan ruhun

bu evrensel alegorisinin bulunmadığı kozmogonik bir bölüm yoktur. Zira onların bütün efsaneleri, oluşmaya başlayan buharlar ve Cimmerian (Homer'ın destanında adı geçen karanlıkta yaşayan ırk) karanlığının, görünmeyenin ilk nefes titremesinde hareket yolculuğuna başlamaya hazır olarak, sıvı kütlesi üzerinde uzandığı o dönemle başlar. O'nu görmeseler de hissetmişlerdi. Onların ruhsal sezgileri, şimdi bizimki gibi, belirsiz gelecek çağlar safsatasıyla o kadar karartılmış değildi. Memeliler çağma doğru yavaşça gelişen Siluryen Çağı hakkında daha az konuşmuşlarsa ve Dördüncü Jeolojik Zaman, sadece ilk insanın -bizim ırkın Âdem'i- değişik alegorileriyle kayıt edilmişse, bu yalnızca, onların "bilge adamları" ve liderlerinin art arda gelen bu dönemleri, bizim bugün bildiğimiz kadar bilmediklerinin olumsuz bir ispatıdır.

Democritus ve Aristo zamanında döngü, çoktan ilerlemenin aşağı yoluna doğru girmeye başlamıştı. Ve eğer bu iki filozof, atom teorisi ve atomu, maddesel ve fiziksel noktasında tanımlamayı, iyi bir şekilde tartışabilmişlerse, onların ataları, belki daha ileri gitmiş ve bir noktaya kök saldıkları görülen, Tyndall ve diğerlerinin, "anlaşılmayanın"ın sınırını geçmeye cesaret edemedikleri sırrın çok ötesindeki yaratılışı takip etmiş olabilirlerdi. Fizikçilerin ve doğa bilimcilerin tatmin edici olmayan yazıları yüzünden, fizyografideki başarılarından bugün şüphe edilse de, kayıp sanatlar bunun için yeterli bir delildir, diğer taraftan, fitokimya ve mineralojideki parlak bilgileri bizimkinden kat kat ilerideydi. Bundan başka, dini gizemler çağlarının cahil kalabalıklarına bilgilerini yayınlamadan da, yerküremizin fiziksel tarihine kusursuz bir şekilde aşina olabilme ihtimalleri vardı.

Bu yüzden, gelecek iddialarımızın kanıtlarının yalnızca Musa dönemi kitaplarından olmadığını söylemek isteriz. Kadim Yahudiler, bütün bilgilerini -dinle ilgili ya da değil- onları en eski zamanlardan derlediklerini gördüğümüz uluslardan almışlardır. Tüm bilimlerin en eskisi, onların kabalistik "gizli doktrin"inin bile her detayı ile Yukarı Hindistan ya da Türkistan'a, Aryan ve Semitik ulusların arasındaki belirgin bir ayrımın olduğu zamandan çok öncesine, ilk kaynağına doğru izi

sürülebilir. Kral Süleyman, zenginliği ve başarısı ile o kadar ünlenmişti ki, tarihçi Josephus, onun majikal becerisinin sırrını, Hindistan'dan, Hiram, Ophir Kralı ve belki de Sheba aracılığıyla elde ettiğini söyler.[100] Bütün halk efsanelerinde, yaygın olarak "Süleyman'ın mührü" diye bilinen, cinlerin ve demonların, çeşitli türleri üzerindeki etkisi meşhur olan yüzüğü, Hindu kökeniyle aynıdır.

Travancore'nin "Şeytana-tapanları"nın iddialı ve ürkütücü becerisi üzerine yazan, Londra Misyoner Cemiyeti'nden saygıdeğer Samuel Mateer, aynı zamanda, çok çeşitli sonuçları etkileyecek yollar gösteren, Malayalim dilindeki majikal büyüler ve sözlerden oluşan çok eski bir el yazmasına sahip olunduğunu ileri sürer. Pek tabii ekler, "Bunların çoğu, kendi kötülükleri ve iğrençliklerinde ürkütücüdürler," ve çalışmasında, üzerinde majikal figürler ve motifler taşıyan bazı amuletlerin kopyasını verir. Onların arasında bulduklarımızdan biri, şu efsane ile ilgiliydi: "Demonik hâkimiyetten doğan titremeyi kaldırmak için, sütlü özsuyu olan bir bitki üzerine, bu şekli çizin ve içinden bir çivi geçirin, titreme kesilecektir." Şekil, Süleyman'ın mührünün ya da Kabalistlerin çift üçgeninin aynısıdır. Hindular onu, Yahudi Kabalacısından mı aldı, yoksa ikincisi, onların büyük kabalisti, bilge Süleyman'dan miras yoluyla Hindistan'dan mı getirdi? Fakat şimdi, daha ilginç konu astral ışık ve onun bilinmeyen özellikleri ile devam etmek için bu küçük tartışmayı bırakıyoruz.

Sonra da, bu efsanevi ether faktörüne onay vererek, ne kadarının bilim tarafından bilindiğini görmek için yol alacağız.

Farklı güneş ışınlarının çeşitli etkileriyle ilgili olarak, Robert Hunt, Işığın Kimyasal İlişkileri Üzerine Araştırmalar adlı çalışmasında şöyle ifade eder:

"En az aydınlatma gücüne sahip olanlar -mavi ve mor- en büyük değişikliği, son derece kısa sürede üretirken, en fazla ışığı veren ışınlar -sarı ve turuncu renktekiler- gümüş kloridde renk değişimi üretmeyeceklerdir.

100 Josephus, "Antiquities " cilt viii, Bölüm 2,5.

Sarı camlar, herhangi bir ışığa neredeyse engel olurlarken, mavi camlar, çok küçük bir sızmayı içeri alacak kadar karanlık olabilirler."

Ve yine, bitkiler ve hayvanların, sarı ışığın altında, oranlı bir şekilde tutulurken, mavi ışığın altında düzensiz bir gelişme sergilediklerini görürüz. Hem hayvan hem de bitki yaşamının temel prensipleri henüz bilinmeyen elektromanyetik fenomenlerle farklı şekilde değişime uğramasından başka, daha tatmin edici bir açıklama yapmak mümkün olabilir mi?

Mr. Hunt, dalgalanma teorisinin, deneylerinin sonuçlarını açıklamadığını görür. Sir David Brewster, *Optik Üzerine Tez*'inde, "bitki renklerinin, bu yapıların partiküllerinin, farklı renklendirilmiş ışıklar üzerinde hareket eden özel bir çekimden kaynaklandığını ve bitkilerin özsularım işleyen ve gövdelerinin renklerini değiştirenin güneş ışığı olduğunu, vs." göstererek, "bu tip etkilerin, sadece eterik bir vasıtanın titreşimi tarafından üretilebileceğini" söylemenin kolay olmadığını belirtir. Sonra zorlanır ve şöyle der: "Bu gerçekler sınıfıyla, sanki ışığın bir *madde* olduğu sonucuna varılır(?)." Harvard Üniversitesinden Profesör Josiah P. Cooke, "bilimin yerleşmiş prensiplerinden biri olan ışığın dalga teorisi dikkate alındığında, tüm bunlara katılamayacağını" söyler.[101] Herschel'in doktrini, her bir dalgalanma sonucunda, ışık yoğunluğunun, "parlak gövdeden, mesafenin karesi kadar tersine olduğunu savunur". Eğer bu doğruysa, dalgalanma teorisini öldürmezse de büyük miktarda zarar verir. Herschel'in haklı olduğu, fotometre deneyleriyle defalarca, ispatlanmıştır ve ne kadar şüphe edilmeye başlanmış olsa da, dalgalanma teorisi hâlâ hayattadır.

Eliphas Levi, modern majisyen, astral ışığı şu cümle ile tarif eder: "Majikal güç edinmek için, iki şeyin gerekli olduğunu söylemiştik: İradeyi tüm bağımlılıktan serbest bırakmak ve onu kontrol ederek uygulamak."

Bağımsız irade, bizim sembollerimizde, yılanın başını ezen kadın ve ejderhayı ayağının altında tutan ve mızraklayan göz kamaştırıcı melek

101 Cooke, "Yeni Kimya" s. 22

ile temsil edilir. Büyük majikal ajan, ışığın ikili akımı, hayat ve dünyanın astral *ateşi*, eski teogonilerde, bir boğa, bir geyik ya da bir köpek başlı yılanla temsil edilmiştir. O, *kadüse*'nin çift yılanıdır, *Genesis*'in yaşlı serpentidir, sicimin etrafında dolaşık, *Musa'nın pirinçten yılanıdır*, başka bir deyişle de, üretken *lingha*'dır. Ayrıca, cadı-sabat'larının (kutlama günleri) keçisi ve Tapınakçıların Baphomet'idir, Gnostiklerin *Hyle*'ıdır, o, Abraxas'ın güneş horozunun bacaklarını şekillendiren çift kuyruklu yılandır, son olarak, Mirville'nin Şeytan'ıdır.

Fakat gerçekte, ruhların dünya bağlarından kendilerini özgürleştirmek için fethetmek zorunda oldukları gizli güçtür, zira iradeleri, onları, bu *ölümcül cazibe*'den özgürleştirmez ise onları üretmiş olan güçle akıntıya çekilecekler ve *merkezi ve sonsuz ateşe geri döneceklerdir*.

Bu son kabalistik ifade şekli, tuhaf anlatım biçimiyle beraber, tamamıyla İsa tarafından kullanılan bir tarzdır ve onun aklında, Gnostikler ve Kabalacılar tarafından atfedilenden daha başka bir anlamı olamazdı. Daha sonra Hristiyan teologları, o gücü farklı yorumladılar ve onlar için Cehennem doktrini oldu. Yine de, harfi harfine, basitçe, dediği şey anlamına geliyor, astral ışık ya da tüm formların üreticisi ve yok edicisi.

"Tüm majikal operasyonlar," diye devam eder Levi, "kişinin kendisini, Kadim Yılanın kıvrımlarından kurtarmasını, sonra da onun kafasına ayak basmayı ve uygulayıcının iradesine göre yönlendirmeyi içerir. 'Sana vereceğim,' der, Yılan, Gospel mitinde, 'yeryüzünün tüm krallıklarını, eğer eğilip bana taparsan,'. İnisiyenin şöyle cevap vermesi gerekir, 'Eğilmeyeceğim ama sen ayağıma kapanacaksın, sen bana hiçbir şey vermeyeceksin fakat ben senden yararlanacağım ve ne dilersem alacağım. Çünkü *Ben senin Lord'un ve Efendi'nim*!' Bu, İsa tarafından, kendisini ayartmaya çalışan kişiye verilen muğlâk cevabın gerçek anlamıdır. Bu şekilde, Şeytan bir varlık değildir. O, isminin işaret ettiği gibi, doğru yoldan ayrılan bir güçtür. Yıkıcı iradeler zinciri ile şekillenmiş *odik ya da manyetik bir akım*, Gospel'in lejyon dediği ve bir domuz sürüsünü denize atlamaya zorlayan bu kötü ruhu yaratıyor olmalıdır. Diğer bir Protestan alegorisi de, hata ve günahla harekete geçirilmiş

kontrolsüz güçler tarafından temel güdülerin nasıl düşüncesizce yönetildiği gösterir."[102]

FAKİRLERİN TECRÜBELERİ

İnsan doğasının mistik tezahürleri üzerine olan geniş çalışmasında, Alman doğa bilimci ve filozof, Maximillian Perty, bütün bir bölümü Maji'nin Modern *Formları*'na ithaf etmiştir. "Majikal hayatın tezahürleri," der, Önsöz'ünde, "kısmen, bizim aşina olduğumuz, zaman, uzay ve nedensellik içindeki doğadan başka, tamamen, şeylerin başka bir düzenine dayanır. Bu tezahürler, çok az deneyimlenebilir. Bizim emrimiz üzerine çağrılmazlar, ancak ne zaman huzurumuzda meydana gelirlerse, o zaman gözlemlenebilir ve dikkatlice izlenebilirler. Biz, onları sadece belli bölümler altında benzerliklerine göre gruplayabilir ve onlardan genel prensipler ve kanunlar çıkarabiliriz." Bu anlatımla, açıkça Schopenhauer okuluna ait olduğu anlaşılan Profesör Perty için fakir Kavindasami huzurunda, meydana gelen fenomenlerin *olabilirliği ve doğallığı*, bütünüyle o prensip üzerinde ortaya konur.

Fakir, cismani sisteminin maddesini, tam boyun eğdirme yoluyla, ruhun, hapishanesinden[103] hemen hemen özgür kalmaya başladığı saflık haline ulaşmış ve mucizeler yaratabilen kişiydi. Onun iradesi, hatta en ufak bir arzusu, yaratan bir güce dönüşü ve elementlere ve doğanın güçlerine komuta edebilir. Bedeni, artık ona bir engel değildir, bundan sonra o, "ruh ruha, nefes nefese" sohbet edebilir. Onun uzanmış avuçlarının altında, bilmediği bir tohum (Jacolliot, bir torbadan, tohum karışımının arasından rastgele onu seçmişti ve onu *işaretledikten* sonra bir saksıya kendi ekmişti.), anında gelişmeye başlayacak ve

102 Eliphas Levi, "Dogme et Rituel de la Haute Magie"

103 Plato, gruba yeni katılan bir acemiye, Sırların bir seremonisinde, gösteri süresince, insanların bu hayatta bir çeşit hapishanede olduğunu ve ondan geçici olarak nasıl kurtulacağının öğretildiğine dair ipucu verir. Her zaman olduğu gibi çok bilen çevirmenler, bu bölümün şeklini bozmuşlar, çünkü onu anlayamamışlar ve taraflı olarak da anlamayacaklardır. Bkz. Phaedo, 16 ve onun hakkında tanınmış mistik filozof ve Platoncu Henry More tarafından yapılan yorumlar.

toprağın altından yolunu iterek çıkacaktır. Yirmi dört saatten daha az bir zamanda, belki de normal şartlar altında günler haftalar gerektirecek bir ölçü ve yüksekliğe erişerek, deneyi yapanın şaşkın bakışları altında, botanik biliminde kabul edilen her formülle alay edercesine mucizevi bir şekilde büyüyecektir. Bu bir mucize midir? Hiçbir suretle; belki bir tane olabilir, eğer Webster'ın şu tanımlamasını alırsak: "Şeylerin, yerleşik yapı ve yoluna ters olan her olay, *bilinen* doğa yasalarından bir sapmadır." Fakat bizim doğa bilimciler, gözlem üzerine bir kere kurdukları şeyin yanılmaz olduğu iddiasını desteklemeye hazırlar mı? Ya da doğanın her kanunu bildiklerini iddia etmeye? Verdiğimiz örnekte, "mucize", Philadelphia'lı General Pleasonton'un tanınmış deneylerinden sadece biraz daha belirgindir. Asmanın büyümesi ve meyve vermesi, yapay mor ışığın inanılmaz bir aktivesiyle uyarılırken, fakirin ellerinden çıkan manyetik akışkan, Hint bitkisinin hayati fonksiyonunda, daha yoğun ve hızlı değişimlere etki etmiştir. O, tohum üzerinde, Akasa'yı ya da yaşam prensibini çekmiş ve yoğunlaştırmıştır.[104]Onun manyetizması, iradesine boyun eğerek, bitkiyi, yoğunlaşmış akımla, ellerine doğru yukarı çekmiş ve gerekli uzay zamanı için kesintisiz bir akışla devam ederek, bitkinin yaşam prensibi, hücre hücre, tabaka tabaka, işlem tamamlanana kadar olağandışı aktiviteyle geliştirilmiştir. Yaşam prensibi, sadece, kontrol eden bir etkiye itaat eden, yönlendiren

104 Akasa, Sanskritçe bir kelimdedir, gökyüzü anlamına gelir, fakat aynı zamanda ölçülemez ve kavranamaz hayat prensibini belirtir. Astral ve göksel ışıklar bir araya geldiler ve ikisi, Anima Mundi'ye şekil verdi ve insanın canı ile ruhunu teşkil ettiler; göksel ışık, onun ilahi ruhunu, diğeri de, astral ruhunu oluşturdular. İkincisinin daha ağır partikülleri, onun dış formunun içine girdi. Akasa, skolastik bilim tarafından adlandırılan esrarengiz akışkandır, "bütüne yayılan ether"dir. Dünyanın bütün majikal uygulamalarının içine katılır ve hipnotik, manyetik ve spritüel fenomenler oluşturur. Suriye, Filistin ve Hindistan'da olduğu gibi, gökyüzü, hayat ve aynı zamanda güneş demekti; güneş, eski bilgeler tarafından, kâinatın en büyük kaynağı olarak düşünülüyordu. Bu sözcüğün yumuşatılmış telaffuzu Ah'tı -'Yunanistan'dan Kalküta'ya, s, h olarak yumuşatılır,' der, Dunlap- Ah, Iah, Ao ve Iao'dur. Tanrı, Musa'ya adının, Ah ya da Iah'ın iki kere tekrarlanışı olan, "I am" (Ahiah) -ben- olduğunu söyler. "As", Ah ya da lalı, hayat demektir. Açıkça Hindistan'da Akasa diye söylenen, yaşam prensibi ya da İlahi hayat veren sıvı ya da araç anlamına gelen akasha kelimesinin köküdür. O, İbranice, ruah'tır ve "rüzgâr", nefes, hava veya Parkhurst'un Lexicon'una göre "hareket eden ruh" demektir ve suların üzerinde hareket eden Tanrı'nın ruhu ile özdeştir.

bir güçtür. Doğanın olağan akışında ise, bitki protoplazması, yerleşik belli bir oranda yoğunlaştırılmış ve yönlendirilmiş olacaktı. Bu oran, sapında veya baş tarafında, mevsime bağlı ısı, ışık, sıcaklık ve neme göre, büyümesi hızlı ya da yavaş olacak ve hüküm süren atmosfer koşulları tarafından kontrol edilecekti. Fakat fakir, güçlü iradesi ve maddeden saflaştırılmış ruhu ile doğanın yardımına koşarak, bitkinin yaşam özüne yoğunlaşır ve onu zamanın ilerisinde büyümeye zorlar. Bu yönlendiren güç, tamamıyla onun iradesine itaat ederek kölelikle boyun eğer. Eğer o, bitkinin bir canavar olduğunu hayal etmeyi seçseydi, sıradan olarak doğal şeklinde nasıl büyüyecekse, kesinlikle tam öyle olurdu. Çünkü somut şekil -fakirin hayal gücündeki sübjektif modele esir olanressamın eli ve fırçası, onun aklından kopyaladıkları imajı izlerken, en ufak detayına kadar orijinalini takip etmeye zorunludur. Fakirin iradesi, bitki maddesinin sabit şeklini almasına ve kendini oluşturmasına sebep olan, görünmez, tamamen nesnel bir matrikse biçim verir. İrade yaratır; zira hareket halindeki irade, *güç*'tür ve güç, *madde*yi yaratır.

Eğer bazı kişiler, fakirin, hiçbir araç olmadan, hayal gücüyle modeli yarattığı zeminindeki açıklamaya itiraz ederlerse, Jacolliot tarafından, deney için seçilen tohumun çeşidi ile ilgili bilgiden yoksun olduğu için, bunlara şu cevabı vereceğiz: İnsan ruhu, Yaratıcısı gibidir, bilgeliği özündedir. Doğal halindeyken fakir, o bir kavun tohumu muydu, yoksa başka bir bitkinin miydi, bilmedi, bilemedi, hemen işe girişti. Bir başka deyişle, dış görünüşte cansız beden gibi oldu ruh için. Ne mesafe, maddi engel, ne de uzay zamanı var olmadığından, kavun tohumu ister saksıdaki toprağa derin olarak gömülmüş olsun ya da Jacolliot'un zihnindeki resim galerisinde yansıtılsın, idrak etmede hiçbir zorluk çekmemiştir. Vizyonlarımız, kehanetlerimiz ve diğer psikolojik fenomenlerimiz, doğada var olanların hepsi, yukarıdaki gerçeğin doğrulayıcılarıdır.

Ve şimdi, belki aynı şekilde, eli kulağında bir itirazla karşılaşabiliriz. *Bize* diyecekler ki, Hint hokkabazları, fakirlerin yaptığının aynısını yapıyor zaten, eğer biz gazete ve gezginlerin yazılarına inanabilirsek tabii. Şüphesiz öyle fakat bu gezgin hokkabazlar, fakirler gibi, ne

saf bir hayat sürüyorlar, ne de başkaları ve kendi çevrelerindekiler tarafından kutsal olarak görülüyorlar. Onlar, genellikle KORKUYORLAR ve yerli halk tarafından hor görülüyorlar; çünkü onlar *büyücüler*; *kara büyü* ile uğraşan adamlar. Kavindasami gibi kutsal bir adam, sadece, astral ruhla yakın olarak birleşmiş, kendi ilahi ruhunun ve birkaç tanıdık *pitris*'in -seçilmiş kardeşlerinin etrafında toplanan saf etheral varlıklar- yardımını talep ederken, büyücü ise elementaller dediğimiz o ruhlar sınıfını davet edebiliyor. Benzer, benzeri çeker ve para hırsı, saf olmayan amaçlar, egoist bakış açılarına sahip olanlar, İbrani Kabalistlerin, *klippoth* olarak bildikleri, *Asiah*, dördüncü dünya sakinlerinden ya da Doğu majisyenlerinin *ifrit*leri veya kötü bedensiz ruhlardan başka bir şeyi çekemezler.

Bir İngiliz gazetesi, Hintli hokkabazların sergilediği şaşırtıcı bitki büyütme numarasını şöyle tarif ediyor:

"Hokkabaz, boş bir çiçek saksısını yere koydu ve yardımcısına, aşağıdaki alandan biraz bahçe toprağı getirmesine izin verilmesini rica etti. İzin ittifakla kabul edildi ve iki dakika içinde, eşarbının içinde bağlanmış ve saksının bir köşesinde bastırılmış, küçük bir miktar toprakla geri döndü. Hokkabaz, sepetinden kuru bir mango çekirdeği alıp, gerçekten ne olarak göründüğü konusunda kendini tatmin etmek isteyebilecek olan kalabalığa doğru elinde tutarak döndürdü, kepçeyle saksıdan biraz toprak çıkardı ve çekirdeği oyuğun içine yerleştirdi, hafifçe örttü ve biraz sulayarak, saksının üstünü küçük üçgen bir örtüyle kapadı. Ve şimdi, tam bir sesler korosu arasında ve rat tat tata dümbelek eşliğinde, çekirdek filizlendi; sonra örtünün bir kısmı kenara çekildi ve karakteristik siyahımsı kahverengi iki yaprağıyla ince filiz göründü. Örtü yeniden düzeltildi ve büyü yeniden başladı. Çok geçmedi, örtü ikinci kez kenara çekildi ve sonra ilk iki yaprağın bir ok yeşil yaprağa yer açtığı görüldü ve şimdi bitki, dokuz ya da on inç yukarıda duruyordu. Üçüncü kerede, yapraklar çok daha kalındı ve fidan on üç, on dört inç yükseklikteydi. Dördüncüsünde, on sekiz inç yüksekliğe ulaşan küçük minyatür ağacın, dallarında asılı duran on ya da on iki mangosu vardı. Son

olarak, iki-üç dakika geçtikten sonra, örtü bütünüyle kaldırıldı ve meyvesi tam boyutunda, olgun olmasa da koparıldı ve seyircilerin eline verildi ve tadına bakıldığında, ekşimsi tatlılığına yaklaştığı görüldü."

Buna ek olarak, aynı denemeye, Hindistan ve Tibet'te şahit olduğumuzu söyleyebiliriz ve biraz Liebeg özlerinin olduğu eski teneke bir kutuyu boşaltarak, bir kereden fazla da çiçek saksılarını biz temin ettik. Onu kendi ellerimizle toprakla doldurduk ve sihirbaz tarafından bize verilen küçük bir kökü içine ektik ve deney bitene kadar, *bizim bulunduğumuz odaya yerleştirilmiş olan* saksıdan, gözlerimizi hiç ayırmadık. Sonuç, yukarıda anlatıldığı gibi, sürekli olarak aynıydı.

Okuyucu, herhangi bir hokkabazın, aynı tezahürü, aynı şartlar altında meydana getirebileceğini düşünür mü?

Fransız Enstitüsünün Muhabir Üyesi, bilgili Orioli, manyetizmacıların (mesmeristler), görünmeyen Proteus (değişken) üzerinde rol oynayan irade gücü tarafından üretilmiş harika sonuçlar ortaya koyan çok sayıda örnek verir: "Bazı kişilerin," der, " belli sözcükler söyleyerek, kolayca, süratle giden vahşi boğaları ve atları durdurduğunu ve havayı bölerek giden oku, uçarken asılı bıraktıklarını gördüm,". Thomas Bartholini de aynısını doğrular.

Du Potet, şunları söyler: "Yere, tebeşirle ya da kömürle bu şekli çizdiğim zaman, bir ateş, bir ışık kendini onun üzerine yerleştiriyor. Çok geçmeden ona yaklaşanı kendine çekiyor, onu alıkoyup büyülüyor. Ve o kişi için çizgiyi geçmeye çalışmak faydasız. Sihirli bir güç onu hareketsiz kalmaya zorluyor. Birkaç dakika sonra, yere eğiliyor ve hıçkırıklara boğuluyor. Sebep, bende değil, tamamıyla bu kabala sembolünde, boşuna şiddete başvurmuş olacaktınız."

18 Mayıs 1856'da, Paris'te, bazı tanınmış Fransız fizikçileri, Regazzoni tarafından yapılan dikkat çekici bir seri deneyde, bir gece bir araya geldiler ve Regazzoni, parmağıyla yere hayali bir kabalistik çizgi çizdi. Üzerinde birkaç hızlı geçişler yaptı ve deney komitesi tarafından seçilen ve onu tanımayan ipnotik deneklerin, gözleri bağlı olarak odaya getirilmeleri ve kendilerinden ne beklendiğini belirten tek bir kelime

söylenmeden çizgiye doğru yürümeleri gerektiği kararlaştırıldı. Denekler, şüphe duymadan görünmeyen bariyere gelinceye kadar ilerlediler, tarif edildiği gibi, *ayakları, sanki aniden tutulup perçinlenmiş gibi* yere yapıştıklarında, vücutları hızlı bir çekim hareketiyle yere çakıldı. Uzuvlarının ani katılaşması, donmuş bir cesedi andırıyordu ve topukları matematiksel kesinlikle çizginin tam üzerindeydi.

Diğer bir deneyde, fizikçilerden birinin, bir göz kırpışıyla, belli bir sinyal vererek, gözleri bağlı kızın, Regazzoni tarafından, manyetik akışkan yayılmasıyla, sanki yıldırım çarpmış gibi yere düşmesinin sağlanması gerektiği üzerinde anlaşmaya varıldı. Kız, manyetizmacıdan belli bir uzağa yerleştirildi, sinyal verildi ve o anda denek yere kapandı, hiçbir söz ya da hareket olmadan. İstemsiz olarak izleyicilerden biri, düşerken onu yakalayacakmış gibi elini uzattı, fakat Regazzoni, bir yıldırım sesinde bağırdı, "Ona dokunma! Bırak düşsün! Manyetize edilen bir denek, düşmeyle asla incinmez!". Olayı anlatan Des Mousseaux, "Mermer, o anda, kızın bedeninden daha sert değildi, başı yere dokunmadı, kollarından biri havada uzanmış kaldı; bacaklarından bir yukarı kalktı, diğeri yataydı. Belirsiz bir süre, bu doğal olmayan pozisyonda kaldı. Bronz bir heykelden, daha az sertti,".

Manyetizma üzerine yapılan halk konuşmacılarının deneylerinde tanık olunan bütün sonuçlar, deneğin ne yapması gerektiğini belirten tek bir söz söylenmeden, Regazzoni tarafından ustalıkla gerçekleşmişti. Hatta o, sessiz iradesiyle, hiç tanımadığı kişilerin, fiziksel sistemleri üzerinde, en şaşırtıcı sonuçları yaratacaktı. Komite tarafından Regazzoni'nin kulağına fısıldanan yönergelere, kulakları pamukla tıkalı, gözleri bandajlı denekler, derhâl itaat ettiler. Yalnız bu değil, bazı vakalarda, manyetizmacıya ne istediklerini söylemeye gerek bile kalmadı, çünkü kendi zihinsel istekleri, tam bağlılıkla, ona uyumlanmıştı.

Benzer bir karakterdeki deneyler, İngiltere'de, Regazzoni tarafından, ona getirilen denekten yüz adım uzaklıkta bir mesafede yapıldı. *Jettatura* veya kem göz, bir kişiden diğerine, ona zarar vermek niyetiyle gönderilen ve kin ile yüklenmiş bu görünmez akışkanın idare edilmesinden

başka bir şey değildir. Aynı derecede iyi ya da kötü amaç için uygulanabilir. *Birinci durumda sihir, ikincisinde büyücülüktür.*

İRADE nedir? "Kesin bilim" anlatabilir mi? Bütün atıl madde üzerinde hüküm süren, o zeki, elle tutulamayan güçlü şeyin doğası nedir?

Büyük Evrensel Düşünce istedi ve kozmos ortaya çıktı. Ben *buyururum*, uzuvlarım itaat eder. Ben, *dilerim* ve düşüncem, onun için var olmayan uzayda, bir uçtan diğerine dolaşır, benim parçam olmayan bir başkasının bedenini sarmalar ve onun kendi özelliklerinin yerine geçerek gözeneklerine nüfuz eder, eğer daha "zayıf"sa, onu önceden belirlenmiş bir harekete zorlar. Bir cesedin uzuvları üzerindeki, galvanik bir batarya gibi davranır. Çekme ve itmenin esrarengiz etkileri, o iradenin bilinçsiz araçlarıdır. Cazibenin, bazı hayvanlar tarafından kullanıldığını gördüğümüz gibi, örneğin, yılanların kuşlar üzerindeki cazibesi, *bilinçli* bir harekettir ve düşüncenin sonucudur. Bal mumu, cam ve amber sürtüldüğünde, yani her özde var olan gizli ısı uyandırıldığında, ışık bedenleri çeker ve bilinçsizce *irade*'yi uygulamaya geçerler. Organik olduğu kadar inorganik madde, kendi içinde, belki de son derece küçük ölçüde, *ilahi öz* ün partikülüne sahiptir. Başka türlü nasıl olabilirdi ki? Başlangıçtan sona kadar, evriminin gelişimi içinde olmakla beraber, milyonlarca çeşitli formlardan geçmiştir ve hep tanrısallığın kendisinin ilk tezahürü ve doğuşu olduğu, varoluş öncesi maddenin tohum noktasına bağlı kalmış olmalıdır. O halde, nedir bu, bilim adamlarının ve kabalistlerin, aynı şekilde "hayatın temel prensibi" olarak kabul ettikleri, anlaşılması güç ve sadece özün atomik bir parçası olan çekim gücü-*akasa*? Bedenler tarafından uygulanan o tip çekim gücünün, denetimsiz olduğu kabul edilir, fakat doğadaki organik varlıklar skalasının daha yukarısına çıktığımızda, bu yaşam prensibinin, sonsuz merdivenin her basamağı ile daha belirlenmiş ve işaretlenmiş olan, gelişmiş niteliklerini ve özelliklerini buluruz.

İnsan, yeryüzündeki organize edilmiş canlıların en mükemmeli, ondaki madde ve ruh –irade- en gelişmiş ve güçlü olan kendinden doğan o prensibe, belirli bir dürtü verilmeye tek izin verilendir; sadece o,

yönlendirme sınırı olmadan, manyetik akışkana, karşıt ve değişik etkiler katabilir. "O, ister," der, Du Potet, "ve düzenlenmiş madde itaat eder. Başka hiçbir seçeneği yoktur."

Dr. Brierre de Boismont, *Halüsinasyonlar* cildinde, vizyonlar, hayaller ve vecd halleri şeklindeki, genel olarak halüsinasyonlar diye adlandırılan, harikulade bir çeşitliliği inceler. "Belli rahatsızlıklara duyulan," der, "müthiş bir keskinlik veren, gelişmiş aşırı bir hassasiyet gördüğümüzü inkâr edemeyiz." Bu suretle, bazı bireyler, dikkate değer mesafelerde hissedecekler, diğer bazıları, görmedikleri halde, yolda olanların yaklaştıklarını bildireceklerdir.

Görüşü berrak bir hasta, yatağında uzanarak, *transmural vizyon*'a (duvarın ötesini görme) sahip olduğunda, kişilerin gelişini bildirir ve bu özelliği Brierre de Boismont, "*halüsinasyon*" diye adlandırır. Kendi bilgisizliğimizde, bugüne kadar safça bir halüsinasyonun doğru olarak adlandırılması için, sanmıştık ki, vizyon öznel olmalı ve sadece hastanın hezeyan geçiren beyninde varlık bulmalıdır. Fakat eğer, millerce uzaklıktaki bir kişinin ziyaretini bildiriyorsa ve bu kişi, tam onun tahmin ettiği anda geliyorsa, öyleyse onun vizyonu artık sübjektif değildir, tam tersi, tamamen objektiftir, çünkü o kişiyi gelirken görmüştür. Ve hasta, madde bedenler ve uzayın içinden, eğer ruhsal gözlemini kullanmamış olsaydı, bizim üç boyutlu görüşümüzün ulaşım engelindeki o bireyi nasıl görebilirdi? Tesadüf!

Cabanis, hastaların kolaylıkla, çıplak gözle, diğerlerinin ancak güçlü lensler sayesinde görebildiği, haşlamlılar (çekirdekli hayvanlar) ve diğer mikroskobik canlıları ayırt edebildiği bazı sinir bozukluklarından söz eder. "Zifiri Cimmerian karanlığında da gören, kişileri takip eden, onların köpekler gibi izini süren ve bugüne kadar sadece hayvanlarda gözlenen bir sağgörü ile kişilere ait olan ya da sadece dokundukları nesneleri, kokusundan tanıyan deneklerle karşılaştım." Kesinlikle; çünkü Cabanis'in söylediği gibi, doğal içgüdü sarfiyatı ve kaybında gelişen mantık, yanılgı tepesinin üzerinde yavaşça yükselen ve sonunda, içgüdünün, onun en önemli örneklerinden biri olduğu, insanın spritüel

algısını kapatan bir Çin Seddi'dir. Fiziksel bozukluğun belli safhalarına gelindiğinde, zayıflık ve bedensel yorgunluk sebebiyle, akıl ve muhakeme özelliği paralize olduğunda, içgüdü -beş duyunun spritüel birliğine zaman ne de uzay tarafından bozulmamış olarak görür, duyar, hisseder, tat ve koku alır.

Mental aksiyonun kesin sınırları hakkında ne biliyoruz? Bir fizikçi, alışılmış dayanma gücünden yoksun kalmış, gerçekten de ruhun hapishanesinden dışarı sızmasını engelleyemeyen, oldukça yorulmuş bir bedende, belki de spritüel bir hayat yaşayan bir insandaki gerçek duyularla, hayali olanı nasıl ayırt etmeyi nasıl üstlenebilir?

İlahi ışığın ulaşabildiği madde ile engellenmemiş olan ruh; geçmiş, şimdi ve gelecekte olan şeyleri algılar, aşırı kızgınlık ve öfke anındaki hayata son veriş, minnettar bir kalpten esen bir kutsama, bir suçluya ya da kurbana hiddetle okunan bir lanet, hepsi, sanki ışınları bir aynada odaklanmış gibi, evrensel araçtan geçmek zorundadır, ya Tanrı'nın nefesinin tesiriyle ya da Şeytan'ın zehri altında. O, Baron Reichenbach tarafından keşfedildi(?) ve OD denildi, kasıtlı mı yapıldı yoksa başka türlü mü bilemeyiz, fakat Kabala'nın en eski kitaplarında belirtilen bir ismin seçilmiş olması ayrı bir durumdur.

Okuyucularımız, öyleyse bütün bu görünmez olan nedir diye, kesinlikle sorgulayacaklardır. Bizim mükemmelleştirilmiş bilimsel metotlarımız, nasıl oldu da onun içerdiği majikal özelliklerden birini keşfedemediler? Buna cevap verebiliriz, hiçbir sebep yok, çünkü modern bilimciler, kadim filozofların doğuştan sahip olduğu bütün özelliklere, kendi bilimsel metotlarına sahip olmadığından habersizler. Bilim, belki yarın kendini kabul etmeye zorlarken bulduğu pek çok şeyi bugün reddediyor. Bir yüzyıldan çok daha az bir zaman önce, Akademi, Franklin'in elektriğini inkâr etti ve bugün, çatısında bir kondüktör olmayan bir ev zorlukla bulabiliyoruz. Akademi, kaçırılmayacak genişlikteki hedefe atış yaptı, hedefin kendisini ıskaladı. Modern bilim adamları, inatçı şüphecilikleriyle ve bilgili cahillikleriyle bunu sık sık yapar.

Emepht, yüce olan, ilk prensip; bir yumurta meydana getirdi, onun üzerinde derin düşünceye dalarak ve kendi canlandırıcı gücüyle, onun özüne yayılarak içinde bulunduğu tohum, geliştirilmiş oldu ve ondan, Phtha, aktif yaratıcı prensip çıktı ve işine girişti. Onun nefesinin ya da *irade*sinin altında kendine form vermiş olan kozmik maddenin sınırsız yayılmasından, bu kozmik madde -astral ışık, ether, ateşsisi, yaşam prensibi- bizim ona ne dediğimiz önemli değil, bu yaratıcı prensip ya da modern bilim adamlarımızın dediği şekliyle "evrim yasası", içinde saklı olan güçleri hareket ettirerek, güneşlere, yıldızlara ve uydulara şekil verdi; uyum yasasıyla yerleşimlerine hâkim oldu, onlara "her şekil ve yaşam özelliğinde" haklar yerleştirdi. Eski Doğu mitolojilerinde, kozmogonik efsanenin belirttiğine göre, orada, sadece su (baba) ve doğurgan salgı (anne, *Ilus* ya da *Hyle*) vardı, ondan sürünerek, dünyevi yılan-*madde* çıktı. O, tanrı *Phanes*'ti, açığa çıkan, Söz'dü ya da *Akıl*'dı. Bu mit, nasıl isteyerek kabul edildiyse, Yeni Ahit'i derleyip toplayan Hristiyanlar tarafından bile kolaylıkla şu anlama gelebilir: "Phanes, beliren tanrı, bu yılan sembolünde, bir insan, bir şahin veya bir kartal, bir boğa, başıyla donatılmış, iki tarafında kanatları olan bir boğa ya da aslan, varlık *Protogonos* olarak temsil edilir. Başlar zodyakla ilgilidir ve yılın dört mevsimini simgeler, dünyevi yılan, dünya yılıdır, yılanın kendisi, saklı ya da *ortaya çıkmamış* Kneph-Baba Tanrı sembolüdür.

Zaman kanatlıdır, bu yüzden serpent (yılan) kanatlarla temsil edilir. Eğer dört evangelistin her birinin, tarif edilen hayvanlardan biri yanında olarak temsil edildiğini, Süleyman'ın üçgeninde, Ezekiel'in beşgeninde, bir araya toplandıklarını ve Kutsal Ark'ın (Ahit Sandığı) dört kerubi ve sfenkslerinde bulunduklarını hatırladığımızda, neden ilk Hristiyanların bu sembolü uyarladıklarını ve bugünkü Roma Katolikleri ve Doğu Kilisesi Rumların hâlâ nasıl bu hayvanların, ara sıra dört İncil'e eşlik eden evangelistlerin resimlerinde gösterildiğini anlarsak, belki gizli anlamı da anlayacağız. Ayrıca Irenaeus, Lyons Piskoposu, dört İncil'den daha az olmayacağını sebep göstererek, dört İncil'in gerekliliği konusunda neden o kadar ısrar etti, çünkü dünyada dört kuşak vardı ve dört ana noktadan dört temel rüzgâr esiyordu." vs., vs.

Mısır efsanelerinden birine göre, ateşten gök kürenin etheral dalgaları üzerinde sürüklenen, Chemmis adasının (kadim Mısır'da *Chemi*) hayalet şekli, onun dünyevi yumurtadan çıkmasına sebep olan güneş tanrısı Horus-Apollo tarafından yaratılmıştır.

Çok eski çağların İskandinav efsanelerini kapsayan, *Völuspa* (kadın peygamberin şarkısı) kozmogonik şiirinde, evren, hayalet tohum, Ginnungagap içinde, yatarken ya da sınırsız ve boş bir derinlik, illüzyon kabı olarak temsil edilir. Bu dünyanın matrixinde, vaktiyle karanlık ve ıssız bir bölge, *Nebelheim* (sis yeri), bu kaba dolan ve onun içinde donan, soğuk ışığın bir ışınımını (ether) damlattı. Sonra, Görünmeyen, donmuş suları çözen ve sis eriten kavurucu bir rüzgâr estirdi. Elivâgar akıntıları denilen bu sular, dünyayı ve yeryüzü insanının (eril prensip) görüntüsüne sahip olan tek dev *Ymir*'i yaratan damlalara ayrıştı. Onunla beraber, uzay boyunca, memelerinden dört koldan ırmak halinde sütler yayılan (astral ışığın en saf çıkışı) inek *Audhumla* (dişi prensip) yaratıldı. İnek Audhumla, mineral tuzuyla kaplı taşları yalayarak, yakışıklı ve güçlü, üstün varlık *Bur*'u meydana getirir.

Şimdi, eğer bu minerali, kadim filozoflar tarafından organik yaratımdaki başlıca şekillendirici prensiplerden biri, simyacılar tarafından, söylediklerine göre sudan şekil almış, evrensel çözücü (solvent) ve başka herkes tarafından da, hatta şimdi, popüler görüşlerde olduğu kadar bilim tarafından bile, insan ve hayvan için gerekli bir unsur olarak kabul edildiğini göz önünde tutarsak, bu, insanın yaratılış alegorisindeki gizli aklı kolaylıkla idrak edebiliriz.

Paracelsus, tuzu, "metallerin içinde ölmesi gerektiği suyun merkezi" olarak tanımlar ve Van Helmont, *Alkahest*'i "tuzların en başarılısı" diye adlandırır.

Matthew İncil'ine göre, İsa der ki, "Siz, dünyanın tuzusunuz, fakat tuz tadını kaybetmişse, o ne ile tuzlanacak?". Ve sonraki meselde ekler, "Siz, dünyanın *ışığısınız,*". (14. Ayet). Bu, alegoriden çok daha fazlasıdır. Bu sözler, insanın ikili doğasında, ruhsal ve fiziksel oluşumuna ilişkin, doğrudan ve açık bir anlama işaret etmekte ve dahası, en eski

kadim ve günümüzün popüler geleneklerinde aynı şekilde bulabileceğimiz bir "gizli doktrin" bilgisini, Eski ve Yeni Ahit'teki, kadim ve ortaçağ mistikleri ve filozoflarının yazılarındaki izleri göstermektedir.

Ancak, bizim *Edda*, efsanesine döndüğümüzde, dev Ymir, uyuya kalır ve bolca terler. Bu terleme, sol kolunda, oradan bir adam ve bir kadın dünyaya getirecek bir çukur oluştururken, ayağı da onlar için bir oğul meydana getirir. Böylece efsanevi "inek", üstün ruhsal insanların ırkına varlık verirken, dev Ymir, kötü ve ahlaksız insan ırkı Hrimthursen'in ya da buz devlerinin babası olur. Hint Vedalarıyla kıyasladığımızda, hafif değişiklerle, aynı kozmogonik efsaneyi buluruz. Brahma, Bhagaveda, Yüce Tanrı, ona yaratıcı güçler bahşeder etmez önce tamamen spritüel varlıklar üretir. Surg'un (göksel bölge) sakinleri, Dejotas üzerinde yaşamaya uygun değildir. Bu sebeple Brahma, Daint'leri (uzayın aşağı bölgeleri Patal sakinleri devler) yaratır, onlar da Mirtlok (dünya) yerleşimine uygun değildir. Kötüyü örtbas etmek için, yaratıcı güç, *ağzından* bizim ırkımızın atası olan ilk Brahman'ı çıkarır; sağ kolundan Brahma, savaşçı Raettris'i, sol kolundan Shaterany'i yaratır. Sonra yaratıcının sağ ayağından oğulları Bais, sol ayağından da onun eşi Basany doğar. İskandinav efsanesinde üstün varlık Bur (inek Audhumla'nın oğlu), ahlaksız devlerin ırkından bir kız olan Besla ile evlenir. Hindu geleneğinde, ilk Brahman, yine devlerin ırkının bir kızı, Daintry ile evlenir ve *Genesis*'te, tanrının oğullarının insan kızlarını eş olarak aldıklarını ve aynı şekilde eskinin kudretli adamlarını ürettiklerini görürüz. Bunların bütün hepsi, Hristiyan vahiy kitabı ile İskandinav ve Hindistan'ın dinsiz efsaneleri arasındaki tartışılmaz benzerliği pekiştirmektedir. Diğer her bir kavmin gelenekleri incelendiğinde, hemen hemen aynı sonucu verecektir.

Hangi modern kozmogonist, dünya anlamını, bir dairedeki Mısır yılanı gibi, öylesine sade bir sembolün içine sıkıştırabilirdi ki? İşte biz bu yaratıkla, evrenin bütün felsefesinin, ruhun hayat verdiği maddeyi ve ikisinin birleşik olarak kaostan doğduğu ve her şeyin ondan olduğu (kuvvet) bilgisine sahibiz.

Elementlerin, serpentin sembolize ettiği bu kozmik maddede, değişmez bağlar olduğunu belirtmek için, Mısırlılar onu kuyrukta bir düğümle bağladılar.

Yılanın deri değiştirmesiyle ilgili, bizim farkında olduğumuzdan çok daha başka, şimdiye kadar sembolistlerin hiç dikkat etmediği önemli bir simge daha var. Sürüngen, derisinin kabuğunu attığında, vücudun gelişimini kısıtlayan kaba bir madde örtüsünden özgürleşip varlığını yenilenen aktiviteyle devam ettirirken, aynı şekilde, insan da *kaba materyal bedenini atarak, geliştirilmiş güçler ve hızlandırılmış ruh ile varlığının diğer aşamasına geçmiş olur*. Keldani Kabalistleri bize, Darwin'in teorisinin aksine, ilk insanın, İskandinav Bur, Hindu Dejoto ve Musa dönemi "tanrı oğulları" mitlerinde gösterildiği gibi, daha saf, bilge ve çok daha spritüel olduğunu söylerler. Kısacası bugünkü Âdem soyundan daha yüksek doğaya sahip olan ilk insan, sonradan maddeyle daha ruhsuz ve kusurlu oldu ve Genesis'te son derece belirgin olan şu ayette simgelenen, ilk olarak et beden verildi: "Lord Tanrı, Adam'ın ve eşinin üzerine deriden örtülerini koydu ve onları giydirdi."[105] Yorumcular, İlk Sebep'in, *göksel bir terzi* olmasına anlam veremeseler de, saçma kelimeler başka hangi anlama gelebilirdi. Zaten spritüel insan, maddenin ruhun üzerinde galip geldiği ve zafer kazandığı, onu fiziksel insan ya da Genesis'in ikinci bölümündeki ikinci Âdem'e dönüştürdüğü noktaya dolaşıklık ilerlemesi yoluyla ulaşmıştı.

Bu Kabalist doktrin, *Jasher Kitabı*'nda daha fazla incelikle işlenir.[106] Yedinci bölümde bu deri giysiler, onları, Âdem ve eşinden alan Metuselah ve Enok'tan miras olarak elde etmiş, Nuh tarafından alınır. Ham, onları, babası Nuh'tan çalar; gizlice, oğullarından ve erkek kardeşlerinden saklayan ve Nimrod'a ileten Cush'a verir.

Bazı Kabalistler, hatta arkeologlar, "Âdem, Enok ve Nuh'un dış görünüşte farklı adamlar olabileceklerini fakat gerçekte aynı ilahi kişi

105 Genesis iii. 21

106 Bu, Yahudilerin kayıp kutsal kitaplarından birinde iddia edilir ve Joshua ve 2. Samuel referans gösterilir. Kudüs'ün yağmalanması sırasında, Titus'un bir subayı Sidras tarafından bulunur ve 17. yüzyılda Venedik'te yayınlanır.

olduklarını söylerler.[107] Diğerleri, Âdem ile Nuh arasında araya giren çok sayıda çağ olduğunu açıklarlar. Bu demektir ki, tufan öncesi hürmete layık ataların her biri, art arda gelen döngülerde, birbirinin yerini alan bir ırkın temsilcisi olarak bulunmuştur ve ırkların her biri, bir öncekinden daha az spritüel olmuştur. Bu suretle Nuh, iyi bir adam olsa da, "Tanrı ile yürüyen ve ölmeyen atası Enok'la kıyaslanamazdı. Nuh'un ikinci Âdem'den ve Enok'tan kalan mirasla bu deri örtüye sahip olması fakat onu kendi giymemesi alegorisi bu sebeptendir, çünkü başka türlü Ham onu çalamazdı. Fakat Nuh ve çocukları selde köprü oldular ve Nuh, eski ve hâlâ spritüel tufan öncesi jenerasyona ait iken -ki saflığı sebebiyle bütün insanoğlu arasından seçilmişti-, çocukları da tufan sonrası döneme ait oldular. Cush'un "gizlilikle giydiği deri elbisesi, -onun spritüel doğası, madde yüzünden bozulmaya başladığında-tufan öncesi devlerden son kalan, selin bu tarafındaki fiziksel olarak en güçlü ve kudretli adam Nimrod'un üstüne geçti.[108] İskandinav efsanesinde, dev Ymir, Bur'un oğulları tarafından öldürülür ve yaralarından akan kanlar öyle çoktur ki, sel bütün buz devri ırklarını boğar ve o ırktan geriye sadece, bir ağaç kovuğunda sığınarak kurtulan Bergelmir ve karısı kalır ve bu ona, eski nesil devlerin yeni bir koluna geçme fırsatı verir. Fakat Bur'un bütün oğulları da selden zarar almadan çıkmışlardır.

Bu tufan sembolizmi aydınlandığında, kişi, hemen alegorinin gerçek anlamını algılar. Dev Ymir, ilksel kaba organik maddeyi, onlara değişmez kanunlara bağlı olarak düzenli bir hareket tahsis eden İlahi Ruh'un zeki tesirlerini almadan önceki kaotik durumlarının gizli kozmik güçlerini simgeler. Bur'un soyu, "tanrının oğulları" ya da Plato'nun *Timaeus*'unda belirttiği "minör tanrılar"dır ve ifadesine göre, insanların yaratımı ile görevlendirilmişlerdir. Zira onları, Ymir'in ezilmiş kalıntılarını Kaotik uçurum Ginnunga boşluğuna götürürken ve dünyamızın yaratımında o kalıntıları kullanırken görüyoruz. Kanı, okyanusları ve denizleri; kemikleri, dağları; dişleri, taşları ve kayalıkları; saçı, ağaçları

107 Gogfrey Higgins, "Anacalypsis" Faber alıntısı.
108 Cory, "Ancient Fragments" BEROSUS.

meydana getirir. Kafatası, başlıca dört ana noktayı temsil eden dört sütunla desteklenmiş semavi boşluğa, gökyüzüne şekil verir. Ymir'in kaşlarından, insanın gelecekteki ikametgâhı Midgard yaratıldı. "Bu ikametgâh (dünya)", der, Edda, "en ince partiküllerine kadar doğrulukla belirlenmesi için, Semavi Okyanus'un (ether) ortasında sürüklenen bir halka ya da disk gibi yuvarlak olarak tasarlanmış olmalıdır." Yormungand, dev Midgard ya da dünyevi yılanın, kuyruğunu ağzında tutmasıyla çember oluşturulur. Bu, dünyevi yılandır, madde ve ruhtur, birleşik üründür ve Ymir'den ortaya çıkan kaba temel özdektir, tüm formları biçimlendiren ve yaratan "tanrının oğulları"nın ruhundan yayılan sızıntıdır. Bu ortaya çıkan şey, Kabalistlerin astral ışığıdır ve şimdiye kadar çözülemeyen, neredeyse hiç bilinmeyen, ether ya da bizim fizikçilerin, "büyük esnekliğin kuramsal ajanı"dır.

Eskiler, insanın üçlü doğası doktrininin, aynı İskandinav efsanesinden çıkmış olabileceği konusunda nasıl da emindiler. *Valuspa*'ya göre, bizim ırkımızın ataları, Odin, Honir ve Lodur, okyanus sahilindeki yürüyüşlerinden birinde, onları dalgalar üzerinde sürüklenen iki çubuk üzerinde, "güçsüz ve kadersiz" bir şekilde bulurlar. Odin onlara hayat nefesini verir, Honir ruh ve hareket bahşeder ve Lodur güzellik, konuşma, görme ve duyma ihsan eder.

Erkeğe *Askr* -dişbudak ağacı[109] ve kadına da *Embla*- akağaç dediler. Bu ilk insanlar, Midgard'ın (mid-garden-bahçenin ortası ya da Eden) içine konulurlar ve böylece yaratıcılarından, madde ya da inorganik hayat; akıl veya can-ruh ve saf ruhu miras alırlar; birinciyi, organizmalarının o bölümüne uyan Ymir'in kalıntılarından, ikinciyi *Esir*'den ya da Bur'un nesli tanrılardan, üçüncüyü de *Vanr* ya da saf ruh temsilcisinden alırlar.

Edda'nın diğer bir versiyonu, bizim görünen evrenimizi, dünyevi ağaç üç köklü Yggdrasill'in bereketli dallarından çıkarır. İlk kökün altında

109 Meksika "Popol-Vuh"unda, insan türü, bir sazdan yaratılır ve Hesiod'da, İskandinav mitinde olduğu gibi, dişbudak ağacından.

hayat çeşmesi Urdar; ikincisinin altında, içinde derin bir şekilde akıl ve bilgelik gömülü olan ünlü Mimer çeşmesi akar. Odin Alfadır; bu sudan bir yudum ister, alır. Fakat kendini, gözlerinden birini ona rehin bırakmak zorunda kalmış olarak bulur. Bu durumda göz, kendi yaratımının bilgeliğinde kendini ortaya çıkaran İlahi Gücün sembolü olur; çünkü Odin onu, derin çeşmenin altına bırakır. Dünyevi ağacın bakımı için üç genç kız görevlendirilir: Norn'lar ya da "Parcae, Urdhr, Verdandi ve Skuld" veya Şimdi, Geçmiş ve Gelecek. Bu genç kızlar, her sabah, insan hayatının dönemini düzenlerken, Urdar çeşmesinde su çekerler ve onunla dünyevi ağacın köklerini sularlar ki böylece yaşayabilsin. Dişbudak ağacı Yggdrasill'in soluk alıp vermeleri yoğunlaşır ve dünyamızın üzerine düşerek cansız maddenin her bir parçasını canlandırır ve şekil verir. Bu ağaç, evrensel hayatın sembolüdür, inorganik olduğu kadar organiktir; ondan çıkanlar, yaratımın her formuna hayat veren ruhu temsil eder ve üç kökünden biri gökyüzüne, ikincisi majisyenlerin ikametgâhına uzanır -devler, yüce dağların sakinleri- ve altında Hvergelmir çeşmesi olan üçüncüsü, insanı sürekli kötülüğe sevk eden canavar Nidhogg'u kemirir, durur. Tibetlilerin de kendi dünyevi ağaçları vardır ve eski zaman efsanesidir. Ona, *Zampun* derler. Üç kökünden birincisi gökyüzüne, yüksek dağların tepesine uzanır; ikincisi, daha aşağı bölgeye geçer; üçüncüsü ortada kalır ve doğuya ulaşır. Hinduların dünyevi ağacı *Aswatha*'dır.[110] Dalları, görünen dünyanın unsurlarıdır, yaprakları da Vedaların *Mantraları,* entelektüel ve manevi karakterde, evrenin sembolleridir.

Dış form ve ezoterik ruhlarındaki kavramların bu çarpıcı benzerliğinin sadece tesadüf sonucu olmadığını, kesişen bir tasarım sergilediğini algılamadan, kim eski dinleri ve kozmogoni mitlerini dikkatle araştırabilir ki? Zaten geleneğin koyu sisiyle görüşümüzün kapandığı o çağlarda, insanın dinsel düşüncesinin, yerkürenin her kısmında ortak bir uyum geliştirdiği görünür. Hristiyanlar, bu en gizli gerçeklerindeki doğa tapınmasına, Panteizm adını verirler.

110 Kanne's "Pantheum der Aeltesten Philosophie"

Tapılan ve bize vahyeden Tanrı, ancak uzaydaki muhtemel nesnel formunda -onun görünen doğası- sürekli olarak insanlığa, onu yarattığını hatırlatıyorsa ve teolojik bir dogma dini, sadece, O'nu bizim görüşümüzden gizlemeye hizmet ediyorsa, insanlığın ihtiyaçlarına en iyi hangisi uyar?

HİNDU ALEGORİSİNDE EVRİM

Modern bilim, evrim doktrini üzerinde ısrar eder; insan mantığı ve "gizli doktrin" de öyle ve fikir, eski efsaneler ve mitler tarafından onaylanır, hatta Eski ve Yeni Ahit'in kendisi de, satır araları okunduğunda bunu destekler. Bir çiçeğin yavaşça bir daldan ve dalın da tohumdan açıldığını görürüz. Fakat ikincisinin, önceden belirlenmiş bütün fiziksel transformasyon programı ve görünmezliği ile derece derece onun şeklini, rengini ve kokusunu geliştiren spritüel güçler nereden geliyor? *Evrim* sözcüğü, burada kendi adına konuşur. Mevcut insan ırkının tohumu, bu ırkın atasında daha önceden var olmuş olmalıydı, gelecek yaz çiçeğinde saklı olan tohum, onun üst çiçeğinin kapsülünde şekillendirilirken, kaynağı belli belirsiz farklı olabilir, fakat yine de bazı yönleriyle gelecek ürününden farklılık arz eder. Bugünkü fil ve kertenkelenin tufan öncesi ataları, belki de mamut ve plesiosaurus'tu. O halde neden insan ırkının ilk atalarının, Vedaların, Volüpa'nın ve Genesis'in devleri olmaması gerekiyor? Bizim evrimcilerin daha materyalistik görüşlerinden bazılarına göre yer alan "türlerin transformasyonu"na inanmak, tam olarak saçma iken, yumuşakçalarla başlayan, maymun adamla biten her bir cinsin, kendi ilk ve özgün formundan değişime uğramış olduğunu düşünmek sadece doğaldı. Farz edelim, "hayvanların, en fazla dört, beş atadan geldiğini"[111] ve hatta biraz daha daraltırsak "bu dünyada yaşamış olan bütün organik canlıların ilksel herhangi bir formdan geldiğini" kabul ettik diyelim. Yine de, tamamen duygusuz hiçbir materyalist ve sezgi yoluyla kavramaktan yoksun herhangi biri, ciddi olarak uzak bir gelecekte her bir zihinsel güç ve kapasitenin

111 'Origin of Species" s. 484

derece derece edinilmesi gerekliliği temeline dayanan psikoloji görmeyi tahmin edemezler.

Fiziksel insan, bir evrim ürünü olarak, kesin bilim insanının ellerine bırakılabilir. Fakat hiçbir şekilde, sadece, türün fiziksel kaynağı ile açıklık getirilemez. Ama biz, insanın fiziksel ve ruhsal evrimi konusuna ilişkin aynı izni matreyaliste vermeyi kesin olarak reddetmeliyiz, çünkü o ve onun en yüksek branşları, en basit bitki ya da en düşük solucan kadar çok evrim ürünleri olduğunu, herhangi bir kesin delille kanıtlayamazlar.[112]

Bu kadar çok söyledikten sonra, şimdi, eski Brahmanların dünyevi ağaç alegorisinde cisimlenmiş evrim hipotezini göstererek devam edeceğiz.

Hindular, Aswatha dedikleri efsanevi ağaçlarını, İskandinavlarınkinden farklı bir yolla savunurlar. Ağaç dalları aşağıya, kökler yukarı doğru ters çevrilmiş bir pozisyonda büyürken betimlenir; birincisi dış dünya algısını simgeler, yani görünen kozmik evren, ikincisi ise görünmeyen ruh dünyasını, çünkü kökler, insanlığın onun görünmez ilahiliğinin yerleştiği, dünyanın yaratıldığı göksel bölgelerdeki kaynağa sahiptir. Her toplumun dini sembollerinde, ilk başlangıç noktasında açığa çıkan yaratıcı enerji, Pisagor, Plato ve diğer filozoflar tarafından yorumlanan bu metafiziksel hipotezin çok çeşitli tasvirleridir. "Bu Keldaniler," der, Philo,[113] "Kozmosun, var olan şeylerin arasında, ya Tanrı'nın kendisi (Theos) ya da Tanrı'nın içinde olduğu her şeyin ruhunu idrak eden tek bir nokta olduğu görüşündeydiler."

Mısır Piramidi, sembolik olarak bu dünyevi ağaç felsefesini temsil etmektedir. Tepe noktası, cennet ile dünya arasında mistik bağlantı noktasıdır ve kök yerine geçer, temeli, madde evreninin dört ana noktasına uzanan dalları simgeler. Ruhun içinde her şeyin, kendi orijinine sahip olduğu felsefesini taşır. Evrimin aslen yukarıdan başlayarak aşağıya doğru devam etmesi, Darwin teorisinin tersidir. Başka bir deyişle,

112 T.H. Huxley'in "Darwin and Haeckel" Konferansı.

113 "Migration of Abraham"

belirlenmiş en son inişe ulaşılıncaya kadar, biçimlerin aşamalı bir materyalizasyonu olmuştur. Bu, modern evrimin spekülatif hipotezin arenasına girdiği noktadır. Ve bu döneme gelindiğinde, Profesör Huxley'in ifadesine göre, "En eski fosilli kayaların yığılmasından önce var olan denizlerin çamurunda iyice ıslanmış protoplazmik kökten insanın şeceresini izleyen Haeckel'in Anthropogeny'sini anlamamız daha kolay olacak. İnsanın, maymun organizması gibi bir memelinin dereceli değişimiyle evrim geçirdiğine inanmak, (daha iyi özetlenmiş ve daha az kibar olsa da, yine de anlaşılabilir bir anlatım biçimi) binlerce yıl önce, Babil'in yarı demonu, balık adam Oannes ya da Dragon'un öğretmiş olduğu aynı teorinin Berosus tarafından söylendiğini hatırladığımızda daha kolay olur.[114] Bu eski kadim evrim teorisinin sadece, alegori ve efsane içinde anılmayıp, aynı zamanda, Hindistan'ın bazı tapınaklarının duvarları üzerinde resmedildiği ve parça halinde, Mısır'ın tapınaklarında ve Layard tarafından yapılan kazılarda, Nimrod ve Nineveh'in taş levhaları üzerinde bulunduğunu da ekleyebiliriz."

Fakat Darwin'in soy çizgisinin arkasında ne yatmaktadır? İlgili olduğu "doğrulanmayan hipotez"den başka bir şey değil. Zira onu ortaya koyarken bütün canlıları, Siluryen sistemin ilk yatağının yığılmasından uzun zaman önce yaşamış olan çok az canlının çizgisel nesli olarak inceler.[115] Bu "birkaç canlı"yı bize göstermeye teşebbüs etmez. Fakat o bizim amacımıza bir şekilde cevap verir, onların var olduklarının kabulü konusundaki fikrin ayrıntılı incelenmesi ve doğrulanması için kadimlere başvurup bilimsel onama pulunu elde eder. Yerküremizin içinden geçtiği sıcaklık, iklim, toprak ve elektromanyetik koşullara ilişkin geçirdiği tüm değişikliklerle ilgili olarak -ama son gelişmelerin bakış açısında- Darwin, mevcut bilim içindeki herhangi bir şeyin, Siluryen öncesi insan kadim hipotezine karşı olduğunu söylemeye cüret edecek kadar küstahlaşacaktır. Somme vadisinde, Boucher de Perthes tarafından bulunan çakmaktaşı baltalar, insanın hesaplanandan çok daha

114 Cory, "Ancient Fragments"

115 "Origin of Species" s. 448, 449, ilk baskı.

geride var olması gerektiğini kanıtlar. Eğer Buchner'a inanırsak, insan, hatta buz devri sırasında ve öncesinde, geriye doğru uzanan dördüncü zaman veya tufan döneminin bir alt bölümünde yaşamış olmalıdır. Ancak bunun için önümüzde bekleyen diğer keşfin ne olacağını kim söyleyebilir?

Şimdi, eğer biz, insanın bu kadar uzun zaman var olduğuna dair inkâr edilemez kanıta sahip isek, iklim ve atmosfer değişiklikleri ile ilgili olarak, fiziksel sistemine ait fevkalade değişimler geçirmiş olması gerekir. Bu alegoriyle geriye doğru iz sürersek, hatta Devonyen dönemi balıkları ya da Siluryen yumuşakçaları ile aynı çağda yaşayan, buz devlerinin en uzak atalarında meydana gelmiş diğer değişimlerin de olabileceğini göstermez mi? Doğru, onlar arkalarında hiç taş baltalar, kemikler veya mağara döküntüleri bırakmadılar ama eğer kadimler haklıysa, o zamandaki ırklar, yalnızca devlerden ya da "şöhretli kudretli adamlar"dan değil, aynı zamanda "tanrının oğulları"ndan oluşuyordu. Eğer, madde evrimine inanan materyalistler kadar, ruhun evrimine inananlar, "doğrulanamayan hipotezleri" öğretmekle sorumlu tutuluyorlarsa, suçlayıcılarına, "onların fiziksel evrimi, aslında doğrulanamayan bir hipotez olmadığı halde, hâlâ doğrulanamayan bir hipotez diyerek, kolayca nasıl karşılık verebilirler?[116]

Bazı bilim adamlarının çalışmalarının -ünlerini haklı olarak kazanmış olanlar- açık bir kesinlikle, bizim hipotezlerimizi, araştırmalarımızı ve görüşlerimizi tamamen teyit eden daha az seçkin olmayan diğerlerinin uğraşılarına ters düşecek olması, talihten çok daha fazlasıdır. Mr. Alfred R. Wallace'ın son çalışması, "The Geographical Distribution of Animals"ta (Hayvanların Coğrafi Dağılımı), yazarı, şimdiki türlerin gelişiminin, onlardan önce gelen diğerlerinden biraz daha yavaş ilerlediği görüşüne ciddi olarak destek verirken buluruz, kendi görüşü de sayılamayacak kadar çok gerideki döngülere uzanır. Eğer hayvanlar o kadar geriye gidiyorsa, neden hayvan insandan önce, en geride, bütünüyle "spritüel" bir "tanrı oğlu" olmasın?

116 Huxley, "Darwin ve Haeckel"

Ve şimdi, bir kere daha, eski zamanların sembolizmine ve onların psikodinsel mitlerine geri dönebiliriz: Bu konuyu kapatmadan önce, aşağı yukarı başarılı bir şekilde, ikincisinin fikirlerinin, modern bilimin fizik ve doğal felsefedeki çoğu çalışmalarıyla hemen hemen nasıl benzeştiğini ortaya koyduğumuzu umuyoruz.

Eski rahipliğin sembolik araçları ve özel ifade tarzı altında, bulunduğumuz döngü süresi içinde henüz keşfedilmemiş bilimlerin saklı ipuçları yatar. Mısır'ın hiyeroglif yazı türü ve sistemini iyi bilen belki bir bilgin, her şeyden önce onların kayıtlarını elemeyi bütünüyle öğrenmelidir. Elinde cetveli ve pergeli ile incelediği resim yazısının, o tip kayıtların gizli anahtarları olan belirli geometrik şekillere uyup uymadığı konusunda yorum yapma riskine girmeden önce, kendini ikna etmek zorundadır.

Ancak, kendi adına konuşan efsaneler de vardır. Bu sınıfın içinde her kozmogoninin çift cinsiyetli yaratıcılarını sayabiliriz. Yunan Zeus-Zen (ether), Chthotonia (kaotik dünya) ve Metis (su), onun eşleri, Osiris (ether) ve Isıs-Latona, Yüksek İlahi Varlık'tan ilk çıkan Amun, ışığın ilksel kaynağı; tanrıça dünya ve yine su; Mithras,[117] kayadan doğan tanrı,[118] eril dünyevi ateşin sembolü ya da kişiselleştirilmiş ilksel ateş ve Mithra, ateş tanrıçası, bir taraftan onun annesi ve eşi; saf ateş elementi (aktif ya da eril prensip), dünya ve su veya madde bağlamında ateş ve ısı olarak kabul edilir. Mithras, kendisinden bir ışık olarak yayıldığı, Pers dünyevi dağı Bordj'un oğludur. Brahma, ateş tanrısı ve onun doğurgan eşi ve Hindu Unghi, vücudundan binlerce parlak akım yayan, yedi alevli dil çıkaran görkemli ilah ve onun şerefine Sagniku Brahmanları bir günü, sonsuz ateş günü diye ayırırlar; Siva, Hinduların dünyevi çeşmesi ile kişiselleştirilir-*Meru* (Himalaya).

Efsaneden cennetten inmiş olduğu söylenen bu korkunç ateş tanrısı, bir ateş sütunundaki Yahudi Jehowah ile benzerlik gösterir ve diğer

117 Mithras, Persler arasında, Theos ek petros kaya tanrısı olarak kabul edilmişti.

118 Bordj, ateş dağı olarak nitelendirilir -bir volkandır, o yüzden içinde, ateş, kayalar, toprak su bulunur- eril ve aktif ve dişi ve pasif elementlerdir. Efsane, imalıdır.

arkaik çift cinsiyetli ilahların çoğu, yüksek sesle gizli anlamlarını ilan ederler. Ve bu ikili mitler, ilk yaratımın psikokimyasal ilkesi dışında ne anlama gelebilir? Yüce Sebep'in, ruh, güç ve madde üçlüsünde tezahüründe ilk ortaya çıkışı; evrimin başlangıç noktasındaki ilahi bağlantı, ateş ve suyun evliliği, heyecan verici ruh ürünleri olarak alegorize edilmiştir, eril aktif prensip ile pasif dişi prensip, ruhu ether, ASTRAL IŞIK olan, kozmik madde dünyevi çocuğun ebeveynleri olurlar.

Böylece, bütün dünya dağları ve dünyevi yumurtalar, ağaçlar, yılanlar ve sütunlar, doğal felsefenin ortaya çıkarılan gerçeklerini bilimsel olarak somutlaştırmak için kullanılırlar.

Bütün bu dağlar, küçük farklarla, ilksel kozmogoninin alegorik betimlemesini; dünyevi ağaçlar, ruh ve maddenin ardışık evrimini, dünyevi yılanlar ve sütunlar, kozmik güçlerin sonsuz bağlantısındaki bu çifte evrimin çeşitli niteliklerinin sembolik abidelerini içerir. Dağların esrarengiz görüntüleri içinde -evrenin matrixi- tanrılar (güçler), organik hayatın atomik tohumlarını ve aynı zamanda, tadıldığı zaman, insan -maddesinde insan- ruhunu uyandıran hayat içeceğini hazırlarlar. Hinduların kurban içeceği, soma da, öyle kutsal bir içecektir. Zira *prima materia*'nın (ilk madde) yaratımında, en kaba parçalar fiziksel dünya embriyosu için kullanıldı, daha ilahi olan öz, evreni kapladı, görünmez bir şekilde etheral dalgalarıyla yeni doğan bebeğin içine nüfuz ederek onu kuşattı, o, sonsuz kaostan yavaşça doğarken harekete geçmesi için onu canlandırdı.

Dünyevi bu mitler, soyut kavram şiirlerinden, derece derece, arkeolojinin şimdi onları bulduğu şekildeki kozmik sembollerin somut imajlarına geçiş yaptı. Kadimlerin imgelerinde göze çarpan bir rol oynayan yılan, *Genesis* (Yaratılış) Kitabı'nda, Şeytan benzetmesindeki saçma yılan yorumuyla küçük düşürüldü, oysaki değişik sembolizmlerinde, bütün mitlerin en zekisi ve yaratıcısıdır. Örneğin, bir tanesi *agathodaimon*, şifa sanatının ve insanın ölümsüzlüğünün simgesidir. Sağlık ya da hijyen tanrılarının çoğunun imajlarını çember içine alır. Mısır gizemlerinde, *sağlık kadehi* yılanlar tarafından sarılır. Kötülük, sadece,

iyideki aşırı bir uçtan kaynaklanabileceği için yılan, diğer yönlerden, ilk spritüel kaynağından uzaklaştıkça o kadar kötülük sembolü haline geldi. En eski Mısır tasvirlerinde, Kneph'in kozmogonik alegorilerinde, dünyevi yılan, maddeyi simgelerken, genellikle bir çember içinde kapsanarak temsil edilir, ekvatoruna karşı dümdüz uzanır, böylece fiziksel dünyanın kendisinden doğduğu astral ışık evrenine işaret ederek, dünyayı çevrelerken de, kendisi Emepth ya da İlk Sebep tarafından kuşatılır. *Ra*'yı ve hayat verdiği sayısız formları üreten *Phtha*, dünyevi yumurtadan dışarı doğru çıkarken gösterilir, çünkü içinde her canlı varlığın tohumunun biriktiği ve geliştiği en bilinen şeklidir. Yılan, sonsuzluğu ve ölümsüzlüğü temsil ettiğinde, kuyruğunu ısırarak dünyayı çevreler ve bu suretle süreklilige hiç ara vermez. Daha sonra, astral ışık olur. Pherecydes'in öğrencileri, etherin (Zeus veya Zen) tanrısal dünyayı kapsayan en yüksek göksel cennet olduğunu ve ışığının (astral) başlangıçtaki yoğunlaşmış ilk element olduğunu öğretmişlerdir.

Bunun gibi, yılanın orijini, Hristiyan devirlerinde Şeytan biçiminde değişime uğradı. O, Musa ve Kabalistler için, *Od*, *Ob* ve *Aour*'dur. Pasif durumunda iken, farkında olmadan onun akımına çekilenler üzerinde etkili olduğunda, astral ışık *Ob* ya da Python'dur. Onun etkisine duyarlı olan, kendilerini, sudaki balık gibi astral dalgalarda hareket eden, bizi çevreleyen ve Bulwer-Lytton'un *Zanoni*'de "eşik sakinleri" diye adlandırdığı ahlaksız varlıkların kontrolüne teslim edenlerin yok edilmesi için, Musa seçilmişti.

Ölümsüz bir ruhun bilinçli akışı ile canlandırıldığında, hemen *Od* olur; daha sonra da astral akımlar, ya bir ustanın bir saf ruhun ya da kendisi saf olan ve gizli güçlerini nasıl yöneteceğini bilen bir manyetizmacının rehberliğinde hareket ederler. Öyle durumlarda, yüksek bir Gezegensel Ruh, hiç bedenlenmemiş varlıklar sınıfından biri, (dünyamız üzerinde yaşamış bu hiyerarşiler arasında çok sayıda olsalar da) yerkürемize ara sıra iniş yapar ve çevreleyen atmosferi temizleyerek, *kul*'un görmesini sağlar ve ondaki gerçek tanrısal keramet çeşmelerini açar. *Aour* terimine gelince, sözcük, evrensel ajanın belli okült niteliklerini

tanımlamak için kullanılır. O, daha çok simyacının alanına girer, avamın konusu değildir.

Felsefenin *Homoiomerian* (Yunanca Homoios-benzer+meros-kısım) sisteminin yazarı, Clazomene'li Anaxagoras, her şeyin spritüel prototiplerinin, aynı kendi elementleri gibi, orada doğdukları, dünyadan oraya geri döndükleri sınırsız etherin içinde bulunmaları gerektiğine kararlı bir şekilde inanıyordu. Akasa'larını (gökyüzü ya da ether) kişiselleştiren ve ona tanrısal bir mevcudiyet anlamı veren Hindular gibi, Yunanlar ve Eski Romalılar da, *ether*'i tanrısallaştırdılar. Virgil, Zeus'a büyük tanrı Ether der.

Bu yukarıda söz edilen varlıklar, Hristiyan rahip sınıfının, insanlığın düşmanları "şeytanlar"olarak suçladıkları, Kabalistlerin elemental ruhlarıdır.[119]

Des Mousseaux, şeytanlar ile ilgili bölümünde, ağır bir şekilde şöyle ifade eder: "Tertullian kurnazlığı, şeytanlığın sırrını çoktan keşfetmişti."

Paha biçilmez bir keşif. Ve şimdi, kutsal atalarımızın ve onların astral antropolojideki çalışmalarının düşünme biçimi hakkında bu kadar çok şey öğrendiğimizi göz önünde tutarsak, onlar spritüel keşiflerinin gayretinde iken, zaman zaman kendi gezegenlerini, sadece onun

119 Porphyry ve diğer filozoflar, elemental halkının doğasını açıklarlar. Onlar, yaramaz ve düzenbaz, bazıları tamamen nazik ve zararsız olsa da, sürekli olarak arkadaşlık çabasında oldukları ölümlülerle iletişime geçmede en büyük zorluğu yaşadıklarından dolayı çok zayıftırlar. Zeki kötülükle kötü huylu değillerdir. Spritüel evrim kanunu, onların güdüsünü henüz zekâya çevirmemiştir -ki o zekânın en yüksek ışığı sadece ölümsüz ruhlara aittir- onların düşünme gücü gelişmemiş bir durumdadır ve bu yüzden onlar, kendileri sorumlu değildir. Fakat Latin Kilisesi Kabalistlere karşı çıkar. Aziz Augustine, Neo-Platoncu Porphyry ile bir tartışmaya bile girmiştir. "Bu ruhlar," der, "aldatıcıdır, doğaları yüzünden değil, büyücü Porphyry, sadece, onlara kötü niyetle sahip olacağı içindir. Onlar kendilerini, tanrılar ve ölmüşlerin ruhları olarak takdim ederler,". ("Civit. Dei,"onuncu kitap, 2. Bölüm). Buraya kadar Porphyry onunla aynı fikirdedir, "Fakat onlar demon olduklarını iddia etmezler, çünkü gerçekte öyledirler!" diye ekler, Hippo'nun Piskoposu. Fakat öyleyse, Augustine'nin kendi gördüğüne bizim inanmamızı istediği başsız adamları hangi sınıfa yerleştirmemiz gerekir? Ya da İskenderiye'de Aziz Jerome'nin, uzunca bir süre göründüğünü iddia ettiği Satir'lerini? "Keçi bacaklı ve kuyrukluydular" ve eğer ona inandığımızı düşünürsek, bu Satir'lerden biri gerçekten de kurutularak, bir fıçının içinde İmparator Konstantin'e gönderilmiştir!

hareket etme hakkını değil, küre şeklinde oluşunu bile inkâr ederek o kadar ihmal etmişlerse buna şaşırmamız gerekir mi?

Ve bizim Langhorne'de bulduğumuz, *Plutarch*'ın çevirmeni: Halikarnaslı Dionysius'un görüşüne göre, Numa, Vesta tapınağını, dünyanın şeklini temsil eden yuvarlak bir formda inşa etmiş, çünkü Vesta ile dünyanın şeklinin öyle olduğunu anlatmak istemiştir. Ayrıca Philolaus, tüm diğer Platoncular gibi, ateş elementinin evrenin merkezinde yerleştirilmiş olduğunu savunur ve Plutarch konudan söz ederken, Pisagorcular hakkında şunu ifade eder: "Onların ileri sürdüğü dünya, hareketsiz olan ya da merkezde yerleşmiş en değerli olanlardan veya makinenin en büyük parçalarından biri değil, sadece ateş küresinin etrafında daire şeklinde dönüşünü yapandır." Plato'nun da aynı görüşte olduğu söylenir. Öyle görülüyor ki, bu yüzden Pisagorcular, Galileo'nun keşfini önceden sezmişlerdi.

Öyle görünmez bir evrenin varlığı bir kere kabul edilmiş olunca -*Görünmeyen Evren*'in yazarlarının yorumları, meslektaşları tarafından giderek kabul edilmekte gibi- şimdiye kadar esrarengiz ve açıklanamaz olan birçok fenomen, basit hale geliyor. O, manyetize olmuş medyumların organizmaları üzerinde etki yapıyor, baştan sona onlara nüfuz ediyor, içlerine işliyor, ya bir manyetizmacının güçlü iradesi ile ya da aynı sonucu meydana getiren görünmeyen varlıklar ile. Bir kere sessiz işlem harekete geçirildiğinde, manyetize olmuş deneğin, astral ya da yıldızsal hayali görüntüsü, paralize olmuş dünyaya ait tabutundan ayrılır ve sınırsız uzayda gezindikten sonra, gizemli "varış"ın kapısında iner. Onun için, "sessiz diyar"a girişi işaret eden büyük kapının geçitleri, şimdi sadece yarı aralıktır. Kendinden geçmiş uyurgezerin ruhunun yüksek ölümsüz özüyle birleştiği o günden önce, sonsuza kadar açılacaktır ve o ölümlü çerçevesinden sonsuza dek çıkmış olacaktır. O zamana kadar, erkek ya da kadın kâhin, yalnızca bir çatlağın arasından bakabilir, o aradan daha fazlasını görebilmesi, onun kavrama keskinliğine bağlıdır.

Üçlü birlik (trinity), bütün kadim ulusların, genelde sürdürdüğü görüştür. Üç Dejotas -Hindu Trimurti, Yahudi Kabala'sının *Üç Başı*.[120] "Birbiri üzerine üç baş yontulmuştur. Mısırlılar ve mitolojik Yunanların üçlüsü, iki eril ve bir dişi prensibi içeren ilk üçlü ortaya çıkışın benzer simgeleridir. O, eril *Logos* ya da akıl, beliren İlahi Varlık ile dişi *Aura* ya da *Anima Mundi*'nin birleşmesidir: Görünen ve görünmeyen her şeyi meydana getiren, kutsal *Pneuma*, Kabalistlerin Sephira'sı ve saf Gnostiklerin Sophia'sı. Bu evrensel dogmanın gerçek metafiziksel yorumu ne yazık ki tapınaklarda kalırken, Yunanlar şiirsel içgüdüleriyle, onu pek çok büyüleyici efsanelerde temsil etmişlerdir.

Nomus'un Dionysiacs'ında tanrı Bacchus, diğer alegoriler arasında, Aura Placida[121] adındaki yumuşak ve hoş meltem rüzgârına (kutsal Pneuma) âşık olarak betimlenir. Ve şimdi sözü, Godfrey Higgins'e bırakıyoruz: "*Cahil* Atalar, takvimlerini düzenlerken, bu zarif meltem esintisinden iki Roma Katolik azizini yarattılar!" Aura ve Placida, bununla da kalmadılar, eğlence tanrısını, Aziz Bacchus'a dönüştürecek kadar ileri gittiler ve somut olarak da onun Roma'daki tabutunu ve kalıntısını gösterdiler. İki "kutsanmış aziz"in, Aura ve Placida'nın festivali 5 Ekim'de, Aziz Bacchus'un festivaline yakın zamanda gerçekleşir.[122]

İskandinavların "dinsiz" yaratılış efsanelerinde gariptir ki, ne kadar da şiirsel ve ne kadar çok büyük dini ruha rastlanır! İçinde şiddetli öfke, kozmik madde ve ilksel güçlerin çatıştığı, dünyevi cehennem çukuru, Ginnunga'nın dipsiz uçurumunda, birdenbire eriten bir rüzgâr eser. Bu, madde dünyasının çok ötesinde, içinde İlahi Varlığın parlayan ışınlarının hayat sürdüğü göksel ateş küresi Muspellheim'dan lütufkar nefesini gönderen "gizli Tanrı"dır ve Görünmeyen'in zekâsı, karanlık sular üzerinde dolaşan Ruh, kaostan düzeni çağırır ve bir kere

120 "Tria Capita exsculpta sunt, una intra alterum, et alterum supra alterum" (Zohar; "İdra Suta" Bölüm vii)

121 Nazik rüzgâr

122 Higgins, "Anacalypsis", "Dupuis"

tüm yaratımı uyandıran tesiri verdikten sonra, İLK SEBEP, geri çekilir ve sır durumuna geçerek sonsuza dek öyle kalır.[123]

Bu İskandinav dinsizlik âlemi şarkılarında hem din hem de bilim vardır. İkincisine örnek olarak, Odin'in oğlu Thor konseptini alalım. Kuzey'in bu Herkül'ü, ne zaman dehşetli silah aletini, yıldırım ya da elektrikli çekicini eline alsa, *demir* eldivenlerini giymeye mecbur kalır. Ayrıca, takan kişiyi her kuşattığında onun göksel gücünü arttıran "*güç kuşağı*" diye bilinen sihirli bir kemer takar. Gümüş eyerli iki geyiğin çektiği bir arabaya biner ve heybetli çehresi yıldızlardan bir çelenkle çevrelenir. Arabasının sivri uçlu demir bir direği vardır ve kıvılcım saçan tekerlekleri, hiç *durmadan, guruldayan şimşek bulutlarını çevirir. Çekicinin, karşı durulmaz bir güçle asi buz devlerine savurur, onları dağıtır, yok eder. Tanrıların, insanların kaderlerine karar vermek için özel olarak toplandıkları Urdar çeşmesine* çekildiğinde, geri kalan ilahlar bir arada toplanmışken, o yalnız başına yürüyüşe çıkar. Bifrost'u (gökkuşağı), çok renkli Esir köprüsünü geçerken, yıldırım arabasıyla onu ateşe verebileceği ve aynı zamanda Urdar'ın sularının kaynamasına sebep olabileceği endişesiyle yaya olarak yürür.

Basit olarak İngilizceye çevrildiğinde, bu mit, İskandinav efsane yaratıcılarının, sadece, en ince ayrıntısına kadar, elektrik konusuna vakıf olduklarını göstermesi açısından yorumlanabilir mi? Thor, elektriğin mitolojik ilahı, özel silahını, yalnızca, onun doğal kondüktörü olan *demir* eldivenle korunduğu zaman eline alır. Güç kemeri ise, izole edilmiş akımın kendisini uzaya yaymak yerine, çevresinde gezmeye mecbur edildiği kapalı bir devredir. Arabasıyla bulutların arasından hızla geçerken, o, tekerleklerinden saçılan kıvılcımlar ve bulutların gök gürlemesi, aktif durumunda olan elektriktir. Arabanın sivri uçlu direği, paratoneri hatırlatır; arabasına koştuğu iki geyik, erkek ya da üretken gücün, tanıdık kadim sembolleridir; gümüş eyerler, dişi prensibin simgeleridir, çünkü Gümüş, Luna, Astarte ve Diana'nın metalidir. Bu şekilde, geyik ve eyerde, biri ileri götüren, diğeri dizginleyen, uyarı etkilerini veren,

123 Mallet, "Northern Antiquities" s. 401-406, "The Songs of Voluspa", Edda.

dünyaya nüfuz etmiş elektrik prensibine bağlılık içinde olan, doğanın birleşmiş aktif ve pasif prensiplerini görürüz. Uyarı sağlayan elektrik ve birleşen ve sonsuz korelasyonda tekrar birleşen, eril ve dişi prensip ile sonuç, görünen dünyanın evrimidir. Efsanevi Thor da, onun alnını süsleyen, parıldayan orblardan (ışık küreleri) oluşan taçla alegorize edilen gezegen sisteminin taçlı zaferidir. Aktif durumunda iken, dehşetli yıldırımları, her şeyi, hatta diğer Titan güçlerinden daha az güçte olanları bile tahrip eder. Fakat o, gökkuşağı köprüsü Bifrost üzerinde yürüyerek ilerler, çünkü kendinden daha az güçlü tanrılarla haşır neşir olmak için, arabasının içinde olmaması gerekir, yoksa her şeyi ateşe verecek ve yok edecektir, bu yüzden saklı bir durumda kalmak zorundadır. Thor'un kaynatmaktan korktuğu Urdar çeşmesinin anlamı ve isteksizliğinin sebebi, ancak şimdi, sadece şüphe duyulan gezegensel sistemin sayısız üyelerinin karşılıklı elektro manyetik ilişkileri tamamıyla saptandığında anlaşılacaktır. Gerçeğin ipuçları, Profesör Mayer ve Sterry Hunt'ın son bilimsel makalelerinde verilmektedir. Kadim filozoflar, sadece volkanlara değil, kaynayan sulara da, yer altı elektrik akımlarının yoğunlaşmalarının sebep olduğu ve bu sebebin, şifa veren kaynakları şekillendiren çeşitli doğaların mineral yataklarını ürettiklerine inandılar. Bizim yüzyılın görüşüne göre, neredeyse hiç elektrikle tanışık olmayan kadim yazarların açıkça belirttiği bu duruma itiraz edilirse, kadim bilgeliği temsil eden bütün çalışmaların hepsinin, şimdiki bilim adamlarımızın arasında bulunmadığı şeklinde basitçe cevap verebiliriz. Urdar'ın berrak ve serin suları, mistik dünyevi ağacın günlük su ihtiyacını karşılıyordu ve eğer suların düzeni Thor ya da aktif elektrik tarafından bozulursa, amaç için elverişli olmayan mineral kaynaklarına dönüştürülmüş olurlardı. Yukarıdaki gibi örnekler, "Her *mitos*'ta bir *logos* vardır ya da her kurguda, gerçeğin bir altyapısı vardır," ifadesiyle anlatılabilir.

6

Psiko Fiziksel Fenomenler

"Hermes, benim hükümlerimin daimi hamili,
Asasını aldığında, isterse kapatır onunla ölümlülerin.
Göz kapaklarını, isterse yeniden uyandırır uyuyanı."

Odyssey, Kitap 5

"Semendirek yüzüklerini gördüm.
Çevrilen ve çelik dolgular, pirinç bir kapta kaynayan,
Hemen sonra altına yerleştirildi.
Mıknatıs taşı ve şiddetli kızgın göründü
Demir ondan kaçar gibi sert öfke içinde."

Lucretius, Kitap 6

"Kardeşliği özellikle farklı kılan, tıp sanatının kaynakları hakkındaki muhteşem bilgileridir. Onlar sadece tılsımlarla değil, şifalı otlarla çalışırlar."

Gerçek Rosicrucian'ların nitelikleri ve
orijini hakkında uzman raporu

PARACELSUS'A OLAN MİNNET BORCUMUZ

Bir bilim adamı tarafından şimdiye kadar söylenen en doğru şeylerden biri, Profesör Cooke'un *Yeni Kimya*'sında dile getirilir: "Bilimin tarihi gösteriyor ki, çağ, bilimsel gerçeklerin, kök salıp büyüyebilmesinden önce hazırlanmış olmalıdır. Bilimin önsezileri verimsiz olmuştur,

çünkü bu gerçek tohumları, meyve vermeyen toprak üzerine düşmüş ve bolluk zamanı gelir gelmez, tohum kök salmış ve meyve olgunlaşmıştı. Her öğrenci, en büyük dâhinin bile bir önceki mevcut olana eklediği yeni gerçeğin payının ne kadar az olduğunu görünce hayrete düşer."

Kimyanın son zamanlarda içinden geçtiği değişim, bu gerçek üzerine kimyacıların ilgisini yoğunlaştırmak için gayet iyi hesaplanmıştır ve sonuca vardırmak için gerekenden daha az zamana ihtiyaç duymuş olsa, simyacıların iddialarının tarafsızlıkla incelenmesi ve rasyonel bir bakış açısıyla çalışılması, hiç de garip olmazdı. Şimdi *yeni* kimyayı *eski* simyadan ayıran dar körfezin üzerinde köprü kurmak, her ne kadar Dualizm'den Avogadro kanununa gidişte yaptıklarından her ne kadar daha zor ise de önemsizdir.

Ampere, Avogadro'yu bizim çağdaş kimyacılarla tanıştırmaya hizmet ettiği için, bu sebeple, Reichenbach'ın, belki bir gün, OD'si ile Paracelsus'un doğru değerlendirilmesine yol açmış olduğu görülecektir. Moleküllerin kimyasal hesaplamaların birimleri olarak kabul edilmesinden önce elli yıldan fazla zaman oldu. İsviçreli mistiğe (Paracelsus), tanınması için en üstün haklarını verdirmek, onun yarısından daha az zaman gerektirebilir. Şifacı medyumlar hakkındaki başka yerde bulunacak uyarıcı paragraf[124], onun çalışmalarını okumuş biri tarafından yazılmış olabilirdi. "Anlamalısınız," der, "magnet, yaralı olanın aradığı, insandaki hayat ruhudur, çünkü her ikisi, kendilerini dışarıdan kaosla birleştirirler. Ve böylece, sağlıklı olan, manyetik çekim yoluyla, sağlıksız olan tarafından enfekte olur,".

İnsan soyuna acı veren hastalıkların başlıca sebepleri, spekülasyonlara dayanan birkaç ipucu sebebiyle, modern bilim adamları yüzünden boşuna acı çektirilen, fizyoloji ve psikoloji arasındaki gizli ilişkilerdir; insan bedeninin her hastalığı için özel ilaçlar ve tedaviler bütün hepsi, Paracelsus'un çok ciltli çalışmalarında tarif edilir. Elektro manyetizma, Profesör Oersted'in keşfi de denir, Paracelsus tarafından üç yüzyıl önce de kullanılmıştı. Bu, onun hastalığı tedavi etme yönteminin

124 Londra Spiritualist dergisi

ciddi olarak incelenmesiyle ortaya konabilir. Kimyadaki başarılı çalışmalarını daha ayrıntılı bir şekilde anlatmaya gerek yoktur, zira dürüst ve tarafsız yazarlar tarafından zamanının en büyük kimyagerlerinden biri olduğu kabul edilir.[125] Brierre de Boismont onu, bir "dâhi" diye nitelendirir ve Deleuze ile birlikte, onun tıp tarihinde yeni bir çağ yarattığı ortak görüşüne sahiptir. Onun başarılı ve sihirli denilen tedavilerinin sırrı, zamanının sözüm ona bilgili "otoritelerini" kale almamakta yatar. "Gerçeği ararken," der, Paracelsus, "kendi kendime düşündüm, eğer bu dünyada hiç tıp öğretmenleri olmasaydı, bu ilmi öğrenmeye nasıl başlardım? Tanrı'nın eliyle yazılmış, doğanın muhteşem açık kitabından başka yol yoktu. Bu bilim dalma, doğru kapıdan girmemekle suçlanıyorum ve kınanıyorum. Fakat hangisi en doğru olan? Galen, Avicenna, Rhasis ya da dürüst doğa? İnanıyorum ki, sonuncusu! Hiçbir eczacının lambası değil, girdiğim bu kapı ve doğanın ışığı beni yönlendirdi,". Yerleşik kanunlara ve bilimsel formüllere son derece tepeden bakışı, doğanın ruhuyla kaynaşmak için duyduğu ölümlü insanın bu özlemi, sağlık için yardım etmek ve gerçeğin ışığı için sadece ona bel bağlaması, çağdaş pigmelerin, bu ateş filozofu ve simyacıya gösterdikleri müzmin düşmanlığın sebebiydi. Şarlatanlık ve hatta ayyaşlıkla suçlanmış olmasına da şaşmamalı. İkinci ithamla ilgili olarak, Hemmann, cesurca ve korkusuzca onu temize çıkarır ve bu çirkin suçlamaların, "Vaktiyle onun sırlarını öğrenmek için onunla yaşamış, fakat amacı hezimete uğratılmış olan Oporinus'tan ileri geldiğini ispatlar; arkasından da öğrencilerinin ve eczacıların şeytani raporları gelir,". O, Hayatın Manyetizması Okulu'nun kurucusu ve magnetin (mıknatıs) okült özelliklerinin kâşifiydi. Kendi dönemi tarafından bir büyücü olarak etiketlendi, çünkü yaptığı tedaviler, olağanüstüydü. Üç yüzyıl sonra, Baron Du Potet, aynı şekilde, Roma Kilisesi tarafından büyücülük ve Şeytana tapmakla, Avrupa akademisyenleri tarafından da şarlatanlıkla suçlandı. Ateş filozoflarının söylediği gibi, "yaşam ateşi"ni küçümseyen, kimyager değildir.

125 Hemmann, "Medico-Surgical Essays" Berlin, 1778

"Atalarınızın size onun hakkında öğrettiğini unuttunuz ya da daha doğrusu, hiçbir zaman bilmediniz. O, sizin için fazla parlaktır!"[126]

MESMERİZM-KAYNAĞI, KABULÜ, POTANSİYELİ

Majiko spritüel felsefe ve okült bilim üzerine bir çalışma, hayvan manyetizmasının tarihi geçmişine ait bir çalışma olmadan eksik kalırdı. Paracelsus, 16. yüzyılın son yarısının okullarını onunla hayrete düşürdüğünden beri durum o hale gelmiştir.

Biz, kısaca onun, Anton Mesmer tarafından Almanya'dan ithal edilmesinin ardından Paris'te ortaya çıkışını inceleyeceğiz. Şimdi o şehrin Bilimler Akademisinde çürümekte olan eski kâğıtlarını dikkatle değerlendirelim. Zira Galileo'dan beri yapılan, kendi zamanındaki her keşfin reddedilmesinden sonra, ölümlülerin sırtlarını, manyetizma ve Mesmerizme dönerek kendilerini aştıklarını göreceğiz. Onlar, gönüllü olarak, önlerinde duran, onları doğanın en muhteşem sırlarına götürecek, fiziksel dünya kadar, fizikselin karanlık bölgelerinde saklanmış olan kapıları kapamış oldular. Oysa ki muhteşem evrensel solvent Alkahest, onların ulaşacağı yerdeydi, onun yanından geçtiler ve şimdi neredeyse bir yüzyıl akıp gittikten sonra şu itirafı okuyoruz:

"Şu bir gerçek ki, direkt gözlem sınırlarının ötesinde, bizim bilimimiz (kimya) yanılmaz değildir ve bizim teorilerimiz ve sistemlerimiz, hepsi bir gerçeklik çekirdeğinin içinde olsa da, sık sık yeniliklere ve değişimlere uğramaktadır."[127]

Mesmerizm ve hayvan manyetizmasının, sadece halüsinasyonlar olduğunu, öyle dogmatik bir şekilde ileri sürmek, onun ispatlanabilirliği anlamına gelir. Fakat bilimde tek başına otorite olması gereken bu deliller nerede? Akademisyenlere binlerce defa onun gerçekliği hakkında kendilerini ikna etme şansı verildi, ama onlar hep reddettiler. Boş yere, manyetizmacılar ve şifacılar, basit el hareketleri ve elleri başın üzerine koyma ile iyileştirilen ya da hayata kavuşturulan, sakatın,

126 Robert Fludd, 'Treatise III.'
127 Prof. J.P. Cooke, "New Chemistry"

sağır olanın, hastanın, can çekişenin şahitliğine başvururlar. Gerçek, inkâr edilemeyecek kadar ortada olduğunda ise, "tesadüf", olağan cevaptır. "Serap görme", "abartı", "şarlatanlık", bizim gereğinden fazla sayıdaki Thomas'larımızın kullandığı favori ifadelerdir. Tanınmış Amerikalı şifacı Newton, New York şehrinin birçok ünlü fizikçilerinin bütün hayatı boyunca sahip olduğu hasta sayısından daha fazla anlık tedaviler gerçekleştirmiştir. Fransız askeri Jacob, Fransa'da benzer bir başarı elde etmiştir. O halde, bu konu üzerinde, son kırk yılın birikmiş tüm şahitliklerini, zeki şarlatanlar ve akıl hastaları konfederasyonun bir illüzyonu olarak mı dikkate almalıyız? Böylesine hayret verici bir safsatayı ağızdan çıkarmak bile, akıl hastalığı itirafı ile kendini suçlamaktır.

Leymarie'nin son ifadesine rağmen, skeptiklerin, fizikçilerin ve bilim adamlarının boş bir çoğunluğunun alayları, konunun rağbet görmemesi ve her şeyden önce de, Mesmerizmle savaşan, kadının geleneksel düşmanı Roma Katolik ruhban sınıfının yorulmak bilmez işkencelerine rağmen, fenomenlerin gerçekliği o kadar açık ve yenilmezdi ki, Fransız yargısı bile isteksiz olduğu halde, onu kabul etmek zorunda kaldı.

Ünlü *kâhin* Madame Roger, mesmeristi Dr. Fortin ile birlikte, yanlış iddialar altında para toplamakla suçlandı. 18 Mayıs 1876'da, Seine'in *Tribunal Correctionnel*'in önünde mahkemeye çıkarıldı. Tanığı, Fransa'da son elli yılın büyük mesmeristi Baron Du Potet, avukatı ise, ünü hiç de az olmayan, Jules Favre idi. Bir kere de olsa gerçek, zafer kazandı, suçlamadan vazgeçildi. Günü kazanan, konuşmacının güzel söz söyleme sanatı mıydı, yoksa inkâr edilemez ve çürütülemez gerçekler miydi? Ancak, *Revue Spirite*'nin editörü Leymarie'nin elinde, onun lehine gerçekler ve dahası, Avrupa'nın ilk isimleri arasında yüzün üstünde hatırı sayılır şahitlerin delili vardı. Bunun sadece tek bir cevabı var; hâkimler, Mesmerizmin gerçeklerini sorgulamaya cesaret edemediler. Ruh fotoğrafçılığı, ruh vuruşu (sesler), yazma, hareket ettirme, konuşma ve ruh materyalizasyonu taklit edilebilir. Şimdi ise ne Avrupa'da ne de Amerika'da fiziksel bir fenomen neredeyse hiç yok, fakat zeki bir hilebaz tarafından, cihazlarla benzeri yapılabilirdi. Mesmerizmin mucizeleri

ve öznel fenomenler, tek başına, hilekârlara, skeptizme, katı bilime ve sahtekâr medyumlara meydan okur. Çünkü *kataleptik durumu taklit etmek imkânsızdır*. Gerçeklerin ifşa edilmesinden ve bilimin zorlamasından huzursuz olan spiritualistler, mesmerik (ipnotik) fenomenleri kendilerine saklarlar. Mısır büyük Salonu'nun sahnesinde bir uyurgezer, ipnotik bir uykuya dalsın. Mesmeristi, onun özgürleşmiş ruhunu, halkın önerebileceği bütün mekânlara göndersin, onun geleceği görüşünü ve duyusunu test etsin, vücudunun herhangi bir bölümüne iğne batırsın, göz kapaklarının altındaki derisine saplasın, etini yaksın ve keskin bir aletle kessin. "Korkmayın," diye haykırırlar, Regazzoni ve Du Potet, Teste ve Pierrard, Puysegur ve Dolgorouky "İpnotize olmuş ya da transa sokulmuş bir denek asla incinmez!" Ve bütün bu icra edildiğinde ve öyle ya da öyleymiş gibi görünen her bir spritüel fenomeni taklit etme becerisine sahip, zamanın herhangi bir ünlü büyücüsünü davet edin, aynı testlere kendi bedenini teslim etsin![128]

Jules Favre'nin konuşmasının on beş saat sürdüğü ve hâkimlerle kamuoyunu güzel konuşma sanatıyla büyülediği rapor edilir. Jules Favre'yi duyduğumuzda ona en kolaylıkla inanan biziz, yalnız iddiasının son cümlesindeki birleştirilmiş ifadesi, ne yazık ki vakitsiz ve hatalıydı. "Bilimin açıklamaya teşebbüs etmeden kabul ettiği bir fenomenin önünde durmaktayız. Halk ona gülümseyebilir, fakat bizim en tanınmış fizikçilerimiz, onu ciddiyetle dikkate almaktadırlar. Adalet, *bilimin tanıdığı* bir şeyi artık görmezden gelemez!" Bu radikal açıklama, gerçeğe dayansaydı ve manyetizma, salt çıkarcılıktan çok, doğayı araştırmaya hevesli olan sadece birkaç gerçek bilim adamı yerine, diğer çoğu tarafından da ön yargısız bir şekilde araştırılmış olsaydı, halk asla gülmezdi. Toplum, yumuşak başlı ve hürmetkâr bir çocuktur ve dadı (kamuoyu) nereye götürürse seve seve gider. İdollerini ve fetişlerini seçer ve çıkardıkları

128 "Bulletin de L'Academie de Medecine," Paris, 1837, cilt 1, sayfa 343'te, hissizlik durumuna bir örnek, manyetik uykuda olan bir hanımefendinin, uzun bir iğnenin ucuna kadar etine geçirildiği, parmaklarından birinin mum alevinde birkaç saniye tutulduğu iddiasında bulunan Dr. Oudet'in raporunda bulunabilir. Madame Plaintain'in göğsünden kanserli bir parça çıkarıldı. Operasyon on iki dakika sürdü, bütün o zaman süresince hasta ipnozcusuyla sakin sakin konuştu ve en ufak bir şey hissetmedi. ("Bul. De L'Acad. De Med" Tom. ii, s. 370)

ses ve yaptıkları gürültü oranında onlara tapar ve sonra, mahcup bir yaranmaya çalışma bakışıyla, dadısı yaşlı Bayan Kamuoyu'nun tatmin olup olmadığını görmek için dönüp bakar.

Yaşlı Hristiyan Papazı, Lactantius'un, kendi zamanında hiçbir skeptiğin, bir majisyenin önünde, ruhun vücuttan ayrılmadığını ve onunla birlikte öldüğünü iddia etmeye cesaret edemeyeceğini ifade ettiği söylenir. Zira o, hemen orada, ölümlülerin ruhlarını çağırarak onları gözle görünür yapar ve gelecekten haber verdirerek "aksini ispatlardı". Madam Rogers vakasında hâkim ve hâkimler heyetine de aynısı ispatlanmıştı. Orada Baron Du Potet vardı ve onun uyurgezeri ipnotize ettiğini görünce korktular ve böylece onları, sadece fenomene inandırmakla kalmadı, onu kabul etmeleri için de zorlamış oldu ki bu çok daha kötüydü.

Ve şimdi Paracelsus'un doktrinine gelelim. Onun anlaşılamayan, yine de canlı tarzı, Ezekiel'in Eski Ahit tekerlemeleri gibi okunmalıdır, yani "içinden ve dışından". İnançlara karşı teoriler ortaya koymanın tehlikesi, o günlerde çok büyüktü, Kilise güçlüydü ve yüzlerce büyücü yakıldı. Bu yüzden Paracelsus'u, Agrippa'yı ve Eugenius Philalethes'i, simya ve sihirdeki başarılarıyla ünlü oldukları kadar, inançlı beyanatları açısından da saygıya değer buluruz. Magnet'in okült özellikleri üzerine Paracelsus'un bütün görüşleri, magnetten çıkarılan ve *Magisterium Magnetis* diye adlandırılan bir ilaç olan harika tentürü tarif ettiği meşhur kitabı *Archidaxarum*'da ve kısmen de *De Ente Dei* ve *De Ente Astorum*'da anlatılır. Fakat açıklamaların hepsi, inanmayana, anlaşılamayan bir ifadeyle verilir. "Her köylü görür," dedi, "bir mıknatıs demiri çeker, fakat akıllı bir adam kendi kendine sormalıdır. İşte ben, mıknatısın bu demiri çeken gücü dışında, başka ve gizli bir güce daha sahip olduğunu keşfettim,".

Ayrıca, buna ilaveten, insanın içinde, spritüel formunu -astral ruh- düzenleyen, semavi bedenden ve yıldızlardan gelen saklı bir güç yattığını ortaya koyar. Bizim, kuyruklu yıldız cevheri diye tanımlayabileceğimiz özün bu kimliği, daima çekildiği yıldızlarla direkt ilişki içinde kalır ve böylece aralarında, ikisi de mıknatıs olarak, karşılıklı bir çekim

var olur. Dünyanın ve diğer tüm gök cisimlerinin ve insanın dünyevi bedeninin benzer bileşimi, Paracelsus felsefesinde temel bir fikirdir. "Beden, elementlerden, ruh ise yıldızlardan gelir. İnsan, kanın ve etin hayatını sürdürmek için elementlerden yer ve içer; yıldızlardan da ruhuna, zekâ ve düşünceleri tedarik eder."

"Spektroskop, onun, insan ve yıldızların aynı bileşime sahip olması teorisini yerine *getirmişti; fizikçiler şimdi sınıflarına, güneş ve gezegenlerin manyetik çekimleri üzerine ders veriyorlar."*

İnsan vücudunun bileşimini oluşturduğu bilinen esaslar, hidrojen, sodyum, kalsiyum, magnezyum ve demir, yıldızlarda çoktan keşfedilmiş olarak vardı. İkisi dışında, gözlenen bütün yıldızların, yüzlercesinde hidrojen bulundu. Şimdi, eğer, Paracelsus'a ve onun, insan ve yıldızların benzer esaslardan oluştuğu teorisine nasıl karşı çıktıklarını, ikisi arasındaki benzerlik ve çekim konusundaki fikirleri yüzünden, astronomların fizikçiler tarafından nasıl alaya alındığını hatırlarsak ve sonradan spektroskobun, en azından iddiaları nasıl haklı çıkardığını farkedersek, geri kalan teorilerin de zaman içinde gerçekleşeceğini kestirmek, çok mu anlamsız olurdu?

Şimdi burada akla bir soru geliyor. Çok yakın bir döneme kadar -aslında spektroskopun keşfine kadar- gök cisimlerinin bileşenleri, bizim bilgili akademisyenlerimiz için kesinlikle bilinmez iken, Paracelsus, yıldızların bileşimi hakkında herhangi bir şeyi, nasıl oldu da öğrendi? Gerçi, şimdi bile, telespektroskop ve diğer çok önemli modern yenilikler, birkaç element, varsayım niteliğindeki kronosfer hariç, yıldızlardaki her şey onlar için hâlâ bir sır. Bilimin bile bilmediği araçlara sahip olmadan, Paracelsus, yıldızlarla dolu kalabalığın doğası hakkında o kadar emin olabilir miydi? Bilim ise hiçbir şey bilmeyecek, bu araçların isimlerinin -Hermetik felsefe ve simya dilinde- nasıl telaffuz edildiğini bile duymayacaktır.

Dahası şunu da aklımızda tutmalıyız, *Paraselcus, hidrojenin kâşifiydi ve onun bütün özelliklerini ve bileşimini*, Ortodoks akademisyenlerinden herhangi birinin konu hakkında kafa yormaya başlamasından uzun

zaman önce biliyordu. Bütün ateş (simyacı) filozoflarının yaptığı gibi astrolojiyi ve astronomiyi araştırmıştı ve eğer insanın yıldızlarla direkt ilişki içinde olduğunu iddia etmiş olsaydı, neyi savunduğunu gayet iyi bilirdi.

Fizyolojistler için doğruluğu ispatlanacak diğer nokta, insan bedeninin beslenmesinin sadece mide yoluyla olmadığı, önermesidir: 'Fakat aynı zamanda, algılanamaz bir şekilde, bütün doğada bulunan ve tek tek her organın, özel besini olarak kendine çektiği, manyetik güçtür." Paracelsus, daha sonra şöyle söyler: "İnsan, elementlerden sağlığı, sadece dengedeyken çekmez, düzensizlik durumunda hastalığı da çeker. Canlı bedenler, bilimin de kabul ettiği gibi, çekim ve kimyasal bileşime eğilim kanununa tabidir. Organik dokuların en dikkat çekici fiziksel niteliği, fizyolojistlere göre, *imbikleme* (emme) özelliğidir. Öyleyse, Paracelsus'un, bizim bu, absorbe eden, çeken ve kimyasal olan bedenimizin, astral ve yıldız tesirleri kendinde toplaması teorisinden daha doğal ne olabilir?

"Güneş ve yıldızlar, bizden kendilerine çekerler ve biz de onlardan çekeriz." Bilim buna hangi itirazı sunabilir? Anlattığımız şey, magnetlerden, kristallerden ve aslında bitkisel organizmalardan çıkan alevler ile aynı olan, Baron Reichenbach'ın, insanın yaşam enerjisi sızıntılarının keşfinde gösterilir.

"İnsan bedeninin ilksel maddeye sahip kılındığını," söyleyen Paracelsus tarafından, evrenin birliği ileri sürülmüştü; spektroskop, dünya ve güneş üzerinde var olan aynı kimyasal elementlerin, ayrıca yıldızlarda da bulunduğunu göstererek iddiayı ispatlamıştı. Spektrop daha da fazlasını yapar: Bütün yıldızların bizimkine benzer yapıda *güneşler* olduğunu gösterir ve Profesör Mayer'in anlattığına göre, dünyanın manyetik durumu, güneşin üzerindeki her değişim ile değişmektedir ve güneşten çıkan sızıntılara bağlı olunduğu söyleniyorsa, o zaman, yıldızlar da birer güneş olarak, orantılı derecelerde bize etki eden sızıntılar yaymalıdırlar.

" Rüyalarımızda," der, Paracelsus, "biz, bitkiler gibiyiz; basit ve canlı bir bedene sahip ama ruhu olmayan. Uykumuzda astral beden özgürdür ve doğasının esnekliğiyle, uyuyan aracına yakın olarak, ya havada dolaşır ya da yıldız ailesiyle, hatta çok uzaklardaki kardeşleriyle görüşmek için daha yükseklere uçar. Kâhince bir karakterde geleceği görmesi ve mevcut isteklere dair rüyalar, astral ruhun kabiliyetleridir. Bizim maddesel ve daha ağır olan bedenimize bu hediyelerden verilmemiştir, zira ölümde birçok ruh yıldızlara dönerken, beden, dünyanın göğsüne iner ve fiziksel elementlerle tekrar birleşir,". "Hayvanlar," diye ekler, "onların da önsezileri vardır, çünkü onlar da birer astral bedene sahiplerdir,".

Paracelsus'un öğrencisi, Van Helmont, manyetizma üzerine olan teorileri, daha geniş bir şekilde geliştirilmiş ve daha dikkatli detaylandırılmış olduğu halde, tamamen aynı şeyi söyler. Bir insanın diğerini karşılıklı olarak etkilemesine imkân veren gizli manyetik niteliğin araçları *Magnale Magnum*, doğada bütün şeylerin arasında var olan, evrensel ahenge dayandırır. Sebep sonucu üretir, sonuç kendisini sebebe geri gönderir ve ikisi karşılıklı hareket eder. "Manyetizma," der, "göksel bir doğanın bilinmeyen bir özelliğidir; yıldızlara çok benzer ve uzay ya da zaman sınırlarıyla hiç engellenmemiştir. Her yaratılmış varlık, kendi semavi gücüne sahiptir ve gökyüzü ile arasında yakın bir bağ vardır. Bu şekilde dışsal olarak işleyebilen insanın bu sihirli gücü, içsel insanda saklıdır. Bu sihirli akıl ve kudret, böylece uyumaktadır, fakat saf bir telkinle uyandırılıp harekete geçer ve daha canlı, daha insanın dışında olur ve karanlık bastırılır. Ve diyorum ki, bu, kabalistik sanat etkileridir ve ruha, tıpkı bir irkilme uykusunun onu terk etmesi gibi, sihirli ama doğal olan gücü geri getirir,".[129]

Van Helmont ve Paracelsus, her ikisi de, vecd (kendinden geçme) halinde iken, iradenin büyük gücü konusunda aynı görüşteler: "Ruh her yere yayılmış durumdadır ve ruh, manyetizma vasıtasıdır." Saf ilksel sihir, batıl itikat uygulamalarında ve boş seremonilerde barınmaz, o yalnızca insanın görkemli iradesinde var olur. "Fiziksel doğanın üzerinde

129 Youmans, "Chemistry on the Basisofthe New System-Spectrum Analysis"

efendi olan, cennet ve cehennem ruhları değildir, tıpkı çakmaktaşında saklı olan ateş gibi, insanın içinde gizli olan, canı ve ruhudur."

İnsan üzerindeki yıldız etkisi teorisi, bütün ortaçağ filozofları tarafından telaffuz edildi. "Yıldızlar, dünyevi bedenlerle, aynı elementlere sahiptir,"der, Cornelius Agrippa, devam eder. "Ve bu yüzden, özler, birbirini çeker. Tesirler, sadece ruhun yardımı yoluyla yayılır, ancak bu ruh tüm evrene nüfuz eder ve insan ruhlarıyla tam uyum içindedir. Doğaüstü güçler edinen majisyen, *sadakat*, *sevgi* ve *umuda* sahip olmalıdır. Bütün şeylerin içinde, saklı olan gizli bir güç vardır ve sihrin mucizevi güçleri ondan gelir."

General Plasenton'un[130] modern teorisi, garip bir şekilde, ateş filozoflarının görüşleriyle denk düşmektedir. Onun sahip olduğu, erkek ve kadının pozitif ve negatif elektrikleri, doğadaki her şeyin karşılıklı çekimi ve itimi görüşü, İngiltere Rosicrucianları üstatlarından Robert Fludd'dan kopyalanmış gibi görünüyor. "İki insan birbirine yaklaştığında," der, ateş filozofu, "manyetizmaları, ya pasif ya da aktiftir, yani pozitif veya negatif. Eğer çıkan ışımalar, parçalanır ya da engellenirse, orada antipati doğar. Fakat eğer birbirinin içinden karşılıklı geçerse, o zaman, orada pozitif çekim olur, çünkü ışınlar, merkezden çembere ilerlerler. Bu durumda, sadece hastalıkları değil, aynı zamanda ruhsal duyarlılığı da etkilerler. Bu çekim ve uygunluk, yalnız hayvanlar arasında değil, aynı zamanda bitkiler ve mineraller arasında da vardır,".

Ve şimdi, Mesmer'in "baquet"ini, (su, cam ve manyetize demir talaşlar ve çubuklar ile doldurulmuş tahta bir kutu) ve tamamıyla Paracelsus'a ait doktrinler ve felsefeye dayanan sistemini, Fransa'ya nasıl ithal ettiğinden bahsedeceğiz. Büyük psikolojik ve fizyolojik keşif, fizikçiler tarafından tahlil edildi. Konu, onların kendi teorileriyle uyuşmadığı zaman, bilimsel yapının, ne kadar çok cehalet, yüzeysellik ve ön yargı sergileyebileceğini ortaya koyacaktı. O en önemlisiydi, çünkü toplum düşüncesinin bugünkü sürüklenişi, muhtemelen, 1784'ün Fransız Akademisi

130 Stevens Enstitüsünde Fizik Profesörü. Bkz., "The Earth a Great Magnet" adlı konferansı. Ayrıca Prof. Balfour Stewart'ın "The Sun and the Earth" adlı konferansı.

komitesinin ihmali ve kesinlikle, onun en sadık öğretmenlerinin var olduğunu itiraf ettiğini gördüğümüz atomik felsefedeki boşluklar yüzündendi. 1784 komitesi, Borie, Sallin, D'Arcet ve onlara sonradan eklenen Gillotin, Franklin, Leroi, Bailly, De borg ve Lavoisier gibi itibarlı kişilerden meydana gelmişti. Borie, kısa bir süre sonra öldü ve Magault onun yerini aldı. İki şey için şüphe edilemez: Komitenin çalışmasına güçlü ön yargılarla başladığı, çünkü sadece kral tarafından öyle yapılması emredildiği ve Mesmerizmin hassas gerçeklerini inceleme tarzlarının, akılsızca ve bağnazca olması. Bailly tarafından düzenlenen raporların, yeni bilime ağır bir darbe indirmesi tasarlanmıştı. Mesmer'i destekleyen ve onun tedavilerinin görgü tanığı olmuş, aristokrasi ve zengin ticari sınıfın büyük bir kısmı arasında, en şiddetli duyguları uyandırarak, baştan sona tüm okullara ve toplum saflarına, gösterişli bir şekilde yayıldı. Konuyu en ince detaylarına kadar seçkin saray fizikçisi d'Eston ile araştırmış olan, yüksek sınıfın bir akademisyeni, Ant L. De Jussieu, içinde, manyetik akışkanın tedavi edici etkilerinin, tıp fakültesi tarafından yapılan dikkatli gözlemini savunduğu, kesin doğrulukla bir karşıt rapor hazırladı. Onun hak talebi, çok sayıdaki tutanaklar, tartışmalı çalışmalar ve yeni gerçekler geliştiren dogmatik kitapların ortaya çıkması ile karşılandı ve Thouret'nin çok geniş bilgi sergileyen, *Recherches et Dotes sur le Magnetisme Animal* başlıklı çalışmaları, araştırmayı geçmişin kayıtlarına doğru harekete geçirdi ve en uzak antik çağdan, birbiri ardına gelen ulusların manyetik fenomenleri kamunun önüne serildi.

Mesmer'in doktrini, basitçe, Paracelsus, Van Helmont, Santanelli ve İskoçyalı Maxwell'in yeni bir ifadesiydi ve hatta Bertrand'ın çalışmasından bölümler kopyalamakla ve onları kendi ilkeleri gibi beyan etmekle suçluydu.[131] Profesör Stewart[132], çalışmasında, evrenimizin, arada makine görevi gören bir çeşit araç ile atomlardan oluştuğunu ve enerji kanunların da bu makineyi çalıştıran kanunlar olduğunu kabul eder. Profesör Youmans, bunu, "modern bir doktrin" olarak nitelendirir, fakat biz

131 "Du Magnetisme Animal, en France" Paris, 1826
132 "The Conservation of Energy" N. Y., 1875

Mesmer tarafından ortaya serilen yirmi yedi önerme arasında, sadece bir yıl önce, 1775'te, yabancı bir fizikçiye yazdığı mektubunda şunları buluruz: *1. Gök cisimleri, dünya ve canlı bedenler arasında karşılıklı bir iletişim vardır. 2. Hiçbir boşluğa yer vermeyecek şekilde evrensel olarak yayılan ve sürekli olan, inceliği bütün karşılaştırmaların ötesinde, doğası, hareketin tüm tesirlerini almaya, çoğaltmaya ve nakletme yeteneğinde olan bir akışkan, bu tesirin bir aracıdır.* Teori, o kadar modern olmasa da, her şeye rağmen bundan doğmuş görünüyor. Profesör Balfour Stewart şöyle der: "Evreni, çok büyük fiziksel bir makinenin ışığı altında görebiliriz." Ve Mesmer: *3. Bu karşılıklı hareket, bugünkü bilinmeyen mekanik kanunlara bağlıdır.*

Profesör Mayer, Gilbert'in doktrinini, dünyanın büyük bir mıknatıs olduğunu tekrar doğrulayarak, gücünün yoğunluğundaki gizemli değişimlerin, güneşten yayılan ışınlara bağlı gibi göründüğünü, o kürenin belli günlük ve yıllık devirleriyle değiştiğini ve yüzeyini süpüren dev ateş dalgalarının etkisiyle titreştiğini ifade eder ve "sürekli dalgalanma, med-cezir ve dünyanın yörünge etkisi akışından" söz eder.

Ve Mesmer:

4. Medcezir (gelgit) olarak düşünülen sonuçlar, bu hareketin birbirini izleyen etkileridir.

6. Bu işlemle (bize doğa tarafından sunulanların en evrensel olanı) meydana gelen, gök cisimleri, dünya ve onun bileşenleri arasındaki bağlantılardır.

Bizim modern bilim adamlarının okuması için iki tane daha var:

7. Maddenin ve düzenlenmiş bedenin özellikleri, bu işleme bağlıdır.

8. Hayvan bedeni, bu aracın birbirini izleyen etkilerini tecrübe eder ve kendini sinirlerin özüne sızdırmak yoluyla onları doğrudan doğruya etkiler.

1820'de Rusya hükümeti, Berlin Akademisine, Mesmerizm üzerine yazılacak en iyi teze üç yüz altın dukalık bir ödül teklif edilmesi talimatını verdi. Paris Kraliyet Bilim Cemiyeti, Ekselansları Dük d'Angouleme'nin

başkanlığında, aynı amaç için altın bir madalya teklif etti. Fransız asilzadesi, Bilimler Akademisi üyelerinden biri, bütün önemli Avrupa devletlerinin bilgili toplumlarının fahri üyesi, Markiz de la Place, *Essai Philosophique sur les Probabilites* başlığıyla bir çalışma yayınladı, bu çalışmada seçkin bilim adamı şöyle diyor: "Doğanın görülemez etkenlerini bilmek için başvurabileceğimiz bütün araçlar, en hassas olan sinirlerdir, özellikle harici etkiler onların duyarlılığını arttırdığında bazı kişilerin bu son derece sinir hassasiyetinden doğan münferit fenomenler, hayvan manyetizması diye adlandırılan yeni bir etkenin varlığına ilişkin çeşitli görüşleri doğurmuştur. Doğanın tüm etmenlerini ve onların değişik hareket tarzlarını bilmekten o kadar uzağız ki, fenomenleri inkâr etmek hiç felsefik olmazdı, sırf bu yüzden onlar, bizim mevcut bilgimizle açıklanamazlar. Onları kabul etmek ne kadar zor görünse de, çok daha önemli bir dikkatle onları incelemek, basitçe görevimizdir." Mesmer'in deneyleri, Busancy'deki mülkünün oturanları arasında, tamamen malzemesiz yaptığı ve dikkat çekici tedaviler üreten Markiz de Puysegur tarafından çok geliştirilmişti. Bunların, halka sunulmasıyla, diğer birçok eğitimli adamlar sonucun başarısını test ettiler ve 1825'te M. Foissac, Tıp Akademisine yeni bir araştırma teklifinde bulundu. Adelon, Parisey, Marc, Burdin, Sen ve muhabir olarak Husson'ı da içine alan özel bir komite, teklifin kabul edilmesi konusunda bir tavsiye kararında birleştiler. "Bilimde hiçbir karar, ne olursa olsun, kesin ve değiştirilemez değildir," şeklinde mertçe itirafta bulunurlar ve bize, 1784 Franklin Komitesinin sonuçlarıyla ilişkilendirilmesi gereken değeri biçmemiz için araçlar sağlarlar. Üzerinde bu hükmün verildiği deneyler, bütün komisyon üyelerinin eşzamanlı ve zorunlu birleşimi olmadan yürütülmüştür ve gerçeğin ilkelerine göre ve ahlaki eğilimlerle incelemek için tayin edildiklerinden, bu, bütünüyle onların ihmali sayılmalıdır.

Manyetizmanın gizli bir tedavi olması konusunda söyledikleri, modern spiritüalizmin en saygın yazarları tarafından defalarca belirtilmişti, yani bu gizlilik: "Onu araştırmak, testlere tabi tutmak; son olarak bu

araçları suiistimal eden ve onu servet ve suiistimal aracı yapan kişilerin kullanımından uzak tutmaktı."

Bu rapor, uzun tartışmalara neden oldu, fakat 1826 Mayısında, Akademi, şu tanınmış isimlerden oluşan bir komisyon tayin etti: Leroux, Bourdois de la Motte, Double, Magendie, Guersant, Husson, Thilaye, Marc, Itard, Fouquier ve Guenau de Mussy. Derhâl çalışmalarına başladılar ve Husson vasıtasıyla Akademi ile gözlemlerinin sonuçları hakkında iletişimde bulunarak beş yıl devam ettirdiler. Rapor, otuz dört farklı paragraf altında sınıflandırılmış fenomen hikâyelerini kapsar, fakat bu çalışma, özel olarak manyetizma bilimine adanmadığı için birkaç kısa özetle yetinmeliyiz. Ne ellerin temasına, sürtülmelerine, ne de geçişlerine devamlı ihtiyaç duyulmadığını, çünkü muhtelif durumlarda, iradenin, uzunca bir bakışın sabitliğinin, manyetize olanın bilgisi olmadan bile, manyetik fenomenleri üretmeye yeterli olduğunu ileri sürdüler. "Doğruluğu ispatlanmış ve tedavi edici fenomenler, sadece manyetizmaya bağlıdır ve onsuz tekrar üretilemez. Uyurgezerlik durumu meydana gelir ve durugörü, önsezi ve duruişiti diye adlandırılan yeni becerilerin gelişmesine sebep olur. "Manyetik uyku, manyetize olanların göremediği ve tamamıyla ona sebep olan araçlardan habersiz olduğu şartlar altında harekete geçirilmiştir. Manyetizmacı bir kere deneğini kontrol ettikten sonra, onu habersizce, görüşü dışında, belli bir uzaklıkta, kapalı kapılar arkasında bütünüyle uyurgezerlik durumuna sokabilir." Uyuyan, dış duyuları tamamen paralize olmuş ve onun harekete geçirilmiş bir kopyası gibi görünür. "Çoğu zaman, kulaklarında oluşan, dışarıdan gelen ve beklenmeyen, güçlü bir şekilde vurulan bakır kaplar, ağır bir maddenin düşüş sesleri gibi gürültülere bütünüyle yabancıdırlar. Komite, onlara rahatsızlık vermeden veya bir şüphe bile uyandırmadan, hidroklorik asit ya da amonyak koklatabilir, bir tüyü yaklaştırarak, onların ayaklarını, burunlarını ve göz kenarlarını gıdıklayabilir. Morluk oluşturacak şekilde derilerini çimdikleyebilir, tırnaklarının altına belli bir derinliğe kadar iğne batırabilirdi ama ne herhangi bir acı belirtisi, ne de farkında olduklarına dair bir işaret göstermeyeceklerdi.

Buna bir örnek verirsek, biz, en ağrılı cerrahi operasyonlardan birinde, yüzü, nabzı ve solunumu en ufak bir tepki göstermeyen birini görmüştük."

Dış duyulardan fazlasıyla söz ettikten sonra, şimdi, insan ile koyun protoplazması arasındaki belirgin farkı, doğru bir şekilde ispatlayacağı düşünülen içsel olanlar hakkında ne söylemek zorundalar onu görelim. "Uyurgezer halde oldukları süre boyunca," der, komite, "gözlemlediğimiz manyetize olmuş kişiler, uyanıkken sahip oldukları yetileri çalışmayı durduruyorlar. Belleklerinin, daha doğru ve daha kapsamlı olduğu görülüyor. Fark gösteren iki uyurgezer görmüştük, gözleri tamamen kapalı, önlerine nesneler yerleştirilmiş, onlara dokunmadan kartların renklerini ve değerlerini anlatmışlar ve elleriyle izleyerek, kelimeleri veya rastgele açılan kitapları okumuşlardı. Bu fenomen, göz kapakları tam olarak kapalı olduğunda meydana gelmişti. İki uyurgezerde de, az ya da çok, geleceği görme durumlarıyla karşılaştık. Onlardan biri, günler yok hayır aylar önceden, epileptik nöbetlerin olacağı ve tekrarlanacağı günü, saat ve dakikayı haber verdi; diğeri de tedavi zamanını bildirdi. Öngörülerinin kesin doğrulukla ortaya çıktığı görüldü,".

Komisyon, "Akademinin, manyetizmayı, psikoloji ve doğal tarihin çok ilginç bir dalı olarak araştırılmasına teşvik etmesi gerektiği konusunda uyarmak için, yeterince önem arz eden vakaları topladığını ve görüşmeler yaptığını" söyler. Ve vakaların, Akademinin, onların gerçekliğini kabul edeceğini neredeyse hiç hayal etmediği kadar olağandışı olduklarını, ama yine de, onların bütünüyle yüksek bir doğanın güdüleriyle meydana geldiklerine itiraz ettiği sonucunu ortaya koyar. Kısaca durum, "bilim aşkı ve ümitleri haklı çıkarma zorunluluğuyla, Akademinin bizim heves ve özverimizi oyalamasıdır".

Korkuları, onların kendi sayısı içindeki deneylerde hazır bulunmayan, en azından bir üyenin tavrı ile tam olarak doğrulanmış oldu ve M. Husson'un bize söylediği gibi "raporu imzalamayı uygun bulmadı".

Bilim adamları var, *bilim adamları* var. Ve eğer okült bilimler, modern spiritüalizmin, bu durumunda, bir sınıfın fesatlığı yüzünden acı

çekiyorsa, yine de bütün zamanlarda, adları bilimin üzerinde parlayan kişiler arasındaki savunucularına sahip olmuşlardır. İlk sırada, Paracelsus, Van Helmont ve genel olarak ateş filozoflarından öğrendikleriyle manyetizmaya inancı tam olan, "bilimin ışığı" Isaac Newton durur. Hiç kimse, onun evrensel uzay ve çekim doktrininin, katıksız bir manyetizma teorisi olduğunu inkâr etmeye cüret etmeyecektir. Eğer, onun kendi kelimeleri, bir şekilde anlam ifade ediyorlarsa, onun bütün spekülasyonlarını, *ilahi gri madde*[133] diye adlandırdığı, "dünyanın ruhu", muhteşem evrensel manyetik ajan üzerine dayandırdığını kastetmektedirler. "Burada," der, "söz konusu olan, her şeyin, hatta en katı bedenlerin içine nüfuz eden ve onların özünde saklı olan çok ince bir ruh. Bu ruhun kudreti ve aktivitesi sayesinde, oluşumlar birbirini çeker ve temas ettiklerinde yapışıp kalırlar. Onun sayesinde, elektriksel yapılar, en yakından olduğu kadar en uzak mesafeden de, çekme ve itme işlemine girerler; bu ruhla, ayrıca, ışık akar, kırılır ve yansır ve bedenleri ısıtır. Tüm duyular bu ruhla uyarılır ve hayvanlar onunla uzuvlarını hareket ettirirler. Fakat bu şeyler, birkaç kelime ile açıklanamaz ve biz bu evrensel ruhun işleyişiyle oluşan kanunları, tam olarak belirlemek için henüz yeterli tecrübeye sahip değiliz."

İki tür mıknatıslama vardır. İlki, saf bir biçimde *hayvansal*'dır, diğeri, metafizikseldir ve deneğin spritüel derecesine ve astral ışığın tesirlerini alma kapasitesine bağlı olduğu kadar, manyetizmacının iradesine ve bilgisine de bağlıdır. Ama şimdi, durugörünün, daha çok önceki ile bağlantılı olduğunun doğrusunu öğrenmeye çalışalım. Kendinden en emin bir sübje (denek) bile Du Potet gibi bir uzmanın gücüne itaat etmek zorunda kalacaktır. Eğer onun görüsü, manyetizmacı, majisyen ya da ruh tarafından ustalıkla yönetilirse, ışık, en gizli kayıtlarını bizim araştırmamıza teslim etmelidir. Zira o, "gören ama algılamayanlara hep kapalı olan, diğer taraftan, onu açılmış olduğunu görmek isteyen biri için, hep açık olan bir kitaptır. O, bütün olmuş, olan ve olacakların bozulmamış bir kaydıdır. Hayatlarımız, en ufak ayrıntısına kadar

133 " Fundemental Principles of Natural Philosophy"

onun üzerine mühürlenmiştir ve düşüncelerimiz bile onun sonsuz tabletlerinde resmedilmiş olarak kalır. O, *Vahiy* bölümünde, ölülerin, yaptıkları işlere göre yargılandığı, melek tarafından açıldığını gördüğümüz "Hayat Kitabı"dır. Kısacası o, "Tanrı'nın Hafızası"dır!

"Kehanetler; düşüncelerin, karakterlerin, insanların ve diğer ilahi vizyonlarının tesirinin, etherden zuhur ettiğini iddia ederler. 'Bunda şekilsiz şeyler şekillenir,' der, Zerdüşt'ün *Keldani Kehanetleri*'nin, kadim bir bölümünde."[134]

Böylece, modern akıl ve kadim bilgelik, kehanet ve bilim, kabalistlerin iddialarını doğrulamakta birleşiyorlar. Astral ışığın, yok edilemez tabletlerinin üzerinde, düşündüğümüz her düşüncenin, yaptığımız her davranışın izi mühürlenir ve gelecek olaylar -unutulmuş sebeplerin sonuçları- geleceği görenin veya kehanet sahibinin gözünde, izleyeceği canlı bir resim olarak önceden şekillenir. Hafıza -materyalistin ümitsizliği, psikolojinin muamması, bilimin sfenksi-, felsefenin öğrencisi için, sadece, insanın bilinçsiz olarak sarf ettiği ve ikinci derecede hayvanların çoğu ile paylaştığı gücü ifade eden bir isimdir. Ruhsal görüsüyle astral ışığın içine bakmak ve onda geçmiş duyuların ve olayların görüntülerini görmektir. "Bir parçası olarak bulunduğumuz olayların, sahnelerin, canlı ve ölü mikroskobik resimleri için, beynin ganglionlarını araştırmak yerine,[135] onlar, görünen kozmosun, bütün sonsuzluk için depoladığı, her titreşim kadar, her insan hayatının kayıtlarının tutulduğu, en zengin kaynağa gittiler!

Boğulan bir adama, klasik olarak, ölümlü hayatının unutulmuş her sahnesini göstermesi farz edilen hızlı hafıza görüntüsü -sahne şeklinde, kesik kesik ışık flaşlarıyla görünmesi-, basit olarak, mücadele eden ruhun, yok olmayan renklerde resmedilmiş geçmişine, sessiz galerilere girerek, anlık bir göz atmasıdır.

Çok iyi bilinen gerçek -on kişinin dokuzu tarafından kişisel tecrübe ile onaylanmıştır- ilk defa gördüğümüz sahnelerin, duyduğumuz

134 "The Chaldean Oracles" Cory

135 Draper, "Conflict between Religion and Science" Bilim ve Din Arasındaki Çatışmalar.

konuşmaların ve manzaraların ve bazen de daha önce hiç gitmediğimiz ülkelerin, sık sık bize tanıdık gelmesi de, aynı sebeplerin bir sonucudur. Reenkarnasyona inananlar, bunu, bizim diğer bedenlerdeki varlığımızın tek bir delili olarak kanıt gösterirler. Hiç görmediğimiz insanların, ülkelerin ve şeylerin bu şekilde tanınmasını, önceki tecrübelerin ruh hafızasının anlık görüntülerine dayandırırlar. Fakat kadim zaman insanları, ortaçağ filozoflarıyla beraber, kesin olarak bir karşı görüşü savunurlar.

Onlar, bu fizyolojik fenomenin, ruhun önceki var oluşunun ve ölümsüzlüğünün lehine olan en büyük iddialarından biri olsa da, yine de bizim fiziksel beynimiz, hafızasından ayrı bir bireysel hafızayla donatılmış olduğundan, bir reenkarnasyon delili olmadığını savunmuşlardır. "Eliphas Levi'nin güzel bir şekilde ifade ettiği gibi, "Doğa, geçen her şeyden sonra kapıyı kapatır ve daha mükemmelleştirilmiş formlarda, hayatı ileriye doğru iter,". Krizalit, bir kelebek olur; kelebek ise, asla bir tırtıl olamaz. Gece saatlerinin sessizliğinde, bedensel duyularımız uykunun prangalarıyla bağlandığında ve madde bedenimiz dinlenirken, astral form özgür kalır. Sonra, dünyevi hapishanesinden dışarı sızarak, Paracelsus'un dediği gibi, "dünya dışı ile baş başa verir", görünmeyen ve görünen dünyalarda dolaşır. "Uykuda," der, "astral beden (ruh) daha özgür hareket eder; sonra yukarı ebeveynlerine uçar ve yıldızlarla el ele tutuşur."

Rüyalar, önseziler, geleceği görme, kehanetler ve malum olmalar, uyku saatleri sırasında, astral ruhun yakınlık bağının oranına göre, az ya da çok, belirgin bir biçimde aldığı ve beynimizde bıraktığı izlerdir. Vücut ne kadar yorgunsa, ruhsal insan o kadar özgürdür ve ruhumuzun hafızasının izlenimleri o kadar canlıdır. Ağır ve dirençli, rüyasız ve aralıksız uykuda, uyanık olma durumundan dış bilince geçişte, kişiler bazen hiçbir şey hatırlamayabilir. Fakat astral bedenin yolculuğu sırasında gördüğü sahneler, görüntülerin izlenimleri, madde baskısının altında saklanmış olsa da hâlâ oradadırlar. Her an uyandırılabilirler, kişinin hafızasının o tip anlık görüntüleri süresince, görünen

ve görünmeyen evrenler arasında ani enerji değiş tokuşları vardır. Beyin ganglionlarının mikrografları ve astral ışığın foto senografik galerileri arasında bir akım tünelleri kurulur. Ve bedeni içinde o yeri ziyaret etmediğini ya da o manzarayı görmediğini veya kişiyi tanımadığını bilen bir insan, yine de, onları gördüğünü ve tanıdığını iddia edebilir, çünkü ruhu ile seyahat ederken, tanışıklık hasıl olmuştur. Fizyolojistlerin buna sadece bir itirazı olabilir. Tam ve derin doğal uykuda, irade ile ilgili olan doğanın yarısı, atalet durumundadır; bundan dolayı gezip dolaşamaz, daha çok da o tip herhangi bir bireysel astral bedenin var olduğu, bu kişiler tarafından, şiirsel bir efsaneden daha az dikkate alınır. Blumenbach'ın, uyku durumunda, zihin ve beden arasındaki bütün bağlantının askıya alındığına dair bizi temin ettiği iddiası, Dr. Richardson tarafından inkâr edilir ve Alman bilim adamına dürüstçe, "bilinmez olan zihnin ve bedenin kesin limitleri ve bağlantıları, söylenmesi gerekenden çok fazla" olduğunu hatırlatır.

Hiçbir insan, kütle ve madde olsa da, biri görünen diğeri görünmeyen evrende, çifte varlık sürdürmekten kaçınamaz. Onun fiziksel çekimini canlandıran yaşam prensibi, en çok astral bedendedir ve daha hayvani kısımları uyurken, daha spritüel olanlar, ne sınır ne de engel tanımaz. Okumamış olanların yanı sıra pek çok okumuşun da, böyle tuhaf bir yaşam prensibi dağıtımı teorisine itiraz edeceklerini farkındayız. Onlar, keyifli cahilliklerinde kalmayı ve eski bozulmuş teorilerine bir anlık dikkatlerini vermektense, bu gizemli ajanın, nereden gelip nereye kaybolduğunu kimsenin bilmediğini ya da anlatamayacağını söylemeye devam etmeyi tercih edeceklerdir. Teoloji tarafından tutulmuş zeminde, birisi kalkıp, dilsiz vahşilerin ölümsüz can ruhları (soul) olmadığını ve bu yüzden de astral ruhları olamayacağı itirazında bulunabilir, zira *teologlar kadar rahip sınıfından olmayanlar da, yanlış tesir altında, can ve ruhun aynı şey olduğu konusunda uğraş vermişlerdir.*

Fakat Plato ve geçmişin diğer filozoflarını incelediğimizde, Plato'nun bizim astral bedenimizi ima ettiği ya da kendimizin daha etheral sureti olan "irrasyonel ruh", olsa olsa ancak, varlığın, mezarın ötesindeki

uzatmalı devamlılığına sahip olabilir. İlahi ruh-kilise tarafından "*soul*" (can-ruh) diye yanlış isimlendirilen, özünden dolayı ölümsüzdür. (Herhangi bir İbrani âlimi, şu iki kelime, xww *ruah* "rüzgâr ve nefes" ile Xpn *nephesk* "can, canlı" arasındaki fark gösteren ayrımı kolayca değerlendirecektir.) Eğer, yaşam prensibi, astral ruhtan ayrı bir şey ise ve hiçbir şekilde ona bağlı değil ise, gözle görülmeyeni görme güçlerinin yoğunluğu, neden deneğin, bedensel bitkinliğine o kadar bağlıdır? Trans ne kadar derin olursa, beden o kadar az yaşam belirtileri gösterir, spritüel algı ve sezgiler daha açık ve daha güçlü hale gelir. Bedensel duyuların yükünden hafiflemiş olan öz, güçlü ve sağlıklı bir bedende olduğundan, daha yoğun bir derecede aktivite gösterir. Brierre de Boismont, bu gerçeğin tekrarlanmış örneklerini verir. Görme, koku, tat, dokunma ve duyma organlarının, bedensel olarak çalıştırılmaları ihtimalinden yoksun bırakılan bir denekte, çok daha keskin hale geldikleri ispatlanmıştır.

Bu tip vakalar, bir kere ispatlandığında, tek başına bile, en azından bedenin terk edilmesinden belli bir süre sonrası için, hayatın devamlılığın yenilmez örnekleri olarak durmaları gerekir. Fakat yeryüzündeki kısa misafirliği süresince varlığımız, saklanmış ışığa benzetilse de, az çok parlar ve benzer ruhları kendine çeker ve dış bir tesirle beynimizde iyi ya da kötü bir düşünce doğduğunda, mıknatısın demir çubukları çektiği gibi karşı konulmaz bir biçimde benzer doğadaki *uyarı etkilerini* çeker. Bu çekim, aynı zamanda düşünce etkisinin, kendini etherde ne kadar yoğun hissettirdiği ile orantılıdır ve buradan anlaşılacağı üzere, bir insan, kendi yaşadığı döneme ne kadar güçlü şekilde tesir ederse, etkisi, bir çağdan diğerine, görünen ve görünmeyen iki dünya arasındaki sürekli değişen enerji akımları aracılığıyla, insanlığın büyük bir bölümüne etki edinceye kadar taşınabilecektir.

Modern zamanların en ilginç keşiflerinden biri, hassas kişilerin belli bir kısmının, daha önceden dokunulmuş herhangi bir nesneyi, elinde tutarak ya da alnına koyarak, onun hakkında bir fikir edinebilme kabiliyetidir. Bu şekilde, bir el yazması, tablo, giysi veya mücevher -ne kadar

eski olduğu önemli değil- Ptolemy ya da Enok çağlarında yaşamış bile olsa, hassas kişi için, yazarın, ressamın ya da giyenin canlı bir resmini ifade eder. Yalnız bu da değil, kadim bir çağa ait bir yapının parçası, onun tarihini, hatta içinde bulunduğu sahneleri geri çağıracaktır. Bir maden parçası, ruhun görüsünü, şekillendiği aşamasında olduğu zamana taşıyacaktır. Bu yetenek, kâşifi, Lousville, Kentucky'den Prof. J.R. Buchanan tarafından, *psikometri* diye adlandırılır. Psikoloji Bilimi'ne yaptığı bu en büyük katkıdan dolayı, dünya ona teşekkür borçludur ve ona göre skeptizm (şüphecilik), bu tip vakaların birikmesiyle yere serildiğinde, gelecek nesiller, belki de onun heykelini yükseltmek zorunda kalacaklardır. Büyük keşfini halka duyurduğunda, insan karakterini tasvir etmek için, kendini psikometrinin gücü ile kuşatarak şöyle söyler: "Yazmak için verilmiş zihinsel ve psikolojik tesirin, ölümsüz olduğu görülür, araştırdığım en eski örnekler, zamanla hemen hemen hiç azalmayan bir farklılık gösterdiler. Eski el yazmaları, şifrelerini çözmek için bir antikacı gerektiren eskinin tuhaf yazı sanatları, psikometrinin gücüyle kolaylıkla yorumlanmışlardır. Hafızanın, ifadeyi tutma özelliği, sadece yazma ile sınırlı değildir. Çizimler, tablolar, insanın temas ettiği, düşünce ve irade, sarf etmiş olduğu her şey, onlarla bağlantı kurulduğunda, onlara ait olan diğer zihin ile bağlantıya geçilebilir."

Profesör, büyük keşfinin erken döneminde, belki de kâhince sözlerinin önemini bilmeden, şöyle devam eder: "Bu keşif, sanata ve tarihe uygulandığında, ilginç bir bilgi madeni açacaktır."[136]

Bu yeteneğin varlığı, ilk olarak 1841 yılında deneysel olarak gösterildi ve o zamandan beri, dünyanın farklı bölgelerindeki binlerce psikometristler tarafından doğrulanmaktadır. Doğadaki her ortaya çıkış -ne kadar küçük ya da önemsiz olduğu fark etmez- fiziksel doğaüstüne silinmez izini bırakır ve hissedilen hiçbir moleküler karışıklık olmadığından, tek muhtemel sonuç, bu suretlerin, o görünmez evrensel güç -ether veya astral ışık- tarafından üretilmekte olduğudur.

136 J. R. Buchanan, "Outlines of Lectures on the Neurological System of Anthropology"

PSİKOMETRİ

Jeolog, Profesör Denton, *The Soul of Things*-Şeylerin Ruhu adlı büyüleyici çalışmasında, bu konuyu çok geniş bir şekilde ele alır. Mrs. Denton'un bir derecede sahip olduğu psikometrik gücün çok sayıda örneklerini verir. Tusculum'da Cicero'nun evinden alınan bir parçayı alnına koyarak, nesnenin doğasına ait hiçbir bilgisi olmayan Bayan Denton, sadece büyük hatibin çevre halkını değil, aynı zamanda binanın daha önceki sahibi, Cornelius Sulla Felix ya da genel adıyla, Diktatör Sulla'yı da tarif edebilmiştir. Smyrna'nın (İzmir) en eski Hristiyan kilisesinden bir mermer parçası, kilisenin dini topluluğunu ve ayin yöneten papazlarını, onun gözünün önüne getirmiştir. Nineveh, Çin, Kudüs, Yunanistan, Ararat ve tüm dünyadaki diğer yerlerden alınan numuneler, külleri binlerce yıl önce dağılmış olan çeşitli şahsiyetlerin hayat sahnelerini yeniden canlandırmışlardır. Çoğu vakalarda, Profesör Denton, tarihsel kayıtları referans alarak ifadeleri doğrulamıştır. Ayrıca, bir iskelet parçası ya da tufan öncesi bir hayvana ait bir diş parçası, kadın kâhinin, o yaratığı canlı haliyle hatırlamasına, hatta hayatından birkaç kesiti algılamasına ve onun hislerini tecrübe etmesine sebep olmuştu. Psikometrinin araştırma şevkinin önünde, dünyanın en gizli yerleri sırlarını açığa vururlar ve en uzak çağların olayları, dünün geçip giden taze görüntülerinin canlılığıyla rekabet ederler.

Aynı çalışmada yazar şöyle diyor: "Sadece bir yaprak hareketi, bir böcek sürünüşü ya da ufak bir dalga kımıldanışı değil, her bir hareket, binlerce yazıcı tarafından, mutlak ve silinmez yazıta kaydedilir. Bu, tüm zamanın gerçeğidir. Buğulu perdelerin asılı olduğu beşiğin etrafında dönen bu bebek dünya küresinin üzerine ışığın doğuşundan şu zamana kadar, doğa her şeyi fotoğraflamakla meşguldü. Nasıl bir fotoğraf galerisine sahiptir, kim bilir!"

Bize öyle görünüyor ki, hayal etmesi imkânsızlığın zirvesinde olan, kadim Teb'te ya da prehistorik zamanlara ait bir tapmaktaki sahneler, sadece belli atomlardan oluşan bir özün üzerine fotoğraflanması gerekir. Olayların görüntüleri, o bütün her şeye nüfuz eden, evrensel ve

daimi kalan; filozofların "Dünyanın Ruhu", Mrs. Denton'ın da "Şeylerin Ruhu" diye adlandırdığı aracın içine yerleştirilirler. Psikometrist bir cisim parçasını alnına koyarak, kendi *içsel özü* ile temasta bulunduğu objenin içsel ruhunu irtibata geçirir. Evrensel etherin, doğadaki her şeye, en katı olana bile nüfuz ettiği ayrıca vaki olan bütün şeylerin görüntülerini sakladığı şimdi kabul edilmektedir. Psikometrist, numuneyi incelediğinde, o numune ile bağlantılı, onun tarihi ile ilişkili olan olayların resimlerini kaybetmemiş astral ışık akımı ile temasa geçer. Bunlar, Denton'a göre, ışık hızıyla onun gözlerinin önünden akar; sahne sahne biri diğerinin üzerinden öyle hızlı geçer ki, herhangi bir tanesini gözünün önünde tutabilmek, sadece üstün bir irade çalışmasıyla mümkündür.

ZAMAN, UZAY, SONSUZLUK

Psikoterapist, gözle görülmeyen şeyleri gören kişidir, yani iç gözüyle görür. İrade gücü çok güçlü olmadıkça, o özel fenomen için kendini tam olarak eğitmedikçe, görüş yetenekleri hakkındaki bilgisi derin değil ise yer, kişi ve olay algıları, ister istemez çok karışık olacaktır. Fakat bu durugörü yetisinin geliştirildiği manyetizma vakasında, iradesiyle sübjeyi kontrol altında tutan operatör, onun dikkatini, verilen bir resim üstünde, en ufak detayları inceleyinceye kadar yoğunlaştırmaya zorlayabilir. Üstelik tecrübeli bir ipnotizmacı rehberliğinde, "gören" kişi, daha açık ve belirgin olarak, gelecek olayların öngürüsüne sahip olan bir psikometristi gölgede bırakabilir. Ve henüz olmamış bir şeyi algılama ihtimaline itiraz edeceklere, şu soruyu sorabiliriz: Olacak olanı görmek, olmuş ve artık olmayanı göz önüne getirmekten neden daha imkânsız? Kabalistik doktrine göre, içinde bulunduğumuz an, geçmişin embriyosunda var olduğu gibi, gelecek de, embriyodaki astral ışıkta var olur. İnsan, istediği gibi davranmakta özgür olduğunda alacağı tavır, tüm zamanlardan beri önceden bilinmişti; sadece kader ya da kısmet zemininde değil, evrensel prensip, değişmez ahenkle ilgili olarak da önceden bilindi ve muhtemelen, bir müzik notası çalındığında,

titreşimlerinin diğer bir notanın titreşimlerine dönüşmeyeceği de önceden bilinebilir. Üstelik sonsuzluk, ne geçmişe ne de geleceğe sahip olamaz, sadece ana sahiptir; çünkü sınırsız uzayın, tam olarak gerçek anlamında, ne en yakın, ne de en uzak yerleri olamaz. Algılarımız, tecrübelerimizin dar bölgesiyle sınırlıdır, eğer bir son olmasa da, en azından bir zaman ve uzay başlangıcına uyma teşebbüsünde bulunur; ancak gerçeklikte, bunların hiçbiri var olmaz. Geçmiş, gelecekten daha fazla var olmaz. Söylediğimiz gibi, sadece hatıralarımız baki kalır ve hatıralarımız, yalnızca bu geçmişin astral akımlarındaki yansımalarını yakaladığımız göz ilişmeleridir. Psikometrist ise, onları, tuttuğu nesnenin astral sızıntılarından yakalar.

Profesör E. Hitchcock, ışığın oluşumlar üzerindeki etkileri ve resimlerin, o ışık aracılığıyla, onlar üstündeki şekillenmesi hakkında konuşurken şunları söyler: "Öyle görünüyor ki, bu fotografik etki, bütün doğaya yayılır ama nerede duracağını hiç söyleyemeyiz. Bilmiyoruz, ancak çeşitli tutkularla değişime uğratılan özelliklerimizi, çevremizdeki dünyaya mühürleyebilir ve böylece doğayı, tüm aksiyonlarımızın, gümüş levha üzerine çekilmiş fotoğraf baskılarıyla doldurabilir. Belki de, herhangi bir fotoğrafçıdan çok daha yetenekli olan doğanın, bu portreleri ortaya çıkarmak ve sabitlemek için kullandığı ölçüleri vardır. Böylece bizimkinden daha *kesin* duyuları olanlar, onları, büyük bir kanvas üzerinde, madde evrene yayılmış olarak göreceklerdir. *Belki* onlar, hiçbir zaman o kanvastan silinmeyecek, ama sonsuzluğun büyük resim galerisinde, modellere dönüşeceklerdir."[137]

Profesör Hitchcock'un belkisi, sonradan, psikometrinin ispatıyla, zafer kazanmış bir kesinliğe dönüşür. Bu psikolojik ve durugörü kabiliyetini anlayanlar, Profesör Hitchcock'un, bizimkinden daha hassas duyuların, onun varsayılan kozmik kanvası üzerinde, bu resimleri görmeleri gerektiğine karşı olacaklardır ve sınırlarını, bedenin harici duyularıyla sınırlı tutması gerekirdi, diyerek devam edeceklerdir.

137 "Religion of Geology"

İnsan ruhu, Tanrısal Ölümsüz Ruh, ne geçmişe, ne de geleceğe bakmaz, her şeyi, anda değerlendirir. Yukarıdaki bölümde işaret edilen bu dagerreyotipi (gümüş levha üzerine) fotoğraflar, daha önce söylediğimiz yerde, astral ışık üzerinde baskılanırlar ve Hermetik öğretiye göre, olmuş, olan ve olacak her şeyin kaydı olarak tutulur.

Son zamanlarda, bizim çok bilgili adamlarımızdan bazıları, "batıl inanç" işaretiyle damgalanmış bir konuya özel bir dikkat göstermektedirler. Varsayımsal ve görünmez dünyalar üzerine yorumlar yapmaya başladılar. Görünmeyen Evren'in yazarları, cesurca liderliği alan ilk kişilerdi. Gözle görülür biçimde, bilim adamları, materyalizmin güvensiz zemininde incelemeler yapıyorlar ve hatta onun ayakları altında titrediğini hissediyorlar, yenilgi durumunda da, daha az bir onursuzlukla silah bırakmaya hazırlanıyorlar. Jevons, Babbage'yi tehdit ediyor ve her ikisi de kararlı bir şekilde, beynin partiküllerinin yerine geçen ve onları hareket ettiren her bir düşüncenin, o partikülleri evrene dağıttığına inanıyorlar ve "var olan maddenin her bir partikülünün, gerçekleşen her şeyin bir kaydı olması gerektiğini düşünüyorlar".[138]

Eğer katı bir bilimsel görüşten gelen bilim adamları, görünmeyen evrene transfer edilen enerjinin ve devamlılık ilkesi konusunda, o tip spekülasyonlara izin veriyorlarsa neden okültistler ve spiritualistler için aynı ayrıcalığın reddedilmesi gerekiyor? Parlak metalin yüzeyindeki ganglionik izler kaydedilir ve bilime göre kesin olmayan bir uzay zamanı için muhafaza edilebilir ve Profesör Draper, durumu, en şiirsel şekliyle tasvir eder. "Bir gölge," der, "kalıcı bir iz bırakmadan asla bir duvar üstüne düşmez, uygun işlemlerle görünür hale gelen bir iz..." "Arkadaşlarımızın portreleri veya ortam görüntüleri, hassas yüzeyde gözden saklanabilir, uygun geliştiricilere başvurulduğunda, görüntülerini ortaya çıkarmaya hazırdırlar. Bir hayalet, gümüş veya cam bir yüzeyde gizlenir, ta ki nekromansimizle onu görünen dünyaya getirene kadar. Davetsiz bir gözün bütünüyle engellendiği ve inzivaya çekilişimizin asla suiistimal edilemeyeceğini sandığımız, en özel odalarımızın duvarları

138 "Principles of Science" c.2, s. 455.

üzerinde, bütün davranışlarımızın izleri, yaptığımız her ne varsa, gölgeleri bulunmaktadır."[139]

GÖRÜNENDEN GÖRÜNMEYEN EVRENE ENERJİ TRANSFERİ

Eğer inorganik madde üzerinde, o şekilde, görünmez bir etki elde edilebiliyorsa ve eğer evrende hiçbir şey kaybolup ya da tamamen yok olmuyorsa, neden Görünmeyen Evren'in yazarlarına karşı böylesine bilimsel bir barikat var? Ve onlar, hangi zeminde, "*Bu evrenle eşzamanlı olarak, diğer bir evren maddesine etki eden tasarlanmış düşünce, gelecekteki bir durumu açıklayabilir,*"[140] hipotezini inkâr edebiliyorlar?

Bizim düşüncemize göre, eğer psikometri, maddenin yok edilemezliğinin, dünyanın dışındaki etkilerinin sonsuza kadar tutulduğunun en büyük delillerinden biri ise, sezgimizle o özelliğe sahip olmak, insanın bireysel ruhunun ölümsüzlüğünün lehine olan muazzam delillerden biridir. Yüzlerce, binlerce yıl önce vuku bulmuş olayları ayırt etme yeteneği, neden, ne geçmişin ne de geleceğin var olmadığı, sadece sınırsız tek bir anın olduğu, sonsuzlukta kaybolmuş bir gelecek için de geçerli olamazdı?

Bilim adamlarının bazı şeylerdeki hayret verici cehalet itiraflarına rağmen, sıradan fizik kanunları kavrayışının çok ötesinde uzanan, o gizemli spritüel gücün varlığını hâlâ inkâr etmekteler. Ve onlar, hâlâ gri maddeye ilişkin cevaplamak için buldukları aynı kanunları, canlı varlıklara uygulayabilmeyi ümit etmektedirler. Kabalistlerin, etherin "arınmaları" -ışık, sıcaklık ve hareket- terimini keşfettikten sonra şanslarına sevindiler, spektrumun renklerini üreten titreşimlerini varsaydılar ve başarılarından gurur duyup başkasını görmeyi reddettiler. Birkaç bilim adamı, onun değişken özü üzerinde, az ya da çok kafa yormuşlardır ve onu kendi fotometreleriyle ölçememişler, "katı bedenlerin dışında değil içinde, tüm uzayı kuşattığı *farz edilen*, muazzam esneklik ve son

139 J.W. Draper, "Conflict between Religion and Science " s. 132,13
140 "Unseen Universe" Görünmeyen Evren, s. 159

derece ince *kuramsal* bir araç, ışığı ve sıcaklığı iletme vasıtası" olarak tanımlamışlardır. Bizim, bilimin boş umutları, dediğimiz diğerleri de -bilimin yalancı çocukları- onu incelediler ve hatta onu "güçlü gözlükler vasıtasıyla" dikkatle inceleme sıkıntısına girdiklerini bile söylerler. Fakat onun içindeki, ne ruhları ne de hayaletleri idrak etmeden ve aynı şekilde onun tehlikeli dalgalarında daha bilimsel bir karaktere ait herhangi bir şey keşfetmeyi beceremeden geri dönüş yaptılar ve genelde bütün sonsuzluğuna inananları, özelde spiritualistleri, "çıldırmış aptallar" ve "hayalperest akıl hastaları" diye nitelendirdiler.[141] Tüm bunlar tamamıyla, üzülerek söylemek gerekirse, öyle hazin bir başarısızlığa uyan sözlerdi.

Görünmeyen Evren'in yazarları şöyle diyor:

"Biz, nesnel evren dışındaki, *yaşam* diye adlandırılan o gizemin uygulamasını çalıştırdık. Yaptıkları hata, o harekete geçirilmiş şeyin evrenden tamamen kaybolduğunu düşünmelerinde yatıyor. Hâlbuki o sadece, bizim, bilimsel algı evreni diye bildiğimiz, küçük ışık çemberinden kayboluyor. Ona, üçlü gizem deyin. Maddenin gizemi, hayatın gizemi ve Tanrı'nın gizemi ve bu üçlü, Bir'dir."[142]

"Görünen evrenin dönüştürülebilen enerjide ve madde olarak kesin bir sonu vardır," ve "Süreklilik prensibi yine de evrenin devamlılığını talep etmektedir," düşüncesini baz alarak, bu dikkat çekici çalışmanın yazarları, kendilerini, "Görünenin *ötesinde* bir şey var,"[143], "Ve ayrıca, görünen sistem, bütün evren değildir, ancak belki de onun küçük bir parçası olabilir," diye inanmaya zorlanırken buldular. Bundan başka, ileriye olduğu kadar, bu görünen evrenin başlangıcına geriye doğru bakarak, yazarlar, "eğer görünen evren her şey ise, onun ilk ani tezahürünün, tıpkı son yıkımında olacağı gibi, devamlılığına tamamıyla bir ara veriş olduğunu" ileri sürerler. Bu sebeple, böyle bir kesinti, kabul edilen süreklilik yasasına karşıdır ve yazarlar şu sonuca varırlar:

141 F. R. Marvin, "Lecture on Mediomania"
142 "Unseen Universe" s. 84
143 "Unseen Universe" s. 89

"Şimdi, bizim öyle olduğunu düşünmemiz için bir sebebimiz olan, bu yaradılıştaki bir evrenin var olduğunu ve görünen evrene enerji bağlarıyla bağlı olduğunu, ayrıca ondan enerji alabildiğini hayal etmek doğal değil midir? Neden bunun ether olduğunu düşünmeyelim ya da yalnızca şeylerin düzeni arasında bir köprü[144] olarak değil de, aynı zamanda âdeta bir çimento gibi evrenin çeşitli düzenlerini birbirine kaynaştıran ve onları şekillendirerek Bir'i oluşturan bir araç olarak düşünemez miyiz? Kısaca, genelde ether olarak adlandırdığımız şey, belki salt bir araç değil, bundan başka, ek olarak şeylerin görünmeyen düzeninin de bir aracıdır, öyle ki, görünen evrenin hareketleri ethere aktarıldığında, onların parçası, bir köprü görevi yapan ether tarafından görünmeyen evrene nakledilir, orada kullanılır ve depolanır. Hatta bir köprü kavramına tutunmak bile gerekli midir? Enerjinin, maddeden ethere taşındığında, görünenden görünmeyene taşındığını ve etherden maddeye taşındığında da, görünmeyenden görünene nakledildiğini söyleyemez miyiz?" (*Görünmeyen Evren*, makale 198)

Kesinlikle; fakat bilim bu yönde birkaç adım daha atmalıydı ve "kuramsal aracı" daha ciddi ve derin olarak araştırmalıydı, kim bilir, belki o zaman, Tyndall'ın beynin fiziksel işleyişleri ve bilinç arasındaki geçilemeyen dar boğazı -en azından akıl ile- şaşırtıcı bir kolaylık ve güvenle geçilirdi.

1856'da, kendi zamanının bilgesi olarak görülen bir adam Paris'ten Dr. Jobard, basını ve bilim dünyasını şu açıklamalarıyla şaşırttığında, Görünmeyen Evren'in yazarlarıyla, ether hakkında aynı görüşü paylaşıyordu:

"Elimde, beni dehşete düşüren bir keşfim var. İki tür elektrik mevcut; biri kaba ve kör, metallerin ve asitlerin temasıyla üretilen

144 İşte, bakınız! 19. yüzyılın bilim adamları, İskandinav masalını doğrulamaktalar. Binlerce yıl önce, görünen ve görünmeyen arasındaki köprü fikri, İskandinav hikâyesi, bundan önceki bölümde söz ettiğimiz "Edda-Song of Voluspa" "The Vision of Vala, the Seeress" ta cahil bir "dinsiz" tarafından alegorize edilmişti. Bu Bifrost Köprüsü, parlayan gökkuşağı, tanrıları, Urdar çeşmesine götüren yol değil miydi ve aynı fikir, "Görünmeyen Evren"in yazarları tarafından da öne sürülmemiş miydi?

(arındırma), diğeri, zeki ve GÖREN! Elektrik. Kendisini Galvani, Nobili ve Matteuci'nin ellerinde kollara ayırmıştır. Akımın kaba kuvveti, Jacobi, Bonelli ve Moncal'ı takip ederken, zeki olan, Bois-Robert, Thilorier ve Duplanty'i izliyordu. Elektrik topu ya da elektrik küresi, Newton ve Mariotte'ye itaat etmeyen, kendi acayipliğinde bir düşünce taşır. Akademinin tarih kayıtlarında, *elektrik topunun* ZEKÂ'sına ait binlerce delil var. Patavatsızlık yapıyorum ve biraz daha ileri giderek diyorum ki, bizim için keşfedilmek üzere olan evrensel ruhun anahtarını size ifşa etmem gerekirdi."[145]

Bilimin muhteşem itiraflarına eklenen yukarıdaki bu bilgiler ve bizim *Görünmeyen Evren*'den alıntıladıklarımız, geçmiş çağların bilgeliğine ek bir cila atar. Önceki bölümlerden birinde, Cory'nin *Ancient Fragments*-Kadim Parçalar çevirisinden, içinde Keldani Kehanetleri'nden birinin, ether hakkında tamamen aynı görüşü ifade ettiği ve kullandığı özel lisanıyla da *Görünmeyen Evren*'in yazarlarıyla benzerlik taşıyan bir söze dikkat çekmiştik: "Her şey etherden gelir ve her şey ona geri dönecektir. Şeylerin suretleri, silinmez bir şekilde onun üzerine mühürlenir ve o, tohumların veya bütün görünen formların deposudur, hatta fikirlerin bile." Bu durum, garip biçimde, bizim zamanımızda yapılan hangi keşif olursa olsun, aynısının, "basit zekâlı" binlerce yıllık atalarımız tarafından da tahmin edilmiş olduğu, iddiamızı desteklemektedir.

Materyalistlerin, psişik fenomenlere göstereceği varsayılan tutumu, kusursuzca tanımlamış olarak, şimdi geldiğimiz noktada güvenle iddia edebiliriz ki, bizim Tyndall onu eğilip almasaydı, bu anahtar, derin yarığın eşiğinde, öyle sere serpe yatıyor olacaktı.

Evrensel etherin "BÜYÜK SIR"rım çözmek için gösterilen bu deneme çabaları, bazı kabalistlere kim bilir nasıl da ürkekçe görünüyordu! Bizim *Görünmeyen Evren*'in zeki kâşiflerinin üzerinde fikir yürüttüğü şey, çağdaş filozoflar tarafından ileri sürülmeden çok önce, Hermetik felsefenin bilime aşina ustalarının konusuydu. Onlar için ether, sadece evrenin görünen ve görünmeyen taraflarını bağlayan bir köprü değildi,

145 "L'Ami des Sciences" Mart 2, 1876, s. 67

aynı zamanda, modern yorumcuların, kilidini açacakları ya da *açamayacakları* esrarengiz kapılara giden yolu takip eden cüretkâr ayakları karşıdan karşıya geçirendi.

Modern kâşif ne kadar derin araştırırsa, kadimlerin keşifleriyle o kadar çok yüz yüze gelir. Büyük Fransız jeolog, Does Elie de Beaumont, yerkabuğu içindeki bazı elementlere dair, dünyanın sirkülasyonu üzerinde bir imada bulunma riskini aldığında, aynı şeyin eski filozoflar tarafından da öngörülmüş olduğunu bulur.

Metal yataklarının orijinine ilişkin en son hangi keşiflerin yapıldığını, tanınmış teknologlara sorduğumuzda, onlardan biri, Profesör Sterry Hunt'ın, 2400 yıldan fazla zaman önce, yaşlı Thales tarafından kabul edilen ve öğretilen, suyun, bütün şeylerin esası olduğu doktrinini ilan ederek, onun *evrensel bir solvent* olduğunu bize söylediğini duyarız. Aynı Profesörü, de Beaumont ile birlikte, dünyanın sirkülasyonu ve madde dünyasının kimyasal ve fiziksel fenomenlerini açıklarken dinliyoruz. Kimyasal ve fiziksel süreçlerde, *organik hayatın tüm sırrına* sahip olduğumuzu kabul etmeye hazır olmadığını zevkle okurken, çok daha büyük memnuniyetle, şu dürüst itirafını not ediyoruz: "Yine de pek çok yönden, mineral krallığına ait organik dünyanın fenomenlerine yaklaşmış bulunmaktayız, aynı zamanda, dünyanın yaşayan en büyük organizma olduğundan söz etmeleri ve gezegenimizin yaşamına ait süreçler olarak, havasının, suyunun, kayalık derinliklerinin değişimlerine bakmaları için onlara yol gösteren bir yaşam gücü kavramını mineral dünyasına uzatan o kadim filozofların görüşünün altını çizerek, belli bir gerçeği anlatmaya başladığımızı, bunların şimdiye kadar birbirleriyle ne kadar bağlantılı olduklarını öğreniyoruz."

Bu dünyadaki her şeyin bir başlangıcı olmalı. Son zamanlarda bilim adamları, ön yargı konusunda o kadar ileri gittiler ki, bu kadim felsefeye hakkının verilmesi bile mucize olurdu. Zavallı, dürüst başlangıç elementleri, uzun zamandır sürgüne yollanmıştı ve bizim hırslı bilim adamlarımız, kim altmış üç ya da daha fazla olan başlangıç maddelerinin kuş yuvasına bir tane daha ekleyecek diye türleri yarıştırdılar. Bu

arada, modern kimyada da terimlerle ilgili kıyasıya bir savaş var. Bu maddelere "kimyasal elementler" deme hakkımız inkâr ediliyor, zira onlar, evreni biçimlendiren "ilk prensipler veya kendi kendilerine var olan özler değiller".[146] *Element* kelimesiyle birleşen bu görüşler, "eski Yunan felsefesi" için yeterince iyi iken, modern bilim onları reddediyor; çünkü Profesör Looke'un söylediği gibi, "Onlar, talihsiz terimler ve deneysel bilimin görülebilen, koklanabilen veya tadılabilenler dışındaki herhangi bir öz konusunda yapacağı hiçbir şeyi olmayacak,". Ona göre, mutlaka, gözün, burnun ya da ağzın önüne konacak bir şeyler olmalı! Diğerlerini metafizikçilere bırakır.

Bu yüzden, Van Helmont bize, "ilksel dünyanın homojen bir kısmının, belki suni olarak suya dönüştürülebilir" olduğunu anlatsa da, "aynı şey tek başına, doğa tarafından da yapılabilir. Zira "Hiçbir doğal araç, bir elementi diğerine dönüştürmeye muktedir değildir," diye elementlerin hep aynı kaldığı sebebini öne sürerek inkâr etse de, biz ona inanmalıyız, çünkü eğer tamamen kara cahil değilse, en azından, küflenmiş "eski Yunan felsefesi"nin gelişme gösterememiş bir öğrencisidir. Geri kalan altmış üç madde özlerinin mutlu cehaletinde yaşayıp ölürlerken, ne o, ne de eski ustası Paracelsus ne başarabilirdi ki? Elbette hiçbir şey, fakat metafiziksel ve çılgın teoriler, tüm ortaçağ ve eski zaman simyacılarına mahsus, anlamsız bir jargonla örtülmüştü. Yine de, değişen fikirlerle modern kimya ile ilgili tüm çalışmaların şu son halini bulur.

Kimya çalışması, orijinal maddeden daha az ağırlığı olan herhangi bir kimyasal işlemle, ikinci bir maddenin hiç üretilmediği dikkat çekici bir madde sınıfı ortaya çıkarmıştır. Demirden, onun üretiminde kullanılan metalden daha az ağırlığı olan bir maddeyi, hangisi olursa olsun, hiçbir kimyasal işlemle üretemeyiz. Kısacası, demirden, demir dışında başka hiçbir şey çıkaramayız. Üstelik öyle görünüyor ki, Profesör Cooke'a göre, "*Yetmiş beş yıl* önce, insanlar, saf ve bileşik maddeler arasında, herhangi bir fark olduğunu bilmiyorlardı, zira eski zamanlarda simyacılar, *ağırlığın maddenin ölçüsü olduğunu* ve bu yolla

146 Cooke, "New Chemistry" s. 113

ölçülerek, *hiçbir maddenin kaybolmadığını asla anlamamışlardı*, ama tersine, o tip deneylerde, maddelerin *esrarengiz bir dönüşüm* geçirdiğini düşünmüşlerdi. Özetle, saf metalleri altına dönüştürme çabalarıyla yüzyıllar boşa harcanmıştı."

Profesör Cooke, modern kimyada, o kadar seçkin biri olarak, simyacıların, bildiği ya da bilmediğinin bilgisinde, eşit derece de uzman mıdır? Simya biliminin anlamını, tam olarak anladığından emin midir? Biz, değiliz. Fakat gelin, yukarıda ifade edilen görüşlerini, her ne kadar eski İngilizce de olsa, Van Helmont ve Paracelsus'un, sade ve açık yazılmış çevirilerinden cümlelerle karşılaştıralım. Onların, kendi giriş cümlelerinden öğrendiğimize göre, alkahest, şu değişikliklere sebep olmaktadır:

(1.) Alkahest, o suretle çözülen oluşumların *seminal değerlerini* asla bozmaz. Örneğin, kendi etkimesiyle altın, altın *tuzu*'na, antimon, bir *antimon tuzu*'na, vb., orijinal yapı ile aynı seminal değerlere indirgenir. (2.) İşleme maruz kalan oluşum, kendi üç prensibine dönüştürülür, tuz, sülfür ve cıva. Sonra da yalnız tuza ki, o da sonradan gaz haline gelir ve sonunda tamamen saf suya dönüşür. (3.) Çözdüğü her ne ise, bir ısıtıcıyla buharlaştırılır ve eğer solvent, buharlaştıktan sonra damıtılırsa, yapı, saf ve tuzsuz su kalır ama hep *kendi orijinal özüyle eşit miktardadır*. Bundan başka, daha yaşlı olan Van Helmont'un, bu tuzdan şöyle söz ettiğini görürüz: "O, işlenmesi en zor yapıların, *çözülen maddenin ağırlığına eşit* aynı seminal değerlere sahip özlere ayrıştıracaktır," der ve ekler, "Bu tuz, Paracelsus'un *sal circulatum* (tuzu sirküle etme) metoduyla, birçok defa ikinci kez damıtılarak, bütün değişmezliğini kaybeder ve sonunda kendisinden meydana geldiği tuza eşit miktarda, tatsız tuzsuz bir su haline gelir."

Modern bilimin tarafındaki Profesör Cooke'un, Hermetik ifadelere yapılabileceği itiraz, aynı şekilde, Mısır hiyeratik yazıları için de geçerli olacaktır, çünkü onlar da gizli anlama gelen şeyi saklarlar. Eğer geçmişin çalışmalarından fayda sağlayacak ise, kriptoculuğa başvurmalıdır, yergiciliğe değil. Paracelsus da, geri kalan diğerleri gibi, harflerin

yerini değiştirmede ve kelime ile cümlelerin kısaltmasındaki yaratıcılığından yorgun düşmüştü. Örneğin, *stratur* yazdığında tartar, *mutrin* yazdığında nitrum demek istemişti.

Bazısı, onun bir alkali tartar tuzu olduğunu düşündü; diğerleri, *ispirtolu* anlamına gelen bir Almanca sözlük *algesit* olduğunu farz ettiler. Paracelsus, genellikle tuzu, "içinde metallerin ölmesi gerektiği suyun merkezi" olarak tanımladı. Bu en saçma tahminlerin artmasına neden oldu ve bazı kişiler -Galuber gibi- alkahestin tuz ruhu olduğunu düşündüler. Paracelsus ve meslektaşlarının, saf ve bileşik maddelerin doğası konusunda bilgisiz olduklarını iddia etmek, hayli cesaret gerektirir. Belki şimdi popüler olan isimlerle tanımlanmamışlardı ama ulaşılmış sonuçlarla ispatlanır oldukları bilinmişti. Bizim standart otoritelerimiz tarafından bile hidrojenin kâşifi olarak tanınıyor mademki o halde demir sülfürik asitte çözüldüğünde, Paracelsus'un gaza verdiği ismin ne olduğu ne fark eder?[147] Verdiği değer aynıdır ve Van Helmont, saf maddelerin sadece bileşiklere katıldıklarında, geçici olarak değişen -asla yok olmayan- orijinal niteliklere sahip oldukları gerçeğine ait bilgisini "seminal değerler"adı altında gizlemiş olsa da, yine de çağının en büyük kimyageri ve modern bilim adamlarının emsaliydi. *Aurum Potabile*'nin, bütün bir altını tuza dönüştürerek, seminal değerlerini kaybetmeyecek ve suda çözünür olarak, alkahest ile elde edilebileceğini doğrulamıştı. Kimyagerler, onun, aurum potabile, alkahest, tuz ve seminal değerler ile ne demek istediğini -gerçekten neyi kastettiğini ya da neyi demek istemediğini öğrendiklerinde- ama daha önce değil, o zaman bizim kimyagerlerimiz güvenle, ateş filozoflarına ve mistik öğretilerini çalıştıkları o kadim ustalara caka satabileceklerdir. Ne olursa olsun, bir şey açıkça belli. Genel formunda alınmasıyla, Van Helmont'un bu lisanı gösteriyor ki, Sterry Hunt'ın da metalli çökeltiler teorisinin temelini oluşturduğu, metalik maddelerin çözünebilirliğini anladığını gösterir. Zamanımızın bilimsel akranlarının da, gizlemek için ya da "İnsanın tek Tanrı'sı, onun beynindeki gri hücredir,"

147 Youmans, "Chemsitry" s. 169

şeklindeki cüretkâr tekliflerini ortaya çıkaracakları ne çeşit terimler icat edeceklerini görmek isterdik.

Profesör Sterry Hunt, konferanslarından birinde şunları söyler:[148] "Simyacılar, evrensel bir solvent için boşuna uğraştılar. Fakat biz şimdi biliyoruz ki, bazı durumlarda ısı, basınç ve karbonik asit ve alkalin karbonatlar ve sülfitler gibi geniş olarak yayılmış belirli maddelerin yardımıyla, en çözülemeyen yapılarına ayrışacaktır, fakat hepsinden sonra, alkahest ya da evrensel solventin uzun uğraşısı olarak görülecektir."

Bu anlatım, âdeta Van Helmont'un bir tefsiri gibi ya da hemen hemen Paracelsus'un kendisidir. Onlar, modern kimyacılar kadar, bir solvent olarak suyun niteliklerini biliyorlardı ve dahası, bunun *onların* evrensel solventi olmadığını gösteren hiçbir gizleme yapmadılar. Çalışmalarının birçok yorumlamaları ve değerlendirmeleri, günümüze kadar gelmiştir ve kimse onların, bir sır olarak bırakmayı asla düşünmedikleri spekülasyonlarından, en azından birini bulmadan, konu üzerine bir kitap, neredeyse tamamlayamaz. Suyun kimyasal potansiyeli hakkındaki yeni teorileri henüz embriyon aşamasındayken, bizim yüzyılın başında yazılmış, 1800'lerin eski simyacıları üzerine, eski bir çalışmada -daha doğrusu yergi- şunu buluruz: "Paracelsus'un yanı sıra Van Helmont suyu, *kimyanın ve doğal felsefenin evrensel aracı olarak ele aldılar* ve toprak, her şeyin değişmeyen temeli olarak -ateş, tüm şeylerin yeterli sebebi olarak tayin edildi- Seminal tesirler, dünyanın mekanizmasına yerleştirildi. Su, bu toprak ile çözünmesi ve mayalanmasıyla, ateş aracılığıyla olduğu gibi, her şeyi meydana getirir, hayvan, bitki ve mineral krallıkları, ilk olarak ondan ileri gelir."[149] Paracelsus, Van Helmont, Philalettes, Pantatem, Tachenius ve hatta Boyle'un çalışmalarında, "alkahestin en büyük niteliği"nin, bütün dünya oluşumlarını çözmek ve değiştirmek olduğu -tek başına su hariç- açıkça belirtilir. O halde, özel karakteri şüphe edilemez ve muazzam bilgisi, evrensel olarak tanınmış Van Helmont'un kendisini, sırrın sahibi olarak ciddi şe-

148 "Origin of Metalliferous Deposits" Metalli Çökeltilerin Kaynağı

149 John Bumpus, "Alchemy and Alkahest" 85, J.S.F., 1820 baskısı

kilde ilan etmesi gerektiğine inanmak, mümkün değil, ancak boş bir övünme olurdu![150] Nashville, Tennessee'de, verilen son bir adreste, Profesör Huxley, bizim şu anki duruma uygulamaya hazır olduğumuz bir tarih ve bilim temeli olarak, insan şahitliğinin geçerliliği konusunda belli bir kural belirledi. "Şeylerin geçmiş tarihine ilişkin, aklımızda tutabildiğimiz görüntülerle, bir kişinin günlük hayatının etkilenmemesi imkânsızdır," der. "Onlardan biri çeşitli şekillerdeki *insan şahitliğidir,* göz tanıklarının tüm şahitliği, göz tanıklarının ağzından çıkan geleneksel şahitlik ve intibalarını yazıya ve baskıya dökenlerin şahitliği. Eğer, Gauls ile olan muharebelerinden detay verdiği Caesar'ın *Açıklamaları*'nı okursanız, ifadelerinde bir kesinlik görürsünüz. Onun şahitliğini anlarsınız. *Caesar'ın bu cümleleri, eğer onların gerçek olduğuna inanmamış olsaydı kullanmayacağını hissedersiniz.*"Şimdi mantıklı olarak, Mr. Huxley'in felsefik kuralının, Caesar'a tek taraflı uygulanmasına izin veremeyiz. Karakteri, doğuştan doğrucu ya da bir yalancı olabilir ve Mr. Huxley, konuyu kendi lehine olan tarihi gerçeklere ilişkin memnuniyet noktasına yerleştirdiği için Caesar'ın ayrıca, kâhinler, falcılar ve psikolojik vakalarla ilgili yeterli bir tanık olduğunda ısrar ediyoruz. Herodot ve diğer tüm kadim otoritelere gelince, onlar doğaları gereği gerçeğin adamları olmasalardı, sivil ya da askeri işlerle ilgili olarak bile inanılmamaları gerekirdi. *Falsus in uno, falsus in omnibüs*-Bir şeyde yanlış, her şeyde yanlıştır.

Ve aynı derecede, fiziksel şeylere ilişkin de güvenilirlikler varsa, eşit şekilde spritüel şeyler için de itibar görmeliler. Zira Profesör Huxley'in bize söylediği gibi, insan doğası şimdi nasılsa eskiden de öyleydi. Akıl ve bilinç sahibi kişiler, hayret verici ve nefret uyandıran zenginliğin keyfi uğruna yalan söylemediler.

O tip adamların yapacağı tahrik ihtimallerinin, bir bilim adamı tarafından açıkça tanımlanmasıyla, biz de Van Helmont ve onun şöhretli fakat çok iftira edilen talihsiz ustası Paracelsus ile ilgili olan konuyu tartışma gerekliliğinden kurtuluyoruz. Deleuze, ilkinin çalışmalarında,

---

150 Bkz. Boyle'nin çalışmaları.

birçok "efsanevi ve hayali fikirler" bulunmasına rağmen -belki sadece onları anlamadığı içindir- yine de onun, engin bir bilgi sahibi, keskin bir sağduyu sahibi olduğuna ve dünyaya büyük gerçekler verdiğine inanır. "O, ilkti" diye ekler, "hava akışkanlarına gaz adını veren. O olmasaydı, muhtemelen, çeliğin bilime hiçbir yeni etkisi olmayacaktı."[151] Fırsatlar doktrininin hangi uygulamasıyla, saf maddelerin doğasını, onları birleştiren enerjileri ve istenildiğinde onları kısımlarına ayıracak olan solvent ve solventler konusunda bilgisiz deneyselcilerle, kimyasal maddeleri ayrıştırma ve yeniden birleştirme ihtimalini keşfedebilecektik? Ve bu çalışma, insanın ahlaki ve entellektüel yetilerinin, psikolojik olarak değerlendirilmesi gereken daha yüksek bir doğası olduğu fikrine dayandığı için, iddia edilen *evrensel solventin* doğası hakkında, daha kesin bir şey bilinene kadar, hiçbir modern eleştirmenin, Van Helmont'ı bir yalancı ya da hayalperest olarak aşağılama hakkı olmadığını ve onun, alkahestin sırrının sahibi olduğunu, en ciddi şekilde savunduğu için, tekrar doğrulamakta tereddüt etmiyoruz.

"Gerçekler, inatçı şeylerdir," diye ifade eder, Mr. A. R. Wallace, "*Miracles and Modern Spiritualism*-Mucizeler ve Modern Spiritualizm" adlı çalışmasının önsözünde. Bu yüzden, gerçekler bizim en güçlü müttefiklerimiz olması gerektiği için, bunların çoğunu, eski zamanların "mucizeleri" ve modern zamanlarımızın bize sağlayacakları olarak öne süreceğiz. *Görünmeyen Evren*'in yazarları, bilimsel olarak evrensel ether aracılığıyla, söz konusu bazı psikolojik fenomenlerin olma ihtimalini ispat etmişlerdi. Mr. Wallace, Hume'un sofizmleri dhil, aksi varsayımların tüm listesinin, katı bir mantıkla karşı karşıya getirildiğinde savunulamaz olduğunu bilimsel olarak ortaya koymuştur. Mr. Crookes, skeptiklerin dünyasına, en inkâr edilemez delil -kendi duyuları- tarafından ele geçirilmeden önce, üç yıldan fazla süren kendi deneyimlerini sunmuştu. Skeptiklerin gözünde, Wallace, Crookes ve Hare ile beraber, yanılgı içinde olanların arasına gönderilmesi gereken tanınmış

151 Deleuze, "De L'Opinion de Van Helmont sur la Cause, la Nature et les Effets du Magnetisme" cilt ii, s. 198

Fransız astronom ve birçok çalışmanın yazarı, Camille Flammarion, bizim sözlerimizi şu satırlarla destekler:

CROOKES DENEYLERİ ve COX TEORİSİ

"Konunun, kişisel bir incelemesine dayalı olan görüşümü doğrulamakta tereddüt etmiyorum. Fenomenleri, 'manyetik', 'uyurgezerlik', 'medyumik' diye gösteren ve henüz bilim tarafından açıklanamayan diğerlerini, imkânsız olarak beyan eden herhangi bir bilim adamı, konuştuğu şey hakkında hiçbir bilgisi olmayan ve ayrıca bilimsel gözlemleri, kendi mesleğinin alışkanlıklarıyla gören biridir. Ön yargılı görüşlere eğilimli zihin ya da *Doğa kanunlarını zaten bildiğini hayal eden*, zıt illüzyonla körleşmiş bakış açısı, ne yazık ki bilim dünyasında çok yaygındır ve mevcut formüllerimizin sınırlarını geçen, imkânsız görünen her şey, sözü edilen vakaların gerçekliğinin, radikal ve tam bir kesinliğini gerektirebilir."

Mr. Crookes'un, "Notes of an Enquiry into the Phenomena called Spiritual"- "Sprituel Fenomenlerin Bir İncelemesine Ait Notlar" çalışması, sayfa 101'de, bu beyefendi, o bilinmeyen gücü, "psişik" diye adlandıran Mr. Sergeant Cox'un, şu açıklamasını alıntılar: "Organizmanın kendisi, bir gücün yapısı içinde, hareket ettirilir ve yönlendirilir -kontrol edilir ya da edilmez-. Can, ruh ya da akıl, bizim 'insan' dediğimiz bireysel varlığı teşekkül ettirirler. ***Bedenin limitlerinin ötesinde hareketlere sebep olan gücün, bedenin sınırları içinde hareket üretenle aynı güç olduğu,*** aynı derecede mantıklı bir sonuçtur. Ve dışsal güç sıklıkla zekâ tarafından yönlendirildiği için, dışsal gücü yönlendiren zekânın, içsel gücü yönlendiren zekâyla aynı zekâ olduğu yine eşit derecede mantıksal bir çıkarımdır." Bu teoriyi daha iyi anlamak için, onu dört kısma ayırabilir ve Mr. Sergeant Cox'un inandıklarını gösterebiliriz:

1. Fiziksel fenomenleri üreten güç (sonuç olarak içinde ortaya çıktığı) araçtan kaynaklanır.

2. Fenomenlerin üretimi için gücü yönlendiren zekâ, bazen aracın zekâsından başka olabilir. Bunun "delil"i yetersizdir. Bu sebeple

yönlendiren zekâ, muhtemelen, aracın kendisidir. Bu, Mr. Cox'un mantıksal bir sonucudur.

3. Masayı hareket ettiren gücün, medyumun bedenini hareket ettiren gücün kendisiyle aynı güç olduğunu farz eder.

4. "Ölünün ruhunun, bütün fenomenleri yaratan tek araç olduğu" teorisi ya da daha çok iddiasına, şiddetle karşı çıkar.

Bu görüşlerle ilgili, tarafsızca analizimize geçmeden önce, okuyucuya, kendimizi iki tarafın sunduğu, son derece iki zıt görüş arasında bulduğumuzu hatırlatmalıyız; insan ruhlarının bu "ajanı"na inananlar ve inanmayanlar.

Mr. Cox'un ortaya çıkardığı noktada hüküm verme kapasitesine hiçbiri sahip değil görünüyordu. Zira, spiritualistler, kendi saflıklarında bir çember içindeki her ses ve hareketin, bedensiz varlıklar tarafından oluşturulduğuna inanmak adına her şeye kanarlarken, onların muhalifleri, dogmatik olarak, "ruhlar" tarafından herhangi bir şeyin üretilebileceğini inkâr ederler. Sonuç olarak, hiçbir grup, tarafsız olarak konuyu inceleme pozisyonunda değildir.

Eğer, "beden içinde hareket üreten" o gücün ve "bedenin dışında harekete sebep olan" o şeyin, aynı öz olduğunu göz önünde bulundururlarsa, haklı olabilirler. Fakat bu iki gücün aynılığı burada noktalanıyor. Mr. Cox'un bedenini canlandıran yaşam prensibi, onun aracıyla aynı doğaya sahiptir, buna rağmen o, araç değildir, diğeri de Mr. Cox değildir.

Mr. Cox ve Mr. Crookes'un sunduğu, bizim sadece "psişik" olarak adlandırabildiğimiz bu güç, başlı başına, araçtan kaynaklanmaz. İkinci durumda, bu güç, aracın içinde meydana getirilecektir ve ne insan bedenlerinin levitasyonu, ne mobilyaların ve eşyaların temas olmadan hareket ettirilmesi, ne de gücün, akıl ve mantık sergilediği benzer vakalarda öyle olamayacağını göstermeye hazırız. Medyumlar ve spiritualistlerle ilgili çok iyi bilinen bir gerçektir ki, ilki, yani medyum, ne kadar pasif ise, tezahürler o kadar iyi olmaktadır ve yukarda belirtilen fenomenlerden her biri, önceden kararlaştırılmış "bilinçli" bir "irade" gerektirir. Levitasyon vakalarında, kendini var eden bu gücün, hareketsiz duran

cismi yerden kaldıracağına, havaya yönlendireceğine ve engellerden sakınma suretiyle zekâ göstererek, tekrar yere indireceğine ve medyumun "pasif" kaldığı bütün bu sürede otomatik davranacağına inanmak zorunda kalmamız gerekebilir. Eğer gerçek öyleyse, medyum, bilinçli bir majisyen olur ve görünmeyen varlıkların elinde, pasif bir araç olmak için yapılan bütün numara, faydasız hale gelecektir. Doldurmak için yeterli miktardaki buharın, bir kazanı patlatmadan, onu kaldırması ya da elektrik dolu "Leyden" kavanozunun, kavanozun hareketsizliğinin üstesinden gelmesi, o tip bir mekanik saçmalık olarak mazeret gösterilebilir. O durumda, bütün benzeşme, bir medyumun mevcudiyetinde, dışsal nesneler üzerinde işleyen gücün, medyumun kendisinde oluşan bir kaynaktan geldiğine işaret etmek gibi görünür. Durumu, balonun durağanlığını değiştiren hidrojenle kıyaslarsak daha doğru olabilir. Gaz, bir zekânın kontrolü altında, toplama kabında, onun bileşik kütlesinin çekimini değiştirmek için, yeterli hacimde toplanır. Aynı ilkede bu güç, mobilya parçalarını hareket ettirir ve diğer tezahürleri gerçekleştirir ve özünde, medyumun astral ruhu ile benzer olduğu halde tek başına onun ruhu olamaz, çünkü medyumluk gerçekleşirken, ikincisi o süre boyunca bir tür kataleptik hareketsizlikte kalır. MR. Cox'un ilk noktası bu yüzden iyi anlaşılmaz, mekanik olarak savunulamaz bir hipoteze dayanır. Elbette, bizim iddiamız, levitasyonun, gözlemlenmiş bir gerçek olduğu varsayımından ileri gelmektedir. Psişik güç teorisinin mükemmel olması için, katı maddeler üzerindeki bütün görülen hareketlerin açıklanması gerekmektedir, levitasyon da bunların içindedir.

İkinci noktaya gelince, fenomenleri üreten gücün, bazen "psişiğin" zekâsından daha başka zekâlar tarafından yönetildiği delilinin yetersiz olduğunu reddediyoruz. Tersine, vakaların büyük bir çoğunluğunda, medyumun zihninin, fenomenlerle hiç alakası olmadığını gösteren öyle bir kanıt bolluğu var ki, Mr. Cox'un cüretkâr iddiasının tartışmasız olduğunu kabul etmeye razı olamayız.

Üçüncü önermenin de aynı mantıksızlıkta olduğunu düşünüyoruz; eğer medyumun bedeni jeneratör değil, sadece fenomenleri üreten gücün

kanalı ise -Mr. Cox'un araştırmalarının, hiç ışık tutmadığı bir konu- o zaman da, şöyle bir uygunsuzluk çıkıyor; medyumun "ruhu veya aklı", medyumun organizmasını yönlendireceği için, bundan dolayı, bu "can, ruh veya akıl", bir sandalyeyi kaldırır ya da alfabeye göre vuruşlar yapar.

Dördüncü önermeye göre ise, "Ölülerin ruhları, başlı başına, tüm fenomenlerin üretimindeki ajanlardır,", fakat şu anda bu noktanın üzerinde durmamız gerekmiyor, çünkü medyumistik tezahürleri üreten ruhların doğası, diğer bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Filozoflar, özellikle Sırlara İnisiye Olanlar, astral ruhun, bizim beden dediğimiz katı, hareketsiz dışsal formun elle tutulmaz sureti olduğu fikrine dayandılar. O ruh, Alan Kardec'in; "perisprit süptil beden"i ve spiritualistlerin "sprit form"udur. Bu içsel suretin üzerinde, onu, güneşin yeryüzünü aydınlatması gibi aydınlatan, tohumu filizlendiren ve içinde hareketsiz duran gizli özelliklere ruhsal canlılık katan, ilahi ruh yükselir. Astral perisprit süptil beden, tıpkı bir şişedeki ether ya da manyetize demirin içindeki manyetizma gibi, fiziksel bedenin içinde ihtiva olur ve kuşatılır. O, evrensel güç kaynağından beslenen ve bütün doğaya yayılmış ve tüm fiziksel fenomenleri üreten aynı genel yasalarla hareket ettirilen bir merkez ve motor gücüdür. Onun doğasındaki hareket, hayvan organizmasının aralıksız fiziksel işleyişlerine ve en sonunda, ikincinin yıkımındaki sonuçlara sebep olur. O, bedenin gönüllü kiracısı değil, mahkûmudur. Dışsal evrensel güce doğru öyle kuvvetli bir çekim duyar ki, kılıfından soyunduktan sonra, sonunda ona koşar. Kılıf bedeni, ne kadar güçlü, katı, maddesel olursa, mahkûmiyet dönemi o kadar uzun olur. Bazı kişiler, öyle istisna düzenlemelerle doğarlar ki, diğerlerine kapalı olan astral ışık dünyası kapısının kilidi, onlara kolaylıkla açılır ve ruhları içeri bakabilir, hatta o dünyaya girip ve tekrar geri dönebilirler. Bunu bilinçli ve iradeli yapanlar, majisyenler, kâhinler, falcılar, ustalar diye adlandırılır; ya manyetizmacı ya da "ruhlar" akışkanı yoluyla gerçekleştirenler ise "medyumlar"dır. Astral ruh, bariyerler bir kere açıldığında, evrensel, astral mıknatıs tarafından öyle güçlü çekilir ki, bazen kılıfını, onunla birlikte kaldırır ve

maddenin yerçekimi yeniden gücünü kullanana ve beden tekrar yere inene kadar, havada asılı tutar.

Plutarch, Apollo'nun rahibi, kendinden geçiren manyetik özellikler aşılanmış bir yer altı gazından başka bir şey olmayan, kehanet buharları hakkında konuştuğunda, şu sözlerle onun ikili doğasına işaret eder: "Ve kimsin sen? Seni yaratan ve olgunlaştıran bir Tanrı olmadan; Tanrı'nın buyrukları altında, seni yöneten ve hükmeden bir ruh olmadan sen, hiçbir şey yapamazsın, boş bir nefesten başka hiçbir şey değilsin."[152] Bu yüzden, yerleştirilmiş ruh ve zekâ olmadan, "Psişik Güç", boş bir nefesten başka bir şey olmazdı. Aristo, yeryüzünün içinden çıkan bu gazın ya da astral sızıntının, dış kabuk üzerindeki her yaşayan varlığa ve bitkiye hayat vermek için, içten dışa doğru hareket eden, tek "yeterli sebep" olduğunu iddia eder. Cicero, zamanının septik olumsuzlarına cevap olarak hiddetle haykırır: "Yeryüzünün buharlarından, nefeslerinden başka, insan ruhunu etkileyen, ona geleceği tahmin etmesi için imkân veren, daha ilahi ne olabilir? Zamanın eli, böyle bir kuvveti buharlaştırabilir miydi? Bir tür şarap veya tuzlu etten mi bahsettiğini sanıyorsun?" Modern deneyselciler, Cicero'dan daha akıllı olduklarını mı iddia ediyorlar ve bu sonsuz gücün buharlaştığını, kehanet çeşmelerinin kuruduğunu mu söylüyorlar?

Eskinin tüm kâhinleri için -ilham gelmiş olanlar-, kehanetlerinin aynı şartlar altında ya astral sızıntının direk dışarı sızmasıyla ya da yerden yükselen bir çeşit gaz çıkışıyla dile getirildiği söylenmiştir. O, kendilerini bu ışıkta şekillendiren, ruhların geçici bir giysisi olarak hizmet eden, bu astral maddedir. Cornellius Agrippa onu, "ıslak veya nemli" diye tarif ederek, bu tayfların doğasına ilişkin aynı izlenimleri ifade eder: "In spirito turbido HUMIDOQUE."[153]

Kehanetler, iki yolla alınır: Bilinçli olarak, astral ışığın içine bakabilen majisyenler ve ilham denilen şeyin tesiri altında kalanlarla. Eski ve Yeni Ahit kâhinleri, peygamberleri ve modern trans söylemcileri ikinci gruba aittir. O çeşit kâhinlerin bu gerçeğine çok aşina olan Plato, şöyle

152 Lucian,"Pharsalia", Book v.

153 "De Occulta Philosoph", s. 355

der: "Hiç kimse, kendi duyularıyla davrandığında, kehanete ait gerçek ve ilhama ulaşamaz. Ancak bazı rahatsızlık ya da hâkim olunma (bir demon veya ruh tarafından) durumu dışında."[154] "Bazı kişiler onlara kâhinler der; onların sadece *tekrarlayıcılar* olduğunu bilmezler ve hiçbir şekilde kâhinler, peygamber değillerdir, oysa yalnızca, vizyon ve kehanet aktarıcılarıdır," diye ekler.

İddiasının devamında, Mr. Cox, şunları anlatır: "En coşkulu spiritualistler, çok uygunsuz manyetizma ismi altında, o her neyse, hiçbir ilgisi olmayan, psişik gücün varlığını kabul ederler, çünkü sadece, ölü ruhlarının, medyumların manyetizmasını, yani psişik gücünü kullanmak suretiyle onlara atfedilen davranışları gösterdiklerini iddia ederler."[155]

Burada yine, tek ve aynı bileşim olduğu ispatlanabilecek şeye verilen farklı adların sonucu olarak bir yanlış anlaşılma doğuyor. Çünkü elektrik, 18. yüzyıla kadar bir bilim haline gelmediği için, hiç kimse bu gücün, yaratılıştan beri var olmadığını düşünmeyecektir ama dahası biz, eski İbranilerin bile ondan haberdar olduğunu ispat etmeye hazırız. Yalnız, ancak manyetizma ile elektrik arasındaki yakın bağlantıyı gösteren keşfe takılıp tökezleyen kesin bilimin, 1819'dan önce ortaya çıkmamış olması, hiçbir surette, bu iki faktörün benzerliğini engellemez. Eğer demir bir çubuk, manyetik özelliklerle donatılırsa, belli bir uzaklıkta yerleştirilmiş bir kondüktör üzerinden elektrik akımı geçirilmesi yoluyla, bir seanstaki medyumun, aynı zamanda, bir *kondüktör* olabileceği, başka bir şey olmayacağı, geçici bir teori olarak neden kabul edilmez? "Psişik gücün" zekâsının, etherden elektrik akımları çekmek ve medyumu bir kondüktör olarak kullanmak suretiyle, seans odasının atmosferinin doyduğu saklı manyetizmayı, istenilen sonuçları üretmek için, geliştirdiğini ve harekete geçirdiğini söylemek çok mu bilim dışı olur? Bilim bize, teorik özelliklerle donatılmış, salt bir kuramsal ajandan daha başka bir şey verene dek, *manyetizma* sözcüğü, herhangi bir diğeri kadar uygundur.

154 Plato, "Timaeus" cilt 2, s. 563
155 Crookes, "Researches,etc" s. 101

7

Elementler, Elementaller ve Bedensizler

"Sen, büyük İlk Sebep, en az anlaşılan."

POPE (Papa)

"Bu, hoşa giden ümit, bu aşk dolu tutku,
Ölümsüzlüğe duyulan bu özlem, nereden?
Yahut nereden bu gizemli korku ve hiçliğe düşmenin içsel ürpertisi?
Neden çeker ruhu kendine ve yıkarcasına irkiltir?
Bu, tanrısallıktır içimize karışan,
Bu, cennetin ta kendisidir öbür dünyamızı gösteren,
Ve insanı sonsuzluğa yakınlaştıran.
SONSUZLUK!
Sensin, mutluluk veren ve korku dolu düşünce!"

ADDISON

"Orada başka ve daha iyi bir dünya var."

KOTZEBUE, *The Stranger*

Bizim bilim adamlarımızın, modern zamanın belirli okült fenomenleri hakkındaki çatışan görüşleri arasındaki o büyük boşluğu gösterdikten sonra, şimdi de ortaçağ simyacıları ve bazı diğer tanınmış kişilere dikkat çekelim. Hemen hemen istisnasız, kadim zaman ve

ortaçağ bilginleri, gizli bilgelik öğretilerine inandılar. Bunlar, Simya, Keldani-Yahudi Kabala, Pitagoras'ın ezoterik sistemleri ve eski Maji ve ileriki dönem Platoncu filozoflar ve büyü bilimcileri kapsıyordu. Daha sonraki sayfalarda, ayrıca Hint filozofları ve Keldani astrologları sunacağız. Geçmişin dinlerinin yanlış anlaşıldığının altını çizen dev gerçekleri göstermeyi de ihmal etmemeliyiz. Atalarımızın dört elementi, toprak, hava, su ve ateş, simya öğrencileri ve kadim psikoloji için -veya yeni adıyla *maji (sihir)*- bizim felsefenin asla hayal etmediği, birçok şeyi kapsar. Unutmamalıyız ki, şimdi kilise tarafından *Necromansi* ve modern inananlar tarafından da *Spiritualizm* denilen şey ve buna ölülerin ruhlarını davet etmek te dâhil, uzak devirden gelen, nerdeyse yerkürenin tüm yüzüne yayılmış bir bilimdir.

TABİATIN BÜTÜN KRALLIKLARINDA ÇEKME ve İTME KUVVETİ

Ne bir simyacı, majisyen, ne de astrolog olmadığı halde, sadece büyük bir filozof olan, evrensel itibar görmüş bir adam, Cambridge Üniversitesinden Henry More, keskin bir mantıkçı, bilimci ve metafizikçi diye adlandırılabilir. Hayatı boyunca, cadılık üzerine kararlı bir inancı vardı ve ölümden sonra insan ruhunun kurtuluşunun ispatına ilişkin güçlü iddialarının hepsi, Pisagor sistemi, Cardan, Van Helmont ve diğer mistiklerin uyarlamalarına dayalıydı. Bizim genellikle TANRI dediğimiz, sonsuz ve yaratılmamış ruh, en yüksek değer ve mükemmeliyetin bir özü, *ortaya çıkarıcı nedensellikle* her şeyi üretmişti. Tanrı, bu suretle, ilksel temel öz, geri kalan ve ikincildir; eğer önceki, kendini hareket ettirme gücüyle maddeyi yarattıysa, o ilksel özdür ve madde olduğu kadar da hareketin sebebidir ve böylece haklılıkla deriz ki; o, kendini hareket ettiren maddedir. "Bahsettiğimiz bu tür ruhu, kendini hareket ettirebilen, nüfuz edebilen ve maddeyi, yani üçüncü ortaya çıkanı değişikliğe uğratabilen, ayırt edilemez bir öz olarak tanımlayabiliriz." Henry More, hayaletlere de kesin olarak inandı ve "kişilik, hafıza ve bilincin, ileriki aşamada mutlaka devam edeceği" teorisini kuvvetle

savundu. İnsanın, bedenden çıkışından sonraki astral ruhunu, iki ayrı mevcudiyete böldü; "aerial" (havasal) ve "etheral" vasıta. Bedensiz bir insan, aerial giysisinde hareket ettiği sürede *Kader*'e bağlıdır yani, dünyasal ilgilerine, kötülük ve baştan çıkarmaya ve bu yüzden de tamamıyla saf değildir; sadece, ilk tabakanın bu giysisini çıkarıp attığında ve etheral hale geldiğinde, sonsuzluğundan emin olacaktır. "Bedeni, saf ve transparan bir ışığa, etheral araca dönüştürebilen nedir? Ve böylece kehanet tamamlanır; ruh, bizim daha önceden tarif ettiğimiz duruma yükseldiğinde, kader ve ölümlülüğün dışına çıkmış olacaktır." Çalışmasını, bu yükselme ve ilahi saflık durumunun, Pitagoras yanlılarının tek hedefi olduğunu belirterek sonlandırır.

Zamanının septiklerine göre, onun dili, aşağılayıcı ve serttir. Scot, Adie ve Webster'dan söz ettiğinde, onları şöyle nitelendirir: "Bizim yeni esinlenmiş azizlerimiz, cadıların savunucularına, bu suretle, delice ve küstahça, tüm akla ve duyuya, tüm eski zamana ve yorumcularına ve Kutsal Metnin kendisine sövüp sayanlar, sahnede, müttefik bir suç ortağından başka, hiç kimseleri olmayacak, Samuel'leri bile!" "Ya Kutsal Kitaba' ya da cehalet, kibir ve aptalca ihanetten başka bir şeyle şişirilmemiş olan bu soytarılara inanılacak, bırakalım karar versinler," diye ekler.[156]

Bizim 19. yüzyılın skeptiklerine karşı nasıl bir dil kullanırdı acaba bu seçkin rahip?

Descartes, bir materyalist olduğu halde, manyetik doktrinin ve hatta bir şekilde de simyanın en sadık öğreticilerinden biriydi. Onun fizik sistemi, diğer büyük filozoflarınkine çok benziyordu. Sonsuz Uzay; akışkan ve ilksel bir maddeyle oluşturulmuş ve daha doğrusu, doldurulmuş olan tüm yaşamın tek çeşmesi, bütün göksel küreleri kuşatır ve onları ebedi harekette tutar. Mesmer'in mıknatıs akımlarını, Descartes, Cartesian vortekslerinin içinde gizler ve ikisi de aynı prensibe

156 "Letter to Glanvil, the author of Sadducismus Triumhatus", 25 Mayıs 1678

dayanır. Ennemoser, ikisinin konuyu dikkatlice incelememiş olan kişilerin sandığından çok daha fazla müşterek yönü olduğunu söylemekte tereddüt etmez.[157]

Saygın filozof, Pierre Poiret Naude, 1679'da, okült manyetizmanın en ateşli savunucusu ve onun ilk sunucularındandı. Majik-teosofik felsefe, onun çalışmalarında, bütünüyle savunulmuştur.

Tanınmış Dr. Hufeland, insan, hayvan, bitki ve hatta mineraller arasındaki evrensel manyetik uyum teorisini sunduğu, maji üzerine bir çalışma yazmıştır. Campanella, Van Helmont ve Servius'un, bedenin farklı kısımları ve aynı zamanda, tüm organik ve inorganik bedenlerin arasında var olan uygunluğa ilişkin şahitliği, onun tarafından teyit edilir.

Onun gibi bir teori de Tenzel Wirdig'e aittir. Hatta, onun çalışmalarında, aynı konuyu inceleyen diğer mistik yazarlarınkinden, çok daha fazla açıklık, mantık ve kuvvetli yorumlar bulunabilir. Ünlü tezi, "Yeni Spritüel İlaç" da, evrensel çekim ve itmenin, sonradan kabul edilen gerçeği, şimdi "yerçekimi' dediğimizin temelinde, bütün doğanın, ruhla donatıldığını ortaya koyar. Wirdig, bu manyetik uygunluğu, "ruhların uyumu" olarak tanımlar. Her şey kendi benzerine çekilir ve kendine yakın olan doğalarla birleşir. Bunun dışında, uygunluk ve uyumsuzluk, tüm dünyada ve onun bütün kısımlarında, sürekli bir hareket ve cennetle yeryüzü arasında, evrensel ahengi meydana getiren, kesintisiz bir birlik yaratır. Her şey manyetizma sayesinde yaşar ve ölür; bir şey diğerini etkiler, çok uzak mesafelerde bile ve onun "yaratılıştan olanları", bu uygunluğun gücü ile herhangi bir zamanda, müdahaleci uzaya rağmen, sağlık ve hastalık etkilerini alabilirler. "Hufeland," der Ennemoser, "bir kişiden alınan bir vücut parçasının, o kişi öldüğünde, onun da öldüğünün açıklamasını yapar." "Canlı bir kafadan alınmış bir deri parçası," diye ekler, Hufeland, "üzerinden alındığı kafayla eşzamanlı olarak saçını griye dönüştürür."[158]

157 "History of Magic" cilt 2, s. 272
158 "History of Magic"

Birçok gerçeklikte Newton'un atası olan Kepler, hatta yerçekimini, kesin doğrulukla, manyetik çekime dayandırmış, bununla beraber, astrolojiyi, "akıllı bir annenin deli kızı" olarak nitelendirmiştir -Astronomi, yıldızların ruhlarının, çok sayıda "zekâlar' olduğu kabalistik inancını paylaşır.- *Kepler, her bir planetin, zeki bir prensibin mevkisi olduğuna ve hepsinin oraya, özellikle bizim dünyamızdan daha yoğun ve maddesel kürelerde yaşayan diğer varlıklar üzerinde etkiler uygulayan, spritüel varlıklar tarafından yerleştirildiklerine sıkı sıkıya inanır.*

Kepler'in spritüel yıldızlı etkilerinin yerini; ateistik eğilimleri onu, hayatını beş yüz yıl ve daha çok uzatacağı bir diyet bulmuş olduğuna inanmaktan alıkoymamış, daha materyalist olan Descartes'in vorteksleri almıştır. Böylece, ikincinin vorteksleri ve ilkinin astronomik doktrinleri, bir gün "Anima Mundi" tarafından yönetilen, *zeki* manyetik akımlara yer verebilir.

Bapista Porta, bilgili İtalyan filozofu, sihrin bir batıl inanç ve büyücülük olduğu temelsiz suçlamalarını, dünyaya gösterme çabalarına rağmen, sonraki eleştirmenler tarafından, meslektaşları gibi aynı adaletsizlikle muamele gördü. Bu şöhretli simyacı, insan için mümkün olan bütün okült fenomenleri, hepsini hepsiyle bağlayan dünya ruhuna dayandırdığı, *Naturel Sihir*[159] üzerine bir çalışma bıraktı. Bu çalışmada bize, astral ışığın, tüm doğa ile ahenk ve uygunluk içinde davrandığını; onun, ruhlarımızın şekil verildiği öz olduğunu; ana kaynaklarıyla birlik içinde hareket ederek, bizim yıldızlara ait bedenlerimizi sihirli mucizeler üretmeye yetkin hale getirdiğini gösterir. Bütün sır, bizim benzer elementler bilgimize dayanır. Porta, hakkında tüm dünyanın öylesine önemli bir görüşü olduğu, çoğu devirde övülen ve bazılarının mutlulukla eriştiği felsefe taşma inanmıştır. Sonunda da, onun "spritüel anlamı"na ilişkin çok sayıda değerli ipuçlarını ileri sürer. 1643 yılında, mistikler arasında bir rahip ortaya çıktı; evrensel manyetizmanın tüm felsefesini öğreten Peder Kircher. Onun sayısız çalışması, yalnızca Paracelsus tarafından ima edilen çoğu konuyu kapsar. Onun manyetizma tanımı,

159 "Magia Naturalis", Lugduni, 1569

Gilbert'in, dünya dev bir mıknatıstır teorisine karşı olduğu için çok orijinaldir. O, maddenin her partikülünün, dokunulamayan, görülemeyen "güçler"in bile manyetik olduğunu iddia etmiştir. Evrende sadece bir "MIKNATIS" vardır ve *var olan her şeyin çekimi ondan ileri gelir*. Bu mıknatıs, elbette Kabalistlerin, Merkezi Güneş ya da Tanrı diye nitelendirdiği şeydir. Belirttiği Güneş, Ay, gezegenler ve yıldızlar yüksek derecede manyetiktirler; fakat onlar, evrensel manyetik akışkan -Spritüel Işık- içinde yaşamaktan dolayı öyle olmuşlardır. Ayrıca, başlıca üç temel tabiat krallıklarının yapıları arasında var olan esrarengiz uygunluğu ispat eder ve iddiasını müthiş bir örnekler dizisiyle güçlendirir. Bunların çoğu, natüralistler tarafından doğrulanmıştır, fakat hâlâ doğrulanmayanlar da kalmıştır; bu yüzden, bizim bilim adamlarının geleneksel politikası ve çok lastikli mantığına göre, onlar reddedilir.

Örnek olarak, mineral manyetizması ve hayvan manyetizması arasındaki farkı gösterir. Mıknatıs taşı dışında, tüm minerallerin daha yüksek bir kuvvetle, hayvan manyetizması ile çekildiğini, ikincisinin onu direkt olarak ilk sebepten -Tanrı'dan- aldığını ortaya koyar. Bir iğne, güçlü iradeli bir insanın elinde, basitçe tutulmak suretiyle manyetize olabilir ve kehribar, başka bir nesneyle olduğundan daha fazla, insan elinin ovuşturmasıyla, güçlerini daha fazla geliştirebilir; bu nedenle insan, bunu kendi hayatına uygulayabilir ve belli bir derecede inorganik nesneleri *canlandırabilir*. Bu, "aptalın gözünde" büyücülüktür.

"Güneş, oluşumların en manyetiğidir," der; bu suretle, 200 yıl sonraki General Pleasonton'un teorisini önceden bulmuş olur. "Eski filozoflar, asla gerçeği inkâr etmediler," diye ekler; "fakat her zaman, güneş sızıntılarının (radyoaktif ışın), her şeyi kendine bağladığını ve bu bağlayıcı gücü, direkt ışınları altına düşen her şeye uyguladığını fark etmişlerdi."

Bunun bir kanıtı olarak, özellikle güneş tarafından çekilen çok sayıda bitki örneği ve ay tarafından çekilen diğerlerini getirir ve göklerde onun rotasını izlemek suretiyle, birinciye olan dayanılmaz uyumlarını gösterir. *Githymal* olarak bilinen bitki, sadakatle, hatta sis sebebiyle

görünmez olduğu zamanlarda bile hükümdarını takip eder. Akasya, onun doğuşuyla yapraklarını açar ve batışıyla kapatır. Aynı şekilde Mısır nilüferi ve yaygın ayçiçeği de. Köpeküzümü bitkisi de aynı tercihi ay için gösterir.

Bitkiler arasındaki uygunluk ve zıtlık örnekleri olarak, asmanın lahanaya olan hoşnutsuzluğunu ve zeytin ağacına olan düşkünlüğünü; düğün çiçeğinin nilüfere, sedef otunun da incire olan sevgisini örnek verir. Bazen, benzer özler arasında bile var olan antipati, filizleri parçalara bölündüğünde, biri diğerini, "en sıra dışı gaddarlıkla" iten, Meksika narı örneğinde açıkça ortaya çıkar.

Kircher, insan doğasındaki her duyguyu, manyetik durumumuzdaki değişikliklerin sonucu olarak gösterir. Kızgınlık, kıskançlık, arkadaşlık, aşk ve nefret, bizim içimizde gelişen ve sürekli bizden doğan, manyetik atmosferin tüm değişiklikleridir. Aşk, en değişkenlerden biridir ve bu sebeple halleri sayısızdır. Bir annenin çocuğa, bir ressamın özel bir sanata olan spritüel aşkı, saf dostluk olarak sevgi, birbirine uyumlu doğalar içindeki uygunluğun, saf manyetik oluşumlarıdır. *Saf sevginin manyetizması, her yaratılmış şeyin üreticisidir.* Genel anlamında, cinsler arasındaki aşk elektriktir ve Kircher onu, *amor febris species;* türlerin ateşi, diye tanımlar. İki çeşit manyetik çekim vardır: Birbirine uygunluk ve çekicilik; biri kutsal ve doğal, diğeri kötü ve doğaya aykırı. Sadece ağzını açarak, önünden geçen sürüngen ya da sineği, ölmesi için yaklaşmaya zorlayan zehirli kurbağanın gücünü, ikinciye yani çekiciliğe dayandırmalıyız. Geyik, en az daha küçük hayvanlar kadar, boğa yılanının nefesiyle çekilir ve karşı konulmaz biçimde, onun ulaşacağı mesafeye getirilir. Elektrik balığı, torpil balığı ise, bir şokla uyuşturur. Böyle bir gücü, iyi amaçlar uğruna kullanmak için, insanın üç şarta sahip olması gerekir: 1. ruhun asaleti, 2. güçlü irade ve yaratıcılık özelliği, 3. daha zayıf bir denek, çünkü aksi halde direnç gösterecektir. Dünyasal dürtülerden ve bedensel zevklere düşkünlükten özgür olan bir insan, bu çeşit bir yolla, en "tedavisi olmayan" hastalıkları iyileştirebilir ve görüsü daha açık ve kehanete dair olur.

Yukarıda belirtilen, gezegensel sistemin bütün yapıları ve onlara uyan, inorganik olduğu kadar, organik olan her şey arasındaki evrensel çekimin bir örneği, 17. yüzyılın antik bir cildinde bulunur. Bu cilt, de la Laoubere'nin, elçisi olduğu Fransız Kralı'na sunduğu, Siam Krallığı'nda gördüklerine dair gezi notlarını ve resmi bir raporunu kapsar. "Siam'da," der, "iki tür tatlı su balığı var. Onlara, sırasıyla, *pal-out* ve *pla-cadi* balığı diyorlar. Kabın içine, tuzlanıp bütün olarak kesilmeden konulduğunda, tam tamına, denizin medcezir halini alırlar; kabın içinde, denizin çekilip yükselmesi gibi, büyür ve küçülürler." De La Loubere, Vincent adlı bir devlet mühendisiyle beraber, uzun bir süre, bu balıkla ilgili deney yapmıştır, bu suretle, ilk önce temelsiz bir söylenti olarak baştan savılmış olan bu iddianın gerçekliğini onaylamış olur. Bu esrarengiz çekim öylesine güçlüdür ki, balıkların vücutları tamamıyla çürüyüp, parçalara ayrıldığında bile, onları etkilemiştir.

FİZİKSEL ÇEVREYE BAĞLI FİZİKSEL FENOMENLER

Özellikle, medeniyetle takdis edilmemiş ülkelerde, tabiata dair bir açıklama aramamız ve kadim filozofların; "dünyanın ruhu" dedikleri o süptil gücü incelememiz gerekmektedir.

Sadece Doğu'da ve Afrika'nın keşfedilmemiş sınırsız bölgelerinde, psikoloji öğrencisi, gerçeğe aç ruhu için çok zengin besin bulacaktır. Sebep açıktır. Nüfusu fazla yoğun olan çevrelerde atmosfer; fabrikaların, buhar makineleri, demiryolları ve buharlı gemilerin zehirli gazları ile fena halde kirlenmektedir. Doğa, aynı bir insan gibi, bulunduğu şartlara bağlıdır ve onun kudretli nefesi, âdeta kolayca engellenir, sekte vurulur ve durdurulur ve güçlerinin birbiriyle olan ilişkisi, o anda mahvolur, sanki bir insanmış gibi. Yalnız iklim değil, aynı zamanda, hissedilen günlük okült tesirler, sadece insanın fizyopsikolojik doğasını değiştirmekle kalmaz, hatta Avrupalı bilimin tam olarak farkına varamadığı, inorganik denilen maddenin yapısını bile değişikliğe uğratırlar. Nitekim *Londra Tıp ve Cerrahi gazetesi*, cerrahlara neşterlerini Calcutta'ya taşımamalarını tavsiye ederler, çünkü kişisel tecrübe ile bulunmuştur

ki, "İngiliz çeliği, Hindistan'ın atmosferine dayanamamaktadır." Bu yüzden, bir İngiliz veya Amerikan anahtarları destesi, Mısır'a getirildikten yirmi dört saat sonra, tamamen pas tutacaktır; o ülkelerde doğal çelikten yapılan nesneler ise oksitlenmeden kalacaktır. Aynı münasebetle, Tschuktschen (Chukotka) halkı arasında, okült güçlerine dair muazzam kanıtlar vermiş Sibiryalı bir şamanın da, dumanlı ve sisli Londra'ya gelirken, derece derece çoğu kez, o güçlerinden yoksun kaldığı tespit edilmiştir. İnsanın içsel yapısı, iklimsel etkilere, bir parça çelikten daha mı az duyarlıdır? Eğer değilse, o zaman neden kendi ülkesinde en şaşırtıcı karakterdeki fenomenleri sergileyen Şamanı, gün ve gün görmüş olabilecek gezginlerin şahitliğine şüphe yüklememiz ve sadece Londra ve Paris'te, o kadar yapamadığı için, o tip güçlerin ve fenomenlerin olabilirliliğini inkâr etmemiz mi gerekir?

Kayıp Sanatlar üzerine konferansında Wendell Philips, bir iklim değişikliği ile etkilenen, insanın fizyolojik doğasından başka, Doğu insanlarının fiziksel duyularının Avrupalılardan çok daha keskin olduğunu kanıtlar. Lyon'un, ustalıkta kimsenin geçemeyeceği Fransız boyacılarının, Avrupalıların *göremediği*, belli incelikte bir mavi gölge kullandıklarına dair teorisi olduğunu söyler. Ve kızların 30.000 dolar değerinde şallar yaptığı Cashmere'de, Lyon'un boyacısına, sadece yapamayacağı değil, hatta ayırt bile edemeyeceği üç yüz farklı renk göstereceklerdir. Eğer dışsal duyuların keskinliği arasında o kadar büyük bir fark varsa, aynısının fizyolojik güçleri arasında da olması gerekmez mi? Üstelik bir Cashmere kızının gözü, Avrupalının göremediği, bu yüzden de onun için var olmayan ama aslında var olan bir rengi objektif olarak görebilmektedir. Öyleyse, *ikinci görüş gücü* olarak adlandırılan ve gizemli yeteneğe sahip olduğu düşünülen, ayrı özellik bahşedilmiş kimi organizmaların, kızın renkleri görmesi gibi, resimleri objektif olarak gördüğü ve bu yüzden de, öncekinin, hayal gücünden ileri gelen, salt halüsinasyonlar yerine, aksine gerçek şeylerin ve *Keldani* Kehanetleri'nin felsefesinin açıkladığı, şu modern kâşifler, Babbage, Jevons ve *Görünmeyen Evren'in* yazarlarının da tahmin ettiği, astral ether üzerine iz bırakmış kişilerin yansımaları olduğu neden kabul edilmez?

"Üç ruh yaşar ve insanı harekete geçirir," diye öğretir Paracelsus. "Üç dünya, onun üzerine ışıklarını döker fakat üçü de sadece, bir ve aynı olan tüm yapı ve birleşmiş üretim prensibinin sureti ve yankısıdır. Birincisi, elementlerin ruhlarıdır (dünyasal beden ve onun bedensel durumundaki yaşam gücü), ikincisi, yıldızların ruhudur (yıldızsal ya da astral beden-can-ruh), üçüncüsü ise, *İlahi* ruhtur (Augoeides). Paracelsus'un dediği gibi, bizim bedenimiz 'İlksel dünya maddesi' tarafından ele geçirilmiş olduğundan, modern bilimsel araştırmanın, 'hayvan ve bitki yaşamının her ikisini de basit fiziksel ve kimyasal süreç olarak kabul etme' eğilimini kolayca kabul edebiliriz. Bu teori, sadece eski filozofların ve *Musa'nın Ahit Kitabı*'nın iddialarını, vücutlarımızın yerin toprağından yapıldığını ve ona geri döneceğini daha fazla doğrulamaya yarar. Fakat şunu hatırlamalıyız ki, 'Topraktan geldin, toprağa gideceksin', ruh için söylenmiş bir söz değildir."

İnsan, küçük bir dünyadır; büyük evrenin içinde bir mikrokozmostur. Fetus gibi, bütün üç ruhuyla, makrokozmosun matriksinde asılı durmaktadır ve onun dünyasal bedeni, kaynağı yeryüzüyle sürekli bir uygunluk içindeyken, astral ruhu, yıldızsal dünya ruhu, *anima mundi* ile birlik içinde yaşar. O, insanın içinde olduğu gibi, insan da onun içindedir, bu şekilde dünyayı saran element tüm uzayı doldurur ve uzayın kendisi *olur*, uçsuz bucaksız. Üçüncü ruhuna, ilahi olana gelince, direkt olarak En Yüksek Sebep'ten -Dünyanın Spritüel Işığı- kaynaklanan, sayısız ışınlardan biri, sonsuz küçük bir ışından başka nedir? Bu, organik ve inorganik tabiatın üçlüsüdür. Ruhsal ve fiziksel olan, birin içindeki üç ve Proclus'un söylediği, "Birinci monad, Sonsuz Tanrı, ikinci sonsuzluk, üçüncüsü evrenin örneği ya da modeli; idrak edilebilen Triad'ı meydana getiren üçlü. Bu görünen evrendeki her şey, bu Triad'ın *sızıntısı*'dır ve mikrokozmik bir triadın kendisidir. Ve bu suretle, sonsuzluğun tarlalarında, spritüel güneşin etrafında, heliosentrik sistemdeki göksel yapıların görünen güneşler çevresindeki hareketleri gibi, görkemli kafilelerle hareket ederler. "Issız ve karanlıkta" yaşayan, Pisagor'un *Monad*'ı, bu dünyada sonsuza dek, görünmez, elle tutulamaz ve deneysel bilim tarafından ispatlanamaz olarak kalabilir.

Bununla birlikte, tüm kâinat, onun etrafında çekimine kapılıyor olacaktır; zamanın başlangıcından beri yaptığı gibi ve her saniye, insan ve atom, sonsuzluktaki o muhteşem ana daha çok yaklaşırken, Görünmeyen Varlık, onların ruhlarına daha görünür olacaktır. Maddenin her partikülü, hatta en gaz hali bile, milyonlarca çağlar ve ardışık dönüşümler boyunca olan çifte evrim zincirinin son halkasını şekillendiren en son şeklinden sıyrılmış olduğunda, varoluşu ilerlettiğinde ve kendini, Yaratıcısı ile aynı olan, o ilksel öz ile yeniden giydirilmiş bulduğunda, o zaman bir kere daha, bu elle tutulamaz organik atom, kendi türüne koşacak ve tanrının çocukları, yolcunun geri dönüşünde, "mutluluk çığlığı' atacaklar.

"İnsan," der, Van Helmont, "evrenin aynasıdır ve onun üçlü doğası, her şeyle olan ilişkisini yansıtır. Kendisinden her şeyin meydana geldiği ve ilk tesirin alındığı 'Yaratıcı'nın iradesi', her canlı varlığın zenginliğidir. İlaveten ruhsallık bahşedilmiş olan insan, bu gezegende, o zenginliğin en büyük payına sahip olandır. Onun mucizevi özelliğini az çok başarıyla kullanıp kullanmayacağı ise içindeki özün oranına bağlıdır. Her inorganik atomda olan bu ilahi potansiyeli paylaşarak, bilinçli ya da değil, bütün hayatı süresince onu uygular. İlk durumda, güçlerinin tam hâkimi olduğunda, efendi olacaktır ve *magnale magnum* (evrensel ruh), onun tarafından kontrol edilecek ve yönlendirilecektir. Hayvanlar, bitkiler, mineraller ve hatta insanlığın ortalama vakalarında, bu etheral akışkan, hiç direnç görmez, kendine bırakılarak, onları etkisiyle yönlendirir gibi hareket ettirir. Bu dünyasal küredeki her yaratılmış varlık, *magnale magnum*'dan şekillenir ve onunla ilişkilidir. İnsan, çift göksel güce sahiptir ve göğe bağlıdır. Bu güç, sadece dıştaki insanda değil, aynı zamanda bir dereceye kadar, hayvanlarda ve belki de, birbiriyle ilişkisi olan, evrendeki tüm şeyler gibi, diğer her şeyin içinde vardır ya da en azından, eskilerin onu layık bir doğrulukla gözlemlediği gibi, Tanrı her şeyin içindedir. Sihirli kudretin, İç insanda olduğu kadar dış insanda da uyandırılması gereklidir. Ve biz bunu, tarif edilmemiş sihirli güç olarak ifade edersek dehşete düşürebilir. Fakat isterseniz, ona, *spritüel güç* -spirituale robur vocitaveris- diyebilirsiniz.

İşte orada, insanın içinde, öyle sihirli bir güç vardır. Ama iç ve dış insan arasında belli bir ilişki olduğu için, bu güç, tüm insana nüfuz etmiş olmalıdır."[160]

SİYAM'DAKİ GÖZLEMLER

Siyam'a ait dini ritüeller, manastır hayatı ve "hurafeler'in genişletilmiş bir anlatımında, de La Loubere, diğer şeylerin arasında, *Talapoin* (keşişler veya Budist rahipler) tarafından sahip olunan harika güçten bahseder. "Siyam'ın Budist Rahipleri (Talapoin)," der, "bütün haftaları, sık ormanlarda, dallardan ve palmiye yapraklarından oluşan küçük bir tentenin altında geçirirler ve bu ülkenin ormanlarında yolculuk eden diğer tüm kişilerin tersine, onlar vahşi hayvanları korkutmak için küçük bir ateş bile yakmazlardı." İnsanlar, hiçbir Talapoin'in yiyip bitirilmediğine bir mucize gözüyle bakarlar. Etrafta kaynayan kaplanlar, filler, gergedanlar, ona saygı duyarlar ve emniyetli bir pusuda yerleşmiş olan gezginler, sık sık, bu vahşi yaratıkların, uyumakta olan Budist rahibin ellerini, ayaklarını yaladığını görmüşlerdir." "Onların hepsi sihir kulanır," diye ekliyor Fransız beyefendi, "ve tüm doğayı canlı (ruhla donatılmış) olarak düşünürler ve onlar, koruyucu meleklere inanırlar." Siyam halkı arasında hüküm süren yazarı en çok şaşırtan fikir ise "İnsan, bedensel hayatı içinde ne ise, ölümden sonra da o olacaktır," olmuştur. "Bugünlerde Çin'de hüküm süren Tatarlar," diye dikkat çeker, de la Loubere, "Çinlileri, saçlarını Tatar modasına göre tıraş etmeye zorladıklarında, çoğu diğer dünyaya gidip atalarının önüne saçsız çıkmaktansa ölmeyi tercih ettiklerini söylediler. Çünkü ruhlarının da kafasının tıraş edildiğini düşünmüşlerdi!" 'Şimdi, bu saçma görüşteki tümüyle yersiz olan şey," diye ekler, Büyükelçi, "Doğuluların, ruha, diğerinden daha çok insan figürü atfetmesidir." Bu gece karanlığı bilgisizliğindeki Doğu insanlarının bedensiz ruhları için seçim yapması gereken özel şekle ilişkin okuyucusunu aydınlatmaksızın, de La Loubere, bu "vahşi"lere öfke yağdırır. Sonunda, kadim felsefe taşının araştırmasında aptalca

160 Baptist Van Helmont" Opera Omnia," 1682, s. 720 ve diğerleri

iki yüz milyon livre harcamakla suçlanan birinin, mahkemesine gönderildiği eski Siyam Kralına laf atar. "Çinliler," der, "üç veya dört bin yıldır, kendilerini ölme gerekliliğinden muaf tutmayı ümit ederek, evrensel bir ilaç aramak ve varlığa inanma çılgınlığına sahip olduklarını akıllıca kabul ettiler. Kendilerine, altın yaptıkları ve çağlarca yaşadıkları anlatılan bazı *nadir* insanlarla ilgili, budalaca gelenekleri esas alırlar. Çinliler, Siyamlılar ve diğer Doğu insanları arasında, kendilerini nasıl ölümsüz kılacaklarını bilenlerle ilgili, ya tamamıyla ya da bir şekilde, vahşi ölümden başka bir yolla ölemeyeceklerine dair yerleşmiş çok güçlü bazı olgular vardır. Bu sebeple, özgür ve huzurlu bir hayat yaşamak için, insanlardan uzağa çekilmiş bazı kişilere isim koyarlar. Mucizeleri, bu ölümsüz gibi görünenlerin bilgisiyle ilişkilendirirler."

Eğer Descartes, medeniyetin ortasındaki bir Fransız ve bilim adamı olarak, böyle evrensel bir devanın bulunduğuna kesin olarak inanmış olsaydı ve ona sahip olsaydı, en azından beş yüz yıl yaşayabilirdi. Öyleyse neden Doğu insanlarına aynı inanç yetkisi verilmiyor? Yaşam ve ölümün başlıca problemleri hâlâ batılı fizyolojistler tarafından çözülmemiştir. Aralarında büyük görüş ayrılığına sebep olan uyku bile hâlâ bir fenomendir. Bu şekilde nasıl mümkün olana sınır koyup, imkânsız olanı da tanımlayabilirler ki?

SİNİR SİSTEMİ BOZUKLUKLARINDA MÜZİK

En uzak çağların filozofları, müziğin belli hastalıklar özellikle de sinir sistemi ile ilgili olanlar üzerinde ayrı bir gücü olduğunu iddia etmişlerdir. Kendi üzerinde iyi etkilerini tecrübe etmiş olan Kircher de onu tavsiye eder ve kullandığı enstrümanın ayrıntılı bir tarifini verir. Bir sıra üzerine yerleştirilmiş çok ince bir camdan oluşan beş su bardağının birleşmesinden oluşan bir armonika. İkisinin içinde, iki farklı çeşit şarap vardı, üçüncüsünde brandy, dördüncüde yağ, beşincide su. Sıradan yolla sadece parmaklarıyla kenarlarına vurarak, beş melodili ses çıkarıyor. Ses, çekici bir özelliğe sahiptir. Müzikal dalgaya rastlamak için dışarı akan hastalığı çeker ve ikisi birbirine karışarak, uzayda

kaybolur. Asclepiades, yirmi yüzyıl kadar önce, aynı amaçla müziğe başvurdu, siyatiği iyileştirmek için bir trampet çaldı, onun uzatılmış sesi, sinir seslerini titrettiğinde ağrı giderek hafifledi. Democritus ta benzer şekilde, çoğu rahatsızlığın, bir flütün melodileri tarafından tedavi edilebileceğini doğrulamıştı. Mesmer, Kircher'in tarif ettiği, bu aynı armonikayı manyetik tedavileri için kullandı. Ünlü İskoçyalı Maxwell, çeşitli tıbbi branşlara, elindeki bazı manyetik araçlar, epilepsi, iktidarsızlık, delilik, sakatlık, ödem ve en kronik ateşler gibi tedavi edilemez rahatsızlıkları iyileştireceğini ispatlamayı önerdi.

Saul'e musallat olan, bilinen "kötü ruh"u defetme hikâyesi, bu konuyla ilişkili olarak faydalı olacaktır. İlgisi şöyledir: "Ve oldu, Tanrı'dan gelen kötü ruh, Saul'ün üzerindeyken, David bir arp aldı ve çalmaya başladı. *Böylece Saul ferahladı* ve iyileşti ve kötü ruh ondan çıkıp gitti."[161]

Maxwell, *Medicina Magnetica* adlı çalışmasında, tümü Kabalacı ve simyacıların doktrinleriyle aynı olan şu düşünceleri açıklar:

"İnsanların dünya ruhu dedikleri, bir hayattır; ateş gibi, spritüel, canlı, ince ve ışık gibi etheraldir. O, her yerdeki hayat ruhudur; her yerde aynıdır. Bu ruhla canlandırılmayan madde, hareketten yoksundur. Bu ruh, bütün şeyleri, kendi durumlarında muhafaza eder. O, tüm engellerden özgür olarak tabiatta bulunur ve onunla, uyumlu bir bedende, birlik olmayı idrak eden kimse, bütün zenginlikleri aşan bir hazineye sahip olur."

"DÜNYA RUHU" ve SAKLI ÖZELLİKLERİ

"Bu ruh, dünyayı dört bir yandan bağlar ve her şeyin arasında ve bütünün içinde yaşar. Bu evrensel hayat ruhunu ve onu kullanmayı bilen kişi, tüm zararları önleyebilir."[162] "Kendini bu hayat ruhundan yararlandırdığında ve onu bir beden üzerine uyguladığında, sihrin sırrını ortaya koyacaksın." Bu evrensel ruhu, insanlar üzerinde nasıl uygulayacağını bilen kimse, herhangi bir uzaklıktan, ne zaman isterse iyileştirebilir.

161 I Samuel, xvi, 14-23
162 "Aphorism", 22

"Evrensel olanın içinden özel ruhu canlandırabilen kişi, hayatını sonsuza dek sürdürebilir."

"Birbirlerinden çok uzak olsalar da, ruhların ya da özlerin birlikte bir karışımı vardır. Bu birlikte karışım nedir? O, bir bedenden diğerine, sonsuz ve aralıksız bir ışın akışıdır."

"Bu arada," der Maxwell,"bu işlem *tehlikesiz* değildir. Birçok kötü suiistimaller yer alabilir."

Ve şimdi, bazı iyileştirici vasıtalardaki, manyetik ve ipnotik güçlerin, bu suiistimalleri neler, ona bakalım.

İyileştirme, adını hak etmesi için, hem hastadaki inancı, hem de uygulayıcının, güçlü bir iradeyle birleşmiş kuvvetli sağlığını gerektirir. *İnançla birlikte* tamamlanmış bekleyiş içerisinde, kişi hemen hemen her hastalık durumunu *iyileştirebilir*. Bir azizin mezarı; kutsal bir kalıntı; bir talisman; şifacının tuttuğu bir parça kâğıt ya da giyim eşyası; bir ilaç, bir günah çıkarma ya da seremoni; ellerin dokunuşu ya da etkili telaffuz edilmiş birkaç sözcük aynı şeyi yapacaktır. Bu, yaradılış, hayal gücü ve kendini iyileştirme meselesidir. Binlerce örnekte, doktor, rahip ya da kutsal kalıntı, hastanın bilinçsiz iradesinden dolayı, tek başına ve kolayca etki eden, iyileştirme olanaklarına sahip olmuşlardır. Jesus'ın elbisesine dokunmak için izdihamın arasında sıkışan kadının "inancının" onu bütünleştirdiği söylenir. Zihnin vücut üzerindeki etkisi öylesine güçlüdür ki, tüm çağlarda mucize sonuçlar vermiştir. "Kaç tane beklenmeyen, ani ve olağanüstü iyileşme, hayal gücüyle sonuca ulaşmıştır," der Salvarte. "Bizim tıp kitaplarımız, mucize diye bilinen bu doğanın vakalarıyla doludur."[163]

DOKUNMA ile ŞİFA ve ŞİFACILAR

Fakat eğer hastanın hiç inancı yoksa o zaman ne olur? Eğer fiziksel olarak negatifm ama açık ise ve şifacı, güçlü, sağlıklı, pozitif, kararlı ise, bilinçli ya da bilinçsiz, evrensel doğa ruhuyla kendini destekleyen ve

163 "Philosophie des Sciences Occultes"

hastanın aurasının bozulmuş dengesini onaran, uygulayıcının emredici iradesiyle hastalık yok edilebilir. Şifacı, Garner'in yaptığı gibi, bir yardımcı olarak, bir haça da başvurabilir ya da Fransız Zouave Jacob gibi, acı çekenlerin binlercesinin şifacısı, bizim ünlü Amerikalı Newton gibi elleri ve iradeyi kullanabilir ve diğer çoğu gibi, Jesus ve bazı havariler gibi, emir cümlesiyle iyileştirebilir. Her bir durumdaki işlem aynıdır.

Bütün bu örneklerde tedavi, esaslı ve gerçektir ve hastalık nüksetmez. Fakat kendisi fiziksel olarak hasta olan kişi şifaya teşebbüs ettiğinde, başarısız olmakla kalmaz, sıklıkla da hastalığını hastasına geçirir ve onun sahip olduğu gücü de çalar. Eli ayağı tutmayan Kral David, eksilmiş kuvvetini, genç Abishag'ın sağlıklı manyetizmasıyla güçlendirmişti ve tıbbi çalışmalar bize, İngiltere'nin Bath şehrinde, yaşlı bir kadının aynı yolla, iki hizmetçisinin, art arda bünyelerini bozduğunu anlatır. Eski bilgeler ve ayrıca Paracelsus, sarsılmış bir bölgeye, sağlıklı bir bünyeyi uygulayarak, hastalığı kaldırdılar ve yukarda, ateş filozofunun anlattığı çalışmalarda, teorileri cesurca ve çok net olarak ortaya konmaktadır. Eğer hasta bir kişi -medyum ya da değil-, iyileştirmeye kalkışırsa, onun gücü, belki hastalığın yerini almak, bulunduğu yerde rahatsız etmek ve yakın zamanda görüneceği başka bir yere kaydırmaya sebep olmak için yeterince güçlü olabilir ve bu arada da hasta kendini iyileşmiş sanabilir.

Fakat ya şifacı ahlaki olarak rahatsızsa? Sonuçları, son derece daha zarar verici olabilir; zira bedensel bir hastalığı tedavi etmek, ahlaksızlıkla enfekte olmuş bir bünyeyi arındırmaktan daha kolaydır. Morzine, Cevennes şehirleri ve Jansenist'lerin sırrı, hâlâ fizyologlar ve psikologlar için büyük bir sırdır. Eğer kehanet hediyesi, histeri ve kasılmalarda olduğu gibi "enfeksiyon" tarafından da verilebiliyorsa, her türlü, bir vekil olmaz mı? Şifacı, öyle bir durumda, hastasına -burada hasta onun kurbanı- kendi zihin ve kalbini hasta eden ahlaki zehri nakleder. Onun manyetik dokunuşu, kirlidir; bakışı (nazarı), kutsiyeti bozar. Bu sinsi bulaştırmaya karşı, pasif alıcı sübje için hiçbir koruma yoktur. Şifacı onu, kendi gücünün altında tutar, büyülenmiş ve güçsüz bırakır,

tıpkı yılanın aciz ve zayıf bir kuşu tuttuğu gibi. "Şifacı aracın" böylesine kötü olanı, tahmin edilemez bir şekilde kötü etkileyebilir ve o tip şifacılardan yüzlerce vardır.

Fakat daha önce söylediğimiz gibi, gerçek ve tanrısal şifacılar vardır, geri kafalı rakiplerinin bütün kötü niyet ve şüpheciliklerine rağmen, dünya tarihinde tanınmışlardır. Cure d'Ars (Fransa'nın Ars kasabasında, St. John Vianney), Lyons'unki, Jacob ve Newton gibi. Ayrıca, Klorstele rahibi Gassner ve 1670'de, Londra Kraliyet Cemiyeti Başkanı, Robert Boyle tarafından onaylanmış, cahil ve fakir İrlandalı, meşhur Valentine Greatrakes. O, 1870'de, diğer şifacılarla birlikte Bedlam'a gönderilmiş olacaktı, eğer aynı cemiyetin bir diğer başkanı, durum emrine sahip olmuş olsaydı ya da Profesör Lankester, el falı ile ya da başka türlü, Majestelerinin konuları üzerinde çalışması için, onun gelmesini emredecekti.

Fakat belirsiz uzatılabilecek tanıklar listesine yakından bakarsak, ilkinden sonuncuya kadar, Pitagoras'tan, Eliphas Levi'ye doğru, en yüksekten en basite, her birinin, mucize gücün, asla, ahlaksız hazlara bağımlı olanlar tarafından sahip olunmadığını öğrettiklerini söylemek yeterli olacaktır. Sadece kalpte saf olan "Tanrı'yı görebilir" veya ilahi hediyeleri uygulayabilir, sadece öyle olanlar bedenin hastalıklarını iyileştirebilir ve emniyetle, "görünmeyen güçler" tarafından rehberlik edilmeye kendilerini açabilirler. Yalnız öyle biri, kardeşlerinin rahatsız edilen ruhlarına huzur verebilir, çünkü şifa suları zehirsiz kaynaktan gelir; üzümler, dikenlerin üzerinde yetişmez ve devedikeni incir vermez. Fakat tüm bunlara rağmen, "sihrin içinde ilahi hiçbir şey yoktur", o bir bilimdir, hatta inisiyelerin özel bir çalışma yaptığı, "Şeytan kovma" gücü bile, onun bir dalıdır. "İnsan bedenlerinden demon çıkarma mahareti, insanlar için yararlı ve şifalıdır," der Josephus.

Önceki kısa hikâyeler, bizim neden daha sonraki çıkarılmış olan yeni teorilere tercihen, dünya ile gökler arası ilişkilere ve insanın okült güçlerine saygı duyan eski çağların bilgeliğine sıkı sıkıya sarıldığımızı göstermek için yeterlidir. Bir fiziksel doğa fenomenleri, belki materyalistlerin

dikkatini çekmek ve onu tespit etmek için bir araç olarak değer taşırken, eğer bütünüyle değilse de, dolaylı bir şekilde, ruhlarımızın kurtulacağına dair inancımız, onların mevcut görüşleri altında, modern fenomenler, iyilikten çok zarar vermiyor olsa da sorgulanabilir. Ölümsüzlük delillerine acıkmış çoğu zihinler, hızla fanatizme doğru düşüyorlar ve Stow'un ifade ettiği gibi, "Fanatikler, yargıdan çok hayal gücüyle güdümlü olurlar,".

SİHRE İNANMANIN EVRENSELLİĞİ

Biz, bir döngünün sonunda ve besbelli bir geçiş dönemindeyiz. Plato evrenin, her döngüdeki entelektüel gelişimini, üretken ve verimsiz dönemler diye ikiye ayırır. Dünyasal bölgelerde, çeşitli element sınıfları, ilahi tabiat ile mükemmel bir uyum içinde bitip tükenmeden kalırlar ve Plato şöyle der: "Fakat onların parçaları, dünyaya çok fazla bir yakınlık borçlu oldukları ve dünyayla kaynaştıklarından (ki bu maddedir ve bu sebeple kötünün krallığıdır), bazen doğaya göredir, bazen de karşıdır." Eliphas Levi'nin astral ışık akımları diye nitelendirdiği, kendisi her elementin içinde olan, evrensel etherdeki o sirkülasyonlar, ilahi ruhla uyum içinde yer aldığında, dünyamız ve ona ait olan her şey üretken bir dönemin keyfini sürer. Bitkiler, hayvanlar ve minerallerin okült güçleri sihirli bir şekilde, "daha yüksek doğalarla" yakınlık kurarlar ve insanın ilahi ruhu, bu "ikinci derecede' olanlarla tam bir bilgi alışverişi içindedir. Fakat verimsiz dönemler süresince, ikincisi sihirsel yakınlığını kaybeder ve insanlığın büyük çoğunluğunun spritüel görüşü, kendi ilahi ruhunun yüksek güçlerinin her eğilimini kaybedecek kadar körleşir. Biz, böyle bir kısır dönemdeyiz. Zararlı skeptizm ateşinin öylesine kontrol edilemez bir şekilde patladığı 18. yüzyıl, bir miras olarak 19. yüzyıla, inançsızlık illetini intikal ettirmiştir. Bir zamanlar sihir, bütünüyle, rahiplik âlimlerinin ellerinde, evrensel bir bilimdi. Odak nokta, gayretli bir şekilde, tapınaklarda saklansa da, ışınları, tüm insanlığı aydınlatmıştı. Yoksa biz, Rusya stepleri yerlileri, Kuzey ve Güney Amerika Aborjinleri arasında olduğu kadar, Tatarlar ve Laponlar

arasında da, kesinlikle aynı fikirleri bulduğumuz, bir kutuptan diğerine öylesine geniş bir ölçüde yayılmış "batıl inançların", geleneklerin, popüler atasözlerinde tekrarlanan cümlelerin bile, sıra dışı kimliğini nasıl açıklardık? Örnek olarak, Tyler, birbiriyle en ufak bağlantısı olmamış birçok ulus arasında popüler olan, kadim Pisagor vecizelerinden biri "Ateşe kılıç sokma" sözünü gösterir. 1246'ya kadar çok gerilere dayanan Tatarlar arasında yaygın olan bu geleneği bulan De Plano Carpini'den alıntı yapar. Bir Tatar, herhangi bir para karşılığı bile, ateşe bir bıçak sokmaya ya da herhangi bir keskin veya sivri uçlu aletle, "ateşin kafasını" kesme korkusuyla ona dokunmayacaktır.

Kuzeydoğu Asya Kamtchadal halkı, öyle yapmayı büyük bir günah olarak görür. Kuzey Amerika Sioux Yerlileri, ateşe, iğne, bıçak veya keskin aletle dokunmaya kalkışmazlar. Kalmuck toplumu, aynı korkuyu taşır ve bir Abyssinia'lı, çıplak kolunu dirseğe kadar, yanan kömürlere gömmeyi, yakınında bir bıçak veya balta kullanmaya tercih edecektir.

Bütün bu vakaları Tyler, "basit tuhaf tesadüfler" olarak nitelendirir. Bununla beraber, Max Müller, onların, "sonunda olan Pisagor doktrini" yüzünden güçlerinin çoğunu kaybettiklerini düşünür.

Pisagor'un her cümlesi, çoğu kadim vecizeler gibi, iki anlama sahiptir ve kelimelerinde harfi harfine ifade edilmiş okült bir anlama sahip olduğunda, *Pisagor'un Hayatı* adlı çalışmasında Lamblichus tarafından da açıklanan ahlaki bir kuralı biçimlendirmiştir. Bu "Ateşi kılıçla dürtme", bu Neo Platoncunun *Protreptics*-didaktik kitabında, dokuzuncu semboldür, "Bu sembol," der, "sağduyuya teşvik eder." Alev gibi kızgın ve öfkeli birine, keskin sözler kullanmamanın onunla çekişmemenin yerinde olduğunu gösterir. Zira çoğunlukla, cahil bir adamı, kaba sözlerle tahrik edip rahatsız edecek ve kendinize acı çektireceksiniz. Heraklitos, ayrıca bu sembolün gerçekliğine tanıklık eder. Bunun için şöyle söyler: "Kızgınlıkla savaşmak zordur, ruhu kurtarmak için ne gerekiyorsa o yapılmalıdır." Ve bu söylediği tamamen doğrudur. Çoğu için, tatmin edici kızgınlık, ruhlarının durumunu değiştirmiş ve ölümü yaşama tercih ettirmiştir. Fakat dili kontrol ederek ve sakin olarak,

ihtilaftan ve söndürülen kızgınlık ateşinden arkadaşlık üretilir ve siz kendiniz, akıldan yoksun kalmış gibi görünmezsiniz.

Bazen kuşkularımız oldu; kendi yargılarımızın tarafsızlığını, bizim modern filozofların bazıları -Tyndall, Huxley, Spencer, Carpenter ve diğer birkaçı- gibi devlerin çalışmaları hakkında hürmetkâr bir eleştiri sunma becerimizi sorguladık. "Eskilerin insanlarına" -ilk bilgelere- olan ölçüsüz sevgimizde daima, adalet sınırlarını ihlal etmek, haklarını vermemekten endişe ettik. Bu natürel korku, beklenmeyen bir destekten önce, derece derece yol aldı. Sonra, sadece, bastırılmış olsa da, bazı zaman ülkenin dergilerine yayılmış güçlü makalelerde destek bulan toplum görüşünün zayıf bir yansıması olduğumuzun farkına vardık. Onlardan biri, "Günümüz Sansasyonel Filozofları" başlığıyla, *National Quarterly Review* Aralık 1875 sayısında bulunabilir. Bilim adamlarımızın birkaçının, maddenin doğası, insan ruhu, akıl, evren; evren nasıl meydana geldi, vs. konularına ilişkin yeni keşifler hakkındaki iddialarını korkusuzca tartışan güçlü bir makaledir. "Din dünyası oldukça afallamıştı." Yazar, şöyle söyleyerek devam eder: "Spencer, Tyndall, Huxley, Proctor ve aynı okuldan diğer birkaçı gibi adamların söylemleriyle az heyecanlanmamışlardı. Bilimin, o beyefendilerden her birine ne kadar çok şey borçlu olduğunu neşeyle kabul etse de, yazar en vurgulayıcı şekilde, yine de herhangi bir keşif yapmış olduklarını bütünüyle inkâr eder. Ona göre, en ilerlemiş olanlarına rağmen, yorumlarda yeni hiçbir şey yoktu öyle ya da böyle, binlerce yıldır, bilinmeyen ve öğretilmemiş, yeni hiçbir şey o bu bilim adamlarının teorilerini kendi keşifleriymiş gibi ileri sürdüklerini söylemiyor fakat ima edilecek durumda bıraktıklarını ve gazetelerin de gerisini yaptığını belirtiyor. Gerçekleri incelemeye ne zamanı ne de hevesi olan toplum, gazetelerin inancını benimser ve sonra gelecek olanı merak eder.

Varsayılan şaşırtıcı teorilerin yaratıcıları, gazetelerde saldırıya uğrar. Bazen, uygunsuz bilim damları kendilerini savunmayı üstlenirler, fakat içlerinde dürüstçe 'Beyefendiler, bize kızgın olmayınız; biz sadece, nerdeyse dağlar kadar eski olan hikâyeleri yeniliyoruz, dedikleri bir

tane örnek hatırlayamayız,' Bu en basit örnek olmuş olurdu ama bilim adamıları ya da filozoflar bile," diye ekler yazar. "Ölümsüz olanlar arasında, onlar için uygun yerler garanti edebileceklerini düşündükleri herhangi bir görüşe teşvik etme zayıflığına karşı daima delil değillerdir."

Huxley, Tyndall, hatta Spencer, son zamanlarda, protoplazma, moleküller, ilksel formlar ve atomların dogmaları konularında "yanılmaz rahipler"e, büyük kâhinlere dönüşmüşlerdir. Onlar, büyük keşifleriyle, Lucretius, Cicero, Plutarch ve Seneca'nın, kafalarında sahip olduğu saçlardan çok daha fazla zaferler ve şöhretler kazanmışlardır. Yine de, ikinci belirtilenin, protoplazma, ilksel formlar, vs. üzerine fikir yağmuru çalışmaları, Demokritus'un, atomik filozof diye çağrılmasına sebep olan atomları kendi haline bırakmıştır. Aynı *Eleştiri*'de, şu çok şaşırtıcı suçlamayı buluyoruz:

"Aklı ermeyenlerin arasında bile, hatta geçen yıl içinde, oksijen tarafından gerçekleştirilen muhteşem sonuçlara şaşırmamış kimse var mıydı? Tyndall ve Huxley'in, kendi ustalıklarında, anlaşılmaz yolla, bizim şimdi Liebig'den alıntı yaptığımız tamamen aynı doktrinleri ilan ederek yaratmış olmaları ne heyecan verici, hatta 1840 kadar erken bir zamanda, Profesör Lyon Playfair, Baron Liebig'in en 'geliştirilmiş' çalışmalarını İngilizceye çevirmişken."

"Büyük bir sayıdaki saf ve dindar kişiler arasında," der, şaşkınlık yaratan diğer bir son söylem, ifade ettiğimiz ya da ifade etmeye teşebbüs ettiğimiz her düşüncenin, beynin maddesinde fevkalade bir değişiklik yarattığıdır. Fakat bunun için ve o çeşidin daha fazlası için, filozoflarımız sadece, Baron Liebig'in sayfalarına dönmek zorundaydılar. Bu suretle, örnek olarak o bilim adamı şöyle beyan eder: 'Fizyoloji, şu görüşler için yeterli derecede kesin zeminlere sahiptir. Her düşünce, her duygu beyin maddesinin yapısında bir değişimle eşlik edilir. Her hareket, gücün her tezahürü, organizmanın ya da onun maddesinin bir transformasyonu sonucudur."[164]

164 "Force and Matter " s. 151

Böylece, Tyndall'ın sansasyonel konferansları boyunca, hemen hemen bir sayfa kadar, Liebig'in spekülasyonlarının tümünü, satır arası Demokritus'un daha önceki görüşleriyle beraber diğer Pagan filozoflarının izlerini takip edebiliriz. Bu, günün büyük otoritesinin, benzer şekilde ortaya konmuş formüllerle, yükseltilmiş eski hipotezlerin bir potporisini, dokunaklı, canlı, olgun, heyecan verici konuşma sanatı ve seçkinliğiyle ifade etmesidir.

Bundan başka aynı eleştirmen, Tyndall ve Huxley'in büyük keşiflerini, *Madde ve Ruh Üzerine Tezler*'in yazarı, Dr. Joseph Priestly'nin çalışmalarında ve hatta Herder'in Tarih Felsefesi'nde ortaya çıkardığı, çoğu aynı olan fikirleri ve gerekli tüm malzemeyi gösterir.

"Priestley," diye ekler yazar, "sırf, çatıdan ateistik görüşlerini ilan ederek şöhret elde etme hırsı olmadığından, devlet tarafından hiç rahatsız edilmedi. Bu filozof, yetmiş seksen adet cildin yazarı ve oksijenin kâşifiydi. Çalışmalarında, günümüz filozofları tarafından, öylesine şaşırtıcı, cüretkâr, vs. söylemler olarak beyan edilen aynı fikirleri, ileri sürer."

"Okuyucularımız," diye devam eder, "bazı modern filozoflarımızın, sözleriyle nasıl bir heyecan yarattıklarını hatırlarlar, fakat fikirlerin kaynağı ve doğasına gelince, o sözler, öncekiler ve takip eden diğerleri gibi, yeni hiçbir şeyi kapsamıyordu." "Bir fikir," der, Plutarch, "kendi mevcudiyeti olmayan, cismani (maddi) bir varlıktır, fakat şekilsiz maddeye suret ve şekil verir ve *onun tezahürünün nedeni* olur." *(De Placitio Philosophorum)*. Gerçekte, hiçbir modern ateist, Mr. Huxley dâhil, materyalizmde Epicurus'u geçemez, sadece onu taklit edebilir. Peki, ya onun "protoplazma'sı nedir? Her şeyin, tanrılar, insanlar ve hayvanların Swabhava'dan veya kendi doğalarından doğduğunu iddia eden Hindu Swabhavika ya da Panteist yorumlarının bir "*tekrar ısıtması*" değil midir? Epicurus'a gelince, Lucretius'un ona söylettiği şey şudur: "Böylelikle, üretilen ruh, *madde* olmalıdır, çünkü biz onun maddesel bir kaynaktan çıktığına dayanırız. Çünkü o vardır ve maddi bir sistemde tek başına var olur, maddesel besinle beslenir, bedenin gelişimiyle büyür,

olgunluğuyla olgunlaşır, bozulmasıyla zayıflar ve o andan itibaren, ister bir insana, isterse bir hayvana ait olsun, onun ölümüyle ölmelidir." Bununla beraber, Epicurus'un burada, İlahi Ruh'tan değil, Astral *Ruh*'tan bahsettiğini hatırlatmak isteriz. Ayrıca, yukarıdakini doğru olarak anladıysak, Mr. Huxley'in "mutton-protoplazma'sımn çok eski bir orijini var ve onun doğum yerinin Atina olduğunu ve beşiğinin de yaşlı Epicurus olduğunu iddia edebiliriz.

Dahası, yanlış anlaşılmamak ya da bilim adamlarımızdan herhangi birinin çalışmasını küçük düşürmekten suçlu bulunmamak için, yazar makalesini şu şekilde ifade ederek kapatır: "Biz, yalnızca, en azından kendini akıllı ve aydınlanmış olarak düşünen, toplumun o bölümüne hafızasını işletmesi gerektiğini ya da geçmişin 'ileri' düşünürlerinin, onlardan daha iyi olduklarını göstermek istiyoruz. Özellikle, ister bölümden, isterse kürsüden ya da vaizler sınıfından olsun, o kişilerin, kendilerinden tüm istenileni öğretmeyi taahhüt etmeleri gerekir. O zaman, daha az temelsiz bir kaygı, daha az şarlatanlık v e hepsinin ötesinde, daha az eser hırsızlığı olacaktır.

Cudworth, samimiyetle kadim eskileri suçlayan bizim modern çokbilmişlerin en büyük cahilliğinin ruhun ölümsüzlüğü ile ilgili inançları olduğunu söyler. Yunanistan'ın yaşlı skeptiği gibi bizim bilim adamları -Dr. Cudworth'ın bir ifadesini aynen kullanıyoruz- eğer ruhları ve hayaletleri kabul ederlerse, bir Tanrı'yı da kabul etmek zorunda kalacaklarından korkarlar ve onların bunu Tanrı'nın varlığını dışarıda tutmak için yaptıklarını farz etmek, hiç de çok saçma olmaz. Eski materyalistlerin büyük yapısı, şimdi bize göründüğü gibi skeptik olarak başka türlü düşündü ve ruhun ölümsüzlüğünü reddeden Epicurus, yine de bir Tanrı'ya inandı ve Demokritus, hayaletlerin gerçekliğini tamamıyla kabul etti. Varlık öncesi insan ruhuna ve Tanrısal güçlere, eski zamanların çoğu bilgesi tarafından inanıldı. Babil ve Pers sihri, onu machagistia doktrinlerine dayandırdı. Keldani Kâhinleri, Platho ve Psellus'un üzerinde çok yorum yaptığı şahitliklerini açıkladılar, ayrıntılarıyla yazdılar. Zoroaster, Pitagoras, Epicharmus, Empedocles, Kebes, Euripides, Plato,

Euclid, Philo, Boehius, Virgil, Marcus Cicero, Plotinus, Iamblichus, Proclus, Psellus, Synesius, Origen ve son olarak *Aristo*, ölümsüzlüğümüzü inkâr etmekten çok uzak, onu en vurgulayıcı bir şekilde desteklerler. Cardon ve Pompanatius, "ruhun ölümsüzlüğünün hiç dostu olmamışlardı ve Henry More'un söylediği gibi , 'Aristo, özellikle rasyonel ruhun, aynı özden olduğu halde, dünyanın ruhundan ayrı bir varlık olduğu,' ve 'onun bedene girmeden önce, kesinlikle var olduğu' sonucuna varır. O günden beri yıllar geçse de, Kont Joseph De Maistre'nin, yaşadığı Voltaire dönemi için yazdığı bir cümleyi, bizim son derece skeptik dönemimize, daha adaletle uygulayabiliriz: 'Duydum,' diye yazar bu seçkin adam, 'duydum ve her yerde ruhlar gören eskilerin cahilliği üzerine on binlerce iyi şakalar okudum. Sanırım, biz şimdi asla herhangi bir yerde öyle şeyler görmediğimiz için, atalarımızdan çok daha ahmak olarak bir hayli fazla sayıdayız,'."[165]

165 De Maistre, "Soirees de St. Petersburg"

8

Bazı Doğa Sırları

"Sakın düşünme, benim sihir mucizelerimin, Cehennemin Styx ırmağından toplanmış melekler yardımıyla işlendiğini,

Aşağılanmış ve lanetlenmiştir onun Div'lerini ve İfrit'lerini zorlamaya kalkışanlar,

Oysa mucizelerim, doğanın en derin hücresindeki mineral kaynaklarının,

En yeşil çardakların perdesindeki bitkilerin,

Ve dağların tepelerinde, zirvelerinde hareket eden yıldızların

Gizli güçlerinin yeteneği ile olanlardır."

TASSO, Canto XIV, xIiii

"Kim düşündüğünden başka bir şey söylemeye cüret ederse

Kalbim, Cehennemin kapıları gibi, ondan nefret eder."

POPE

'Eğer insanın varlığı, mezarda yok olduğunda sona eriyorsa, onun hiç işe yaramayan şeyler için, doğası itibariyle, yalan söyleme ve aldatmaya tenezzül eden varoluştaki tek yaratık olduğunu kabullenmeye mecbur kalırsın."

BULWER LYTTON, *Strange Story*

GEZEGENLER İNSAN KADERİNİ ETKİLER mi?

Richard A. Proctor'ın, *Sonsuzlar Arasındaki Yerimiz* başlıklı son çalışmasının önsözü, şu sıra dışı sözleri kapsar: "Kadimlere, gök

cisimlerinin, insanların ve ulusların kaderlerini, olumlu ya da tersine yönetmelerini dikkate almaları ve astrolojik sistemlerinin yedi gezegenine, yedi günü vakfetmeleri için yol göstermiş olan, dünyanın sonsuzluklar arasındaki yerinden bihaber olmalarıydı."

Mr. Proctor, bu cümlede iki ayrı açıklama yapar: 1. Eskilerin, dünyanın, sonsuzluklar arasındaki yeri konusunda bilgisiz olduğu ve 2. Gök cisimlerinin, insanların ve ulusların kaderlerini, olumlu ya da tersine yönettiklerini dikkate almış olmaları. Eskilerin, gök cisimlerinin hareketleri, yerleşimleri ve birbirleriyle ilişkilerini iyi bildiklerinden şüphelenmek için en azından iyi bir nedeni vardır diye inanıyoruz. Plutarch, Profesör Drapper ve Jowett'in şahitliği, yeterince açıktır. Fakat Mr. Proctor'a sormak istiyoruz, nasıl oluyor da, kadim astronomlar, dünyaların doğum ve ölüm kanunları konusunda o kadar bilgisiz iseler, zamanın elinin bizi ayırdığı, kadim irfanın bölük pörçük parçalarında -gizlenmiş dilde ifade edilmiş olsa da- bilimin onayladığı en son keşiflerin o kadar çok bilgisi bulunabiliyor? Mr. Proctor, çalışmasının onuncu sayfasından itibaren bilgi vermeye başlayarak, dünyanın oluşum teorisini ve insan için bir yaşam yeri olana kadar birbiri ardın geçirdiği değişimlerin, bizim için bir taslağını hazırlar.

Canlı renklerde kozmik maddenin, "kalıcı olmayan sıvı bir kabuk"la çevrili, gazlı kürelere doğru gelişimini, her ikisinin yoğunlaşmasını, dış kabuğun son katılaşmasını, kütlenin yavaş yavaş soğumasını, yoğun sıcaklık hareketinin, ilksel dünya maddesi üzerindeki sonuçlarını, toprağın şekillenmesini ve dağılımını, atmosferin yapısındaki değişimi, bitki ve hayvan yaşamının ortaya çıkışını ve son olarak, insanın vuku bulmasını derece derece resmeder.

HERMES'TEN ÇOK İLGİNÇ BİR BÖLÜM

Şimdi Keldaniler'in, Hermetik *Sayılar Kitabı* yoluyla bize bırakılan en eski kayıtlara geri dönelim ve Hermes, Kadmus,Thuti ya da üç kere yüce Trismegistus'un, alegorik lisanında neler bulacağımıza bakalım. "Zamanın başlangıcında, en yüce görünmez olan, ellerini sonsuzluğa

saçtığı göksel madde ile doldurdu ve işte, bak, ateş topları ve kil topları oldu ve hareket eden metaller gibi daha küçük toplar halinde dağıldılar ve durmaksızın dönüşlerine başladılar ve bazı ateş topları, kil toplarına; kil topları ateş toplarına dönüştüler; ateş topları, kil topları olacakları zamanı bekliyordu ve diğerleri onları kıskandı ve saf ilahi ateş topları olacakları zamanı beklediler."

Mr. Proctor'un ince bir şekilde açıkladığı kozmik değişimlerin daha açık bir tarifini, başka herhangi biri verebilir miydi?

Şimdi elimizde, maddenin uzaya dağılımı, sonra küresel forma yoğunlaşması, daha büyük olanlardan daha küçük kürelere ayrılışı, eksensel rotasyonu, akkor halindeki orblardan dünyasal katılığa geçişin dereceli değişimi ve son olarak, gezegensel ölüm aşamasına girişi işaret eden bütünsel sıcaklık kaybı var. Kil toplarının ateş toplarına dönüşmesi, materyalistler tarafından, M.S. 1572'de, Cassiopeia'de ve 1604'te Kepler'in bildirdiği, Serpentarius'ta olan yıldız tutuşması gibi bazı fenomenleri belirtmek için olduğu anlaşılacaktır. Fakat Keldaniler, bu anlatımda, günümüzden daha derin bir felsefeyi açığa vurmuyorlar mı? Bu "saf ilahi ateş topları"na dönüşme değişimi, insan-ruh yaşamıyla beraber, sürekli bir gezegensel varoluşa mı işaret eder? Eğer, astronomların bize söylediği gibi dünyaların; embriyo, bebeklik, gençlik ve olgunluk, bozulma ve ölüm dönemleri varsa, onlar da insan gibi, süblimleşmiş, eteral veya spritüel formda devam eden varoluşlara sahip olabilirler mi?

Pers rahipleri öyle olduğunu ileri sürerler. Bereketli Dünya Ananın, çocuklarından her biri gibi, aynı kanunlara bağlı olduğunu anlatırlar. Dünya, tayin edilmiş vaktinde, tüm yaratılmış olanları meydana getirir; onun günlerinin çokluğunda, dünyalar mezarlığında toplanılır. Kütlesi, maddesel bedeni, diğer bileşimlerde yeni düzenlerini talep eden değiştirilemez yasanın hükmü altında, yavaşça atomlarına ayrılır. Tamamlanmış hayat veren ruhu, kendisinden geliştiği kaynağı, ruhsal merkezi güneşe ve bizim belirsizlikle, TANRI adı altında bildiğimiz sonsuz çekim gücüne itaat eder.

"Ve ilahi RUH'un aracılığıyla gök, yedi çemberde görünür oldu ve gezegenler, bütün işaretleriyle, yıldız formunda ortaya çıktılar ve yıldızlar, içlerindeki yöneticileriyle bölündüler ve sayıldılar ve onların *dönüş* yolları *hava* ile sınırlandı ve dairesel bir rotaya dayandırıldı."

Meydan okuyoruz, biri çıksın ve Hermes'in çalışmalarında, jeosentrik astronomi teorisi üzerine, gök cisimlerinin bizim keyfimiz için yapıldığı ve sadece, bu kozmik zerreye, bizim günahlarımızın kefaretini ödemek için ölmeye inen Tanrı'nın oğlunun hatırına meydana gelmeye değer bulundukları varsayımını yürüten Roma Kilisesini saçmalıkla taçlandırdığı için Hermes'i suçlu bulan bir tek satır göstersin! Mr. Proctor bize, içte başka bir katı kürenin döndüğü, "yapışkan plastik bir okyanus"u çevreleyen, katılaşmamış maddenin, geçici akışkan bir kabuğundan bahseder. Bizim tarafa, Eugenius Philalethes'in, 1650'de yayınlanmış *Magia Adamica*'sına baktığımızda, sayfa 12'de, Trismegistus'tan alıntıladığı, şu terimleri buluruz: "Hermes der ki, *Başlangıçta* dünya, bir bataklık ya da titreyen bir jöle gibiydi; ilahi ruhun, kuluçka ve sıcaklığıyla pıhtılaşmış sudan başka hiçbir şey değildi; *cum adhuc Terra tremula esset, Lucente sole compacta est.*"

Philalethes, aynı çalışmada, ilginç sembolik anlatımıyla şöyle söyler, "Dünya, görünmezdir. Benim ruhum da öyle ve daha fazlası, insan gözü, dünyayı asla ne gördü ne de o *hünersiz görülebilir*. Bu *elementi görünür* yapmak, sihrin *en büyük sırrıdır*. Üzerinde konuştuğumuz bu tortulu büyük kütle, bir karışımdır ve dünya değildir sadece, *dünya onun içindedir*. Özetle, bütün elementler *görünürdür*, biri dışında; yani *dünya* ve Tanrı'nın, neden dünyayı *sırrın* içine yerleştirdiğinin o büyük mükemmelliğine eriştiğinizde,[166] Tanrı'nın kendisini ve O'nun nasıl görünür ve görünmez olduğunu bilmenin kusursuz bir suretine sahip olursunuz."[167]

166 "Magia Adamica," s. 11

167 Eskilerin, dünyanın küreselliğine hakkındaki cahilliği, gereksiz varsayılır. Gerçeğe dair elimizde hangi delil var? Öyle bir cahillik sergileyen sadece aydın kesimiydi. Pisagor zamanı kadar eski devirde bile, Paganlar onu öğrettiler, Plutarch ona şahitlik eder, Sokrat, onun için öldü. Bundan başka, defalarca belirttiğimiz gibi, bütün bilgi, tapınaklarda toplandığından,

Bizim 19. yüzyılın bilginleri var olmadan çağlar önce, Doğu'nun bilge bir adamı, görünmez İlah'a hitap ederek, kendisini şöyle ifade etti: "*Şekilsiz madde*'den dünyayı yaratan Yüce El adına..."

Bu dilde, bizim açıklamak istediğimizden çok daha fazlası var, fakat biz, sırrın aramaya değer olduğunu söyleyeceğiz; belki de, bu şekilsiz maddede, Âdem *öncesi* dünya, bir "potansiyel' olarak barınıyordu Beyefendiler de içinde. Ve Tyndall ve Huxley, kendilerini takdim etmekten mutluluk duyarlar.

GERÇEKLEŞEN NOSTRADAMUS KEHANETİ

"İki kere iki yüzyılda hücum edecek Ayı, Hilal'e Fakat birleşirse Horoz ve Boğa, Ayı galip gelmeyecek. İki kere on yılda yine İslam bilsin ve korksun Haç inat edecek, Ay küçülecek, Dağılacak ve yok olacak."

O kehanetten tam iki kere iki yüzyıl sonra, Galya (Fransa) Horozu ve İngiliz Boğası ittifakının, Rus Ayı'sının politik entrikaları ile çatıştığı

çok nadir olarak İnisiye olmayanlar arasında yayıldı. Eğer, en uzak devrin antik bilgeleri ve rahipleri, bu astronomik gerçeğin farkında olmasalardı, O'nun nefesiyle hayat bahşettiği, yerküremizi simgeleyen yumurtayı, ilk saatin ruhu Kneph'i nasıl temsil edeceklerdi? Dahası, *Keldani Sayılar Kitabı*'na başvurmanın zorluğuna borçlu olarak, bizim eleştirmenlerimizin, diğer otoritelerin eser alıntılarına muhtaç olması gerekiyorsa, onlara, dünyanın bir top şeklinde olduğu öğretisi ile Manetho'ya güvenen Diogenes Laertius'u referans olarak gösterebiliriz. Üstelik aynı yazar, yüksek ihtimalle "Compendium of Natural Philosophy"den alıntılama yaparak, Mısır doktrininin şu ifadelerine yer verir: "Başlangıç, maddedir ve ondan dört element ayrılır. Tanrı'nın gerçek şekli bilinmez fakat dünyanın bir başlangıcı vardı ve bu yüzden fanidir. Ay, dünyanın gölgesinden geçerken tutulur." (Diogenes Laertius, "Proein", 10,11). Ayrıca Pisagor, dünyanın yuvarlak olduğu, döndüğü ve diğer bütün göksel yapılar gibi sadece bir gezegen olduğunu öğrettiği için ona inanılıyor. (Bkz. Fenelon, "Filozofların Hayatları") Plato'nun son çevirilerinde ("Plato'nun Diyalogları", Profesör Jowett) yazar, "Timaeus"un önsözünde, ya "döner" ya da "sıkıştırılmış" anlamına gelen bir kelimeden doğan şanssız bir şüpheye rağmen, dünyanın dönüşüyle ilgili Plato'ya güvenme eğilimindedir. Plato'nun doktrini şu sözlerle ifade edilir: "Bizi besleyip bakan dünya, evrene yayılmış kutbun etrafında döner (ya da sıkıştırılmıştır)." Fakat eğer Proclus ve Simplicius'a inanmamız gerekirse, Aristo, bu kelimeyi "döner" ya da "devir yapar" anlamında anlamıştı (De Coelo) ve Mr. Jowett'in kendisi daha sonra, Aristo'nun, dünyanın dönüşü doktrininde Plato'ya katıldığını kabul eder. (Plato'nun Diyalogları" cilt 2. "Timaeus"a Giriş s. 501-2) Pisagor'un bir hayranı olan ve kesinlikle bir inisiye olarak, büyük Sisam doktrinlerinin en gizlilerine giriş yapmış olması gereken Plato'nun, en azıyla, öyle temel bir astronomik gerçekten bihaber olması gerektiğini söylemek, çok olağanüstü olurdu.

Kırım Savaşı oldu. 1856'da savaş sona erdi ve Türkiye ya da Hilal, yıkımdan çok zor kurtuldu. İçinde bulunduğumuz yılda (1876), bir politik karakterin en umulmadık olayları, daha yeni yer aldı ve barış ilan edildiğinden bu yana, iki kere on, yani 20 yıl geçti. Her şey, tam olarak, eski kehanetin gerçekleştiğini gösteriyor. Aslen, küçülüyor olarak görünen Müslüman Hilali, geri dönülemez bir şekilde, şu andaki meselelerin sonucu olarak küçülüp, dağılıp, yok olacak mı, zaman gösterecek.

Bilgi takibinde karşı karşıya gelip, ortaya çıkardığı, inançlara aykırı gerçeklerin ötesinde yaptığı açıklamalarla, Mr. Proctor, çalışmasında birden fazla, bu "tuhaf tesadüflere" başvurmaya mecbur kalmıştır. Bunlardan en tuhafı, kendisi tarafından, bir dipnotta (sayfa 301) belirtilir. Burada, "Onların Tanrı'yı, bir halka ve üçlü birlik olarak gösterdikleri -aslında, Keldani astrologlar, Satürn'ün halkasını keşfetmemişlerdi- garip tesadüf üzerinde durmuyorum. Çok orta optik bilgi -Asur izleri arasındaki optik araçların varlığından öyle bir sonuç çıkarabiliriz- Satürn halkaları ve Jüpiter aylarının keşfine yol göstermiş olabilirdi. "Bel yani Asur Jüpiter'i," diye ekler, "bazen, dört adet yıldız uçlu kanatlarla sunulmuştur. *Ama muhtemelen, bunlar sadece tesadüf."*

Özetle, Mr. Proctor'ın "tesadüfler teorisi", en sonunda, vakaların kendisinden daha fikir verici mucize halini alır. Tesadüfler ile ilgili, bizim skeptik arkadaşların, tatmin edilemez bir iştahı oldukları görünüyor. Önceki bölümde, eskilerin, bizim şimdi sahip olduklarımız kadar iyi optik araçlar kullanmış olmaları gerektiğini gösterecek yeterli kanıt getirmiştik. Rawlinson'ın okumasına göre, Nimrud ya da Borsippa tapınağı, yedi kürenin ortak merkezli çemberlerinin sembolü olarak yedi kata sahip iken, her taş ve metal, simgelenen kürenin yönetici gezegeninin rengi ile alakalı iken, Nabukadnezar'ın elinde olan araçlar, öyle orta güçte ve astronomlarının bilgisi öylesine hor görülebilir bir cinsten miydi? Bizim en son teleskobik keşiflerimizin, gerçek olduğunu gösterdiği, her gezegen için uygun renkleri bulmuş olmaları da, yine bir tesadüf mü? Ya da Plato'nun Timaeus'ta, maddenin tahrip edilmezliği, enerjinin korunması ve güçlerin birbiriyle bağlantısı bilgisine işaret etmiş

olması gerektiği de mi tesadüf? "Modern felsefenin son sözü," der, Jowett, "süreklilik ve gelişmedir, fakat Plato'ya göre *bu, bilimin başlangıcı ve kuruluşudur.*"

En eski dinlerin radikal elementi, esasen, *yıldızlara tapınmadır* ve mitleri ile alegorilerinin, ustaca yapılmış kombinasyonlarda, kolayca dikkat çekmediklerini iddia ediyoruz -ve eğer bir kere doğru ve bütünüyle yorumlanırsa, günümüzün en kesin astronomik keşifleriyle birleştireceğiz, hatta daha fazlasını, neredeyse hiç bilimsel bir kanun olmadığını- fiziksel astronomiye ya da fiziksel coğrafyaya uyup uymadığını söyleyeceğiz. Onlar, en küçüğünden en önemlisine kadar, göksel hareketlerin sebeplerini alegorize ettiler; her fenomenin doğası kişiselleştirildi; Olympia tanrı ve tanrıçalarının mitsel biyografilerinde, fizik ve kimyanın en son prensiplerini yakından tanıyan biri, onların sebeplerini, vasıtalarını ve değişken ilahların hareket tarzı ve davranışlarında cisimleştirilmiş, karşılıklı ilişkilerini bulabilir. Nötr ve saklı durumlarında, atmosferik elektrik; genellikle, aksiyon sahnesi daha çok dünyaya münhasır olan ve yüksek ilahi bölgelere nedensel uçuşlarında, elektriksel mizaçlarını, dünyanın yüzeyinden mesafe artışına oranla şiddetle ortaya koyan, yarı tanrı ve tanrıçalarda vücut bulur: Herkül ve Thor'un silahları, tanrıların, bulutlar arasında süzülen tanrılardan, asla daha ölümlü değillerdi. Olympia'lı Jüpiterin, Pheidias'ın yaratıcılığıyla, her şeye gücü yeten Tanrı'ya, tanrıların Tanrı'sına, insan biçiminde dönüştürülmesinden önce, çokluğa tapınmanın terk edilmiş olduğunu, en eski ve anlaşılması güç semboloji biliminde, onun kişiliğinde canlanmış kozmik güçlerin tümünün ona atfedildiğini de aklımızda tutmalıyız. Mit, daha az metafiziksel ve karışık, fakat doğal felsefenin bir ifadesi olarak, bütünüyle daha çok söz sanatı içeriyordu. Zeus, Cythoni-Vesta (dünya) ile birlikte, yaratımın eril elementi ve Metis (su), Deniz tanrıçalarının ilki (dişil prensip), Porphyry ve Proclusa göre, *zoon-ekzoon,* yaşayan canlıların başlıcası olarak görüldü. Orfeus teolojisi, her şeyin en eskisini, metafiziksel anlatımla, *potentia* ve *actus,* açığa vurulmamış *sebep* ve Demirgue ya da görünmez güçten çıkan bir öz olan aktif yaratıcı olarak sundu. Demiurgos gücünde eşlik edenlerle olan

bağlantısında, kozmik evrimin en kudretli etkenlerini buluruz; kimyasal benzerlik, atmosferik elektrik, çekim ve itme.

Bu fiziksel nitelemedeki temsil ettiklerini takip ederek, kadimlerin, modern gelişimlerinde, fiziksel bilimin bütün doktrinlerini ne kadar iyi bildiklerini keşfediyoruz. Daha sonra, Pisagor'un teorilerinde Zeus, metafiziksel üçlü oluyor: Monad, görünmeyen KENDİ'nden doğan *aktif* sebep, sonuç ve zeki irade, bütünü şekillendiren *Tetraktis*. Daha sonra yine, erken dönem Neo-Platoncular, ilksel monad'ı köşeye koyarak, insan zekâsı tarafından tam kavranamazlığın zemininde, görünür etkili ve anlaşılabilir olarak, sadece bu ilahın demiurgos triad'ı üzerinde görüş bildirirler ve bu da Plotinus, Proclus ve bu görüşteki diğer filozofların, "Zeus baba, Zeus *Poseidon*, *dunamis*, oğul ve güç ve ruh ya da *akıl*" diye nitelendirdikleridir. Bu triad ayrıca, ikinci yüzyılın Ireneyus okulu tarafından bir bütün olarak kabul edildi. Neoplatoncular ve Hristiyanların doktrinleri arasında, monadın gerçeğe dönüştürülmüş yaratıcı üçlüsüyle, kavranamaz ikincisinin, sadece mecburi birleştirilmesi olarak, daha cisimsel bir fark vardı.

Astronomik olarak, Zeus-Dionysus'un, kadim güneş yılı, zodyakta bir çıkış noktası var. Libya'da, bir koç şeklinde kabul ediliyor ve Osiris'in babası olan boğa tanrı, Mısır'ın Amun'u ile eş tutuluyor. Osiris aynı zamanda Baba-Güneş'in kişileştirilmiş bir özü ve Boğa'daki Güneş'in kendisidir. Baba-Güneş, Boğa'daki Güneş olarak ortaya çıkıyor.

Sonraki Jüpiter, bir geyik biçimindedir ve Jüpiter-Dionysus ya da Jüpiter-Osiris olarak ise, boğadır. Hayvan bilindiği gibi, yaratıcı gücün sembolüdür, diğer taraftan, Kabala baş yorumcularından biri olan Simon-Ben-Iochai'nin vasıtası aracılığıyla, bu garip boğa ve inek tapınmalarının kaynağını açıklar. Ne Darwin ne de Huxley -Evrim ve onun gerekli tamamlayıcısı, türlerin dönüşmesi doktrininin kurucuları- belki, bu özel modern keşifte bile kadimlerin onlardan önce olduğunu bulmanın doğal bir tedirginlik duygusundan başka, bu sembolün akılsallığına karşı herhangi bir şey bulamazlar. Başka bir bölümde, Simon-Ben-Iochai tarafından öğretilen Kabala doktrinini vereceğiz.

Hatırlanamayan zamanlarda, halkasını en kesin şekilde Keldani astrologlarının keşfettiği, sembolizminin hiç de tesadüf olmadığı; Satürn ya da Kronos'un, Zeus kendini bütün tanrıların babası ve en yüksek ilahı yapmadan önce, onun babası olarak düşünüldüğü kolaylıkla ispatlanabilir. O, Keldanilerin Bel ya da Baal'iydi ve onlara da aslen Akkad'lardan gelmişti. Rawlinson, ikincisinin Ermenistan'dan geldiğinde ısrar eder; fakat eğer öyleyse, Bel'in sadece, ateş tanrısı, yüce yaratıcı ve aynı zamanda İlah'ı yok eden, birçok bakımdan Brahma'nın kendisinden daha yüksek olan, Hindu Shiva'nın veya Bala'nın bir Babil kişiselleştirmesi olduğuna açıklama getirebiliriz.

'Zeus," der bir Orfeus ilahisi, "o, ilk ve son olandır, baş ve uzantılardır; her şey ondan ileri gelir. O bir erkektir ve bir su perisidir (eril ve dişil element), tüm şeylerin ruhudur ve ateşteki temel ilkedir, o, güneş ve ay'dır, okyanus çeşmesidir, kâinatın demiurgusudur, tek güçtür, tek Tanrı'dır, kozmosun yüce yaratıcısı ve yöneticisidir. Her şey, ateş, su, toprak, ether, gece, gökler, Metis, ilksel mimar (Gnostiklerin Sophia'sı ve Kabalistlerin Sephira'sı), güzel Eros, Cupid; bütün hepsi, onun görkemli bedeninin engin boyutlarının içindedir."

Bu kısa övgü ilahisi, kendi içinde, mitler yaratan her kavramın altyapı çalışmasıdır. Kadimlerin hayal gücünün, alegorileri için onlara temalar hasıl eden İlahi Varlığın kendisinin görünen tezahürleri kadar sınırsız olduğunu ispatlamıştır. Bununla beraber ikincisi, göründüğü kadar canlı, belki hep kutsal imajlara paralel işlediği görülen iki temel görüşten; doğal yasanın ahlaki ve ruhsal yönü kadar fiziksel yönüne sıkı bir bağlılıktan hiç ayrılmamıştır. Onların metafiziksel araştırmaları, asla bilimsel gerçeklerle çatışmamıştır ve dinlerini de belki tam olarak, rahipler ve bilim adamlarının, ilk ırkların bozulmamış saf zihinlerinin algıladığı gibi, bebek dünyanın gelenekleri ve kendi tecrübelerinden elde ettikleri bilgilerle ve geçen çağların tüm bilgeliği üzerine inşa ettikleri psikofizyolojik inançlarla adlandırdılar.

GEZEGENLER ve BİTKİLER ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Güneş gibi altın ışıklarını yayan Jüpiter'in bu ışığının yansımasını, dikein kelimesinden gelen, yayılmış ışın anlamında, en eski adı Diktynna olan, her şeyi aydınlatan bakire Artemis, yani Diana'da kişiselleştirmekten daha iyi bir imaj bulunamazdı. Ayın kendisi parlak değildir ve sadece güneşten aldığı ışığı yansıtır; bundan dolayı onun kızı, ay tanrıçasının imgesi ve kendisi Luna, Astarte ya da Diana'dır. Cretan Diktynna olarak, sihirli bitki diktamnon ya da dictamnus'dan -geyikotu- yapılmış bir çelenk takar, onun her dem taze şurubunun, uyurgezerliği geliştirip, aynı zamanda sonunda onu tedavi ettiği söylenir ve Eilithya ve Juno Pronuba olarak doğumları yönetir. O, bir Aesculapian tıp tanrısıdır ve Dictamnus çelenginin faydası, ay ile olan bağlantısı, bir kez daha eski kadimlerin derin gözlemlerini gösteriyor. Bu bitki, botanikte, güçlü sedatif (yatıştırıcı) özelliklere sahip olarak bilinir; bir Girit dağı olan Dicte Dağı'nda bolca yetişir. Diğer taraftan, hayvan manyetizması üzerine yazan en iyi yazarlara göre Ay, ipnotizmada önemli bir rol oynayan tüm sinir iplikçiklerinin kendisinden ileri geldiği sinir hücreleri, sinir sitemi ya da akımlar üzerinde rol oynar. Çocuk doğurma süresince Giritli kadınlar, bu bitkiyle örtülür ve kökleri, belirli bir dozda, şiddetli acıyı azaltmak ve bu dönemde tehlikeli olan sinirliliği teskin etmek için ilaç olarak verilirdi. Ayrıca bu bitki, tanrıça için kutsal olan tapınağın bölgesi içinde ve eğer mümkünse, Jüpiter'in görkemli kızının parlak ve ılık Doğu bölgesi Ay'ının direkt ışınları altına yerleştirilirdi.

Hindu Brahmanları ve Budistlerinin, güneş ve ayın (eril ve dişil elementler), negatif ve pozitif prensipleri, manyetik kutupsallığın karşıtlarını içeren etkileri üzerinde karışık teorileri vardı. "Ay'ın kadınlar üzerindeki etkisi iyi bilinir,"diye yazar manyetizmin tüm eski yazarları ve Du Potet gibi Ennomoser de, Hindu kâhinlerinin teorilerini her noktada doğrular.

RENKLERİN ÖZELLİKLERİ KONUSUNDA HİNDU BİLGİSİ

Diğer ülkelerde, aynı zamanda Luna için de kutsal sayılan safir taşına, Budistler belli bir saygı duymuşlardır. Belki temelsiz bir batıl inançtan daha çok bilimsel doğruluğu olan bir şey üzerine dayanıyordu. Ona, her psikolojik manyetizma öğrencisinin kolayca anlayacağı, kutsal sihirli bir güç atfettiler, çünkü onun, parlak ve derin mavi yüzeyi, sıra dışı uyurgezerlik fenomenlerini üretmekteydi. Prizmatik renklerin, bitkilerin büyümesi üzerindeki çeşitli etkileri ve özellikle de "mavi ışın", ancak son zamanlarda kabul edildi. Akademisyenler, General Pleasonton, en elektriksel olanı, mavi ışık altında, hayvan ve bitki büyümelerinin mucizevi bir oranda arttığını ispatlayana kadar, prizmatik ışınların birbirinden farklı ısıtma gücü üzerinde tartıştılar. Nitekim Amoretti'nin, değerli taşların elektriksel kutup araştırmaları; elmas, garnet, ametist -E iken, safirin, +E olduğunu gösteriyor. Bu da bize, modern akademilerden hiçbiri kurulmadan önce Hindu âlimlerinin bildiğini, son bilimsel deneylerin, sadece teyit ettiğini göstermemize fırsat veriyor. Kadim bir Hint efsanesi şöyle anlatıyor: Brahma-Prajapati'nin, kendi kızı, *Ushas*'a (Gök, bazen de Günbatımı) âşık olmasıyla, bir erkek geyik (*ris'ya*) biçimine girdi, Ushas'ı da bir dişi geyik (*rohit*) yaptı ve bu suretle ilk günah işlendi.[168] Böyle bir saygısızlık üzerine, tanrılar öyle dehşete düştüler ki en korkunç gözüken bedenlerini birleştirerek, -her bir tanrı, istediğinde pek çok bedene sahip olabiliyordu- Brahma'nın kendisi tarafından işlenen ilk günahın doğuşunu yıkmak amacıyla, kendi yarattıkları, Bhutvan'ı (kötü ruh) meydana getirdiler. Bunu gören Brahma-Hiranyagarbha[169], acı içinde pişman oldu ve Mantralar ya da arınma dualarına başladı ve kederinden yere düşen bir damla gözyaşı, bir gözden düşen en sıcak damla olarak, ilk safir taşının şeklini aldı.

Bu yarı kutsal, yarı popüler efsane, Hinduların, tüm prizmatik renklerin en elektriksel olanını, dahası safir taşının özel etkisini, diğer mineraller kadar iyi bildiklerini gösterir. Orpheus, bütün bir dinleyici

168 "Rig-Vedas" the Aitareya-Brahmanan.

169 Brahma, ayrıca, Hindu Brahmanları tarafından, Hiranyagarbha ya da birleşik ruh, Amrita ise yüce ruh, yaratıcı Brahma'nın kendisinden doğan ilk sebep olarak adlandırılıyor.

kitlesini, mıknatıs taşıyla etkilemenin nasıl mümkün olduğunu öğretir. Pisagor, değerli taşların renk ve doğasına ayrı bir ilgi gösterir; Tyanalı Apollon, öğrencilerine, her birinin gizli etkilerinden söz eder ve astrolojinin kanunlarına göre, ayın her gününe özel bir taş kullanarak, taktığı yüzüklerini her gün değiştirir. Budistler, safirin, sağlıklı bir sirkülasyon kurarak, zihni sakinleştirdiğini, sakinlik verdiğini ve bütün kötü düşünceleri kovduğunu iddia ederler. Bizim elektrikçilerin dediğine göre, doğru yönlendirilmiş bir akımla, bir elektrik bataryası da aynı etkiyi yapar. "Safir," der Budistler, "demir parmaklıklı kapıları ve yerleri açacaktır (insan ruhu için); o, duacı için bir arzu yaratır ve diğer taşlardan daha fazla huzur verir; fakat onu takacak olan, saf ve kutsal bir hayat sürmelidir."

Aktif uğraşısında dünyayı temsil eden Diana-Luna, Zeus'un Proserpina'dan olan kızıdır ve Hesiod'a göre, Diana Eilythia-Lucina olarak, Juno'nun kızıdır. Fakat Kronos ya da Saturn tarafından yiyip yutulan ve tekrar su grubundan Metis tarafından yenilenip geri getirilen Juno, aynı zamanda Dünya olarak da bilinir. Zamanın evrimi olan Satürn, tarih öncesi afetlerden birinde dünyayı yutar ve sadece Metis'in (sular), çoğu yatağında geri çekilerek, kıtaları bırakmasıyla Juno'yu, yeniden yarattığı söylenir. Bu görüş, Genesis'in ilk bölümünde 9. ve 10. mısralarda ifade edilir. Juno ve Jüpiter arasındaki sık sık vuku bulan evliliğe dair çatışmalarda Diana, hep sırtı annesine dönük ama babasının sayısız oyunlarına çıkışmasına rağmen, ona gülümser şekilde sunulur. Tesalyalı majisyenlerin, tutulmalar süresince, büyülü sözleriyle, onun dikkatini dünyaya çekmeye çalıştıkları ve Babil astrologları ve Mecusiler'in, kızgın çift arasında bir uzlaşma sağlayana kadar, sihirli sözleri asla bırakmadıkları ve sonrasında, Juno'nun, ışıltıyla, parlak tanrıça Diana'ya gülümsediği, onun da Juno'nun çehresini hilaliyle sarmalayarak, dağlardaki avlanma yerine geri döndüğü söylenir.

Bize öyle görünüyor ki efsane, ayın değişik evrelerini tasvir ediyor. Bizler, dünya halkı olarak, sırtını o şekilde annesi Juno'ya dönen, parlak uydumuzun sadece bir yüzünü görürüz. Güneş, dünya ve ay birbirlerine

bağlı olarak, sürekli pozisyon değiştirirler. Yeni ay ile birlikte, sık sık bir hava değişimi vardır. Bazen, rüzgâr ve fırtınalar, güneş ve dünya arasında, özellikle de ilki, homurdayan şimşek bulutları arasında gizlendiğinde, bir tartışma izlenimi uyandırabilir. Bundan başka, yeni ay, karanlık yüzü bize doğru döndüğünde, görünmezdir ve ancak, güneş ile dünya arasındaki bir *uzlaşma*'dan sonra, parlak bir hilal güneşin en yakınında görünür olmaya başlar. Bu sefer Luna, direkt olarak güneşten aldığı ışınla değil, dünyadan aya yansıyan güneş ışığıyla ve onun yansıtılan kısmı bize dönük olarak aydınlanır. Bundan dolayı, göksel yapıların hareketlerini bir Babinet kadar kesin doğrulukla izleyip saptayan, Keldani astrologları ve Tesalya majisyenlerinin, büyüleriyle, ayı dünyaya inmeye zorladıkları, yani Diana'nın, ancak dünya annesinden "parlak gülümsemeyi" aldıktan sonra -ki o da ancak evliliğe dair uzlaşmayla olurdu- hilalini göstermesi için uğraştıkları söylenir. Ve Diana-Luna, başını hilaliyle süsleyerek, dağlarındaki avlanmasına geri döner.

Kadimlerin, doğal fenomenlerden çıkardıkları batıl sonuçlar zeminindeki gerçek bilgiyi sorgulama konusuna gelince; ne kadar yerinde olursa olsun, bundan beş yüz yıl önce, atalarımızın, Profesör Baliour Steward'ın öğrencilerini, eski cahiller; kendisini de sığ bir filozof olarak düşünmeleri gerekirdi. Eğer, bu beyefendinin şahsında modern bilim, güneşin yüzeyindeki lekelerin görünüşünün, herhangi bir şekilde patates hastalığı ile bağlantısı olup olmadığını -ve *öyle olduğunu* da buluyor- ve üstelik güneşte oluşan her şey ile dünyanın ciddi olarak etkilendiğini saptamak için yaptığı deneylere tenezzül edebiliyorsa, neden kadim astrologların, aptallar ya da kötü üçkâğıtçılar olarak adı çıkarılıyor? Fizyoloji ve psikoloji, fiziksel ve ahlaki arasındaki aynı ilişki, doğal ve kaderleri belirleyen, hüküm veren astroloji arasında da vardır. Eğer daha sonraki yüzyıllarda, bu bilimler, bazı, para yapan düzenbazlar tarafından şarlatanlığa düşürüldüyse, gayretli çalışmaları ve mukaddes hayatlarıyla, Keldani ve Babil imparatorluğu üzerinde ölümsüz bir isim bırakan o eskinin aziz insanlarını suçlamak adil midir? Şüphesiz, selden sonraki yüzyıl içerisinde, bulutla kuşatılmış Bel'in en üst gözlemevinden, birbiri ardına ne kadar doğru astronomik gözlemler yapmış

oldukları şimdi anlaşılmış olan o kişilerin, Prof. Draper gibi düzenbaz olarak görülebilmeleri imkânsızdır. Eğer onların yöntemi, popüler fikirleri, yüzyılımızın "eğitim sistemi"nden ayrılan astronomik gerçekleri vurguluyor ve birilerine saçma görünüyorsa, şu soru cevapsız kalıyor: İki sistemden hangisi en iyisi? Onlarla bilim, elden ele geçti, din ile birlikte ve Tanrı fikri ise, çalışmalarından hiç ayrılmadı. Ve şimdiki yüzyılda, on binlerin içinden bilen bir kişi yok iken, onlar; Uranüs'ün Satürn'ün yanında olduğunu ve güneşin etrafında seksen dört yılda devir yaptığını, Satürn'ün Jüpiter'in yanında olduğu ve kendi yörüngesindeki bir tam dönüşünü, yirmi dokuz buçuk yılda tamamladığını, Jüpiter'in bu dönüşü on iki yılda gerçekleştirdiği gerçeğini tam olarak bildilerse, Babil ve Yunanistan'ın eğitimsiz kitleleri, Uranüs'ün, Satürn'ün babası ve Satürn'ün de Jüpiter'in babası olduğu fikirlerine sahip oldularsa, üstelik uydularını ve yakınındakilerini de ilahlar olarak düşündülerse, Avrupalılar, Uranüs'ü daha 1871'de keşfettiyse, şu sonucu çıkarabiliriz: Yukarıdaki mitlerde sözedilen, tuhaf bir tesadüftür.

Eskilerin, kusursuz bir şekilde aynısını bildiklerini görmek için, sadece astroloji üzerine en genel kitabı açmak ve *Fable of the Twelve Houses*-On iki Ev Efsanesi'nin içeriğindeki tarifleri, gezegenlerin doğası ve her yıldızdaki elementlere ilişkin, bilimin en modern keşifleriyle karşılaştırmak zorundayız. Gerçek, yine "bir tesadüf" olarak düşünülmezse, belli bir noktaya kadar güneş sıcaklığının derecesini ve gezegenlerin doğasını, basit bir şekilde, onların Olimpya tanrılarındaki sembolik temsillerini ve zodyakın on iki işaretini, astrolojide her birine atfedilen özel niteliği inceleyerek öğrenebiliriz. Eğer bizim kendi gezegenimizin tanrı ve tanrıçaları, diğer tanrı ve tanrıçalardan farklı çeşitlilik göstermiyorsa, hepsi benzer fiziksel bir doğaya sahipse, bu, Baal'in Kulesi'nin tepesinde, gündüz gece, efsaneleştirilmiş ilahlarla birlikte gözlem yapan gözcülerin, bizim önümüze, evrenin fiziksel birliği ve yukarıda belirtilen gezegenlerin, kesinlikle bizimkiyle aynı kimyasal elementlerden meydana geldiği gerçeğini koyduğunu ima etmez mi? Boğa'da, Jüpiter'de güneş, astrolojide gündüz, eril, hareketli, ekvatorsal, doğunun işareti, sıcak ve kuru olarak gösterilir ve böylelikle,

değişken "tanrıların Babası" karakterine atfedilmesini mükemmel bir şekilde cevaplamış olur. Kızgın Zeus-Akrios, göğünden hızla çıkıp gelerek, ateşli kemerinden şimşekleri koparıp fırlattığında, bulutları yırtar ve yağmur sağnaklarında, Jüpiter Pluvius olarak yere iner. O, tanrıların en büyüğü ve en yüksekte olanıdır ve onun hareketleri, ışığın kendisi kadar hızlıdır. Jüpiter gezegeninin, kendi ekseninde çok hızlı döndüğünden, ekvator noktasının, dakikada 450 mil döndüğü bilinir. Ekvatordaki merkezkaç kuvvetinin çok büyük fazlalığı, gezegenin kutuplarda aşırı derecede basık olmasına sebep olduğuna inanılır ve Girit'te kişileştirilmiş tanrı Jüpiter, kulaksız olarak temsil edilir. Jüpiter gezegeninin diskinin çevresinden, değişik genişliklerde karanlık kuşaklar geçer, onun eksenindeki dönüşüyle bağlantılı oldukları görünür ve atmosferindeki karışıklık sebebiyle meydana gelirler. Hesiodes ise, Titanları isyana hazırlanırken gördüğünde, Baba Zeus'un yüzünün hiddetli bir öfke ile karıştığını söyler.

AY ve MEDCEZİRLER

Bilimde devrimsel görüşlerin hüküm sürmesi bize, bilimin temsilcilerinin, medcezirlerin neden ayın döngü hareketini takip ettiğini açıklayıp açıklayamayacaklarını sorma cesaretini veriyor. Gerçek şu ki, bunun gibi benzer bir fenomen daha gösteremezler, simya ve majinin yeni acemileri için bile, bu kadar gizemli olan yoktur. Ayrıca şunu da öğrenmek istiyoruz, aynı şekilde bize anlatabilirler mi acaba, neden ayın ışıkları bazı organizmalar için o kadar zehirli, hatta öldürücüdür. Neden Afrika ve Hindistan'ın bazı bölgelerinde, ay ışığı altında uyuyan bir kimse, çoğunlukla delirir? Neden belirli hastalık krizleri, ay değişimleriyle ilgilidir? Neden uyurgezerler, dolunayda daha çok etkilenir ve neden bahçıvanlar, çiftçiler ve ormancılar, bitkilerin ay değişimleriyle etkilendiği fikrine o kadar çok tutunurlar? Muhtelif mimozalar, dolunay bulutların arasından çıkıp, sonra bulutlar tarafından engellendiğinde yapraklarını sırasıyla açıp kapatırlar. Travancore Hindularının, popüler fakat son derece imalı bir atasözü vardır: "Yumuşak sözler, sertten daha

iyidir. Deniz, sıcak güneşle değil, serin ay tarafından çekilir." Belki, bu atasözünü, dünya üzerinde başlatmış bir ya da birçok insan, suların ay tarafından o şekilde çekilişinin sebebini bizden daha iyi biliyordu. Bu suretle, eğer bilim bu fiziksel etkinin sebebini açıklayamazsa, gök cisimlerinin, insanlar ve onların kaderleri üzerindeki ahlaki ve okült etkileri hakkında ne bilebilir ve aksini nasıl ispatlayabilir? Eğer ayın belli görünümleri, tüm zaman süresince insan tecrübesinin öyle tanıdık olan somut sonuçlarını etkiliyorsa, yıldız etkilerinin belli bir kombinasyonunun, az ya da çok gücünün olabilme ihtimalini varsayma mantığını yürütmek için zorlama yapmaya gerek var mı?

SALGIN ZİHİNSEL ve AHLAKİ BOZUKLUKLAR

Eğer okuyucu, tek bir insan beynindeki düşünce doğuşu gibi çok küçük bir sebep tarafından, evrensel ether üzerinde üretilen pozitif etkiye ilişkin *Görünmeyen Evren*'in bilgili yazarlarının ne söylediğini hatırlayacak olursa, "yıldızlar arası derinliklerde" hızla akan on binlerce alevli kürenin sürüklenmesiyle, bu genel araca uygulanan olağanüstü uyarı etkilerinin, bizi ve üzerinde yaşadığımız dünyayı, güçlü bir derecede etkilemesi gerekliliğinin ortaya çıkmaması ne kadar mantıklı olacaktır? Astronomlar bize, kozmik maddenin sürüklenen partiküllerinin dünyaları oluşturmasıyla ve sonra da belli bir merkezi çekim noktası etrafında durmadan hareket eden görkemli kafilede yer almalarıyla ilgili okült yasayı açıklayamıyorlarsa, uzayın içinde fırlayabilen, bu ve diğer gezegenler üzerinde hayata dair konuları etkileyebilen mistik etkilerin ne olduğunu, başka herhangi bir kişi nasıl açıklayabilir? Manyetizma ve diğer ölçülemeyen araçların kanunları; bedenlerimiz ve zihinlerimiz üzerindeki etkileri hakkında hemen hemen hiçbir şey bilinmiyor; bilinen, dahası tamamen ortaya konan da, şansa ve tuhaf *tesadüflere* dayandırılıyor. Fakat biz, bu tesadüflerle biliyoruz ki, insanlığın belli hastalıklarının, eğilimlerinin, talih ve talihsizliklerinin, diğerlerinden daha bol olduğu dönemler vardır. "Ahlaki ve fiziksel meselelerde, salgınların olduğu zamanlar vardır. Bir dönemde, dinsel

anlaşmazlık ruhu, insan doğasının hassas olduğu en acımasız tutkuları uyandıracak, karşılıklı zulmü, kan dökmeyi ve savaşları provoke edecek; diğerinde, kurulmuş otoriteye karşı, dünyanın yarısında salgın bir direniş, hızla ve en ölümcül bedensel bozukluk gibi, eşzamanlı olarak yayılacaktır (1848 yılında olduğu gibi)."

Yine, zihinsel fenomenlerin kollektif karakteri, anormal bir fizyolojik durumun, binlercesini ele geçirip hâkim olmak, onları her şeyden yoksun bırakıp sadece otomatik olarak hareket ettirmek, kötü ruh tarafından sahip olunduğu popüler görüşü ve bazı bakımdan da satanik tutkular, duygular ve duruma eşlik eden davranışlarla doğrulanmış olan bir görüşle tasvir edilir. Bir dönemde, toplam eğilim, inzivaya çekilmek ve tefekkürdür; bunun sonucu da, manastır hayatı ve münzevi hayatın sayısız ateşli taraftarlarıdır. Bir diğerinde delilik, ileri sürülen bazı ütopik ve aynı derecede uygulanamaz faydasız bir projeye sahip olan *harekete* doğru yönlendirilir. Bunun sonucu da; taşları altından olan diyarı aramak ya da değersiz şehirlere ve yolu olmayan çöllere sahip olmak adına, yok edici savaşı sürdürmek için akrabalarını, evlerini ve ülkelerini terk eden on binlerdir.

Yukarıda, kendisinden alıntı yapılan yazar şöyle diyor: "Toplumun yüzeyinin altında ekili olan kötülük ve suç tohumları ortaya çıkmaya, büyüyüp, dehşet verici hızla ve hareketsiz kılan bir sırayla meyve vermeye başlar."

Bu çarpıcı fenomenlerin varlığında, bilim sözsüz kalır; onların sebebine ilişkin varsayımda bulunmaya teşebbüs dahi etmez, çünkü doğal olarak, içinde yaşadığımız bu pislik topunun dışına bakmayı ve onun ağır atmosferinin günden güne, hatta dakika dakika bizi zehirleyen gizli tesirlerini henüz öğrenmemiştir. Fakat kadimler, Mr. Proctor'ın, "cahil" farz ettikleri tamamıyla gezegensel yapıların arasındaki karşılıklı ilişkilerin, ortak bir sıvıda yüzen ve her birinin, diğer tüm kalanın birleşik tesirleriyle etkilendiği, dönüşlerinin diğer her birini etkilediği kan yuvarları arasındaki ilişki kadar mükemmel olduğu gerçeğinin tamamıyla farkına varmışlardı. Gezegenler büyüklük, uzaklık ve aktivite

olarak farklılık gösterdikleri gibi, ether ya da astral ışık üzerinde ve uzayın belli yönlerinde ışınlarını yaydıkları manyetik ve süptil güçler üzerindeki tesirlerinin yoğunluğunda da değişiklik gösterirler. Müzik, seslerin kombinasyonu ve modülasyonudur, sesler ise etherin titreşimi ile üretilen sonuçtur. Şimdi, eğer ethere, farklı gezegenler tarafından iletilen tesirler, bir müzik enstrümanının farklı notalarıyla üretilen tonlara benzetilebilirse, Pisagor'un "kürelerin müziği"nin, salt bir fanteziden başka bir şey olduğu ve onun, belirli gezegensel yönlerin, bizim gezegenimizin etherindeki karışıklıkları ve diğer bazılarının da uyumu sağladıklarını ima ediyor olabileceğini kavramak zor olmayacaktır. Belli müzik türleri, bizi coşkuya sevk eder; bazısı, ruhu, dini arzuya yükseltir. Kısacası, atmosferin belirli titreşimlerine cevap vermeyen bir insan, neredeyse yoktur. Bu, renkler için de aynıdır, bazısı bizi heyecanlandırır, bazısı yatıştırır, keyif verir. Rahibenin siyah giymesi, ilk günahın altında ezilmiş olan inancın umutsuzluğunu simgelemek içindir, gelin beyaz giyer, kırmızı, bazı hayvanların öfkesini alevlendirir. Eğer, biz ve hayvanlar, çok küçük derecede hareket eden titreşimlerle etkileniyorsak, neden birleşmiş yıldızsal etkiler gibi büyük bir derecede hareket eden titreşimlerle kitlesel olarak etkilenmeyelim?

"Biliyoruz ki," der, Dr. Elam, "bazı patolojik durumlar, henüz araştırılmamış sebeplerle etkilenmiş olarak, salgın hale gelmeye eğilimlidirler. Salgın bir forma bir kere yayılan görüş eğilimi ne kadar güçlüdür, görüyoruz ki hiçbir görüş, hiçbir yanılgı, bu kolektif karakterin üstlendiği kadar saçma değildir. Ayrıca, aynı görüşlerin kendilerini tekrar tekrar üretmesinin ve birbiri ardına olan devirlerde tekrar ortaya çıkmasının dikkat çekecek derecede olduğunu gözlemliyoruz. Hiçbir suç -canilik, bebek katilliği, intihar, zehirlemek ya da diğer şeytani suçlar- insan algısının popüler olması kadar korkunç değildir. Salgınlarda, o belli dönemde hızlı yayılmanın sebebi ise, *bir sır olarak kalır*!"

Bu birkaç satır, ustaca bir kalemle kısaca tarif edilmiş ve aynı zamanda bütün cahilliğin *yarı* itirafı olan inkâr edilemez bir *psikolojik* gerçeği barındırıyor. "*Sebepleri henüz araştırılmamış.*" Neden dürüst

olunup şöyle söylenmiyor? *"Mevcut bilimsel metotlarla araştırmak imkânsız."*

Bir kışkırtıcılık salgınına dikkat çekerek, Dr. Elam, *"Annales d'Hygiene Publique"*den şu vakaları alıntılıyor: "On yedi yaşlarında bir kız şüphe üzerine tutuklandı. İkamet bölgesini, *içgüdüyle, karşı konulmaz gereklilikle,* iki kere ateşe verdiğini itiraf etti. On sekiz yaşlarındaki erkek çocuk, bu özellikte birçok suç işledi. Herhangi bir tutkuyla hareket etmedi, sadece alevlerin parlaması, son derece mutlu edici bir duyguyla onu heyecanlandırıyordu."

Peki, günlük basının, benzer olayların olduğu sütunlarına kimse dikkat etmiş midir? Onlar, sık sık gördüklerini bilirler. Cinayet vakalarının her anlatımında, şeytanca bir karakterin diğer suçlarında davranış -on vakadan dokuzunda-, suçluların kendileri tarafından, *karşı konulmaz obsesyonlara* dayandırılır. "*Bir şey* sürekli kulağıma fısıldıyordu. *Birisi* aralıksız beni itiyordu, ayartıyordu." Bunlar, suçluların çok sık görülen itiraflarıdır. Fizikçiler bunu, düzensiz beyinlerin halüsinasyonlarına bağlarlar ve öldürücü uyarıyı geçici *cinnet* olarak adlandırırlar. Fakat cinnetin kendisi, herhangi bir psikolog tarafından iyi anlaşılmış mıdır? Ona sebep olarak, fikrinden vazgeçmez bir araştırmacının itirazına karşı koyma gücüne sahip bir hipotez hiç getirilmiş midir? Bırakalım da, bizim çağdaş psikiyatristlerin ihtilaflı çalışmaları, kendi kendilerine cevap versinler.

Plato, insanı bu madde dünyasında ortaya çıkmak için içine girdiği, gereklilik elementinin oyuncağı olarak kabul eder. O, dış sebeplerle etkilenir ve bu sebepler, *daimonia,* varlıktır, Sokrates'inki gibi. Mutlu insan, fiziksel olarak saftır ve eğer onun dış ruhu (bedeni) saf ise, ikinciyi (astral bedeni) güçlendirecektir veya onun terimiyle daha yüksek olan ölümlü ruhu, kendi güdülerinin günahından sorumlu da olsa, bedenin hayvansal eğilimlerine karşı daima aklın tarafını tutacaktır. Plato'ya göre, insanın düşkünlükleri, onun bozulabilir maddesel bedeninin sonucu olarak ortaya çıkar, diğer hastalıklar da öyle. Fakat yine de, suçları, bazen istemsiz olarak görür, çünkü onlar, bedensel

hastalık gibi dışsal sebeplerin sonucu oldukları için, Plato açıkça, bu *sebepler* arasında geniş bir ayrım yapar. İnsana uygun bulduğu kadercilik, onlardan kaçınma ihtimalini engellemez, çünkü acı, korku, öfke ve diğer duyguları, insanlara veren, *gereklilik*'tir. Eğer onlar, bunları yenerlerse, *doğru biçimde* yaşayacaklar ve eğer onlar tarafından ele geçirilirlerse *yanlış şekilde* yaşayacaklardır. *İkili* insan, yani biri, *ölümsüz* ilahi ruhtan ayrılmış olan, sadece hayvansal formunu ve astral bedenini terk ederek (Plato'ya göre daha yüksek olan ölümsüz ruh), salt içgüdülerine bırakılır. Zira maddenin icap ettirdiği bütün kötülüklerle ele geçirilmiştir. Bunun sonucu olarak, görünmeyenlerin ellerinde uysal bir maddeye dönüşür. Süblimleşmiş madde (gaz halinde) varlıkları, atmosferimiz üzerinde uçarak, İlahi Ruh'un, Plato'nun ise "deha" dediği, *ölümsüz* danışmanlarının verdiği liyakatle, hak etmiş olanları uyandırmaya hep hazırdırlar.

Bu büyük filozof ve inisiyeye göre, "Kendi belirlenmiş zamanında iyi yaşamış bir kimse, *yıldızındaki* yerine geri dönecek ve orada, kutsanmış ve uygun varlığı olacaktır. Fakat buna ulaşmayı başaramazsa, ikinci nesle bir *kadın* olarak geçecektir -çaresiz ve zayıf bir kadın olarak-. Ve o durumda kötülükten vazgeçmezse, kendi kötülüğünde kendine benzeyen bir şehvet düşkününe dönüştürülecek ve zorluklardan ve şekil değiştirmelerden, kendi içindeki aynılık ve benzerlik ilkesini izleyinceye dek ve aklın yardımıyla, çalkantının ifrazatı ve ateş ve hava, su ve topraktan oluşan irrasyonel elementlerle (elemental demonlar) başa çıkıncaya ve ilk iyi tabiatına geri dönünceye kadar, kaçamayacak."

Fakat Dr. Elam başka türlü düşünüyor. *Bir Fizikçinin Problemleri* adlı kitabının 194. sayfasında bildirdiği bazı hastalık salgınlarının hızlı yayılışının nedeninin bir sır olarak kaldığını söyler. Fakat kasten yangın çıkarmakla ilgili olarak, salgın güçlü olarak yayılsa da, "Bütün bunlarda, gizemli olan bir şey bulmuyoruz," diye belirtir. Garip zıtlık! De Quincey, *Güzel Sanatlardan Biri Olarak Görülen Cinayet* başlıklı belgesinde, 1588 ile 1635 yılları arasındaki, zamanın en seçkin karakterlerinden yedisinin, katillerin ellerinde yaşamlarını yitirdikleri ve ne o,

ne de başka yorumcunun bu korkunç çılgınlığın sebebini açıklayamadığı cinayet salgınını inceler.

Eğer biz bu beyefendilere, filozof oldukları düşünülerek bize vermeye zorunlu oldukları bir açıklama için baskı yaparsak, alacağımız cevap, o tür salgınları "zihnin ajitasyonu", "politik bir karışıklık dönemi (1830)", "taklit ve tahrik", "kolay uyarılan avare erkek çocuklar" ve *"histerik* kızlar"olarak tayin etmeleriyle, saçma bir şekilde, varsayımsal astral ışıktaki hurafe geleneklerin doğrulamasını aramaktan çok daha bilimsel olacaktır. Bize öyle geliyor ki, bir şans eseri, histeri, tamamıyla insan vücudundan kaybolmuş olsa, tıp cemiyeti, şimdi, "sinir merkezlerinin belli patolojik durumlarının normal semptomları" başlığı altında kolayca sınıflandırdıkları fenomenlerin geniş bir bölümü için açıklama bulmakta büyük bir boşluğa düşeceklerdir.

Histeri, bugüne kadar, skeptik patologların kurtuluş ümidi olmuştur. Pis bir köylü kızı birden, o ana kadar ona tamamen yabancı olan farklı bir yabancı dili akıcı şekilde konuşmaya ve şiir yazmaya başlar mı? Ne bu, "sinir bozukluğu!"? Bir sürü tanığın gözleri önünde, bir medyumun yerden havaya yükselmesi ve birinden diğerine geçen hikâyeler oluşturması nedir? "Kolektif bir histerik yanılgının takip ettiği sinir merkezi bozukluğu." Bir tezahür sırasında odada kalan İskoç terrier'inin, görünmeyen bir el ile hızla odada savrularak, ölüm saltosunda, on sekiz feet yüksekliğindeki bir tavandan yere düşen bir avizenin altında kalması, *"köpek halüsinasyonu"*!

"Pozitif bilimin inancı olmaz," der, Dr. Fenwick, Bulwer Lytton'un *Garip Hikâye'sinde*, "Gerçek bilim, sadece, zihnin üç durumunu bilir: İnkâr etme, kabullenme ve ikisi arasındaki büyük boşluk; kanaati olmayan, yalnızca yargıyı askıya alan. Fakat modern zamanlarımızın pozitif bilimi başka türlü ilerler; ya doğrudan inkâr eder -hiçbir ön araştırma olmadan- ya da inkâr ve kabullenme aralığında oturur ve elde sözlük, var olmayan histeri türleri için, yeni Greko-Latin adlar keşfeder!"

Güçlü durugörü sahipleri ve Mesmerizm ustaları bilimin, epilepsi, sinir bozukluklarını ve o değilse de, biyolojik kaynaklı başka bir şeye

dayandırdıkları salgınları ve fiziksel fenomenleri, sıklıkla, astral ışıkta gördükleri canlı görüntü olarak tarif etmişlerdir. Onlar, elektrik dalgalarının göz alan bir karışıklıkta olduğunu ve bu etheral karışıklık ve mental ya da fiziksel salgın ve sonrasındaki öfke arasında direkt bir ilişki ayırt ettiklerini doğrularlar. Fakat bilim, onlara kulak asmamış, yalnızca eski şeyler için yeni adlar icat etmenin ansiklopedik tarafıyla ilgilenmiştir.

"Tarih," diye söze başlar, Fransız manyetizmacılarının prensi Du Potet, "sadece, sihir biliminin çok kasvetli kayıtlarını iyi tutar. Bu vakalar, yalnızca fazla gerçekti ve kolaylıkla, sanatın kötü kullanımına ve korkunç suiistimaline uygun hale getirilmişlerdi. Peki, ben o sanatı nasıl keşfettim? Nerede öğrendim? Düşüncelerimde mi? Hayır, o, benim için sır olduğunu keşfettiğim *doğanın* kendisidir. Peki ya, nasıl? Onu aramamı beklemeden, gözlerimin önünde, sihir ve mucizenin şüphe götürmez gerçeklerini üretmesiyle. Her şeyin ötesinde, uyurgezerlik uykusu nedir? *Sihir etkisinin bir sonucudur*. Ya bu çekimleri, bu ani uyarıları, bu çığırından çıkmış salgınları, hiddetleri, karşıt duyguları, krizleri; devamlı yapabildiğiniz kasılmaları belirleyen nedir? Kadim eskilerin o kadar kesin bir şekilde iyi bildikleri, başvurduğumuz o çok temel araç değil ise, nedir onları belirleyen? Sizin, sinir akışkanı ya da manyetizma dediğiniz, eskilerin de okült güç ya da ruhun gücü diye adlandırdığı, hüküm altına alan şey SİHİR'dir!"

"Sihir, *bizim içimizde* olmanın haricinde, *bizim dışımızda,* belli sanatları ve uygulamaları kullanarak iletişim kurup içine girebildiğimiz karışık bir dünyanın varlığına dayanır. Çoğu insanın bilmediği doğada var olan bir element, bir kişiyi ele geçirir, tıpkı korkunç bir fırtınanın hasır otuna yaptığı gibi kırar, yıkar; insanları uzaklara savurur; onları, görünmeyen düşmanı fark edemedikleri ya da kendilerini koruyamadıkları bir anda, bin yerden çarpar. Bu elementin, arkadaşlarını ve *favorilerini* seçebildiği, onların düşüncelerine itaat ettiği, insan sesine cevap verebildiği, bütün bunlar ispat edilebilir ve o, insanların fark edemediği, izleri belirlenmiş işaretlerin anlamlarını ve *onların mantıklarının*

reddettiğini anlayabilir ve *benim gördüğümü* bilebilir ve burada vurgulayarak diyorum ki, benim için o, daima ortaya konmuş bir gerçek ve hakikattir." (Du Potet, "Magie Devoilee", s. 51-147)

"Eğer daha geniş detaylara girseydim, *içimizde* ve *etrafımızda,* bir gücü ve şekli olan, en iyi şekilde kilitlenmiş kapılara rağmen, her istediğinde giren ve çıkan esrarengiz varlıklar olduğunu, biri kolayca anlayabilirdi." Bundan başka, büyük manyetizmacı bize, bu akışkanı yönetme yeteneğinin, bizim yapımızın sonucu olan fiziksel bir özellik olduğunu öğretir. O, bütün bedenlerden geçer. Majikal operasyonlar için, her şey bir kondüktör olarak kullanılabilir ve sırası geldiğinde, sonuçları üretme gücünü elinde tutar. Bu, bütün Hermetik filozofların bildiği bir şeydir. Akışkanın gücü öyledir ki, *"Hiçbir kimyasal ve fiziksel güç, onu yok etmeyi başaramaz.* Fizikçilerin tanıdığı elle tutulamayan akışkanlarla, bu hayvansal manyetik akışkan arasında, sadece, çok küçük bir benzerlik vardır."

PİSAGOR'UN MAJİKAL GÜCÜNÜN DELİLLERİ

Eğer, Galvani'nin modern keşfi, niteliklerini değiştirmek yoluyla, ölü bir kurbağanın kollarını hareket ettirebiliyorsa ve ölü bir adamın yüzünde, keyiften şeytani hiddete, keder ve korkuya, en farklı duyguların ifadelerini oluşturabiliyorsa, antik çağın en güvenilir adamları, Pagan rahipleri de eğer ki bileşik delillerinin güvenilirliğine dayanılırsa, taşlarını ve heykellerini, konuşturup güldürmek için, kat kat daha büyük mucizeler başarmışlardır. Kutsal Pagan sunağının saf ateşi, astral ışıktan çekilen elektrikti. Bu suretle, uygun şekilde hazırlandığında, heykellerin, herhangi bir hurafe suçlaması olmaksızın, tıpkı modern galvanik kemer ya da fazla yüklü batarya gibi, temas yoluyla, sağlık ve hastalığı bildirme özelliğine sahip olmalarına imkân verilmesi olasıdır.

Ortaçağ'ın skeptik âlimleri ve aynı şekilde bilgisiz materyalistler, son iki yüzyıl yıldır, onun biyografisini yazan Lamblichus yoluyla, Pisagor'a atfettikleri *mantıksızlıklarla* oyalanmışlardır. Sisamlı filozofun, bir dişi ayıyı, insan eti yemekten vazgeçmeye ikna ettiği; beyaz bir

kartalı bulutlardan indirdiği ve nazik el vuruşuyla ve konuşarak, kendisine itaat ettirdiği söylenir. Bir defasında da Pisagor, gerçekten de, sadece hayvanın kulağına fısıldayarak bir öküzü, sebze yemeyi bırakmaya ikna etti![170] Ah, atalarımızın cahilliği ve batıl inançları, aydınlanmış jenerasyonlarımızın gözünde ne kadar saçma görünüyorlar! Yine de gelin, bu saçmalığı analiz edelim.

Her gün, etrafta gezinen, okuma yazması olmayan, sadece karşı konulmaz iradelerinin gücüyle, en vahşi hayvanları evcilleştiren, itaat ettiren hayvan sahipleri görürüz. Yalnız bu değil, şu an Avrupa'da, yirmi yaşın altında, fiziken zayıf bir sürü genç kız, korkusuzca aynı şeyi yapıyor. Her biri, bazı manyetizmacıların ve psikologların, görünürdeki majikal gücünü ya duymuş ya da şahit olmuştur. Onlar, belli bir zaman süresince, hastalarına hükmedebilirler. Fransa'da ve Londra'da böyle bir mucizeye neden olan mesmerist; manyetizmacı Regazzoni, yukarıda, Pisagor'a atfedilenden çok daha olağanüstü ustalıklar göstermişti. Öyleyse neden, Pisagor ve Tyanalı Apollon gibi adamların kadim biyografi yazarları, ya kasıtlı yanlış tanıtma ya da saçma hurafe ile suçlanmışlardır? Kadim filozofların sahip olduğu majikal güçlere dair öyle çok şüpheci olan, mitolojinin safsatalarına ve eski teogonilere gülen, onların büyük bir çoğunluğunun yine de, kendi Ahit kitaplarına tam bir inançları olduğunu, hatta Joshua'nın, güneşin rotasını yakaladığı mantıksızlığına bile şüphe etmeye cesaret edemediklerini farkına vardığımızda, Godfre Higgins'in şu azarlamasına, kesinlikle "*Haklısınız*" diyebiliriz. "Eskilerden, tüm kusurlarıyla, alegorik olma haricinde, çok fazla anlam taşıyan Genesis'e (Yaradılış) harfi harfine inanan âlim adamlar gördüğümde, insan zekâsının gelişme göstermesi olgusundan şüphe etmeye teşvik ediliyorum."

ETHERAL UZAYIN GÖRÜNTÜSÜZ TÜRLERİ

Eski Yunan ve Latin yazarlarının, kadim eskilere haklarını tam olarak veren az sayıdaki yorumcularından biri Thomas Taylor'dır.

---

170 Iamblichus, "De Vita Pythag"

Lamblichus'un *Pisagor'un Hayatı* çevirisinde, onu şöyle ifade ederken buluruz: "Pisagor, Lamblichus'un bize bildirdiği gibi, Byblus ve Tyre'nin bütün sırlarına, Suriyelilerin kutsal uygulamalarına ve Fenikelilerin gizemlerine inisiye edildiği ve ayrıca Mısır'da tapınak odalarında 10 yıl geçirdiği, Babil'deki majisyenlerle iş birliği içinde olduğu ve onların kıymetli bilimiyle eğitildiği için onun, maji ya da sihir biliminde yetenekli olması tamamen mucize değildir. Ve bu suretle, sade insan gücünü geçen ve halka kusursuzca inanılmaz görünen şeyleri icra edebiliyordu."[171]

Evrensel ether, onların gözünde, basit bir şekilde, göğün genişliği boyunca yayılan boş bir şey değildi. O, büyüğünden küçüğüne yaratıkları olan bizim denizlerimize benzer bir yerleşimin olduğu, her molekülünde hayat özlerine sahip sınırsız bir okyanustu. Okyanuslarda ve daha küçük sularda toplanan balık familyaları gibi, her tür belli bölgede, ilginç bir uyumla kendi yerleşimine sahip olan, bazısı insana dostça ve bazısı düşmanca, bazısı hoş bazısı korkunç görünümde, bazısı sessiz kuytularda ve kapalı limanlarda sığınak arayan ve bazısı büyük denizler geçen, elemental ruhların çeşitli türlerinin, büyük etheral okyanusun farklı kısımlarında yerleştiğine ve tam olarak kendi durumlarına adapte olduklarına inanılıyordu.

Eğer aklımıza sadece, gezegenlerin uzay içindeki hareketlerinin, bir top mermisinin havada yaptığı ya da vapurun sudaki etkisi gibi, bu plastik ve inceltilmiş ortamın içinde mutlak bir karışıklık yaratması gerektiği gelecekse, önermelerimizin de doğru olacağını kabul ederek, belirli gezegensel yönlerin çok daha şiddetli bir çalkantı üretebileceği ve belirtilen bir açıda, diğerlerinden daha güçlü akımlara sebep olabileceğini anlayabiliriz. Aynı önermelerle, ayrıca, neden yıldızların, o tip çeşitli açılarıyla, kalabalık dost veya düşman "elemental" grupların, atmosferimizin üzerine ya da belli bir bölümüne dökülebileceğini anlayabilir ve takip eden sonuçlarla bu gerçeği değerlendirebiliriz.

171 Lamblichus, "Pisagor'un Hayatı", s. 297

Kadim öğretilere göre, cansız elemental ruhlar, astral ışıkta, aralıksız hareket doğasıyla evrimleşiyorlardı. Işık güçtür ve güç iradeyle üretilir ve bu irade, dalalete düşemeyen bir zekâdan ileri gelir, çünkü kendisi, en yüksek tanrısallığın son derece saf özü olduğundan, içinde insan düşüncesinin bulunduğu maddesel organları yoktur (Plato'nun Baba'sı). Değiştirilemez kanunlara göre, bizim insan ırkı diye adlandırdığımızın ardışık nesillerin ilk doku ihtiyacını evrimleştirmek için zamanın başlangıcında ortaya çıkar. İkincisinin tümü, ister bu gezegene ister uzaydaki diğer on binlercesinden birilerine ait olsun, görünmeyen dünyalara göçen bu elemental varlıkların belli bir sınıfının bedenlerinin dışındaki matrikste, dünyevi bedenlerini evrimleştirirler. Kadim felsefede, Tyndall'ın "eğitilmiş hayal gücü" olarak tanımladığı şeyle beslenen, kayıp hiçbir bağlantı yoktu. Bir dizi nicelikle bir denklemi çözme saçma teşebbüsü zorunlu kılınmış materyalistik spekülasyonların ciltleriyle doldurulmamış hiçbir aralık yoktu. Bizim "bilgisiz" atalarımız, tüm evren boyunca, evrim yasasını izlediler. Yıldız tozundan, insanın fiziksel bedenine olan gelişiminin dereceli aşamasıyla, kuralı iyi kavrayıp, evrensel etherden insan ruhuna enkarne olmaya kadar, varlıkların kesintisiz serilerini takip ettiler. Bu evrimler, ruh dünyasından, madde dünyasına ve ondan geriye tekrar her şeyin kaynağına doğruydu. "Türlerin inişi", her şeyin ilk kaynağı olan ruhtan bir iniş, "maddeye düşüş"tü. Bütün bu açılan zincirde, ilksel spritüel varlıkların, Mr. Darwin'in, maymunla insan arasındaki kayıp bağlantısı gibi, uçlar arasında ortada ayrı bir yerleri vardı.

Edebiyat dünyasında hiçbir yazar, bu varlıkların daha gerçekçi ve daha şiirsel tarifini, *Zanoni*'nin yazarı, E. Bulwer Lytton'dan daha iyi veremezdi. Yazarın, "maddeden olmayan bir şey" ama bir "haz ve ışık tasarısı" sözleri, salt imajinasyonun coşkulu ortaya çıkışından çok, hafızanın güvenilir yankısı anlamına geliyor.

"İnsan, bilgisizliği nispetinde kibirlidir," der, *Zanoni*'de, bilge Mejnour, Glyndon'a, "Kendisi, birkaç çağ boyunca, sayısız dünyalarda,

kıyısız bir okyanusun köpükleri gibi, küçük mumlar gibi olan, uzayın içindeki kıvılcımı görmüştür."

"İlahi Lütuf, başka hiçbir nedenden değil, sadece insan için daha hoş görünsün diye, geceyi aydınlatmaktan mutluluk duyar. Astronomi, insan kibrinin bu yanılgısını düzeltmiştir ve insan şimdi, yıldızların, kendisininkinden daha büyük ve daha görkemli dünyalar olduklarını isteksizce kabul eder. Arkasından, her yerde bilim, bu muazzam tasarımda yeni bir hayatı ışığa çıkarır. Sonra, ortada olan analoji (benzetme) ile akıl yürüterek, eğer bir yaprak değilse, bir su damlası değilse, oradaki yıldızdan daha az olmayan, sadece yaşanabilir ve nefes alan bir dünyadır. -Yalnız bu da değil, insanın kendisi bile, diğer yaşamların gözünde ve kanının ırmaklarındaki milyonlarca sakin için ve aynı kendisinin dünyada ikamet ettiği gibi, bedeninin içinde hayat sürenler için bir "dünya"dır.- Bununla beraber, sizin uzay dediğiniz, kuşatan sonsuzluğun -dünyayı aydan ve yıldızlardan ayıran sınırsız kavranamazlığın- ayrıca kendine has bir yaşamla dolu olduğunu öğretmek için sağduyu (eğer bizim okullu adamlarda varsa) yeterli olacaktır. Varlığın her yaprakta toplanmış olmasını ve yine de uzayın enginliklerinde bulunmamasını varsaymak, bariz bir saçmalık değil midir? Büyük sistemin yasası, bir atomun bile israfını yasaklar; bir hayatın nefes almadığı hiçbir nokta tanımaz. Öyleyse, kendisi sonsuz olan uzayın, hiçbir hayatın olmadığı tek başına bir boşluk olduğunu aklınız alabilir mi ya da evrensel bir varlık tasarımı için, üstünde yaşanılan yapraktan, kolonisi olan kan hücrelerinden daha az yararlı olduğunu düşünebilir misiniz? Mikroskop, size yaprağın üstündeki yaratıkları gösterir; oysa *sonsuz havada süzülen, daha asil ve daha yetenekli şeyleri keşfedecek bir mekanik tüp henüz keşfedilmemiştir*. Bununla beraber, bu sonuncularla insan arasında esrarengiz ve müthiş bir çekim kuvveti vardır. Fakat önce, bu bariyeri geçmek için, dinlediğiniz ruhunuz, yoğun istekle keskinleştirilmiş, bütün dünyevi arzulardan arındırılmış olmalıdır. Bu şekilde hazır olunduğunda, bilim de yardıma çağrılabilir; görme yetisi daha süptil duruma gelebilir, duyular daha keskin, ruh daha canlı ve dışa dönük olur ve elementin kendisi -hava, uzay- daha

yüksek kimyanın belli sırlarıyla daha dokunulabilir ve belirgin hale gelebilir. Ve bu da, safdilli birinin dediği gibi *sihir* değildir, önceden de sık sık söylediğim gibi, sihir (doğayı ihlal eden bir bilim) mevcut değildir, o sadece, *doğanın kontrol edilebildiği bir bilimdir*. Şimdi, uzayda, asıl itibariyle spritüel olmayan milyonlarca varlık vardır. Zira onların hepsi, çıplak gözle görülemeyen mikroskobik hayvanlar gibi, belli bir madde formuna sahiplerdir, madde çok ince, havada çizilmiş gibi ve süptil olsa da, âdeta ince bir zar, tül gibi ruhu kaplar. Ayrıca, doğrusunu söylemek gerekirse, bunlar en geniş biçimde farklılık gösterirler. Bazısı, aklın sınırından üstün, bazısı korkunç kötü niyetli, bir kısmı insan dostu, diğerleri, dünya ile gökyüzü arasındaki kibar habercilerdir. Eşiğin sakinlerinin arasında birisi, kabilesini kötülükte ve nefrette geçer, gözleri en cesur olanı bile hareketsiz kılar ve gücü, korkusu nispetinde, ruhun üzerinde tamamen artar."[172]

İşte bu, kuşkucu bir toplum karşısında kabul etmeye hazır olmasından daha çok, haklı olarak bildiğine inanılan biri tarafından verilen, ilahi ruhtan yoksun elemantal varlıkların, yetersiz kısa bir tarifidir.

Gelecek bölümde, insanın,"neydi, ne olduğu ve ne olabilirliğine" dair, tapınak inisiyelerinin bazı ezoterik spekülasyonlarını açıklamaya muvaffak olacağız. Sırlar içinde öğrettikleri doktrinlerin, Eski Ahit ve kısmen Yeni Ahit'ten çıkan kaynağı, en ileri ahlaki görüşlere ve dini *vahiylere* aitti. Edebi anlamı, toplumun düşünemeyen daha aşağı sınıflarının fanatizmine bırakılırken, daha yüksek olanlar, inisiyelerden oluşan çoğunluk, çalışmalarını ve Cennetin Bir Olan Tanrı'sına tapınmayı, tapınakların kutsal sessizliğinde devam ettirdiler.

Plato'nun, ilk insanın yaratımına dair "the *Banquet*"deki yorumları, Timaeus'ta Kozmogoni üzerine makalesi, eğer hepsinin bütünüyle kabul edersek, alegorik olarak ele alınmalıdır. Sihir bilimi, gizlilik yemininin onlara izin verdiği kadar, Neoplatonistlerin yorumlamaya cesaret ettiği, Timaeus, Cratylus ve Parmenides ve diğer birkaç triloji ve diyaloglardaki, işte bu gizli Pisagoryan anlamıydı. Tanrı'nın her şeyin içine nüfuz

172 Bulwer-Lytton, "Zanoni"

eden evrensel zekâ olduğu Pisagoryan doktrini ve ruhun ölümsüzlüğü dogması, bu aykırı öğretilerde yol gösteren özelliklerdir. Plato'nun, SIRLAR için duyduğu inanç ve büyük hürmeti, her usta tarafından hissedilen o derin sorumluluk duygusunun daha iyisini edinmek için, düşüncesizliğine izin vermeyeceğinin yeterli garantisidir. Phaedrus'unda, şöyle der: "Sürekli kendisini, kusursuz sırlarda mükemmelleştiren bir adam, onlarda, tek başına tamamen usta hale gelir."

Sırların, eskisinden daha az gizli hale gelmiş olmasından duyduğu memnuniyetsizliğini gizlemekte hiç zorlanmamıştır. Onları, kalabalığın ulaşacağı yere koyarak suiistimal etmek yerine, öğrencilerinin içinde, en gerçek ve layık olanlar dışındaki herkese karşı aşırı titizlikle korurdu.[173] Her sayfada, tanrılardan bahsederken, bir taraftan da monoteizmi tartışma götürmez şekilde ortadadır, çünkü tanrılar terimiyle işaret ettiği tüm hitap cümlelerinde, ilahlardan çok daha düşük, insanlardan ise sadece bir derece yüksek skaladaki bir varlıklar sınıfını kasteder. Josephus bile, türünün doğal ön yargısına rağmen, bu gerçeği kavramış ve kabul etmiştir. Apion için yaptığı acımasız eleştirisinde, bu tarihçi şöyle söyler:[174] "Yunanlılar arasında, hakikat doğrultusunda felsefe ile uğraşanlar, bununla beraber herhangi bir konuda bilgisiz değillerdi ve ne de mitsel alegorilerin haklı olarak küçümsedikleri dondurucu yüzeyselliklerini idrak etmede başarısız oldular. Plato, kışkırtıldığı nokta olarak, diğer şairlerden herhangi birinin 'the Commonwealth'e kabul edilmesinin gereksiz olduğunu söyler *ve efsaneleriyle, tek Tanrı'ya inanan Ortodoks inancını mahvetmemesi* gerektiğini düşünen Homer'a da, onu taçlandırıp yağladıktan sonra tatlılıkla yol verir."

Plato'nun felsefesinin gerçek ruhunu idrak edebilenler, Jowett'in okuyucuları önüne serdiği aynı görüşle çok zor tatmin olacaklardır. Bize,

173 Bu iddia, açıkça, şöyle söyleyen Plato'nun kendisi tarafından doğrulanır. "Diyorsunuz ki, önceki söylemimde, İlk Olan'ın tabiatını size yeterince açıklamamışım. Özellikle gizemli bir şekilde konuştum; yazıtın tesadüf eseri, kara ya da denizde bulunması durumunda, konuyla ilgili biraz ön bilgisi olmayan bir kimse, içeriktekileri anlayamayabilirdi." ("Plato, " Ep.ii, s. 312; Cory, "Ancient Fragments")

174 "Josephus against Apion" ii, s. 1079

Timaeus yoluyla yeni kuşaklar üzerinde etki eden tesirin, kısmen neo-Platoncular yüzünden, yazarının doktrininin yanlış anlaşılmasına bağlı olacağını anlatır. Bizi, bu *Diyalog*'da buldukları saklı anlamların, "tamamen, Plato'nun ruhuyla çelişkili olduklarına" inandıracaktır. Bu da, Jowett'in, bu ruhun gerçekten ne olduğunu anladığı varsayımına karşılıktır. Hâlbuki bu özel konu üzerindeki eleştirisi, aksine onun hiç konunun derinine girmediğine işaret eder. Eğer onun bize söylediği gibi, Hristiyanlar, onun çalışmasında "Üçlü birlik" (trinity)'lerini bulmuş görünüyorlar ise bu üçlü; söz, kilise ve dünyanın yaratımı, bir Yahudi'ye göre -çünkü bütün bunların hepsi ordadır- ve bu sebeple de, onu bulmaları gayet doğaldır. Dış yapı da aynıdır; fakat filozofun öğretisinin, artık geçerliliği kalmamışlığını canlandıran ruh çıkıp gitmiştir ve biz onu, Hristiyan teolojisinin yavan dogmalarında boşuna arar dururuz. Sfenks de şimdi, Hristiyan döneminden dört yüzyıl önce olduğu gibi aynıdır, sadece Oedipus artık değildir. O öldürülür, çünkü dünyaya alması için yeterince olgun olmadığı şeyi vermiştir. O, gerçeğin cisimleşmiş halidir ve ölmek zorundadır, her büyük gerçeğin zorunda olduğu gibi küllerinden tekrar canlanan eski zamanın Phoenix'i gibi. Plato'nun çalışmalarının her çevirmeni, ezoteristlerin felsefesi ile Hristiyan doktrinleri arasındaki benzerliğe dikkat çektiler ve her biri onu, kendi dini duygularına göre yorumlamaya gayret ettiler. Cory, *Ancient Fragments* (Eski Parçalar) adlı çalışmasında, sadece, dıştan bir benzerlik olduğunu ispatlamaya çalışır ve yaptığı en iyi şey, toplum gözünde Pisagoryan Monad'ını küçültmek ve onun kalıntıları üstüne, sonraki insan biçimli ilahı yükseltmek olur. Taylor, öncekini savunarak, Musa'nın Tanrı'sına nezaketsiz bir tavır alır. Zeller ise, her ne kadar onlar, tarih ve kronolojisi, -insanlar öyle bilecek ya da bilmeyecek- Plato ve okulunun Hristiyanlığın lider özelliklerini soymuş olduklarında ısrar etseler de, Kilise papazlarının iddiaları ile küstahça alay eder. Öylesine zeki bir el çabukluğu, Roma Kilisesi için ne kadar talihsizlik ise bizim için o kadar şanstır, o çareye başvurulmuş olması, Eusebius yoluyla, yüzyılımızda tersine çok zordur. Caesarea Piskoposunun günlerinde, tarih sırasına göre düzenlemeler uğruna, kronolojiyi saptırmak, şimdi olduğundan daha kolaydı,

ancak, tarih var olurken, Iraneaus'un, Plato'nun eski Akademisinden kalan kalıntılardan yeni bir doktrin kurmayı kafasına koymasından önce, Plato'nun 600 yıl yaşadığını bilen insanlar için kimse bir şey yapamaz.

Evrensel bir akıl olarak her şeyin içine nüfuz eden bu Tanrı doktrini, tüm eski felsefelerin temelini teşkil eder. Pisagor felsefesinin çalışıldığı zamanki kadar, asla daha iyi anlaşılamayan, onun sadık bir yansıması olan Buditik öğretiler, tıpkı Brahmanik din ve erken Hristiyanlık gibi bu kaynaktan türetilmiştir.

Ruh geçişlerindeki temizleme işlemi -ruhun bir vücuttan diğerine geçmesi- her hâlükârda, daha sonraki aşamada maddesel insan biçimini alması, popüler bir batıl itikat yoluyla, inananlar için sabit bir dayanak noktası oluşturma hedefi ile teolojik yanıltmaca tarafından şekli bozulmuş tamamlayıcı bir doktrin gibi görülmelidir. Ne Gautama Buddha, ne de Pisagor, bu yalın metafiziksel alegoriyi, *harfi harfine* öğretmeyi hiç düşünmediler. Ezoterik olarak, o, *Kounboum Sırları*'nda açıklanır ve insan ruhunun tamamen spritüel yolculuğu ile ilgilidir. Âlimlerin, onun metafiziksel anlaşılmazlığının gerçek çözümünü bulmayı ümit ettiği, eski Budistik kutsal metinlerde bulunmaz. Akıl ile tartılmasının idrak edilemez derinliği ile düşünce gücünü yorar ve öğrenci, kendisinin onun keşfine en yakın olduğuna inandığında, asla hakikatten daha uzakta değildir. Kafa karıştırıcı Budist sistemin her bir doktrinin üstatlığına, ancak tam olarak, evrensellerden parçacıklara, Pisagoryan ve Platonist metoda göre yol izleyerek ulaşılabilir. Onun anahtarı, ilahi hayatın spritüel içe akışının arıtılmış ve mistik öğretilerinde yatar. "Kim benim kanunumla tanışmamışsa," der, Buddha, "ve o halde ölürse, kusursuz bir Samanean olana kadar dünyaya geri dönmelidir. Bu hedefi başarmak için, kendi içindeki *Mayam* üçlüsünü yok etmelidir. Arzularını söndürmeli, kendini kanunla (gizli doktrin öğretisi) birleştirmeli ve tanımlamalıdır ve *yok oluş* inancını kavramalıdır."

Burada, *yok oluş* ile sadece görünen *madde* ve görünmeyen beden kastedilir. Zira astral beden (perisprit) ne kadar yüceltilmiş olsa da, yine de bir maddedir.

Aynı kitap, Fo'nun (Buddha), "İlksel öz, sonsuzdur ve değiştirilemez," demek istediğini anlatır. "Onun en yüksek açığa çıkışı, saf, parlak etherdir; sınırsız sonsuz uzaydır, formların yokluğunun sonucu olan bir boşluk değil, aksine, bütün formların şekillenmesi ve onların öncesidir. Formların tam hazır bulunuşu, Maya'nın yaratımının olacağına dalalettir ve onun bütün işleri, engin ve kutsal istirahatındaki yaratılmamış varlık RUH'un önünde, hiç olarak mütemadiyen bitmesi gereken hareketlerdir."

Bu suretle *yok oluş*, Budist felsefeye göre, hangi formda ya da hangi görünüşte olursa olsun, maddenin bir dağılımı demektir. Çünkü bir şekli olan her şey yaratılmıştır ve bu yüzden, er ya da geç bozulmak zorundadır, yani, şekil değiştirir. Dolayısıyla, kalıcı gibi görünse de geçici bir şey olarak, o sadece bir illüzyon, Maya'dır; zira, sonsuzluğun ne başlangıcı ne sonu olmadığı için, belirli bir şeklin az çok uzatmalı süresi, sanki ani bir ışık şimşek çakışı gibi geçer. Bizim onu gördüğümüzü farkına varmadan, o geçer gider, bundan dolayı, astral bedenlerimiz, saf ether bile, dünyasal suretlerinde bulundukları sürece maddenin illüzyonlarıdır ve "İkincisi," der Budist, "kişinin hayatı boyunca liyakatleri ve hatalarına göre değişir ve bu bir ruh göçüdür. Spritüel öz, sonsuza dek maddenin her bir partikülünden serbest kalır, ondan sonra ancak ebedi ve değişmez Nirvana aşamasına geçebilir.

O, ruhta var olur, *hiçliğin* içindedir. Bir kalıp, bir şekil, bir görüntü olarak, tamamıyla yok olmuştur ve böylece artık ölmeyecektir, çünkü ruh tek başına hiçbir Maya değildir, fakat sürekli geçip giden formların aldatıcı evrenindeki tek GERÇEKLİK'tir."

Pisagorcular, felsefelerinin temel öğretilerini, işte bu Budist doktrini üzerine kurarlar ve "Yaşam ve hareket veren, ışığın doğasını paylaşan o ruh, bir hiç olmaya indirgenebilir mi?" diye sorarlar. "Kaba bedensellikler içindeki rasyonel değerlerden biri, hafızayı kullanan o hassas ruh, ölür ve bir hiç olabilir mi?" Ve Whitelock Bulstrode, ustaca Pisagor savunmasında, bu doktrini, şu şekilde ekleme yaparak açıklar: "Eğer derseniz ki, onlar (kaba bedenler), ruhlarını havaya verir ve orada kaybolur, işte

benim uğruna savaştığım bütün şey budur. Hava, gerçekte onları almak için uygun yerdir. Laertius'a göre ruhlarla; Epicurus'a göre, bütün şeylerin temelleri, atomlarla doludur; hatta içinde yürüdüğümüz, kuşların uçtuğu bu yer, öyle çok bir spritüel doğaya sahiptir ki, o görünmezdir ve bu yüzden, pekâlâ formların alıcısı olabilir, bütün bedenlerin şekilleri olduğu için, biz ancak onun etkilerini görür ve duyarız. Havanın kendisi çok fazla incedir ve o havanın hacminin üzerindedir. Öyleyse, üst tarafta duran ether nedir ve ondan inen formlar ve tesirler nelerdir?"

Pisagorculara göre, yaratıkların *ruhları*, etherin en süblimleşmiş parçaları, özleri, NEFESLERİ'dir, fakat şekil değillerdir. Ether, bozulmazdır, bütün filozoflar bunda hemfikirdir ve bozulmaz olan, formdan kurtulduğunda hiç yok olmaz, o ÖLÜMSÜZLÜK için iyi bir iddia sunar. "Fakat nedir o, hiç bedeni, şekli olmayan, ölçülemez, görünmez, bölünmez olan, var olan ve yine de *olmayan*?" diye sorar Budistler. Cevap, "O, Nirvana," dır. O, HİÇBİR ŞEY'dir, bir yer değildir, daha çok bir durumdur. Nirvana'ya bir kez ulaştığında insan, "dört gerçeğin" sonuçlarından özgür kalır. Çünkü bir sonuç, ancak belli bir sebep yüzünden oluşturulur ve her sebep, bu durumda *yok olur*.

BUDİZM'İN DÖRT GERÇEĞİ

Bu dört gerçek, Nirvana'nın bütün Budist doktrininin temelidir. "Onlar," der *Pradjua Paramita* kitabı: 1. Acının varlığı. 2. Acının üretimi. 3. Acının yok edilişi. 4. Acının yok oluşuna giden yol. Acının kaynağı nedir? Varoluş. Var olan doğum, yaşlılık ve ardından gelen ölüm; zira her nerede bir form varsa, orada bir ıstırap sebebi ve acı çekmek vardır. Ruhun tek başına şekli yoktur, bu sebeple var olduğu söylenemez. Ne zaman insan (etheral ve iç insan) o noktaya ulaşırsa, tamamen spritüel, dolayısıyla da şekilsiz olduğunda, o kusursuz mutluluk haline ulaşmıştır. O durumda, nesnel bir varlık olan İNSAN yok olur, sadece spritüel varlığı sübjektif hayatıyla sonsuza dek yaşayacaktır, çünkü ruh bozulmaz ve ölümsüzdür.

Bu, gerek Buddha gerekse Pisagor'un doktrinlerinin kimliğini, onları kolayca tanıyabileceğimiz ruh öğretisidir. Tümü kuşatan evrensel ruh, *Anima Mundi*, Niravana'dır ve Buddha, genel bir ad olarak, Pisagor'un insan biçimini almış *monad*'ıdır. Nirvana'da dinlenirken, son mutluluk hali, Buddha, karanlık ve sessizlikte ikamet eden sessiz monaddır. O aynı zamanda şekli olmayan Brahm'dır, görünmez bir şekilde tüm evrene yayılmış, yüce ama *bilinmeyen* İlahi Varlık. İnsanlık üzerinde kendini ifade etmek arzusuyla, idrakimize uygun bir zekâ şeklinde ne zaman tezahür etse, biz onu nasıl çağırırsak çağıralım, bir avatar, bir Kral Messiah ya da İlahi Ruh'un bir permütasyonu, Logos, Christos, o, hepsi bir olan ve aynı şeydir. Her durumda o, "Baba"dır; Oğlu'nda olan ve Oğlu, Baba'sında bulunan. Ölümsüz Ruh, ölümlü adamı gölgeler. Onun içine girer ve tüm varlığını kuşatarak, ondan dünyevi meskenine inmiş olan bir tanrı meydana getirir. "Her insan bir Buddha olabilir," der, doktrin. Ve çağların bitmez tükenmez sıraları boyunca, zaman zaman, az çok kendilerini, onların *kendi ruhları* ile ilgili ifadeye göre tercüme etmemiz gerekirse, "Tanrı ile" *birleştirmeyi* başarmış insanlar buluruz. Budistler böyle insanlara *Arhat* derler. Bir Arhat, bir Buddha'ya yakındır ve hiç kimse, ne demlenmiş bilimde, ne de mucizevi güçlerde ona eşit değildir. Jacolliot'un ispatladığı gibi, bazı fakirler, teoriyi pratikte iyi bir şekilde ortaya koyarlar.

Hatta bazı Budistik kitapların efsanevi denilen hikâyeleri bile, alegorik anlamlarından sıyrıldığında, Pisagor tarafından öğretilen gizli doktrinler oldukları görülür. *Jutakas* diye adlandırılan Pali Kitapları'nda, Buddha'nın 550 enkarnasyonu veya insan biçimleri verilir. Onun, hayvan yaşamının her formunda nasıl ortaya çıktığını ve dünya üzerindeki her hisseden varlığı; en küçük böcekten kuşa, hayvana ve sonunda da, Tanrı'nın yeryüzündeki mikroskobik sureti olan insanı nasıl canlandırmış olduğunu anlatırlar. Bunun kelime anlamında düşünüldüğünde, bir ve aynı olan şahsi ölümsüzün', sırayla her tür hisli varlığı canlandıran ilahi ruhun, *gerçek* transformasyonlarının ve varlığının bir tarifi mi anlatılmak istenmiştir? Oysa daha çok şunu anlamalıyız: Budist metafizikçilere göre, bireysel insan ruhları sayısız olsa da, tıpkı

okyanusun her damlası gibi, kolektif olarak onlar tektir, metaforik konuşursak, hem bireysel varlığı vardır ve yine de okyanusu oluşturacak olan diğer damlalarla birlikte bir olandır. Öyleyse, her bir insan ruhu, bütünü kuşatan tek ışığın zerresi midir? Öyleyse, çiçeğe, dağ eteğindeki granit parçacığına, aslana, insana can veren bu İlahi Ruh mudur? Mısır rahipleri, Brahmanlar gibi, Doğu'nun Budistleri ve bazı Yunan filozofları gibi, toz parçasına hayat veren, onun içinde gizlenmiş saklı olan, insanı canlandıran, en yüksek hareket durumunda kendini onda tezahür ettiren, aslen hep aynı ruhu ileri sürmüşlerdi. Doktrin, aynı zamanda, insan ruhunun dereceli olarak ilksel ebeveyn ruha geri dönüşü olarak, bu zamanlarda evrenseldi. Fakat bu doktrin, hiçbir zaman yüksek spritüel egonun yok edilişini ima etmedi, sadece, insanın dışsal formlarının, dünyadaki ikameti süresince olduğu kadar, dünyasal ölümünden sonraki dağılımını ifade etti.

Hayatı ve niyeti saflaştırmak ve öz disiplin yoluyla, kendilerini tanrıları ile birleştirmeyi başarmış, kusursuz olmasa da, büyük hakikatin *belli* görüşlerine ulaşmış kişilerden başka, idrak edilemez olduğu yanlış düşünülen, ölüm sonrası sırları bize daha iyi kim bildirebilirdi. Ve bu durugörü sahipleri, bize, bedenlenmiş astral ruhların halini aldığı çeşitli formlar hakkında garip hikâyeler anlatırlar. Formlar, zihnin soyut durumun ve yaşayan insanın düşüncelerinin somut yansıması olduğu halde her biri spritüeldi.

Budistik felsefe, en Yüksek Varlık Tanrı'yı ve ruhun ölümsüzlüğünü inkâr etmekle, kısacası ateizmle suçlandığında, doktrinlerine göre, Nirvana'nın, *yok oluş* anlamına gelmesi ve *Svabhavat*'ın da bir kişi DEĞİL, hiçbir şey olması, basitçe saçmalık olmaktadır. Musevilerin En-Soph'un, En'i (Ayn) de, hiçbir şey, hiçlik anlamlarına gelir; fakat hiç kimse, Musevileri ateizmle suçlamaya cüret etmemiştir. Her iki durumda, *hiçbir şey* kelimesi, Tanrı'nın *bir şey* olmadığı, dünya üzerinde bize bilindik gelen herhangi bir nesne gibi, anlam ifade eden bir isim verilebilecek, somut ve görünür bir varlık olmadığı fikrini taşımaktadır.

9

Döngüsel Fenomenler

"Hakkında hiçbir şey bilmediğin ispatlanan şey için delilik diyemezsin."

TERTULLIAN, *Apology*

"Bu, bugünün ya da yarının meselesi değildir, tüm zamanlardan beri vardır;
Ve hiç kimse, bize onun nerden ve nasıl geldiğini anlatmamıştır!"

SOPHOCLES

"Doğaüstüne inanmak, insan ırkının hayatında ve tarihinde, doğal, ilksel, evrensel ve daimidir. Doğaüstüne inanmamak, materyalizmi yaratır; materyalizm, nefse düşkünlüğü; nefse düşkünlük, toplumsal sarsıntıları doğurur; ortasındaki fırtınalarda insan, tekrar inanmayı ve dua etmeyi öğrenir."

GUILEOT

"Eğer herhangi biri bu şeyleri inanılmaz bulursa, düşüncelerini kendine saklasın ve o hadiselerin özelliğini araştırmaya teşvik olmuş kimselerle de çatışmaya girmesin."

JOSEPHUS

"DERİ ELBİSELER" İFADESİNİN ANLAMI

Madde ve güç hakkındaki Platoncu ve Pisagorcu görüşlerden şimdi de, insanın orijini hakkındaki kabalistik felsefeye döneceğiz ve onu, Darwin ve Wallace'ın ileri sürdüğü doğal seleksiyon teorisiyle kıyaslayacağız.

Belki bu doğrultuda, başlangıca dair, kadim eskilere güvenmek için, düşündüğümüz kadar çok sebep bulacağız. Bizim aklımıza göre, dünyanın şekli ve gezegensel sistem hakkında, Erken Kilise dönemi yazarlarının ve önceki çağların karşılaştırmalı aydınlanmasından daha güçlü bir döngüsel gelişim teorisine ihtiyaç duyulamaz. Başka delil istenirse de, Augustine ve Lactantius cehaletinin Galileo dönemine kadar, bu konular hakkında bütün Hristiyan dünyasını yanlış yönlendirerek, insan bilgisinin birinden diğerine geçtiği çağlar boyunca tutulmalara damga vuracak olması gösterilebilir. Kadim filozoflar, *Genesis Yaratılış*'ın üçüncü bölümünde, Âdem ve Havva'ya verildiği belirtilen "deri elbiseler"i, döngülerin ilerleyişi süresince, ırkın atalarını kaplayan et bedenler olarak açıkladılar. Tanrı benzeri fiziksel formun, spritüel devrenin en dip aşamasına ulaşıncaya kadar, giderek daha ağır madde haline dönüştüğünü ve insanlığın, ilk insani devrenin yükseliş kemerine giriş yaptığını ileri sürdüler. Sonra, kesintisiz bir döngüler dizisi ya da *Yuga* başladı. Onlardan her birinin belli sayıdaki yılları, tapmak bölgelerinde saklanan ve sadece inisiyelere açılan dokunulmaz bir sırrı barındırdılar. İnsanlık yeni bir döngüye girer girmez, onu dereceli olarak takip eden ve daha yüksek bir çağa geçiş yaptı. Birbiri ardına gelen her bir çağ ya da dönemle, o döngünün olası mükemmellik zirvesine ulaşılıncaya kadar, işlenerek büyüdü. Ve sonra, zamanın geri çekilen dalgası, insanın izlerini, sosyal ve entelektüel gelişimini beraberinde taşıdı. Hissedilemez geçişlerle döngü döngüyü takip etti; yüksek gelişimli parlak uluslar güçlerini büyüttü, gelişimin zirvesine ulaştı, sonra küçüldü ve soyu tükendi. Ve insanlık, en düşük döngünün sonuna ulaşıldığında, başta olduğu gibi tekrar barbarlığa geri döndü. Krallıklar, yıkıldı ve başlangıçtan günümüze kadar ulus, ulusu takip etti, ırklar sırayla, gelişimin en üstüne çıktılar ve en alt noktalarına indiler. Draper, herhangi bir

döngünün bütün insan ırkını ilgilendirdiğini varsaymak için hiçbir sebep olmadığını gözlemler. Aksine, gezegenin bir kısmındaki insan, bir gerileme, yozlaşma durumunda iken, diğer kısmında da, aydınlanma ve medeniyette ilerliyor olabilirdi.

Bu teori, kendi güneşleri etrafında dönen değişik sistemler ve genel bir merkez etrafında genel bir yol izleyen tüm yıldız sistemi gibi, bireysel kürelerin eksenlerinde dönmesine sebep olan gezegensel hareket kanununa ne kadar da benziyor! Gezegendeki yaşam ve ölüm, ışık ve karanlık, gündüz ve gece, o kendi ekseninde dönerken, küçük ve büyük döngüleri temsil eden Zodyak çemberinde birinden diğerine geçerken gerçekleşir. Hermetik düşünceyi hatırlayın: "Yukarıda nasılsa aşağıda öyledir; gökyüzünde nasılsa, yeryüzünde öyledir."

Mr. Alfred R. Wallace, insanın gelişiminin, onun dışsal şeklinden daha çok zihinsel yapısında belli olduğu mantığıyla hareket eder. İnsan, bedensel şekil ve yapısında çok belirgin değişimler geçirmeksizin, büyük çevresel ve durum değişiklikleri geçirme yeteneğiyle hayvandan ayrıldığını ifade eder. İklim değişikliklerini, ona uygun giyimiyle, barınmasıyla ve tarım alet edevatıyla karşılar. Bedeni, daha kıllı, daha dik ve değişik bir renkte ve orantıda olabilir; "kafa ve yüz, direkt zihin organına bağlanır ve doğasının en işlenmiş hareketlerini ifade eden araç olarak" zekâsının gelişimiyle tek başına değişir. Orada, "şimdi en düşük örneklerinde bile onu en yüksek yaratıkların üzerine çıkaran organ, zihin organı, mükemmel gelişmiş beynini henüz edinememiş olduğu, şekil aldığı dönemde, insan doğasına çok az sahip olduğu, ne konuşmasına ne de duygusuna ve ahlaki değerlerine malik olmadığı bir zaman vardı. Buna ilaveten, Mr. Wallace şöyle der: "İnsan, önce homojen bir tür olabilirdi, aslında ben öyle olması gerektiğine inanıyorum. İnsanın içinde, kıllarla kaplı vücut neredeyse tamamen kaybolmuştur." Mr. Wallae, daha sonra, Les Eyzies'n mağara adamından söz eder. "... Yüzünün muazzam genişliği, çok iri kemik yapısı, büyük bir kas gücüne ve vahşi ve kaba bir ırkın yaşam alışkanlıklarına işaret eder."

MISIR "GEREKLİLİK DÖNGÜSÜ"

İnsan üzerine Doğal Seleksiyon Hareketi adlı konferansında, Mr. Alfred Wallace, o seleksiyon (ayıklanma) kanunu altındaki insan türlerinin gelişimine dair kanıtlarını, eğer iddiaları doğruysa, şunları söyleyerek ortaya koyar: "Daha yüksek olanın -daha entelektüel ve ahlaki- daha düşük ve daha gerilemiş olanla yer değiştirmesi kaçınılmaz olarak birbirini takip etmelidir ve onun mental yapısında hâlen rol oynayan 'doğal seleksiyon'un gücü, insanın daha yüksek kabiliyetlerinin, onu çevreleyen doğanın şartlarına daha kusursuz adaptasyonuna ve sosyal durumunun gerekliliklerine hep yol göstermelidir. O kusursuz güzelliğin gelişimi içinde olması dışında, dışsal formu hep değişmeden kalacak iken, en yüksek entelektüel yetenekler ve duygularla işlenmiş ve yüceltilmiş olarak. Ta ki dünya, tekrar var olan insanlığın en soylu türlerinden daha aşağı derecedeki tek ve homojen bir türle yerleşim buluncaya kadar, zihinsel yapısı ilerlemeye ve gelişmeye devam edebilir." Kuramsal ihtimallerdeki temkinli bilimsel metotlar ve ihtiyatlılık, büyük antropologun görüşlerinin bu ifadesinde, gözle görülür biçimde pay sahibidir. Bununla beraber, yukarıda söyledikleri, hiçbir şekilde bizim kabalistlerin iddialarıyla çatışmaz.

Daima gelişen doğayı hesaba katarak, "en uygun olanın hayatta kalışı" yasasına göre, Mr. Wallace'in çıkarımlarının bir adım ötesinde, gelecekte, hem de Bulwer Lytton'un *Gelecek* Türü'nün Vril-ya'şı gibi bir türün teminatına ve ilk "Tanrı Oğulları"ndan sadece bir derece fazla olacağı ihtimaline de sahibiz.

Mısır Rahiplerinin "gereklilik döngüsü"yle alegorize edilen bu döngüler felsefesinin, aynı zamanda "insanın düşüşü" alegorisini de açıkladığı gözlenecektir. Arap tasvirlerine göre, Piramitlerin yedi odasından her biri -tüm kozmik sembollerin en büyüğü- bir gezegenin adıyla biliniyordu. Piramitlerin ayrıcalıklı mimarisi, mimarlarının metafiziksel düşüncesinin niyetini kendi içinde gösterir. Zirvesi, Firavunlar diyarının berrak mavi gökyüzünde kaybolur ve insanın spritüel prototiplerinin ilk türünün başladığı görünmeyen evrendeki ilk başlangıç noktasını

simgeler. Mumyalandığı ilk andan itibaren her bir mumya, bir bakıma fiziksel bireyselliğini kaybeder. "Ruh"un çıkışına yardımcı olmak için en iyi hesaplanmış bir şekilde konumlanmış halde, ruh, sembolik doruk noktasından çıkışını yapmadan önce, yedi gezegensel odadan geçmek zorundaydı. Her oda, aynı zamanda, yedi küreden birini ve bizim üstümüzde olduğu iddia edilen fizikospirituel insanlığın yedi yüksek tipinden birini simgeler. Her 3000 yılda, türünün temsilcisi ruh, daha kusursuz bir spritüel ve fiziksel transformasyonun diğer bir evrimine geçmeden önce, ilk çıkış noktasına geri dönmek zorundaydı. Sembollerinin görkemli düşüncesiyle, bir tarayışta kapsanan konuların sınırsızlığını bütünüyle farkına varabilmemizden önce, oryantal mistisizmin, anlaşılması güç metafiziğinin, gerçekten derinine inmeliyiz. *Genesis-Yaradılış*'ın ikinci bölümü, Demiurgus tarafından kendisine tayin edilen pozisyondan memnun kalmayan, saf ve kusursuz bir spritüel varlık *Adam* -(Âdem en eski ilk yaratılan 'Adam-Kadmon')- ile başlar. İkinci Âdem, "tozdan olan", kendi zamanında tanrı olmak için gururuyla mücadele eder. Androjen Kadmon'dan çıkan bu Âdem -kendisi bir androjendir- zira Plato'nun *Timaeus*'unda, alegorik olarak sunulan en eski inanışlarda, bizim türümüzün bütün prototipleri, büyük dünyevi ya da makrokozmik ağacın altında ve içinde büyüyüp gelişmiş mikrokozmik ağacın içinde kapalı bir şekilde bulunmaktaydı. İlahi Ruh'un bir birlik olduğu fikri göz önünde tutularak ve büyük spritüel güneşin ışınlarının sayısız olmasıyla beraber, insan, organik ya da değil, diğer tüm formlar gibi bu tek olan Sonsuz Işık Kaynağı'ndaki orijinine hep sahip kaldı. Androjen insan hipotezini reddetsek bile, fiziksel evrim bağlantısında, onun spritüel kısmındaki alegorik anlamı bozulmadan kalacaktı. Yaratımın ilk iki prensibini, eril ve dişi elementi sembolize eden ilk tanrı insan, hiçbir iyi ya da kötü düşünceye sahip olmadığı sürece, "kadın"ın varlığını tanıyamayacaktı, zira o erkeğin, erkek de onun içindeydi.

Bunun gerçekleşmesi, yılanın günahkâr ipuçlarının bir sonucu, *madde*'nin, insan ağacının bilgi ağacı meyvelerinde kendisini yoğunlaştırması ve spritüel insanın elementlerle olan bağlantısını soğutmasından sonra oldu.

O andan itibaren, androjen birlik sona erdi, erkek ve kadın ayrı bir varlık oldu. Onlar, saf ruh ve saf madde arasındaki ipi kopardılar. Bundan böyle, iradelerinin tek başına olan gücüyle, artık *spritüellik* yaratmayacaklardı. İnsan, fiziksel bir yaratıcı olmuştu ve ruhun krallığı, ancak, maddedeki uzun bir tutsaklıktan sonra kazanılabilecekti. Helenistik hayat ağacı, Gogard'ın anlamı, kutsal meşenin dalları arasında bir yılan yaşar ve asla yerinden çıkarılamaz, çünkü o zaman apaçık görülmüş olur. İlksel balçıktan süzülerek çıkan dünyevi yılan, daha maddesel olarak büyür ve her yeni evrimle beraber mukavemet ve güç kazanır.

İlk Âdem ya da Kadmon, Yahudi mistiklerinin Logos'u, ilahi akılla rakip olma arayışındaki eski Yunanlı Prometheus ile aynıdır. O aynı zamanda, Hermes'in Pomander'i ya da onun en spritüel yönündeki "TANRI DÜŞÜNCESİNİN GÜCÜ" dür, ancak Mısırlılar tarafından, ilk ikisinden gerçekliği daha az kabul edilendir. Bunların tümü insanları yaratır, fakat son hedefte başarısızlığa düşerler. İnsana ölümsüz bir ruh bahşetmek arzusuyla, üçlüyü bir olanda birleştirerek, bireyselliğini kaybetmeden dereceli olarak ilk spritüel durumuna dönebilme ihtimali vardır. Prometheus, ilahi ateşi çalma teşebbüsünde başarısız olur ve suçunun cezasını Kazbek Dağı'nda çekmesine hüküm verilir. Prometheus, ayrıca, Herakles gibi, eski Yunanlıların *Logos*'udur. *Codex Nazaraeus*'ta, babasının cennetinden kaçan, cinlerin, perilerin babası olduğu halde "yaratıkları eğitmek"te başarısız olduğunu, zira "yakıp kül eden ateş"i, Orcus'u bilmediğini itiraf eden Bahak-Zivo'yu görürüz. Ve "güçler"den biri, Fetahil, "çamur"da (madde) oturur ve yaşam ateşinin neden o kadar değiştiğini merak eder.

Bütün bu *Logos*'lar, insana ölümsüz ruhu vermek için uğraş verdiler, başaramadılar ve hemen hemen hepsi, teşebbüslerinden dolayı sert hükümlerle cezalandırılmış olarak simgelendiler. Origen ve Clemens Alexandrinus gibi erken dönem Hristiyan Papazları, Pagan sembolizminde ustalardı, kariyerlerine filozoflar olarak başladıktan sonra, çok fazla sıkıntı hissettiler. En eski mitlerdeki doktrinlerinin beklentisini inkâr edemediler. En son *Logos*, onların öğretilerine göre, aynı

zamanda insanlığa, ölümsüzlüğe giden yolu göstermek için ortaya çıkmıştı ve Pentekostal ateş yoluyla dünyaya sonsuz hayat bahşetme arzusunda, geleneksel programa uygun bir şekilde hayatını kaybetmişti. Bu da, rahat bir şekilde kendilerinin işe yaradığını düşünen bizim modern rahip sınıfının çok münasebetsiz açıklamasına neden oldu. Bütün bu mistik örnekler, Lord'un lütfüyle, kâfir putperestlere bile verilen kâhinsel ruhu gösteriyordu! Onların iddialarına göre Paganlar, kendi tasvirlerinde Calvary'nin büyük dramasını sunmuşlardı, bunun sonucu olarak da benzerliği. Diğer taraftan, filozoflar, tartışma götürmez mantıkla, dindar papazların ya kendi hayal güçlerini çalıştırmaktan daha kolay bulduklarından ya da en temel doktrinlerin dış formu kadar, mitolojileriyle olağanüstü benzerlik gösteren yeni doktrine doğru çekilmiş çok sayıdaki bilgisizin din değiştirmeleri yüzünden, hazır yapılmış temel çalışmayı kolayca aldıklarını ileri sürdüler.

ÂDEM ÖNCESİ TÜRLER

İnsanın Düşüşü ve Prometheus'un ateşi alegorisi, aynı zamanda, dipsiz çukur Orcus'a savrulan kibirli Lucifer'in isyanı mitinin diğer bir versiyonudur. Brahmanların dininde, Moisasure, Hindu Lucifer'i, Yaratıcı'nın göz kamaştıran ışığını kıskanır ve aşağı derecedeki ruhlar lejyonunun başında, Brahma'ya karşı ayaklanır ve ona savaş ilan eder. Jüpiter'e yardım eden ve ona tahtını geri kazandıran sadık Titan Herkül gibi, Siva Hindu üçlemesinin üçüncü kişisi, onların hepsini, Honderah'taki göksel meskenden, sonsuz karanlık bölgesine savurur. Fakat burada, düşmüş melekler, kötü işlerinden tövbe ettirilir ve hepsine gelişmeleri için fırsat tanınır. Yunan kurgusunda Herkül, Güneş tanrısı, azap çeken kurbanları teslim almak için Hades'e iner ve Hristiyan Kilisesi de, enkarne olmuş tanrısını kasvetli Plutonik bölgelere indirir ve asi eski başmeleğe galip getirir. Kabalistler ise, alegoriyi yarı bilimsel bir yolla açıklarlar. İkinci Âdem ya da Plato'nun, tanrılar dediği, Eski Ahit'in de Elohim diye adlandırdığı ilk yaratılmış türün, dünyevi insan gibi, üçlü doğası yoktu, yani ruh, can ve bedenin bileşimi değildi ama

"Baba'nın, içine ölümsüz bir ilahi ruh üflediği" inceltilmiş astral elementlerden oluşan bir bileşimdi. Sonraki, tanrı benzeri özü sebebiyle, ince olan hapishanesinin duvarlarından kendini özgürleştirme mücadelesi veriyordu. İşte bunun için "tanrının oğulları" bilinçsiz çabalarıyla, döngü yasası için, bir gelecek modeli çizen ilklerdi. Fakat insan, "Bizden biri gibi," olmamalı der, Yaratıcı İlah ve Elohim'den biri, daha düşük hayvanın fabrikasyonuyla görevlendirildi. Ve nitekim öyle oldu, ilk türün insanları ilk döngünün en yüksek noktasına ulaştıklarında, dengelerini kaybettiler ve ikinci örtüleri, daha kalın olan giysileri (astral beden), onları aşağı ters kuşağa sürükledi.

Tanrı oğullarının (ya da ışığının) bu Kabalistik versiyonu, *Codex Nazaraeus*'ta verilir. Bahak Zivo, cinlerin babası, "yaratıklar yapmakla" görevlendirilir. Fakat "Orcus hakkında bilgisi olmadığı" için, onu yapmakta başarısız olur ve daha saf bir ruhu, Fetahil'i yardıma çağırır, o daha da başarısız olur.

Sonra "ruhun" yaratım aşamasına geçilir (bunun daha uygun olarak "can" diye çevrilmesi gerekir, çünkü o, *anima mıundi*'dir ve Nasraniler ve Gnostiklere göre dişidir) ve Fetahil'de, *en yeni insan*'da (sonuncu olan), ışığın değiştiğini ve var olan ışığın, azalıp zarar gördüğünü fark eder. "Duygusu ve yargısı olmayan" Karabtanos'u[175] uyandırır ve ona şöyle der:

"Kalk, bak, en yeni insanın (Fetahil) ışığı, başarısız oldu (insanları üretmek veya yaratmakta), bu ışığın azalışı gözle görülüyor. Kalk, ANNE'nle gel ve içinde tutulduğun sınırlarından kurtul ve onlar tüm dünyadan daha geniş." Hissiz ve duygusuz maddenin birliği, ruhun (İlahi nefesi olmayan, ikili özü çoktan madde ile lekelenmiş olan astral ruh) imalarıyla yönlendirildikten sonra ve ANNE'nin teklifi kabul edilmiş olarak, Spiritus "Yedi Sureti" yaratır. Bu, Irenaeus'un, yedi *yıldız* (gezegenler) olarak ele alınıp düzenlendiği, fakat yedi büyük günahı temsil ettiği şeydir, İlahi kaynağından (ruh) ve şehvetin kör demonu maddeden ayrılmış bir astral ruhun ürünüdür. Bunu gördükten sonra,

175 Madde ve şehvet ruhu

Fetahil, madde uçurumuna doğru elini uzatır ve şöyle der: "Yeryüzü var olsun, tıpkı güçlerin meskeninin var olduğu gibi." Elin, yoğunlaştığı kaosun içine daldırır, gezegenimizi yaratır.[176] Ondan sonra, *Codex* , Bahak-Zivo'nun, Spiritus'tan ve cinlerden ya da meleklerden, asilerden nasıl ayrıldığını anlatarak ilerler. Daha sonra, en büyük FERHO ile ikamet eden, Mano [177], (en yüce olan), Kebar-Zivo'yu, (Nebat-Iavar diye de bilinen), üçüncü yaşam olan, hayat besininin[178] asmasını ve idarecisini çağırır ve hırslarının büyüklüğü yüzünden, isyankâr ve aptal cinlerden dert yanarak şunları söyler: "Cinlerin (Eons) Lordu bak[179], cinler, asi melekler ne yapar ve ne hakkında konuşuyorlar. Diyorlar ki, 'Haydi dünyayı meydana getirelim ve güçler var edelim,'. Cinler, Işığın oğullarıdır, fakat sen, Yaşam Habercisisin."

"Kötü bir şekilde düzenlenen" yedi ilkenin tesirini etkisiz hale getirmek için Spiritus'un nesli, CABAR ZIO, kudretli Işık Lordu, "yüksekten" kendi formları ve ışıklarında parlayan diğer yedi yaşamı yaratır ve böylece iyi ve kötü ışık ve karanlık arasındaki dengeyi yeniden kurar. Fakat içlerine akması gereken, Kabalistler arasında da "Yaşam Ateşi" olarak bilinen saf ilahi nefes olmadan yapılan varlıkların bu yaratımı, sadece madde ve astral ışık yaratıklarını üretmiştir.[180]

Bunlar da, bu dünya üzerindeki hayvanlar ve onu izleyen insanların türediği kaynaktır, bu kaynaktan meydana gelirler. Spritüel varlıklar, büyük *Ferho*'ya (her şeyin İlk Sebebi) sadık kalan "ışığın oğulları",

---

176 Franck, "Codex Nazaraeus" ve Dunlap, "Sod, İnsanın Oğlu"

177 Nazaranes'in Mano'su, garip bir biçimde, "Rig-Vedas"ın göksel adamı Hindu Manu'ya benzerlik gösterir.

178 "Ben gerçek asmayım ve babam, çiftçidir." (John xv.1)

179 Gnostklere göre, Christ ve aynı zamanda bazı yönlerden onla aynı olan Michael, "Eonların Başı"ydı.

180 Astral Işık ya da anima mundi, ikili yapıda ve biseksüeldir. Eril tarafı tamamen ilahi ve spritüeldir; o Akıl'dır; dişi kısmı (Nasranilerin spiritus'u), bir anlamda, maddeyle lekelenmiştir ve bu yüzden çoktan kötüdür. O her yaşayan varlığın hayat prensibidir ve insanların, hayvanların, havanın kuşlarının ve yaşayan her canlının, astral ruhunu, akışkan ruhsal bedenini tedarik eder. O sadece, sayısız evrimler serisi yoluyla gelişecektir. Kabalistik aksiyom, içinde evrim bulunan doktrin şöyledir: "Bir taş bir bitki olur, bir bitki bir hayvan, bir hayvan bir insan, bir insan bir ruh ve ruh, bir tanrı olur."

göksel ya da meleksel hiyerarşiyi, tanrısal olanları ve hiç cisimlenmemiş spritüel insanların lejyonlarını tesis ederler. İsyankâr ve aptal cinlerin takipçileri, "Karabtanos"tan olan "akılsız" yedi ruhun neslinden olanlar ve "spiritus", zaman içinde, her bir elementin her yaratımıyla, daha önce geçerek "bizim gezegenimizin insanları" olmuşlardır. Yaşamın bu aşamasından itibaren de, bize *en yüksek* formumuzun *en düşük* ten nasıl evrimleştiğini gösteren, Darwin tarafından izleri sürülmüştür. Antropoloji, bu gezegenin ötesindeki metafiziksel uçuşlarındaki kabalisti takip etmeye kalkışmaz ve onun öğretmenlerinin de, eski kabalistik el yazmalarındaki *kayıp bağlantıyı* aramaya cesaretleri olup olmadığı da şüphelidir.

Bu suretle, aşağı doğru dönüşlerinde harekete geçirilen ilk döngü, çamurdan olan gezegenimize, yaratılmış canlıların bölünemeyecek en küçük parçasını getirdi. Direkt olarak gezegene önceden hayatı getiren döngü kemerinin en düşük noktasına gelindiğinde, hâlâ Âdem'in içinde duran saf ilahi kıvılcım, kendini astral ruhtan ayırmak için çaba gösterdi, çünkü insan derece derece nesillere iniyordu ve et kılıfı her hareketle daha ve daha yoğunlaşıyordu.

Ve şimdi bir sır geliyor: Bir *Sod*, Rabbi Simeon'un sadece birkaç inisiyeye verdiği bir sır. Bu sır, Semadirek Adası gizemleri süresince, her yedi yılda bir kere canlanmıştır ve kayıtları, mukaddes ustaların Lama Manastırı'nda, esrarengiz KOUNBOUM, Tibet kutsal ağacının yapraklarında kendinden yazılmış olarak bulunur.

Uzayın kıyısız okyanusunda, merkezi, spritüel ve *Görünmeyen* güneş, ışın saçar. Evren onun bedeni, ruhu ve canıdır ve bu ideal model BÜTÜN ŞEYLERİ çevreler. Bu üç öz, üç yaşamdır, gnostik Pleroma'nn üç derecesidir, üç "Kabalistik Yüz"dür, zira kadimin KADİM'i, büyük En-Soph'un "Bir şekli vardır ve hiç şekli yoktur,". "Görünmeyen, evreni meydana getirdiğinde, bir şekil aldı," der, *Sohar*, Işık Kitabı.

İlk ışık, onun ruhudur, Sonsuz, Sınırsız ve Ölümsüz Nefesi; onun kudretli göğsünden fırlayan evrenin dışarı sızışında, baştanbaşa yaratımı zeki yaşamla doldurur. *İkinci* sızıntı, yıldızsal maddeyi yoğunlaştırır

ve kozmik daire içindeki formları üretir. Sayısız dünyaları, elektriksel uzayda yüzdürür ve zeki olmayan kör hayat prensibini her forma aşılar. Üçüncüsü, tüm fiziksel madde evrenini meydana getirir ve Merkezi İlahi Işık'tan dereceli olarak uzaklaşmaya devam ettiği için, parlaklığı küçülür, KARANLIK ve KÖTÜ olur; bu, saf madde, Hermetistlerin "göksel ateşin kaba arınmaları" dediği şeydir.

Merkezi Görünmeyen (Lord Ferho), ilahi *Scintilla*'nın, madde seviyesine doğru aşağıya sürüklenmekteki isteksizliğini, kendini özgürleştirme çabalarını gördüğünde, ona en ince iplikle üstünden bağlı olarak kendisinden bir *monad* çıkarmasına izin verdi ve İlahi Schintilla (can ruh), bir formdan diğerine olan aralıksız yolculuklarını seyretmek zorunda kaldı. Böylece monad, maddenin ilk formunun içine konuldu, taşın içine kapandı; daha sonra zaman içinde, *yaşam ateşinin* ve *yaşam suyunun* bileşik çabalarıyla, her ikisinin de *yansıması* taşın üzerinde parladı, monad, hapishanesinden, bir liken -yosun- gibi dışarı fırladı. Her yeni transformasyonla beraber, monad, her ruh göçünde ona daha çok yakınlaşan, ebeveyni Schintilla'nın parlaklığını ödünç alarak, değişimden değişime daha da yükseldi. Zira "İlk Sebep onun bu sırada ilerlemesini arzu etmiş" ve ona, fiziksel formu, Adam Kadmon'un suretinde şekillenmiş olarak, bir kere daha tozdan olan Adam haline gelinceye kadar yükselen bir kader tayin etmişti. Süregelen son dünyevi transformasyonu öncesi monadın son tabakası, bir embriyo olarak başlangıç anından itibaren, sırayla bir kez daha, çeşitli krallık safhalarına geçecektir.

Akışkan hapishanesinde, monad, gebelik döneminin değişik periyotlarındaki gibi, bitkiye, sürüngene, kuşa, hayvana ve bir insan embriyosuna dönüşünceye kadar belirsiz bir benzerlik üstlenir. Gelecekteki insanın doğumunda, yedi küreden seyreden ölümsüz ebeveyninin tüm görkemini yansıtarak, duyumsuzlaşır. Geçmişe ait tüm belleğini kaybeder ve ancak, çocukluğunun içgüdüsü aklına ve zekâsına yol verdiğinde, derece derece bilincine geri döner. Yaşam prensibi (astral ruh) ve beden arasında ayrılık meydana geldikten sonra, özgür bırakılmış ruh

Monad coşkuyla, tekrar anne ve baba ruha katılır. Parlak Augoeides ve ikisi, "bir"de, tek olan ebedi formda birleşirler, geçmiş dünya yaşamının spritüel saflığına göre orantılanan bir görkemle, gereklilik döngüsünü tamamlamış olan Adam (Âdem), fiziksel kabının son kalıntısından da özgürleşir. O andan itibaren, yukarıya doğru olan ilerleyişinin her adımında, parlaklığı daha da artarak, BÜYÜK DÖNGÜ'nün etrafında başladığı noktadan sona erdiği noktada parlayan yolda yükselir.

Doğal seleksiyonun tüm Darwin teorisi, *Genesis* -Yaradılış Kitabının ilk altı bölümünde yer alır. Birinci bölümün "İnsan"ı, ikinci bölümün "Âdem"inden tamamıyla farklıdır, çünkü "erkek ve dişi" olarak yaratılan ilki, çift cinsiyetlidir ve Tanrı'nın suretindedir. Sonraki ise, yedinci ayete göre, yerin tozundan yaratılmış ve Efendi Tanrı "burnuna hayat nefesini üfledikten" sonra, "yaşayan bir ruh" olmuştur. Üstelik bu "Adam" bir erkek varlıktır ve yirminci ayette bize "onun bir can yoldaşı bulunmadığı" anlatılır. Adonai, saf spritüel varlıklar olarak, cinsiyetleri olmayan ya da daha çok, Yaratıcıları gibi, her iki cinsiyette onlarda bileşik haldeydi ve kadimler bunu öyle iyi anlamışlardı ki, ilahlarını çift cinsiyetli olarak tasvir ederlerdi. Eski Ahit Kitabı öğrencisi, ya bu yorumu kabul etmeli ya da iki bölümdeki pasajların birbiriyle anlamsız bir şekilde çeliştiğini ima etmelidir. Pasajların o şekilde harfi harfine kabulü, Musa hikâyesini alay konusu yapan ateistleri haklı çıkarır ve eski metinlerin geçerliliği kalmamış hükmü de, bizim çağımızın materyalizmini doğurur. *Genesis*'te, sadece açıkça işaret edilen bu iki tür varlık değil, hatta bir üçüncü ve dördüncüsü bile, "tanrı oğulları" ve "devler" ırkından bahsedilen, bölüm dörtte, okuyucunun önüne getirilir.

Biz bunları yazarken, bir Amerikan gazetesi, *The Kansas City*'de, kabalistlerin ve ayrıca Eski Ahit alegorilerinin ifadelerini destekleyen, tarihöncesi devler ırkının kalıntılarının önemli keşiflerine dair saklamaya değer bir hikâye ortaya çıkar:

"Batı Missouri bölgesi ormanlarındaki araştırmalarında, Judge E.P. West, Ohio ve Kentucky'de bulunanların yapısına benzer, koni şeklinde birtakım höyükler keşfetti. Bu höyükler, Tenessee, Mississippi ve

Louisiana'da bulunan en geniş ve daha göze çarpan, Missouri nehrini üstten gören yüksek kayalıklarda bulunur. Yaklaşık üç hafta öncesine kadar höyüğü inşa edenlerin, tarih öncesi günlerde bu bölgeyi evleri yapmış olmalarından şüphe duyulmamıştı. Fakat şimdi, bu tuhaf ve soyu tükenmiş ırkın, bir zamanlar bu bölgeyi işgal ettiği ve Clay County kayalıklarının üzerindeki yüksek höyüklerde geniş çapta bir mezarlık bıraktıkları keşfedildi."

"Şimdiye kadar, bu höyüklerden sadece bir tanesi açıldı. Judge West, iki hafta önce bir iskelet keşfetti ve grubun diğer üyelerine bir rapor verdi. Höyüğe kadar ona eşlik ettiler ve kazılan yüzeyden çok da uzak olmayan, iki iskelet kalıntısını çıkardılar. Kemikler çok geniş öyle geniş ki, gerçekte, modern zamanın sıradan iskeletiyle kıyaslandığında, bir devin parçası gibi görünüyorlar. Kafa kemikleri, çürümemiş gibi, aşırı ölçüde büyük. Bir iskeletin alt çenesi, muhafaza edilmiş bir durumda ve modern bir insanın çene ölçüsünün iki katı. Bu çene kemiğindeki dişler geniş ve kökler, etçil besin temasıyla aşınmış görünümde. Çene kemiği, muazzam kas gücüne işaret ediyor. Uyluk kemiği, alışılmış modern bir iskeletle karşılaştırıldığında bir atınkine benziyor. Uzunluk, kalınlık ve kas gelişimi dikkat çekiyor. İskeletin en özel bölümü, frontal kemik çok aşağıda ve bu parçada daha önce görülmemiş kadar büyük ölçüde farklılık gösteriyor. Gözlerin ortasında uzanan yaklaşık bir inç genişliğinde, kalın bir kemik yükseltisini şekillendiriyor. Şimdi bu zamanın uygarlığında olduğu gibi, yukarı doğru uzayıp, kaşlardan geriye doğru çekilerek düz bir alın oluşturması yerine, dar, fakat oldukça ağır bir kemik sırtı, o şekilde, aşağı sıradaki bir insanlığa işaret ediyor. Bu keşifleri yapan bilim beyefendilerinin görüşü, bu kemiklerin tarih öncesi insan türünden kalmış olduğudur. Onlar, ne şimdi mevcut olan yerlilerin ırkına, ne de Amerika'da bulunan, herhangi bir insan ırkı tarafından kullanımda olan, belli bir model üzerine inşa edilmiş höyüklere benzemiyorlar. Keşfedilen bedenler, bir oturuş pozisyonundadır ve kemikler arasında, çakmaktaşından bıçaklar, kazıma aletleri, hepsi farklı şekilde ok başlıkları, savaş baltaları gibi taş silahlar ve bu ülke beyazlar tarafından keşfedildiğinde Aborjin yerlileri tarafından kullanıldığı

bilinen diğer taş aletler ve silahlar bulunur. Bu tuhaf kemiklere nezaret eden beyefendiler, onları ana yolda, Dr. Foe'ya emanet etmişlerdir. Niyetleri, bu şehrin karşısındaki kayalıklar üzerinde bulunan höyüklerde, daha ileri ve daha yakından araştırmalar yapmaktır. Görüşlerine ilişkin belli kesinlikte bir rapor hazırlayabilmeyi umdukları zaman, Bilim Akademisinin gelecekteki toplantısında çalışmaları ile ilgili rapor vereceklerdir. Rapor, oldukça kesin bir şekilde oturmuştu, yalnız iskeletler, şimdi var olmayan bir insan türüne aitti."

Son ve çok ayrıntılı bir çalışmanın yazarı, *Genesis*'te -Yaradılış- ima edildiği gibi ve muhteşem efsane *Enok'un Kitabı*'nda geniş bir şekilde tarif edildiği üzere, güzel insan kızlarıyla tanrı oğullarının birleşimini, bir keyif sebebi olarak görür. Daha da acı olan, bizim en bilgili ve liberal adamlarımızın, eskinin bu alegorilerini dikte ettiren gerçek ruhu arayarak tek taraflılığı onaracak olan kapalı ve merhametsiz mantıklarına başvurmamalarıdır. Bu ruh, skeptiklerin henüz kabullenmeye hazır olduğundan daha bilimseldir. Fakat her geçen sene ile beraber, yeni bir keşif, tüm antik çağ haklı çıkarılana kadar, onların iddialarını pekiştirebilir.

En azından, bir şey, İbrani metninde gösterilmiştir: Biri bütünüyle fiziksel, diğeri ise, bütünüyle spritüel bir ırk vardı. İkisi arasındaki boşluğu doldurmak için gerekli olan "türlerin dönüşümü" ve evrimi, daha yetkin antropologlara bırakılmıştı. Biz sadece, iki türün birleşiminin bir üçüncüyü -Âdem soyunu- ürettiğini söyleyen eski insanların felsefesini tekrarlayabiliriz. Her iki ebeveyninin de doğasını paylaşarak, eşit derecede, maddesel ve spritüel dünyalardaki varoluşa adapte olmuştur. İnsan doğasının fiziksel yarısı ile olan ilişkisi, daha aşağı hayvanlar üzerinde üstünlük sağlaması ve doğayı kendi yararlarına tabi kılmasını sağlayan, aklıdır. Spritüel yanı ise, kuşatan duyular yoluyla, hata yapmaz rehberi olarak hizmet eden, bilincidir; zira bilinç, İlahi Akıl ve Saflığın bir parçası olan, yalnızca ruhun sezebileceği, doğru ile yanlış arasındaki anlık algı olarak, tamamıyla saf ve bilgedir. Onun suflörleri,

akıldan bağımsızdır ve ancak, ikili doğamızın daha temel cazibeleriyle engellenmediğinde, kendini açıkça ortaya çıkarır.

VARLIK SKALASINDAKİ EN DÜŞÜK YARATIKLAR

Varlık skalasında en düşük olanlar, kabalistlerin "elementary', yani cisimsiz ruhlarıdır. Bunların üç ayrı sınıfı vardır. Akıl ve beceride en yüksek olanlarına yersel, dünyevi ruhlar denir. Biz, daha kategorik olarak, bu çalışmanın diğer kısımlarından söz edeceğiz. Şu an için söylemek yeterli olursa onlar, larvadır ya da yeryüzünde yaşamış, bütün spritüel ışığı reddederek, madde batağının derininde kalarak ölmüş ve ölümsüz ruhtan gitgide ayrılmış günahkâr ruhların gölgeleridir. İkinci sınıf, doğacak olan insanların, görünmeyen simgelerinden oluşur. Hiçbir form -en yüksekten en düşüğe- bu formun soyut fikri veya Aristo'nun dediği gibi, *ihtiyacı* sarf edilmeden önce, nesnel varlığa geçemez. Bir sanatçı bir resmi yapmadan önce, onun her özelliği hayalinde önceden var olur; bir "saat" olduğunu ayırt etmemiz için, bu özel saat, saatçinin zihninde, soyut formda çoktan var olması gerekir. Dünyaya gelecek insanlar için de durum böyledir.

Aristo'nun doktrinine göre, doğal bedenlerin üç esası vardır: İhtiyaç, madde ve form. Bu esaslara, bu özel durumda müracaat edilir. Olacak olan çocuğun ihtiyacı, Evrenin büyük Mimarı'nın zihninde yer alacaktır. İhtiyaç, Aristo felsefesinde, bedenlerin terkibindeki bir esas olarak değil, üretimlerindeki dış mülkiyet olarak düşünülür; çünkü üretim, maddenin, halini almak zorunda olmadığı şekilden geçmesiyle yoluyla oluşan bir değişimdir. Doğmamış çocuğun şeklinin, yapılmamış saatin gelecekteki formu gibi, ne özü ne uzantısı, ne özelliği ne de varlığının türü olmasa da, o yine de bir şeydir; taslakları, tezahür edebilmek için, nesnel bir form edinmelidir. Kısacası soyut, somuta dönüşmelidir. Bu suretle, bu madde yoksunluğu, enerji ile evrensel ethere dönüşür dönüşmez, o maddesel bir form halini alır, fakat gaz halindedir. Eğer modern bilim, *insan* düşüncesinin, "bununla aynı anda diğer bir evren maddesini etkilediğini" öğretirse, Zeki İlk Sebep'e inanan biri, ilahi

düşüncenin, aynı enerji yasası ile bizim genel aracımız evrensel ethere -dünya ruhuna- eşit olarak aktarıldığına nasıl inanabilir? Ve eğer öyleyse, o zaman bunu takiben, ilahi düşüncenin orada kendisini nesnel olarak tezahür ettirdiği enerjinin, aslına uygun olarak ihtiyacı, ilahi zihinde ilk defa doğmuş olanın taslaklarını tekrar ürettiği gelmelidir. Ancak o da, "bu düşünce maddeyi yaratır" diye anlaşılmamalıdır. Hayır, o sadece, gelecek formun tasarımını yaratır, bu tasarımı yapmaya hizmet eden madde, çoktan varoluştadır ve evrim sonucu olarak, ilerleyen bir transformasyonlar dizisi boyunca, bir insan bedenine şekil vermek için hazırlanmaktadır. Şekiller geçer, ama onları yaratan fikirler ve onlara nesnelliğini veren madde kalır. Bu modeller, henüz ölümsüz ruhlardan yoksun olanlar, "elemental"lerdir, sözün doğrusu, *psişik embriyo*'lardır. Zamanları geldiğinde, görünmez dünyada ölür ve ilahi nefesin, mükemmel insanı tamamlayan ruhunu, *transitu*'yu içine alarak, insan bebekler olarak bu görünür dünyaya doğarlar. Bu sınıf, insanlarla nesnel olarak iletişim kuramaz.

ÖZEL TANIMLI ELEMENTALLER

Üçüncü sınıf, hiçbir zaman insana doğru evrimleşmeyen, ama onu işgal eden, âdeta varlık merdiveninin belirli bir basamağı gibi, kendine münhasır olan "elementallerdir". Diğerleriyle kıyaslandığında onlara, doğa ruhları demek uygun olabilir ya da her varlığın kendi elementinin sınırlarıyla kuşatıldığı ve asla diğerlerinin sınırlarını ihlal etmediği, doğanın kozmik aracıları olarak adlandırılabilirler. Tertullian bunlara, "hava güçlerinin prensleri" derdi.

Bu sınıfın, insanın üç vasfından, sadece birine sahip olduğuna inanılır. Onlar, ne ölümsüz ruhlar, ne de somut bedenlerdir, ayrı bir seviyede yer alan, ait olduğu elementin ve aynı zamanda etherin astral formlarıdır. Onlar, temel seviyede bir aklın ve süblimleşmiş bir maddenin kombinasyonudur. Bazıları değişmezdir, fakat yine de ayrı ferdiyetleri yoktur, tabiri caizse kolektif olarak hareket ederler. Belli elementler ve türlerden olan diğerleri, kabalistlerin açıkladığı sabit bir yasa altında

şekil değiştirirler. Bedenlerinin en somut üç boyutlu hali, bizim görüş algımızdan kaçmaya yetecek kadar maddesel olmayan yapıda, fakat o kadar da cisimsiz değildir, ancak içsel ya da duru görüyle tam olarak fark edilebilirler. Onlar, yalnızca var olmaz, hepsi etherde yaşayabilirler. Öyle ki, bizim aynı amaç için havayı ya da suyu, hava basıncı ve hidrolik aparatlarla sıkıştırabildiğimiz kadar kolaylıkla, fiziksel etkilerin üretimi için onu kullanabilir ve yönetebilirler; "insan ilksel ruhu" da, işgalde işlerini kolaylaştırır. Bundan daha fazlası; seçtikleri o benzerliğe bürünmek için, değişken güçleriyle etki etmek suretiyle, mevcut kişilerin hafızasında mühürlenmiş olarak buldukları portreleri model olarak alarak, kendilerine somut bedenler yapmak için yoğunlaşabilirler. Modelin o anda temsil edilen kişiyi düşünüyor olması gerekmez. Onun sureti, yıllar önce unutulup gitmiş olabilir. Tesadüfi bir tanışma ya da sadece bir kez rastlaşmayla olsa da, zihin silinmez ifadeyi alır. Birkaç saniyelik hassas fotoğraf baskısı pozu, modelin suretinin süresiz muhafaza edilmesi için tüm gerekli olan şeydir, bu zihin için de böyledir.

Proclus'un doktrinlerine göre, en üst bölgeler, evrenin bir ucundan aya kadar, hiyerarşilerine ve sınıflarına göre, tanrılara ve gezegensel ruhlara aittir. Aralarında en yüksek olanı, komutalarında tüm alt demon ordularına sahip olan on ikiler ya da süper göksel tanrılardı. Sıra ve güç olarak, *egkosmioi,* evrenler arası tanrılar tarafından takip edilirler, bunların her biri, büyük sayıdaki demonlara başkanlık eder; onları, istediklerinde şekilden şekle değiştirir ve bilgilerini paylaşırlardı. Onlar açıkça, az önce tarif ettiğimiz, üçüncü sınıfla, "elemental"lerle karşılıklı ilişki halinde olan doğanın kişiselleştirilmiş güçleridir.

HAVA VARLIKLARI ve PROCLUS

Proclus ayrıca, çeşitler ve prototipler hakkında, Hermetik aksiyom prensibine dayalı olarak, yukarıdaki göksel olanlar gibi, aşağı kürelerin de, varlıkların alt sınıflarına ve alt bölümlerine sahip olduğunu, aşağıdakilerin daima yukarda olanların emirlerine tabi olduğunu gösterir. Dört elementin hepsinin *demonlar*'la dolu olduğunu savunarak, Aristo

ile beraber, evrenin dolu olduğu ve doğada hiç boşluk bulunmadığı fikrini muhafaza eder. Toprak, hava, ateş ve su demonları; elastik, etheral ve yarı maddesel bir özden oluşur. Tanrılar ve insanlar arasında görev yapan aracılar bunlardır. Zekâ bakımından, yukarının *altıncı* sınıfından daha düşük olsa da bu varlıklar, direkt olarak, elementler ve organik yaşam üzerinde başkanlık ederler. Bitkilerin büyümesini, çiçeklenmeyi, niteliklerini ve çeşitli değişimlerini yönetirler. Onlar, göksel efendiden inorganik maddeye dökülen kişiselleştirilmiş fikir ve değerlerdir ve göksel tanrılardan gelen bu sızıntılar -bitki krallığı, mineral krallığından bir derece daha yüksekte bulunarak- bitkide şekil alır ve varlığa dönüşür, onun *can ruhu* haline gelirler. Aristo doktrini, bu *form*u, doğal bedenlerin üç prensibinde adlandırmış, yoksunluk, madde ve form olarak sınıflandırmıştır. Onun felsefesi, orijinal maddenin dışında başka bir prensibin de her partikülün üçlü doğasını tamamlamak için gerekli olduğunu ve bunun, görünmeyen, ama yine de varoluş metafiziği anlamında, madde niteliğinden tamamen ayrı, cisimsel bir varlık formu olduğunu öğretir. Bu suretle, bir hayvanda kemiklerden başka et, sinirler, beyin, kan; bir bitkide de etli maddesi dışında dokular, lifler ve öz suyu vardır. Kan ve özsuyu damarların ve liflerin arasında dolaşarak, hayvan ve bitkinin tüm bölümlerini besler ve hareket prensipleri olan hayvan ruhlarından başka ve yeşil yaprakta yaşam gücüne dönüşen kimyasal enerjinin yanı sıra Aristo'nun, atta, *at'ın can ruhu* diye adlandırdığı, Proclus'un, her mineralin, bitkinin ya da hayvanın demonu dediği ve ortaçağ filozoflarının, dört krallığın ilksel ruhları diye ifade ettikleri, besleyici bir form daha olmalıdır.

Tüm bunlar, bizim yüzyılda, metafizik ya da batıl inanç olarak kabul edilir. Bununla beraber, varoluş metafiziği, yani ontolojinin kesin prensiplerinde, bir olasılık gölgesi ve pozitif bilimin kafa karıştıran "kayıp linkleri" ne giden bir iz vardır. Ve ikincisi, son zamanda öyle dogmatik hale gelmiştir ki, tümevarımsal bilim görüşünün dışında olanların hepsi, hayal ürünü olarak adlandırılmaktadır ve Profesör Joseph Le Conte'yi, en iyi bilim adamlarından bazılarının, "yaşam gücü" ya da yaşam enerjisi ifadesinin kullanımını "bir *batıl inanç* artığı" olarak

alaya aldıklarını[181] belirtirken görürüz. De Candolle, "yaşam gücü" yerine, "yaşam hareketi"ni önerir. Böylece, ölümsüz, düşünen insanı, içinde saat çalışan bir otomata, robota dönüştürecek olan son bilimsel sıçramanın hazırlığını yapmış olur. "Ama," diye itiraz eder, Le Conte, "güç olmadan hareketi tasavvur edebilir miyiz? Ve eğer hareket, özel ayrıcalıklı ise, *gücün formu* da öyledir."

ELEMENTALLERİN ÇEŞİTLİ İSİMLERİ

Musevi Kabala'sında, doğa ruhları, *Shedim* genel adı altında biliniyor ve dört sınıfa ayrılıyordu. Persler onların tümüne *devs, daevas* dediler; Yunanlılar, onları, demonlar olarak muğlâk bir şekilde isimlendirdiler; Mısırlılar, onları *ifrit* diye tanıyorlardı. "Kadim Meksikalılar," der Kaiser, "sayısız ruh meskenlerine inandılar." Birinin içinde, son yok oluşa kadar yerleştirilmiş masum çocukların hayaletleri, bir diğerinde kahramanların yükselmiş cesur ruhlarının yerleştiği güneş bulunurken, ıslah olmaz günahkârlar, yer altındaki mağaralarda, dünya atmosferinin sınırları içinde tutularak, kendilerini özgürleştirmeye isteksiz ve beceriksiz olarak, dolanıp durmaya ve ümitsizliğe mahkûm edilmişlerdi. Onlar zamanlarını ölümlülerle konuşarak ve onları görebilenleri korkutarak geçirdiler. Bazı Afrika kabileleri, onları *Yowahoos* olarak biliyorlardı. Hint Panteonlarında, ruh çeşitleri 330.000.000'dan daha az değildir, içinde Brahmanların Daityas dediği elementaller de vardır. Büyük ustalar, bu varlıkların, manyetik ibreyi kuzeye çeviren ve bazı bitkileri aynı çekime itaat ettiren esrarengiz özelliğe sahip bir şeyle göklerin belli taraflarına doğru çekildiklerini biliyorlardı. Çeşitli türlerin de ayrıca, bazı insan mizaçlarına özel bir eğilim gösterdikleri ve öylelerinin üzerinde diğerlerinden daha kolay güç elde ettiklerine inanılır. Böylece aksi, gamsız, sinirli ya da iyimser bir kişi kendisine uygun bir etki altına alınacak veya diğer türlü, gezegensel cisimlerin farklı açılarının sonucu olarak, astral ışık şartlarından etkilenecektir. Sayısız yıllar ya da çağlar üzerinde yayılan gözlemleri kaydettikten sonra, bu genel

181 "Correlation of Vital with Chemical and Physcial Forces", J. Le Conte

prensibe ulaşınca, usta bir astrolog, sadece, ilerde bir tarih verilen gezegensel yönlerin ne olduğunu bilmeye ve göksel cisimlerdeki ardışık değişimlerin bilgisine başvurmaya, yaklaşık bir doğrulukla, horoskopu (yıldız falı) gereken kişinin çeşitli talihlerini belirlemeye ve hatta geleceğini tahmin etmeye ihtiyaç duyacaktır. Yıldız falının doğruluğu, elbette, astrologun astronomik bilgisi kadar, onun, doğanın okült güçleri ve türleri hakkındaki bilgisine de bağlı olacaktır.

Eliphas Levi, *Dogme et Rituel de la Haute Magie* adlı çalışmasında, bitki, mineral ve hayvan krallıkları üzerinde ve aynı şekilde bizim üzerimizde, gezegenler ve onların bileşik etkileri arasındaki karşılıklı tesirler kanununu, akla uygun açıklıkla izah eder. Astral atmosferin, nefes aldığımız hava gibi, günden güne ve saatten saate, sürekli değiştiğini belirtir. Paracelsus'un, her insan, hayvan ve bitkinin, oluşum safhası anında dominant olan, dış ve iç etkileri çektiği doktrinini, onaylayarak alıntılar. Ayrıca, şu eski kabala doktrinini tekrar eder: Doğadaki hiçbir şey önemsiz değildir ve hatta bizim değersiz gezegenimiz üzerinde bir çocuğun doğumu gibi küçük bir şey bile, evren üzerinde etkiye sahipken, bütün evren de onun üzerinde kendi tepkisel etkisine sahiptir.

"Yıldızlar," diye belirtir, "onları dengede tutan ve uzay içinde belli bir düzenle hareket ettiren çekimlerle birbirlerine bağlıdırlar. Bu ışık ağı, bütün kürelerden hepsine uzanır ve herhangi bir gezegen üzerinde, bu bozulmaz ipliklerden biriyle, birbirine bağlanmamış hiçbir nokta yoktur. Bu sebeple, doğum saati kadar, bölgenin tam yerinin de, astrolojinin gerçek ustası tarafından hesaplanması gerekir. Astral tesirlerin kesin hesaplamasını yaptıktan sonra da geriye, hayattaki şans durumlarını, karşılaşılacak fırsatları ve engelleri hesaba dâhil etmek kalır. Bir de, kaderini tamamlamaya doğru götüren doğal dürtüleri. Levi, ayrıca zorlukların üstesinden gelme ve uygunsuz eğilimleri kontrol altına alma becerisine işaret ederek, kişinin bireysel gücünün ve nasıl kazanacağının ya da pasif olarak bekleyerek kör talihin ona ne getirebileceğinin de hesaba katılması gerektiğini ileri sürer."

Görüleceği üzere, Belfast'taki meşhur adresinde Profesör Tyndall'dan alınan, kadimlerin duruş noktasından konuya bir bakışla çok farklı bir görüş bizi destekliyor. "Duyu ötesi varlıklar," der, "her hâlükârda etkili ve görünmez olanlar, belki de insanlığın arasında ortaya çıkmış, insan yaratığı türlerinden başka bir şey değildir ve bütün insan tutkuları ve arzularına sahip olarak, doğal fenomenlerin idare ve yönetimini ellerinde bulunduranlardır."

Bu noktayı güçlendirmek için, Tyndall, Euripides'ten, Hume'daki benzer bir bölümü alıntılar: " Tanrılar, bütün hepsini karışımın içine atarlar ve her şeyi tersiyle karıştırırlar ki hepimiz onlara daha çok tapalım ve hürmet gösterebilelim diye." Birçok Pisagor doktrini, *Chrysippus*'ta da kesinlikle ifade edilse de, Euripides, her kadim yazar tarafından aykırı olarak görülmüştür. Bu yüzden, bu filozoftan çıkan alıntılar, hiçbir şekilde Tyndall'ın iddiasını güçlendirmez.

İnsan ruhu'na gelince, daha eski filozofların ve ortaçağ kabalistlerinin görüşleri, bazı özel konularda ayrılırken, bütün üzerinde hemfikirdiler; o yüzden birinin doktrini, diğerinin doktrini olarak görülebilir. En özlü fark, ölümsüz ya da ilahi insanın yeri ile ilgilidir. Kadim Neo-Platoncular, Augoeides'in hiçbir zaman hipostatik olarak yaşayan insanın içine inmediğini, sadece ışığını az çok içsel olarak insana yaydığını savunurlar -astral ruh- ortaçağ kabalistleri, ruhun kendisini, ışık ve ruh okyanusundan ayırarak, insanın can ruhuna girdiğini, orada hayat süresince astral kapsülde tutsak kaldığını ileri sürerler. Bu fark Hristiyan kabalistlerinin, öyle ya da böyle, eski metindeki insanın düşüşü alegorisinin sonucuydu. Ruhun, insanın düşüşü yoluyla, dünya maddesi, Şeytan ile kirlendiğini söylediler. Parçası olduğu ilahi ruhla beraber sonsuzlukta ortaya çıkabilmesinden önce, kendini karanlığın pisliklerinden arındırmak zorundaydı. Onlar, "Canın içine hapsedilmiş ruhu, jelatin bir kapsülün içine konulmuş ve okyanusa atılmış bir su damlasıyla kıyasladılar. Kapsül kaldığı sürece, bütün su damlası izole olarak kalır; kabını kırar ve okyanusun bir parçası olur, bireysel varlığı sona erer. Böylelikle ruhla beraber olur. Plastik kabının içinde ya

da canda kaldığı sürede, bireysel bir varlığı vardır. Yitirilmiş bilinç acıları, can çekişme, suçluluk ve ahlaki rahatsızlıklardan meydana gelebilecek bir sonuçla kapsül kırılır ve ruh asıl meskenine geri döner. Bireyselliği gitmiştir."

Diğer taraftan, "zürriyete düşüş"ü kendi yollarında açıklayan filozoflar, ruhu, can ruh'tan bütünüyle ayrı olarak gördüler. Onun, astral kapsülün içindeki varlığının, sadece, "parıldayan"dan çıkan spritüel ışınlarla bağlantı kuruncaya kadar sürdüğüne imkân verdiler. İnsan ve can ruhu, en sonunda, eğer başarırlarsa, bağlandıkları ve içinde absorbe oldukları birliğe doğru yükselme yoluyla ölümsüzlüklerini fethetmek zorundaydılar. İnsanın ölüm sonrası kişiselleşmesi, canına ve bedenine değil, ruha bağlıydı. Genel olarak anlaşıldığı anlamda "kişilik" kelimesi, bir saçmalıktır, ölümsüzlük özümüz, genel anlamıyla kullanıldığında, yine de, ikincisi, ayrı bir varlıktır. *Kendiliğinden* ölümsüz ve sonsuzdur ve eğer suçlu, telafinin ötesinde ise, ruh ve canı, bir çocuğun doğum anından itibaren birbirine bağlayan parlayan iplik, şiddetle koparılır ve bedensiz varlık, daha aşağı hayvanların kaderini paylaşmak üzere ayrılır, dereceli olarak ethere çözülür ve bireyselliği yok edilir; ruh, ayrı bir varlık olarak kalsa bile. O, gezegensel bir ruh, bir melek olur; gerçi *Pagan tanrıları ve Hristiyan başmelekleri*, İlk Sebep'in doğrudan özleri olarak, Swedenborg'un rizikolu ifadesine rağmen, en azından bizim gezegenimizde, *asla insan olmadılar ve olmayacaklardır.*

Bu özelleşme, bütün çağlarda, metafizikçilerin engeli olmuştur. Budist felsefenin tüm ezoterizmi, çok az kişi tarafından anlaşılan ve en bilgili bilim adamlarının çoğu tarafından tamamen yanlış yorumlanan bu gizemli öğretiye dayanır. Metafizikçiler bile, sonuçla sebebi karıştırmaya fazlaca meyilliydiler. Bir kimse, kendi ölümsüz hayatını kazanabilir ve sonsuzluk boyunca, dünya üzerindeyken olan içsel benliği aynı kalabilir; fakat bu, tam olarak, dünyadaki Bay Smith ya da Brown olarak kalmak zorunda olduğu ya da bireyselliğini kaybedeceği anlamına gelmez. Bu yüzden, insanın astral ruhu ya da dünyevi bedeni, bundan sonraki karanlıkta, yükseltilmiş elementlerin kozmik

okyanusuna katılabilir ve eğer *ego*'su, daha yükseğe çıkmayı hak etmediyse, bu *ego*'yu sona erdirebilir, özlerinin bu dünyaya ait olan tecrübesi, değersiz aracından ayrıldığı anda bütünüyle silinebilse bile, ilahi ruh yine de değişmeyen bir varlık olarak kalır.

Eğer "ruh" ya da canın ilahi kısmı, Origen, Synesius ve diğer Hristiyan rahipleri ve filozofların öğrettiği gibi, bütün sonsuzluktan ayrı bir varlık olarak önceden var ve eğer aynıysa ve metafiziksel olarak nesnel ruhtan başka bir şey değilse, nasıl sonsuzluğun dışında olabilir? Ve bir hayvana ya da daha basit bir hayata doğru gitse de ne yaparsa yapsın, bireyselliğini asla kaybedemiyorsa, o durumda ne fark eder? Bu doktrin, başkasının kefaretinin ödenmesi doktrini kadar sonuçları açısından zararlıdır. Hepimizin ölümsüz olduğu yanlış görüşüne eşlik eden sonraki dogma, kendi doğru ışığında, dünyaya, insanlığın üreme yoluyla daha iyiye gideceği şeklinde ortaya konulmuştur.

Suç ve günahtan kaçınılacaktır, ama dünyevi cezalandırılma ya da saçma bir cehennem korkusu yüzünden değil, içsel doğamızın en derininde kök salmış olarak uzanan, bundan sonraki bireysel ve ayrı bir hayat arzusu ve "cennetin krallığını zorlayarak almadıkça" onu kazanamayacağımızın pozitif teminatı hatırına ve ne insan duacılar ne de başka bir insanın kanı, biz kendimizi dünya hayatı boyunca, ölümsüz ruhumuz TANRI'mızla sabit olarak bağlı tutmadıkça, bizi kurtarmayacağı inancı hatırına, sakımlacaktır.

DÜNYAYA BAĞLI İNSAN RUHLARI

Pisagor, bütün evrenin, matematiksel olarak ayarlanmış kombinasyonların büyük bir boşluğu olduğunu öğretmiştir. Plato, ilahi varlığı *geometrize* edilmiş olarak gösterir. Dünya, aynı denge kanunuyla ve üstüne kurulduğu ahenkle desteklenir. Merkezcil kuvvet, kürelerin birbirine uyumlu dönüşlerinde bulunan merkezkaç kuvvet olmadan kendini gösteremez; bütün formlar, doğadaki bu ikili gücün ürünüdür. Bu şekilde, durumuzu tasvir etmek gerekirse, ruhu merkezkaç kuvvet olarak, can ruhu da merkezcil, spritüel enerjiler olarak gösterebiliriz.

Mükemmel bir uyumda iken, her iki güç, bir sonuç üretir; onu çeken merkeze doğru yönelen dünyevi ruhun merkezcil hareketini bozar ya da zarar verir. Taşıyabileceğinden daha ağır bir maddeyle, onu köstekleyerek, ilerleyişini tutar ve onun hayatı olan bütünün ahengi yıkılır. Bireysel hayat, sadece, bu iki katlı güçle desteklendiğinde devam ettirilebilir. Uyumdan en az sapma bile ona zarar verir; kurtarılmayacak kadar yıkıldığında, güçler ayrılır ve form, derece derece yok olur. Ayartılmış ve kötü olanın ölümünden sonra, kritik ana gelinir. Eğer hayat süresince, içsel benlik, kendisini ilahi ebeveyninin, zayıfça parlayan ışığıyla tekrar birleştirmek için en uzak bir çabayı ihmal ederse, eğer bu ışığın girişi, kalınlaştırılmış madde kabuğuyla daha çok kapatılırsa, can-ruh, bedenden bir kere özgür kaldığında, dünyevi çekicilikleri takip eder ve manyetik olarak madde atmosferinin yoğun sisleri içine çekilir ve orda kalır. Daha sonra, bilince geri dönüp kendini bulana kadar, kadimlerin *Hades* dediği yere aşağıya doğru batmaya başlar. Böyle bir can ruhun yok oluşu, asla birden olmaz, belki yüzyıllar sürebilir; zira doğa, hiçbir zaman atlamalar ve başlamalar ile ilerlemez ve astral ruh, elementlerden şekillenmiş olduğundan, evrim kanunu onun zamanını bekler. Ondan sonra da, Budistlerin *Yin-youan*'ı, korku dolu bedel ödeme kanunu başlar.

Bu sınıf ruhlar, diğer sınıflardan farklı olarak, tanıtım bölümünde gösterdiğimiz üzere, "karasal" ya da "dünyevi bedensiz" diye adlandırılır. Doğu'da, "Gölgenin Kardeşleri" diye bilinirler. Kurnazca, alçakça, kinci bir şekilde, acılarının intikamını insanlıktan alma arayışında, son yok oluşa kadar, vampirler, gulyabaniler ve göze çarpan oyuncular olurlar. Bunlar, etrafta uçan ve onları kendi kürelerinde zevkle karşılayan, saf doğmuş "elemental" yaratıkların daha zeki olanlarının yardımıyla icra ettikleri "materyalize olma" fenomenlerinin en yüksek spritüel safhasına liderlik eden "yıldızlar"dır. Büyük Alman Kabalist Henry Kunrath'ın, *Amphitheatri Sapientiae Aeternae* adlı nadir çalışmasının bir bölümünde, bu "bedensiz insan ruhları"nın dört sınıfının tarifleri vardır. Bir kere inisiyasyon tapınağının eşiğini geçmiştir,

birinde, esrarengiz ve kıskanç tanrıça "İsis'in Peçesi"ni kaldırmıştır, korkacak hiçbir şeyi yoktur; ta ki sürekli bir tehlikede oluncaya kadar.

Aristo'nun kendisi, modern fizyolojistlerin, insan zihnini, maddesel bir öz olarak göreceklerini ve hilozoistleri (maddenin bir şekilde canlı olduğunu savunanlar) alaya alacaklarını önceden görse de, yine de, "ikili" bir ruhun ya da ruh ve can ruhun varlığına bütünüyle inanmıştı.

Ayrıca, maddenin herhangi bir partikülünün, bir hayata ve bizim dünyamız gibi derecelerle bir multiform oluşturmaya yetecek zekâya sahip olabileceğine inandığı için de Strabo'ya gülmüştü. Aristo, Nichomachean ahlak kurallarının, yüksek ahlak ilmini ise Pisagor'un Etik Fragmanlar'ına borçludur. İkincisi kolaylıkla, onun fikirlerini topladığı kaynak olarak gösterilebilir, "tetraktisin onun tarafından bulunduğu"na dair yemin etme ihtimali olmasa da. Son olarak, Aristo hakkında o kadar kesin ne biliyoruz? Felsefesi, öyle anlaşılması zordur ki, okuyucusunu sürekli, onun mantıksal çıkarımlarının kayıp linklerini, hayal gücüyle tedarik etme durumunda bırakır. Üstelik biliyoruz ki, onun kader hakkındaki doktrinini destekleyen, ateistik görünen fikirlerinden zevk alan bizim bilim adamlarımıza hiç ulaşmadan önce, bu çalışmalar, saf kalmayacak kadar çok fazla sayıda elden ele geçti. Mirasçısı, Theophrastus'tan Neleus'a geçtiler, onun varisleri, çalışmaları yaklaşık 150 yıl yer altı mağaralarında çürüterek sakladılar. Sonra da öğrendiğimize göre, el yazmaları kopyalanmış ve muhtemelen çoğu, iç bilincinin derinliklerinden çekilmiş kendi varsayımlarıyla okunması zor hale gelmiş paragraflar oluşturan Theos'lu Apellicon tarafından çok sayıda çoğaltılmıştır. Bizim 19. yüzyılın bilginleri, Aristo'nun örneğinden mutlaka iyi bir fayda sağlamış olabilirler, yine de pratikte onu taklit etmek konusunda, onun tümevarımsal metodunu ve materyalist doktrinlerini Platoncuların kafasına atmak zorunda olacak kadar hevesliydiler. Onları, hakkında hiçbir şey bilmediklerini inkâr etmek yerine, onun yaptığı kadar dikkatli bir şekilde *gerçekleri* toplamaya davet ediyoruz.

Tanıtım bölümünde ya da her nerdeyse, medyumlar ve onların medyumluğa olan eğilimi hakkında söylemiş olduğumuz şey, varsayıma

dayanmıyordu; gerçek tecrübe ve gözleme dayanıyordu. Medyumluğun ya da başka türün, son yirmi yıl boyunca değişik ülkelerden örnek göstermediğimiz neredeyse hiçbir bölüm yoktur. Tibet, Borneo, Siam, Mısır, Küçük Asya, Amerika (Kuzey ve Güney) ve dünyanın diğer kısımları, her biri bize, medyumluk fenomenlerinin ve majikal gücün özel bir safhasını önümüze sermişlerdi. Çeşitli tecrübelerimiz bize iki önemli geçeği öğretti; ikincisinin uygulaması için kişisel arınmışlık ve eğitimli bir çalışma ve boyun eğmez bir irade gücü zorunludur ve spiritualistler asla kendilerini medyumistik tezahürlerin gerçekliği hakkında temin edemezler, onlar, aydınlıkta ve bir hile teşebbüsünü anında bildiren çeşitteki makul test şartlarında meydana gelseler bile.

Yanlış anlaşılma endişesi yüzünden, şunu belirteceğiz, bir kural olarak fiziksel fenomenler, doğa ruhları tarafından, onların kendi hareketleriyle ve kendi fantezilerini memnun etmek için üretilirken, bununla beraber, saf bir kalbin arzusu ya da bir iyilik yapma aciliyeti oluşumu gibi, bazı harici şartlar altında, bedensiz iyi insan ruhları, varlıklarını, '*kişisel materyalize olma dışındaki*' bir fenomenle gösterebilirler.

Fakat saf bedensiz ruhu, parlak evinden, dünyevi bedenini bırakarak kaçtığı kirli atmosferin içine çekmek, gerçekten güçlü bir çekim olmalı. Maji filozofları, "ruh çağırma"ya şiddetle karşı çıkmışlardı. "Ayrılırken (ruhun) bir şeye tutunmasına meydan vermeyin," der Psellus.[182] Aynı filozof, diğer bir bölümde şöyle söyler:

"Senin bedenin insiye olmadan önce, onları görmemen için, o sen olur. Çünkü daima cezbetme yoluyla, inisiye olmamış ruhları baştan çıkarırlar."

Birçok iyi sebep yüzünden "ruh çağırma" ya itiraz etmişlerdi. 1. "İyi bir demonu, kötü olandan ayırt etmek son derece zordur," der Lamblichus. 2. Eğer bir insan ruhu, dünya atmosferinin yoğunluğunun içine nüfuz etmeyi başarırsa daima onun için bunaltıcıdır, çoğunlukla nefret edilir. Orada, astral bedenin, başına gelmeden, madde dünyasının yakınına gelmeyi başaramayacağı bir tehlike daha vardır; "ayrılırken

182 Psel. , Alieb, "Keldani Kâhinleri'

bir şeyi tutmak" demek, saflığını kirlettiği için, ayrıldıktan sonra öyle ya da böyle acı çekmek zorundadır. Bu yüzden, gerçek bir sihir bilimci, mutlaka insanlığın ilgileriyle talep edilmelerinden daha çok, üst kürelerin bu saf vatandaşının daha fazla acı çekmesine sebep olmaktan sakınacaktır. Kendi egoist planlarına yardımcı olmak için, güçlü büyülü sözlerle nekromansiyi, öyle kötü hayatlar yaşamış olanların lekeli ruhlarını hazır bulunuşa zorlayan, sadece kara büyü uygulayıcılarıdır. Öznel medyumların medyumistik güçleri aracılığıyla, Augoeides'le olan görüşmeden başka bir yerde bahsederiz. Büyü bilimciler, kötü ruhları uzaklaştırmak için, kimyasal ve mineral maddelere başvurdular. İkincisi ile ilgili olarak, Mnizourin denilen bir taş, en güçlü araçlardan biriydi.

"Yaklaşan bir yeryüzü demonu gördüğünde,

Çığlık at ve Mnizurin taşını feda et," diye haykırır bir Zerdüşt kâhini (Psel., 40).

Ve şimdi, bir Zerdüşt şiiri mevkisinden, bizim yüzyılın "şuursuz" sihir ilmine ve modern bir kabalistin sıkıcı konuşmasına indiğimizde, onu şu şekilde gözden geçireceğiz: Dr. Morin'in,"dönen-masa" fırtınası, Fransa'da şiddetli estiği bir zamanda Paris'te birkaç yıl yayınlanan *Journal de Magnetisme* dergisinde, tuhaf bir mektup yayınlandı.

"İnanın bana, bayım," diye yazmıştı isimsiz yazışmacı, "Orada, bir masanın çevresinde hiç ruh yok, hayaletler yok, melekler, demonlar yok; fakat bunların hepsi, bizim kendi iradelerimize ve hayal gücümüze bağlı olarak, yine de orada bulunabilir. Bu MASA fenomeni, eski bir fenomendir. Biz modernler tarafından yanlış anlaşılmıştır, fakat fizik ve fizyoloji ile ilgili olanlar için bunların hepsi doğaldır; ne yazık ki, elektriğin ve heliografinin keşfine kadar anlaşılmaz olarak kalmak zorunda oldu, spritüel doğanın bir gerçeğini açıklamak için, kendimize maddesel bir gerçeği dayanak almalıydık."

"Bildiğimiz kadarıyla, dagerreyotipi (eski fotoğraf tekniği) gümüşlü levha, sadece nesnelerle değil, aynı zamanda onların yansımaları ile de etkilenebilir. Öyleyse, söz konusu fenomen, *zihinsel fotoğraf* diye adlandırılması gereken, gerçekliklerin ötesinde, bizim çoğunlukla, mevcut

olandan alınan bir kopyayı, bir suretten elde edilmiş bir negatiften ayırt edemeyeceğimiz bir uygunlukla, düşüncelerimizin hayallerini üretir." Bir masanın ya da bir kişinin *manyetizması*, mutlaka, sonuçlarıyla özdeştir; o, ya zeki bir *yaşam* elektriği ya da manyetizmacının ve orada bulunanların düşüncesiyle oluşan yabancı bir yapının saturasyonu (doygunluğu)'dur.

Hiçbir şey, kendini ateşin kıvılcımlarında gösteren *kaba* bir güç elde etmek için, kondüktöründe akışkanı toplayan elektrik bataryasından daha iyi ve daha doğru bir fikir veremez. Bu suretle, izole edilmiş bir yapının üzerinde toplanmış elektrik, hareket gücüne eşit bir reaksiyon gücü elde eder, ya dolmak için, ya manyetize etmek ya da dağıtmak için, ya tutuşturmak ya da titreşimlerini uzağa boşaltmak için. Bunlar, görünmeyen elementler tarafından üretilen *görünmeyen* ya da kaba elektriğin görünen sonuçlarıdır. Görünmeyen kelimesi, zeki elektriğin karşıtı olarak masanın kendisi tarafından kullanılandır. Fakat orada açık olarak, insanın beyinsel kümesi tarafından üretilen ilgili bir elektrik ortaya çıkar. Metafiziksel evrenin ya da daha çok cisimsel evrenin doğasının orta yeri olan, bu ruh elektriği, bu spritüel ve evrensel ether, hakkında hiçbir fikri olmayan bilim tarafından kabul edilmeden önce, incelenmek zorundadır, onu yapana kadar da, hakkında hiçbir zaman herhangi bir şey bilmeyecektir."

"Öyle görünüyor ki, beyinsel elektrik, kendini ortaya çıkarmak için, sıradan statik elektriğin yardımına ihtiyaç duyar. İkincisi, atmosferde eksik olduğunda -örneğin, hava çok nemli iken- ne masalardan ne de medyumlardan hiçbir şey elde edemezsiniz." Fikirlerin, mevcut kişilerin beyinlerinde çok kesin olarak şekillenmesine hiç gerek yoktur; *masa*, onları ya düz yazı ya da mısra olarak, ama daima doğru bir şekilde, kendi keşfeder ve şekillendirir. Masanın, bazen bir mısraı düzenlemek için zamana ihtiyacı vardır; başlar, sonra bir kelimeyi siler, düzeltir, bizim adresimize epigrama geri gönderir. Eğer, hazır bulunan kişiler birbirleriyle uyum içinde ise, *o* herhangi bir insanın yapabildiği gibi şaka yapar ve bizimle eğlenir. Dış dünyanın şeylerine gelince, aynı

bizim gibi, kendi zanlarını edinmek zorundadır; *o* (masa), küçük felsefik sistemler, görüşler oluşturur, en marifetli belagat ustasının yapabileceği şekilde onları savunur. Kısaca, kendine ait olan, fakat materyallerini bizden bulduğu, uygun bir bilinç ve mantık yaratır."

"Amerikalılar, ölüleriyle konuştuklarına inandırılırlar. Bazısı (daha doğru olarak) bunların *ruhlar* olduğunu düşünür, diğerleri, onları *melekler* olarak kabul eder ve de *şeytanlar* (*zekâ*), Serapis, Delfi tapınaklarının inisiyeleri ve aynı türün sihir bilimine dayalı medikal gruplarının da yaptığı gibi, her biri için, iknaya uygun, peşin hüküm verilmiş şeklin halini alır."

Onlar, önceden tanrılarıyla konuşacaklarına inandırılmışlardı ve asla başaramadılar.

"Biz, fenomenin değerini iyi bilenler, tamamen eminiz ki masa, bizim manyetik *akış*'ımızla yüklendikten sonra, bizimkine benzeyen, aynı bizim gibi özgür irade verilmiş, bileşik sonucun, bireysel olandan daha güçlü olduğunu göz önünde tutarak, daha yüksek bir anlaşılabilirlikle bizimle konuşabilen ve tartışabilen bir zekâ hayata getirebilir ya da yaratabiliriz." Herodot'u, en sıra dışı durumların kayıtlarını tutarken, küçük yalanlar söylediği için suçlamamalıyız, zira antik zamanın tüm Pagan yazarlarında da görülen diğer tarihi gerçekler kadar gerçek ve doğru olarak kabul etmeliyiz.

"Fenomen, dünya kadar eskidir. Hindistan ve Çin rahipleri onu, Mısırlılar ve Yunanlılardan önce uygulamışlardı. Vahşiler ve Eskimolar da onu iyi bilirler. "O, İnanç fenomenidir, her mucizenin yegâne kaynağıdır." ve *sizin inancız* ne kadarsa, size o kadar olacaktır. Bu derin doktrini, aslında Hakikat'in vücut bulmuş sözü olarak ilan eden kimse, ne kendini aldatmış, ne de başkalarını aldatmak istemiştir; onun kabul edildiğini görme ümidimizin çok olmadığı, bizim şimdi tekrarladığımız bir aksiyonu açıklamıştır.

"İnsan bir mikrokosmozdur ya da küçük bir dünyadır; o, içinde kaotik bir durumda, büyük BÜTÜN'ün bir parçasını taşır. Bizim yarı tanrıların vazifesi, sürekli bir zihinsel ve materyal çalışmayla, onlara ait

olan parçayı, ondan serbest bırakmaktır. Yapmaları gereken görevler, yeni ürünlerin, yeni ahlaki değerlerin aralıksız süren keşfi ve onları kendi suretinde yaratan Yaratıcı tarafından onlara sağlanan kaba ve şekilsiz maddenin uygun biçimde düzenlenmesi, sıraları geldiğinde, onların yaratması gerekliliği ve böylece Yaratım işini tamamlamalarıdır. Büyük iş başarılabildiğinde ancak, *Bütün* öyle mükemmel olacaktır ki, Tanrı'nın kendisine benzeyecektir ve kendini kurtarabilecektir. Henüz o son andan çok uzağız, çünkü yerküremizde, henüz, yapılacak, bitirilmemiş ve üstesinden gelinecek tesisler, mekanizmalar ve ürünler vardır."

"Zihin maddeyi hareket ettirir." (Virgil)

"Biz bu hayatta yaşıyoruz, insan varlıklarıyla şeyler arasında gerekli ve sürekli bir ilişki barındıran bir çevre içinde ve entelektüel bir merkezdeyiz; her beyin bir sinir hücreleri yığınıdır, merkezi ve diğer istasyonlarla, düşünce titreşimleri yoluyla, sürekli bir ilişki içinde olan evrensel bir nörolojik telgraf sistemi istasyonudur."

"Spritüel güneş, ruhlar için parlarken, maddesel güneş bedenler için parlar, çünkü evren *ikili* doğaya sahiptir ve çiftler yasasını izler. Bilgisiz operatör, gönderileri yanlış yorumlar ve sıklıkla onları yanlış ve saçma bir şekilde iletir. Bunun için, araştırma ve pozitif bilim tek başına, bu dünyada her toplum arasındaki *öğretim istasyonlarına* yerleştirilmiş bilgisiz yorumcular tarafından yayılan hurafeleri ve saçmalığı yok edebilir. *Verbum*, SÖZ'ün bu şuursuz yorumcuları, daima, öğrencilerini, inceleme olmadan, ustalık sözleriyle yemin ettirmeye zorlamışlardır.

"Yazık! Oysa onların iç sesleri doğru bir şekilde tercüme etmelerinden başka daha iyi hiçbir şey dileyemezdik, asla aldatmayan ama içlerinde yanlış ruhlar olan sesler. 'O bizim görevimiz,' derler, 'kehanetleri yorumlamak; o bizim gökyüzünden aldığımız ayrıcalıklı görevdir, ruh, nereye gidecekse oraya esecektir ve o yalnız bizim üzerimizde eser,'."

"O, her bir şeyin üstünde eser ve spritüel ışığın ışınları her bilinci aydınlatır ve bütün bedenler ve zihinler bu çifte ışığı eşit derecede yansıtacaklar; insanlar, şimdi gördüklerinden daha belirgin bir halini göreceklerdir."

Yukarıdaki fragmanları, kendi orijinallikleri ve doğruluklarıyla tercüme edip alıntıladık. Biz yazarı biliyoruz; rivayet, onu büyük bir kabalist olarak ilan eder ve birkaç arkadaş onu doğru ve dürüst bir adam olarak tanır.

Dahası mektup, yazarın, spritüel çemberler üzerinde ikamet eden zekâların bukalemun benzeri doğalarını çok iyi ve dikkatli bir şekilde araştırdığını gösteriyor. Ve onlar, antik zamanda belirtilenlerle aynı tür ve ırktan, şimdiki nesil insanlarının da Musa zamanındaki insan ırklarıyla aynı doğaya sahip olduklarını küçük bir şüpheyle kabul ediyor. Öznel tezahürler, uygun şartlar altında, eski günlerde "iyi demonlar" diye bilinen varlıklardan ileri gelir. Bazen, fakat nadir olarak, gezegensel ruhlar -bizimkinden başka bir türün varlıkları-; bazen, bizim nakledilen ve sevgili dostlarımızın ruhları; kimi zaman da sayısız kabilelerin bir veya daha fazlasından olan doğa ruhları bunları meydana getirirler; fakat tezahürleri, çoğunlukla, tüm yeryüzü ruhlarından, bedensiz kötü insanlardan, A. Jackson Davis'in, Diakka'sını üretir.

KÖTÜ NİYETLİ MEDYUMLAR ve ONLARIN "REHBERLERİ"

Öznel ve nesnel medyumistik fenomenler hakkında yazdığımızı unutmuyoruz. Aradaki farkı sürekli aklımızda tutuyoruz. Her iki sınıfın da iyileri ve kötüleri var. Kötü niyetli bir medyumun, kendi kötü iç benliğine, huysuz, ahlaksız ve zarar verici tesirleri çekmesi, tıpkı, saf niyetli olanın, iyi ve saf olanları çektiği gibi kaçınılmazdır. Medyumun ikinci türüne örnek olarak, bir yazışmacı tarafından bize "bölgesinin İlahe'si" olarak tarif edilen, Avusturya'dan soylu Baroness Adelma von Vay'den (Kontes Wurmbrandt) daha asil biri nerede bulunabilir? O, medyumistik güçlerini, hastayı iyileştirmek ve acı çekeni teselli etmek için kullanır. Zengin olan için o bir fenomen, fakat fakir olan için hizmet eden bir melek. Uzun yıllar boyunca, doğa ruhlarını ya da kozmik bedensiz ruhları görmüş ve tanımıştır ve onları hep dostça bulmuştur. Teosophical Society'nin diğer yazışmacıları, bu maymun gibi

Şeytan gibi varlıkların elinde yola o kadar da iyi çıkmamışlardı. Anlatılan Havanna vakası, bir örnektir.

Spiritualistler, onlara hiç o kadar güvenmese de, bu doğa ruhları gerçekte var olan şeylerdir. Eğer Rosicruscian'ların, toprak ruhları (gnome), hava ruhları (sylph), ateş ruhları (salamander) ve su ruhları (undine), onların zamanında var oldularsa, şimdi de var olmalılar. Bulwer-Lytton'ın, *Eşiğin Sakini* adlı çalışması, *Jasher Kitabı'nda* [183] belirtilen, İbranilerin ve Mısırlıların, *Sulanuth'unun*[184] kadim tipi model alınmış modern bir konsepttir.

Hristiyanlar onları "şeytanlar", "küçük şeytanlar" olarak ve benzer karakteristik isimlerle adlandırırlar. Onlar, hiçbir tür değildir, sadece etheral maddenin basit, sorumsuz, daha yüksek bir zekâ tarafından tesir almadıkça da, ne iyi ne kötü yaratıklarıdır. Katoliklerin en büyük otoritelerinden biri olan İskenderiyeli Clementi, bu yaratıkları, gerçekten oldukları şekliyle tarif ederek, onları kullandığından, sadık Katoliklerin, doğa ruhlarını suiistimal ettiklerini ve yanlış tanıttıklarını duymak, oldukça garip olur. Aynı zamanda bir neo-Platoncu olduğu kadar belki de iyi bir sihir bilimci olan Clement, nitekim güvenilir kaynak üzerinde, fikir beyan ederek, onları, şeytanlar diye çağırmanın saçma olduğunu, çünkü onların sadece *aşağı derecede* melekler olduklarını ifade eder. "Elementlerin güçleri, rüzgârları hareket ettirir, sağanakları yağdırır ve onlar bu suretle Tanrı'ya bağlı aracılardır." Platon'un okuluna bağlı olan Origen, bir Hristiyan olmadan önce, aynı düşüncededir. Porphyry ise bu demonları başka herhangi birinden daha dikkatli bir şekilde tarif eder.

Bilimin bir "psişik güç" olarak, spiritualistlerin de ölülerin ruhları olarak inandığı, zekâları tezahür ettirenin muhtemel doğası daha iyi

183 Sulanuth, "Jasher" kitabında Bölüm lxxx, 19,20. Beyitlerde tarif edilir.

184 "Mısırlılar kendilerini sürü yüzünden gizlediler." (Musa tarafından getirildiği iddia edilen levhalardan biri) "... onlar arkalarından kapıyı kapadılar ve Tanrı, Sulanuth'u gönderdi" (tercüman bir dip-notta habersizce açıklar) "... deniz canavarıydı, yaklaştı ve Mısır'a girdi ... uzun kolları vardı, on gez uzunluğundaydı ... çatıların üstüne çıktı, onları açtı ve kopardı ... kolunu eve uzattı, kilidi ve sürgüyü kaldırdı ve Mısır'ın evlerini açtı ... ve hayvan sürüleri Mısırlıları harap etti ve bu onları fazlasıyla üzdü."

bilindiğinde, akademisyenler ve inananlar, bilgi için, eski filozoflara doğru dönecektir.

Bir an için, zeki bir orangutan veya bir Afrika antropoid maymununun bedensiz olduğunu, yani fiziksel bedeninden yoksun ve bir astrale sahip olduğunu düşünelim, tabii ölümsüz bir beden değilse. Spritüel dergilerde, ölen evcil köpeklerin ve diğer hayvanların hayaletlerinin görüldüğü pek çok örnekler bulduk. Bu yüzden, formların sadece elementallerin şakaları olduğu görüşünde kadim eskilerle hem fikir olma hakkımızı muhafaza etsek de, spiritualist tanıklık sebebiyle, o tip hayvan "ruhları"nın, gerçekten göründüğünü düşünmek zorundayız. Yeryüzü ve spritüel dünya arasındaki iletişim kapısını bir kere açarsa, insan ruhlarının ürettiğini gördüğü gibi, fiziksel fenomenler üretmekten maymunu ne alıkoyabilir? Ve spritüel çemberlerde tanık olunanların çoğunu, yaratıcılık becerisinde niye geçemesinler? Bırakalım, buna spiritualistler cevap versin. Borneo orangutanı küçüktür, çok azı zekâ olarak vahşi insandan aşağıdadır. Beyinleri, en gelişmemiş vahşilerin, kübik kapasitesinin altında olsa da, Mr. Wallace ve diğer büyük spiritualistler, onun harikulade zekâsı ile ilgili örnekler verirler. Bu maymunlar eksiktir, fakat aşağı seviyedeki insanlar gibi konuşurlar.

Maymunlar tarafından yerleştirilen gözcüler; orangutanlar tarafından seçilen ve inşa edilen uyku odaları; içgüdüden daha fazlası olan tehlike ve tahmin önsezileri, itaat ettikleri liderlerini seçmeleri ve diğer çoğu yetilerinin uygulaması, onlara kesinlikle, en azından yassı kafalı bir Avustralyalı ile aynı seviyede bir yere yerleşme hakkını verir. Mr. Wallace şöyle der: "Vahşilerin zihinsel ihtiyaçları ve fiili yetenekleri, o hayvanların çok az üstündedir."

Şimdi insanlar, diğer dünyalarda hiç maymun olamayacağını, çünkü maymunların "ruhu"nun olmadığını varsayarlar. Fakat maymunlar, anlaşılan o ki, bazı insanlar kadar çok zekâya sahiptirler; öyleyse, kesinlikle maymunlardan daha üstün olmayan bu insanların ölümsüz ruhları var da maymunların neden olmaması gerekiyor? Materyalistler buna, ne birinin ne de diğerinin ruhu olmadığı, fiziksel ölümde her birinin

yok olduğu cevabını vereceklerdir. Fakat tüm zamanların spritüel filozofları, insanın hayvandan bir basamak yukarıda bir derece işgal ettiği ve onda eksik olan bir şeye sahip, bazen vahşilerin en bilgisizi ya da filozofların en zekisi olduğu üzerinde hemfikirdiler. Kadimler, gördüğümüz kadarıyla insanın; beden, astral ruh ve ölümsüz ruhtan oluşan bir üçlü iken, hayvan sadece bir dualite -astral ruhun canlandırdığı fiziksel bedene sahip bir varlık- olduğunu öğretmişlerdi. Bilim adamları, insan ve hayvan bedenlerini oluşturan elementlerde hiçbir fark ayırt edemiyorlar ve kabalistler, insanların ve hayvanların astral bedenlerinin (ya da fizikçilerin dediği şekliyle "yaşam- prensibi"), özde aynı olduğunu söyleyecek kadar onlarla aynı fikirdeler. Fiziksel insan, sadece hayvan yaşamının en gelişmiş şeklidir. Bilim adamlarının bize anlattığı gibi ise, *düşünce* bile bir maddedir ve her acı veya zevk duyusuna, her geçici arzuya, etherin bir karışıklığı eşlik eder ve o cesur yorumcular, *Görünmeyen Evren*'in yazarları, düşüncenin, bu evrenle aynı anda, diğer bir evrenin maddesine etki etmek üzere tasavvur edildiğine inanırlar. Eğer, bir orangutanın kaba ve hoyrat düşüncesi ya da bir köpeğinki, astral ışığın etheral dalgaları üzerinde, aynı insanın yaptığı gibi, kendi tesirini bırakıyorsa, neden o zaman, hayvana da, ölümden sonraki hayatın bir devamlılığı ya da "sonraki bir hal" teminatı verilmemesi gerekiyor?

Kabalistler, insanın astral bedeninin, cismani ölümden kurtulabileceğini kabul etmenin felsefik olmayacağını savunmuş ve savunmaktadırlar ve ayrıca maymunun astral bedeninin de bağımsız moleküllere ayrılacağını iddia ederler. Bedenin ölümden sonra *bireysel* olarak kurtulan kısmı, Plato'nun, *Timaeus* ve *Gorgias*'ta, *ölümlü* ruh dediği, *astral ruh*'tur. Zira, Hermetik doktrine göre, daha yüksek bir küreye doğru ilerleyen her değişimde o, maddesel partiküllerinden daha çok sıyrılır. Sokrates, Callicles'e, bu *ölümlü* ruhun, ikincinin ölümünden sonra da bedenin tüm karakteristik özelliklerini sürdürdüğünü anlatır; hatta o derece ki, gerçekte kırbaçlanmış bir insan, astral bedeninde de, "bütün yara izleri'ne sahip olacaktır. Astral ruh, hem fiziksel hem de ruhsal anlamda, bedenin sadık bir kopyasıdır. İlahi Olan, en yüksek ve ölümsüz

ruh, ne cezalandırılabilir ne de ödüllendirilir. Böyle bir doktrini sürdürmek, saçmalık ve saygısızlık olacaktır. Çünkü o, sırf merkezde ve ışığın tükenmez çeşmesinde yanan bir alev değil, fakat aslında onun bir parçası ve aynı özdendir.

O, bireysel astral varlığa, onu alma istekliliği oranında ölümsüzlük temin eder. *İkili* insan, başka bir deyişle, etten ve ruhtan oluşan insan, ruhsal devamlılık yasası içinde kaldığı ve ilahi kıvılcım, zayıf olarak da olsa ondan ayrılmadığı sürece, bir sonraki ölümsüzlük haline gidiş yolundadır. Fakat materyalist bir varoluşa teslim olanlar, dünyevi uzun ve zorlu yolculuğun başında, ruhlarına ilahi ışının girişini kapatarak, ruhun içinde bir ışık odağı olarak hizmet eden o sadık nöbetçinin uyaran sesini bastırırlar. Bilinç ve ruhun arkasında kalan ve madde sınırlarını geçemeyen bu gibi varlıklar, onun yasalarını takip etme zorunluluğuna ihtiyaç duyacaklardır.

Madde, aynı ölümsüz ruhun kendisi gibi yok edilemez ve sonsuzdur, fakat sadece partiküllerinde, düzenlenmiş formlar olarak değil. Yukarıda tarif edildiği gibi ağır derecede materyalist bir kişinin bedeni, fiziksel ölümden önce, ruhu tarafından terk edildiğinde, duyusuz maddenin yasalarını izleyen plastik madde, astral ruh, kendini tamamen, derece derece bireysel dünya yaşamı süresince onun için hazırlandığı kalıba dönüştürür. Daha sonra, Plato'nun söylediği gibi, hayatı boyunca, onun kötü taraflarını andırdığı hayvanın formunu alır. "Bu, kadim bir sözdür," diye anlatır bize. O şekilde ayrılan ruhlar, Hades'te var olurlar ve tekrar buraya geri dönerler ve *ölüden üretilirler.* Fakat fazlasıyla kutsal bir hayat yaşamış olanlar, YUKARIDAKİ arınmış meskene varanlardır ve yeryüzünün DAHA ÜST KATLARINDA YAŞAMAYA DEVAM EDERLER (etheral bölge). Phaedrus'ta Plato, yine insanın ilk yaşamını (yeryüzündeki) sonlandırdığında, bazılarının yer *altındaki* cezalandırma yerlerine gittiklerini söyler. Yerin aşağısındaki bu bölgeyi kabalistler, dünyanın içindeki bir yer olarak almazlar, mükemmellik anlamında yeryüzünden daha çok daha aşağı derecede ve çok daha maddesel bir küre olduğunu ileri sürerler.

Yeni Ahit'in, görülen uyuşmazlıkları üzerine bütün modern yorumcular, tek başına, *Görünmeyen Evren*'in yazarları, evrenin cehennemiyle ilgili olan, onun kabalistik gerçekliklerine küçük bir göz atış yakalamış görünüyorlar.[185] Okültistlerin, *sekiz* küre olarak adlandırdığı (tersine sayarak), bu cehennem, sadece *sonrakine eklenmiş ve yarı gölgesinde onu izleyen*, bizimki gibi bir gezegendir. Bir çeşit toz çukuru, yukarıda belirtilen yazarlardan bir ifade ödünç almak gerekirse, "bütün çöpün ve pisliğin yakıldığı bir yer" ve üzerinde dünyamıza mahsus kozmik maddenin bütün artığı ve cürufu, daimi bir şekil değiştirme halindedir.

Gizli doktrin, insana, eğer ölümsüzlüğü kazanırsa, hayatta olduğu üçlüde sonsuza dek kalacağını ve tüm küreler boyunca öyle devam edeceğini öğretir.

Bu hayatta, kaba fiziksel kılıfla kaplanmış astral beden, cismani ölüm işlemiyle o kılıftan sıyrıldığında, diğer başka ve daha etheral bir bedene dönüşür. Bu, ölüm anından itibaren gelişmeye başlar ve dünyevi astral beden sonunda ondan ayrıldığında, kusursuz hale gelir. Dediklerine göre bu işlem, küreden küreye her geçişte tekrarlanır. Fakat ölümsüz ruh, Dr. Fenwick'in, Margrave'nin beyninde incelediği, ama hayvanlarda görmediği, "gümüşi kıvılcım" asla değişmez, "hiçbir şekilde muhafazasını parçalamayarak" bozulmadan kalır. Astral ışıkta ikamet eden hayvan ruhları ile ilgili, Porphyry, Lamblichus ve diğerlerinin tarifleri, en güvenilir ve zeki durugörücüler tarafından da doğrulanır. Bazen hayvan ruhları, materyalize olarak, spritüel bir dairede bulunan her kişiye görünür hale bile gelirler. Colonel H.S. Olcott, *Diğer Dünyadan İnsanlar* adlı çalışmasında, seyircilerin görüş alanında, bir ruh kadını takip eden, materyalize olmuş bir sincabın, onların gözü önünde defalarca kaybolup tekrar ortaya çıktığını ve sonunda da dolabın içine doğru ruhu izlediğini anlatır.

Konumuzun diğer bir adımına geçelim. Eğer, cismani ölümden sonra spritüel dünyada böyle bir varoluş varsa, o zaman, bunun tekâmül kanununa göre vuku bulması gerekir. İnsanı, madde piramidinin uç

185 'Unseen Universe" 205, 206

noktasındaki yerinden alır ve aynı amansız kanunun onu takip ettiği başka bir varoluş küresine kaldırır. Ve onu takip eden şey, doğadaki diğer her şeyi de neden etmesin? Neden, bütün hepsi aynı yaşam prensibine sahip ve yaşam prensibi onları terk ettiğinde cisimsel formları, aynı insanınki gibi çürüyen hayvan ve bitkiler için de öyle olmasın? Eğer insanın astral bedeni, diğer kürelere ulaşarak daha etheral oluyorsa, niye diğerlerininki de ulaşmasın? Onlar da, insan gibi, yoğunlaştırılmış kozmik maddeden ortaya çıkmışlardır ve bizim fizikçiler, Profesör Le Conte'nin şu şekilde sınıflandırdığı, doğanın dört krallığının molekülleri arasındaki en ufak farkı göremezler:

4. Hayvan Krallığı
3. Bitki Krallığı
2. Mineral Krallığı
1. Elementler

Maddenin, bu planların her birinden, yukarıdaki plana geçişi süreklidir ve Le Conte'ye göre, doğada maddeyi, hemen 1 numaradan 3 numaraya ya da 2 numaradan 4 numaraya, durmaksızın ve orta plan üzerindeki farklı bir çeşit güç terfisi almadan yükseltebilen hiçbir güç yoktur.

Şimdi, herhangi biri, aynı tekâmül prensibiyle, aslen ve sürekli aynı yapıda olan ve tümü canlandırılmış moleküllerin, verilen bir sayısı dışında belli bir sayısı, tekâmül eden ölümsüz insanın son noktasına o dört krallık boyunca taşınabilir ve diğerlerinin 1, 2 ve 3 numaralı planların ötesine geçmesine müsaade edilmez, diye düşünebilir.

Neden bütün bu moleküllerin önünde; mineralin bitki, bitkinin hayvan, hayvanın insan olması gibi, eşit sırada bir gelecek olması gerekiyor? -Bu dünya üzerinde değilse de, en azından uzayın sınırsız başka diyarlarında?- Eğer tekâmül, tek başına, insanda kusursuzca örneklendirilmiş ve alt krallıklarda sınırlandırılmış olsaydı, geometri ve matematiğin -sadece kesin bilimler- evrenin yasası olarak ortaya koyduğu ahenk bozulurdu. Mantığın önerdiğini psikometri ispatlar ve daha önce söylediğimiz gibi, onun modern kâşifi, Joseph R. Buchanan için, bir gün bilim adamları tarafından, bir anıt dikileceği gibi pek mümkün

görünmüyor. Eğer bir mineral parçası, fosilleşmiş bitki ya da hayvan formu, psikometrik olarak (ruh ölçme), önceki durumları hakkında canlı ve doğru resimler veriyorsa, bir insan kemiği parçası da, ait olduğu kişi hakkında bunu yapıyorsa, aynı süptil ruhun bütün doğaya nüfuz ettiği ve organik ya da inorganik özlerden ayrılamayacağı görülüyor. Antropologlar, fizyologlar ve psikologlar, ilk ve son sebeplerle ve maddenin tüm formlarındaki aşırı benzerlikle, fakat ruhtaki öylesine derin farklılıkla, aynı derecede şaşırmışlar ise, bu belki de, araştırmalarının bizim görünen dünyamızla sınırlı kalması ve daha ileri gidemedikleri ya da gitmeye cesaret edememeleri yüzündendir. Bir mineral, bitki veya hayvan ruhu, burada şekil almaya başlayabilir ve bundan milyonlarca çağ sonra, astronomların bildiği ya da bilmediği, görünen ya da görünmeyen, diğer gezegenlerde son gelişimine ulaşabilir. Bu sebeple, önceden ortaya atılmış olan, dünyanın kendisinin onlara yaşam verdiği canlı yaratıklar gibi olduğu ve kendi ölüm ve çözülme safhalarından geçtikten sonra, etheral bir gezegene dönüştüğü teorisinin aksini kim ispat edebilir? "Yukarıda nasılsa, aşağıda öyledir," ahenk, doğanın en büyük yasasıdır.

Fiziksel ve matematiksel dünyadaki ahenk, spritüel olanın içindeki *adalettir*. Adalet, ahengi meydana getirir ve adaletsizlik, uyumsuzluğu ve uyumsuzluk, kozmik skalada, kaos-yok oluş demektir.

Eğer, insanın içinde gelişmiş ölümsüz bir ruh varsa, bu başka her şeyin içinde de olmalıdır, en azından saklı veya oluşum aşamasında ve bu tohumların tamamen gelişmiş hale gelmesi, sadece bir zaman meselesi olabilir. Hangi ağır adaletsizlik, hiçbir suçu olmayan masum, zavallı bir atın, tüm hayatı boyunca, efendisinin kırbacının acımasız işkencesi altında zorluk ve acı çekip ve sonra ölünce yok olmasını gerektirirken, kendi özgür iradesiyle yaptığı vahşi bir cinayetin faili, pişman olmayan bir adamın, zaman içinde bütün günahlarından temizlenebilecek ve kusursuz mutluluğun keyfini çıkaracak ölümsüz bir ruha sahip olmasını sağlar? Böyle bir inanç, vahşi bir adaletsizlik demektir ve sadece, her şeyin insan için yaratıldığı ve onun evrenin tek hükümdarı olduğu

dogmasının öğretildiği insanlar arasında mümkündür; öyle kudretli bir hükümdar ki, kendi kötü hareketlerinin sonuçlarından kendini kurtarabilir, ama evrenin Tanrı'sının kendi haklı öfkesini yatıştırması gerektiği kadar da çok değildir.

Bir filozofunkinden çok az aşağıda bir beyine sahip en sefil vahşi (öbürü medeniyet çağı yüzünden fiziksel olarak daha gelişmiştir), bununla beraber zihinsel yetilerinin fiili uygulaması konusunda, bir hayvandan çok az yukarıda ise, onun ve maymunun her ikisinin de maymunun bu dünyada, insanın da Tanrı'nın başka bir suretinde yaratılmış varlıkların olduğu başka bir gezegendekilerle eşit derecede filozof olma fırsatlarının olmayacağı sonucunu çıkarmak doğru olur mu?

Profesör Denton, psikometrinin geleceğinden bahsederken şunları söyler: "Astronomi, bu gücün yardımını küçümsemeyecektir. Daha önceki jeolojik dönemlere geri gittiğimizde, organik varlığın yeni formları ortaya çıkarılırken, gelecek psikometrinin keskin bakışıyla da, o erken dönemlerin gökleri incelendiğinde, o kadar yeni yıldız grupları, yeni takımyıldızları gözler önüne serilecektir. Siluryen dönemindeki yıldızlı göklerin doğru bir haritası, bizim keşfedemediğimiz çoğu sırrı açığa çıkarabilir. Neden, değişik göksel cisimlerin tarihini, jeolojik, doğal ve belki de insan tarihlerini, gerçekten okuyamayalım? Eğitimli psikometricilerin, gezegenden gezegene seyahat edebilmelerine ve o anki durumlarını ve geçmiş tarihlerini dakikası dakikasına okuyabilmelerine inanmak için iyi bir nedenim var."[186]

Herodot, bize Babil'de, rahiplerin astrologları tarafından kullanılan Belus Kuleleri'nin sekizincisinde, en üstte kehanette bulunan azizelerin, Tanrı'dan haberler almak için uyudukları bir oda, bir mabet vardı. Kanepeden başka, Manetho'nun bize bildirdiği, hepsi meteorit olan çeşitli taşların üzerinde, altından bir masa duruyordu. Azizeler, kâhinlik vizyonunu, bu kutsal taşları, başlarına ve göğüslerine bastırarak geliştirmişlerdi. Aynısı, Teb'te, Lycia'da, Patara'da da meydana geldi.[187]

186 W. Denton, "The Soul of Things" s. 273

187 "Herodotus" Bölüm 181

Bu, psikometrinin bilindiğine ve yoğun bir şekilde kadimler tarafından uygulandığına işaret eder gibi görünüyor. Draper'e göre, Keldani astrologlarının, gezegenler ve onların ilişkileri hakkında sahip oldukları derin bilgiyi, astronomik araçlardan çok betylos taşının ya da meteorik taşın ilhamı yoluyla elde ettiklerinin belirtildiğini başka bir bölümde görmüştük. Strabo, Pliny, Hellanicus hepsi, betyli taşının, elektriksel ya da elektromanyetik gücünden bahsederler. O taşlara, en uzak antik devirde, Mısır'da ve Semendirek'te, "cennetten düşen ruhları ihtiva eden" manyetik taşlar olarak tapınıldı ve Kibele rahipleri, üzerlerinde küçük bir betylos taşırlardı. Belus rahiplerinin uygulamaları ve Profesör Denton'ın deneyleri arasındaki bu, ne tuhaf bir tesadüf!

Profesör Buchanan, psikometri hakkında, onun bize sağlayacaklarını, doğrulukla ifade eder: "Kötüyü ve suçu sezinleyecek. Güçleri uygun bir şekilde oluşturulduğunda hiçbir suç davranışı psikometrinin sezgisinden kaçamayacak. Psikometrinin kesin suç sezgisi (ne kadar gizli olduğu fark etmez) tüm gizliliği geçersiz kılacak."

Bedensiz ruhlardan bahsederken Porphyry, şöyle der: "Bu görünmeyen varlıklar, tanrılar gibi, insanlardan itibar görüyorlar. Evrensel bir inanca göre, onlar, çok kötü niyetli olabilirler. Bu, onların düşüncesine uygun bir tapınma sunmayı ihmal edenlere karşı öfke duymalarını ispatlıyor."[188]

Homer, onları şu sözlerle anlatır: "Bizim *tanrılarımız*, biz onlara kurban sunduğumuzda bize görünürler. *Onlar, masamızda oturarak, bizim festival yemeğimize katılırlar*. Ne zaman seyahat eden yalnız bir Fenikeli ile karşılaşsalar, *on, rehberler olarak hizmet ederler* ve bunun dışında varlıklarını tezahür ettirirler. Hürmetimiz, tıpkı suç ve kan dökmenin, Cyclope'ları (Tepegöz) ve acımasız devlerin ırkını birleştirdiği gibi, bizi onlara yakınlaştırır."[189] Son söylenen, bu tanrıların nazik ve

188 "Of Sacrifices to Gods and Demons" Bölüm 2
189 "Odyssey" Kitap 7

faydalı demonlar olduğunu ve bedensiz ruhlar da olsalar, hiç *kötü* olmadıklarını ispatlıyor.

Kendisi Plotinus'un doğrudan bir öğrencisi olan, Prophyry'nin dili, bu ruhların doğasından söz ederken çok daha açık sözlüydü. "Demonlar," der, "görünmezdir, fakat kendilerini, formlarla ve kendi içinde *çok fazla maddeselliğe sahip* doğalarıyla açıklanabilen, sayısız çeşitlilik gösteren biçimlerle giydirirler. Onların ikametgâhı, yeryüzüne komşudur. Ve *iyi demonlarm dikkatinden kaçabildikleri zaman, yapmaya cesaret etmeyecekleri hiçbir yaramazlık yoktur.* Bir gün kaba kuvvete, başka bir gün kurnazlığa başvuracaklardır."[190] Daha sonra, şöyle devam eder: "İçimizde, aşağılık tutkular uyandırmak, toplumlara ve uluslara, karışıklık çıkaran doktrinler vermek, savaşları, kargaşaları ve diğer musibetleri provoke etmek, onlar için çocuk oyuncağıdır ve sonra da size, 'Bütün bunlar, tanrıların işleridir,' derler. Bu ruhlar, zamanlarını ölümlüleri kandırarak ve aldatarak, etraflarında illüzyonlar ve olağanüstü şeyler yaratarak geçirirler; *onların en büyük ihtirası*, tanrıları ve bedensiz ruhları geçmektir."

190 Porphyry, "Of Sacrifices to God and Demons" Bölüm 2

10

İç ve Dış İnsan

"Baba, her Ruha bu üçlüden katar, her şey bu üçlünün sinesinde yönetilir."

TAY., *Lyd. de Mens.*, 20

"Daha güçlü ruhlar, hakikati kendileri idrak ederler ve daha yaratıcı bir doğaya sahiptirler. Böyle ruhlar, kehanete göre, kendi güçleriyle kurtulurlar."

PROCLUS in I Alc.

"Ruh, sürekli olarak, işlemekte olan belli bir uzay zamanında, bütün şeyleri çalıştırdığı ve içlerinden geçtiği için, sonra da, tekrar geriye doğru bütün şeylerin içinden geçmek zorunda kalır ve dünyadaki aynı doğuş ağını tekrar açar. Aynı sebepler sık oldukça, aynı sonuçlar benzer şekilde geri döndürülecektir."

FICIN. *de Im. An.,129, Keldani Kehanetleri*

"Bir ayrıcalık tahsis edilmedikçe, zihnin çalışması aldatıcı ve değersizdir."

EDWARD YOUNG

Cenin embriyo, şekil almaya başladığı andan, yaşlı insan son nefesini verip mezara girinceye kadar, ne başlangıç ne de son, ortaçağ bilim adamları tarafından anlaşılmamıştır; bizden önceki her şey, bir boşluk, bizden sonraki her şey ise kaostur. Çünkü ruh, can ve beden arasında ilişkiye dair hiçbir delil yoktur. Sadece yaşam prensibinin

kendisi, materyalizmin boş yere entelektüel güçlerini tükettiği çalışma üzerinde, çözülemeyen bir muamma arz eder.

Bir cesedin önünde, öğrencisi tarafından, o boş kabın sahibinin nereden gelip nereye gittiği sorulan bir fizyolojist, cevap veremeden kalır. Öğrenci, ya ustası gibi, protoplazmanın insanı meydana getirdiği ve gücün canlandırdığı ve şimdi bedenini tükettiği açıklaması ile tatmin olmalı ya da okulun duvarları ve kütüphanenin kitaplarının dışına çıkıp sırrın açıklamasını aramalıdır.

Bazen, iki büyük rakibin, bilim ve teolojinin, sık sık vuku bulan çekişmelerini izlemek, eğitici olduğu kadar da ilginçtir. Kilisenin bütün çocukları, taraflılık teşebbüslerinde, Paris'in zavallı Abbe Moigno'su kadar başarısız değildir. Bu saygıdeğer ve hiç şüphesiz iyi niyetli rahip, Huxley, Tyndall, Du Bois-Raymond ve diğer birçoğunun, serbest düşünceli iddialarını çürütmek için giriştiği verimsiz teşebbüsünde, üzücü bir hata ile karşılaşır. Karşı iddialarındaki başarısı, şüphe dolu olmaktan çok daha fazladır ve başına açtığı sorununun ödülü olarak da, "Yasak Kitaplar Listesi Örgütü", onun kitabının inananlar arasında dolaşmasını yasaklar.

Deneysel araştırmalarla iyi bir şekilde ortaya konmuş konular üzerinde, bilim adamlarıyla tek başına düelloya girmek, tehlikeli bir deneyimdir. Bildikleri şeyde doğrulukları tartışılamaz ve eski formül, onların kendi elleriyle yıkılıp, yerine daha yeni keşfedilmiş biri yerleştirilene kadar, Achilles'e karşı savaşmanın bir faydası yoktur -biri, gerçekten, hızlı ayaklı tanrıyı (Achilles), savunmasız topuğundan yakalamadıkça-. Bu topuk, onların bilmediklerini itiraf ettikleri şeydir!

Yaptıkları, o ölümcül kısma ulaşan tanınmış bir rahip için tertip edilmiş kurnazca bir oyundu. Bu bölümü doldurmaya niyetli olduğumuz, sıra dışı ama yine de doğruluğu kanıtlanmış vakaları anlatmaya geçmeden önce, modern bilimin, imbikle ya da kapla test edilemeyen, doğadaki her gerçek konusunda, nasıl yanılabilir olduğunu bir kez daha göstermek iyi bir politika olacaktır. Sırada, Notre Dame'ın F. Felix'inin, "Sır ve Bilim" başlıklı, bir dizi söylevinden birkaç fragman var. Bunlar, vaizi tarafından sergilendiği gibi tamamen aynı ruhta ele alınmış bir

çalışmadan alıntı yapmaya ve nakletmeye değer çalışmalardır. Kilise bu sefer, bir süre için, bilgili akademisyenlerin karşısında, geleneksel düşmanının küstahlığını susturmuştu. Büyük rahibin, inananın genel arzusuna ve belki de kilise büyüklerinin emirlerine cevap olarak, kendini belagatli büyük bir konuşma çabası için hazırladığı biliniyordu ve tarihi katedral devasa bir kalabalıkla dolmuştu. Derin bir sessizliğin ortasında, bizim amacımız için yeterli olan, aşağıdaki paragrafların olduğu konuşmasına başladı:

"Hristiyanlığın gelişiminin karşısında durmak için bize uğursuz bir kelime telaffuz edildi: BİLİM. Bu, bizi ürkütmeye çalıştıkları tüyler ürpertici bir davetti. Hepsine söyleyebileceğimiz tüm şey, Hristiyanlık üzerinde yükselmek olacaktır, onların ise, daima hazır bir cevapları vardır: 'O, *bilimsel* değil. Biz vahiy söyleriz; vahiy bilimsel değil. Biz mucize anlatırız; mucize bilimsel değil.' Bu yüzden, anti-Hristiyanlık geleneğine sadık olarak ve şimdi her zamankinden daha fazla, bizi bilimle öldürmek niyetinde görünüyor. *Karanlığın* özü, bizi ışıkla tehdit ediyor. Kendisini ışık ilan ediyor."

"Yüzlerce defa kendime sordum, öyleyse, nedir bizi bitirmeye hazırlanan o korkunç bilim? Matematik bilimi mi? Fizik mi? Astronomi? Fizyoloji? Jeoloji? Fakat Katolik dünyada, bir şekilde varlık gösteren, Akademide ve tarihte yeri olan astronomlar, fizikçiler, jeologlar ve fizyolojistler sayabiliriz. Öyle görünüyor ki bize baskı yapan, ne bu, ne de o bilimdir, ama genel olarak bilimdir."

"Ve neden Hristiyanlığın bilimle yıkılacağı kehanetinde bulunuyorlar? Dinleyin, biz bilimle yok olmalıyız, çünkü biz sırları öğretiyoruz ve çünkü Hristiyan sırları modern bilimin radikal karşıtıdır. Sır, mantığın yokluğudur, bilim onu reddeder, onu suçlar, LANETLER!"

PERE FELIX BİLİM ADAMLARINI SUÇLUYOR

"Ah! Tabii haklısınız. Eğer Hristiyan sırrı, sizin onu ilan ettiğiniz şey ise, o zaman, bilim adına ona lanet yağdırınız. Hiçbir şey, bilime, mantıksızlık ve zıtlık kadar antipatik gelmez. Ama gurur duyun, gerçeksiniz! Hristiyanlığın sırrı gibi değilsiniz. Eğer öyle olsaydı, en

açıklanamaz sırları açıklamak size kalırdı. Nasıl oluyor da, yaklaşık 2000 yıl boyunca, o kadar çok üstün akıl ve nadir dehalar, bilimi reddetmeyi ve mantıktan vazgeçmeyi düşünmeksizin, bizim sırlarımızı kucaklamışlardır? Modern biliminizden, modern düşüncenizden ve modern dâhiliğinizden istediğiniz kadar bahsedin, 1789'dan önce de bilim adamları vardı."

"Eğer bizim sırlarımız, o kadar açıkça mantıksız ve aykırı ise, öyle büyük dehalar, tek bir şüphe olmadan onları nasıl kabul ettiler? Fakat Tanrı, sırrın bilim ile hiçbir aykırılığı olmadığını göstermekte ısrar etmemem için beni tutuyor! Metafizik soyutlamalarla ispatlamanın faydası ne? Yaratımın bütün realiteleri cevaplanamaz bir şekilde sırrın her yerde bilimi aciz bıraktığını gösterirken, bilim kendini sırla uzlaştırabilir. Şüphenin ötesinde, size göstermemizi istiyorsunuz, pozitif bilim sırrı kabul edemiyor; size kesin bir şekilde şöyle cevap veriyorum, o kaçamaz. Sır, bilimin KADERİDİR."

"Delillerimizi seçelim mi? Öyleyse, ilk olarak, tamamen maddesel olan dünyaya bakın, en küçük atomdan en büyük güneşe kadar. Orada, eğer ki, bütün yapıları ve onların hareketlerini tek bir kanununun içine almaya çalışıyorsanız, evrenin bu geniş panoramasında, her şeyin tek bir gücün imparatorluğuna itaat ettiği görünen bu olağanüstü ahengi açıklayan bir kelime arıyorsanız, onu ifade etmek için şu kelimeyi telaffuz ediniz ve '*çekim*' deyiniz!"

"Evet çekim, bu gök cisimleri biliminin, en güzel somut örneğidir. Siz, bu cisimlerin, uzay içinde birbirlerini tanıdığını ve çektiğini söylüyorsunuz; onların kütleleri oranında ve mesafeleriyle ters oranda birbirini çektiğini belirtiyorsunuz. Ve aslında, şu ana kadar, bu iddiayı yalanlayacak hiçbir şey olmadı, fakat her şey, şimdi VARSAYIM İMPARATORLUĞU'nda hüküm süren bir formülü teyit etti ve bu yüzden o, bundan böyle, doğruluğu kanıtlanmış yenilemez bir gerçek olmanın gururunu yaşamalı."

"Beyler, tüm kalbimle, çekimin hükümdarlığına bilimsel saygılarımı sunuyorum. Ruhlar dünyasına kusur bulan madde dünyasındaki bir

ışığı karartma arzusunda olan kişi ben değilim. Çekim imparatorluğu, o halde, elle tutulabilir, o egemen güçtür, o yüzümüze dik dik bakıyor!"

"Fakat nedir bu çekim? Onu kim gördü? Çekimle kim karşılaştı? Çekime kim dokundu? Bu sessiz, zeki, hissiz cisimler, birbirleri üzerinde bilinçsiz olarak, onları genel bir dengede ve bağlaşık bir ahenkte tutan bu karşılıklı aksiyon ve reaksiyonu nasıl uyguluyorlar? *Bu güç*, güneşi güneşe, atomu atoma çeken, birinden diğerine giden, görünmeyen bir aracı mı? Ve o durumda, bu aracı nedir? Aracılık eden, kuşatan, kendisinden, güneşin atomdan daha fazla kaçamayacağı bu güç, kendine nereden gelir? Birbirini çeken elementlerin kendisinden farklı başka bir şey midir? Sır! Sır!"

"Evet beyler, işte öyle bir parlaklıkla materyal dünyanın arasından parlayan bu çekim, size sonunda, anlaşılamaz bir sır bırakır. Pekâlâ! Onun gizeminden dolayı, size dokunan gerçekliğini ve boyun eğdiren egemenliğini inkâr mı edeceksiniz? Ve yine, lütfen dikkat buyurunuz, sır, o kadar çok bütün bilimin temelinde ki, eğer sırrı hariç tutmak isteseydiniz, bilimin kendisine son vermeye mecbur kalırdınız. Hangi bilimi düşünürseniz düşünün, onun çıkarımlarının görkemli sürüklemelerini takip edeceksiniz. Onun ana kaynağına ulaştığınızda, *bilinmeyen* ile yüz yüze geleceksiniz."[191]

"Kim, bir bedenin şekillenmesinin gizemine ve tek bir atomun oluşmasına nüfuz edebilir? Bir güneşin merkezinde olanı demiyorum, sadece bir atomun merkezinde olan nedir? Bir kum tanesinin en derinine kim etki etmiştir? Kum tanesi beyler, bilim tarafından dört bin yıldır inceleniyor. Bilim, dönüp duruyor; onu bölüyor ve alt kısımlara ayırıyor. Ona deneylerle azap çektiriyor; gizemli bileşimine ilişkin son sözü ağzından kapmak için onu sıkıştırıyor; doymak bilmez bir merakla ona soruyor, 'Seni, en küçük parçaya böleyim mi?' Sonra, bu derinliğin üzerinde muallâkta kalıyor, tereddüt ediyor, sendeliyor, başı dönüyor, sersemliyor ve umutsuzluk içinde diyor ki, BİLMİYORUM!"

---

191 Bu cümleye, ne Herbert Spencer ne Huxley karşı cevap vermeyecek. Fakat Peder Felix, bilime olan kendi borcundan habersiz görünüyor; eğer bunu, Şubat, 1600'de söylemiş olsaydı, zavallı Bruno'nun kaderini paylaşıyor olabilirdi.

"Eğer, yaradılıştan ve bir kum tanesinin saklı doğasından o kadar bihaber iseniz, tek bir canlı varlığın meydana gelişine dair bir sezgiye, nasıl sahip olmayı bekliyorsunuz? Canlı varlıktaki hayat nereden geliyor? Nerede başlıyor? Yaşam özü nedir?"

"BİLİNMEYEN"

Bilim adamları, bu belagatli rahibin sorusuna cevap verebilirler mi? Onun acımasız mantığından kaçabilirler mi? Sır, kesinlikle onları her taraftan sıkıştırır ve *Ultima Thule* -en bilinmeyen uç nokta-, ister Herbert Spencer, Tyndall ya da Huxley'in olsun, kapalı geçitlerinin üzerine AKIL ALMAZ, BİLİNMEYEN sözlerini yazmışlardı. Bu metaforun hatırına, bilim, yoğun bir kara bulut kümesindeki açıklıkların arasından şaşalı parlaklıkla ışıldayan göz kırpan bir yıldıza benzetilebilir. Eğer onun taraftarları, okyanus sahilindeki en küçük çakıl taşma şekil veren maddesel partikülleri, katı kütlelere çeken esrarengiz çekimi tarif edemiyorlarsa, muhtemel sonlar ve mümkün olmayan başlangıçlardaki sınırları nasıl belirleyebilirler?

Neden, maddenin molekülleriyle, o ruhlardan hiçbiri arasında bir çekim olmaması gerekiyor? Eğer, etherin maddesel parçası dışında, moleküllerinin özünde olan yerinde duramama özelliği ile, dünyaların formları, onların bitki ve hayvan türleri meydana gelebiliyorsa, neden etherin spritüel parçası dışında, monad safhasından, insan aşamasına; her alt form, bir üsttekine açılarak, ta ki dünyamızdaki evrim ölümsüz insanda tamamlanana kadar, birbiri ardına türlerin gelişmemesi gerekiyor? Görüleceği üzere, şimdilik, durumu kanıtlayan toplanmış gerçekleri tamamıyla bir kenara koyup, onu mantığın karar verme yetkisine bırakıyoruz.

Fakat fizikçiler, maddedeki canlandıran prensibi hangi isimle çağırırlarsa çağırsınlar, önemi yok; o, maddenin kendisinden ayrı ince bir şey ve maddenin bozulmalarından kurtulduğu için, onun ötesinde bir şey olmalı. Eğer çekim yasası, birini yönetmek olarak kabul edilirse, neden diğerini etkileyenden hariç tutulmak zorunda? Cevabı mantığa bırakarak, insan soyu ile ilgili genel tecrübeye dönüyoruz ve eğer

benzeşmelerden sonuç çıkarırsak, orada ruhun ölümsüzlüğünü onaylayan bir yığın şahitlik buluruz. Fakat elimizde ondan fazlası var. Diğer bilimler arasında bir yer hakkı olmasına rağmen, bir bilim *olduğu* inkâr edilen ruh biliminin olduğuna dair, şüphe edilemez binlerce şahitliğimiz var. Bu bilim, bizim modern felsefenin hayal edebileceğinden daha derin bir şekilde doğanın gizemi içine nüfuz ederek, bize, *görünmez* olanın, görünür hale nasıl getirileceğini; bedensiz ruhların varlığını; astral ışığın doğası ve sihirli özelliklerini; yaşayan insanların, önceki ile (bedensiz ruh), diğeri (astral ışık) arasından kendilerini iletişime geçirme gücünü öğretir. Bırakalım, tecrübenin ışığı ile delilleri incelesinler ve ne Akademi, ne Kilise, Peder Felix'in ikna edici konuşmasını inkâr edebilsinler.

Genel araç olan etherin içindeki ruhun varlığı, materyalizm tarafından inkâr edilir; teoloji, ondan kişisel bir tanrı yaparken, kabalist etherin içinde, elementlerin sadece maddeyi temsil ettiğini, her ikisinin de yanlış olduğunu savunur, doğanın bilinmeyen kozmik güçleri ve onları yöneten Ruh. Hermetik, Pisagoryan ve Orfeus'a ait kozmogonik doktrinler, Sanchuniathon ve Berosus'unkiler gibi, aksi iddia edilemez bir formüle dayanırlar: Ether ve kaos ya da Platon dilinde, akıl ve madde; tamamen, her şeyden bağımsız, evrenin ilksel ve sonsuz iki prensibidir. İlki, her şeyi canlandıran zeki prensipti; kaos ise, şekilsiz, formu ya da duyusu olmayan akışkan prensip; ikisinin birleşmesinden oluşan, evrenin varoluşunun içine ya da daha çok, evrensel dünyaya akan da ilk androjen ilahi varlıktı, kaotik madde, onun bedeni; ether, ruhu olmuştu. Bir Hermias Fragmanı'mn anlatım biçimine göre, "kaos, ruhla olan bu birlikten, duyu elde ederek, sevinçle parladı ve böylece *Protogonos* (ilk-doğan) Işığı üretildi". Analoji ile akıl yürüten kadimlerin, metafiziksel kavramları üzerine dayalı, bu üçlü birlik, akıl ve maddenin bir bileşimi, makrokozmosun ya da büyük evrenin mikrokozmosu insanı meydana getirdi.

Eğer şimdi biz, bu doktrini, bilinmeyenin sınırındaki bir durma noktasına gelen ve sırrı çözmede beceriksiz olan bilimin spekülasyonlarıyla kıyaslarsak, konu üzerinde yorum yapması için hiç kimseye izin vermeyecektir ya da biz, dünyanın göksel bir el çabukluğu hilesiyle

oluşturulduğu teolojik dogmasıyla, daha iyi bir delilin yokluğunda ona inanmakta tereddüt etmeyeceğiz. Hermetik doktrin ise bu durumda, daha akla uygun olmaktan çok uzak ve yüksek derecede metafiziksel görünebilecektir. Evren, oradadır ve biz, onun var olduğunu biliyoruz; ama nasıl oluştu ve biz onun içinde nasıl ortaya çıktık? Bir cevap, fizik biliminin temsilcileri tarafından reddedildi ve bizim kâfirce merakımız, spritüel gaspçılar tarafından aforoz edildi ve lanetlendi. O halde, bizim filozoflarımızın moleküllerinin etheral uzayda toplanmasından çağlar önce, konunun üzerinde derin derin düşünmüş bilgelerin bilgisine geri dönmekten başka ne yapabiliriz?

RUH ÇAĞIRMALARIN TEHLİKESİ

Ruh ve maddenin bu görünen dünyası, dediklerine göre, sadece ideal soyutun, somut suretidir; o, ilk ilahi DÜŞÜNCE'nin modeli üzerine inşa edildi. Böylece, evrenimiz, sonsuzlukta saklı olan bir halden var oldu. Bu tamamen spritüel olan evreni canlandıran ruh, merkezi güneştir, en yüksek ilahın kendisidir. Yalnız, onun fikrinin katı formunu inşa eden, onun kendisi değil, ondan ilk doğan'dı; ve o, dodekahedron -on iki yüzlü- geometrik şekli üzerinde kurulduğu için, ilk doğan, "yaratımı içinde on iki bin yıl kalmakla görevlendirildi." Sonraki sayı, insanın altıncı milenyumda yaratıldığını gösteren, Tyrrhenian kozmogonisinde[192] ifade edilir. Bu, 6000 "yıl" Mısır teorisi[193] ve İbrani hesabıyla da uyuşuyor. Sanchoniathon, *Kozmogoni*'sinde, rüzgâr (ruh), kendi prensipleri (kaos) tarafından aklı başından alındığında, *pothos* denilen, yakın bir birleşme gerçekleşti ve bundan, her şeyin tohumu ortaya çıktı. Ve kaos, *duyusuz* olduğu için, kendi ürününü bilmiyordu; fakat onun rüzgârla sarılışından yumuşak toprak-çamur yaratıldı. Bundan, yaratımın kökenleri ve evrenin nesli meydana geldi.

Dört elementi isimlendiren kadimler, etherden bir beşinci yaptılar. Onu, görünmeyen varoluş tarafından ilahileştirilen özü sayesinde,

192 Suidas, "Tyrrhenia."

193 Okuyucu, "yıllar" kelimesiyle, "çağlar" denildiğini, on iki aylık periyotlar olmadığını anlayacaktır.

bu dünya ve diğeri arasında bir araç olarak düşündüler. Yöneten zekâlar, etherin bir kısmından, denetlemekle sınırlandırılan dört krallığın birinden elini çekince, meydan *kötünün* hâkimiyetine bırakıldı. "Görünmeyenler"le görüşmeye hazırlanan bir usta, ritüelini iyi bilmek zorundaydı ve astral ışıktaki dört elementin kusursuz dengesini gerektiren şartların tam bilgisine sahip olmalıydı. Hepsinden önce, özünü saflaştırmalı ve saf ruhları çekmek istediği dairenin içinde, bedensiz ruhların, onların çemberlerine girişini önlemek için, elementleri dengede tutmalıdır. Fakat bilgisizce yasak zemini ihlal eden tedbirsizce arayanın vay haline; tehlike, her adımda onun etrafını saracaktır. O, kontrol edemediği güçleri çağırır; sadece kendi efendilerinin geçmesine izin veren nöbetçileri uyandırır. Ölümsüz Rosicrucian sözlerinde, "Bir kere sen, yaşayan Tanrı'nın ruhuyla iş birliği yapmaya karar verdiğinde, O'nun işinde O'na engel olmamaya dikkat et; çünkü eğer şehvetin, doğal orantının sınırını aşarsa, *Moyst*[194] *varlıklarının* öfkesini harekete geçirmiş olursun ve o zaman onlar, *merkezi ateşe* karşı ayağa kalkacaklar ve merkezi ateş de onlara karşı olacak ve kaosta[195], korkunç bir bölünme ortaya çıkacak.

Ahenk ve birliğin ruhu, tedbirsiz elin rahatsız ettiği elementlerden ayrılacak ve görünmeyen güç akıntıları, derhâl sayısız madde ve içgüdü yaratıklarıyla istila edilmiş olacaktır. Büyü bilimcilerin demonları, teologların şeytanları; gnomlar, salamanderler, silifler ve undine'ler; çeşit

---

194 17. yüzyılda yaşamış ve çalışmalarını yayınlamış bu Kabalist'in yazımını ve sözlerini veriyoruz. Genel olarak, Hermetik filozofları arasındaki en meşhur simyacılardan biri olarak görülür.

195 Materyalistik filozofların en pozitifleri, var olan her şeyin etherden yayıldığı, hava, su, toprak ve ateş, dört elementin de ether ve ilk İkili kaostan kaynaklanmış olması gerektiği; hâlihazırda bilinen ve bilinmeyen tüm ölçülemeyenlerin aynı kaynaktan geldiği konusunda hemfikirdiler. Şimdi, eğer, maddenin içinde spritüel bir öz var ise ve o öz, kendini milyonlarca bireysel forma şekillendirmeye zorluyor ise, doğadaki bu spritüel krallıkların her birinin, onun kendi materyalinden çıkmış varlıklarla dolu olduğunu iddia etmek, neden mantıksız olsun? Kimya, bize, insan vücudunda hava, su, toprak ve ısı ya da ateş olduğunu öğretir. Hava, kendi unsurları içinde, su kendi salgılamalarında, toprak inorganik bileşenlerinde ve ateş, hayvani ısısında mevcuttur. Kabalist tecrübeyle bilir ki, bir elemental ruh, sadece birini içerir ve dört krallığın her biri, kendi özel elemental ruhlarına sahiptir; insan ise onlardan daha yüksek olarak, tekâmül yasası, bütün dördünün bileşimindeki tanımını onda bulur

çeşit hava formlarıyla, uygulayıcıya telaşla hücum edeceklerdir. Sen, herhangi bir şey bulamadan, onlar hafızanın en derinliklerine girecekler, o andan itibaren, spritüel çemberlerdeki bazı duyarlı varlıkların sinir boşalımı ve zihinsel baskısı başlayacaktır. Elementaller, geçmişin unutulmuş anılarını, hafızamızın erişilmez derinliklerinde ve bozulmayan "HAYAT KİTABI"nın astral tabletlerinde korunmuş, uzun zamandan beri solmuş, fakat canlı duran formları, suretleri, tatlı hatıraları meydana çıkaracaklardır.

Bu dünyadaki, görünen ve görünmeyen, her düzenlenmiş şeyin, kendine uygun olan bir elementi vardır. Balık, suda yaşar ve nefes alır; bitki, hayvanlar ve insanlar için ölüm üreten karbonik asit tüketir; bazı varlıklar, havanın seyreltilmiş katlarına uygundur, diğerleri ise en yoğun olanda var olur. Bazısının hayatı güneş ışığına bağlıdır, diğerlerininki karanlığa ve doğanın öyle akıllı bir idaresi vardır ki, bazı canlı formları, her bir yaşam koşuluna alıştırır. Bu benzetmeler, sadece evrensel doğada işgal edilmemiş hiçbir kısım olmadığını değil, aynı zamanda her biri için bir hayat olduğunu, özel şartlarla düzenlendiğini ve gerekli olanlarla donatıldığına kefil olur. Şimdi, evrenin görünmeyen bir yanı olduğunu farz ettiğimizde, doğanın değişmez yaradılışı, bu yarının, tıpkı diğeri gibi işgal edilmiş olduğunu ve işgalcilerden her bir grubun, gerekli varoluş koşullarının sağlandığı sonucunu garanti eder. Hepsi için aynı koşulların düzenlendiğini düşünmek kadar, böyle bir teoriyi, görünen doğanın sahasında yaşayanlar için sürdürmek de mantıksızdır. Ki orada, ruhlar olması demek, çeşitli ruhlar bulunduğunu; insanlarınkinin fark gösterdiğini ve insan ruhlarının da yalnızca bedensiz insanlar olduğu anlamındadır.

Bütün ruhların farksız olduklarını veya aynı atmosfere uyduğunu ya da benzer güçlere sahip olduklarını, aynı çekimlerle idare edildiklerini -elektrik, manyetik, odik, astral, hangisi olduğu fark etmez- söylemek, birinin, bütün gezegenlerin aynı doğaya sahip olduğunu ya da bütün hayvanların hem suda hem karada yaşayabileceğini ya da tüm insanların aynı yiyecekle beslenebileceğini söylemesi kadar saçmadır. Bu, ruhlar arasında, en ağır olanlarının, spritüel atmosferin en alttaki derinlerine, diğer bir deyişle, dünyaya en yakın olana batacağını farz

etme mantığıyla uyum sağlar. Tersine, en saf olan, en uzakta olacaktır. Buna bir deyim bulmamız gerekirse, Okultizmin Psikomatiği demeliyiz, bu ruh derecelerinin yer işgal edebileceğini ya da diğerinin koşulunda varlığını sürdürebileceğini var saymak, hidrolikte iki farklı sıvının, Beaume'nin hidrometre terazisindeki işaretlerini değiştirecekleri beklentisi gibi mazur gösterilemez.

Gorres, Malabar kıyısının Hindularıyla yaptığı bir konuşmayı anlatırken, onlara, aralarında hayalet görüp görmediklerini sorduğunda, şöyle cevap verdiklerini bildirir: "Evet, ama biz onları kötü ruhlar olduğunu biliyoruz. İyi olanlar kolay kolay görünmez. Onlar, başlıca intihar edenlerin veya katillerin ya da vahşice ölenlerin ruhlarıdır. Çoğunlukla, uçarlar ve hayalet olarak ortaya çıkarlar. Gece vakti, onlar için çok uygundur, iradesiz olanı ayartırlar ve diğerlerini de binlerce değişik yolla kandırırlar."[196]

Porphyry bize, her sihir öğrencisinin tecrübe ettiği, gerçekliği kanıtlanmış, korkunç vakalar sunar. "Ruhun,"[197] der, "ölümden sonra bile, bedenine, belli bir etkisi olduğunu ve birliklerini bozan şiddetle orantılı bir eğilimle, dünyaya ait kalanlarıyla ilgili bir üzüntü içinde havada süzülen çok sayıda ruhlar görürüz. Hatta onları, hevesle, diğer bedenlerin çürümüş parçalarını, fakat hepsinin üstünde, bir an onlara bazı yaşam niteliklerini veriyor gibi görünen taze akmış kanı ararken görürüz."[198]

"LARE" ve "LEMURE" (HAYALETLER)

Bırakalım, sihir bilimcilerden şüphe eden spiritualistler, diğer materyalize etme seanslarında, yeni çekilmiş bir miktar insan kanının etkisini denesinler!

"Tanrılar ve melekler," der Lamblichus, "bize, huzur ve ahenk içinde gelirler; kötü demonlar ise, her şeyi karışıma atarlar. *Sıradan ruhlara* gelince, biz onları daha nadir algılarız, vs."[199]

---

196 Gorres, "Mystique" s. 63

197 Kadimler, "ruh"u kötü insanların ruhları olarak belirtiyorlardı; ruh, larva ve lemure'du. İyi insan ruhları, tanrılara dönüşüyorlardı.

198 Porphyry, "De Sacrificiis"

199 "Mısırlıların Sırları"

"İnsan can ruhu (astral beden), bir demondur, bizim dilimizde, cin, peri (koruyucu melek benzeri) denilebilir," der Apuleius[200]. Bir bakıma, insanla aynı zamanda doğmuş olsa da o, *ölümsüz bir tanrıdır*. Sonuç olarak, doğduğu şekilde ölür, diyebiliriz.

"Ruh, hepimizin bildiği yeryüzünden önce gelen, diğer bir dünyayı (anima mundi) terk ederek bu dünyaya doğar. Böylece, onun, çeşitli varoluşların tüm safhalarındaki ve bir bütün olarak, ilerlemelerini göz önünde tutan tanrılar, önceki bir hayatındaki işlediği suçlar için, bazen onu cezalandırırlar. Kolay kırılır bir kabukta bu hayatını geçirdiği bir bedenden kendini ayırdığında ölür. Ve bu, eğer yanılmıyorsak, "Yaşamış tanrıların ruhlarına" yazıtının, bir inisiye için kolay olan gizli anlamıdır. Fakat bu çeşit ölüm, can ruhu yok etmez, onu sadece bir *lemure* olarak dönüştürür. Lemure'lar, bizim lares ismi altında bildiğimiz ölülerin ruhları ya da hayaletlerdir. Uzakta kalıp bize iyiliksever bir koruma gösterdiklerinde, onları, aile ocağının koruyucu melekleri itibarını veririz; fakat eğer suçları, onlara günah hükmünü giydirirse, larvae diye isimlendiririz. Onlar, kötünün levhası, iyinin belası olurlar."

Bu anlatım için, neredeyse hiç muğlâk denilemez ve bununla beraber, Reenkarnasyoncular, insanın en sonunda, yaradılışının cürufundan armana kadar, bu gezegen üzerinde, bir dizi fiziksel doğumdan geçtiği teorilerini desteklemek için Apuleius'tan alıntılama yaparlar. Fakat Apuleius, belirgin bir biçimde, bizim zayıflamış belleğimizde var olan başka bir dünyadan bu dünyaya geldiğimizi söyler. Vardiya, bir imalathanede, çalışma başlamadan önce ustanın kafasında tasarlanan modele göre, makine kusursuz olana kadar, bir kısmı burada, diğeri orada eklenerek, elden ele, odadan odaya geçer; bundan dolayı, kadim felsefeye göre, insanın ilk ilahi tasarımı, evrensel atölyelerin çeşitli departmanlarında, küçük küçük şekil alır ve mükemmel insan, sonunda sahnemize çıkar.

Bu felsefe, doğanın işini bitirmeden bırakmayacağını öğretir; ilk teşebbüste bocalandığında, tekrar dener. Bir insan embriyosu meydana getirdiğinde amaç, fiziksel, entelektüel ve spritüel bir insan tamamlamaktır.

200 M.S. 2. yüzyıl, "Du Dieu de Socrate" Apul., s. 143-145

Onun bedeni olgunlaşmalı, tükenmeli ve ölmelidir; zihni açılmalı, kemale ermeli ve uyum içinde dengelenmelidir; ilahi ruhu parlamalı ve içsel insanla kolayca karışmalıdır. Hiçbir insan varlığı, büyük döngüsünü ya da "gereklilik döngüsü"nü, bütün bunlar yerine getirilene kadar tamamlayamaz. Bir yarışta ağır hareket edenler, ilk çeyrekte, debelenip zorla yürürken, galip olan hedefe fırlar, böylece, ölümsüzlük yarışında, bazı ruhlar, kalanları hızla geçer ve bitişe ulaşır, onların çok sayıdaki rakipleri ise, başlama noktasına yakın bir şekilde, madde yükünün altında uğraşır dururlar. Bazı talihsizler, bütünüyle sıradan çıkarlar ve ödül için tüm şansı kaybederler. Bazları adımlarının üzerinden geçer ve tekrar başlarlar. Bu, Hinduların, her şeyden çok korktuğu şeydir. *Ruh göçü* ve *reenkarnasyon*; sadece diğer ve alt gezegenlerde değil, bunda ise, hiçbir suretle istemezler. Fakat ondan kaçınmanın bir yolu vardır ve Buddha onu, yoksulluk, duyguların kısıtlanması ve bu dünyanın nesnelerine tamamen önem vermeyiş, tutkudan özgür olmak ve Atma ruh tefekkürü ile haberleşme doktrininde öğretmiştir. Reenkarnasyonun sebebi, duyularımızdan haberdar olmamak ve dünyada, soyut varoluştan ayrı herhangi bir şey, bir realite olduğu düşüncesini bilmemektir.

Duyu organlarından, temas dediğimiz "halüsinasyon" gelir; "temastan, istek; istekten, duygu (ki aynı zamanda bedenimizin bir aldanmasıdır); duygudan, var olan bedenlere bağlanmak, bu bağlanmadan üreme ve üremeden, rahatsızlık, çürüme ve ölüm."

Bu şekilde, bir çarkın dönüşleri gibi, düzenli bir ölüm ve doğum silsilesi vardır; aracı sebep, *karma* (evreni kontrol eden güç, onu harekete geçirir), takdir ve tekdir; ahlaki sebep ise, var olan nesnelere bağlanmaktır. "Bu yüzden, o birbirini izleyen doğum acılarından serbest kalacak olan tüm varlıkların en büyük arzusu, var olan nesnelere bağlanma ya da günahkâr arzu, ahlaki sebebi yok etmeyi aramaktır." İçlerindeki günahkâr arzu tamamıyla yok edilenlere *Arhats denir.*[201] Bu arzudan özgürleşme, *mucizevi* bir güce sahip olmayı temin eder. Arhat öldüğünde, asla tekrar doğmaz; sürekli Nirvana'ya ulaşır, sırası gelmişken, Hristiyan âlimleri ve skeptik eleştirmenlerin yanlış yorumladıkları

201 Doğu Manastır Hayatı", s. 9

bir kelime. Nirvana, içinde bütün aldatıcı etkilerin ve yanılgılarımızın kaybolduğu, *sebep*'in dünyasıdır. Nirvana, ulaşılabilecek en yüksek küredir. *Pitris* (insan öncesi ruhlar), Budistik filozof tarafından, dünya insanından çok daha yüksek bir derecede de olsa, yeniden doğmuş olarak dikkate alınırlar. Onlar da sırası geldiklerinde ölmezler mi? Astral bedenleri, acı çekmez, zevk almaz ve bedenlendiklerindeki aldatıcı duyguların aynı lanetini hissetmezler mi?

Buddha'nın M.Ö. 6. yüzyılda, Hindistan'da öğrettiğini, Pisagor, 5. yüzyılda, Yunanistan'da ve İtalya'da öğretti. Gibbon, Ferisilerin, bu ruh göçü inancıyla ne kadar derin etkilendiklerini gösterir.[202] Mısır gereklilik döngüsü, eskinin saygıdeğer anıtlarında, silinemez bir şekilde iz bırakmıştır. Ve İsa, hastayı iyileştirirken, devamlı şu ifadeyi kullanmıştır: "Günahların affediliyor." Bu, tam bir Budistik doktrindir. "İsa, kör adama dedi: "Sen, *tamamen günahlar içinde doğmuştun* ve şimdi bize gösterir misin?" İsa'nın havarilerinin doktrini, Budistlerin "Takdir ve Tekdir doktrininin benzeridir; zira *eğer günahlar affedildiler ise*, hasta iyileşir."[203] Fakat bu önceki hayat, Budistlerin inanışına göre, bu gezegende olan bir hayat değildir. Zira Budist filozof, büyük döngüler doktrinini, diğer insanlardan daha fazla takdir etmiştir. Dupuis, Volney ve Godfrey Higgins'in, döngülerin gizli anlamı üzerine olan spekülasyonları ya da Brahmanların ve Budistlerin *kalpa* ve *yug*'ları, onların içindeki ezoterik anahtara sahip olmadıkları için, çok az anlam ifade ediyordu. Hiçbir felsefe, Tanrı üzerinde, soyut bir anlam olarak yorum asla yapmamıştır. Sadece, O'nun çeşitli tezahürleri altında O'nu düşünmüştür. İbrani İncil'inin "İlk Sebep"i, Pisagor "Monad"ı, Hindu filozofun "Tek Varoluş"u ve kabalanın "En-Soph"u -sınırsız olan- hepsi aynıdır.

Hindu Bhagavant, yaratmaz; o, dünyanın yumurtasına girer ve ondan Brahm olarak çıkar, aynı Pisagor Duad'ının en yüksek ve tek olan Monas'tan doğduğu gibi. Sisamlı filozofun Monas'ı, Hindu Monas'ıdır (akıl), "Ne sebebi (apurva veya maddesel sebep) vardır, ne de yok edilebilir."[204] Brahma, Prajapati olarak, kendisini her şeyden önce, "on

202 "Roma İmparatorluğu'nun Batışı", 4. Bölüm 385
203 Hardy, "Budizm'in Kılavuzu" Dunlap, "Dünya Dinleri"
204 Haug, "Aitareya Brahmanam"

iki bedenler" şeklinde tezahür ettirir ya da temsil edilen on iki tanrıya dayandırır: 1. Ateş, 2. Güneş, 3. Her şeyi bilmeyi veren Soma, 4. tüm canlı varlıklar, 5. Vayu ya da materyal Ether, 6. Ölüm ve yok oluşun ölümü, Siva, 7. Dünya, 8. Gökyüzü, 9. Agni, maddesel olmayan Ateş, 10. Aditya, maddesel olmayan ve görünmeyen dişi Güneş, 11. Akıl, 12. Büyük sonsuz Döngü, "durdurulmayan". Ondan sonra, Brahma, kendini Görünen Evren'e, kendinin her atomuna dağıtır. Bu olduğunda, tezahür ettirilmemiş bölünmez, sonsuz Monas, birliğinin, karıştırılmamış ve görkemli yalnızlığına çekilir. Tezahür ettirilmiş ilah, bir duad, ilk olarak, şimdi bir triad olur; onun üçlü birlik niteliği, aralıksız olarak, ölümsüz tanrılara (can-ruhlar) dönüşen spritüel güçleri çıkarır. Bu ruhların her biri sırası gediğinde bir insan varlığıyla birleşmelidir ve onun bilinç anından itibaren, bir dizi doğum ve ölümler başlar. Doğulu bir ressam, kabalistik döngü doktrinine resimsel bir ifade vermeye çalışmıştı. Resim, büyük bir Budistik tapınağın çevresindeki bir yer altı tapınağının tüm iç duvarını kaplar ve dikkat çekici bir şekilde fikir vericidir. Şimdi, hatırladığımız kadarıyla resmi ifade etmeye gayret edelim.

Uzayda başlangıç olarak verilen bir nokta hayal edin; sonra pergelle bu noktanın etrafında bir çember çizin, başlangıcın olduğu yerde son birleşsin, ortaya çıkış ve tekrar absorbe oluş karşılaşsın.

Çemberin kendisi, bir bileziğin halkaları gibi sayısız küçük çemberlerden oluşuyor ve bu küçük halkaların her biri, o küreyi temsil eden tanrıçanın kemerini şekillendiriyor. Kemerin kıvrımı, gizemli ressamın dünyamızı yerleştirdiği yarı dairenin -büyük döngünün en aşağı noktası- en üst noktasına yaklaştığı için, birbiri ardına gelen tanrıçanın yüzü, Avrupalının hayal gücünün idrak edebileceğinden daha karanlık ve korkunç oluyor. Her kemer, hayvanlar âlemi, bitkiler topluluğu ve antropolojinin belli küresine ait olan, bitki, hayvan ve insan varlıklarının suretleriyle kaplı. Her bir küre arasında, özellikle belirlenmiş belli bir mesafe var; zira çeşitli ruh göçleri yoluyla, çemberlerin tamamlanmasından sonra, atmanın (ruh), geçmiş acılara dair tüm hatıraları kaybettiği uzay zamanı boyunca, geçici bir süre Nirvana'da olmasına izin verilir. Orta etheral uzay, tuhaf varlıklarla doludur. En

yüksek ether ve en aşağı dünya arasındakiler, "orta doğa"nın yaratıklarıdır; doğa ruhları ya da kabalistlerin bazen adlandırdığı şekliyle ilksel bedensiz ruhlardır.

Bu resim, ya Babil'de, Belus tapınağının rahibi Berosus tarafından gelecek kuşağa tasvir edilmiş bir kopya ya da orijinalidir. Karar vermesi için onu, modern arkeologun zekâsına bırakıyoruz. Fakat duvar tamamıyla, yarı demon ya da yarı tanrı, Keldani balıkçı Oannes tarafından tarif edilen o tür yaratıklarla doludur,[205] "... iki kat prensibiyle üretilmiş ürkütücü varlıklar astral ışık ve daha kaba madde."

En eski mimari eserlerin kalıntıları bile, şimdiye kadar, antika meraklıları tarafından üzücü bir şekilde ihmal edilmiştir. Candor sırasında, Bombay'dan sadece 200 mil uzaklıktaki Ajunta mağaraları ve parçalanmış sarayları ve ilginç lahitleri, yüzyıllardır ıssız tenhalıkta lanetlenmiş Aurungabad antik şehrinin harabeleri, ancak son zamanlarda dikkat çekti. Uzak geçmiş medeniyetinin hatıraları, bilimsel keşfe değer bulunmadan önce, çağlar boyunca vahşi yaratıkların sığınağı olmalarına izin verilmişti ve o da sadece, son zamanda, *Gözlemci*'nin, Herculaneum ve Pompei'nin bu kadim atalarının, coşkulu bir tasvirini vermesi oldu. Gezgin gözlemci "emniyet içinde olabileceği, fakat hepsi sadece bu olan", bir bungalow tedarik etmiş yerel yönetimi, haklı olarak suçladıktan sonra, bu ıssız bölgede görülen harikaları, şu sözlerle anlatarak devam eder:

"Dağın yukarısından uzak derin bir vadide, dünya üzerindeki en muhteşem büyük mağaralar olan, bir grup mağara tapınakları var. Dağların derin oyuklarında bunlardan kaç tane olduğu, şimdiki zamanda bilinmiyor; ama yirmi yedi tanesi keşfedildi, incelendi ve bir yere kadar çöpten temizlendi. Orada, hiç şüphesiz çok sayıda diğer başkaları da var. Bu hayret verici mağaraların, tek parça bademcik taşı kayasından hangi yorulmak bilmez bir zahmetle yontulduğunu anlamak çok zor. Onların tümüyle Budist inancına dayalı ve tapınma ve çile amaçlı kullanıldıkları söyleniyor. Yüksek bir sanat olarak sınıflandırılıyorlar.

205 Berosus, Alex tarafından muhafaza edilen bölüm. Polyhistor; Cory, "Of the Cosmogony and the Deluge"

Yüksek bir tepeden 500 fit boyunca uzanıyorlar ve harikulade bir derecede, Hindu heykeltıraşlarının dokusunu, yeteneğini ve azimli çalışkanlığını sergileyen en ilginç tarzda oyulmuşlar."

HİNDU TAPINAKLARININ SIRLARI

"Bu mağara tapınakları, dıştan güzel bir biçimde kesilmiş ve oyulmuş, fakat içte, en ayrıntılı biçimde bitirilmiş, geniş bir heykel ve resim zenginliğiyle dekore edilmişti. Uzun süre terk edilmiş bu tapınaklar, rutubet ve ihmal yüzüne acı çekmiş, resimler ve freskolar, yüzyıllar önce oldukları gibi değiller. Fakat renkler hâlâ parlak ve manzaralar canlı ve festval hâlâ duvarların üzerinde görünüyor. Kayanın içindeki şekillerin bazıları, evlilik törenlerinden alınmış ve aile içindeki sahneler keyifli olarak temsil ediliyor. Dişi figürler Avrupalılar gibi güzel, zarif ve hoş. Bu resimlerden her biri sanatsal ve hiçbiri, benzer bir karakterin Brahmanik sunuşlarında genellikle öne çıkan, iticilik ve müstehcenlikle kirlenmemiş.

"Bu mağaralar, duvarların üzerine çizilmiş hiyeroglifleri deşifre etmek ve bu garip tapınakların yaşını belirlemek için çabalayan antika meraklıları tarafından ziyaret ediliyor."

"Aurungabad kadim şehrinin kalıntıları bu mağaralardan çok uzak değil. O, büyük şöhreti olan etrafı duvarla kaplı bir şehirdi, ama şimdi ıssız. Orada sadece kırılan duvarlar yok, dağılan saraylarda var. Bunlar muazzam dayanıklılıkla inşa edilmiş ve duvarların bazıları, ebedi yığınlar gibi sağlam görünüyor."

"Hindu kalıntılarının olduğu yerin yakınında, derin mağaralar ve kaya kesimli tapınakların bulunduğu pek çok yerler var. Bu tapınakların çoğu, çoğunlukla heykeller ve sütunlarla güzelleştirilmiş, dairesel bir duvarla çevrelenmiş. Bir çeşit gözcü olarak, girişin önünde ya da yanma yerleştirilmiş bir fil şekli çok yaygın. Yüzlerce ve binlerce oyuk, sert kayanın içinde güzel bir şeklide kesilmiş ve bu tapınaklar, tapınanlarla dolduğunda, her oyuk, genellikle bu süslü oryantal heykeller tarzında, bir anıt ya da tasvire sahipti. Hemen hemen buradaki her tasvirin, utanç verici bir biçimde tahrif edilmiş ve sakat bırakılmış

olması üzücü bir gerçektir. Hiçbir Hindu'nun kusurlu bir tasvir önünde eğilmeyeceği, bazı Müslümanların da bunu bilerek, Hinduların onlara tapmasını önlemek için bu tasvirleri kasten sakatladıkları söylenir. Bu, Hindular tarafından kutsala saygısızlık ve her Hindu'nun babasından miras aldığı ve yüzyılların unutturamadığı en şiddetli düşmanlığı uyandıran bir küfür olarak görülür."

"Burada ayrıca, genelde tek bir sakinin olmadığı gömülmüş şehirlerin -keder verici harabeler- kalıntıları var. Kraliyetin toplandığı ve festivaller düzenlediği büyük saraylarda, vahşi yaratıklar, kendilerine saklanma yerleri buluyorlar. Birkaç yerde, bu harabelerin üzerinden ya da arasından demiryolu rayı geçirilmiş ve yol yatağı için malzeme kullanmış. İri taşlar, binlerce yıl yerinde kalmış ve muhtemelen gelecek binlerce yıl da kalacak."

"Bu kaya kesimi tapınaklar, bu sakat bırakılmış heykeller gibi, bugün yapılmakta olan hiçbir çalışmayla eşitlenemeyecek kadar bir ustalık gösteriyor. Bu tepeler, engin bir çeşitlilikle canlı olduğundan yüzyıllar sonra, şimdi tümüyle, ziraatsız ya da kimsesiz terk edilmiş ve vahşi hayvanlara bırakılmış."

REENKARNASYON

"Bu arama sahasıdır ve İngilizler zorlu arayıcılar olduğu için, bu dağların ve harabelerin değişmeden kalmış haline sahip olmayı tercih edebilirler."

Heyecanla, yapacaklarını ümit ediyoruz. Daha eski çağlarda yeteri kadar Vandalizm gösterilmiş olması, bize en azından, bu keşif ve ilim yüzyılında, arkeoloji ve filoloji dallarında, bilimin, bozulmayan granit ve kaya tabletler üzerine incelikle işlenmiş, bu en değerli kayıtlardan mahrum bırakılmayacağı ümidini veriyor.

Şimdi, bu gizemli reenkarnasyon doktrininin -ruh geçişmesinden ayrı olan- bir otoriteden aldığımız birkaç fragmanını sunacağız. Reenkarnasyon, başka bir deyişle, aynı bireyin ya da daha çok onun astral monadının, aynı gezegen üzerinde iki kere ortaya çıkması, doğada

bir kural değildir; o, iki başlı bebeğin, teratolojik fenomeni gibi bir istisnadır. Doğa uyum kanunlarının bir ihlalini takip eder ve ancak, bozulmuş olan dengesini tekrar kurmayı arayan sonrakinin, suç ya da kazayla, gereklilik döngüsünün dışına yuvarlanmış astral monadının tekrar şiddetle dünya yaşamına geri fırlatılmasıyla meydana gelir. Nitekim düşük vakalarında, bebeğin belli bir yaştan önce ölmesi ve doğuştan olan ve tedavi edilemez zekâ geriliği durumlarında, doğanın, mükemmel bir insan üretme orijinal tasarısı sekteye uğramıştır. Bu yüzden, bu tip mevcudiyetlerin her birinin kaba maddesi, kendini ölümle gidermek için acı çekerler, geniş varlık âlemi boyunca, ölümsüz ruh ve bireysel astral monad -sonraki, bir şekilde can vermek, ilki de maddesel yapı üzerine ilahi ışığını yaymak için ayrılarak- yaratıcı zekâ amacını gerçekleştirmek için ikinci bir kere denemelidirler.

Eğer akıl, aktif olma ve ayırt etmeye dair o kadar çok geliştirilmiş ise, bu dünyada hiç reenkarnasyon olmaz. Zira üçlü birlik insanın üç bölümü bir arada birleştirilmiştir ve onun, türü devam ettirme kapasitesi vardır. Fakat yeni varlık, monad durumunun ötesine geçmemiş olduğunda ya da idiot olma halinde, üçlü tamamlanmamıştır. Onu aydınlatan ölümsüz kıvılcım, ilk teşebbüsünde amacına engel olunduğu için, dünyevi plana tekrar girmek zorundadır. Aksi takdirde, ölümlü ya da astral ve ölümsüz ya da ilahi olan ruhlar, birlik içinde gelişemez ve yukarıdaki küreye geçiş yapamaz. Ruh, madde ile paralel bir çizgi izler ve spritüel tekâmül, fiziksel olanla elden ele devam eder. Profesör Le Conte tarafından örneklendirilen vakada olduğu gibi (Bkz. Bölüm 4), "doğada hiçbir zorlama yoktur -ve kural, spritüel olduğu kadar fiziksel tekâmül için de geçerlidir-. Ruhun ya da maddenin, 1 numaradan 3 numaraya ya da 2'den 4'e, durmaksızın ve *orta plandaki* değişik bir türün giriş tesirini almaksızın hemen yükselme kapasitesi. Demek ki, ilksel varlıkta -gelecek insanın tam gelişmemiş veya en düşük astral formu- hapsedilmiş monad, bir hayvanın en yüksek fiziksel şeklinden geçip onu bıraktıktan sonra -en zekilerinden olan bir orangutan ya da bir fil- o monad, diyoruz ki, yeryüzü insanının, fiziksel ve entelektüel küresine atlayamaz ve birdenbire üstteki spritüel kürenin içine

buyur edilemez. Daha dünyada nefes almaya bile vakti olmamış ruhun ilahi yetilerini, az da olsa uygulamaya fırsat bulamamış, bir fetüs ya da insan embriyosu için, bedensiz insan varlıkları küresinde, hangi ödül veya ceza olabilir ki? Ya da duyusuz monadı, fiziksel kutusunda uyku halinde kalan, yükümlü olmayan bir bebek, diğer başka bir insan kadar kendini ölecek kadar tüketebilir mi? Ya da doğuştan zekâ geriliği olan birinin, beyinsel devirlerinin sayısı, aklı çalışan kişilerin sadece yüzde yirmi ya da yüzde otuzu kadar ise ve bu yüzden o, kullanma yetisinden, davranışlarından ya da dağınıklığının kusurlarından, yarım gelişmiş zekâsı ile sorumlu mudur?

Varsayımsal bile olsa, bu teorinin, katı bir şekilde Ortodoks olarak görülen diğer birçoklarından daha saçma olduğunu belirtmeye hiç gerek yoktur. Unutmamalıyız ki, ya uzmanların beceriksizliği yüzünden ya da diğer başka bir sebeple, fizyolojinin kendisi, bilimlerin en az ilerlemiş veya en anlaşılmamış olanıdır ve Dr. Fournie ile birlikte bazı Fransız fizikçiler, o alanda salt hipotezlerin ötesindeki ilerlemeden ümitlerini kesmişlerdir.

Bundan başka, aynı okült doktrin, başka bir ihtimali kabul eder; gerçi her ne kadar seyrek ya da belirsiz de olsa, onu zikretmek gerçekten faydasızdır. Doğu ülkelerinde evrensel olarak kabul edilmiş olsa bile, modern Batılı okültistler onu inkâr ederler. Kötü huy yüzünden korkunç suçlar ve hayvani tutkular olduğunda, bedensiz bir ruh, sekizinci küreye düştüğünde -alegorik olarak Hades ve Eski Ahit'in cehennemi (*gehenna*)- ona kalan bir parça akıl ve bilinç yardımıyla, pişman olabilir. Başka bir deyişle, irade gücünün kalanını kullanarak, yukarı doğru çabalayabilir ve boğulmakta olan bir insan gibi, bir kere daha yüzeye çıkmak için mücadele edebilir. *Psellus'un Majikal ve Felsefi Kuralları*'nda, insanlığı uyaran şöyle bir uyarısını buluruz:

"Dünyanın altında uzanan bir uçurum için alçalma,

YEDİ basamak *inişe* çekilme, aşağıdaki korkunç kaçınılmazlık tahtıdır."[206]

206 Psellus, 6, Plet 2, Cory, "Keldani Kehanetleri"

CADILIK ve CADILAR

Musibetlerini geri alacak güçlü bir istek, kesin bir arzu, onu bir kere daha dünya atmosferine çekecektir. O, burada, öyle ya da böyle, kasvetli yalnızlıkta, gezinip acı çekecektir. İçgüdüleri, hevesli bir şekilde ona, yaşayan insanlarla temasa geçirmenin yolunu aratacaktır. Bu ruhlar, görünmezdir, fakat çok fazla hissedilir manyetik vampirlerdir. *Sübjektif* demonlar, ortaçağ azizleri, rahibeler ve papazlar için, *Witch-Hammer*'da meşhur edilen cadılar için ve itiraflarına göre, belli hassasiyetteki durugörücüler için çok iyi bilinirler. Onlar, Porphyry'nin kanlı demonları, kadimlerin *larvae* ve *lemure*'larıdır; pek çok talihsiz ve aciz kurbanı mahvetmek için yollanan zalim araçlardır. Origen, Yeni Ahit'te, insan ruhları olarak sözü geçen, iblisin etkisi altındakilere hükmeden bütün demonların bilgisine sahipti. Musa, onların ne olduklarını ve etkilerine boyun eğmiş zayıf kişilerin nasıl berbat sonuçlarla karşılaştığını bildiğinden, o tip sözde "cadılar"a karşı acımasız ve öldürücü yasa çıkardı; fakat adalet dolu ve insanlığa ilahi aşkla bağlı Jesus (İsa), *öldürmek* yerine onları *şifalandırdı.* Sonrasında, bizim rahip sınıfı, Hristiyan esaslarının yapmacık örnekleri, Musa'nın yasasını takip ettiler ve binlerce o gibi sözde "cadılar"ı yakarak, İsa'nın yasasını sessizce görmezden geldiler.

Witch-Cadı! Geçmişte, alçakça ölüm vaadini barındıran, şimdi ise sadece bir eğlence fırtınası, alaycı sözler kasırgası çıkarmak için telaffuz edilen güçlü isim! Hâlbuki her zaman, ilim şöhretlerini küçük düşüreceğini veya şereflerini alçaltacağını hiç düşünmeden, kelimenin doğru anlamında, öyle bir "cadı" olma ihtimalini, alenen tasdik etmiş akıl ve ilim sahibi adamlar vardı. O tip korkusuz bir şampiyon da, 17. yüzyılda, Cambridge'in okumuş bilim adamı Henry More'du. Onun konuyu nasıl zekice ele aldığını görmemiz kayda değer.

1678 yılı civarında, John Webster adlı bir rahip, cadıların ve diğer "hurafeler"in varlığına karşı, *Kutsal Kitap'ın Eleştirileri ve Yorumları*'nı yazdı. Çalışmayı "zayıf ve yersiz" bulan Dr. More, onu, *Sadducismus Triumphatus*'un yazarı Glanvil'e yazdığı bir mektupta eleştirdi ve

ekte,"witch" kelimesinin açıklamaları ve cadılık üzerine bilimsel bir tez yolladı. Bu doküman çok nadir bulunuyor, fakat biz, hayaletler üzerine sadece 1820'nin silik bir çalışmasında belirtilenden başka, eski el yazmasındaki bir formuna sahip olduk ve anlaşılan, belgenin kendisinin, basıldığından çok daha uzun.

Witch ve *wizard* sözcükleri, Dr. More'a göre, akıllı bir adam ve akıllı bir kadından başka bir şeyi işaret etmiyor. *Wizard* sözcüğünde o, ilk bakışta tam olarak açık ve "witch adının, en açık ve en az zahmetli çıkarımı, *wittigh* ya da *wittich* sıfatından türeyen *wit*'ten den geliyor ve kaynaştırma ile sonradan witch oluyor; isim olarak wit, bilmek anlamındaki *weet* fiilinden geliyor.

O yüzden bir cadı (witch), buraya kadar, bilen bir kadından başka hiçbir şey değil ve kesin olarak, Festus'un Latince sözcüğü *saga*'ya cevap oluyor, sagæ *dictæ anus quæ multa sciunt*: "Birçok cadı kadın bildiğini söyledi."

Kelimenin tanımı bize, daha akla yatkın geliyor, çünkü witch'ler ve wizard'lar için Slovenya-Rus isimlerinin tam anlamının kesinlikle karşılığı oluyor. İlki, *vyedma* ve diğeri *vyedmak*, ikisi de bilmek filinden, üstelik tamamıyla Sanskritçe olan *Vedat* ya da *vyedat* kökünden. "Veda," diyor Max Müller, *Vedalar Üzerine Konferansı*'nda, "asıl olarak bilmek ve bilgi anlamına gelir. Veda, Yunan dilinde görülen *oi/da* ile aynı kelimedir. 'Ben biliyorum' (Yunan alfabesinin altıncı harfi *vau* atlanıyor) ve İngilizcede *wise*, *wisdom* (akıl), *to wit* (öğrenmek). Bundan başka ayrıca, Sanskritçe sözcük *vidma*, Almanca *wir wissen*'e karşılık oluyor, kelime anlamı '*Biz biliyoruz.*". Yalnız, ne yazık ki, seçkin filolog, konuşmasında, bu sözcüğün, Sanskrit, Yunan, Gothic, Anglo-Saxon ve Alman dilindeki karşılaştırma köklerini verirken, Slovenya dilini ihmal etmiştir.

Witch ve *wizard* için başka bir Rus adı, birincisi tamamen Slovence olan *znâhâr* ve *znâhârka* (dişi), bilmek anlamındaki aynı fiil *znât*'tan gelir. Bu şekilde Dr. More'un, 1678'de verdiği sözcüğün tanımı, tamamen doğrudur ve her bakımdan modern filoloji ile tutarlıdır.

"Amaç," diyor, bu bilim adamı, "sorgulanamaz bir şekilde, sıradan olanın dışında ya da olağanüstü olan, bir çeşit yetenek ve bilgi anlamına gelen sözcüğün üzerine tam olarak oturmuştur." *Bu özellik, herhangi bir yasaya uygunsuzluk anlamına da gelmiyordu.* Fakat sonra, bu zamanlarda, içinde *witch* ve *wizard* sözcüklerinin kullanıldığı başka bir sınırlama daha oldu. Bu da onun, olağanüstü bir yolla, şeyleri yapma ya da anlatma bilgisi ve yeteneğinin, bazı *kötü ruhlarla* sosyalleşme ya da birlik anlamında ifade edilmesiydi. Musa'nın sert yasasının bendinde, *witch* ile ilgili o kadar çok isim toplanmış ki, burada her birinin anlamını, Dr. More'un güçlü tezinde bulunduğu gibi vermek, hem zor hem de faydasız olur. "Aranızda, kâhinlik kullanmış ya da bir zaman gözlemcisi, bir büyücü, bir cadı ya da tanıdık ruhlara akıl danışmış veya ölülerle konuşan biri bulunmayacak"der, yazı. İleride, bu tip sertliğin gerçek hedefini göstereceğiz. Şu an için, Dr. More'un, o isimlerin her birinin bilgi dolu bir tanımını verdikten ve Musa'nın zamanındaki gerçek anlamlarının önemini gösterdikten sonra, "büyücüler", "zaman gözlemcileri", vs. ile bir *witch* arasında büyük bir fark olduğunu ispatladığına dikkat çekeceğiz. "Musa'nın bu yasağının içinde o kadar çok isim toplanmış ki, bizim genel yasadaki gibi anlam daha kesin olabilir ve hiçbir kaçınmaya yer bırakmayabilir. Ve oradaki 'witch' adı, bir panayır ya da pazar yerindeki insanları kandıran sıradan jonglörlerde olduğu gibi, el çabukluğu hilelerinden gelmiyor, insanların görüşünü yanıltan majkal hayaller yaratmanın adı ve öyle olanlar da cadılar, içlerinde *kötü ruh* olan kadın ve erkekler. Yasa da, '*Mecassephah'ı (İbranice, witch-cadı* kadın) yaşatmayacaksın,' diyor. Son derece sert veya hokkabazın zavallı bir hokus pokus hilesine karşı oldukça zalim bir yasa."

Böylece o, koruyucu ruhlarla görüşen sadece altıncı isimdir ya da Musa'nın yasasının en büyük cezasına maruz kalan bir *witch* cadıdır. Zira İsrail halkının putperestlikleri ya da daha çok dini görüşleri ve başlıca bilgileri yüzünden görüşmeleri yasaklanan diğerleri basitçe numaralandırılırken, sadece bir *witch* yaşatılmamalıdır. Altıncı sözcük, -bwa IyaX, *shoel aub-* İngilizce karşılığı, "koruyucu ruhlara danışan"dır, fakat, Septuagint, "EngastrimuqoB", diye çevirir. İçinde koruyucu bir

ruh, Yunanlıların, Python, İbranilerin de *obh* olarak düşündüğü yaşlı yılan olan biri, ezoterik anlamında, arzu ve maddenin ruhu, kabalistlere göre de, sekizinci kürenin daimi ilksel *insan* ruhudur.

"*Shoel obh*," diyor Henry More, "koruyucusunun danışmanlığını rica eden, witch'in kendisi olarak anlaşılmalıdır, diye düşünüyorum. *Obh* isminin mantığı, ilk olarak ortağının bedenindeki o ruhtan alındı ve ventrologların adlandırıldığı nedenle, daima bir şişeden geliyormuş gibi görünen ses çıkışı uzantısıyla büyütüldü. *Ob*, saklı olanları ve gelecek şeyleri söyleyen bir ruh, *pythii vates*'ten adını alan *Pytho* ile aynı anlamı ifade eder. *Havariler* xvı. 16, 'Paul esefle döndü ve o ruha dedi, sana emrediyorum, İsa adına o kadından çık ve o aynı saatte çıktı.' Bu yüzden, *obsede* olmak ve *hâkim olunmak*, *witch* sözcüğünün eş anlamlı kelimeleridir ve ondan bağımsız bir ruh olmadıkça, sekizinci kürenin Pytho'su ondan kesin surette çıkamaz. Ve biz onu *Leviticius*'ta , xx. 27: 'Koruyucu bir ruha sahip olan bir adam ya da aynı zamanda bir kadın, mutlaka öldürülecektir, onları taşlarla taşlayacaklar, *kanları kendi üzerlerinde* olacaktır.' Zalim ve hiç şüphesiz adaletsiz bir yasa ve son zamanların en *ilhamlanmış* medyumları, Musa'nın yasasının aslında yanlış anlaşıldığını, Eski Ahit'in zavallı 'medyumları' ile cadılarının öldürülmesi anlamında olmadığını, fakat 'yaşamaya çalışan bir cadıya acı çektirmeyeceksin,' başka bir deyişle, 'geçimini kazanmaya çalışmak için medyumluk yapana', demek istediğini söyleyerek, yasadaki o ifadeyi yalanlarlar. Bir çeviri, yorumlama, romandan daha az yaratıcı değildir. Fakat şüphesiz, başka hiçbir yerde, o filolojik derinlikte, öyle bir ilhamın kaynağının kısa halini bulamazdık!"[207]

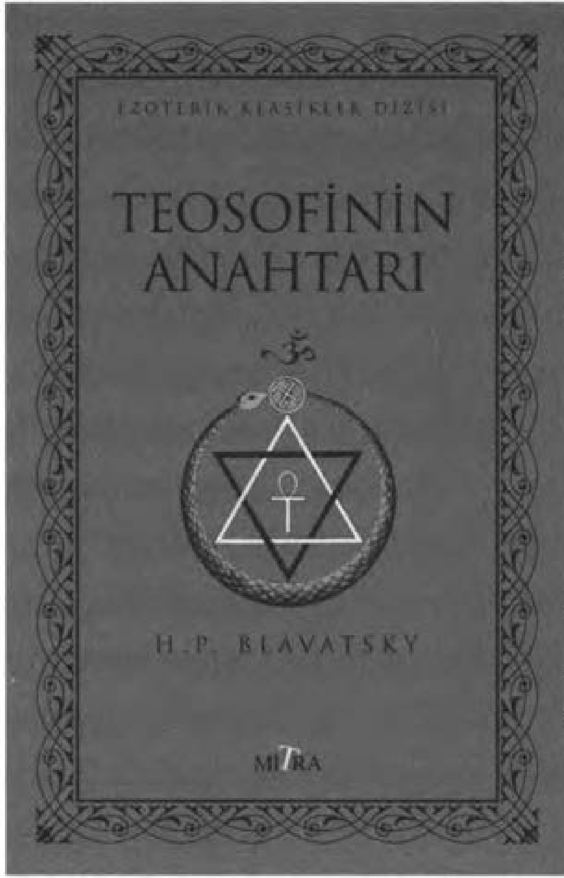
207 Bazı spiritualistlerle ters düşmekten sakınmak için, belirli "ruhlar"ı ifade eden muğlâk sözlerin kaypaklığının bir örneği olarak, konuyla ilgili kullanılan dili harfi harfine veriyoruz. İster insan ya da bedensiz ruhlar olsunlar ya da felsefe, kesim bilim veya ahlak bilimine göre arsızlığa yatkın ruhlar, hepsi sadece okültistler tarafından güvenilir rehberler olarak ele alınabilirler. "Hatırlatılacaktır," der, Mrs. Cora V. Tappan, "Okultizmin Tarihi ve Spiritualizm ile Olan İlişkileri" üzerine yaptığı bir konuşmada (Bkz. "Banner of Light", Ağustos 1876), "Kadim sözcük witchcraft- cadılık ya da uygulaması, İbraniler arasında yasaklanmıştı. Tercümesi, hiçbir cadının yaşatılmaması gerektiğidir. Söz, harfi harfine yorumlanmış olarak varsayılmıştır ve ona göre hareket edilerek, sizin koyu dindar ve sofu atalarınız, "Uygun şahit olmaksızın, birçok zeki, bilge ve saygıdeğer kişileri, cadılık suçlamasıyla ölüme mahkûm

"Kapıyı demonun yüzüne kapat," diyor Kabala, "ve senden kaçmaya devam edecektir, peşine düşmüşsün gibi,". Bunun anlamı, onları, uygun bir günah atmosferine çekerek, o tür ruhların seni etki altına almasına izin vermemelisin. Bu demonlar, saf ve ahmakların bedenlerine girmenin yolunu ararlar ve güçlü ve *tam* bir irade ile oradan kovulana kadar da kalırlar. İsa, Apollonius ve bazı havariler, hastanın iç ve dış havasını arındırarak, istenmeyen kiracıyı gitmeye zorlayacak şekilde, kötü ruhları defetme gücüne sahiptiler. Bazı buharlaşan tuzlar onlara tiksindirici gelir ve gece vakti olan bazı hoşa gitmeyen fiziksel fenomenleri uzak tutma amacıyla, Londralı Mr. Varley[208] tarafından, bir fincan tabağında kullanılan ve yatağın altına yerleştirilen kimyasalların etkisi, bu büyük gerçeği doğrular. Saf ya da mazlum insan ruhları hiçbir şeyden korkmazlar, kendilerini dünyevi maddeden kurtardıkları için, dünyevi bileşimler, onları hiçbir akılla etkileyemez; bu tür ruhlar, *nefes* gibidir. Ne dünyaya bağlı ruhlara, ne de doğa ruhlarına benzemezler.

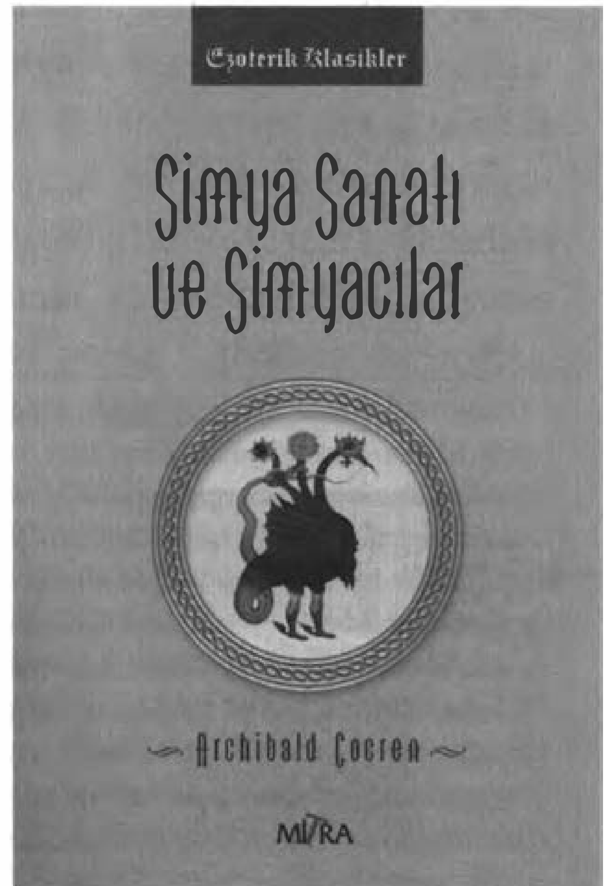
etmişlerdir. Şimdi ise, çeviri ya da yorum, döndü dolaştı, hiçbir cadının, geçimini elde etmek için sanatını uygulamaktan alıkonulmamalı, deniyor. Söylemek istediğim şu, onun bir meslek olarak görülmemesi gerekir." Ünlü konuşmacının söylediğine dair, kime ya da hangi otoriteye göre böyle bir şeyin değiştirildiğini soruşturacak kadar cesur olabilir miyiz?

208 Mr. Cromwell F. Varley, Atlantik Kablo Şirketinin iyi tanınan elektrikçisi, "Spiritualist"de yayınlanan (Londra, Nisan 14, 1876) , Büyük Britanya Psikoloji Cemiyetinde yaptığı bir tartışma konuşmasında, gözlemlerinin sonucunu nakleder. Evde, istenmeyen ruhlar tarafından rahatsız edilen kişilerin, bir fincan tabağına, tamamen tozlaştırılmış iki ons potasyum nitrat üzerine bir ons sülfürik asit dökerek, karışımı yatağın altına koyduklarında rahatlama bulacaklarını düşünüyordu. İşte, ünü iki kıtayı aşan bir bilim adamı, kötü ruhları uzaklaştırmak için bir reçete veriyor. Ve yine de halk, Hindular, Çinliler, Afrikalılar ve diğer ırkların aynı amacı gerçekleştirmek için başvurdukları bitkilerle ve tütsülerle alay ediyor.

EZOTERİK KLASİKLER DİZİSİ
TEOSOFİNİN
ANAHTARI
H.P. BLAVATSKY
MITRA

Tüm
Çağların
Gizli
Öğretileri
MANLY P. HALL
MITRA

JEFF LOVE
VARLIĞIN
METAFİZİĞİ
HİÇLİKTEN HER ŞEY DOĞAR
13,90 TL
MITRA

Ezoterik Klasikler
Simya Sanatı
ve Simyacılar
Archibald Cocren
MITRA

PEÇESİZ İSİS

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY

Bu dev esere başlarken, esrarengiz ve sırlarla dolu bir kapının önünde durduğumu biliyordum. Üstelik, yazarının ruhunun, her seferinde, kitaplarının çevirmenlerini itinayla seçtiğini ve o istemedikçe bir sözcüğüne bile dokunmanın çok zahmetli olduğu rivayetinden de haberim vardı ve "anahtarı" kullanıp "kapıyı aralamaya" karar verdim.

Helena Petrovna Blavatsky'nin bu baş yapıtında, felsefe, ezoterizm ve okültizmin derin sularında bilinenden bilinmeyene doğru ilerleyecek, parapsikoloji, medyumluk, duyuötesi varlıklar, elemental ruhlar, hayaletler, çözülemeyen fenomenler ve reenkarnasyonun karanlık geçitlerinde heyecanlı bir serüven yaşayacaksınız.. Eski Mısır gizemleri, Budizmin sırları, kadim astronomi ve astroloji, Hint, Pers ve Pagan kültürleri, gerçek Kabala, İskandinav mitleri, Zerdüşt felsefesi, Hint Vedaları, Sufilik gibi ezoterik öğretiler bu dev eserde tek tek karşınıza çıkacak, yüzyıllardır karşı karşıya gelen din dünyası ve pozitif bilimlerin çatışmalarını, ünlü bilim adamlarının çalışmaları ve yaşamlarına dair notları, Paracelsus, Pisagor ve Mesmer gibi bilim dâhilerinin müthiş buluşları ve Plato'nun tarihsel öğretilerini bulacaksınız.

Ayrıca, varoluş teorilerine,kozmogonilere ve ünlü kehanetlere de değinen Blavatsky,kendine özgü alegorik ve ironik dil kullanımı ve tekdüzelikten uzak anlatım şekliyle , bir yandan sert eleştirilerini tatlı imalarla yumuşatırken, aynı zamanda okuyucuyu düşünmeye zorlayıp sık sık gülümsetmeyi de ihmal etmeyecektir...

Bu ilginç kitapta, RUH'un, doğum, yaşam ve ölüm döngülerinin iç yüzünü, ölüm-sonrası bilinmezliğinin perde arkasını da görebilecek, "Astral Işık", "Gri madde", "Ether", "Yaşam-Ateşi" , rüya gizemlerini, Levh-i Mahfuz'un ezoterizmdeki yerini büyük bir ilgiyle okuyabilecek, her satırda "peçe' biraz daha kalktığında, anahtarın açtığı kapılarda "şahit olacaksınız."

Bana onun dili olma fırsatı veren, muhteşem kadın Helena Petrovna Blavatsky'nin ruhuna sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum..

"Ölüm geldiğinde, ruh, ait olduğu yere, yıldızlara yükselir, beden ise, ait olduğu fiziksel elementlerine, toprağa geri döner...."

Ruya S. Uğurlu / Çevirmen

